

ประกาศพระราชบัญญัติ

และ

พระราชกำหนดต่างๆ รัชชกาลที่ ๙

พ.ศ. ๒๔๘๐

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ
ถนนป้อมปราบเมือง พระนคร

สารบาญ

กฎหมายประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๐

รายนามพระราชบัญญัติประจำปี ๒๔๘๐

พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑
พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๗
พระราชบัญญัติตรถยนต์ (ฉบับที่ ๗)	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๒๐
พระราชบัญญัติลดพิกัดเก็บเงินค่านา	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๒๕
พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินอากรสวนใหญ่	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๓๑
พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร่อ้อย	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๓๓
พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีไร่ยาสูบ	
พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๓๕

(๒)

พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๓๗
พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖)	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๕๗
พระราชบัญญัติสอบสวนภาวะกรรมกร	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๖๖
พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินป่าช้า ซึ่ง เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลปากเพรียว อำเภอปากเพรียว จังหวัดสระบุรี ให้แก่เทศบาล เมืองสระบุรี พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๗๐
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๗๓
พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวง กลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๘๘
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๓)	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๑๐๑
พระราชบัญญัติอกรก่าน้ำ (ฉบับที่ ๖)	
พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๑๐๕
พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงแม่สะเรียง ศาลแขวงแม่สอด ศาลแขวงตะกั่วป่าและศาล	

(๓)

แขวงหลังสวน เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๑๐

พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๑๕

พระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชี

สำมะโนครัวและการจดทะเบียน คนเกิด

คนตาย คนย้ายตำบล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๔๕

พระราชบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

อำเภอ พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๔๘

พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๕๓

พระราชบัญญัติควบคุมการขายยา

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๗๐

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๘๑

พระราชบัญญัติเครื่องแบบลูกเสือ

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๘๔

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๔๗๕

หน้า ๑๘๗

(๔)

- พระราชบัญญัติกักกันผู้มึนตายเป็นผู้ร้าย
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๕๑
- พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็ก
บางจำพวก พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๕๗
- พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
สร้างทางหลวงจังหวัดสระบุรี สายจากหนองโดน
ถึงพระพุทธบาท พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๐๗
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๖๖
- พระราชบัญญัติยกเลิกและโอนกิจการของ
สภา จัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกให้
แก่เทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๗๖
- พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
สร้างทางหลวง สาย นครสวรรค์ - กำแพงเพชร
ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕.๘๐๐ ถึงหลักกิโลเมตร
ที่ ๒๐.๐๐๐ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๘๐
- พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
สร้างทางหลวงสายดอนเมือง - สระบุรี - ลพบุรี
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๘๒

(๕)

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
จัดสร้างการชลประทานแควสุพรรณบุรี
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๘๔

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย
ตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๘๖

พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๓๒๐

พระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๓๕๒

พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๕๗๑

พระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่าย
พระมหากษัตริย์ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๕๕๒

พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสำหรับ
แต่งงานคนต่างประเทศในกรุงสยาม ร.ศ. ๑๑๖
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๔๘

พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่านา พ.ศ. ๒๔๗๘
รวม ๒๐ คำบลงในท้องที่อำเภอกรุงเก่า หน้า ๖๕๐

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
จัดสร้างการชลประทานในจังหวัดลำปาง
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๕๓

(๖)

- พระราชบัญญัติภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๕๕
- พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ให้แก่นายเจียแซ่หลิม พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๘๒
- พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๘๔
- พระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๖๘๗
- พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างท่าเรือกรุงเทพ ฯ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๐๘
- พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชชกาลที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๓๖
- พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลเจ้าพระยาภาณุวงศ์ อำเภอบางยี่เรือ จังหวัดธนบุรี ให้แก่น.ส. ลับ แสงชูโต น.ส. หลง แสงชูโต และ น.ส. ยิ้ม แสงชูโต พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๔๐

(๗).

พระราชบัญญัติภาษีการค้า (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๔๓

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๔๘

พระราชบัญญัติเครื่องแบบยุวชน

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๕๑

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๕๔

พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่านา จำนวน
พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลบางปลาร้า ตำบลบางตาเถร
ท้องที่อำเภอสองพี่น้อง และตำบลหนองโพ
อำเภอนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๕๖

พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่านา จำนวน
พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลต่าง ๆ รวม ๕ ตำบล
ท้องที่อำเภอกรงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๕๕

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญทหาร
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๖๒

(๘)

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่าย
พลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๗๐

พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติลด
บำนาญชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๖ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๘๔

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอ
ยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๘๖

พระราชบัญญัติโอนที่ดิน ซึ่งเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดิน ตำบลช้างม้อ อำเภอเมือง
เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นายกิมไต้
นัมเส็งเฮง พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๘๘

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
สร้างสถานีวิจัย อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๙๐

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์อำเภอ
บางเขน จังหวัดพระนคร และอำเภอลำลูกกา
จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๙๒

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
จัดสร้างการชลประทาน จังหวัดนครนายก
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๙๓

(๕)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
ระหว่างสยามกับแซนซีบาร์และเกาะชอลอมอน
ในอารักขาของอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๗๕๕

พระราชบัญญัติพระราชทานวิสุงคามสีมา
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๘๐๕

พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝาย และ
ผนัง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๘๓๖

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๘๖๘

พระราชบัญญัติควบคุมการทำรังสน
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๘๘๕

พระราชบัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๘๘๖

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อ
จัดการสร้างสถานที่ทดลองการเกษตรกลาง จังหวัด
พระนคร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๙๐๐

พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๙๐๒

(๑๐)

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๑๗

พระราชบัญญัติ การ ควบคุม การใช้ อูจากระ
เป็นปุย พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๓๒

พระราชบัญญัติควบคุมกิจการธนาคาร
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๖๑

แถลงการณ์ประกอบพระราชบัญญัติควบคุม
กิจการธนาคาร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๖๕

พระราชบัญญัติ ป้องกัน การค้ากำไร เกินควร
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๘๕

พระราชบัญญัติ โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดไผ่ล้อม
ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอปากน้ำโพ จังหวัด
นครสวรรค์ ให้แก่กระทรวงกลาโหม
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๒๒๒

พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดสารพัตน์ก
และที่วัดกุรัตน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบล
จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่กระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๒๒๔

(๑๑)

พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดเหนือท่า ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราช ธานี ให้แก่สภากาชาดสยาม พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๒๒๗
พระราชบัญญัติราชองครักษ์ พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๒๒๘
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๔๔๕
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๔๔๗
พระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๐ (ฉบับที่ ๒)	หน้า ๑๖๑๒
พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๐ (ฉบับที่ ๒)	หน้า ๑๖๑๘
พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๑	หน้า ๑๖๒๑
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๖๕๐
พระราชบัญญัติให้ตำรวจภูธรมีอำนาจ เปรียบเทียบคดีอาญา พ.ศ. ๒๔๘๐	หน้า ๑๖๕๖

พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงมินบุรี
เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๕๘

พระราชบัญญัติ ควบคุม การ ประกอบ โจรค
ศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๖๐

พระราชบัญญัติยกเว้นการเก็บเงินอากรค่านา
ในตำบลนาบางกล้วย อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๖๒

พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่านา จำนวน
พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลทรายมูล และตำบล
บางลูกเสือ ที่อำเภอองครักษ์ จังหวัด
นครนายก พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๖๔

พระราชบัญญัติลดพิกัดเก็บเงินค่านา
พ.ศ. ๒๔๘๑ หน้า ๑๖๖๗

พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินอากร
สวนใหญ่ พ.ศ. ๒๔๘๑ หน้า ๑๖๖๕

พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่
ไร่อ้อย พ.ศ. ๒๔๘๑ หน้า ๑๖๗๑

พระราชบัญญัติ ลด อัตรา เก็บ เงิน ภาษี
ไร่ยาสูบ พ.ศ. ๒๔๘๑ หน้า ๑๖๗๓

(๑๓)

รายนามพระราชกฤษฎีกาประจำปี ๒๕๕๐

พระราชกฤษฎีกาลดอัตราเงินรัชชูปลการ

จำนวน พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๐

หน้า ๕๒

พระราชกฤษฎีกามอบสิทธิกิจการบางส่วน

ตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมโยธาเทศบาล
กระทรวงมหาดไทย ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ

จัดทำ พ.ศ. ๒๕๓๕

หน้า ๕๔

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. ๒๕๓๕

หน้า ๑๐๓

พระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวง

กลาโหม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

หน้า ๑๐๖

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ

สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๗ (ฉบับที่ ๘)

หน้า ๑๑๘

พระราชกฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งผู้แทน

ราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐

หน้า ๓๔๔

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินใน

บริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางแยกจากหัวหิน
ถึงตลาดท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๕๓๕

หน้า ๔๖๗

พระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมวิสามัญแห่ง

สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐

หน้า ๔๗๐

(๑๔)

พระราชกฤษฎีกาแก้ไขข้อท้องที่ซึ่งระบุไว้ใน
พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวน
คืน ตำบลคอนเมือง อำเภอบางเขน จังหวัด
พระนคร พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็น “อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร และ อำเภอลำลูกกา จังหวัด
ปทุมธานี” พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๔๕๓

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕) หน้า ๔๕๖

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน
อำเภอฉันทึก จังหวัดนครราชสีมา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๔๕๘

พระราชกฤษฎีกาถอนการหวงห้ามที่ดินอัน
เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ทุ่งหัวแม่ ตำบล
วัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๐๐

พระราชกฤษฎีกาประกาศแนวทาง ๔๑ สาย
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๒๖

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงาน และกรมในกระทรวงเศรษฐการ
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๓๕

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณ
ที่ที่จะเวนคืนเพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตร
กลาง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๓๘

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
การก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พ.ศ. ๒๔๗๖ ใน
เขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสัมพันธ
วงศ์ จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๔๘

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
การเหมืองฝาย และพนัง พ.ศ. ๒๔๗๗
(ฉบับที่ ๕) หน้า ๕๕๑

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๐) หน้า ๕๕๕

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนัก
งานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๘๐

พระราชกฤษฎีกามอบสิทธิกิจการบางส่วนใน
กรมสาธารณสุข กรมตำรวจ และกรมโยธา
เทศบาล กระทรวงมหาดไทย ให้เทศบาลนคร
กรุงเทพ ฯ จัดทำ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๕๘๓

(๑๖)

พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือน
ข้าราชการตำรวจ และกำหนดคุณสมบัติ พัน
ความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือกเพื่อ
บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๕๕๖

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้อง
เวนคืน ตำบลลาดขัวญ ตำบลบางตะนาวศรี
และตำบลลาดโคนค อำเภอหนนทบุรี จังหวัด
นนทบุรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๑๒

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณ
ที่ที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวง ๕ สาย

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๑๕

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนัก
งาน และกรมในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๖๑

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
การเหมืองฝาย และพนัก พ.ศ. ๒๔๗๗
(ฉบับที่ ๖)

หน้า ๖๗๗

(๑๗)

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน
ในท้องที่ตำบลโกรกกรากและตำบลโคกขาม
อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๘๕

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานในกระทรวงการต่างประเทศ (ฉบับ
ที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๘๒

พระราชกฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๕๕

พระราชกฤษฎีกาแบ่งเขตต์เลือกตั้ง
พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๖๕๗

พระราชกฤษฎีกาปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่ง
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๑๕

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินใน
บริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ จังหวัดเพชรบุรี
จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๑๗

(๑๘)

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน
ในท้องที่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัด
สมุทรสงคราม และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๒๒

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน
ในท้องที่ อำเภอเมือง อำเภอเกาะคา และ
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๗๗๗

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนัก
งานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับ
ที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๘๐๘

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
การเหมืองฝายและพนัง พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับ
ที่ ๗)

หน้า ๘๗๒

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๑)

หน้า ๘๗๔

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๘๗๗

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๘๘๑

(๑๕)

พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือน
ข้าราชการตำรวจ และกำหนดคุณสมบัติ พื้น
ความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อ
บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๕๕๖

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม
การเหมืองฝายและพนัง พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับ
ที่ ๘)

หน้า ๑๐๔๖

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐการ

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๐๕๓

พระราชกฤษฎีกาประกาศแนวทาง ๔๑ สาย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๐๕๗

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๒)

หน้า ๑๐๖๒

พระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสามัญแห่ง
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๐๗๓

พระราชกฤษฎีกากำหนดบันทึภษาษัตริยยนตร์
และค่าธรรมเนียมลือเดือนให้แก่เทศบาล

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๐๗๕

(๒๐)

พระราชกฤษฎีกากำหนดบั้นเงินราชการ
ให้แก่เทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๐๗๕

พระราชกฤษฎีกากำหนดโอนค่าอาชญาบัตร
และผลประโยชน์อื่น ๆ เนื่องในการฆ่าสัตว์ใน
เขตต์เทศบาลให้แก่เทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๐๘๕

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๓) หน้า ๑๑๐๕

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๑๓๐

พระราชกฤษฎีกามอบให้อธิบดีกรมตำรวจ
ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.
๒๔๘๐ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ในบางกรณี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๑๓๔

พระราชกฤษฎีกาถอนการหวงห้ามที่ดิน
บางส่วนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
บริเวณบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ.
๒๔๘๐ หน้า ๑๑๕๘

(๒๑)

พระราชกฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งผู้แทน
ราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๑๖๑

พระราชกฤษฎีกากำหนดเปิดศาล จังหวัด
แม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๑๕๑

พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พัน
ความรู้ และวิธีสอบคัดเลือกเพื่อบັນจุนและ
แต่งตั้งเสมียนตรา จังหวัดชั้นพิเศษในสำนัก
งานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๑๕๓

พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พัน
ความรู้ และวิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและ
แต่งตั้งปลัดอำเภอชั้นพิเศษ อักษรเลขชั้น
พิเศษ และเจ้าจังหวัดชั้นพิเศษในกรมมหาดไทย
พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๒๐๐

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๒๐๖

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐการ
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๒๑๑

(๒๒)

พระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวง
กลาโหม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๒๓๓

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐการ
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๒๓๕

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงเกษตรธิการ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๓๐๒

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติ
ควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธ
ศักราช ๒๕๓๖ ในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลศาล
เจ้าเก่า อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร
พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๓๐๖

พระราชกฤษฎีกาลดอัตราเงินรัชชูปการ
จำนวน พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๓๓๗

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน
ในท้องที่ตำบลวังไผ่ อำเภอท่าตะเภา จังหวัด
ชุมพร พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๑๔๒๔

(๒๓)

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้าม
ที่ดินในท้องที่อำเภอวัดป่า จังหวัดเพชรบูรณ์

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๒๖

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้าม
ที่ดินในท้องที่ตำบลปวนพุ อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๒๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
กาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๓๐

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๓๔

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองนคร
ราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๓๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๔๒

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสระบุรี
จังหวัดสระบุรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๔๖

(๒๔)

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมืองอุบล
ราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๕๐

พระราชกฤษฎีกาขยายเวลาสมัยประชุม
สามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๔๕๓

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้าม
ที่ดิน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๕๐๒

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ
สำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย

(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๕๐๔

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองพนัศ
นิคม จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๕๑๕

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
พะเยา จังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๕๑๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
ปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.

๒๔๘๐

หน้า ๑๕๒๔

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
บางม่วง จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า ๑๕๒๕

(๒๕)

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๓๓

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมืองเสนา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๓๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
กาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๔๔

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.
๒๔๘๐ หน้า ๑๕๔๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เมือง
สุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๕๒

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลเมือง
พล จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๕๗

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบล
บางกล่ำ จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๖๑

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบล
วัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๖๔

(๒๖)

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบล
กันตัง จังหวัดตรัง พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๖๘

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบล
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๗๒

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลชาติ
จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๕๗๕

พระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมสามัญแห่ง
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๐๘

พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๔) หน้า ๑๖๑๐

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้าม
ที่ดินในท้องที่ตำบลแมหวาดอำเภอบันนังสตา
จังหวัดยะลา พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๓๖

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปี ๒๔๘๐

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความใน
มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสถิติพยากรณ์
พ.ศ. ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑) หน้า ๒๐๕

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความใน
พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๕) ๕๑๒

(๒๓)

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความใน
พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๖)

๑๐๓๑

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความใน
พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๗)

๑๐๓๘

กฎ ก.พ. ประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๐

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓)

๑๒๒

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๔)

หน้า ๓๔๗

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๕)

หน้า ๕๑๔

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๐)

หน้า ๕๒๔

(๒๘)

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๑) หน้า ๕๕๗

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๒) หน้า ๕๕๘

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๓) หน้า ๕๖๑

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๔) หน้า ๕๗๘

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๕) หน้า ๕๘๖

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๖) หน้า ๕๘๗

(๒๕)

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๑๗) หน้า ๕๘๘

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๑๘) หน้า ๖๑๘

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๑๙) หน้า ๖๒๒

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๒๐) หน้า ๖๓๑

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๒๑) หน้า ๖๔๐

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๒๒) หน้า ๖๗๕

๒๗๓๓๑๖

(๓๐)

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๔) หน้า ๗๗๐

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๕) หน้า ๗๐๕

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๖) หน้า ๗๔๗

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๖๗๕
(ฉบับที่ ๒๗) หน้า ๕๑๓

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๘) หน้า ๕๑๕

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๙) หน้า ๕๓๗

(๓๑)

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๐)

หน้า ๕๕๕

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๑)

หน้า ๑๐๐๖

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๒)

หน้า ๑๐๓๘

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๓)

หน้า ๑๐๔๐

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๔)

หน้า ๑๐๔๘

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๕)

หน้า ๑๐๕๐

(๓๒)

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๖) หน้า ๑๐๕๑

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๗) หน้า ๑๐๖๔

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๘) หน้า ๑๑๐๗

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๙) หน้า ๑๑๖๓

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๔๐) หน้า ๑๑๖๕

กฏ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๔๑) หน้า ๑๑๖๗

(๓๓)

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๒) หน้า ๑๒๐๓

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๓) หน้า ๑๒๐๕

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๔) หน้า ๑๒๑๕

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๕) หน้า ๑๒๔๓

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๖) หน้า ๑๓๓๕

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๕
(ฉบับที่ ๔๗) หน้า ๑๓๔๑

(๓๔)

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๔๘) หน้า ๑๓๔๒

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๔๙) หน้า ๑๓๔๓

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๕๐) หน้า ๑๓๔๕

กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๕๑) หน้า ๑๖๔๖

กฎกระทรวง

กฎกระทรวงกตาใหม่

กฎกระทรวง ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๓๔๕

กฎกระทรวง ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๓๕๑

(๓๕)

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
รถยนต์ทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๕๖๔

กฎกระทรวง ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๐๔๒

กฎกระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๑๗๔

กฎกระทรวงเกษตวาทิการ

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๓๕๘

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๔๐๐

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๐) หน้า ๑๐๐๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๐๑๓

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๑) หน้า ๑๐๕๒

(๓๖)

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๑๔๗

กฎกระทรวงการคลัง

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๔๐๒

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๔๐๗

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๕๐๖

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๑๖
แห่งพระราชบัญญัติขึ้นในแก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. ๒๔๗๖ หน้า ๖๔๕

กฎกระทรวง ว่าด้วยการจ่ายค่าแห่งธนบัตร
ชำรุด พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๒๓๕

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติภาษีขึ้นในแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๖ , (ฉบับที่ ๔) หน้า ๑๓๔๗

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมกิจการธนาคาร พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๗๕

(๓๗)

กฎกระทรวงรวมการ

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๔๑๐

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติเครื่องแบบลูกเสือ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๔๓๖

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๔๗๒

กฎกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พ.ศ.
๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๑๒๐

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๕๘
แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๒๑๑

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๖
แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พ.ศ. ๒๔๗๗
(ฉบับที่ ๕) หน้า ๒๖๑

(๑๘)

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๑๒๕๗
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ
ที่ ๒) หน้า ๓๔๓

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติคนเข้าเมือง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.
๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๘) หน้า ๔๐๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติกัญชา พ.ศ. ๒๔๗๗ หน้า ๕๐๒

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๓) หน้า ๕๔๓

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราช
บัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๓) หน้า ๖๔๖

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๖) หน้า ๘๕๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๔) หน้า ๘๖๑

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๘๖๒

(๓๕)

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขายยา พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๕๔๑

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๕๔๕

กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๕๗
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หน้า ๑๐๐๒

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พ.ศ.
๒๔๗๕ หน้า ๑๐๑๐

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดและ
ดอกไม้เพลิง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๑๐๕๓

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๑๓๗

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียกรับ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๑๕๐

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พ.ศ. ๒๔๗๘ หน้า ๑๒๓๗

(๔๐)

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
โรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๓๔๘

กฎกระทรวงขุดคิธรรม

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลแขวงสำหรับหัวเมือง พ.ศ. ๒๔๗๘
(ฉบับที่ ๓) หน้า ๘๐๘

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑) หน้า ๘๖๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒) หน้า ๘๖๖

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓) หน้า ๑๐๕๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภท
ชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๑๑๑๕

(๔๑)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจการ

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๔) หน้า ๕๐๕

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๕ หน้า ๕๐๘

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕) หน้า ๕๔๑

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ไปรษณีย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๗๗ หน้า ๖๔๗

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ประจำตัวเจ้าพนักงาน พ.ศ. ๒๔๗๘ หน้า ๗๐๔

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิทยุสื่อสาร พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒) หน้า ๗๒๕

ประกาศต่าง ๆ ประจำปี ๒๔๗๐

ประกาศ ใช้ความตกลงเพื่อปราบปรามการ
สูบบุหรี่ ซึ่งได้ลงนามกันที่กรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่
๒๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๑
(พ.ศ. ๒๔๗๔) หน้า ๑๒๕

(๔๒)

ประกาศ การช่อมคณะรัฐมนตรี	หน้า ๕๑๒
ประกาศ วันไข้อนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้าย ข้ามแดน ระหว่างสยามและเบลเยียม ซึ่งได้ ลงนามกันณกรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๕	หน้า ๕๕๐
ประกาศ ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทน พระองค์	หน้า ๖๘๐
ประกาศ ตั้งนายกรัฐมนตรี	หน้า ๗๑๐
ประกาศ ตั้งรัฐมนตรี	หน้า ๗๑๒
ประกาศ การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่าย อังกฤษ	หน้า ๑๐๖๖
ประกาศ การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่าย อิตาลี	หน้า ๑๐๕๕
ประกาศ การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่าย นอร์เวย์	หน้า ๑๑๑๑
ประกาศ การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่าย เดนมาร์ก	หน้า ๑๑๑๓
ประกาศ ตั้งประธานและรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร	หน้า ๑๑๒๒

(๔๓)

ประกาศ การยกเลิกสิทธิอนาคติของฝ่าย เบลเยียม	หน้า ๑๑๒๔
ประกาศ ตั้งนายกรัฐมนตรี	หน้า ๑๑๕๓
ประกาศ ตั้งรัฐมนตรี	หน้า ๑๑๕๕
ประกาศ เรื่องอินเดียนเข้าเป็นภาคีแห่ง โปรโตคอลระหว่างประเทศ ว่าด้วยข้อตกลง กรรมมอบให้อุญญาโตตุลาการชี้ขาด ร่วมกับ กรุงสยาม	หน้า ๑๑๕๓
ประกาศ เรื่องอินเดียนเข้าเป็นภาคีแห่ง อนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยการ ปฏิบัติการตามคำชี้ขาดของอุญญาโตตุลาการ ต่างประเทศร่วมกับกรุงสยาม	หน้า ๑๑๕๕
ประกาศ การยกเลิกสิทธิอนาคติของฝ่าย เนเธอร์แลนด์ส์	หน้า ๑๒๑๗
ประกาศ ใช้สนธิสัญญาการพาณิชย์และ การเดินทางระหว่างสยามกับอังกฤษ	หน้า ๑๒๔๕
ประกาศ ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินทางระหว่างราชอาณาจักรสยามกับ ไรช เยอรมัน	หน้า ๑๓๐๘

(๕๕)

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องระเบียบ
ข้อบังคับว่าด้วยทางปฏิบัติของเรือได้นำแกเรือ
ค้าขายในยามสงคราม หน้า ๑๓๖๓

ประกาศ ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์
และการเดินเรือระหว่างสยามกับสวีเดน หน้า ๑๓๖๖

ประกาศ ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์
และการเดินเรือระหว่างสยามกับนอร์เวย์ หน้า ๑๓๘๒

ประกาศ ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์
และการเดินเรือระหว่างสยามกับญี่ปุ่น หน้า ๑๔๕๔

ประกาศ ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์
และการเดินเรือระหว่างสยามกับเดนมาร์ก หน้า ๑๕๘๐

เบ็ดเตล็ด

ข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของ
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๓๘๑

ข้อบังคับสภา ว่าด้วยการลา การลดเงินเดือน
ค่าพาหนะเดินทางของสมาชิกสภา และเบี้ย
ประชุมของกรรมการสภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๐ หน้า ๑๖๔๘

พระราชบัญญัติ
งบประมาณประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรกำหนดตั้ง
งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปี พุทธศักราช
๒๔๘๐ ให้ตั้งจ่ายในยอด ๑๐๔,๘๘๑,๖๖๕ บาท จำแนก
ดังนี้

(๑) เงินงบประมาณมหากษัตริย์	๔๕๕,๒๐๐ บาท	คือ
ก. เงินใช้จ่ายในพระองค์		
ระหว่างทรงพระเยาว์	๑๐๐,๐๐๐ บาท	
ข. เงินพระราชกุศล	๑๐๐,๐๐๐ บาท	
ค. เงินยกคณะผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์	๕๕,๒๐๐ บาท	
ง. เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์	๒๐๐,๐๐๐ บาท	

- (๒) การกู้เงิน ๘,๔๗๑,๔๒๕ บาท คือ
- ก. เงินกู้ต่างประเทศ ๗,๒๖๘,๘๒๕ บาท
- ข. เงินกู้ในประเทศ ๑,๒๐๒,๕๐๐ บาท
- (๓) เงินจ่ายตามข้อผูกพัน ๖,๗๕๘,๒๗๗ บาท คือ
- ก. เงินเจ้านคร ๑๖๗,๔๐๐ บาท
- ข. เงินส่วนแบ่งค่าตอไม้ ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค. เงินส่วนแบ่งอื่นๆ ๒๑,๘๗๗ บาท
- ง. เงินอุดหนุนสันนิบาตชาติ ๑๓๐,๐๐๐ บาท
- จ. เงินเบี้ยหวัดและบำนาญ ๖,๔๓๐,๐๐๐ บาท
- (๔) เงินสำรองจ่าย ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- (๕) เงินบำรุงกำลังทางเรือ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๖) สำนักนายกรัฐมนตรี ๑,๔๐๗,๔๑๕ บาท คือ
- ก. สำนักงานเลขานุการนายกรัฐมนตรี
- เงินเดือน ๕๐,๖๕๑ บาท
- ค่าใช้สอย ๑๗,๒๔๖ บาท
- ข. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- เงินเดือน ๑๖๓,๕๕๗ บาท
- ค่าใช้สอย ๘๓,๑๘๕ บาท
- การจร ๖๖,๐๕๐ บาท

ค. คณะกรรมการกฤษฎีกา

เงินเดือน	๑๒๗,๒๕๗ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑,๘๘๕ บาท

ง. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

เงินเดือน	๕๓,๐๓๒ บาท
ค่าใช้สอย	๔๘๔,๕๑๐ บาท

จ. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินเดือน	๒๓๗,๕๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๒๔,๐๖๕ บาท

ฉ. สำนักงานโฆษณาการ

เงินเดือน	๕๒,๗๐๗ บาท
ค่าใช้สอย	๕๑,๖๘๐ บาท
การจร	๓,๒๕๐ บาท

(๗) กระทรวงกลาโหม ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๘) กระทรวงการคลัง ๗,๓๑๓,๕๔๖ บาท กือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๔๑,๔๖๓ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๑๒๗๕๗๑ บาท
-----------	------------

ค่าใช้สอย	๑๒,๑๑๐ บาท
ค. กรมคลัง	
เงินเดือน	๑๕๔,๐๒๕ บาท
ค่าใช้สอย	๔๓,๔๑๐ บาท
การจร	๓๓๐,๑๔๘ บาท
ง. กรมบัญชีกลาง	
เงินเดือน	๗๒๓,๒๐๑ บาท
ค่าใช้สอย	๘๕,๗๗๕ บาท
การจร	๘,๕๒๕ บาท
จ. กรมพัสดุ	
เงินเดือน	๔๐,๕๑๘ บาท
ค่าใช้สอย	๖,๕๓๐ บาท
ฉ. กรมศุลกากร	
เงินเดือน	๖๗๑,๑๔๒ บาท
ค่าใช้สอย	๑๔๒,๓๑๐ บาท
การจร	๕๐,๕๓๐ บาท
ช. กรมสรรพสามิต	
เงินเดือน	๑,๕๐๕,๑๒๒ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๑๒๒,๑๕๓ บาท

การจร	๕๒,๐๐๐ บาท
ข. กรมสรรพากร	
เงินเดือน	๑,๓๐๔,๓๒๔ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๒๕๒,๘๐๐ บาท
การจร	๒๓,๖๔๕ บาท
(๘) กระทรวงการต่างประเทศ	๘๕๔,๒๓๓ บาท คือ
ก. สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี	
เงินเดือน	๒๕,๑๔๑ บาท
ข. สำนักงานปลัดกระทรวง	
เงินเดือน	๑๒๒,๕๐๘ บาท
ค่าใช้สอย	๔๘,๖๑๐ บาท
ค. กรมการเมือง	
เงินเดือน	๖๐,๖๕๐ บาท
ค่าใช้สอย	๒๘,๗๐๐ บาท
ง. สถานทูตต่างๆ	
เงินเดือน	๒๕๔,๖๐๓ บาท
ค่าใช้สอย	๒๖๘,๑๗๑ บาท
การจร	๖,๐๐๐ บาท

(๑๐) กระทรวงเกษตรราธิการ ๔,๖๖๐,๕๓๘ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน ๒๖,๖๕๗ บาท

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน ๕๖,๕๕๓ บาท

ค่าใช้สอย ๘,๔๘๕ บาท

การจร ๑,๕๕๐ บาท

ค. กรมเกษตรและการประมง

เงินเดือน ๕๓๑,๔๖๐ บาท

ค่าใช้สอย ๖๐๑,๕๓๓ บาท

การจร ๑๐๐,๐๕๐ บาท

ง. กรมชลประทาน

เงินเดือน ๓๘๖,๘๘๗ บาท

ค่าใช้สอย ๖๔๒,๐๐๐ บาท

การจร ๒๕๕,๗๕๐ บาท

จ. กรมที่ดินและโลหกิจ ๘๐๖,๘๓๕ บาท

ค่าใช้สอย ๑๘๕,๐๓๕ บาท

การจร ๔๕,๑๘๐ บาท

ฉ. กรมป่าไม้

เงินเดือน	๔๑๕,๒๒๐ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๓๗๒,๑๓๐ บาท
-----------	-------------

การจร	๒๑,๓๐๐ บาท
-------	------------

ช. กรมสหกรณ์

เงินเดือน	๑๑๕,๗๕๓ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๔๔,๗๑๐ บาท
-----------	------------

การจร	๔,๑๐๐ บาท
-------	-----------

(๑๑) กระทรวงธรรมการ ๑๒,๐๕๔,๖๗๗ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๒๖,๗๖๐ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๖๗๕,๓๑๖ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๒๐๕,๘๕๓ บาท
-----------	-------------

การจร	๑๐,๐๐๐ บาท
-------	------------

ค. กรมธรรมการ

เงินเดือน	๔๗,๕๕๕ บาท
-----------	------------

ค่าใช้สอย	๑๔๕,๑๕๖ บาท
-----------	-------------

ง. กรมพลศึกษา

เงินเดือน	๕๐,๓๔๕ บาท
ค่าใช้สอย	๔๐,๓๗๑ บาท
การจร	๑,๖๒๕ บาท

จ. กรมศิลปากร

เงินเดือน	๒๐๖,๒๗๗ บาท
ค่าใช้สอย	๕๑,๖๔๐ บาท
การจร	๖๖,๓๐๐ บาท

ฉ. กรมศึกษาธิการ

เงินเดือน	๒,๗๑๘,๒๕๑ บาท
ค่าใช้สอย	๔๒๒,๗๕๗ บาท
การจร	๒๐๓,๐๐๐ บาท

ช. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงินเดือน	๕๔๒,๔๕๐ บาท
ค่าใช้สอย	๓๕๔,๐๕๖ บาท
การจร	๓๒,๕๓๕ บาท

ซ. เงินการประถมศึกษา ๖,๑๕๗.๘๒๖ บาท

ญ. เงินอุดหนุนราชบัณฑิตยสถาน ๘,๐๐๐ บาท

(๑๒) กระทรวงมหาดไทย ๒๐,๖๗๘.๘๓๕ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๓๖,๑๓๕ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๔๒๔,๕๔๖ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๔๔,๓๐๖ บาท
-----------	------------

การจร	๑,๐๔๐ บาท
-------	-----------

ค. กรมตำรวจ

เงินเดือน	๔,๓๐๕,๔๐๖ บาท
-----------	---------------

ค่าใช้สอย	๒,๒๑๒,๙๕๔ บาท
-----------	---------------

การจร	๒๕๓,๕๑๒ บาท
-------	-------------

ง. กรมมหาดไทย

เงินเดือน	๒,๕๙๒,๙๑๕ บาท
-----------	---------------

ค่าใช้สอย	๑,๐๖๑,๐๗๐ บาท
-----------	---------------

การจร	๖๐๓,๕๓๑ บาท
-------	-------------

เงินส่งเสริมเทศบาล	๒๔๑,๘๑๘ บาท
--------------------	-------------

จ. กรมโยธาเทศบาล

เงินเดือน	๗๒๙,๔๓๓ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๒,๔๐๓,๔๒๒ บาท
-----------	---------------

การจร	๒๕๙,๖๐๐ บาท
-------	-------------

ฉ. กรมราชทัณฑ์

เงินเดือน	๖๕๔,๖๘๖ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๓๕๕,๙๒๐ บาท
การจร	๑๐๐,๐๐๐ บาท

ช. กรมสาธารณสุข

เงินเดือน	๕๘๖,๒๔๑ บาท
ค่าใช้สอย	๘๔๕,๔๐๗ บาท
การจร	๑๘๔,๗๐๐ บาท

ซ. กรมอัยการ

เงินเดือน	๖๗๑,๕๘๖ บาท
ค่าใช้สอย	๑๕๕,๘๖๐ บาท
การจร	๖,๐๐๐ บาท

(๑๓) กระทรวงยุติธรรม ๒,๓๒๓,๕๖๓ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๒๓,๓๕๖ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๑๕๕,๘๕๕ บาท
ค่าใช้สอย	๔๒,๕๕๔ บาท

ค. ตุลาคม	
เงินเดือน	๑,๕๐๓,๓๘๘ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑๔,๕๗๐ บาท
การจร	๘๓,๐๐๐ บาท
(๑๔) กระทรวงเศรษฐกิจ	๑๑,๘๔๑,๗๗๕ บาท คือ
ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	
เงินเดือน	๔๓,๓๐๓ บาท
ข. สำนักงานปลัดกระทรวง	
เงินเดือน	๖๐,๔๑๔ บาท
ค่าใช้สอย	๒๒,๒๘๕ บาท
การจร	๒๐,๐๐๐ บาท
ค. กรมเจ้าท่า	
เงินเดือน	๓๑๘,๗๘๔ บาท
ค่าใช้สอย	๖๓,๐๐๐ บาท
การจร	๗,๑๖๐ บาท
ง. กรมทะเบียนการค้า	
เงินเดือน	๕๕,๐๓๕ บาท
ค่าใช้สอย	๒๓,๒๖๐ บาท

จ. กรมไปรษณีย์โทรเลข

เงินเดือน	๑,๓๖๑,๑๓๗ บาท
ค่าใช้สอย	๘๖๕,๐๑๐ บาท
การจร	๑๓๓,๕๐๐ บาท

ฉ. กรมพาณิชย์

เงินเดือน	๑๐๗,๑๑๗ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑๐,๐๐๐ บาท
การจร	๒๒,๗๘๐ บาท

ช. กรมวิทยาศาสตร์

เงินเดือน	๑๔๔,๕๗๔ บาท
ค่าใช้สอย	๖๒,๐๐๐ บาท
การจร	๘,๑๐๐ บาท

ซ. กรมรถไฟ

เงินเดือน	๒,๗๔๑,๒๐๖ บาท
ค่าใช้สอย	๔,๒๒๘,๓๑๐ บาท
การจร	๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท

(๑๕) สภาผู้แทนราษฎร ๔๒๔,๑๗๓ บาท คือ

เงินเดือน	๓๐๗,๗๓๓ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑๔,๕๔๐ บาท

การจร	๑,๘๕๐ บาท
(๑๖) สำนักพระราชวัง	๔๘๖,๖๒๓ บาท คือ
เงินเดือน	๓๓๐,๒๓๘ บาท
ค่าใช้สอย	๑๕๖,๓๘๕ บาท
(๑๗) สำนักงานราชเลขาณการในพระองค์	๕๐,๓๗๓ บาท คือ
เงินเดือน	๔๐,๒๒๓ บาท
ค่าใช้สอย	๑๐,๑๕๐ บาท
มาตรา ๔ งบประมาณรายได้ประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ตั้งรับในยอด ๑๐๔,๘๕๑,๑๔๔ บาท จำแนก ดังนี้	
(ก) ภาษีอากร	๕๒,๗๕๕,๐๐๐ บาท
(ข) ค่าธรรมเนียม	๑๑,๕๑๔,๔๓๘ บาท
(ค) ผลประโยชน์	๓๕,๗๔๕,๕๖๗ บาท
(ง) เบ็ดเตล็ด	๕๒๘,๑๓๕ บาท
มาตรา ๕ งบประมาณเงินจ่ายพิเศษ ให้ตั้งจ่ายในยอด ๑๕,๕๔๑,๖๘๘ บาท จากเงินคงคลัง มีรายการจำแนก ดังนี้	
(๑) การรถไฟ	๒,๓๔๕,๗๐๐ บาท
(๒) ราชการประเทาน	๑,๕๕๐,๒๒๔ บาท

- (๓) การไปรษณีย์โทรเลข ๖๓๓,๕๕๓ บาท
- (๔) การสหกรณ์ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๕) การสร้างสนามบินพาณิชย์ ๑๗,๕๐๐ บาท
- (๖) ทูบสำรวจสร้างทาง ๕,๗๐๐,๐๐๐ บาท
- (๗) การทำกระดาษ ๘๓๖,๕๕๒ บาท
- (๘) การสร้างสนามกีฬา ๘๘,๑๘๖ บาท
- (๙) การนำร่อง ๔๘,๕๐๐ บาท
- (๑๐) การจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง ๖๘๕,๗๒๓ บาท
- (๑๑) การทำฝ้าย ๗๘,๑๑๐ บาท
- (๑๒) การส่งเสริมการค้าปลูสัตว์ ๒๕,๐๐๐ บาท
- (๑๓) การเกษตรกรรม ๕๐,๐๐๐ บาท
- (๑๔) การส่งเสริมอุตสาหกรรมฝ้าย ๖๕๗,๔๐๐ บาท
- (๑๕) การไฟฟ้า ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- (๑๖) การอุตสาหกรรมน้ำตาล ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท
- (๑๗) การส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครอบครัว
๕๓,๔๔๐ บาท
- (๑๘) การส่งเสริมอุตสาหกรรมสาวไหม ๗๕,๐๐๐ บาท
- (๑๙) การก่อสร้างทาง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๖ ให้กระทรวงมหาดไทยปฏิบัติการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับอนุญาตนั้นตามระเบียบการจ่ายเงินแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๑)

๑๗

พระราชบัญญัติ

งบประมาณเพิ่มเติม

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอภัยมหาราช

พล. ต. เจ้าพระยาพิชัยเรนทรไถยสิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมเงิน

งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๕๘๐ เพื่อตั้งรายจ่าย

สำหรับกิจการใหม่บางอย่าง

๓

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
งบประมาณเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายพิเศษประจำปี
พุทธศักราช ๒๔๘๐ อีกเป็นจำนวนเงิน ๑๑,๒๑๕,๗๐๐ บาท
จำแนก ดังนี้

๑. การประถมศึกษา	๑,๕๕๑,๗๐๐ บาท
๒. การบำรุงการขนส่ง	๒,๕๒๔,๐๐๐ บาท
๓. การวิทยุกระจายเสียง	๑๓๐,๐๐๐ บาท
๔. การบำรุงกำลังทางเรือ	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕. การจัดตั้งสถานีเกษตรกรรม ทดลองกลาง	๒๑๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔ ให้จ่ายเงินที่กล่าวในมาตรา ๓ จากเงินคงคลัง

มาตรา ๕ ให้กระทรวงมหาดวงกรมปฏิบัติการเบิกจ่าย
งบประมาณที่ได้รับ อนุญาตนั้น ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน
แผ่นดิน

๑๕

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๑๒๑

สำนักหอสมุด

๒๐

พระราชบัญญัติ
รถยนต์ (ฉบับที่ ๗)

พุทธศักราช ๒๕๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕)

อาทิตย์ ทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติบางมาตราในพระราชบัญญัติรถยนต์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ^{นี้}ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
รถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติ^{นี้}ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๓ ของมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓

“เมื่อได้เสียภาษีตามมาตรา ๒๓ หรือ ๒๕ แล้ว ถ้าได้
ตัดแปลงตัวรถยนต์หรือเปลี่ยนเครื่องยนต์ให้ผิดไปจาก
ลักษณะที่ได้จดทะเบียนไว้ เจ้าของต้องแจ้งให้นายทะเบียน
ทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน และถ้าการตัดแปลงหรือ
เปลี่ยนนั้นทำให้น้ำหนักรถเพิ่มขึ้นกว่าเดิม จะต้องเสียภาษี
เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ หรือ ๒๕ แล้วแต่กรณี
สำหรับกำหนดเวลาที่ยังเหลืออยู่ในปีนั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราช
บัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ และให้ใช้ความต่อไป
นี้แทน

“มาตรา ๑๑ รถยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว จะต้องติด เครื่องหมายที่เจ้าพนักงานจัดให้ไว้กับตัวรถตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ใบอนุญาตขับรถยนต์มี ๔ ชนิด คือ

- (๑) ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคล
- (๒) ใบอนุญาตขับรถสาธารณะ
- (๓) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์
- (๔) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ ใบอนุญาตชนิดที่ ๒ ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่ ๑ ได้

ใบอนุญาตขับรถทุกชนิด ให้ใช้ได้ตลอดเวลา สิบสองเดือนนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ซึ่งได้แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ และ

๒๓

พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๗
ฉบับที่ ๒ ให้ใช้ความต่อไปนั้แทน

“ มาตรา ๒๓ ภาัรถยนต์มีอัตราประจำปี ดังนี้

(๑) รถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สาธารณะ และ
รถยนต์สำหรับลากจูง ให้เก็บตามน้ำหนักของรถโดยอัตรา
ต่อไปนั้

ในการคำนวณน้ำหนัก ให้รวมน้ำหนักของรถ และ เครื่องอุปกรณ์ที่ติดต่อกับรถตามปกติ แต่ไม่รวมน้ำหนักของ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำมันและเครื่องมือประจำรถ

(๒) รถพ่วงนอกจากที่บังคับไว้ ในอนุมาตรา ๔ และ ๕ คั่นละยี่สิบบาท

(๓) รถแทรกเตอร์รับจ้าง ใช้ในการเกษตร คั่นละ สิบบาท

(๔) รถจักรยานยนต์ คั่นละสิบบาท และรถพ่วง ของรถจักรยานยนต์ คั่นละห้าบาท

(๕) รถยนต์ หรือรถพ่วง ซึ่งใช้ล้ออย่างอื่นนอกจาก ล้อยางกลวง ให้เก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากอัตราที่กำหนดไว้ อีก ร้อยละยี่สิบ

(๖) รถยนต์สาธารณะใช้การในจังหวัดใด ๆ ที่มี ถนนหลวงลาดยางหรือถนนหินยังไม่ยาวถึง ๑๐๐ กิโลเมตร ให้เก็บภาษีต่ำอัตราร้อยละยี่สิบ แต่ถ้านำไปใช้ในจังหวัด ที่มีถนนหลวงลาดยางหรือถนนหินยาวตั้งแต่ ๑๐๐ กิโลเมตร ขึ้นไปแล้วต้องเสียภาษีเต็มอัตรา การคำนวณความยาวของ ถนนมิให้เอาความยาวของถนนที่ได้รับสัมปทานรวมเข้าด้วย

มาตรา ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ และ ๓ ของ
มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๓๓

“ห้ามมิให้ใช้รถยนต์ประจำทางเดินรับส่งคนโดยสาร
นอกทางที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ
จากนายทะเบียนให้ทำได้เป็นครั้งคราว

ห้ามมิให้ใช้รถยนต์อื่นรับจ้างหาผลประโยชน์โดยรับ
คนโดยสารซึ่งเสียค่าโดยสารเป็นรายตัวตามรายทาง ใน
เขตถนนที่ได้อนุญาตให้มีรถประจำทางขึ้นหรือในเขตตัดจาก
ถนนนั้น ๆ ไม่เกิน ๑๐๐ เมตร ในเมื่อยังมีคนโดยสารอยู่
ในรถนั้น เว้นแต่ในกรณีการรับส่งนักเรียน คนงาน นัก
ท่องเที่ยว หรือการรับส่งชั่วคราว ซึ่งได้รับอนุญาตเป็น
หนังสือจากนายทะเบียน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราช
บัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช
๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๒๖ (๑) รถยนต์ตั้งต่อไปนี้อยู่ได้รับการ
ยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษี

(ก) รถดับเพลิง

(ข) รถพยาบาล หรือรถบรรทุกศพ ซึ่งมีใช้รถ
สำหรับรับจ้าง

(ค) รถของรัฐบาลหรือเทศบาล ฉะเพาะที่ใช้ใน
การสร้างหรือบำรุงรักษาทาง

(ง) รถบดถนน

(จ) รถแทรกเตอร์ใช้ในการเกษตรที่ไม่ได้รับจ้าง

(๒) รถยนต์ดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นจากการ
จดทะเบียนและภาษี

(ก) รถซึ่งผู้ค้ำมีไว้ขาย

(ข) รถซึ่งไม่ใช่การ แต่ถ้าได้เสียภาษีแล้ว แม้
ไม่ใช่การ เจ้าของไม่มีสิทธิจะได้ภาษีสั้นคืน”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นอนุมาตรา ๕ ของ
มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓

“(๕) ใช้รถที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษี
ตามมาตรา ๒๖ (๑) ให้ผิดไปจากวัตถุประสงค์ซึ่งได้รับการ
ยกเว้น”

มาตรา ๑๐ ให้เปลี่ยนอนุมาตรา ๑๓ ของมาตรา ๓๔
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ เป็นอนุ

มาตรา ๑๕ และให้เพิ่ม ความต่อไปนี้ เป็นอนุมาตรา ๑๓ และ ๑๔

“(๑๓) เงื่อนไขในการใช้รถยนต์ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรถยนต์ ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ และค่าเครื่องหมายประจำรถยนต์ ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการสัญจรด้วยรถยนต์ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓

(๑๔) จำนวนรถยนต์รับจ้าง บรรทุกคน โดยสารในจังหวัดหนึ่ง ๆ”

มาตรา ๑๑ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง เรียกได้ตามพระราชบัญญัติรถยนต์นั้นให้มีกำหนดไม่เกินอัตราต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนประจำปีหนึ่งบาท
- (๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถสำหรับระยะเวลาสิบสองเดือน ครั้งละห้าบาท
- (๓) ค่าธรรมเนียมเพิ่มตามมาตรา ๒๕ งวดละห้าบาท
- (๔) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายพิเศษปีละหนึ่งร้อยบาท

(๕) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรถยนต์ ตามอนุสัญญา
ระวางประเทศว่าด้วยการสัญจรด้วยรถยนต์ ซึ่งประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓
ครั้งละห้าสิบบาท

(๖) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจักรยานยนต์ ตามอนุ
สัญญาระวางประเทศว่าด้วยการสัญจรด้วยรถยนต์ ซึ่ง
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๗๓ ครั้งละสิบบาท

(๗) ค่าธรรมเนียมแก้ไขทะเบียน ขอคืนทะเบียน หรือ
คัดสำเนา ครั้งละหนึ่งบาท

(๘) ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตที่สูญหายหรือ
ชำรุด ละบบัลดหนึ่งบาท

(๙) ค่าธรรมเนียมใบแทนเครื่องหมายแสดงการเสี่ย
กาศที่สูญหายหรือชำรุดแผ่นละหนึ่งบาท

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๒๐)

๒๘

พระราชบัญญัติ

ลดพิกัดเก็บเงินค่านา

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

ชาติไทยพิพากษา

เจ้าพระยาบวรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดพิกัด
เก็บเงินค่านา

จึง มี พระบรมราชโองการให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดพิกัดเก็บเงินค่านา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

09/10/2566

273313

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินค่านา สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือนพุทธศักราช ๒๔๗๕ คือ เรียกเก็บโดยพิกัตต่อไป

นาฟองลอย

นาเอก	ไร่ละ ๖๐ สตางค์	งานละ ๑๕ สตางค์
นาโท	ไร่ละ ๕๐ สตางค์	งานละ ๑๒ สตางค์
นาตรี	ไร่ละ ๔๐ สตางค์	งานละ ๑๐ สตางค์
นาจัตวา	ไร่ละ ๓๐ สตางค์	งานละ ๗ สตางค์
นาเบ็ญจ	ไร่ละ ๒๐ สตางค์	งานละ ๕ สตางค์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๓๐)

พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินอากรสวนใหญ่
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘.)

อาทิตยที่พอลภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดอัตราเก็บ
เงินอากรสวนใหญ่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินอากรสวนใหญ่ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินอากรสวนใหญ่สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เก็บเฉพาะตามรายการและอัตราที่ลดลง ดังปรากฏในบัญชีข้างท้ายนี้เท่านั้น

มาตรา ๔ ต้นผลไม้ใดที่ยังไม่ได้ขนาดต้องด้วยพิกัดนั้น แม้จะมีผลแล้ว ก็ให้งดเก็บค่าอากรสำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ เสีย

มาตรา ๕ การเก็บเงินอากรสวนใหญ่สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ เฉพาะมะพร้าวและมะปราง ในจังหวัดชลบุรีนั้น ให้เก็บลดลงกึ่งหนึ่งของอัตราในบัญชีข้างท้ายนี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๓๒)

พระราชบัญญัติ

ลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อ้อย

พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดอัตราเก็บ
เงินภาษีค่าที่ไร้อ้อย

จึงมี พระบรมราชโองการให้ ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อ้อย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินภาษีค่าที่ไร้อ้อยสำหรับปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือนพุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๓๖)

พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินภาษีไวยาสุข
พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

อาทิตยทิพอาภา
เจ้าพระยาบรมราช
พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดอัตราเก็บ
เงินภาษีไวยาสุข

จึงมี พระบรมราชโองการให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินภาษีไวยาสุข พุทธศักราช ๒๕๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินภาษีโรยาสูบ สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้นให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๓๘)

พระราชบัญญัติ
เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด
พุทธศักราช ๒๕๗๕

ในพระวรมาริไทยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕)

อาทิตย์ที่พฉภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยนาทร โยนิ

ตราไว้ณวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๗๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเปลี่ยนแปลง
เขตจังหวัดบางจังหวัดเพื่อประโยชน์แก่การปกครองและ
ความสะดวกของราษฎร ให้เหมาะสมกับความเจริญของ
บ้านเมืองในปัจจุบันยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

๑. จังหวัดยะลา กับ จังหวัดนราธิวาส

โอนตำบลโดนด ตำบลมะนังบันยัง และตำบลสาวอ
อำเภอโกตาบารู จังหวัดยะลา ไปขึ้นกิ่งอำเภอเรือเสาะ
อำเภอตันหยงมัส จังหวัดนราธิวาส

๒. จังหวัดพัทลุง กับ จังหวัดตรัง

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๗ ตำบลเกาะเต่า อำเภอ
ควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไปขึ้นตำบลท่าม่วง อำเภอเขาขาว
จังหวัดตรัง

๓. จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ จังหวัดกระบี่

โอนตำบลลำทับ กิ่งอำเภอท่ายาง อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ไปขึ้นอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

๔. จังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดกระบี่

ก. โอนตำบลฉนวนสาว อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปขึ้นอำเภอปากน้ำ จังหวัดกระบี่

ข. โอนตำบลเขาเขน อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปขึ้นอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลปลายพระยา อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปขึ้นอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

๕. จังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี ไปขึ้นตำบลหัวหิน กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๖. จังหวัดราชบุรีกับจังหวัดกาญจนบุรี

โอนอำเภอท่ามะกา นอกจากตำบลลาดบัวขาว จังหวัดราชบุรี ไปขึ้นจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนตำบลลาดบัวขาว ให้ไปขึ้นอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

๗. จังหวัดชลบุรีกับจังหวัดนนทบุรี

ก. โอนตำบลบางอ้อ ตำบลบางรัก และตำบลบางพลัด อำเภอบางพลัด จังหวัดชลบุรี จะเพาะส่วนที่อยู่ด้านเหนือของทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบลบางบำหรุ อำเภอดำรงชัย จังหวัดชลบุรี จะเพาะส่วนที่อยู่ด้านเหนือของทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลวัดชลอ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จะเพาะส่วนที่อยู่ด้านใต้ของทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลบางอ้อ อำเภอบางพลัด จังหวัดชลบุรี

ง. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จะเพาะส่วนที่อยู่ด้านใต้ของทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลบางรัก อำเภอบางพลัด จังหวัดชลบุรี

จ. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จะเพาะส่วนที่อยู่ด้านใต้ของ

ทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลสวนพริก อำเภอบางพลัด
จังหวัดธนบุรี

ฉ. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลวัดชลอ อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี ละเพาะส่วนที่อยู่ด้านใต้ของทางรถไฟ
สายใต้ ไปขึ้นตำบลสวนพริก อำเภอบางพลัด จังหวัด
ธนบุรี

ช. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลวัดชลอ
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ละเพาะส่วนที่อยู่ด้านใต้
ของทางรถไฟสายใต้ ไปขึ้นตำบลบางน้ำรุ อำเภอดลิ่งชัน
จังหวัดธนบุรี

การเปลี่ยนแปลงเขตต์ตามหมายอักษร ก. ข. ค. ง. จ. ฉ.
และ ช. ให้ถือเชิงลาดด้านทิศเหนือ ของทางรถไฟ สายใต้
ตั้งแต่สะพานพระราม ๖ ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา
ถึงคลองบางกอกน้อยฝั่งตะวันออก เป็นเส้นเขตต์

ซ. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕
หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี ละเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งใต้ของคลองมหาสวัสดิ์
ไปขึ้นตำบลดลิ่งชัน อำเภอดลิ่งชัน จังหวัดธนบุรี

การเปลี่ยนแปลงเขตต์ตามหมายอักษร ข. ให้ถือเอา
ฝั่งตะวันออกของคลองบางกอกน้อยที่ตรงสะพานรถไฟขึ้นไป
ทางเหนือจนถึงตรงข้ามคลองมหาสวัสดิ์ฝั่งเหนือ และตัด
ข้ามคลองบางกอกน้อยไปถือเอาฝั่งเหนือของคลองมหาสวัสดิ์
ต่อไปจนถึงสี่แยกคลองนราภิรมย์เป็นเส้นเขตต์

๘. จังหวัดนนทบุรีกับจังหวัดพระนคร

ก. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕
และหมู่ที่ ๖ ตำบลสีกัน กับหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอ
ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ฉะเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งตะวันออก
ของคลองประปา ไปขึ้นอำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร
โดยถือแนวเขตต์หวงห้ามของคลองประปาฝั่งตะวันตก เป็น
เส้นเขตต์

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลบางตลาด อำเภอปาก
เกร็ด จังหวัดนนทบุรี ฉะเพาะส่วนที่อยู่ในเขตต์หวงห้าม
ของคลองประปาฝั่งตะวันตก ไปขึ้นตำบลสองห้อง อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร โดยถือแนวเขตต์หวงห้ามของ
คลองประปาฝั่งตะวันตกเป็นเส้นเขตต์

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ตำบลลาดโหนด
กับหมู่ที่ ๑ ตำบลท่าทราย อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ณะเพาะส่วนที่อยู่ ในเขตต์หวงห้ามของคลองประปา ฝั่ง ตะวันตกไปขึ้นตำบลสองห้อง อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร โดยถือแนวเขตต์หวงห้ามของคลองประปาฝั่งตะวันตกเป็น เส้นเขตต์

๕. จังหวัดนครนายกกับจังหวัดปราจีนบุรี

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเรือ อำเภอกาบกพลี จังหวัดนครนายก ณะเพาะส่วนที่อยู่ตั้งแต่ เขตต์ทางรถไฟสายอรัญญประเทศด้านเหนือลงไปทางทิศใต้ ระหว่างคลองท่าเรือ ไปจนถึง คลอง อ้ายอน ไปขึ้นอำเภอ เมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยให้หมู่ที่ ๒ และหมู่ ที่ ๓ ที่โอนมาไปขึ้นตำบลหน้าเมือง และหมู่ที่ ๔ ที่โอนมาไป ขึ้นตำบลวัดโบสถ์

๑๐. จังหวัดสุพรรณบุรีกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลจรเข้ใหญ่ อำเภอบางปลา ม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ณะเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งเหนือคลองขุด พระยารักษ์ ๆ ตั้งแต่ฝั่งตะวันออกลำรางจรเข้ น้อย เสียไป ตามฝั่งตะวันออกลำรางหนองแปดบาท จนบรรจบแนวเขตต์ เดิมที่ลำรางลาดบัวขาว ตำบลนาคู อำเภอดักไถ่ จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ไปขึ้นตำบลคอนลาน อำเภอผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. จังหวัดอ่างทองกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ก. โอนตำบลคอนปู้ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัด
อ่างทอง ไปขึ้นอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลศาลาท่ง
แฝก อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ไปขึ้นตำบลเขาดิน
อำเภอเดิมบาง จังหวัดสุพรรณบุรี

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕
ตำบลศาลาท่งแฝก อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ไป
ขึ้นตำบลวังลึก อำเภอนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี

ง. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ และ
หมู่ที่ ๑๐ ตำบลศาลาท่งแฝก อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัด
อ่างทอง ไปขึ้นตำบลคอนปู้ ซึ่งได้โอนไปขึ้นอำเภอศรี
ประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหมายอักษร ก. นั้น

๑๒. จังหวัดชัยนาทกับจังหวัดอุทัยธานี

ก. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๗ ตำบลท่าซุงอำเภอ
มโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ไปขึ้นตำบลสะแกกรัง อำเภอ
น้ำซึม จังหวัดอุทัยธานี

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลเกาะเทโพ อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ไปขึ้นตำบลดอนขวาง อำเภอน้ำซึม จังหวัดอุทัยธานี

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลหาดทอง อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ไปขึ้นตำบลหนองไผ่แบน อำเภอน้ำซึม จังหวัดอุทัยธานี

๑๓. จังหวัดลพบุรีกับจังหวัดสิงห์บุรี

ก. โอนตำบลโพไชย อำเภอบ้านเช่า จังหวัดลพบุรี ไปขึ้นอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ข. โอนตำบลหัวไผ่ อำเภอบ้านเช่า จังหวัดลพบุรี ไปขึ้นอำเภอบางพุดตรา จังหวัดสิงห์บุรี

๑๔. จังหวัดสระบุรีกับจังหวัดลพบุรี

ก. โอนตำบลท่าศาลา และตำบลกกโก กิ่งอำเภอพระพุทธบาท อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ไปขึ้นอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ข. โอนตำบลป่าตาล ตำบลโคกลำพาน และตำบลดอนโพ อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ไปขึ้นอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

๑๕. จังหวัดสระบุรีกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ก. โอนตำบลบ้านร่อม อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ไปขึ้นอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกบ อำเภอเสนาให้
จังหวัดสระบุรี และเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งตะวันตก คลองรพพัฒนา
ไปขึ้นตำบลหนองน้ำใส กิ่งอำเภอภาชี อำเภอบางบาล จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองน้ำใส กิ่งอำเภอ
ภาชี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพาะส่วน
ที่อยู่ฝั่งตะวันออกคลองรพพัฒนา ไปขึ้นตำบลหนองกบ
อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

การเปลี่ยนแปลงเขตต์ตามหมายอักษร ข.ค. ให้ถือเอา
ฝั่งตะวันออกของคลองรพพัฒนาเป็นเส้นเขตต์

๑๖. จังหวัดลพบุรีกับจังหวัดนครสวรรค์

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอโคกสำโรง
จังหวัดลพบุรี ไปขึ้นตำบลตะคร้อ อำเภอท่าตะโก จังหวัด
นครสวรรค์

๑๗. จังหวัดพิจิตรกับจังหวัดนครสวรรค์

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลท่าขมิ้น และหมู่ที่ ๖ ตำบล
ท่านี้ อำเภอบางคลาน จังหวัดพิจิตร ไปขึ้นตำบลท่าไม้
อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑๘. จังหวัดพิษณุโลกกับจังหวัดอุตรดิตถ์

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลตะลุกเทียม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ฉะเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งเหนือคลองต่อเขตต์ ไปขึ้นหมู่ที่ ๕ ตำบลพญาแมน อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยให้ถ่อคลองต่อเขตต์ฝั่งเหนือนับแต่ริมบ้านซ่อม ไปจนตลอดปลายคลอง ซึ่งต่อกับคลองตรังเป็นเส้นเขตต์

๑๙. จังหวัดสวรรคโลกกับจังหวัดตาก

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านลานหอย ถึงอำเภอสถานหอย อำเภอสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก ไปขึ้นตำบลหนองพะม่า อำเภอระแหง จังหวัดตาก

๒๐. จังหวัดสวรรคโลกกับจังหวัดอุตรดิตถ์

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลนครเดีฐ อำเภอวังไม้ขอน จังหวัดสวรรคโลก ไปขึ้นตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

๒๑. จังหวัดเชียงรายกับจังหวัดเชียงใหม่

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลป่าตึง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ฉะเพาะส่วนที่อยู่ฝั่งเหนือลำน้ำแม่งาม ไป

ขึ้นตำบลแม่อาว อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ถือ
ลำน้ำแม่เงาฝั่งใต้เป็นเส้นเขตต์

๒๒. จังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดสระบุรี

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านชวน กิ่งอำเภอบ้าน
ชวน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ไปขึ้นตำบลหนองยาย
โตะ อำเภอไชยบาดาล จังหวัดสระบุรี

๒๓. จังหวัดนครราชสีมากับจังหวัดขอนแก่น

ก. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๕ ตำบลบัวใหญ่ กับหมู่ที่ ๑๔
หมู่ที่ ๒๖ หมู่ที่ ๒๗ หมู่ที่ ๒๘ หมู่ที่ ๓๐ หมู่ที่ ๓๑ หมู่ที่ ๓๒
หมู่ที่ ๓๔ หมู่ที่ ๔๑ หมู่ที่ ๔๒ และหมู่ที่ ๔๓ ตำบลกุดจอก
อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ไปขึ้นอำเภอพล จังหวัด
ขอนแก่น

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่
๑๕ หมู่ที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑๘ หมู่ที่ ๒๐ หมู่ที่ ๒๑ หมู่ที่ ๒๒
หมู่ที่ ๒๓ หมู่ที่ ๒๔ หมู่ที่ ๒๕ หมู่ที่ ๒๖ หมู่ที่ ๒๗ หมู่ที่ ๒๘
หมู่ที่ ๓๐ หมู่ที่ ๓๑ หมู่ที่ ๓๓ หมู่ที่ ๓๕ หมู่ที่ ๔๑ หมู่ที่ ๔๓
หมู่ที่ ๔๔ และหมู่ที่ ๔๖ ตำบลโนนเพ็ชร อำเภอบัวใหญ่
จังหวัดนครราชสีมา ไปขึ้นอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

๒๔. จังหวัดอุดรธานีกับจังหวัดหนองคาย

โอนตำบลทุ่งหลวง อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ไป
ขึ้นอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

๒๕. จังหวัดอุดรธานีกับจังหวัดเลย

ก. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลนากลาง
อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี ไปขึ้นตำบลทุ่งโพธิ์
อำเภอกุดป่อง จังหวัดเลย

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑๗ หมู่ที่ ๑๘
หมู่ที่ ๑๙ หมู่ที่ ๒๐ และหมู่ที่ ๒๑ ตำบลยางหล่ออำเภอ
หนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี ไปขึ้นตำบลพวนพุ่ม อำเภอ
วังสพาน จังหวัดเลย

๒๖. จังหวัดเลยกับจังหวัดหนองคาย

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๗ ตำบล
หาดคำ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ไปขึ้นตำบลแก้งไก่อ
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

๒๗. จังหวัดมหาสารคามกับจังหวัดขอนแก่น

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลกุดรัง อำเภอบรบือ จังหวัด
มหาสารคาม ไปขึ้นตำบลบ้านแก้ง กิ่งอำเภอบ้านไผ่ อำเภอ
ชนบท จังหวัดขอนแก่น

๒๘. จังหวัดร้อยเอ็ดกับจังหวัดมหาสารคาม

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๘ ตำบลประแยง กับหมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖ ตำบลสนพ้า อำเภอหัวช้าง จังหวัดร้อยเอ็ด ไปขึ้นอำเภอเมืองวาปีประทุม จังหวัดมหาสารคาม

๒๙. จังหวัดร้อยเอ็ดกับจังหวัดขอนแก่น

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๒ ณะเพาะส่วนที่อยู่ด้านตะวันออก กับหมู่ที่ ๒๕ ตำบลบ้านด่าน อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไปขึ้นอำเภอกง จังหวัดขอนแก่น

การเปลี่ยนแปลงเขตที่ตั้งกล่าวนี้ ให้ถือเส้นเดิมจากหลักศูนย์ที่กลางทุ่งนาหนองบัว ตรงไปทางทิศเหนือ จนจดฝั่งขวาลำน้ำเสียวทางหนึ่ง และอีกทางหนึ่งให้ถือเส้นเดิมเฉียดไปทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านเหล่าเข้า จนจดฝั่งซ้ายลำน้ำมูลเป็นเส้นเขตต์

๓๐. จังหวัดอุบลราชธานีกับจังหวัดขอนแก่น

ก. โอนตำบลทาม ตำบลหนองแวง และตำบลหนองแก้ว อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ไปขึ้นอำเภอกันทรารมย์ จังหวัดขอนแก่น

ข. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ตำบลโนนค้อ กับหมู่ที่ ๒๒ และหมู่ที่ ๒๓ ตำบลหนองไฮ อำเภวารินทร์ชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ไปขึ้นอำเภอกันทรารมย์ จังหวัดอุษัณห์

ค. โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนค้อ อำเภวารินทร์ชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ไปขึ้นอำเภอน้ำอ้อม จังหวัดอุษัณห์

๓๑. จังหวัดนครพนมกับจังหวัดมหาสารคาม

โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองสูงใต้ กับหมู่ที่ ๑๑ ตำบลคำชะอี อำเภอมุกดาหาร จังหวัดนครพนม ไปขึ้นตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๕๐)

๕๒

พระราชกฤษฎีกา

ลดอัตราเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๙๐

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรเก็บเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ให้เท่ากับที่เก็บอยู่ใน พุทธศักราช ๒๔๗๕

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาลดอัตราเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๐ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การเก็บเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าพนักงานจัดเก็บโดยอัตราเท่าที่เก็บอยู่ใน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ทั่วทุกท้องที่

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๕๕)

พระราชกฤษฎีกา

มอบสิทธิกิจการบางส่วนตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
ในกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทยให้เทศบาล

นครกรุงเทพ ฯ จัดทำ

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรมอบสิทธิกิจการบางส่วนตลอดทั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย
ซึ่งเป็นกิจการอันเกี่ยวกับการบำรุงท้องถิ่นให้เทศบาลนคร
กรุงเทพ ฯ จัดทำต่อไป

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกามอบสิทธิกิจการบางส่วนตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมโยธาเทศบาลกระทรวงมหาดไทย ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จัดทำ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มอบสิทธิกิจการตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกองช่างนคราทร กรมโยธาเทศบาล นอกจากกิจการและพนักงานเจ้าหน้าที่ในแผนกกำจัดอุจจาระ และกิจการตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกองถนน กรมโยธาเทศบาล นอกจากกิจการ และ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ในแผนก โรงฆ่าสัตว์ ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จัดทำต่อไป

๕๖

มาตรา ๔ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดการมอบสิทธิกิจการ
ในหน้าที่ตลอดทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา ๓
ให้แก่เทศบาล นครกรุงเทพ ฯ จัดทำตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๕๖)

๕๗

พระราชบัญญัติ
ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖)
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔)

อาทิตย์ ทิพอากาศ

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงวิธีการ
จับจองที่ดิน การออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์และ
การจดทะเบียนที่ดิน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อความในหมวด ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการออกโฉนดที่ดิน ศก ๑๒๗

(๒) พระราชบัญญัติสำหรับผู้รักษาเมืองกรมการ และเสนา กำนันอำเภอซึ่งออกเดินประเมินนาข้อ ๑๑ จุลศักราช ๑๒๓๖

(๓) ประกาศข้อบังคับชั่วคราวสำหรับการเพาะปลูกสวนใหญ่ สวนสมพัตสร ที่ไร่และนา วันที่ ๑ มีนาคม ศก ๑๒๕

(๔) กฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ อันว่าด้วยการจับจองที่ดิน และอัตราค่าธรรมเนียมในการจับจองที่ดินที่ขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ที่ดินซึ่งอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หมายแต่จะเพาะที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามความในมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕ การจับจองที่ดินนั้น จะต้องขอและอนุญาตให้จับจองได้ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการที่จะส่งอนุญาตให้จับจองและจำนวนที่ดินอย่างสูงที่จะอนุญาตได้ มีกำหนดดังนี้

นายอำเภออนุญาตได้ไม่เกิน ๕๐ ไร่

ข้าหลวงประจำจังหวัดอนุญาตได้ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่

มาตรา ๖ รัฐบาลมีอำนาจที่จะให้สัมประทานที่ดิน ในสัมประทานนั้นจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใด ๆ ก็ได้ การขอสัมประทานให้ปฏิบัติตามระเบียบที่จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ผู้ที่ได้รับสัมประทานตามความในวรรคก่อน ได้แต่สิทธิครอบครองในที่ดินและไม่อาจได้กรรมสิทธิ์เนื่องแต่การนั้น

มาตรา ๗ การขอจับจองที่ดิน ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่

เมื่อได้รับคำขอแล้ว นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ให้คณะกรรมการอำเภอประกาศโฆษณาการขอจับจองไว้แล้วว่าการอำเภอ ที่ว่าการกำนันและในที่ดินซึ่งขอจับจองมีกำหนด ๑ เดือน ถ้าไม่มีผู้โต้แย้งคัดค้านภายใน

กำหนดนี้ เมื่อได้สอบสวนและคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะแล้ว เห็นควรอนุญาตให้จับจองได้ ก็ให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัด แล้วแต่กรณีส่งออกใบอนุญาตให้เป็นสำคัญ

มาตรา ๘ ใบอนุญาตให้จับจองมี ๒ ชนิด คือ

(ก) ใบเหยียบย่ำ เป็นใบอนุญาตตามแบบพิมพ์หลวง มีข้อสำคัญดังต่อไปนี้ด้วย คือ ลายมือชื่อ และตราตำแหน่งนายอำเภอ ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติ เชื้อชาติ ชื่อบิดามารดาของผู้ได้รับอนุญาต ตำแหน่งแห่งที่ดิน ปริมาณเนื้อที่และเขตที่ดิน

(ข) ตราจอง เป็นใบอนุญาตตามแบบพิมพ์หลวง มีข้อสำคัญดังต่อไปนี้ด้วย คือ ลายมือชื่อ ตราตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดิน ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติ เชื้อชาติ ชื่อบิดามารดาของผู้ได้รับอนุญาต ตำแหน่งแห่งที่ดิน ปริมาณเนื้อที่ เขตรูปแผนที่ และมีสารบัญสำหรับจดทะเบียน

มาตรา ๙ ผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองแล้ว ต้องทำประโยชน์ในที่ดินนั้นให้แล้วภายใน ๒ ปี นับแต่วันได้รับใบเหยียบย่ำหรือภายใน ๓ ปี นับแต่วันได้รับตราจอง มิฉะนั้นเป็นอันสิ้นสิทธิแห่งการจับจองในที่ดินส่วนซึ่งยังไม่ได้ทำประโยชน์

มาตรา ๑๐ ที่ดินที่ได้อนุญาตให้จับจองไปนั้น จะโอน
ไม่ได้ เว้นแต่จะตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมโดยทางมรดก
แต่ เมื่อที่ดินนั้นได้รับคุ้มครองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า
ได้ทำประโยชน์แล้ว จึงจะโอนได้

มาตรา ๑๑ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จับจองที่ดินซึ่งได้ทำ
ประโยชน์ในที่ดินแล้ว ภายในกำหนดตามพระราชบัญญัติ
นี้ ชอบที่จะขอตราจองซึ่งตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว”
หรือโฉนดแผนที่ได้ ผู้รับอนุญาตต้องนำพะยานหลักฐานมา
พิสูจน์จนเป็นที่พอใจพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าตนได้ทำประโยชน์
ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามสมควรแก่เนื้อที่แล้ว

ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” นั้น ผู้ถือมี
กรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย

ให้ถือว่าตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์หรือจดทะเบียน
ไปแล้วก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ เป็นตราจองตามความใน
มาตรานี้

ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกและจดทะเบียน ตรา
จองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ก่อนพระราชบัญญัตินี้
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรานี้

มาตรา ๑๒ วิธีดำเนินการออกตราจองที่ตราว่า “ได้ทำ
ประโยชน์แล้ว” และการจดทะเบียนที่ดินที่มีตราจองตั้ง
กล่าวมาแล้ว ให้นำบทบัญญัติและวิธีออกโฉนดแผนที่และ
วิธีการจดทะเบียนที่ดินมีโฉนดแผนที่ตามกฎหมายว่าด้วย
การออกโฉนดที่ดินมาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ผู้ใดได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน
อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ โดยมีได้รับอนุญาตหรือ
หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับจด
ทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน ภายในเวลาที่กำหนดที่รัฐมนตรีจะ
เห็นสมควร แต่มิให้น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๑๔ ถ้าผู้ใดได้รับอนุญาตให้จับจองที่ดินฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจถอนหรือประกาศยกเลิกใบอนุญาตสำหรับ
ที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ภายหลังจากที่ได้ใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว ผู้ใด
เข้าครอบครองที่ดินโดยมิได้รับอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปเสียจากที่ดินนั้นได้ ถ้าผู้นั้นยัง
ขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับ
ทั้งจำ

มาตรา ๑๖ ผู้ใดแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้จัดข้อความซึ่งรู้หรือเชื่อว่าเป็นความเท็จลงในหนังสือใด ๆ เพื่อที่จะให้ตนเองหรือผู้อื่นมีสิทธิในที่ดินอันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎกระทรวงตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินจำนวนอย่างสูงที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ กับวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียมต่อท้าย
พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖)

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ค่าธรรมเนียมในการขอจำจอง และขอใบเหยียบย่ำหรือ
ตราจองเป็นใบอนุญาต หรือขอตราจองที่ตราว่าได้ทำ

ประโยชน์แล้ว

ค่าคำขอ	๑ บาท ๕๐ สตางค์
ค่าประกาศ	๑ บาท
ค่าจอง ไร่ละ	๑๐ สตางค์
ค่ารังวัดสำหรับออกตราจองเนื้อที่ ๕๐ ไร่ หรือต่ำกว่านั้น	๒ บาท
ค่ารังวัดสำหรับออกตราจองเนื้อที่กว่า ๕๐ ไร่ถึง ๑๐๐ ไร่	๔ บาท
ค่าพาหนะเดินทาง ค่าจ้างคนงานและ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการออกตราจอง :	
ผู้ขอต้องเสียอีกต่างหากเท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง	

ค่าธรรมเนียมในการขอสัมประทาน

ค่าขอสัมประทาน	๔ บาท
ค่าสัมประทานปีหนึ่งไร่ละ	๑ บาท
ค่าบริการกั้นน้สอบสวนที่ขอ สัมประทานวันละ	๑ บาท
ค่าบริการพะยานสอบสวนที่ขอ สัมประทานวันละ	๑ บาท
ค่าธรรมเนียมที่สัมประทานวันละ	๖ บาท
ค่าพาหนะเดินทาง ค่าจ้างคนงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ผู้ขอต้องเสียอีก	
ต่างหากเท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง	

ค่าธรรมเนียมในการขอขึ้นทะเบียนที่ดิน

ค่าสอบสวน	๑ บาท
ค่าขึ้นทะเบียน	๕๐ สตางค์

ในขณะใดหรือในท้องที่ใดยังไม่สมควร
จะเรียกค่าธรรมเนียม ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรราธิการงดไม่เรียก
ค่าธรรมเนียมบางอย่างได้

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๖๐)

พระราชบัญญัติ
 สอบสวนภาวะกรมกร
 พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
 ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)
 อาทิตยทิพอาภา
 เจ้าพระยายมราช
 พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน
 ตราไว้เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐
 เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรสอบสวน
 ภาวะกรมกร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
 คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
 สอบสวนภาวะกรมกร พุทธศักราช ๒๔๗๕"

มาตรา ๒ ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีกรรมการชนคณะหนึ่งเรียกว่า “กรรมการสอบสวนภาวะกรรมการ” ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการจะได้ตั้งขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควร

การตั้งและถอนกรรมการ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ คณะกรรมการสอบสวนภาวะกรรมการมีอำนาจตั้งอนุกรรมการเพื่อสอบสวนหรือกระทำการใดๆ แทนได้

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนภาวะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนในเรื่องการครองชีพ การอนามัย และสุขภาพิบาลและภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของกรรมการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการจะได้ประกาศแนววัตถุประสงค์ ลักษณะและรายการส่งเข้าไปในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ นายจ้าง ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบในงานอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเดินเรือทะเล กสิกรรม หรือโยธา หรือลูกจ้างซึ่งทำงานเหล่านั้น มีหน้าที่

ต้องตอบคำถาม และชี้แจงข้อความตามแนววัตถุประสงค์ ลักษณะและรายการที่กำหนดไว้ต่อกรรมการสอบสวนภาวะ กรรมการหรืออนุกรรมการแล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ กรรมการสอบสวนภาวะกรรมการหรืออนุกรรมการจะเข้าไปในสถานที่แห่งงานเพื่อทำการสอบสวนได้ในระหว่างเวลาทำงาน

มาตรา ๘ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนภาวะ กรรมการ อนุกรรมการ หรือ ผู้ใดที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนเปิดเผย โดยมีใช้เพื่อปฏิบัติการในหน้าที่ซึ่งความลับหรือกำไรในการค้า หรือข้อความอันใดซึ่งตนได้รู้มาเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่อัน อาจเสียหายแก่ผู้มีส่วนได้เสียหรือแก่สาธารณชน

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติข้างต้นนี้มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙ นายจ้าง ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่น ซึ่งรับผิดชอบในงานอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเดินเรือทะเล กสิกรรม หรือโยธา หรือลูกจ้างซึ่งทำงานเหล่านั้น

(๑) ไม่ตอบคำถาม และชี้แจงข้อความตามแนววัตถุประสงค์ ลักษณะและรายการที่กำหนดไว้ต่อกรรมการสอบสวน

สวนภาวะกรรมกร หรืออนุกรรมการแล้วแต่กรณีตามที่ขอ
ร้องในขณะทำการตามหน้าที่โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ตอบข้อถามหรือชี้แจงข้อความอันเป็นเท็จ หรือ

(๓) ไม่ยอมให้กรรมการสอบสวนภาวะกรรมกรหรือ
อนุกรรมการเข้าไปยังสถานที่แห่งงานนั้น

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง เศรษฐกิจการ มี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๓๐)

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินป่าช้าซึ่งเป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดิน ตำบลปากเพรียว อำเภอปากเพรียว
จังหวัดสระบุรี ให้แก่เทศบาลเมืองสระบุรี

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยสภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนกรรมสิทธิ์
ที่ดินป่าช้าซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลปากเพรียว
อำเภอปากเพรียว จังหวัดสระบุรี ให้แก่เทศบาลเมือง
สระบุรี เพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินป่าช้าซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ตำบลปากเพรียว อำเภอปากเพรียว จังหวัดสระบุรี ให้แก่
เทศบาลเมืองสระบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินป่าช้าซึ่งเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดิน ตำบลปากเพรียว อำเภอปากเพรียว
จังหวัดสระบุรี ทิศเหนือยาว ๕๕.๕๐ เมตร จดถ้ำน้ำแคว
ป่าสัก ทิศตะวันออกยาว ๗๐ เมตร จดตำรางสาธารณ
ประโยชน์ ทิศใต้ยาว ๘๐.๔๐ เมตร จดถนนพิไชยณรงค์
สงคราม ทิศตะวันตกยาว ๖๐ เมตร จดที่ดินสมเด็จพระเจ้า
บรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต รวมเนื้อที่
๔๕๒๐ ตารางเมตร มีแนวเขตต์ตามแผนที่ท้ายพระราช
บัญญัตินี้ให้แก่เทศบาลเมืองสระบุรี

มาตรา ๔ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดการโอนกรรมสิทธิ์
ที่ดินตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้แก่เทศบาลเมืองสระบุรี
ภายในเวลาอันสมควร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๑๐๐)

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจะปรับปรุง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่การรับราชการทหารเสียใหม่ เพื่อให้
เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) ใช้นับอายุให้ถือพุทธศักราชที่เกิดเป็นเกณฑ์เสมอไป เกิดในพุทธศักราชใด ให้นำหนึ่งปีบริบูรณ์จากพุทธศักราชนั้น ถ้าไม่ปรากฏปีเกิด ให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนด

(๒) “ทหารกองเกิน” หมายความว่า ผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ และได้ลงบัญชีตาม มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ วรรค ๑ แล้ว

(๓) “ทหารกองประจำการ” หมายความว่า ผู้ที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด

(๕) “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองประจำการ โดยรับราชการกองประจำการครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองเกินตามมาตรา ๓๕ หรือปลดจากกองประจำการตามมาตรา ๓๖

(๖) “พันราชการทหารประเภทที่ ๑” หมายความว่า ทหารซึ่งถูกปลดโดยที่ได้รับราชการในชั้นต่าง ๆ จนครบกำหนด หรือโดยที่พิการทุพพลภาพหรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ ในระหว่างรับราชการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) “พันราชการทหารประเภทที่ ๒” หมายความว่า ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ที่มีอายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์แล้ว หรือนายทหารซึ่งถูกปลดโดยถูกถอด หรือออกจากยศสัญญาบัตร

มาตรา ๕ ภูมิฉำเนาของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ย่อมมีได้แต่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

(๒) บุคคลใดที่มีบิดาหรือถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้ว มีมารดาหรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้ว มีผู้ดูแล

แทนบิดามารดา มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอใด ให้ถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนั้น

(๓) ถ้าภูมิลำเนาไม่ปรากฏ ให้ถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอท้องที่ที่อยู่

(๔) ถ้าปรากฏว่าบุคคลใดไม่มีที่อยู่ปกติเป็นหลักแหล่ง หรือเป็นผู้ครองชีพในการเดินทางไปมาปราศจากสำนักหลักแหล่งที่ทำงาน พบตัวในท้องที่อำเภอใด ให้ถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนั้น

(๕) บุคคลที่มีความประสงค์จะย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในอำเภอที่ตนตั้งทำการหาเลี้ยงชีพประจำอยู่ หรือมีที่ดินที่อยู่เป็นหลักฐานก็ย่อมย้ายได้ โดยแจ้งความจำนงด้วยตนเอง ต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ตนมีความประสงค์จะย้ายภูมิลำเนาเข้ามานั้น

ให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่ใหม่ทำการสอบสวน เมื่อพิจารณาเห็นว่าผู้ขอย้ายไม่ประสงค์จะหลีกเลี่ยงการรับราชการทหาร ก็ให้รับแจ้งการย้ายภูมิลำเนาของบุคคลผู้นั้นและออกไปรับให้ แล้วแจ้งต่อไปให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่เดิมทราบภายในกำหนดสามสิบวัน

มาตรา ๖ การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นตำรวจ
กองประจำการตลอดถึงการยกเว้นและการปลดตำรวจซึ่งอยู่
ในกองประจำการ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการเรียกและ
การตรวจเลือกคนเข้าเป็นทหารกองประจำการ การยกเว้น
และการปลดทหาร

การเรียกคนเข้ากองประจำการเป็นตำรวจ ให้กระทรวง
มหาดไทยทำได้โดยตกลงกับกระทรวงกลาโหม การตรวจ
เลือกคนเข้ากองประจำการเป็นตำรวจในท้องที่ที่ไม่มีการตรวจ
เลือกคนเข้าเป็นทหารกองประจำการนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยกำหนดตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกและ
คณะกรรมการชั้นสูงขึ้น

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ผู้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย มี
หน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน

มาตรา ๘ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการให้
กระทำด้วยวิธีเรียกมาตรวจเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหาร
กองประจำการโดยวิธีอื่นก็ได้

การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการจะไม่กระทำใน
บางท้องที่ก็ได้

มาตรา ๕ ทหารกองเกินที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์
ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้าเป็นทหาร
กองประจำการ เมื่อต้องเข้ากองประจำการก็ให้อยู่ในชั้น
ต่าง ๆ เป็นลำดับ ดังนี้

กองประจำการสองปี

กองหนุนชั้นที่ ๑ เจ็ดปี

กองหนุนชั้นที่ ๒ สิบปี และ

กองหนุนชั้นที่ ๓ หกปี

วันเริ่มรับราชการทหารกองประจำการนั้น ให้นับตั้งแต่
วันขึ้นทะเบียนกองประจำการเป็นต้นไป เมื่ออยู่ในกอง
ประจำการครบกำหนดแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภท
ที่ ๑ ตามลำดับชั้นจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑ ส่วน
ผู้ที่มีคุณวุฒิพิเศษหรือมีเหตุการณ์พิเศษ จะให้อยู่ในกอง
ประจำการน้อยกว่าสองปีก็ได้

ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออก
หนังสือสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดเป็นกองหนุนชั้นที่ ๑
ประเภทที่ ๑ ไว้เป็นหลักฐาน

หนังสือสำคัญหากชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อ
คณะกรรมการอำเภอท้องที่ เพื่อรับใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียม
ไม่เกินฉบับละหนึ่งบาท

มาตรา ๑๐ นักเรียนทหาร เมื่อมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์
ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ถ้าต้องออกจากนักเรียนใน
ขณะที่อยู่ในกองประจำการยังไม่ครบกำหนด ให้ส่งตัวไป
รับราชการในกรมกองทหารจนกว่าจะครบกำหนด

มาตรา ๑๑ นายทหารสัญญาบัตรประจำการต้องขึ้น
ทะเบียนกองประจำการและรับราชการในกองประจำการจน
ครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กระทรวงกลาโหม
จะสั่งปลดเป็นนายทหารประเภทอื่น ถ้าถูกถอดหรือออก
จากรยศสัญญาบัตร ก็ให้ปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๒

การแบ่งประเภทนายทหารสัญญาบัตรนั้น แล้วแต่
กระทรวงกลาโหมจะกำหนด

มาตรา ๑๒ บุคคลที่ได้ลงบัญชีที่อำเภอตามมาตรา ๑๖
วรรค ๑ และมาตรา ๑๗ แล้ว หรือทหารกองเกินหรือทหาร

กองหนุน ถ้าย้ายที่อยู่เปลี่ยนตำบล ให้ผู้นั้นแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ เว้นแต่เจ้าบ้านที่ผู้นั้นย้ายออกไปและย้ายเข้ามาจะได้แจ้งแทนภายในกำหนดเวลาตามมาตรฐานแล้ว ถ้าไปอยู่ต่างตำบลชั่วคราวเกินกว่าสามสิบวัน ให้แจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่หรือกำนันท้องที่ตนมาอยู่ชั่วคราวนั้น แล้วกำนันแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอให้คณะกรรมการอำเภอที่ได้รับแจ้งออกใบรับให้ แล้วให้แจ้งต่อไปยังคณะกรรมการอำเภอที่ผู้นั้นอยู่เดิมทราบ

ทั้งนี้ให้แจ้งต่อกันภายในกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ไปย้ายออกไป หรือย้ายเข้ามาอยู่ในท้องที่นั้นหรือวันรับแจ้ง

หมวด ๒

การยกเว้น

มาตรา ๑๓ บุคคลดังต่อไปนี้ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ คือ

(๑) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวนที่มีสมณศักดิ์

- (๒) คนพิการทุพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้
- (๓) บุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องถิ่น ตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทยได้ตกลงกัน

มาตรา ๑๔ บุคคลดังต่อไปนี้หลังบัญญัติทหารกองเกินไว้แต่ไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติ คือ

(๑) พระภิกษุสามเณรหรือนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิคายจีนหรือญวน ซึ่งเป็นนักธรรมหรือสามเณรเปรียญตามที่กระทรวงธรรมการได้รับรอง

(๒) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทยจะได้ตกลงกันกำหนดขึ้นและออกใบสำคัญให้ไว้

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) ครูที่ประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่างๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงธรรมการ ตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวงธรรมการจะได้ตกลงกันกำหนดขึ้น และคณะกรรมการจังหวัดได้ออกใบสำคัญให้ไว้

(๕) บุคคลที่ได้แปลงชาติเป็นคนไทยตามกฎหมาย

(๖) บุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาของศาลครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ดี เมื่อต้องโทษจำคุกรวมกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาของศาลให้ส่งตัวไปอยู่ในเขตที่อื่นมีกำหนด

มาตรา ๑๕ บุคคลที่พ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ (๒) และ (๔) เมื่อใด ต้องแจ้งด้วยตนเองต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ซึ่งตนอยู่หรือทำการประจำ และให้คณะกรรมการอำเภอออกไปรับให้ ถ้าผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่อำเภออื่น ให้คณะกรรมการอำเภอที่ได้รับแจ้งแจ้งต่อไปยังคณะกรรมการอำเภอที่เป็นภูมิลำเนาของผู้นั้น
ทั้งนี้ให้แจ้งภายในกำหนดสามสัปดาห์

หมวด ๓

การลงบัญชีที่อำเภอ

มาตรา ๑๖ บรรดาผู้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายเมื่อมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ในไปใด ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีที่อำเภอท้องที่ซึ่ง เป็น ภูมิลำเนา ของ ตน ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีนั้น

ผู้ใดไม่สามารถจะไปลงบัญชีด้วยตนเองได้ ต้องให้มีบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และพอจะเชื่อถือได้ ไปแจ้ง

แทนตน แล้วให้คณะกรรมการอำเภอสอบสวนให้แน่ชัดเพื่อ
ลงบัญชีไว้ ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลักเลียงชัดเจน

ผู้ที่ได้ลงบัญชีแล้ว ให้คณะกรรมการอำเภอออกใบสำคัญ
ทหารกองเกินหรือใบรับให้ไว้เป็นหลักฐาน

หากใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะ
กรรมการอำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมไม่เกิน
ละมับละห้าสิบบาท

มาตรา ๑๗ บุคคลที่ยังมิได้ลงบัญชีที่อำเภอพร้อมกับ
คนชั้นปีเดียวกันเพราะเหตุใดๆ ก็ดี ถ้าอายุยังไม่ถึงสี่สิบหก
ปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกับมาตรา ๑๖ ภายในกำหนด
สามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สามารที่จะปฏิบัติได้ แต่ถ้าคณะ
กรรมการอำเภอจะเรียกตัวมาลงบัญชีก็ย่อมทำได้โดยไม่ต้อง
คำนึงถึงกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว

ผู้ที่ได้ลงบัญชีตามมาตรานี้แล้ว ให้ถือว่าเป็นทหารกอง
เกินตั้งแต่วันลงบัญชี แต่ถ้าผู้นั้นมีอายุสามสิบปีบริบูรณ์
แล้วให้ลงบัญชีเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๑๘ บุคคลตามมาตรา ๑๓ (๑) และ (๓)
ให้ยกเว้นไม่ต้องลงบัญชี

มาตรา ๑๘ บุคคลที่ตั้งต่อไปไม่ต้องไปแสดงตนต่อ
คณะกรรมการอำเภอตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ คือ

- (๑) สามเณรเปรียญ
- (๒) ผู้ที่อยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของเจ้าหน้าที่

หมวด ๔

การเรียกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๐ บุคคลที่อยู่ในกำหนดออกหมายเรียกมา
ตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการนั้น คือ ผู้ที่เป็น
ทหารกองเกิน

มาตรา ๒๑ การที่จะเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการ
กองประจำการเมื่อใด อายุใดบ้างและกี่ครั้งนั้น ให้กระทรวง
กลาโหมเป็นผู้กำหนดแล้วแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่
ทราบ

มาตรา ๒๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่ได้รับแจ้ง
การเรียกทหารกองเกินจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้องการแล้ว ให้
ส่งคณะกรรมการอำเภอออกหมายเรียกทหารกองเกินตามบัญชี
ตั้งบัญชีไว้ ในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาตรวจเลือก

มาตรา ๒๓ ทหารกองเกินที่ถูกเรียกต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายนั้น และต้องนำไป สำคัญทหารกองเกินกับ ประกาศนียบัตรหรือ หลักฐานการศึกษาวิชาต่าง ๆ มาแสดงด้วย ถ้าไม่มาให้ ถือว่าหลีกเลี่ยงชั้นชั้น เว้นแต่

(๑) ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชาต่างประเทศ โดยอยู่ในความปกครองทั้งฝ่ายวิชาและความประพฤติของผู้ดูแลนักเรียนไทยของรัฐบาลสยามสำหรับประเทศนั้น ๆ

(๓) เกิดเหตุสุดวิสัย

(๔) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น

(๕) บัวยไม่สามารถจะมาได้ โดยได้จัดให้ผู้แทนตั้งกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ มาแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก

ตามทักกล่าวใน (๑) และ (๒) ต้องได้รับการผ่อนผันจากกระทรวงกลาโหมเฉพาะคราว

หมวด ๕

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการตรวจเลือกมีหน้าที่ตรวจเลือกทหาร กองเกิน เข้ารับ ราชการ เป็นทหารกอง ประจำการ ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้ คือ

กรมการจังหวัด ๑ คน

กรมการอำเภอ ๑ คน

สัสดีจังหวัดหรือผู้แทน ๑ คน

นายทหารสัญญาบัตร ๑ คน

นายแพทย์ทหารหรือแพทย์แผนปัจจุบันชั้น ๑ คนหนึ่ง
หรือหลายคน

กับให้ มีคณะกรรมการชั้นสูงซึ่งรัฐมนตรี เจ้ากระทรวงตั้งขึ้น เพื่อพิจารณา ตัดสินเห็นอกณะ กรรมการตรวจเลือกอีกชั้นหนึ่งประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้ คือ

เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น ๑ คน

เจ้าหน้าที่สัสดี ๑ คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ๑ คน

กรรมการชั้นสูงนี้ต้องไม่ใช่คนเดียวกับ กรรมการ ตรวจเลือก คำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูงเป็นคำตัดสินเด็ดขาด

มาตรา ๒๕ เมื่อใดคัดคนที่ยกเว้นด้วยเหตุต่าง ๆ ออกแล้ว ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการได้มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่ประเภทบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งพิการทุพพลภาพหรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียว ตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก

(๒) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถหรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตรหรือน้องนั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

(๓) บุคคลที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาวิชาอาชีพชั้นสูง ตั้งจะได้กำหนดนามและ เงินใจ สำหรับสถานศึกษานั้น ๆ ไว้ในกฎกระทรวง

(๔) ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือตลอดเวลาที่เป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือ ตามรายนามที่กระทรวงธรรมการได้ยื่นต่อกระทรวงกลาโหม

(๕) ผู้ประกอบการอาชีพใด ๆ เมื่อได้กระทำด้วยกำลังแรงกำลังความคิดประกอบด้วยกำลังทรัพย์ของตนเอง และผลที่ได้หรือเสียไป ป็นของตนเองโดยแท้ ทั้งได้เสียภาษีหรืออากรไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงสำหรับอาชีพนั้น ๆ ทั้งสิ้นผ่อนผันให้เฉพาะในรอบสิบสองเดือนนับตั้งแต่วันที่ได้เสียเงินค่าภาษีหรืออากรแล้วเป็นต้นไป

ผู้อ้างสิทธิตาม (๑) (๒) หรือ (๕) แห่งมาตรา ๓๖ ต้องร้องขอผ่อนผันต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ก่อนวันตรวจเลือกเข้ากองประจำการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งมิใช่ความผิดของผู้ร้อง และผู้ร้องต้องร้องต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกตามมาตรา ๒๖ อีกครั้งหนึ่ง คณะกรรมการอำเภอต้องสอบสวนหลักฐานไว้เสียก่อน วันตรวจเลือกเพื่อคณะกรรมการตรวจเลือกจะได้ตัดสินใจได้ทันที การขอผ่อนผันตาม (๓) และ (๔) เจ้ากระทรวงต้องส่งรายงานต่อกระทรวงกลาโหม ก่อนวันตรวจเลือกเข้ากองประจำการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ถ้าไม่สามารถจะผ่อนผันพร้อมกันทั้ง ๕ ประเภทได้ เพราะจะทำให้คนไม่พอจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันคนประเภทที่ ๑ และที่ ๒ รวมกันก่อน ถ้าคนยังเหลือจึงผ่อนผันคนประเภทที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นลำดับไป ถ้า

จำนวนคนในประเภทใด จะผ่อนผันไม่ได้ทั้งหมด ต้องให้คน
ประเภทนั้นจับสลาก

มาตรา ๒๖ ถ้าผู้ถูกเรียกมาตรวจเลือกเห็นว่า ตน
ควรจะได้รับยกเว้นหรือผ่อนผัน ต้องนำหลักฐานมา
แสดงต่อคณะกรรมการ ตรวจเลือกก่อนจับสลากหรือก่อน
กำหนดให้เข้ากองประจำการ ในกรณีที่ไม่มีกรจับสลาก มี
ฉะนั้นให้ถือว่าหมดสิทธิที่จะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

มาตรา ๒๗ ในการตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการนั้น
ถ้าผู้ต้องเข้ากองประจำการเห็นว่าคณะกรรมการตรวจเลือก
ตัดสินไม่ถูกหรือไม่ยุติธรรม ก็ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ
การชั้นสูงได้ แต่ให้ส่งผู้นั้นเข้ากองประจำการก่อน จนกว่า
จะได้รับคำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูง

มาตรา ๒๘ ทหารกองเกินผู้ใดไปทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ใน
อำเภออื่นชั่วคราว ถ้าได้รับหมายเรียกและไม่สามารถ
จะไปตามหมายนั้นได้ เพราะไม่มีค่าพาหนะหรือจะไปไม่
ทัน ผู้นั้นต้องรับขังต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ไป
อยู่ชั่วคราวนั้นในเมื่อได้รับหมายเรียกทันที เมื่อคณะกรรมการ
อำเภอท้องที่สอบสวนได้ความจริง ก็ให้เข้ารับการตรวจ
เลือกพร้อมกับคนในอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราว แต่ถ้า

ในอำเภอท้องที่นั้นได้ทำการตรวจเลือกแล้ว ให้คณะกรรมการ
การอำเภอรับจัดส่งผู้นั้นไปรับการตรวจเลือกยังอำเภอท้องที่
ใกล้เคียงตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือกแจ้งต่อ
คณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ออกหมายเรียก

มาตรา ๒๕ ทหารกองเกินที่ถือว่าหลีกเลี่ยงจัดชั้น ไม่
มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกนั้น ถ้าไม่
ขัดแก่การเป็นทหารกองประจำการ ก็ให้ส่งผู้นั้นเข้ากอง
ประจำการในปีนั้นหรือปีต่อไปโดยไม่ให้จับสลาก

มาตรา ๓๐ ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ ให้
รับขึ้นทะเบียนกองประจำการโดยไม่ชักช้า

ทหารกองประจำการต้องรับราชการประจำอยู่ในหน่วย
ทหารตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจะกำหนดให้

มาตรา ๓๑ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนมีหน้าที่เข้า
รับการระดมพลเข้าฝึกวิชาทหาร หรือเข้ารับการทดลองความ
พร้อมพร้อม

การระดมพลให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ส่วนการ
เรียกเข้าฝึกวิชาทหารหรือเข้ารับการทดลองความพร้อมพร้อม
ให้ฝ่ายทหารมีอำนาจกระทำได้ตามที่เห็นสมควร

การเรียกเข้ารับราชการทหารทั้ง ๓ ชนิดนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเป็นผู้เตรียมการและอำนวยความสะดวกทั้งสิ้น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นเป็นผู้เรียกและส่งทหารเข้ารับราชการตามความประสงค์ของราชการทหาร

การผ่อนผัน แก่ทหาร บางประเภท ที่ไม่ต้องเรียก เพื่อรับการฝึกวิชาทหาร และทดลอง ความพร้อมให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ทหารกองเกินและทหารกองหนุนที่ถูกเรียกเข้ารับราชการ ตามมาตรา ๓๑ ต้องอยู่ในวินัยทหารเหมือนทหารกองประจำการ

มาตรา ๓๓ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ปีใด ถูกเรียกเข้ารับการระดมพลหรือเข้าฝึกวิชาทหาร ถ้าได้ชำระเงินรัฐชูปการแล้ว ให้กระทรวง กลาโหม จ่ายเงิน ทดแทนให้เท่าจำนวนที่ได้ชำระไป ถ้ายังมีได้ชำระก็ไม่ต้องชำระในปีนั้น

หมวด ๖

การปลด

มาตรา ๓๔ การปลดทหารกองประจำการเป็นกองหนุน ชั้นที่ ๑ นั้น ถ้ากระทรวงกลาโหมเห็นว่ามิเหตุจำเป็นที่จะ

เลื่อนกำหนดเวลาปลดไป ก็ให้ส่งเลื่อนไปได้ตามความ
จำเป็น

มาตรา ๓๕ ทหารกองเกินเมื่อมีอายุครบกำหนดปลด
แล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามลำดับ
คืออายุสามสิบปีบริบูรณ์ เป็นทหารกองหนุนชั้นที่ ๒ อายุสี่สิบ
ปีบริบูรณ์ เป็นทหารกองหนุนชั้นที่ ๓ อายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์
เป็นพันราชการทหารประเภทที่ ๒

มาตรา ๓๖ ทหารกองประจำการ ถ้าต้องถูกจำขังหรือจำคุก
ครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ดี เมื่อวันต้องโทษรวมได้ไม่น้อย
กว่าหนึ่งปี ให้ปลดเป็นกองหนุนประเภทที่ ๒ ทันที

ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัด ออกใบ
สำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดนี้ไว้เป็นหลักฐาน

ใบสำคัญนี้ หากชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมไม่เกิน
ฉบับละห้าสิบสตางค์

มาตรา ๓๗ ทหารกองประจำการ ทหารกองเกิน หรือ
ทหารกองหนุนซึ่งยังไม่ครบกำหนดปลดพันราชการทหาร ถ้า
พิการ ทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถ จะรับราชการทหาร

ได้ตั้งจะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ก็ให้ปลดพ้นราชการ
ทหารประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ แล้วแต่กรณี

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ หนังสือซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ไว้แก่บุคคลใด
ถ้าชำรุดหรือสูญหายแล้วไม่แจ้งด้วยตนเองต่อคณะกรรมการ
อำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่ตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖
หรือมาตรา ๓๖ ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่
ที่สามารถแจ้งได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสอง
บาท

มาตรา ๓๙ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนฝ่าฝืนไม่
ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลที่ได้ลงบัญชีที่อำเภอตามมาตรา ๑๖ แล้ว แต่ยังไม่
เป็นทหารกองเกิน ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มีความ
ผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินร้อย
บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ บุคคลที่ไม่มาลงบัญชีที่อำเภอตามพระราชบัญญัติหรือผู้สมรู้มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามร้อยบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ทหารกองเกินที่หลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกเข้ากองประจำการ ตามหมายเรียกของคณะกรรมการอำเภอที่ดี หรือหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนเพื่อจะไม่เข้ารับราชการทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

มาตรา ๔๒ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนที่หลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับการระดมพล หรือเข้าฝึกวิชาทหารตามพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงสี่ปี

มาตรา ๔๓ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนที่หลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับ การทดลองความพร้อม ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ บุคคลที่ทำร้ายร่างกายตนเอง หรือให้ผู้อื่นทำ เพื่อจะให้พ้น จากการรับราชการทหารตามพระราช

บัญญัติ^๕ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปจนถึงแปดปี

ผู้สมรู้เป็นใจในการทำร้ายร่างกายเพื่อความมุ่งหมายดังกล่าวนั้น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงสี่ปี

มาตรา ๔๕ บุคคลที่ใช้อุบายหลอกลวงให้เจ้าหน้าที่หลงเชื่อโดยเจตนาหลีกเลียงให้พ้นจากการเข้ารับราชการทหารตาม พระราชบัญญัติ^๕ จนเป็นผลสำเร็จ หรือผู้ขยงเสียมสอน จนเกิดความผิด ตามมาตรา^๕ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

หมวด ๘

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัติ^๕

ก. การลงบัญชีคน กองเกินอัตราที่อำเภอก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ^๕นั้น เป็นอันใช้ได้

ข. หมายเรียกคนเข้ารับราชการใน กองประจำการซึ่ง^๕ ได้ออกไว้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ^๕นั้น เป็นอันใช้ได้ เว้นแต่บุคคล ซึ่งได้รับการยกเว้น ตามพระราชบัญญัติ^๕ ไม่ต้องปฏิบัติตามหมายเรียกนั้น

ค. ผู้ที่ยังอยู่ใน กองประจําการ ตามพระราชบัญญัติเดิม ต้องรับราชการทหารต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดปลด

ง. ผู้ที่อยู่ในกองหนุนชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ หรือชั้นที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติเดิมต้องอยู่ในกองหนุนชั้นนั้น ๆ ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

จ. ผู้ที่ถูกปลดพ้นราชการทหารตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นอันพ้นตลอดไป

ฉ. ผู้ที่เป็นคนกองเกินอัตราอยู่ตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นทหารกองเกินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ บรรดาผู้ชายสัญชาติไทยที่มีอายุยังไม่ถึง สิบหกปีบริบูรณ์และยังมีได้ลงบัญชีโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ ลักษณะเกณฑ์ทหาร ถ้ามาลงบัญชีที่อำเภอท้องที่ซึ่ง เป็น ภูมิลำเนาของตนตั้งแต่วัน ประกาศพระราชบัญญัตินี้จนถึง เก้าสิบวันภายหลังวันให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกความผิด เสียและให้เจ้าหน้าที่รับลงบัญชีไว้

หมวด ๕

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการให้เป็นไป

๕๗

ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกัน
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๗๗)

๕๘

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕)

อาทิตยที่พฉภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พุทธ
ศักราช ๒๕๗๗ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒)” พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕ ”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ อนุมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ๕. กองทัพอากาศ ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๔๗๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๕ กองทัพอากาศ มีผู้บัญชาการทหารอากาศ
เป็นผู้บังคับบัญชาดำเนินกิจการ ”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๕ อนุมาตรา ๕ และมาตรา ๘ ซึ่งพระราช
บัญญัติให้ยกเลิกมีความตั้ง

“ มาตรา ๕ ฯลฯ ”

๕. กรมทหารอากาศ ”

“ มาตรา ๘ กรมทหารอากาศ มีเจ้ากรมทหารอากาศเป็นผู้บังคับ
บัญชาดำเนินการ ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๑๐๒)

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจสั่งนายสืบตำรวจพลตำรวจ ซึ่งมีชื่อผู้ที่อยู่ในระหว่างประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในกรมตำรวจ ออกจากราชการได้ตามเหตุที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๑๐๕)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินอำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินอำเภอ
กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไว้สำหรับเป็นหลักแหล่ง
ประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์แก่คนในท้องที่ที่ไม่มีที่ทำมา
หาเลี้ยงชีพ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนครปฐมเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งอยู่ในแนวเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าจับจอง หักร้าง เข้าจัดทำ หรือปลูกสร้าง ด้วยประการใดๆ ในที่ดินเหล่านั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

๑๐๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้
เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๓๐๗)

พระราชกฤษฎีกา

จัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๓)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัด
หน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กองทัพเรือแบ่งส่วนราชการดังนี้

๑. กองบังคับการกองทัพเรือ
๒. กรมเสนาธิการทหารเรือ
๓. กองเรือรบ
๔. สถานที่ทหารเรือสัตตหีบ
๕. สถานที่ทหารเรือกรุงเทพ ฯ
๖. กรมสรรพาวุธทหารเรือ
๗. กรมอู่ทหารเรือ
๘. กรมอุทกศาสตร์”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ วรรค ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ กองทัพอากาศ แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

๑. กองบังคับการกองทัพอากาศ
๒. กรมเสนาธิการทหารอากาศ
๓. กองบินน้อยที่ ๑
๔. กองบินน้อยที่ ๒
๕. กองบินน้อยที่ ๓
๖. กองบินน้อยที่ ๔
๗. กองบินน้อยที่ ๕
๘. กรมโรงงานทหารอากาศ”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๑๑๐)

พระราชบัญญัติ
อากรค่าน้ำ (ฉบับที่ ๖)
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติอากรค่าน้ำรัตนโกสินทรศก ๑๒๐

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
อากรค่าน้ำ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้นำเข้าในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ เป็นข้อ ๕

“ ข้อ ๕ จับสัตว์น้ำในเครื่องมือจับสัตว์น้ำประจำที่ของบุคคลผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ ”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ เมษายน หน้า ๑๑๕)

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงแม่สะเรียง ศาลแขวงแม่สอด
ศาลแขวงตะกั่วป่า และศาลแขวงหลังสวน
เป็นศาลจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

ชาติชายที่พออาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรยกฐานะศาล
แขวงแม่สะเรียง ศาลแขวงแม่สอด ศาลแขวงตะกั่วป่า
และศาลแขวงหลังสวน ขึ้นเป็นศาลจังหวัด

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ยกฐานะศาลแขวงแม่สะเรียง ศาลแขวงแม่สอด ศาลแขวงตะกั่วป่า และศาลแขวงหลังสวน เป็นศาลจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงต่อไปนี้ขึ้นเป็นศาลจังหวัด คือ

๑. ศาลแขวงแม่สะเรียง
๒. ศาลแขวงแม่สอด
๓. ศาลแขวงตะกั่วป่า
๔. ศาลแขวงหลังสวน

แต่จะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใด จะต้องมีพระราชกฤษฎีกาประกาศเป็นศาลๆ ไป

มาตรา ๔ ให้ศาลจังหวัดแม่สะเรียงมีเขตต์ตลอดท้องที่
อำเภอแม่สะเรียงในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

มาตรา ๕ ให้ศาลจังหวัดแม่สอดมีเขตต์ตลอดท้องที่
อำเภอแม่สอดในจังหวัดตาก

มาตรา ๖ ให้ศาลจังหวัดตะกั่วป่ามีเขตต์ตลอดท้องที่
อำเภอตะกั่วป่า อำเภอกะปง และอำเภอเกาะคอเขา ใน
จังหวัดพังงา

มาตรา ๗ ให้ศาลจังหวัดหลังสวนมีเขตต์ตลอดท้องที่
อำเภอขันเงินและอำเภอพะโต๊ะ ในจังหวัดชุมพร และ
ให้รวมท้องที่อำเภอสวีซึ่งอยู่ในเขตต์ศาลจังหวัดชุมพรเข้าใน
เขตต์ศาลจังหวัดหลังสวนด้วย

มาตรา ๘ บรรดาคดีเกินอำนาจศาลแขวงแม่สะเรียง
ศาลแขวงแม่สอด ศาลแขวงตะกั่วป่า และศาลแขวง
หลังสวน ซึ่งค้างพิจารณาในศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศาล
จังหวัดตาก ศาลจังหวัดพังงา และศาลจังหวัดชุมพร โดย
ลำดับในวันที่เปิดทำการเป็นศาลจังหวัดตั้งระบุไว้ในมาตรา ๓
นั้น ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลนั้น ๆ

บรรดาคดีของอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ซึ่งค้างพิจารณา
ในศาลจังหวัดชุมพร ในวันที่ศาลแขวงหลังสวนเปิดทำการ
เป็นศาลจังหวัดตามความในมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษา
ต่อไปในศาลจังหวัดชุมพร

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ เมษายน หน้า ๓๑๖)

๑๑๕

พระราชบัญญัติ
พนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๕)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พุทธศักราช ๒๕๗๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
พนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความมาตรา ๑๕ ข้อ ๓ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“(๓) ในคดีแพ่งหรืออาญาซึ่งเจ้าพนักงานถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่งหรืออาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าร่วมกับเจ้าพนักงานกระทำการในหน้าที่ราชการที่ดีเมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้คดีต่างก็ได้”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

๑๑๗

พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๑๘
ข้อ ๓ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกความดังนี้

“(๓) ในคดีแพ่งหรืออาญาซึ่งข้าราชการถูกฟ้องในเรื่องการ
ที่ได้อำนาจไปทำหน้าที่ราชการ เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับ
แก้คดีต่างก็ได้”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ เมษายน หน้า ๑๒๐)

พระราชกฤษฎีกา
ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๘)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกา ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๔)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทุกบททุกมาตราในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เทศบาลเมืองอุดรดิศดิ์ จังหวัดอุดรดิศดิ์ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และเทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ เมษายน หน้า ๑๒๓)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)
ฉบับที่ ๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกหัวข้อของส่วนที่ ๕ ในหมวด ๑ แห่ง
กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่อง
แบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) และให้
ใช้หัวข้อต่อไปนี้แทน

“ผ้าพันแข้ง สนับแข้ง รองเท้า ถุงเท้า และนกหวีด”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๘ ทวิ ในหมวด ๑
ส่วนที่ ๕ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราช
บัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)

“ข้อ ๘ ทวิ นกหวีดที่มีเครื่องหมาย ก. ก. ว ไขว้ได้
มงกุฎเครื่องหมายเพชรราวุธและมงกุฎภายในกนก เครื่อง

๑๒๑

หมายโล่ให้เงิน เป็นของใช้เฉพาะในราชการตำรวจ ให้
ตำรวจทุกคนใช้เพื่อประโยชน์ในหน้าที่ราชการ

ข้าราชการประเภทอื่นจะใช้เพื่อประโยชน์ในหน้าที่
ราชการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมตำรวจ ”

กฏให้ไว้ในวันที่ ๑๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๘ เมษายน หน้า ๑๒๖)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนชั้น
จัตวาอันดับ ๔ เพื่อแต่งตั้งเป็นอัยการฝึกหัดนั้น ให้
อ.ก.พ. กรมอัยการคัดเลือกจากผู้ฝึกหัดราชการในกรม
อัยการหรือข้าราชการพลเรือน ชั้นจัตวาในกรมอัยการซึ่ง
สอบไล่ได้ปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และ
การเมือง หรือปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายซึ่ง
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์
และการเมือง และเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ผู้ฝึกหัดราชการในกรมอัยการนั้น ได้แก่ผู้ที่ อ.ก.พ.
กรมอัยการจัดสอบคัดเลือกจากผู้สอบไล่ได้ปริญญาตรี

แห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หรือปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

ข้อ ๒ การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี เพื่อแต่งตั้งเป็นอัยการผู้ช่วยนั้น ให้ อ.ก.พ. กรมอัยการ คัดเลือกจากอัยการฝึกหัดซึ่งได้ทำการในตำแหน่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือจากผู้ฝึกหัดราชการในกรมอัยการซึ่งได้ทำการฝึกหัดมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในกรมอัยการซึ่งสอบไล่ได้ปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หรือปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง และได้รับราชการในทางคดีของกรมอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือจากทนายความซึ่งได้ทำการในหน้าที่ว่าความมาแล้วตามสมควรไม่น้อยกว่า ๒ ปี และสอบไล่ได้ปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หรือปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

๑๒๔

บุคคลที่ อ.ก.พ. กรมอัยการจะคัดเลือกบรรจุได้ตาม
ความในวรรคก่อน ต้องเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ด้วย

กฎให้ไว้ในวันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทน

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๑๒๘)

ประกาศ

ใช้ความตกลงเพื่อปราบปรามการสุบี่น
ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน
คริสต์ศักราช ๑๙๓๑ (พุทธศักราช ๒๔๗๔)

โดยที่ผู้แทนฝ่ายสยามได้ลงนามในความตกลงเพื่อ
ปราบปรามการสุบี่น ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงเทพฯ ฯ เมื่อ
วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน คริสต์ศักราช ๑๙๓๑ (พุทธ
ศักราช ๒๔๗๔) ดังคำแปลก่อกำยประกาศนี้ โดยสงวน
ความในข้อ ๑ แห่งความตกลงไว้ ทั้งนี้ได้รับความเห็น
ชอบของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ และได้มีพระราชลัตยบันสวลงวันที่ ๒๐
กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗ มอบไว้กับสันนิบาตชาติแต่
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๗ แล้ว และ

โดยที่เลขาธิการสันนิบาตชาติได้มีหนังสือลงวันที่ ๕
กุมภาพันธ์ คริสต์ศักราช ๑๙๓๗ (พุทธศักราช ๒๔๗๘)
แจ้งความมาว่า ได้รับลัตยบันสวฉบับลุตท้าย เมื่อ
วันที่ ๒๒ มกราคม คริสต์ศักราช ๑๙๓๗ (พุทธศักราช ๒๔๗๘)
ตามความในข้อ ๖ ความตกลงฉบับนี้ จึงเป็นอันใช้ได้

๑๒๖

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน คริสต์ศักราช ๑๕๓๗ (พุทธศักราช ๒๔๘๐) เป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า นอกจากความในข้อ ๑ ซึ่งได้ส่งจนไว้แล้ว ความตกลงดังกล่าวแล้ว เป็นอันใช้บังคับในราชอาณาจักรสยามได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ เมษายน หน้า ๑๓๑)

ความตกลง

ประเทศเกรตบริเตนและไอร์แลนด์เหนือ, ประเทศฝรั่งเศส, ประเทศอินเดีย, ประเทศญี่ปุ่น, ประเทศเนเธอร์แลนด์, ประเทศโปรตุเกส และประเทศสยาม

เมื่อได้ตกลงพิจารณาถึงรูปการณ์ที่เป็นอยู่ในเรื่องการใช้ขบัตัญญัตติหมวด ๒ แห่งอนุสัญญาฝึนระหว่างประเทศฉบับกรุงเฮก ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๒ (พ.ศ. ๒๔๕๔) และความตกลงฝึนฉบับเมืองเฮเนา ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๕ (พ.ศ. ๒๔๖๗) แก่ดินแดนและอาณาเขตต์

ของตนในบูรพทิศไกล และพิจารณาว่าจะควรดำเนินการอันใดได้อีกบ้างเพื่อปราบปรามในการใช้ฝึนสำหรับสูบ

ได้แต่งตั้งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้แทนของตนเพื่อการนี้

(รายชื่อผู้แทนที่มีอำนาจเต็ม)

ผู้ซึ่งเมื่อได้ตรวจสภาพการณ์ในบูรพทิศไกล และพิจารณามติและข้อแนะนำของคณะกรรมการซึ่งสันนิบาตชาติได้ตั้งขึ้นเพื่อสอบสวน การควบคุม การสูบฝึนในบูรพทิศไกล

ทั้งได้มอบหนังสือมอบอำนาจของตนซึ่งตรวจเห็นเป็นที่ถูกต้องแล้ว

ไว้ตกลงให้เพิ่มเติมความตกลงฝิ่น ฉบับ เมือง เยเนวา
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑.

การขายและจำหน่ายฝิ่นเป็นการขอย้อนนั้น จะต้องขาย
และจำหน่ายจากร้านของรัฐบาลเท่านั้น คือร้านที่รัฐบาล
เป็นเจ้าของและจัดการอยู่ หรือในที่ใดที่พฤติการณ์ใน
ท้องถิ่นเป็นเหตุให้การที่จะจัดตั้งร้านรัฐบาล เป็นการยากแล้ว
ก็ให้ขายและจำหน่ายจากร้านที่บุคคลซึ่งรัฐบาลแต่งตั้งขึ้น
เพื่อการนั้น และให้ค่าจ้างเป็นจำนวนเงินอันกำหนดแน่
นอน และมีได้ให้เป็นค่านายหน้าสำหรับการขายนั้น เป็น
ผู้จัดการในความดูแลของรัฐบาล

บทบัญญัติข้างต้นนี้ ไม่ต้องเป็นอันใช้บังคับ ถ้าหากว่า
มีวิธีการออกใบอนุญาต และการกำหนดจำนวนฝิ่นอันจะ
พึงจำหน่ายแก่ผู้สูบนั้น ใช้อยู่ซึ่งเป็นทางป้องกันเท่าเทียม
กัน หรือดีกว่า หรือในระหว่างเวลาที่ยังคงให้มีร้านขายฝิ่น
อยู่ในความควบคุมของทบวงการผูกขาด โดยเป็นการ
ปฏิบัติชั่วคราวโดยแท้

ข้อ ๒.

๑. ห้ามมิให้ผู้ใดที่มีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี สูบฝิ่น และ
เข้าไปในโรงสูบฝิ่น

๑๒๕

๒. ผู้ใดชักชวนผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี ให้สูบบุหรี่ หรือให้เข้าไปในโรงสูบบุหรี่ หรือจัดหาฝิ่น หรือช่วยเหลือให้ผู้ นั้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ว่านี้ จะต้องมีความผิด ซึ่งจะต้องกำหนดโทษไว้อย่างหนักรวมทั้งโทษจำคุกด้วย

ข้อ ๓.

อัครภาคีแห่งความตกลงนี้ ตกลงว่าจะให้ทางปฏิบัติที่ปฏิบัติกัน อยู่แล้วโดยทั่วไปใน อันที่จะขายฝิ่น สุกก็ต่อเมื่อ ใช้จ่ายเงินสดนั้น มีภาวะทางกฎหมาย

ข้อ ๔.

เพื่อจะให้การควบคุมการทำฝิ่นสุกเข้มงวดยิ่งขึ้น ทะบวง การผูกขาดของรัฐบาลจะเอาฝิ่น สุกมาจาก โรงทำฝิ่น ของ รัฐบาล ในอาณา เขตต่อกัน แห่งหนึ่ง ของประเทศเดียวกันนั้น ก็ได้

ข้อ ๕.

ความตกลงนี้เป็นอัน ใช้จ่ายเฉพาะแผ่นดินแดนหรืออาณา เขตต์ทางบรรพทิศไกลของอัครภาคี รวมทั้งอาณาเขตต์ที่ เข้าและที่อยู่ในอารักขา ซึ่งยังคงอนุญาตให้มีการใช้ ฝิ่นสุก เป็นการชั่วคราว

เมื่อเวลาสักขามัน อัครภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะแถลงว่า การที่ตนยอมรับความตกลง นี้มิได้รวมถึง อาณาเขตต์หนึ่ง

อาณาเขตต์ใด ซึ่งตนให้แก่ความอารักขาอยู่นั้นก็ได้ และจะ
 เข้าเป็นภาคีภายหลังสำหรับอาณาเขตต์ในอารักขาที่ได้บอก
 ยกเว้นไว้นั้นก็ได้ โดยทำแจ้งความให้ภักยานวัตติมอบแก่
 เลขานุการสันนิบาตชาติ ผู้ซึ่งจะได้แจ้งการให้ภักยานวัตติ
 นั้นแก่บรรดาอัครภาคีอื่นต่อไปโดยพลัน

ข้อ ๖.

ความตกลงฉบับนี้ ซึ่งอยู่ในภาษาฝรั่งเศสและภาษา
 อังกฤษมีข้อความเป็นอันถูกต้องใช้ ได้นั้น จะต้องได้รับ
 สัตยาบัน

สัตยาบันสารนั้น จะต้องมอบแก่เลขานุการสันนิบาต
 ชาติโดยเร็วที่สุดที่จะพึงทำได้

ความตกลงนี้ จะยังไม่เป็นอันใช้บังคับจนกว่าจะได้รับ
 สัตยาบันจากอัครภาคีแล้วทั้งหมด วันที่จะใช้ความตกลงนี้
 ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๕๐ นับแต่วันที่เลขานุการสันนิบาตชาติได้
 รับสัตยาบันสารฉบับสุดท้ายนั้นเป็นต้นไป

ความตกลงนี้ เลขานุการสันนิบาตชาติจะต้องจดทะเบียน
 ในวันที่เริ่มใช้

ข้อ ๗

ถ้าหากอัครภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีความประสงค์ที่จะ
 บอกเลิกความตกลงนี้ การบอกเลิกนั้น จะต้องแจ้งความ

เป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสันนิบาตชาติ ผู้ซึ่งจะ
ได้ส่งสำเนาแจ้งความนั้น ไปยังบรรดาอัครภาคอื่นโดยพลัน
โดยแจ้งไปด้วยว่าได้รับแจ้งความนั้นแต่วันใด

การบอกเลิกความตกลง จะมีผลเป็นอันใช้ได้ก็แต่
สำหรับอัครภาคที่ได้แจ้งความบอกเลิกไป และให้มีผลตั้ง
แต่ครบกำหนด ๑ ปี ภายหลังจากที่เลขาธิการสันนิบาตชาติได้
รับแจ้งความนั้นเป็นต้นไป

พระราชอาณาจักรรวมแห่งบริเตนใหญ่

และไอร์แลนด์ภาคเหนือ

แมลคอล์ม เดลวินญ์

ประเทศฝรั่งเศส

โรเบิร์ต โมการส์

ก. บวร์กัวส์

ประเทศอินเดีย

เจ. บี. มาร์เชลล.

ผู้แทนรัฐบาลอินเดียแถลงว่า ได้ลงนามในความตกลงนี้
โดยมีข้อใจดังต่อไปนี้:-

“ข้าพเจ้าขอแถลงว่า การที่ได้ลงนามความตกลงนี้เป็น
ที่เข้าใจว่า ความตกลงนี้จะไม่เป็นอันใช้แก่อาณาเขตต์ ที่

เรียกว่า ชั้นสเตสส์ แต่หากเป็นอันไข้เท่าที่เกี่ยวกับอินเดีย
จะเพาะมณฑลพะม่าเท่านั้น "ไม่รวมชั้นสเตสส์"

ประเทศญี่ปุ่น

ไ. ยาดาเบ.

เอส. มุเนสุเอ.

ประเทศเนเดอร์แลนด์

วัน เวตตุม

สไตเนเมตส.

เอช. โฮลต์แคมป์.

ประเทศโปรตุเกส

เยา ป. เด มากาลแยสส์

เปโดร โยเส โลโบ.

ประเทศสยาม

พระยาศรีวิสาร.

วิวัฒน์.

ตามที่ได้แสดงไว้ต่อที่ประชุม คณะผู้แทนฝ่ายสยาม
ได้ลงนามในความตกลงนี้โดยทำข้อสงวนความในข้อ ๑ ไว้

กำหนดสุดท้ายของที่ประชุมว่าด้วยการปราบปราม
การสุบ่ฝืน ประชุมกัน ณ กรุงเทพฯ ฯ ตั้งแต่วันที่ ๕
จนถึงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๑ (พ.ศ. ๒๔๗๔)

การประชุมซึ่งได้ใหม่ขึ้นตามข้อ ๑๒ แห่งความตกลง
ฉบับเมืองเยเนวา ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๕
(พ.ศ. ๒๔๖๗) เพื่อพิจารณารูปการณั้ ที่เป็นอยู่ในเรื่องการ
ใช้บทบัญญัติหมวด ๒ แห่งอนุสัญญาฝืนฉบับกรุงเฮก ลง
วันที่ ๒๓ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๒ (พ.ศ. ๒๔๕๔) และความ
ตกลงฉบับเมืองเยเนวา และพิจารณาข้อแนะนำที่คณะ
กรรมาธิการ ซึ่งสันนิบาตชาติได้ตั้งขึ้นเพื่อสอบสวนการ
ควบคุมการสุบ่ฝืนในบรรพทิศไกลได้ทำขึ้นนั้น ได้ประชุมกัน
โดยคำเชิญของรัฐบาลสยามที่ศาลาสหทัยสมาคม กรุงเทพฯ ฯ
ตั้งแต่วันที่ ๕ ถึงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๑
(พ.ศ. ๒๔๗๔)

รัฐบาลที่กล่าวนามไว้ข้างล้งนี้ ได้มีส่วนเข้าประชุม
และได้แต่งตั้งผู้แทนของตนเพื่อการประชุมนี้ ดังต่อไปนี้
(รายชื่อผู้แทนที่มีอำนาจเต็ม)

ที่ประชุมได้ตกลงรับเอาความตกลงอีกฉบับ ๑ ซึ่งเพิ่ม
เติมความตกลงฉบับเมืองเยเนวา และรับเอาคำแนะนำ

ต่าง ๆ ซึ่งแนะนำต่อรัฐบาลซึ่งเกี่ยวข้อง และสภาสันนิบาตชาติ ดังต่อไปนี้

๑.

ที่ประชุม,

ตกลงเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการสอบสวนและสันนิบาตชาติได้ตั้งขึ้น ว่าการปราบปรามการใช้ฝิ่นสุกข่มต้องอาศัยการจำกัดการบังเกิดฝิ่นอย่างกวัดขัน และพิจารณาเห็นว่า การจำกัดการบังเกิดฝิ่นนั้น จะกระทำได้ดีแต่โดยทางความตกลงระหว่างประเทศเท่านั้น จึงสนับสนุนข้อเสนอที่คณะกรรมการของสันนิบาตชาติได้ทำไว้ว่าควรดำเนินการทุกอย่างที่จะพึงทำได้ เพื่อให้มีความตกลงเช่นว่านี้ และแนะนำให้รัฐบาลซึ่งเกี่ยวข้องพิจารณาข้อเสนอ

๒.

ที่ประชุม,

เห็นอยู่ว่าอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ในการจำกัดการบริโภคฝิ่นสุกโดยวิธีการออกใบอนุญาตและการกำหนดจำนวนฝิ่นอันจะพึงจำหน่ายแก่ผู้สูบ ตั้งที่กรรมการของสันนิบาตชาติได้แนะนำไว้ นั้น คือการที่มีฝิ่นเถื่อนอยู่เป็นอันมาก

รับทราบข้อที่ว่าในถิ่นที่ต่าง ๆ ที่การใช้ฝิ่นสุกยังคงเป็น
 อนุญาตอยู่เป็นการชั่วคราวนั้น ได้รับความกระทบกระเทือน
 จากการค้าเถื่อนไม่เท่ากัน และในถิ่นที่บางแห่งไม่มีการค้า
 เถื่อนเลย หรือมีก็มีปริมาณไม่มากมายเท่าใดนัก

ทั้งรับทราบ ข้อความที่รัฐบาลบางแห่ง เคย ประสพมาใน
 เรื่องนี้

จึงแนะนำรัฐบาลแห่งอาณาเขตที่การสูบฝิ่นยังคงเป็น
 อนุญาตอยู่เป็นการชั่วคราวนั้น ให้ตรวจพิจารณาโดย
 เจตนารมณ์ที่ดีที่สุด หาหนทางที่จะใช้วิธีการออกใบอนุญาต
 และการกำหนดจำนวนฝิ่น อันจะพึงจำหน่ายแก่ผู้สูบนั้นในถิ่น
 ที่การค้าเถื่อนไม่เป็นอุปสรรคร้ายแรงนัก

๓.

ที่ประชุม,

คำนึงอยู่ว่าการรับเอาวิธีการออกใบอนุญาตและการกำหนด
 จำนวนฝิ่นอันจะพึงจำหน่ายแก่ผู้สูบ โดยเร็วที่สุดที่พฤติการณ์
 จะอำนวยให้ทำได้นั้น เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

พิจารณาเห็นว่า ชั้นแรกในการเตรียมการที่จะใช้วิธี
 การข้างต้นนี้ ก็คือการรับเอาวิธีการจดทะเบียนผู้สูบและ
 การจัดบันทึกการขาย, และ

รับทราบว่ามีคดีนี้ มีวิธี ๒ วิธีที่การจดทะเบียนผู้สูบ และจดบันทึกการขายฝิ่นได้กระทำกันอยู่ในอาณาเขตต์บางแห่ง กล่าวคือ

ก) ออกบัตรประจำตัวให้แก่ผู้สูบแต่ละคน ซึ่งผู้สูบจะต้องนำแสดงในเมื่อจะซื้อฝิ่นทุก ๆ คราว และบันทึกการซื้อของผู้คนไว้

ข) จดบันทึกชื่อและตำบลที่อยู่ของผู้ซื้อและจำนวนฝิ่นที่ซื้อนั้นไว้ในเวลาที่ขายฝิ่น แล้วทำบัญชีใหญ่ขึ้นจากที่บันทึกไว้

จึงแนะนำรัฐบาลของประเทศที่ยังมิได้รับเอาวิธีการจดทะเบียนผู้สูบอย่างหนึ่งอย่างใด ว่าควรจะรับปฏิบัติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ว่ามาข้างต้น

๔.

ที่ประชุม,

พิจารณาเห็นว่าสาเหตุที่ชักจูงให้ติดการสูบฝิ่นนั้น อยู่ที่ (ก) ภาวะการเป็นอยู่ของชนชั้นที่เกิดมีผู้สูบฝิ่นขึ้นเป็นจำนวนมาก และ (ข) ความเชื่อว่าการสูบฝิ่นนั้นเป็นเครื่องบันเทาความเจ็บป่วยได้เป็นสำคัญ

ยอมรับอยู่ด้วยว่า แม้การที่จะยังภาวะการเป็นอยู่ที่ว่านั้นให้ดีขึ้น และการขยายการทะบวงแพทย์และการอนามัย

ในอาณาเขตต์ทางบรรพทิศไกลของประเทศที่เกี่ยวข้อง จะ
ได้ก้าวหน้าไปแล้วเป็นอย่างสำคัญ และได้รับผลอันเป็นที่
เจริญใจแล้วก็ดี แต่ก็ยังคงมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่จะต้อง
กระทำเพื่อส่งเสริมและขยายกิจการตามแนวที่วั้นั้น

จึงแนะนำให้ถือว่าการส่งเสริมและขยายกิจการเช่นวั้นั้น
เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งแห่งนโยบายในเรื่องฝืนของบรรดา
รัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

๕.

ที่ประชุม,

แนะนำว่า ควรทำบัญชีพิเศษในเรื่องฝืนทุก ๆ ปี โดย
แสดงเงินรายได้ที่ได้มาจากทบวงการผูกขาดฝืนไว้อ่างหนึ่ง
และแสดงรายจ่ายเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคนและการ
บำรุงการตีฝืนไว้อีกข้างหนึ่ง และพึงแนบคิดบัญชีที่วั้นั้น
ไปกับรายงานประจำปี ซึ่งรัฐบาลแห่งอาณาเขตต์ เสนอต่อ
สันนิบาตชาติ

๖.

ที่ประชุม,

คำนึงถึงว่าการค้าฝืนเถื่อนได้กำไรเป็นจำนวนมาก และ
เชื่อมั่นว่าการวางโทษปรับเงินนั้น โดยลำพังไม่เป็นอันเพียงพอที่จะ
ให้บุคคลเข็ดหลาบจากการเข้ามมีส่วนร่วมในการค้าฝืนเถื่อนได้

จึงแนะนำบรรดารัฐบาลที่ตั้งผู้แทนมานั้นว่า ถ้ายังไม่มี
บทบัญญัติเช่นเดียวกับที่วานี้ ใช้อยู่แล้ว ก็ควรให้บทกฎหมาย
ที่ใช้อยู่ในอาณาเขตต์ของตนนั้น มีบทบัญญัติว่า

ก) ให้ลงโทษจำคุกในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่าผู้ใดได้ดำเนินการ
การ ไม่ว่าโดยวิธีใดก็ตาม เพื่อให้บุคคลผู้อื่นกระทำการค้า
ฝิ่นเถื่อน แต่หากให้อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะลดหย่อน
ผ่อนโทษเป็นราย ๆ ไปก็ได้

ข) กำหนดโทษจำคุกชั้นสูงไว้ให้หนักพอที่จะทำให้
เข็ดหลาบ

(คณะผู้แทนญี่ปุ่น อ้างว่าไม่สามารถจะรับเอาข้อ ตกลงอันนี้
ได้ เท่าที่จะใช้แก่ฟอร์โมซา)

๗.

ที่ประชุม,

แนะนำว่าควรดำเนินการทุกอย่างที่จะพึงทำได้ เพื่อให้
มูลฝิ่นที่ได้จากการสูบฝิ่นสุกนั้น ได้กลับคืนมายังรัฐบาล
และแถลงว่าถ้าคิดหาวิธีทดลองทั้งง่ายอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่ง
จะใช้ได้โดยสะดวกเพื่อพิจารณาถึงลักษณะของมูลฝิ่นที่ได้รับ
มาโดยละเอียดเพื่อยังว่าเป็นมูลฝิ่นที่ได้สูบซ้ำแล้วหรือยัง
ถูกเจือปนหรือไม่ หรือว่าเป็นมูลฝิ่นที่มาจากที่อื่นที่ไม่ใช่

ของรัฐบาล ใต้แล้ว ก็จะเป็นการช่วยเหลือแก่ทบวงการ
ควบคุมฝิ่นเป็นอันมาก

๘.

ที่ประชุม,

แนะนำว่า วิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ แห่งความตกลง
ฉบับเมืองเขเนว เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อความและความ
เห็นว่าด้วยการค้าฝิ่นเถื่อนนั้น ควรขยายออกไปให้ครอบคลุม
ถึงบรรดาเรื่องต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ร่วมกัน ในการปราบ
ปรามมิให้ติดการสูบฝิ่น รวมทั้งวิธีการแก้ไขซึ่งจะได้ใช้
อยู่ เพื่อกำจัดสาเหตุที่ชักจูงให้ติดการสูบฝิ่น และเพื่อการ
รักษาผู้ติดฝิ่นและการดูแลภายหลังการรักษาผู้ติดฝิ่นนั้นด้วย
โดยเฉพาะ ที่ประชุมมีความเห็นอยู่ด้วยว่า ถ้าหากจะมี
การประชุมกันเป็นคราว ๆ ระหว่างผู้แทนของทบวงการที่
เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาถึงกิจการที่จะปฏิบัติเพื่อการนี้ได้แล้ว
จะได้ผลดีเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับอาณาเขตที่มีพกตติการณ
คล้ายกัน

การกระทำอย่างหว่าน จะช่วยให้วิธีการซึ่งรัฐบาลต่าง ๆ
เห็นอยู่แล้วว่าได้ผลดีนั้น เป็นอันได้กระทำกันโดยทั่วไป

ที่ประชุม,

เมื่อได้พิจารณาถึงข้อความที่ได้ประสพมาในอาณาเขตต์ต่าง ๆ ในการบำบัดการติตติ์นั้นแล้ว ขอรบเร้าให้รัฐบาลที่เกี่ยวข้องใฝ่ใจในความสำคัญที่จะต้องจัดการให้เพียงพอเพื่อการรักษามรรดาบุคคลซึ่งมีความ ไร้สงค้ออันแท้จริงที่จะหายจากการติตติ์ และความสำคัญในการที่รัฐบาลจะต้องจัดการอย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมให้คนคิดรักษาตัวจากการติตติ์ และบำรุงหรือส่งเสริมโดยการกระทำที่เป็นการสมัคร ให้มีการดูแลผู้ที่ไตร่แยกตัวจากการติตติ์มาแล้ว เพื่อป้องกันมิให้คนเหล่านั้นกับติตติ์ใหม่อีก

ที่ประชุม,

พิจารณาเห็นว่า งานของรัฐบาลในการผจญภัยการติตติ์ฝืนสุบนั้น จะสะดวกยิ่งขึ้น ถ้าได้ข้อความที่บริบูรณ์และที่เป็นหลักฐานยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน ในปัญหาบางข้อ คือ

- ๑) ผลของ (ก) การสุบฝืนและ (ข) การสุบมุลฝืน ที่มีแก่ผู้สุบทั้งในทางสรวิวิทยา และจิตตวิทยา

๒) ฝิ่นมีส่วนประกอบอันใดที่ทำให้บังเกิดผล เหล่านั้น และจะเอาส่วนประกอบนั้นออกเสีย หรือเปลี่ยนใช้วัตถุที่ไม่มีอันตรายแทน หรือทำให้ส่วนประกอบนั้นไม่มีอันตรายจะทำได้หรือไม่ และทำอย่างไร

๓) วิธีที่จะรักษาการติดยา

๔) การจัดหาวิธี ทดลอง ที่จะใช้ได้โดยง่าย เพื่อพิจารณาหัดลักษณะของมูลฝิ่นที่ได้รับมา กล่าวคือ ว่ามูลฝิ่นนั้นได้ถูกสุขชำระหรือว่าเจอปน หรือว่าเป็นสิ่งที่ยังเกิดแต่ฝิ่นอื่น นอกจากฝิ่นของรัฐบาล

จึงแนะนำว่าควรจัดการที่จะให้มี การค้นหาในเรื่องเหล่านี้ ตามโครงการที่จะได้ตกลงกันในระหว่างรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง และควรให้ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการอนามัยของสันนิบาตชาติ เพื่อที่จะเตรียมแผนการณ์สำหรับการค้นหานั้น และควบคุมการกระทำตามแผนการณ์นั้นด้วย

ที่ประชุม,

พิจารณาเห็นว่า ควรแจ้งให้สันนิบาตชาติทราบข้อความละเอียดว่าด้วยสภาพการณ์ ในอาณาเขตที่ที่ยังคงอนุญาตให้ใช้ ฝิ่นสุกเป็นการชั่วคราวอยู่นั้น

จึงแนะนำว่า ควรขอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาของสันนิบาตชาติในเรื่องฝิ่นเตรียมแบบรายงานประจำปี เพื่อรัฐบาลในอาณาเขตที่วันจะได้ใช้ ให้มีข้อความรวมทั้งเรื่องเหล่านี้เพิ่มขึ้นด้วย คือ

เรื่องวิธีการที่ใช้อยู่เพื่อจะให้คนท้อถอยต่อการใช้ฝิ่นสุก (ข้อ ๗ แห่งความตกลงฉบับเมืองเฮนนา), เรื่องการรักษาผู้ติดยาและการดูแลผู้ติดยาเมื่อได้รับการรักษาแล้ว, เรื่องชั้นของพลเมืองที่มีผู้สูฝิ่นอยู่, เรื่องจำนวนเฉลี่ยของฝิ่นที่ชนแต่ละชาติสูบอยู่ในปีหนึ่ง ๆ, เรื่องจำนวนฝิ่นสุกคิดไว้สำหรับพลเมืองคนหนึ่ง ๆ และเรื่องราคาฝิ่นที่ซื้อขายกันในการค้าเถื่อน

ที่ประชุมลงมติว่า การที่จะจัดการปราบปรามการสูบฝิ่นอย่างเด็ดขาดยังไม่เป็นสิ่งที่พึงทำได้ ในเมื่อการบังเกิดฝิ่นยังคงกระทำกันอยู่อย่างมากมาย และในเมื่อยังมีฝิ่นเป็นจำนวนมากถูกลักลอบนำเข้าไปในอาณาเขตของประเทศที่เกี่ยวข้อง และถือว่เป็นการสำคัญที่จะต้องบันทึกสภาพการณ์ในเรื่องการบังเกิดและการลักลอบนี้ไว้ เพื่อให้สหประชาชาติและมหาชนทราบ ทั้งมีความหวังใจว่าการโฆษณาข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ จักชักนำให้รัฐบาลของประเทศที่

เกี่ยวข้องกับจัดการอย่างจริงจังที่จะจำกัดการบังเกิดฝุ่นเช่นนั้น และป้องกันมิให้มีการนำฝุ่นออกนอกประเทศเพื่อประโยชน์อันผลิตกฎหมายได้

ในระหว่างการประชุมนี้ หัวหน้าทบวงการฝุ่นแต่ละฝ่ายซึ่งอยู่ในที่ประชุมได้เตรียมโครงการที่จะให้มีการร่วมมือกันอย่างสนิทสนมระหว่างทบวงการฝุ่นเหล่านั้นในเรื่องการปราบปรามการค้าฝุ่นเพื่อนำอาณาเขตตำบลบุรพพิทศไกล.

พระราชอาณาจักรรวมแห่งบริเตนใหญ่

และไอร์แลนด์ภาคเหนือ

แมลคอล์ม เดลวินญ์.

ประเทศฝรั่งเศส

โรเบร์ โมกราส์.

ก. บุร์กิวส์.

ประเทศอินเดีย

เจ. บี มาร์แชลล.

ประเทศญี่ปุ่น

ไว. ยาดาเอ.

เอส. มุเนสุเอ.

๑๔๔

ประเทศเนเธอร์แลนด์

วัน เวตคุม.

สไตน์เมทส์.

เอช. โฮลต์แคมป์.

ประเทศโปรตุเกส

เขาป. เดมาทาดแยส์.

เปโตร โยเซ โลโบ.

ประเทศสยาม

พระยาศรีวิสาร.

วิวัฒน์.

๑๔๕

พระราชบัญญัติ

การตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัวและการจดทะเบียน
คนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔)

เจ้าพระยาযวมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขอัตรา
ค่าธรรมเนียมคัดสำเนาทะเบียนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัว และ
การจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พุทธ
ศักราช ๒๔๖๐

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ การตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัวและการจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัวและการจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พุทธศักราช ๒๔๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ บรรดาทะเบียนคนเกิด คนตายนั้น ให้เจ้าพนักงานเก็บรักษาไว้ให้เป็นหลักฐาน และบรรดาสำเนาทะเบียน ผู้ใดจะต้องการ เมื่อเจ้าพนักงานเห็นเป็นการสมควรจะคัดให้ก็ได้โดยคิดค่าธรรมเนียมฉบับละ ๑ บาท เจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่จะต้องลงนามรับรองไว้เป็นสำคัญในสำเนานั้นด้วย เว้นแต่การคัดและรับรองสำเนาทะเบียน หรือใบสำคัญให้แก่บุคคลเพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียน หรือ

เข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้
ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัว และการจัด
ทะเบียน คนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พุทธศักราช ๒๔๖๐ มาตรา
๓๔ ซึ่งพระราชบัญญัติให้ ยกเด็กมีค่านมดงน

“บรรดาทะเบียนคนเกิดคนตายนั้น ให้เจ้าพนักงานเก็บรักษา
ไว้ให้ เป็นหลักฐาน และบรรดาดำเนาทะเบียนผู้ใดจะต้องการ
เมื่อเจ้าพนักงานเห็นเป็นการสมควร จะคัดให้ก็ได้ โดยคิดค่าธรรมเนียม
เนียมฉบับละ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จะต้อง
ตงนามรับรองไว้ เบาแต่ค้ำในสำเนานี้ด้วย”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๕๐)

๑๕๘

พระราชบัญญัติ

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอำเภอ

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามหาเสนา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิโรดม

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรตราพระราช
บัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอำเภอขึ้นใช้แทนประกาศ
อัตราค่าธรรมเนียมในที่ว่า การอำเภอ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม
พุทธศักราช ๒๔๗๔

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอำเภอ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศอัตราค่าธรรมเนียมในที่ว่าการอำเภอ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

มาตรา ๔ ค่าธรรมเนียมอำเภอ ให้เรียกเก็บในประเภทและอัตราตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๕๕)

ประเภทและอัตราค่าธรรมเนียมอำเภอ

ลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๑	ค่าธรรมเนียมทำบริคณฑ์สัญญา		
	๑. สัญญาที่มีทุนทรัพย์ ร้อยละแรกหรือต่ำกว่าร้อยละ ร้อยละหลังหรือเศษของร้อยละ ร้อยละ แต่ฉบับหนึ่งไม่เกิน	๑ — ๑๐๐	— ๒๐ —
	๒. สัญญาที่ไม่มีทุนทรัพย์ ฉบับละ	๑	—
	๓. ค่าฉบับหนังสือสัญญาตาม ๑.๒. ให้ เรียกทั้งอัตราแต่ไม่เกินสิบบาท		
๒	ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนนิติ ทรัพย์สิน นิติกรรมครั้งละ	๑	—
	๓	ค่าธรรมเนียมสลักหลังเปลี่ยนแก้ไข ความในสัญญา	
	ก. ไม่เพิ่มทุนทรัพย์ ครั้งละ	—	๕๐
	ข. เพิ่มทุนทรัพย์ครั้งหนึ่งๆ ให้คิดค่า ธรรมเนียมตามทุนทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ตามลำดับ ๑ หมายเลข ๑ และ ๓		

ลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๔	ค่าธรรมเนียมตราสิน (ไม่ใช่คดีอาญา)		
	ก. ค่าทำตราสิน	๑	-
	ข. ค่าเทียบหรือสำเนาตราสิน	-	๕๐
๕	ค่าธรรมเนียมชั้นสูตร (ไม่ใช่คดีอาญา)		
	ก. ค่าทำชั้นสูตร	๑	-
	ข. ค่าเทียบหรือสำเนาชั้นสูตร	-	๕๐
๖	ค่าธรรมเนียมอาัยดทรัพย์ (ไม่ใช่คดีอาญา)		
	ก. ค่าอาัยด	๑	-
	ข. ค่าเทียบหรือสำเนาอาัยดทรัพย์	-	๕๐
๗	ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางคนละ ๒๕ สตางค์ แต่ไม่ต่ำกว่าจะบับละ	-	๕๐
๘	ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด		
	ก. ค่าตรวจค้นทะเบียนหรือเอกสาร อย่างใดซึ่งไม่มีอัตราไว้โดย จะเพาะ ครั้งละ	-	๕๐
	ข. ค่าคัดสำเนาทะเบียนหรือเอกสาร อย่างใด โดยเจ้าพนักงานเป็น ผู้คัดและรับรองซึ่งไม่มีอัตราไว้		

ลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
	โดยจะเพาะ ร้อยคำแรกหรือ ต่ำกว่า ร้อยคำหลังหรือเศษของร้อย ร้อย ละ	๑	—
	ค. คำรับรองสำเนาทะเบียนหรือเอก สารใด ๆ ซึ่งไม่มีอัตราไว้โดย จะเพาะ ละบบละ	—	๑๐
	ฅ. บรรดาเอกสารต่าง ๆ ซึ่งต้องมี พะยานให้เรียกค่าพะยานรายตัว พะยาน จ่ายให้แก่พะยานคนละ	๑	—
	ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม	—	๒๕
	การคัดสำเนา การรับรองสำเนา ทะเบียนหรือเอกสารใบสำคัญให้แก่ บุคคลเพื่อเข้าศึกษาใน โรงเรียน หรือ เข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการ รับราชการทหาร		

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๕๕)

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔)

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เป็นการสมควรที่จะ
บำรุงมาตรฐานการประกอบโรคศิลปะให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสวัสดิ
ภาพของประชาชน

จึง มี พระบรมราชโองการให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งข้อ
ไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแพทย์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ พระราชบัญญัติการแพทย์เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๒ พระราชบัญญัติการแพทย์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ และกฎกระทรวงซึ่ง ออกตาม ความใน มาตรา ๘ และ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการแพทย์ พุทธศักราช ๒๔๖๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“โรคศิลปะ” หมายความว่า กิจกรรมอันเกี่ยวแก่การบำบัดโรคของมนุษย์ในสาขาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ก) เวชกรรม คือการบำบัดโรคทางยาหรือทางผ่าตัด หรือทั้งสองอย่างหรือรวมทั้งทางสุติกรรมด้วย

(ข) ทันตะกรรม คือการบำบัดโรคฟัน การช่างฟัน หรือทั้งสองอย่าง

(ค) เภสัชกรรม คือการปรุงหรือผสมยา หรือการประดิษฐ์วัตถุใด ๆ ขึ้นเป็นยา

- (ง) การผดุงครรภ์
- (จ) การพยาบาล
- (ฉ) การกระทำโดยวิธีอื่นใดเพื่อบำบัดโรค

“การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้อันได้ศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์โดยสากลนิยม

“การประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้จากตำรา หรือการบอกเล่าสืบต่อกันมา ที่มีได้อาศัยหลักวิทยาศาสตร์โดยสากลนิยม

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ แต่อัตราค่าธรรมเนียมนั้นจะกำหนดได้ไม่เกินกว่าอัตราชั้นสูง ดังต่อไปนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาเวชกรรมและสาขาทันตกรรม ๒๐ บาท สาขาเภสัชกรรม ๑๐ บาท สาขาอื่น ๕ บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบโรค
ศิลปะแผนโบราณในสาขาเวชกรรม ๔ บาท สาขาอื่น ๒
บาท

(ค) ค่าใบแทนใบอนุญาตฉบับละ ๑ บาท

(ง) ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมอภีศัยครั้งละ ๑ บาท

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

มาตรา ๖ ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะ
กรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ” ประกอบด้วย
อธิบดีกรมสาธารณสุข เป็นประธาน และเจ้าหน้าที่แห่ง
กรมสาธารณสุข กรมหรือกองแพทยที่หาร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย แห่งละ ๒ คน กับผู้ประกอบโรคศิลปะใน
สาขาทันตกรรม, เภสัชกรรม การผดุงครรภ์ การพยาบาล
สาขาละ ๑ คน ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ ๒ คน
ซึ่งรัฐมนตรีจะได้ตั้งขึ้นเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการ ควบคุมการ ประกอบโรคศิลปะ เลือก
กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธาน

บรรดากรรมการดังกล่าวในวรรคต้นนอกจากอธิบดีกรม
สาธารณสุขผู้เป็นประธานจักต้องเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ
โดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งคราว
หนึ่งเป็นเวลาสามปี แต่อาจถูกตั้งซ้ำอีกก็ได้

ถ้าตำแหน่ง กรรมการว่างลง เพราะเหตุอื่น นอกจากถึง
คราวออกตามวาระ ให้กรม องค์กรหรือรัฐมนตรี แล้ว
แต่กรณี เลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนให้เต็มตำแหน่งที่ว่างอยู่
กรรมการที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า
กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๗ ให้มีเลขาธิการนายทะเบียนคนหนึ่งเป็น
เลขานุการของคณะกรรมการควบคุมการ ประกอบโรคศิลปะ
และให้เป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้ประกอบโรค
ศิลปะ และในกิจการอื่นทั่วไปในสำนักงานเลขาธิการนาย
ทะเบียน

การแต่งตั้งเลขาธิการนายทะเบียน ให้เป็นไปตามกฎ
หมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๘ คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ
มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(ก) รับขึ้น ทะเบียนและ ออกใบ อนุญาต แก่บุคคลซึ่งสมควรเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพตามความใน พระราชบัญญัติ

(ข) สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพตามความในพระราชบัญญัตินี้

(ค) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ในเรื่องหลักสูตรการศึกษาวิชาในสาขาต่าง ๆ แห่งวิชาชีพ

(ง) โฆษณาด้วยวิธีใด ๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดอันอาจเป็นอันตรายเนื่องจากการประกอบ วิชาชีพ

มาตรา ๕ ในการพิจารณาขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาต หรือการได้สวน เพื่อ วินิจฉัยสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพตามความในมาตรา ๔ (ก) และ (ข) นั้น คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพมีอำนาจตั้งอนุกรรมการทำการสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ อนุกรรมการนี้จะตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมการประกอบ

โรคศีลปะ หรือจากผู้อื่นที่เป็นผู้ประกอบโรคศีลปะโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติก็ได้

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศีลปะให้ประธานหรือรองประธานเป็นผู้เรียกประชุม และต้องมีกรรมการรวมทั้งประธานหรือรองประธานมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่ในกรณีที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่า ให้ถือคะแนนเสียงสองในสาม อนึ่งที่ประชุมอาจมีมติให้ส่งคะแนนลับก็ได้

หมวด ๒

การขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๑ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโรคศีลปะเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือสินจ้างหรือบำเหน็จรางวัล หรือโฆษณาด้วยวิธีใดๆ แสดงว่าพร้อมที่จะประกอบโรคศีลปะโดยมิได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศีลปะจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศีลปะ ตามความในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การประกอบโรคศีลปะในกรณีต่อไปนี้

(ก) นักเรียน แห่งสถานศึกษาของรัฐบาลหรือสถานศึกษาใดที่รัฐบาลรับรองกระทำกรฝักหักใ้ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝักหักซึ่งได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแล้ว

(ข) พนักงานสาธารณสุขและผู้ซึ่งได้รับมอบหน้าที่จากกรมสาธารณสุขให้ประกอบโรคศิลปะเฉพาะบางอย่างเพื่อป้องกัน หรือ ช่วยเหลือ ความเจ็บไข้ ของประชาชนใน กรณีที่จำเป็น เช่นการปลูกฝี การฉีดวัคซีนหรือเซรัม เป็นต้น

(ค) แพทย์ชาวต่างประเทศซึ่งมาประกอบโรคศิลปะในฐานะเป็นผู้รับปรึกษาชั่วคราวโดยมีกำหนดเวลาไม่เกินสามเดือน

มาตรา ๑๒ การขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตให้แบ่งเป็น ๒ ประเภทคือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันประเภทหนึ่ง และผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณประเภทหนึ่ง

ผู้ประกอบโรคศิลปะ แผน ปัจจุบันใน สาขา เวชกรรม ทันตะกรรม เกษีขกรรมและการผดุงครรภ์ ให้แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ ชั้นหนึ่งและชั้นสอง

มาตรา ๑๓ ผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ และต้องมีความรู้ในวิชาชีพตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๔ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ คือ

(๑) มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์แล้ว
 (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๓) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุกในคดีซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะเห็นว่าอาจจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เป็นผู้มีจิตตสันเพื่อนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ หรือเป็นโรคซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะเห็นว่าไม่สมควรให้ประกอบโรคศิลปะ

มาตรา ๑๕ ความรู้ในวิชาชีพของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะได้นั้นคือ

(๑) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง
 (ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขานั้น ๆ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือจากสถานศึกษาอื่นในประเทศไทยสยาม ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรค

คิดปะเห็นว่ามีหลักสูตรเทียบได้ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ถ้าสาขาใดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีได้เปิดการศึกษาและวางหลักสูตรไว้ให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะมีอำนาจกำหนดหลักสูตรเพื่อสอบความรู้ผู้นั้นได้ตามที่เห็นสมควร หรือ

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับ อนุญาต ให้ ประกอบ โรค ศิลปะ ใน ประเทศ นั้น ๆ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบสวนความประพฤติและความรู้ของผู้นั้นเป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าบุคคลเช่นนั้นมีสัญชาติเป็นไทยก็ไม่ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ผู้นั้นได้รับการศึกษา

(๒) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นสองเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาในสาขาทันตกรรม, เภสัชกรรม หรือการผดุงครรภ์จากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาใดของรัฐบาลหรือเทศบาลหรือสถานศึกษาอื่นใดในประเทศสยาม ซึ่ง รัฐมนตรี ได้ กำหนด ความ รู้ และ เงื่อนไข อัน ควร ให้ ขึ้น ทะเบียนได้ไว้ในกฎกระทรวง

(๓) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขา (จ) และ (ฉ) แห่งมาตรา ๔ เป็นผู้ที่มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สงครามมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาอื่นที่คณะกรรมการ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับรอง

(๔) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ เป็น
ผู้ซึ่งได้รับ การ อบรมศึกษาจาก ผู้ ประกอบ โรค ศิลปะ แผน
โบราณซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรค
ศิลปะแล้วตามกำหนดเวลาและตามเงื่อนไขอันควรให้ขึ้น
ทะเบียนได้ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๓

ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ
และมรรยาทในวิชาชีพ

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาหนึ่ง
สาขาใด ประกอบโรคศิลปะในสาขาอื่นซึ่งตนมิได้ขึ้น
ทะเบียนและรับใบอนุญาต เว้นแต่

(ก) ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาเวชกรรมแผน
ปัจจุบันชั้นหนึ่ง ให้ประกอบโรคศิลปะในสาขาอื่นได้ แต่
ถ้าจะประกอบโรคศิลปะในสาขาเภสัชกรรมโดยมิใช่เป็นการ
กระทำในหน้าที่ราชการหรือในกิจการของเทศบาล ให้ทำได้
เฉพาะการปรุงหรือผสมยาจำหน่ายให้แก่คนไข้ของตน หรือ

ในที่ซึ่งอยู่ห่างออกไปไม่น้อยกว่าห้ากิโลเมตรจากร้านขายยา
ที่มีผู้ประกอบโรคศิลปะใน สาขาเภสัชกรรม แผนปัจจุบันชั้น
หนึ่งทำการอยู่แล้ว

(ข) ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาเวชกรรมแผนปัจจุบัน
ชั้นสอง หรือในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะ
ในสาขาเวชกรรมแผนโบราณ ให้ปรุงหรือพะสมยาจำหน่าย
เฉพาะแก่คนไข้ของตนได้

มาตรา ๑๗ ผู้ประกอบโรคศิลปะ จะประกอบโรคศิลปะ
ได้ภายในข้อจำกัดและเงื่อนไขซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ผู้ประกอบโรคศิลปะจักต้องรักษามรรยาท
แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การพักและเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรค
ศิลปะมีอำนาจที่จะสั่งให้พักหรือเพิกถอนใบอนุญาตซึ่งได้ออก
ให้แก่ผู้ประกอบโรคศิลปะไปแล้วได้ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี
ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบโรคศิลปะขาดคุณสมบัติตามความในมาตรา ๑๔ ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย

(ข) เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบโรคศิลปะกระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ และศาลได้พิพากษาให้ลงโทษคดีถึงที่สุดแล้ว หรือกระทำผิดต่อกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่ว่าด้วยมรรยาทหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะจะสั่งให้พักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

การสั่งพักใบอนุญาตนั้น ให้สั่งพักได้เป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนที่จะสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวแล้วให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะทำการไต่สวน โดยให้โอกาสแก่ผู้รับใบอนุญาตนั้น ทราบข้อหาและยื่นคำให้การและนำพยานหรือหลักฐานอื่นสืบแก้ตัว และให้มีอำนาจออกหมายเรียกพยานหลักฐาน และบังคับพยานให้สาบานหรือปฏิญาณตนได้ตามกระบวนการพิจารณาในศาลทุกประการ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ประกอบโรคศิลปะได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี ถ้าผู้นั้นได้ยื่นคำร้อง

ขออนุญาตประกอบโรคศิลป์อีก คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลป์จะรับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นใหม่ได้ เมื่อพิจารณาเห็นสมควร

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดโดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ที่ดี หรือได้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ไปแล้ว แต่อยู่ในระหว่างถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ดี กระทำการประกอบโรคศิลป์อันเป็นการละเมิดต่อมาตรา ๑๑ หรือผู้ประกอบโรคศิลป์ผู้ใดกระทำการประกอบโรคศิลป์ละเมิดต่อมาตรา ๑๖ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดโดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ที่ดี หรือได้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ไปแล้ว แต่อยู่ในระหว่างถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ดี โฆษณาด้วยวิธีใด ๆ แสดงว่าพร้อมที่จะกระทำการประกอบโรคศิลป์เพื่อแสวงหาผล

ประโยชน์หรือสินจ้าง หรือเพื่อบำเหน็จรางวัลหรือไม่ก็ตาม
ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท หรือ
จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๖

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๒๓ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้
เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติการแพทย์ พุทธ
ศักราช ๒๔๖๖ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันใช้พระราช
บัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับอนุญาต
โดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ผู้ใดเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะอยู่ก่อนวัน
ประกาศพระราชบัญญัตินี้ ในท้องถิ่นซึ่งยังมีได้ใช้พระราช
บัญญัติการแพทย์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ ให้ยื่นคำร้องขอขึ้น
ทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะภายในกำหนดสามเดือน
นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาที่ว่านี้ ให้
ผู้นั้นประกอบโรคศิลปะไปพลางก่อนได้จนกว่าจะได้รับคำสั่ง
จากคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะไม่ยอมรับ
ขึ้นทะเบียน

การขอขึ้นทะเบียนตามความในวรรคก่อน นอกจาก
การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น
หนึ่ง และสาขา (จ) และ (ฉ) แห่งมาตรา ๔ แม้ผู้ขอจะ
ไม่มีความรู้ในวิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ ถ้าเป็น
ผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ ก็ให้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและ
รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้
ในสาขาหนึ่งสาขาใดที่ตนประกอบอยู่ได้ภายในบังคับเงื่อนไข
ดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ เป็นผู้
ประกอบโรคศิลปะอยู่ก่อนวันประกาศพระราชบัญญัตินี้เป็น
เวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ข) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน มีหลัก
ฐานแสดงได้ว่าได้รับการอบรมศึกษาในสาขาที่ตนขอขึ้น
ทะเบียนจากโรงพยาบาลหรือ สถานศึกษาอื่นใดในประเทศ
สยาม หรือจากผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งมา
แล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่ากำหนดดังต่อไปนี้

สาขาเวชกรรมห้าปี

๑๖๘

สาขาทันตกรรมหรือเภสัชกรรมสองปี
สาขาการประดิษฐ์เครื่องใช้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๖๐)

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทวิโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรควบคุมการ
ขายยาเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“ยา” หมายความว่า วัตถุหรือของปรุงได้ ๆ ซึ่งใช้ภายในหรือภายนอกร่างกายสำหรับบำบัดโรคหรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วย แต่ไม่รวมถึงวัตถุหรือของปรุง ซึ่งใช้เฉพาะเป็นเครื่องอุปกรณ์ หรือให้ความสะดวกในการบำบัดโรค หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วย เช่น เครื่องมือแพทย์ สำลี ผ้าพันแผล หรือที่ใช้เฉพาะเป็นเครื่องสำอาง เช่น ยาสีฟัน

“ยาสมุนไพร” หมายความว่า พืชทุกชนิด ใช้เป็นยา โดยยังมีได้เป็นของปรุง

“ยาอันตราย” หมายความว่า ยาซึ่งรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุว่าเป็นยาอันตรายตามความในพระราชบัญญัตินี้

“ยาสามัญประจำบ้าน” หมายความว่า ยาซึ่งรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุว่าเป็นยาสามัญประจำบ้านตามความในพระราชบัญญัตินี้

“ขาย” ให้รวมถึงการรับไว้ขาย ยื่นขาย นำออกขาย หรือประกาศขาย ยิงให้ขาย หรือยอมให้ขาย ส่งไปหรือมีไว้เพื่อขาย

ในความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ การแลกเปลี่ยนก็ให้ถือว่า เป็นการขายด้วย

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การขายยาอันเป็นกิจการในหน้าที่ของรัฐบาลหรือเทศบาล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อการดังต่อไปนี้ คือ

(๑) วางระเบียบการขอและการออกใบอนุญาต และกำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาต

(๒) กำหนดเงื่อนไขซึ่งผู้รับใบอนุญาตพึงปฏิบัติในเรื่องการขายยา การลงสมุดบัญชีเกี่ยวกับการขายยา และในเรื่องป้ายสถานที่ขายยา

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตฉบับหนึ่ง ไม่เกินปีละห้าบาท สำหรับใบแทนใบอนุญาตฉบับหนึ่งไม่เกินหนึ่งบาท

(๔) การอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การขายยาโดยทั่วไป

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการขายยาโดยมิได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทเป็นผู้ประกอบการขายยา ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสำหรับประกอบการขายยานั้น

ใบอนุญาตประกอบการขายยาที่เจ้าพนักงานได้ออกให้แก่ผู้ใดย่อมคุ้มครองบุคคลผู้ประกอบการขายยาในฐานะเป็นลูกจ้างหรือคนใช้ของเจ้าของกิจการขายยา และซึ่งอยู่ในความควบคุมของผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นด้วย

มาตรา ๗ การประกอบการขายยาในกรณีต่อไปนี้ ให้ยกเว้นจากบทบังคับตามความในมาตรา ๖ คือ

- (๑) การขายยาตำราหลวงของรัฐบาล
- (๒) การขายยาสมุนไพร ซึ่งมีใช้ยาอันตราย

- (๓) การขายยาสามัญประจำบ้าน
- (๔) การขายยาเฉพาะแก่บุคคล ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ขายยาตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) การขายยาโดยแพทย์หรือทันตแพทย์เฉพาะแก่คนไข้ของตนหรือการขายยาโดยสัตวแพทย์เฉพาะสำหรับสัตว์ ซึ่งตนบำบัดโรค

มาตรา ๘ ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการขายยา แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

(ก) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่เจ้าของกิจการขายยาที่เป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง หรือที่มีเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งเป็นผู้ควบคุมกิจการนั้น หรือในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง หรือที่มีเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งควบคุมกิจการนั้น

(ข) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่เจ้าของกิจการขายยาที่เป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสองหรือที่มีเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสอง เป็นผู้ควบคุมกิจการนั้น หรือในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนหรือ

บริษัทเป็นเกสซ์ชกรแผนปัจจุบันชั้นสอง หรือทีมเกสซ์ชกร
แผนปัจจุบันชั้นสองควบคุมกิจการนั้น

(ก) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่เจ้าของหรือผู้จัดการทีมได้
เป็นเกสซ์ชกรแผนปัจจุบัน หรือไม่มีเกสซ์ชกรแผนปัจจุบัน
เป็นผู้ควบคุมกิจการนั้น

มาตรา ๘ ใบอนุญาตทุกฉบับให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑
มีนาคมแห่งปีที่ออกและใช้ได้เฉพาะสถานที่ซึ่งปรากฏใน
ใบอนุญาต

มาตรา ๑๐ ผู้รับใบอนุญาตทุกคนต้องแสดงใบอนุญาต
ของตนไว้โดยเปิดเผย ณที่ซึ่งเห็นได้ง่ายในสถานที่ขาย
ยาซึ่งตนได้รับอนุญาต

มาตรา ๑๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาโดยใช้ชื่อยา แสดง
สรรพคุณของยาหรือแสดงรูปหรือภาพใด ๆ หรือโดยวิธีอื่น
ใด ซึ่งก่อให้เกิดเข้าใจความหมายได้เช่นเดียวกับความหมาย
ต่อไปนี้

(๑) ข้อความซึ่งไม่เป็นแต่เพียงแสดงว่า ยานั้นสำหรับ
บำบัดโรคชนิดใด แต่เป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือความ

ศักดิ์สิทธิ์ของยานั้น โดยไม่มีหลักฐาน อันได้พิสูจน์เห็น
จริงแล้วตามวิธีวิทยาศาสตร์

(๒) ข้อความซึ่งแสดงการรับรองสรรพคุณหรือความ
ศักดิ์สิทธิ์ของยานั้น จากผู้ขายหรือผู้อื่นใดโดยไม่มีหลักฐาน
อันได้พิสูจน์เห็นจริงแล้วตามวิธีวิทยาศาสตร์

(๓) ข้อความซึ่งแสดงว่า ยานั้นเป็นประโยชน์ใน
การส่งเสริมความกำหนัด

การขายยาที่มีสลากหรือสิ่งใดรวมไปให้แก่ผู้ซื้อโดยมี
ข้อความในสลากหรือสิ่งนั้น ๆ ผ่าฝืนต่อบทบัญญัติในวรรค
ข้างต้น ก็ให้ถือว่าเป็นการโฆษณาตามความหมายในมาตรา
นี้ด้วย

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในการ โฆษณาที่ส่งตรง
เฉพาะแก่ผู้ประกอบโรคศิลป์โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๒ ในการโฆษณาบอกขายยา ต้องแจ้งนาม
สถานที่ขายยาของผู้รับใบอนุญาตให้ขายยาตามพระราชบัญญัติ
นี้ไว้ด้วย แต่ถ้าเป็นการโฆษณาบอกขายยา ซึ่งได้
รับความยกเว้นตามมาตรา ๙ ก็ให้แจ้งนามและสถานที่ขาย
ยาของผู้รับผิดชอบในการให้โฆษณาบอกขายยาไว้ด้วย

หมวด ๒

การขายยาอันตราย

มาตรา ๑๓ การขายยาอันตรายให้ทำได้เฉพาะบุคคล
ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตประเภท (ก) ตามความในมาตรา
๘ แต่ถ้าเจ้าของกิจการขายยามีใช้เป็นเภสัชกรแผนปัจจุบัน
ชั้นหนึ่ง การขายต้องอยู่ในความควบคุมของเภสัชกร
แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง

(๒) ผู้รับใบอนุญาตประเภท (ข) ตามความในมาตรา
๘ แต่ถ้าเจ้าของกิจการขายยามีใช้เป็น เภสัชกรแผนปัจจุ
บันชั้นสอง การขายต้องอยู่ในความควบคุมของเภสัชกร
แผนปัจจุบันชั้นสอง

การขายยาอันตราย โดยเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสอง
หรือในความควบคุมของเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสองนั้น
ให้ขายได้เฉพาะแก่ผู้ประกอบ วิชาชีพแผนปัจจุบันชั้น
หนึ่งโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือแก่องค์การในรัฐบาล

มาตรา ๑๔ ยาอันตรายทุกขนานซึ่งขายให้แก่ผู้ใด โดย
ไม่มีใบสั่งของแพทย์ต้องแจ้งชื่อยาไว้ที่สลากประจำภาชนะ

บรรจยานั้น กับให้ มีคำว่า “ ยานันตราย ” เป็นตัวอักษร
แดงซึ่งเห็นได้ชัดไว้ที่สลากนั้นด้วย

หมวด ๓

อำนาจตรวจและยึด

มาตรา ๑๕ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าตรวจสถานที่ขาย
ยาได้ระหว่างเวลาอาทิตย์ขึ้นถึงอาทิตย์ตก และมีอำนาจ
ตรวจสมุดบัญชีเกี่ยวกับการขายยา รวมทั้งยาซึ่งผู้นั้นมีอยู่ได้
ด้วย

บรรดาสมุดบัญชี และยาซึ่งเจ้าพนักงานเรียกเพื่อตรวจ
นั้น ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงแก่เจ้าพนักงาน

มาตรา ๑๖ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดยาใด ๆ อันขาย
โดยฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการยึดยาไว้และไม่มีคดีฟ้องถึงศาลด้วยเหตุ
ใด ๆ ก็ตาม ถ้าภายในกำหนด ๖ เดือนนับแต่วันยึดไม่มี
ผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานั้น โดยเงื่อนไข
ซึ่งไม่ขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ตกเป็นของ
กรมสาธารณสุข

หมวด ๔
การพักใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการขายยาต้องโทษจำคุก โดยบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจพักการอนุญาตสำหรับผู้นั้นได้ไม่เกินอายุใบอนุญาตฉบับนั้น

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประกอบการขายยาฝ่าฝืนต่อมาตรา ๖ หรือขายยาอันตรายฝ่าฝืนต่อมาตรา ๑๓ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙ ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขายยาคนใดประกอบการขายยานอกสถานที่ซึ่งปรากฏในใบอนุญาตฝ่าฝืนต่อมาตรา ๙ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๒๐ ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขายยาคนใดไม่แสดงใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ หรือไม่แสดงสมุดบัญชีหรือ

ยาซึ่งเจ้าพนักงานเรียกเพื่อตรวจ ตามมาตรา ๑๕ ผู้นั้นมี
ความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

มาตรา ๒๑ ผู้ใดทำการโฆษณาฝ่าฝืนต่อมาตรา ๑๑ หรือ
๑๒ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดขายยาอันตรายฝ่าฝืนต่อมาตรา ๑๔ ผู้
นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๒๓ ผู้ใดละเมิดกฏกระทรวงซึ่งออกตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ร้อยบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๗๗)

๑๘๑

พระราชบัญญัติ

ศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ บางมาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คำว่า “พนักงานศุลกากร” และ “พนักงาน” หมายความว่า และกินความรวมไปถึงบุคคลใด ๆ ซึ่งรับราชการในกรมศุลกากร หรือนายทหารแห่งราชนาวี หรือนายอำเภอ หรือผู้ช่วยนายอำเภอ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษให้กระทำการแทนกรมศุลกากร”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติศาลฎีกา พระพุทธศักราช ๒๔๖๘ มาตรา ๒
วรรค ๔ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยกเด็กที่มีความดั่งนี้

“ คำว่า “พนักงานศาลฎีกา” และ “พนักงาน” หมายความว่า
เด็กที่มีความรวมไปถึงบุคคลใดๆ ซึ่งมีตำแหน่งรับราชการในกรม
ศาลฎีกา ฎานายอำเภอ ฎาผู้ช่วยนายอำเภอ ซึ่งได้ตั้งแต่งเป็นพิเศษ
ให้กระทำการแทนกรมศาลฎีกา ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๘๘)

๑๘๔

พระราชบัญญัติ

เรื่องแบบลูกเสือ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุง
กฎหมายอันว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ ผู้บังคับบัญชา และ
เจ้าหน้าที่ลูกเสือให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เรื่องแบบลูกเสือ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เครื่องแบบลูกเสือ หมายถึงเครื่องแต่งกายทั้งหลายที่ได้กำหนดให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ลูกเสือแต่ง รวมทั้งเครื่องหมายยศ เหล่า จำพวก สังกัด และอื่น ๆ กับเครื่องประกอบต่าง ๆ

มาตรา ๕ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบลูกเสือ จะเป็นอย่างไร จะให้แต่งเมื่อไร และโดยเงื่อนไขอย่างไรนั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ผู้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตามพระราชบัญญัตินี้คือบุคคลผู้มีตำแหน่งและหน้าที่ตามที่กล่าวไว้ในกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ

มาตรา ๗ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบลูกเสือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามแบบอย่างเก่านั้นยังคงใช้อยู่ บังอาจแต่งเครื่องแบบหรือแต่งเลียนเครื่องแบบดังกล่าวแล้ว

นั้นคดี หรือจัดหรืออุดหนุนให้ผู้ใดกระทำการตั้งกล่าวแล้ว
 กิต ถ้าการกระทำที่ว่ามานั้นให้ปรากฏแก่คนทั้งหลายโดย
 ประสงค์จะให้เขาเชื่อถือหรือเข้าใจว่าเป็นลูกเสือ ผู้บังคับ
 บัญชา หรือเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวาง
 โทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน
 หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่
 รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
 ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๑๐)

๑๘๓

พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
และดอกไม้เพลิง (ฉบับที่ ๔)

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔)

เจ้าพระยามรราช

พต.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
และดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๓ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง
(ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราช
บัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้
เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่อาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิง ซึ่งเจ้า
พนักงานได้รับมาจากรัฐบาลเพื่อทำการตามหน้าที่ หรือที่
รัฐบาลสั่งเข้ามา นำเข้ามา ส่งออกไป ทำขึ้น ได้มา ขาย
หรือจำหน่าย โดยวิธีอื่น แต่อาวุธปืนของกระทรวง ทบวง
กรมในรัฐบาลนอกจากกระทรวงกลาโหมและกรมตำรวจ ให้
รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจ
จำกัดชนิดและจำนวนได้”

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือดอกไม้
เพลิงในเรือเดินทะเล ซึ่งเป็นของประจำเรือที่มีไว้ตามปกติ
ไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นที่ไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง วางระเบียบการทะเบียน การออกใบอนุญาต ให้ใช้ ค่าใบอนุญาต ตั้งนายทะเบียน และกิจการอื่นอันเกี่ยวแก่บรรดาอาวุธปืนซึ่งอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานรัฐบาลแห่งกระทรวงทบวงกรมนั้น ๆ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และ
ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๕ ซึ่งพระราชบัญญัติ
ให้ยกเลิกมีความดังนี้

“พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิง ซึ่งเจ้าพนักงานได้รับมาจากรัฐบาล

เพื่อทำการตามหน้าที่ หรือที่รัฐบาลตั้งเข้ามา นำเข้ามา ดึงออกไป
ทำขึ้น ได้มา ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น

อนึ่ง อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือดอกไม้
เพลิง ในเรือเดินทะเล ซึ่งเป็นของประจำเรือที่มิได้ตามปกติไม่อยู่ใน
บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๖๔)

๑๕๑

พระราชบัญญัติ
กักกันผู้มึนตายเป็นผู้ร้าย
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงการ
กักกันผู้มึนตายเป็นผู้ร้าย เพื่อป้องกันการกระทำผิดและ
อบรมฝึกฝนให้เป็นพลเมืองดีมีสัมมาชีพให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

๒๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
กักกันผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นกำหนดสาม
เดือนนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติตัดสันดานคนจรจัด
และคนที่เคยต้องโทษหลายครั้ง ร.ศ. ๑๒๗ นอกจากบทบัญญัติ
ที่เกี่ยวกับคนจรจัดนั้นเสีย ส่วนคดีที่เกี่ยวกับคนต้องโทษ
หลายครั้ง ซึ่งได้ยื่นฟ้องไว้ต่อศาลแล้ว ก่อนวันใช้พระราช
บัญญัตินี้ ให้คงเป็นไปตามพระราชบัญญัติตัดสันดานคนจร
จัดและคนที่เคยต้องโทษหลายครั้ง ร.ศ. ๑๒๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เหตุร้าย” หมายความว่า ความผิดตามกฎหมาย
ลักษณะอาชญาฐานสมคบกันเป็นอั้งยี่และช้องโจรผู้ร้าย มาตรา
๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ และมาตรา ๑๘๐ ถึงมาตรา ๑๘๒ ฐาน
กระทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สาธารณชนและกระทำให้สาธารณ
ชนปราศจากความสะดวกในการ ไปมา และการส่งข่าว และ
ของถึงกัน มาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๘๖ และมาตรา ๑๘๐
ถึงมาตรา ๑๘๓ ฐานปลอมแปลงเงินตรา มาตรา ๒๐๒ ถึง

มาตรา ๒๐๕ ฐานกระทำอนาจาร และข่มขืนกระทำชำเรา
 มาตรา ๒๔๑ ถึงมาตรา ๒๔๗ ฐานประทุษร้ายต่อชีวิต มาตรา
 ๒๔๘ ถึงมาตรา ๒๕๑ ฐานประทุษร้ายแก่ร่างกาย มาตรา
 ๒๕๔ ถึงมาตรา ๒๕๗ ฐานกระทำให้เสื่อมเสียอิสสระภาพ
 มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๒๗๔ ถึงมาตรา ๒๗๗
 ฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สิน มาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๓๐๓
 มาตรา ๓๐๖ และมาตรา ๓๑๕

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการ
 ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๕ “กักกัน” คือการเอาตัวไปควบคุมไว้ในเขตต์
 ซึ่งรัฐมนตรีกำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อป้องกัน
 การกระทำผิด อันเกิดจาก ลักษณะ ของผู้มีสันดาน เป็น ผู้ร้าย
 โดยการกักกันตัวไว้ทำการอบรมฝึกฝนให้เป็นพลเมืองดีมีสัม
 มาอาชีพ และให้ ถือเป็นโทษอาญาสถานหนึ่งซึ่งศาลจะพึง
 ลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้มีสันดาน เป็น ผู้ร้าย เพิ่ม
 ขึ้นเป็นอีกโทษหนึ่งต่างหากจากโทษอาญาอันผู้มีสันดาน เป็น
 ผู้ร้ายจะต้องรับสำหรับเหตุร้ายที่กระทำไป

มาตรา ๖ ผู้กระทำความผิดอาญาอันเป็นเหตุร้าย หากจะต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุกสำหรับเหตุร้าย ถ้าปรากฏว่า ผู้นั้นเคยถูกส่งตัวไปอยู่ต่างหัวเมืองตามพระราชบัญญัติตัดสันดาน คนจรจัด และคนที่เคยต้องโทษหลายครั้ง ร.ศ. ๑๒๗ หรือเคยถูกศาลพิพากษาลงโทษกักกันมาแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย

มาตรา ๗ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดนอกจากความผิดฐานประมาทหรือฐานลหุโทษ ไม่ว่าความผิดนั้นจะเป็นเหตุร้ายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ในระหว่างที่ถูกส่งไปอยู่ต่างหัวเมือง ตามพระราชบัญญัติตัดสันดานคนจรจัด และคนที่เคยต้องโทษหลายครั้ง ร.ศ. ๑๒๗ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย

ให้ลดโทษกักกันแก่ผู้กระทำความผิดตั้งกล่าวในวรรคก่อน เพิ่มขึ้นอีกสี่เดือน ส่วนการที่ผู้นั้นจะต้องอยู่ต่างหัวเมืองตามพระราชบัญญัติตัดสันดานคนจรจัด และคนที่เคยต้องโทษหลายครั้ง ร.ศ. ๑๒๗ อีกต่อไปนั้นเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๘ ถ้าผู้ใดเคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาให้จำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง นอกจากสำหรับความผิด

ฐานประมาท หรือฐาน หลุโทษ และภายหลัง ต้อง คำพิพากษา
ให้จำคุก เพราะได้กระทำความผิดอาญา อันเป็นเหตุร้าย
ศาลอาจถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย

มาตรา ๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้
ร้าย ให้ศาลพิพากษาลงอาญาแก่ผู้นั้น ตามกฎหมายที่บัญญัติ
ไว้สำหรับความผิดนั้นเสียชั้นหนึ่งก่อน แล้วจึงพิพากษาให้
เพิ่มโทษกักกันชั้นอีกโสดหนึ่ง มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า
สามปีและไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๐ การขอให้ศาลพิจารณาคดีพิพากษาโทษกักกัน
เป็นอำนาจของพนักงานอัยการโดยเฉพาะ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีกำหนดเขตต์ที่จะพึงดำเนินการ
กักกันและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีมีเหตุพิเศษ อธิบดีจะสั่งให้ควบคุมผู้มีสันดาน
เป็นผู้ร้ายไว้ในเรือนจำเป็นการชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นำ
บทบัญญัติในมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ ถึงมาตรา
๒๒ มาตรา ๒๔ ถึงมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๕
แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่น่าโทษแต่ขาดคนใดมีคุณสมบัติที่จะถูกส่งไปอยู่ทัณฑ์นิคม ตาม พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และจะต้องถูกลงโทษกักกันเพิ่มขึ้นอีก โสัดหนึ่งด้วย จะส่งผู้นั้นตรงไปยังสถานที่กักกันได้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กับทั้งให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๑๕๘)

๑๕๗

พระราชบัญญัติ

จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเขนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายจัด
การฝึกและอบรมเด็กบางจำพวกให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกกฎหมาย กฎ และข้อบังคับในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่แย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายถึง เด็กซึ่งจะจัดการฝึกและอบรมตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายถึง รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายถึง อธิบดีกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๕ เด็กซึ่งจะจัดการฝึกและอบรมตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่

(ก) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียน ตัดสันดานตามบทแห่งกฎหมายลักษณะอาญา หรือตามบทแห่งกฎหมายอื่น

(ข) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนฝึกอาชีพตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘

(ค) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมอันจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสถานฝึกและอบรมเด็ก เพื่อดำเนินการฝึกสอนอบรมในทางศีลธรรม จรรยา และวิชาอันเป็นความรู้ทั่วไป วิชาชีพ การทำงาน อุตสาหกรรม การทำงานเกษตรกรรม การพาณิชยกรรม ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ การฝึกและอบรมนั้น จัดต้องคำนึงถึงอุปนิสัยสัจใจคอของเด็ก และพยายามจัดไปในทางที่เหมาะสมอันจะพึงอำนวยความสะดวกอย่างดีที่สุดในชีวิตเบื้องต้นหน้าของเด็กและชุมชน

มาตรา ๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแบ่งประเภทและชั้นของเด็ก กับจัดให้เด็กในต่างประเภท ต่างชั้นได้รับการปฏิบัติและประโยชน์ต่าง ๆ กัน

มาตรา ๙ เด็กที่มีความอดุสาหะ ความประพฤติ และความก้าวหน้าในวิชา หรือการทำงาน อาจได้รับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต่อไปนี้

๑. เลื่อนประเภทหรือชั้น
๒. ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
๓. ได้รับส่วนแบ่งปันผลกำไร
๔. ได้รับความไว้วางใจให้ออกไปนอกเขตต์สถานฝึกและอบรมโดยลำพัง
๕. ได้รับความไว้วางใจให้ไปอยู่นอกเขตต์สถานฝึกและอบรม
๖. ได้รับการผ่อนผันให้พ้นไปจากการควบคุมของสถานฝึกและอบรมภายในบังคับเงื่อนไขซึ่งรัฐมนตรีกำหนดไว้
มาตรา ๑๐ เด็กจักต้องอยู่ในวินัยโดยปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับและระเบียบอันตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการฝึกและอบรม
เด็กที่มีได้ปฏิบัติตนตามวรรคต้นได้ชื่อว่าละเมิดวินัย
มาตรา ๑๑ เด็กที่ละเมิดวินัยอาจได้รับทัณฑ์สถานใดสถานหนึ่งหรือหลายสถานดังต่อไปนี้
  ๑. ภาคทัณฑ์
  ๒. ตำหนิ
  ๓. ทำงานเกินหรือนอกเวลา
  ๔. งดการเล่นหรือลดประเภทลดชั้น

๕. ถอนจากตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
๖. งดหรือลดส่วนแบ่งปันผลกำไร
๗. ถอนความไว้วางใจ
๘. เขียนด้วยไม้เรียวไม่เกิน ๑๐ ที่

ในกรณีความผิดและเงื่อนไขอย่างใดซึ่งจะลงทัณฑ์สถาน
ที่ ๗ และ ๘ ก็ดี ขนาดและชนิดของไม้เรียวก็ดี ให้กำหนด
ไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ภายใต้บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีมี
อำนาจออกข้อบังคับวางระเบียบและวิธีการเพื่อจัดการฝึกและ
อบรมเด็ก

มาตรา ๑๓ เมื่อเห็นว่าการจัดให้เด็กอยู่ในสำนักของ
เอกชนหรืออยู่ในความดูแลของเอกชนจักอำนวยประโยชน์
อันดีให้แก่ชีวิตในเบื้องหน้าของเด็ก อธิบดีมีอำนาจที่จะ
ดำเนินการได้

ในการมอบหมายให้เด็กไปอยู่ในสำนักของเอกชนหรือ
ในความดูแลของเอกชนนั้น อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขและ
จะให้ผู้รับตัวทำสัญญาโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกันด้วยหรือไม่
ก็แล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๔ จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ร้องเรียนหรือชี้แจงถึงกรณีข้อทุกข์ร้อนโดยสมควร

มาตรา ๑๕ จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับบุคคลภายนอกตามสมควร

มาตรา ๑๖ ในปีหนึ่ง ๆ จะต้องจัดให้เด็กได้รับการตรวจอนามัยโดยทั่วไปจากแพทย์

เด็กที่ป่วยเจ็บจะต้องจัดให้ได้รับการรักษาพยาบาลตามสมควร และถ้าจำเป็นอธิบดีมีอำนาจสั่งให้ส่งตัวไปรักษาพยาบาลนอกสถานฝึกและอบรมได้

มาตรา ๑๗ โดยปกติในวันหนึ่ง ๆ จะจัดให้เด็กทำงานและศึกษาเกินกว่าสิบชั่วโมงไม่ได้

มาตรา ๑๘ เมื่อถึงคราวให้ออกไปเป็นอิสระ ให้เด็กได้รับ

๑. ใบบริสุทธิ
๒. หนังสือแสดงผลของการฝึกและอบรม
๓. เครื่องแต่งกายหนึ่งสำหรับ ถ้าของตนเองไม่มี

มาตรา ๑๙ เมื่อถึงคราวให้ออกไปเป็นอิสระ หากปรากฏว่าเด็กป่วยหนัก หรือไม่มีที่จะไปอยู่ หรือไม่มีทาง

ดำรงชีพ อธิปไตยจะอนุญาตให้คงอยู่ในสถานฝึกและอบรม
ก็ได้ แต่เด็กนั้นจักต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่จะ
อยู่ต่อไป

นอกจากในกรณีบวชหนัก อธิปไตยจะอนุญาตให้เด็กอยู่
ต่อไปในสถานฝึกและอบรมจนเกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ไม่ได้

มาตรา ๒๐ ภายใต้บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรี
จะจัดให้มีการสงเคราะห์เด็กซึ่งได้ออกไป เป็น อิศระ แล้ว
ก็ได้

เด็กที่ได้รับการสงเคราะห์ตามวรรคต้นจะต้องอยู่ภายใต้
กฎ ข้อบังคับระเบียบและเงื่อนไขแห่งการสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๒๑ เด็กที่ได้รับการไว้วางใจหรือการผ่อนผัน
ให้ไปนอกเขตต์สถานฝึกและอบรม หากกระทำผิดวินัย
หรือเงื่อนไขที่กำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจนำตัวส่ง
สถานฝึกและอบรมได้ โดยมีต้องมีหมาย หรือ ดำเนินการ
ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งอย่างไร

มาตรา ๒๒ ถ้าเด็กกระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเขตต์
ของสถานฝึกและอบรม และความผิดนั้นเป็นเพียงความผิด
ฐานลหุโทษหรือฐานนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเขตต์สถาน

ฝึกและอบรม หรือฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของสถานฝึกและอบรม หรือฐานพยายามหลบหนี แทนที่จะดำเนินเรื่องเพื่อการฟ้องร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา วรรคเดิมมีอำนาจวินิจฉัยให้ลงทัณฑ์ฐานละเมิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ข้อความตามมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิของเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่ง ดังบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ เด็กที่หลบหนีจากการควบคุมของเจ้าพนักงานสถานฝึกและอบรม หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ศาลสั่งเพิ่มเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นอีกตามที่เห็นควร แทนการลงโทษอาญา แต่ต้องไม่เกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์

หากเด็กที่กระทำผิดตามวรรคต้นมีอายุในขณะหลบหนีครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์และปรากฏว่าเคยหลบหนีมาแล้วแต่ก่อน ให้มีความผิดฐานหลบหนีที่คุมขัง

มาตรา ๒๔ ผู้ใดช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่เด็กด้วยประการใด ๆ ให้หลบหนีตั้งบัญญัติไว้ในมาตราก่อน มี

ความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าผู้กระทำผิดเป็นเจ้าของพนักงาน สังกัด กรม ราชทัณฑ์ ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๒๕ เด็กที่ได้ออกเป็นอิสระไปแล้ว ไปกระทำความผิดอาญาขึ้นอีก หากศาลมีคำสั่งให้ ส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมสำหรับความผิดในครั้งหลัง ให้เพิ่มเวลาส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมเป็นทวีคูณ แต่ต้องไม่เกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์

มาตรา ๒๖ ให้ กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าทรัพย์สินอย่างใดห้ามมิให้นำเข้ามาหรือมีไว้ในสถานฝึกและอบรม

มาตรา ๒๗ ผู้ใดเข้าไปในสถานฝึกและอบรมโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ดี หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่เด็ก นำเข้ามาหรือเอาออกไปจากสถานฝึกและอบรมซึ่งเงินหรือสิ่งของ ต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับหรือกฎแห่งสถานฝึกและอบรมก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อย บาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าผู้กระทำผิดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
สถาน ฝึก และอบรม หรือ กรม ราช ทณฑ์ ให้เพิ่ม โทษ เป็น
ทวิคูณ

เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในสถาน ฝึก และอบ
รมโดยฝ่าฝืนบทมาตรานี้ให้ รับเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้ มี
อำนาจตั้งและถอดถอนพนักงานเจ้า หน้าที่ และ ออกกฎ
กระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ ใช้ บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๐๕)

๒๐๗

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวง
จังหวัดสระบุรี สายจากหนองโดนถึงพระพุทธบาท
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงจังหวัดสระบุรี สายจาก
หนองโดนถึงพระพุทธบาท ซึ่งคณะกรรมการจังหวัดได้สำรวจ
ที่ซึ่งจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว ตามความในพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

๒๗

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงจังหวัดสระบุรี
สายจากหนองโดนถึงพระพุทธบาท พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่และบัญชีซึ่งมีรายชื่อกับผู้เป็นเจ้าของหรือ
ผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้
แก่คณะกรรมการจังหวัดสระบุรี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๔๗)

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
การสถิติพยากรณ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
การสถิติพยากรณ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นายกรัฐมนตรีออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามความใน
พระราชบัญญัติการสถิติพยากรณ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น
ให้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำ
๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ชั่วคราว

ข้อ ๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำได้แก่ เจ้าพนักงาน
ของกองประมวลสถิติพยากรณ์

ข้อ ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ชั่วคราวได้แก่ เจ้าพนักงาน
ของส่วนราชการใดๆ ซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นเป็นพิเศษชั่วคราว ให้
มีอำนาจหน้าที่ในงานอันเกี่ยวแก่การจัดทำสถิติพยากรณ์เป็น
เฉพาะเรื่องหนึ่ง ๆ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภายในเขตที่
อันกำหนด

๒๑๐

ข้อ ๔ การแต่งตั้งตัวบุคคลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ นายกรัฐมนตรีจะได้ประกาศแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีบัตรประจำตัว ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้ลงนามมอบให้ ตามแบบท้ายกฎนี้ เพื่อแสดงว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทนนายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๑๓)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑

ประเภทเรือนจำ

ข้อ ๑ เรือนจำแบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้

- (ก) เรือนจำกลาง
- (ข) เรือนจำส่วนภูมิภาค
- (ค) เรือนจำสำหรับผู้ต้องขังป่วยเป็นวัณโรค
- (ง) เรือนจำชั่วคราว

ข้อ ๒ เรือนจำกลางแบ่งเป็น

- (ก) เรือนจำกึ่งมณฑลโทษ โดยปกติควบคุม
คุมกักขังผู้ต้องขังที่มีคำพิพากษาแล้ว กำหนดโทษจำคุกตั้ง
แต่ ๑ ปีขึ้นไป

(ข) เรือนจำกองลหุโทษ โดยปกติรับควบคุม
กักขังคนต้องขัง คนฝาก และคนต้องโทษจำคุกแทนค่า
ปรับ

(ค) เรือนจำภาค โดยปกติรับกักขังนักโทษเด็ด
ขาด

- ข้อ ๓ เรือนจำส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น
  - ก. เรือนจำจังหวัด
  - ข. เรือนจำอำเภอ

ส่วนที่ ๒

อำนาจและหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ

หมวด ๑ เจ้าพนักงานอำนวยการกลาง

ข้อ ๔ อธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้อำนวยการเรือนจำ
โดยทั่วไป มีอำนาจบังคับบัญชากิจการเรือนจำเหนือเจ้าพนักงาน
งานเรือนจำทั้งปวง

ข้อ ๕ ผู้ช่วยอธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ
เรือนจำโดยทั่วไป

ข้อ ๖ หัวหน้ากองในกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตรวจการ
เรือนจำ และให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ เจ้าพนักงาน ประจำ
เรือนจำ

ข้อ ๗ สารวัตรเรือนจำประจำกรมราชทัณฑ์เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจการเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดให้ไป มีอำนาจให้คำปรึกษา แนะนำ แก่เจ้าพนักงาน ประจำ เรือนจำ รองจากผู้บัญชาการเรือนจำลงมา และอาจเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการเรือนจำ

เมื่ออธิบดีสั่งให้สารวัตร เรือนจำ ใดไป ควบคุม กิจการเรือนจำ ให้สารวัตร เรือนจำนั้น มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือเจ้าพนักงานประจำเรือนจำรองจากผู้บัญชาการเรือนจำลงมา และในกรณีที่ไม่ใช่คดีประจำอยู่จักต้องรับผิดชอบทำการในหน้าที่ที่ผิดด้วย

ข้อ ๘ เมื่ออธิบดีสั่งให้หัวหน้าแผนกในกรมราชทัณฑ์ ออกตรวจหรือควบคุมกิจการเรือนจำ ให้หัวหน้าแผนกนั้นมีอำนาจอย่างเดียวกับที่กำหนดไว้สำหรับสารวัตรเรือนจำในข้อก่อน

ข้อ ๙ เมื่อรัฐมนตรีสั่งให้ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ใดไปควบคุมกิจการเรือนจำ ให้ถือว่าข้าราชการนั้นเป็นผู้บัญชาการ เรือนจำในส่วนที่เกี่ยวกับ อำนาจและหน้าที่บังคับบัญชากิจการเรือนจำ

หมวด ๒ เจ้าพนักงานประจำเรือนจำ

ข้อ ๑๐ ทุกเรือนจำมีผู้บัญชาการเรือนจำควบคุมอยู่
เรือนจำใดหากมิได้มีผู้บัญชาการโดยเฉพาะ

(ก) ถ้าเป็นเรือนจำจังหวัด ให้ข้าหลวงประจำ
จังหวัดแห่ง ท้องที่ซึ่ง เรือนจำนั้น ตั้งอยู่ เป็นผู้บัญชาการโดย
ตำแหน่ง

(ข) ถ้าเป็นเรือนจำอำเภอ ให้นายอำเภอแห่ง
ท้องที่ซึ่ง เรือนจำนั้นตั้งอยู่เป็นผู้บัญชาการโดยตำแหน่ง

ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมีอำนาจ บังคับบัญชาเหนือผู้
บัญชาการเรือนจำอำเภอซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดนั้น

ข้อ ๑๑ ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ
บังคับบัญชากิจการเรือนจำโดยทั่วไป และมีอำนาจ
บังคับบัญชาเหนือ เจ้าพนักงานตลอดจนผู้ต้องขังทั้งปวงที่สังกัด
กิจการเรือนจำนั้น

นอกจากหน้าที่ในวรรคก่อน ผู้บัญชาการเรือนจำจักต้อง

- (๑) ตรวจการเรือนจำตามระเบียบที่กำหนดไว้
- (๒) เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขผู้ต้องขัง เปิดโอกาส
ให้ร้องทุกข์ได้โดยสะดวกและเต็มที่
- (๓) ควบคุมเจ้าพนักงานและกิจการของเรือนจำ

ข้อ ๑๒ ผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่งซึ่งต้องบังคับบัญชากิจการเรือนจำชั่วคราวด้วยนั้น เมื่อมีเหตุผลอันสมควรก็มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นผู้แทนสำหรับเรือนจำชั่วคราวนั้นได้ แต่ถ้าข้าราชการที่จะแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนมีตำแหน่งต่ำกว่าชั้น หัว หนี แผนก ต้องได้รับอนุมัติอธิบดีก่อน

ผู้บัญชาการเรือนจำซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยเฉพาะและมีหน้าที่ต้องบังคับบัญชากิจการเรือนจำชั่วคราวด้วยนั้น จะแต่งตั้งผู้แทนสำหรับเรือนจำชั่วคราวได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ผู้บัญชาการเรือนจำมิได้อยู่ประจำหน้าที่

(ก) ถ้าเป็นเรือนจำซึ่งมีผู้บัญชาการโดยเฉพาะ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำรองลงมาเป็นผู้รักษาการแทน

(ข) ถ้าเป็นเรือนจำที่ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือนายอำเภอเป็นผู้บัญชาการโดยตำแหน่ง ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาการแทนข้าหลวงประจำจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำ

ข้อ ๑๔. เรือนจำใดมีกิจการยุ่งยากหรือสำคัญที่ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ หรือมีผู้ต้องขังเป็นจำนวนตั้งแต่ ๑๐๐๐ คนขึ้นไป ให้อธิบดีดำเนินการเพิ่มสารวัตรเรือนจำเป็นเจ้าพนักงานประจำเรือนจำ

ข้อ ๑๕. โดยปกติ ทุกเรือนจำให้มีพัศดีประจำอยู่ แต่เรือนจำอำเภอสำหรับศาลแขวงนั้น หากใช้ที่คุมขังแห่งสถานีตำรวจ เป็นเรือนจำให้หัวหน้าสถานีตำรวจนั้นเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำทำการในหน้าที่พัศดี

ข้อ ๑๖. เรือนจำใดมีพัศดีประจำกิจการหลายคน ให้จัดแบ่งหน้าที่การงานออกเป็นส่วน ๆ มอบหมายให้พัศดีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมการงานนั้นเป็นส่วน ๆ ไป ในกรณีเช่นนี้ผู้บัญชาการเรือนจำจะให้พัศดีผู้หนึ่งมีอำนาจควบคุมการงานของเรือนจำเหนือพัศดีด้วยกันก็ได้

ข้อ ๑๗. พิศดีเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำรองจากสารวัตรเรือนจำ หรือรองจากผู้บัญชาการเรือนจำในกรณีที่ไม่มีสารวัตรเรือนจำประจำอยู่ มีอำนาจบังคับบัญชาในส่วนการงานที่ได้มอบหมายให้ มีหน้าที่เหนือ เจ้าพนักงานและผู้ต้องขังทั้งปวง เว้นแต่สมุหบัญชีเรือนจำกลาง

ข้อ ๑๘ พัดจี้ก ต้องรับผิดชอบในการงานซึ่งตนได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ และในกรณีที่มีได้มอบหมายการงานให้ควบคุมเป็นส่วน ๆ ดังกล่าวไว้ในข้อ ๑๖ พัดจี้กมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปกครอง และ ควบคุมระเบียบ วินัย ของเจ้าพนักงานในสังกัด

(๒) แบ่งการงานของเรือนจำออกเป็น ส่วน ๆ มอบหมายให้เจ้าพนักงานในสังกัดไปดำเนินการควบคุมหรือจัดทำ

(๓) รักษาและดูแลบูรณะสถานที่และทรัพย์สินของเรือนจำ

(๔) ควบคุมดูแลการทะเบียนบัญชีของเรือนจำ

(๕) หากเรือนจำใดทางการมิได้แต่งตั้งสมุหบัญชีไว้ ต้องรับผิดชอบในการเบิกและจ่ายเงินอันเกี่ยวเนื่องกับการของเรือนจำ

(๖) ปกครอง และ ควบคุม ระเบียบ วินัย ของผู้ต้องขัง

(๗) ตรวจตราป้องกันการทำผิด วินัย ของ ผู้ต้องขังตลอดจนการหลบหนีและจับกุมเมื่อมีการกระทำผิดอาญา

(๘) จัดการและควบคุมการทำงานของผู้ต้องขัง

(๙) จัดการและควบคุมการศึกษา ตลอดจน การ
อบรมผู้ต้องขัง

(๑๐) ดูแลการอนามัยของผู้ต้องขัง การสุขา
ภิบาลของเรือนจำ และจัดให้ เป็นไปตามคำแนะนำของ
แพทย์

(๑๑) เปิด โอกาสให้ผู้ต้อง ขัง ร้องทุกข์ได้ โดย
สะดวกและเต็มที่

ข้อ ๑๘ เมื่อพักดีไม่ อยู่ให้ผู้บัญชาการ เรือนจำ สั่งให้
ข้าราชการที่เห็นสมควรรักษาการแทน

อธิบดีมี อำนาจ สั่งให้ ข้าราชการ สังกัด กรม ราชทัณฑ์
ประจำทำการในหน้าที่พักดีเมื่อเห็น สมควรให้มีเจ้าพนักงาน
เรือนจำชั้นพักดีอยู่ประจำการนั้น

ข้อ ๒๐ ทุกเรือนจำ ให้มีผู้คุมตามสมควร

ข้อ ๒๑ ผู้คุมเป็นเจ้า พนักงาน เรือน จำ รong จากพักดี
และมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตามที่กำหนดไว้ใน หมายเลข (๖) ถึง
(๑๑) แห่งข้อ ๑๘

(๒) ทำการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

(๓) เมื่อผู้ต้องขังในความควบคุมของเจ้าพนักงานอื่นก่อความไม่สงบ หรือกระทำผิดอาญา จำต้องเข้าจัดการ จับกุมช่วยเหลือเจ้าพนักงานอื่น เว้นแต่ไม่อาจทำดังนั้นได้ เพราะเหตุที่มีผู้ต้องขังอื่นอยู่ในความ ควบคุม ของตน ซึ่ง จะ ก่อความไม่สงบหรือกระทำผิดอาญาขึ้น ในกรณีนั้นจำต้อง รีบแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ควบคุมและพัศดีทราบเหตุ

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ต้องใช้ เจ้าพนักงานนอกสังกัดกรม ราชทัณฑ์ทำการในหน้าที่ผู้คุม ให้ ผู้บัญชาการเรือนจำออก หนังสือตักทายใจเงื่อนใจและระเบียบของกรมราชทัณฑ์ ให้ เป็นผู้คุมพิเศษ

ผู้คุมพิเศษมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับ ผู้คุม สามัญ

ข้อ ๒๓ ทุก เรือน จำ ให้ มี แพทย์ ประจำ การโดย ฉะเพาะ เรือนจำที่ไม่มีแพทย์ประจำการให้แพทย์สังกัด บังคับบัญชากรมสาธารณสุขเป็นแพทย์เรือนจำ

แพทย์ตามวรรคก่อนมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติกร เรือนจำ ในส่วนที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของแพทย์

ข้อ ๒๔ กิจการของ เรือนจำซึ่ง ต้องใช้ ผู้ที่ มี ความรู้ ความชำนาญ เป็นพิเศษเช่นสมุหบัญชี อนุศาสนาจารย์ ครู

วิชาสามัญ ครุวิชาสามัญ ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการให้
 หมาย

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคก่อน เป็นเจ้าพนักงาน
 เรือนจำ นอกจากมีหน้าที่ซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญพิเศษ
 ดังกล่าวแล้ว ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจกำหนดให้ทำการใน
 หน้าที่พิเศษหรือผู้คุมอีกด้วย

เจ้าพนักงานเรือนจำตาม ข้อนี้อาจ พัง บังคับ ปัญหา พิสด
 เว้นแต่สมุหบัญชีเรือนจำกลาง ให้ พัง บังคับ ปัญหา ผู้บัญชา
 การเรือนจำ หรือสารวัตรเรือนจำในกรณีที่มีสารวัตรเรือนจำ

หมวด ๓ เครื่องพันธนาการ

ข้อ ๒๕ เครื่องพันธนาการอัน พัง ใช้ แก่ ผู้ต้อง ขัง นั้น
 กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- (ก) ตรวน
- (ข) กุญแจมือ
- (ค) โซ่ล่าม

ข้อ ๒๖ ตรวนมี ๒ ขนาด คือ
 ขนาดที่ ๑ วัดผ่าศูนย์กลาง ๑๐ มิลลิเมตร
 ขนาดที่ ๒ วัดผ่าศูนย์กลาง ๑๘ มิลลิเมตร

ลูกโซ่ระหว่างวงแหวนนั้นมิให้ใช้สั้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร และมิให้ยาวกว่า ๘๕ เซนติเมตร กับมิให้เส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า ๑๗ มิลลิเมตร

โดยปกติให้ ใช้ขนาดที่ ๑ เว้นแต่เมื่อเห็นจำเป็นหรือ ได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้ต้องขังนั้นแล้วมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป หรือ เป็นผู้ต้องขังใน คดีอุกฉกรรจ์จะใช้ขนาดที่ ๒ ก็ได้

ข้อ ๒๗ กุญแจมือให้ ใช้ตามแบบ และ ขนาด ซึ่ง กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้ ส่วนโซ่ล่ามให้ ใช้ขนาดตามที่กำหนดไว้สำหรับตรวน

เมื่อมีเหตุที่น่าเชื่อว่าผู้ต้องขังจะทำอันตราย ต่อ ชีวิต หรือร่างกายผู้อื่น และเห็นว่าไม่มีทางอื่นจะป้องกันได้ดีกว่า จึงให้ ใช้ กุญแจมือหรือโซ่ล่ามเพิ่มขึ้นจากตรวนได้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ต้องนำตัวคนต้องขังหรือคนฝากไปนอกเรือนจำ ถ้าจะใช้เครื่องพันธนาการ ให้ใช้กุญแจมือ เว้นแต่คนต้องขังในคดีอุกฉกรรจ์จะใช้ตรวนก็ได้

ข้อ ๒๙ เครื่องพันธนาการซึ่งกำหนดไว้ในกฎนี้ มิให้ใช้แก่ผู้ต้องขังอายุเกิน ๖๐ ปี หรือผู้ต้องขังหญิง เว้นแต่

เป็นคนร้ายหรือเสียชีวิตซึ่งจำเป็นต้องป้องกันมิให้ก่ออันตราย หรือเป็นผู้ต้องขังชายซึ่งดำเนินตามความในข้อก่อน

ข้อ ๓๐ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎนี้ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ผู้บัญชาการเรือนจำจะอนุญาตให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น ซึ่งเห็นว่าเบากว่าที่กำหนดไว้ในกฎนี้ก็ได้

หมวด ๔ การควบคุมผู้ต้องขัง

ข้อ ๓๑ ให้นำผู้ต้องขังเข้าห้องขังเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา และนำออกจากห้องขังเวลา ๖.๐๐ นาฬิกา หากกำหนดเวลานี้ไม่เหมาะสมแก่กิจการหรือสภาพการณ์แห่งเรือนจำ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำกำหนดเวลาใหม่ เมื่ออธิบดีอนุมัติแล้วให้ใช้ได้

ข้อ ๓๒ เมื่อจำขังผู้ต้องขังออกนอกเรือนจำ หากการควบคุมตกเป็นหน้าที่ของทางราชการเรือนจำ ต้องจัดให้มีผู้คุม ๑ คนต่อผู้ต้องขัง ๕ คน จะเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้คุมผู้ใดต่อเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้อนุมัติโดยได้พิจารณาแล้วเห็นจำเป็น และน่าจะไม่มีอาการหลบหนีหรือก่อการร้ายขึ้น

ข้อ ๓๓ เมื่อมีเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นในเรือนจำเจ้าพนักงานเรือนจำจะต้องรีบแจ้งเหตุต่อพัสด เป็นหน้าที่พัสดจะต้อง

- (๑) รวบรวมกำลังผู้คุมทำการรักษาการโดยกวาดขัน
- (๒) จัดให้เจ้าพนักงานเรือนจำรับแจ้งเหตุและถ้าเห็นเหลือกำลังให้ขอร้องกำลังจากตำรวจ
- (๓) รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ

ผู้บัญชาการเรือนจำเมื่อทราบเหตุจะต้องรับมายังเรือนจำและจัดการระงับเหตุ

ข้อ ๓๔ เรือนจำใดมีผู้ต้องขังหญิงจำนวนตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป โดยปกติต้องจัดให้มีหญิงเป็นเจ้าพนักงาน

ห้ามมิให้ผู้ต้องขังชายหรือเจ้าพนักงานชายเข้าไปในเขตต์ควบคุมกักขังผู้ต้องขังหญิง เว้นแต่

- (๑) ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจำเป็นต้องเข้าไประงับเหตุ
- (๒) เป็นเจ้าพนักงานตั้งแต่ชั้นพัศดีขึ้นไป และเข้าไปในเวลากลางวันโดยมีผู้น้อยอย่างน้อย ๒ นายไปด้วย การเข้าไปนั้นต้องเนื่องด้วยหน้าที่ราชการ

ส่วนที่ ๓

การรับตัวผู้ต้องขัง

ข้อ ๓๕ เมื่อได้รับตัวผู้ต้องขังไว้แล้วให้จัดการต่อไปดังนี้

- (ก) ตรวจสอบสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขัง

(ข) ให้แพทย์ตรวจอนามัยผู้ต้องขัง

(ค) จัดบันทึกเรื่องที่เกี่ยวกับผู้ต้องขัง

ข้อ ๓๖ การตรวจค้นสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขังนั้น ถ้าผู้ต้องขังเป็นชายให้เจ้าพนักงานชายเป็นผู้ตรวจ ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงให้เจ้าพนักงานหญิงเป็นผู้ตรวจ หากไม่มีเจ้าพนักงานหญิงก็ให้ผู้ต้องขังนั้นเองแสดงสิ่งของที่ตนมีติดตัวมาต่อเจ้าพนักงานที่หน้าที่ตรวจ หากว่ายังเป็นที่ยสงสัยว่าผู้ต้องขังจะไม่แสดงสิ่งของที่มีอยู่ทั้งหมด ก็ให้เชิญหญิงอื่นที่เชื่อถือมาช่วยทำการตรวจให้

ข้อ ๓๗ เจ้าพนักงานเรือนจำต้องจัดแยกผู้ต้องขังที่รับตัวไว้ใหม่จากผู้ต้องขังอื่นเพื่อแพทย์ได้ตรวจก่อน หากโดยสภาพการณ์ไม่อาจจัดคั้งนั้นได้ ให้พยายามปฏิบัติให้ใกล้เคียงกับที่กำหนดไว้

ข้อ ๓๘ ให้แพทย์ตรวจอนามัยผู้ต้องขังที่เจ้าพนักงานเรือนจำได้รับตัวไว้ใหม่ในวันรับตัวนั้น ถ้าไม่อาจจะมาตรวจในวันนั้นได้ก็ให้มาตรวจในวันอื่นโดยเร็ว

เมื่อแพทย์ตรวจพบว่าผู้ต้องขังคนใดป่วยเจ็บจักต้องมีการรักษาพยาบาล หรือมีโรคติดต่อซึ่งจะลุกลามเป็นภัยแก่ผู้อื่นให้แพทย์ชี้แจงแนะนำการปฏิบัติแก่แพทย์

เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำที่จะต้องพยายามปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ต้องขังนั้น

หากแพทย์ตรวจพบว่าผู้ต้องขังคนใดป่วยเจ็บซึ่งจำเป็นต้องส่งออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ให้แพทย์แจ้งต่อแพทย์และทำรายงานยื่นต่อผู้บัญชาการเรือนจำ ในรายงานนั้นให้แจ้งอาการเจ็บป่วยที่ตรวจพบ ความเห็นในเรื่องโรคหรือชนิดของการป่วยเจ็บ และสถานรักษาพยาบาลนอกเรือนจำที่เห็นควรให้จัดส่งตัวไปรักษาพยาบาล

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถจะมาตรวจได้ในวันที่รับตัวผู้ต้องขังไว้ใหม่ และเจ้าพนักงานเรือนจำสังเกตเห็นว่าผู้ต้องขังได้มีอาการป่วยเจ็บ จำต้องรักษาพยาบาลหรือมีโรคติดต่อจะลุกลามเป็นภัยร้ายแรงแก่ผู้อื่น ให้จัดแยกผู้ต้องขังนั้นจากผู้ต้องขังอื่น หรือจัดส่งสถานพยาบาลของเรือนจำรอการตรวจของแพทย์ต่อไป ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำสังเกตเห็นหรือสงสัยว่าผู้ต้องขังป่วยหนัก ให้รับแจ้งให้แพทย์และผู้บัญชาการเรือนจำทราบ ในระหว่างรอคอยแพทย์และคำสั่งของผู้บัญชาการเรือนจำ หากเห็นจำเป็น ให้ติดตามขอความสงเคราะห์จากผู้มีอำนาจในทางใช้วิชาแพทย์ที่

ใกล้เคียงที่สุด และหากว่าจะจัดการตั้งนั้นไม่ได้ ให้พัสดี
จัดการช่วยเหลือโดยประการอื่นเท่าที่เห็นจำเป็น

ส่วนที่ ๔

การแยกผู้ต้องขัง

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔๐ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๑๑ วรรคสองแห่งพระ
ราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้แบ่งผู้ต้องขัง
ออกเป็นประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ต้องขังหญิง
- (๒) ผู้ต้องขังที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี และต้องโทษ
เป็นครั้งแรก
- (๓) ผู้ต้องขังที่ต้องโทษสำหรับความผิดที่กระทำ
อนาจาร
- (๔) ผู้ต้องขังที่ต้องโทษสำหรับความผิดที่ประทุษ
ร้ายแก่ชีวิตและร่างกาย
- (๕) ผู้ต้องขังซึ่งต้องโทษสำหรับความผิดที่ประทุษ
ร้ายแก่ทรัพย์สิน
- (๖) ผู้ต้องขังซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นผู้มีสันดานเป็น
ผู้ร้าย

(๗) ผู้ต้องขังที่ไม่อยู่ในจำพวกที่ได้ระบุมาแล้ว

ข้อ ๔๑ ให้จัดแบ่งสถานที่ของเรือนจำออกเป็นส่วน ๆ โดยให้มีสิ่งกีดกันหรือขอบเขตอันแน่นอนแสดงส่วนแบ่งนั้น ๆ และจัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทไว้ในส่วนต่าง ๆ ที่ได้จัดแบ่งขึ้นนั้น หากเรือนจำใดโดยสภาพการณ์ไม่อาจทำดังกล่าวนี้ได้ ก็ให้พยายามแยกควบคุมกักขังให้ใกล้เคียงกับที่ได้กล่าวแล้ว

ข้อ ๔๒ ผู้ต้องขังซึ่งไม่น่าจะรวมอยู่กับผู้ต้องขังอื่นในประเภทของตน โดยจะก่อการร้าย หรือมีเหตุพิเศษอย่างอื่นซึ่งควรจะแยกควบคุมกักขัง ก็ให้แยกไปรวมไว้ในประเภทอื่นหรือสถานที่อื่น

ข้อ ๔๓ คนต้องขังหลายคนในคดีเดียวกันนั้นโดยปกติให้แยกไว้อย่าให้ปะปนกัน

หมวด ๒ นักโทษเด็ดขาด

ข้อ ๔๔ นักโทษเด็ดขาดพึงแบ่งออกเป็นชั้น ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นเยี่ยม

(๒) ชั้นดีมาก

(๓) ชั้นดี

- (๔) ชั้นกลาง
- (๕) ชั้นเลว
- (๖) ชั้นเลวมาก

ข้อ ๔๕ นักโทษเด็ดขาดที่เข้าใหม่ให้อยู่ในชั้นกลางจนกว่าจะมีการเลื่อนหรือลดชั้น เว้นแต่ได้เคยต้องโทษมาแล้วและมาต้องโทษจำคุกในคราวนี้อีกภายใน ๕ ปี นับแต่วันพ้นโทษคราวก่อน กับความผิดทั้ง ๒ คราวนั้นไม่ใช้ความผิดฐานลหุโทษหรือประมาท ให้อยู่ในชั้นเลว

การเลื่อนหรือลดชั้นนั้นให้เป็นไปตามระเบียบและวิธีการของกรมราชทัณฑ์

หมวด ๓ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ข้อ ๔๖ นักโทษเด็ดขาดย่อมได้รับประโยชน์ต่างกันตามชั้นซึ่งตนถูกจัดให้เข้าอยู่ ในข้อสำคัญดังนี้

(ก) สำหรับชั้นเยี่ยม ให้ได้รับประโยชน์ดังนี้

- (๑) ได้รับการผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับสูงสุดตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ
- (๒) ตั้งใหม่ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
- (๓) จะได้รับการพิจารณาเมื่อขอลาไปกิจธุระสำคัญ

หรือกิจการในครอบครัว

(๔) ไปทัศนศึกษากองทหารได้จัดตั้งขึ้น

(๕) จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ๑ ใน ๔

ของกำหนดโทษ

(ข) สำหรับชั้นต่ำมาก ให้ได้รับประโยชน์ดังนี้

(๑) ได้รับการผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับ ๒

ตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๒) จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้มีตำแหน่ง

(๓) จะได้รับการพิจารณาเพื่อขอลาไปกิจธุระสำคัญ

หรือกิจการในครอบครัว

(๔) ไปทัศนศึกษากองทหารได้จัดตั้งขึ้น

(๕) จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ๑ ใน ๕

ของกำหนดโทษ

(ค) สำหรับชั้นดี ให้ได้รับประโยชน์ดังนี้

(๑) ได้รับการผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับ ๓

ตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๒) จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้มีตำแหน่ง

หน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

(๓) จะได้รับการพิจารณาเพื่อขอลาไปกิจธุระสำคัญ

หรือกิจการในครอบครัว

(๔) จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกส่งไปทัศนศึกษามหากาฬทางรถไฟจัดตั้งขึ้น

(ง) สำหรับชั้นกลาง ไม่ได้รับประโยชน์ซึ่งเป็นทางผ่อนผันให้เป็นพิเศษประการใด ชีวิตและความเป็นไปในเรือนจำย่อมเป็นไปในฐานะที่เป็นนักโทษเด็ดขาดโดยปกติ

(จ) สำหรับชั้นเลว นอกจากจะไม่ได้รับประโยชน์อันเป็นการผ่อนผันให้เป็นพิเศษสำหรับนักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นนี้ขึ้นไปแล้ว ยังถูกจำกัดในความสะดวกแห่งความเป็นอยู่ในเรือนจำลงเป็นอันดับ ๕ ตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

(ฉ) สำหรับชั้นเลวมาก ได้รับการปฏิบัติและความสะดวกลดหลั่นลงมาจากที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับสำหรับนักโทษเด็ดขาดในชั้นเลว

ข้อ ๔๗ นักโทษเด็ดขาดที่อยู่ในชั้นต่ำ เมื่อเลื่อนชั้นไปอยู่ในชั้นสูงขึ้นไปย่อมได้รับประโยชน์ในชั้นที่ได้เลื่อนชั้นไปอยู่ และกลับกัน กล่าวคือนักโทษเด็ดขาดในชั้นสูงที่ถูกลดลงมาอยู่ในชั้นต่ำย่อมจะต้องเสียประโยชน์ในชั้นสูงที่ตนได้รับอยู่ก่อนและมารับการปฏิบัติตลอดจนความสะดวกในชั้นต่ำที่ตนต้องเข้าอยู่ใหม่

ข้อ ๔๘ ผู้ต้องขังที่มีความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษจะได้รับการพิจารณาผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับต่างๆ หรืออาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นให้ แล้วแต่กรมราชทัณฑ์พิจารณาเห็นสมควรแก่ความชอบและคุณประโยชน์อันเกิดแก่ราชการ

ข้อ ๔๙ คนต้องขังและคนฝากให้ได้รับความสะดวกตามที่อธิบดีกำหนดไว้

ส่วนที่ ๕

การงาน

หมวด ๑ การจัดให้ทำงาน

ข้อ ๕๐ งานที่จัดให้นักโทษเด็ดขาดทำให้ก้ำกึ่งถึงข้อต่อไปนี้ คือ

- (๑) กำหนดโทษ
- (๒) ความแข็งแรงแห่งร่างกาย
- (๓) สติปัญญา
- (๔) อุปนิสัยและฝีมือหรือความรู้ความชำนาญ
- (๕) ผลในทางเศรษฐกิจ
- (๖) ผลในทางอบรม
- (๗) สภาพการณ์แห่งเรือนจำ

ข้อ ๕๑ นักโทษเด็ดขาดอายุต่ำกว่า ๒๕ ปีให้คำนึงถึงการศึกษาและการอบรมเป็นพิเศษ

ข้อ ๕๒ ห้ามมิให้ย้ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ เว้นแต่ผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาต และถ้านักโทษเด็ดขาดนั้นเป็นหญิงหรือจะต้องจำคุกอีกต่อไปกว่า ๑๐ ปี ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ข้อ ๕๓ ห้ามมิให้ย้ายคนต้องขังหรือคนฝากออกทำงานนอกเรือนจำ เว้นแต่คนต้องขังระหว่างอุทธรณ์ฎีกา ซึ่งถ้าจะย้ายต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งข้อก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๕๔ นอกจากงานที่เกี่ยวกับบอณามัชยของผู้ต้องขังและการสุขภาพของเรือนจำ ให้ผู้ต้องขังได้หยุดทำงานตั้งต่อไปนี้

- (๑) วันที่ ๓๑ มีนาคมและวันที่ ๑ เมษายน รวม ๒ วัน
- (๒) วันฉลองรัฐธรรมนูญ ๑ วัน
- (๓) วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑ วัน
- (๔) สัปดาห์ละ ๑ วัน
- (๕) วันอันใดที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเป็นครั้งคราว

ข้อ ๕๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานใช้ผู้ต้องขังทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เว้นแต่อนุญาตไว้ในระเบียบข้อบังคับซึ่งกรมราชทัณฑ์อนุมัติ

ข้อ ๕๖ บรรดาผลประดิษฐกรรมและประโยชน์อันเกิดจากการงานของผู้ต้องขังตกเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลทั้งสิ้น

ข้อ ๕๗ งานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำแบ่งเป็นประเภทหาผลประโยชน์และไม่หาผลประโยชน์

ฉะเพาะงานหาผลประโยชน์ให้คำนวณราคาของงานเป็นทุนแรงงาน และกำไร

ทุน หมายถึงจำนวนเงินที่จ่ายจากเงินทุนแรงงาน หมายถึงกำลังงานของผู้ต้องขังซึ่งมีส่วนในการงานนั้น

กำไร หมายถึงรายได้ซึ่งเกิดจากผลของการงานเมื่อได้หักทุนออกแล้ว

ข้อ ๕๘ ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับการคลังหากจะต้องใช้ผู้ชำนาญการพิเศษแนะนำฝึกรวมผู้ต้องขังในการหาผลประโยชน์ ผู้บัญชาการเรือนจำอาจจ้างโดยใช้เงินทุนหรือเงินรายได้

ในกรณีมีการจ้างเหมาหรือมีการจ้างตามวรรคก่อน ถ้าจะให้ผู้รับเหมาหรือผู้รับจ้างมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังด้วย ต้องระบุไว้ในข้อสัญญาและออกหนังสือตั้งตามข้อ ๒๒ โดยอนุโลม เว้นแต่ชั้นพัศดี ให้อธิบดีแต่งตั้ง

หมวด ๒ รางวัล

ข้อ ๕๕ หากงานหาผลประโยชน์มีกำไร ผู้ต้องขังต่อไปนี้จะได้รับการพิจารณาจ่ายรางวัล

- (ก) ผู้ต้องขังที่มีส่วนร่วมมือในงานนั้นโดยตรง
- (ข) ผู้ต้องขังที่ได้กระทำกร อันจัดเป็นอุปกรณ์

สำคัญในงานนั้น

ผู้ต้องขังในข้อนี้หากเป็นนักโทษเด็ดขาดต้องอยู่ในชั้นต้นขึ้นไป

ข้อ ๖๐ ส่วนแบ่งที่จะจ่ายเป็นรางวัลตามข้อก่อน ให้กรมราชทัณฑ์พิจารณากำหนดตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าร้อยละสามสิบห้าของจำนวนเงินกำไรทั้งหมด

ข้อ ๖๑ จำนวนเงินที่จะจ่ายเป็นรางวัลแก่ผู้ต้องขังคนหนึ่ง ๆ นั้น จักต้องพิจารณาถึง

- (ก) แรงงานที่ผู้ต้องขังได้มีส่วนร่วมมือ
- (ข) ลำดับชั้นของผู้ต้องขัง

ข้อ ๖๒ การคำนวณราคาแห่งแรงงานของผู้ต้องขังนั้น ให้คำนึงถึงความรวดเร็วแห่งการทำงาน ความเต็มใจ ความขยัน ความมั่งคั่งสั ในการใช้จ่ายสิ่งของ ความเรียบร้อยในการทำงาน ความสำคัญแห่งการที่

ข้อ ๖๓ ลำดับชั้นของผู้ต้องขังนั้น

(ก) ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดให้คำนวณให้ดังนี้

(๑) ชั้นเยี่ยม คนละ ๔ ส่วน

(๒) ชั้นดีมาก คนละ ๓ ส่วน

(๓) ชั้นดี คนละ ๒ ส่วน

(ข) ถ้าเป็นผู้ต้องขังอื่นให้คำนวณให้คนละ ๒ ส่วน

ข้อ ๖๔ หน้าที่ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการป้องกัน หรือจับกุม ผู้ต้องขัง ที่ก่อเหตุร้ายแรง

(๒) ทำการดับเพลิง

(๓) ทำการระเบิด

(๔) ทำการก่อสร้างหรือซ่อมอาคาร และขึ้นไปทำการอยู่บนอาคารนั้น สูงกว่า ๑๒ ฟุต

(๕) ทำการอยู่หน้าเตาไฟหรือหล่อโลหะ

๒๓ ๖

- (๖) ทำการเดินเครื่องจักรกล
- (๗) ทำการในน้ำลึกหรือสายน้ำเชี่ยว
- (๘) ทำการบุกเบิกป่าหรือตัดไม้ใหญ่

ข้อ ๖๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ข้อสงสัยใดๆ อันเกิดจากการให้เงินรางวัลเป็นอำนาจอธิบดีชี้ขาด

ส่วนที่ ๖

การอนามัยและการสุขาภิบาล

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖๖ ให้แพทย์เข้าตรวจเรือนจำในส่วนที่เกี่ยวกับการอนามัยของผู้ต้องขังและการสุขาภิบาลของเรือนจำโดยทั่วไปทุก ๓ วัน

ในการตรวจนั้น เมื่อเห็นสมควรจะจัดอย่างไร ให้ชี้แจงแนะนำพัศดีและจดหมายเหตุไว้ในสมุดตรวจการ

ข้อ ๖๗ ผู้ต้องขังทุกคนมีหน้าที่จักต้องรักษาความสะอาด

(ก) ในส่วนร่างกาย เครื่องนุ่งห่มหลับนอนและเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตน

(ข) ห้องขัง และส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือนจำ

หมวด ๒ อเนามัยของผู้ต้องขัง

ข้อ ๖๘ ให้พัสดิจัดให้ผู้ต้องขังทุกคน เว้นแต่คนต้อง
ขังและคนฝาก

- (ก) ตัดผมสั้นหรือโกนผมตามระเบียบ
- (ข) โกนหนวดและเครา
- (ค) ตัดเล็บ
- (ง) อาบน้ำและขัดถูร่างกาย

ทั้งนี้ ในเมื่อไม่ขัดต่อลัทธิศาสนาของผู้ต้องขังนั้น

ข้อ ๖๙ โดยปกติ นักโทษเด็ดขาด และคนต้องขัง
ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกาต้องแต่งเครื่องแต่งกายตามแบบที่อธิบดี
กำหนด

ข้อ ๗๐ โดยปกติในปีหนึ่ง ๆ ให้จ่ายเครื่องนุ่งห่มหลับ
นอนแก่นักโทษเด็ดขาด และคนต้องขัง ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา
ดังนี้

- (ก) ถ้าเป็นชาย ให้จ่าย
  - (๑) เสื้อและกางเกง ๒ สำหรับ
  - (๒) ผ้าอาบน้ำ ๑ ผืน
  - (๓) ผ้าห่มนอน ๑ ผืน
  - (๔) เสื้อปูนอน ๑ ผืน

(ข) ถ้าเป็นหญิง ให้จ่าย

(๑) เสื้อและเครื่องนุ่งห่ม ๒ สำหรับ

(๒) ผ้าห่มนอน ๑ ผืน

(๓) เสื้อปูนอน ๑ ผืน

(๔) สิ่งใช้ฉะเพาะหญิง ตามที่อธิบดีเห็นจำเป็น

ข้อ ๗๑ คนต้องขัง และคนฝากนั้น โดยปกติให้ออนุญาตให้ออกเดินนอกห้องขัง หรือออกกำลังกายตามกำหนดเวลาและเขตที่ซึ่งพัสดิเห็นควร

ผู้ต้องขังอื่น เว้นแต่ระหว่างต้องโทษฐานผิดวินัยให้มีโอกาสพักผ่อนและจัดให้ออกกำลังกายตามควร

หมวด ๓ การรักษาพยาบาล

ข้อ ๗๒ เรือนจำทุกแห่งให้จัดให้มีสถานพยาบาลเพื่อเป็นที่ทำการรักษาพยาบาลผู้ต้องขังที่ป่วย และจัดให้มีผู้มีความรู้พอสมควรหน้าที่ประจำสถานพยาบาลนั้น

ข้อ ๗๓ เมื่อแพทย์หรือเจ้าพนักงานเรือนจำพบผู้ต้องขังป่วยเจ็บ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๘ และ ๓๙ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๔ ผู้ต้องขังที่ติดฝุ่น กันชา สิ่งเสพติดอย่างอื่น อากักร้ายแรง หรือเป็นหญิงมีครรภ์ หรือมีลูกอ่อน ให้จัดเป็นผู้ป่วยเจ็บโดยอนุโลม

หมวด ๔ การเลี้ยงอาหาร

ข้อ ๗๕ ห้ามมิให้ผู้ต้องขังหุงหาประกอบอาหารเป็นส่วน
ตัว หรือนำอาหารไปรับประทานนอกเขตที่ซึ่งทางการ
เรือนจำกำหนดให้สำหรับผู้ต้องขังทั่ว ๆ ไป โดยมีได้รับ
อนุญาตจากพัศดี

ข้อ ๗๖ นักโทษเด็ดขาดจักต้องรับประทานอาหารซึ่ง
ทางการเรือนจำจ่ายให้ จะรับประทานอาหารส่วนตัวได้แต่
เฉพาะตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

คนต้องขังและคนฝากจะรับประทานอาหารส่วนตัวได้
ตามสมควร

ข้อ ๗๗ ให้จัดให้ผู้ต้องขังได้รับประทานอาหารอย่าง
น้อย ๒ มื้อ คือเช้าและเย็น อาหารมื้อหนึ่ง ๆ ให้กอบด้วย
ข้าวหรือสิ่งอื่นแทนข้าว และกับข้าวหรือสิ่งอื่นแทนกับข้าว

ข้อ ๗๘ ผู้ต้องขังที่ทำงานหนักหรือตรากตรำ หรือ
นักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นต้นไป ผู้บัญชาการเรือนจำจะสั่ง
ให้จัดอาหารเพิ่มให้มากสิ่งหรือมากมือนักก็ได้ หรืออนุญาต
ให้นำอาหารส่วนตัวมารับประทานก็ได้

ข้อ ๗๕ อาหารที่ผู้ต้องขังจะรับประทานนั้นต้องให้แพทย์ตรวจก่อน ในกรณีที่แพทย์มาตรวจไม่ได้ให้จัดเจ้าพนักงานเรือนจำเป็นผู้ตรวจ

อาหารซึ่งตรวจพบว่าเน่าเสียไม่เป็นที่พึงรับประทานนั้น ห้ามมิให้ยอมให้ผู้ต้องขังรับประทาน

ข้อ ๗๖ โดยปกติอาหารที่จะให้ผู้ต้องขังรับประทานนั้นให้ปรุงขึ้นในเรือนจำ

ให้จัดเจ้าพนักงานเรือนจำและผู้ต้องขังดำเนินการปรุงอาหารเป็นการเฉพาะ

ผู้ปรุงอาหารต้องผ่านการตรวจโรคและความเห็นชอบของแพทย์

ส่วนที่ ๗

วินัยของผู้ต้องขัง

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๗๗ การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดนั้นให้กระทำในวันสิ้นเดือนกันยายนครั้งหนึ่ง และวันสิ้นเดือนมีนาคมครั้งหนึ่ง

ในกรณีมีเหตุพิเศษจะเลื่อนชั้นก่อนเวลาในวรรคก่อนก็ได้ แต่ต้องให้อธิบดีอนุมัติ

ข้อ ๘๒ ให้เลื่อนหรือลดได้ตามลำดับครั้งละชั้น ในกรณีมีเหตุพิเศษจะข้ามชั้นก็ได้ แต่การเลื่อนข้ามชั้นต้องให้อธิบดีอนุมัติ

ข้อ ๘๓ ภายใต้บังคับแห่งข้อก่อน การเลื่อนหรือลดชั้นเป็นอำนาจผู้บัญชาการเรือนจำ

หมวด ๒ ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

ข้อ ๘๔ ในกรณีมีเหตุพิเศษที่จะต้องใช้นักโทษเด็ดขาดซึ่งไม่อยู่ในชั้นที่จะตั้งแต่งตั้งใหม่ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้น ผู้บัญชาการเรือนจำจะตั้งแต่งตั้งเป็นพิเศษก็ได้ แต่ในกรณีเช่นนี้จะให้นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นมีตำแหน่งหน้าที่ได้เพียงชั่วเวลาที่จำเป็นเท่านั้น และไม่ถือว่าเป็นการให้ประโยชน์ตามกฎหมาย

หมวด ๓ การลา

ข้อ ๘๕ การอนุญาตให้ลาขึ้น จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้พิจารณาแล้วเห็นความจำเป็น และได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ข้อ ๘๖ เมื่อได้อนุญาตให้ลาได้ ผู้บัญชาการเรือนจำจักต้องทำหนังสือสำคัญมอบให้ผู้ได้รับอนุญาตติดตัวไป และผู้ได้รับอนุญาตจะต้องแสดงหนังสือสำคัญต่อพนักงานฝ่าย

ปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่จะไปนั้นภายในกำหนดเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาไปถึง ถ้าไม่ไปแสดงหนังสือสำคัญ เช่นนี้ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับส่งเรือนจำ

ข้อ ๘๗ โดยปกติ ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้ลายังมีกำหนดเวลาที่จะต้องจำคุกอยู่ต่อไปอีกตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป ต้องจัดให้มีเจ้าพนักงานควบคุมไปด้วย ถ้ากำหนดเวลาที่ยังจะต้องจำคุกอยู่อีกต่อไปนั้นน้อยกว่า ๖ เดือน ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาดู หากไม่เป็นที่ไว้วางใจ ก็ให้จัดเจ้าพนักงานไปควบคุมตั้งกล่าวแล้วดูกัน

ข้อ ๘๘ ในกรณีที่จัดให้มีเจ้าพนักงานควบคุมไปด้วยกับผู้ได้รับอนุญาตให้ลา ถ้าหากผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้นเป็นผู้มีทรัพย์สินพอสมควร ก็ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้นเสียค่าเบี้ยเลี้ยงวันละ ๕๐ สตางค์ และค่าพาหนะเท่าที่จ่ายจริงแก่เรือนจำสำหรับเจ้าพนักงานที่ไปด้วย

ข้อ ๘๙ ในส่วนค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะสำหรับตัวผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้น ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาต้องจัดเสียเองโดยตลอด

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่การอนุญาตให้ลานั้นมิได้จัดเจ้าพนักงานไปด้วยเพื่อควบคุมให้ผู้บัญชาการเรือนจำแจ้งแก่ตำรวจสันติบาล

หรือข้าหลวงประจำจังหวัดแห่งท้องที่ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้ลา
ไปนั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๔ พักการลงโทษ

ข้อ ๕๑ จะพักการลงโทษได้ต่อเมื่อคณะกรรมการต่อไป
เห็นชอบ และอธิบดีอนุมัติ

(ก) คณะกรรมการสำหรับเรือนจำภูมิภาค ให้ประกอบด้วย
ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน และข้าราชการชั้นประจำ
แผนกขึ้นไปซึ่งข้าหลวงประจำจังหวัด ตั้งขึ้นอีก ๒ นาย

(ข) คณะกรรมการสำหรับเรือนจำกลาง กอด้วยข้าราชการ
ชั้นหัวหน้าแผนกที่อธิบดีตั้งขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ นาย

ข้อ ๕๒ ในกรณีมีเหตุพิเศษ จะพักการลงโทษมากกว่า
ที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๖ ก็ได้ แต่คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย
ข้าราชการต่อไปนั้นได้อัตโนมัติชั้นหนึ่งแล้ว

- (๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการ
- (๒) ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ กรรมการ
- (๓) ผู้แทนกรมตำรวจ กรรมการ
- (๔) ผู้แทนกรมมหาดไทย กรรมการ
- (๕) ผู้แทนกรมอัยการ กรรมการ

ข้อ ๕๓ เงื่อนไขในระหว่างพักการลงโทษกำหนดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง
- (๒) ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง
- (๓) ให้ละเว้นและให้กระทำการตามหมายเลข(๑) และ (๒) ข้างต้น

ข้อ ๕๔ เงื่อนไขละเว้นการกระทำนั้น มีดังต่อไปนี้

- (ก) ละเว้นไม่กระทำผิดอาญาขึ้นอีก
- (ข) ละเว้นไม่เข้าไปในเขตที่ตั้งที่ที่กำหนดไว้
- (ค) ละเว้นไม่ประพฤติดนในทางเสื่อมเสียเช่น เสพผิด เล่นการพนัน เป็นต้น

ข้อ ๕๕ เงื่อนไขให้กระทำการนั้น มีดังต่อไปนี้

(ก) ให้ไปรายงานตนต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแห่งท้องที่ซึ่งไปอยู่ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำตามกำหนดเวลาเดือนละหนึ่งครั้ง

(ข) ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพตามที่เจ้าพนักงานจัดหาให้

(ค) ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพในกิจการงานซึ่งผู้นั้นมีอยู่แล้วหรือญาติมิตรจัดหาให้

(ง) ให้ปฏิบัติกิจการทางศาสนา

ข้อ ๕๖ เงื่อนไขนั้นจะกำหนดไว้แต่ข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสมแก่ลักษณะของบุคคลและพฤติการณ์

ข้อ ๕๗ เมื่อมีอนุมัติพักการลงโทษแล้ว ให้ผู้บัญชาการเรือนจำออกหนังสือสำคัญให้รับไปเป็นคู่มือ และถ้ามีเงื่อนไขให้รายงานตัวต่อตำรวจหรืออำเภอใหม่หนังสือแจ้งต่อตำรวจหรืออำเภอตามที่กำหนดไว้ในเรื่องการอนุญาตให้ลาโดยอนุโลม

ข้อ ๕๘ หนังสือสำคัญออกให้ตามข้อก่อนต้องระบุเงื่อนไขที่กำหนดให้ไว้ด้วย

เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับการพักการลงโทษจะต้องแสดงหนังสือสำคัญนี้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำเมื่อมีการขอดู หากหนังสือสำคัญนั้นหายให้รับแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่และขอรับฉบับแทน

ถ้าไม่แสดงหนังสือสำคัญตามวรรคสองข้างต้น พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับส่งเรือนจำก็ได้

หมวด ๕ การลงโทษฐานผิดวินัย

ข้อ ๕๕ ก่อนที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขังฐานผิดวินัย จักต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจงว่าตนมีข้อแก้ตัวอย่างไรหรือไม่

ข้อ ๑๐๐ พศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่งมีอำนาจลงโทษฐานผิดวินัยดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน ๒ เดือน

(๓) งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน ๖ เดือน

(๔) ขังเดี่ยวไว้ไม่เกิน ๑ เดือน

พศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยเฉพาะมีอำนาจลงโทษดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดการอนุญาตให้รับการเยี่ยมเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน ๑ เดือน

(๓) งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน ๓ เดือน

ข้อ ๑๐๑ สารวัตรเรือนจำมีอำนาจลงโทษเช่นเดียวกับพศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง

ข้อ ๑๐๒ เมื่อพัสดุด่วนหรือสารวัตรเรือนจำได้ลงโทษตามอำนาจแล้ว ให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ ส่วนการลงโทษนั้นให้ดำเนินไปได้

ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการลงโทษ หรือลด หรือเพิ่มโทษได้หากจะมีการสั่งแก้ไขดังกล่าวนี้ ต้องสั่งภายใน ๓ วันนับแต่วันได้รับรายงาน พันกำหนดนั้นแล้วให้ถือว่าไม่แก้ไข ถ้าได้ดำเนินการลงโทษไปก่อนแล้วคำสั่งแก้ไขมีผลเพียงในส่วนที่จะดำเนินต่อไป

ข้อ ๑๐๓ ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจลงโทษทุกสถานตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๐๔ การภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำเมื่อ

- (ก) ความผิดของผู้ต้องขังกระทำไปไม่ร้ายแรง และ
- (ข) ผู้ต้องขังก็ได้สำนึกตัวถึงความผิดที่ได้กระทำไปนั้นแล้ว

ข้อ ๑๐๕ การลงโทษภาคทัณฑ์ให้กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าว สั่งสอนให้พยายาม ประพฤติตัวอยู่ใน วินัยในการละต่อไป

ข้อ ๑๐๖ ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้นพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) ประพฤติผิดระเบียบหรือข้อบังคับ อันมีไว้สำหรับการเยี่ยมชมหรือติดต่อกับบุคคลภายนอก

(๒) พยายามหลบหนีหรือได้หลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวกลับมา

(๓) นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ

(๔) นำสิ่งของซึ่งมีโทษของตน ออกจากเรือนจำ

โดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๐๗ ดัดการเลื่อนชั้นนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) ทำผิดตามที่ระบุไว้ใน ข้อ ก่อน หมายเลข

(๒) หรือ (๓) หรือ (๔)

(๒) ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท

โดยประมาท

(๓) กระทำการให้เกิดเหตุขัดข้องในการงานของ

ผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท

ข้อ ๑๐๘ ลดชั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) กระทำให้เกิดเหตุตาม ข้อ ก่อน หมายเลข

(๒) หรือ (๓) โดยเจตนาแต่ไม่เกิดผลเสียหายร้ายแรง

(๒) กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งต่ำกว่ายศตัวเองมา

(๓) ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงมี
เหตุร้ายแรง

(๔) เล่นการพนัน

(๕) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพยาของเมา
อื่น ๆ

(๖) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ ๑๐๕ ลดรางวัลนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย

(๒) ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะที่ทำงาน

(๓) ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่อการทำงานอันเป็นหน้าที่

การลดรางวัลนั้น พึงลดลงตามส่วน ที่เห็นสมควร แก่
ความผิด

ข้อ ๑๑๐ งดรางวัลนั้นพึงกระทำในกรณีดังกล่าวที่กำหนดไว้
ในข้อก่อนเมื่อเกิดผลเสียหายขึ้น และผู้ต้องขังกระทำผิด
ในกรณีที่กำหนดนั้นโดยจงใจจะให้มีการเสียหายเกิดขึ้น

ข้อ ๑๑๑ ขังเดี่ยวนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) กระต้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำตั้งแต่ชั้นพักคดีขึ้นไป

(๒) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่นตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป

(๓) เป็นเจ้ามือเล่น การพนัน หรือ สมคบ กับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนันแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป

(๔) ดื่มสุรา สูบกันชา ฝิ่น หรือเสฟของเมาอย่างอื่นแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป

(๕) มีของต้องห้ามในจำพวกที่เป็นเครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

(๖) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ ๑๑๒ ขังห้องมีดังนี้ พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ

(๒) พยายามหรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน

(๓) ก่อการวิวาท แต่ไม่ร้ายแรง

(๔) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน

(๕) จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

(๖) พยายามหลบหนี

ข้อ ๑๑๓ เหมือนพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(๑) สมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

- (๒) พยายามหรือทำร้ายเจ้าพนักงาน
- (๓) พยายามหลบหนี
- (๔) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า
- (๕) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่น หรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความเสียหายขึ้น

ข้อ ๑๑๔ ถ้ามีการกระทำผิด วินัยในกรณีอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในหมวดนี้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาโทษ สถานใด สถานหนึ่งที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่ใช่โทษจำคุก

ข้อ ๑๑๕ ในกรณีที่ผู้ต้องขังซึ่งต้องรับโทษเป็นกรณีลักษณะ คือ ต้านโดยได้เคยรับโทษทางวินัย ของ เรือนจำมา มากกว่า ๒ ครั้งแล้ว ยังประพฤติผิดอีก และโทษสำหรับความผิดทั้ง ๓ ครั้งอยู่ในกำหนด ๕ เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งแรก หรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานเรือนจำโดยจงใจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งภายในกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งก่อน หรือปรากฏว่าเป็นคนเคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก นอกจากฐานประมาทและสุโทษมากกว่า ๓ ครั้งแล้ว และได้ประพฤติผิดวินัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งภายใน ๖ เดือน นับแต่วันต้องโทษทางวินัยครั้งก่อน ผู้

บัญชาการเรือนจำ มีอำนาจสั่งให้ลงโทษเข็มน และเพิ่มโทษสถานอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑๖ ในกรณีที่การกระทำอันหนึ่งเป็นความผิดจะต้องรับโทษหลายสถานนั้น ห้ามมิให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินกว่า ๓ สถาน

ข้อ ๑๑๗ การลงโทษเข็มนตามกฎหมายนี้พึงลงได้แต่เฉพาะนักโทษเด็ดขาดเท่านั้นและให้คำนึงถึงลักษณะของความผิดที่เกิดขึ้นและลักษณะของบุคคลผู้จะรับโทษกับสภาพการณ์แห่งเรือนจำ และให้เข็มนรวดเดียวสำหรับความผิดซึ่งต้องเข็มนั้น

โดยปกติผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้แทนซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ชั้นหรือเทียบชั้นประจำแผนกขึ้นไปมาเป็นประธานผู้ทำการเข็มนจะต้องเป็นเจ้าของกิจการเรือนจำ และต้องไม่เคยมีสาเหตุอยู่กับผู้จะต้องรับโทษเป็นส่วนตัว ผู้ทำการเข็มนจะต้องบันทึกข้อไม่สาเหตุนี้ไว้เป็นหลักฐาน

การเข็มนั้นให้คว่ำเข็มน และให้เข็มนที่ขาที่อนบนพยายามอย่าให้ชำแนวกัน ให้ใช้หวายเข็มน และหวายนั้นต้องมีขนาดวัดผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑ เซ็นติเมตร

เมื่อแพทย์เห็นว่าผู้รับโทษจะทนการเขยื้อนไม่ได้ให้แจ้งต่อประธาน และประธานต้องสั่งให้พักการเขยื้อนทันที

เมื่อเขยื้อนแล้ว ให้แพทย์ตรวจร่างกายผู้รับโทษ และหากเห็นสมควรให้ ใ้ยาและสั่งรักษาพยาบาล

ข้อ ๑๑๘ การขังเดี่ยวนั้น ให้กระทำโดยวิธีแยกผู้ต้องรับโทษจากผู้ต้องขังอื่นและคุมขังไว้ในที่ซึ่งจัดขึ้นเป็นพิเศษ ห้ามการติดต่อหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น

ให้แพทย์จัดให้มีผู้คอยตรวจรักษาการขังเดี่ยวให้เป็นไปตามวรรคก่อน และสั่งเกิดเมื่อมีอาการป่วยเจ็บซึ่งต้องการรักษาพยาบาลเกิดขึ้น

ข้อ ๑๑๙ ห้องมืดซึ่งจะใช้เป็นที่ขังลงโทษนั้นต้องให้แพทย์ได้ตรวจเห็นชอบด้วยว่าไม่มีอันตรายอย่างร้ายแรง

หมวด ๖ การร้องทุกข์ ยื่นเรื่องราว

และถวายฎีกาของผู้ต้องขัง

ข้อ ๑๒๐ การร้องทุกข์นั้น อาจกระทำด้วยวาจาหรือด้วยการยื่นเป็นหนังสือถ้ากระทำด้วยวาจา ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์บันทึกคำร้องทุกข์ไว้ บันทึกคำร้องทุกข์หรือหนังสือร้องทุกข์นั้นต้องลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์และเจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ด้วย

ข้อ ๑๒๑ การร้องทุกข์ การยื่นเรื่องราว การถวายฎีกานั้น หากผู้ต้องขังไม่สามารถจัดหาเครื่องเขียนส่วนตัวได้ ให้จัดหาให้

การเขียนคำร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกา ผู้ต้องขังต้องเขียนเอง เว้นแต่ไม่สามารถเขียนเองได้

การเขียนดังกล่าวในวรรคก่อน ต้องเขียนในที่ซึ่งทางการเรือนจำจัดให้

ในกรณีที่ผู้ต้องขังขอสงวนข้อความเป็นลับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานเรือนจำอยู่ใกล้ในระยะที่อาจอ่านเข้าใจข้อความที่เขียนหรือขออ่านหรือยอมให้ผู้อื่นมีโอกาส เช่นนั้นนอกจากบุคคลที่ผู้ต้องขังนั้นยินยอม

ข้อ ๑๒๒ หนังสือร้องทุกข์หรือเรื่องราว หรือฎีกานั้น ให้ผู้ต้องขังยื่นต่อพัสดิ์ หรือจะใส่ลงในที่ซึ่งจัดไว้เพื่อการนั้นก็ได้

ข้อ ๑๒๓ เจ้าพนักงานเรือนจำทุกคนต้องเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังร้องทุกข์ หรือนำคำร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกาไปยื่นตามข้อก่อน

ข้อ ๑๒๔ เมื่อพัสดุได้รับหนังสือดังกล่าวในข้อก่อน หากมิใช่เป็นกรณีดังกล่าวในข้อต่อไป ให้เปิดซองตรวจดูข้อความ และปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) สอบข้อเท็จจริง

(๒) แก้ไข หรือ ช่วย เหลือ ตาม คำร้อง ขอ ตาม สมควรแก่กรณี

(๓) เสนอต่อไปยังผู้บัญชาการ เรือนจำ พร้อมกับ รายงานชี้แจงการปฏิบัติที่กล่าวแล้ว

ข้อ ๑๒๕ ข้อความในหนังสือร้องทุกข์ เรืองราวและ ฎีกานั้น ผู้ต้องขังจะขอรักษาเป็นความลับก็ได้ ในกรณีนั้น ให้สอดหนังสือไว้ในซองและผนึกเสีย หน้าซองให้เขียน ว่า 'ลับ' ถ้าผู้ต้องขังไม่ได้เขียนคำนี้ไว้ ให้เจ้าพนักงาน เรือนจำเขียนเมื่อทราบความประสงค์

หนังสือเช่นว่านั้นห้ามมิให้เจ้าพนักงาน เรือนจำอ่าน แต่ มีหน้าที่จัดส่งไปยังผู้รับ หากเป็นหนังสือมีถึงรัฐมนตรี หรือทูตเกล้า ๆ ถวาย ให้ส่งไปยังอธิบดีดำเนินการต่อไป ตามสมควร

ข้อ ๑๒๖ คำสั่งหรือคำสั่งชี้แจงตอบคำร้องทุกข์ เรืองราว หรือฎีกา ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นทราบและจัดให้ลงลายมือชื่อ รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

๒๕๖

ส่วนที่ ๘

ทรัพย์สินของผู้ต้องขัง

หมวด ๑ สิ่งของต้องห้าม

ข้อ ๑๒๗ สิ่งของต่อไปนี้ห้ามมิให้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ

- อย่างอื่น
- (๑) ฝิ่น กัญชา หรือยาเสพติด หรือของมีนเมา
  - (๒) สุรา หรือน้ำเมาซึ่งดื่มได้เมาอย่างสุรา
  - (๓) เครื่องอุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน
  - (๔) เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี
  - (๕) อาวุธ
  - (๖) ของมีคม เสียม หรือของมีพิษต่อร่างกาย
  - (๗) วัตถุระเบิด หรือน้ำมันเชื้อเพลิง
  - (๘) สัตว์มีชีวิต

เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังคนใดได้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำซึ่งสิ่งของต้องห้าม ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาสั่งการ

หมวด ๒ สิ่งของที่อนุญาต

ข้อ ๑๒๘ สิ่งของต่อไปนี้ถ้ามีจำนวนไม่มากเกินไปจนสมควรอนุญาตให้ผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ

(๑) เครื่องที่เกี่ยวกับการรักษาอนามัย เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน หวี สบู่ ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น

(๒) อาหารที่ปรุงแล้วเสร็จ ซึ่งยอมให้ผู้ต้องขังรับประทานได้ตามที่กำหนดไว้ในเรื่องการเลี้ยงอาหาร

การนำเข้ามาและเก็บรักษาไว้ในเรือนจำซึ่งสิ่งของที่อนุญาต ดัง ระบุไว้ในวรรคก่อน ต้อง ปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อ บังคับในเรื่องนั้น

หมวด ๓ สิ่งของอย่างอื่น

ข้อ ๑๒๙ บรรดา สิ่งของ ซึ่ง มิใช่ เป็น สิ่งของ ต้องห้าม และซึ่งมิใช่เป็นสิ่งของที่อนุญาตหากผู้ต้องขังมีติดตัวมาให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังมอบหมายไว้กับญาติมิตรหรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกเรือนจำ หรือจำหน่ายเสีย หากไม่อาจกระทำดังกล่าวแล้วได้ หรือถ้าเป็นเงินให้เจ้าพนักงานเรือนจำรับเก็บรักษาไว้ให้ฐานรับฝากตามระเบียบข้อบังคับ และในช่องทางที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๓๐ สิ่งของซึ่งมีขนาด น้ำหนัก หรือสภาพอัน จะเก็บรักษาไว้ในเรือนจำไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัด ให้ผู้ต้องขัง จัดการ จำหน่าย หรือมอบหมายไว้แก่ผู้อื่น นอก เรือนจำ หากผู้ต้องขังไม่จัดการหรือจัดไม่สำเร็จ เกินเวลา ที่กำหนดให้ถึง ๒ คราวแล้ว ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำ ส่งการ

สิ่งของ ต้องห้ามให้ถือว่า มีสภาพ อันจะเก็บ รักษาไว้ใน เรือนจำไม่ได้

ข้อ ๑๓๑ สิ่งของซึ่งเข้าใจว่าจะได้มาจากการกระทำผิด กฎหมายหรือการถือ หรือมีไว้เป็นการผิดกฎหมายให้รับ รายงานผู้บัญชาการเรือนจำ

ส่วนที่ ๘

การปล่อยตัว

ข้อ ๑๓๒ เมื่อจะปล่อยตัวผู้ต้องขังให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกพัสดุดังกล่าวคืน
- (๒) ผู้ต้องขังคนใดไม่มีเครื่องแต่งกายจะแต่ง ออกไปจากเรือนจำให้จ่ายเครื่องแต่งกายให้สำหรับหนึ่งตามที่ กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้

- (๓) ทำหลักฐานในการปล่อยตัว
- (๔) คืนทรัพย์สินของผู้ต้องขังให้แก่ผู้ต้องขังไป
- (๕) ออกใบสุทธิให้

ส่วนที่ ๑๐

ข้อความเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๓๓ สิ่งของต้องห้ามซึ่งได้ระบุไว้ในส่วนที่ ๘ นั้น บังคับถึงบุคคลอื่นนอกจากผู้ต้องขังด้วย

ความในวรรคก่อน ไม่บังคับถึง สาสตราวุธ หรือ สัตว์พาหนะซึ่งเจ้าพนักงานมีหรือถือได้โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับของเรือนจำ

ข้อ ๑๓๔ นักโทษเด็ดขาดซึ่งอยู่ในชั้นต่างๆ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ปรับเทียบชั้นตามที่กำหนดไว้ในกฎนี้ดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นยามใน ปรับเทียบเข้าชั้นดีมาก

ชั้น ๑ และชั้น ๒ ปรับเทียบเข้าชั้นดี

นอกนั้น ปรับเทียบเข้าชั้นกลาง เว้นแต่ในกรณีเข้าอยู่ในข้อ ๔๕ จึงให้เข้าอยู่ในชั้นเลว

๒๖๐

ข้อ ๑๓๕ เครื่องพันธนาการที่มีอยู่แล้วในเวลาใช้กฏนี้
ให้คงใช้ไปพลางก่อน เมื่อได้สร้างขันธ์ใหม่แล้วจึงให้เป็น
ไปตามที่กำหนดไว้ ในกฏนี้

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ข้าราชการอาสาสมัคร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๒๑)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออก
กฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดไว้ใน
กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธ
ปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ ข้อ ๒๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมซึ่ง แจ้งตาม
บัญชีท้ายกฎนี้แทน

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๓๑)

อัตราค่าธรรมเนียม

เลข ลำดับ	ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สต.
๑	ใบอนุญาตให้ทำอาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน (นอกจากดินปืนแม่ควัน)	๕๐๐	—
๒	ใบอนุญาตให้ค้าอาวุธปืนและเครื่อง กระสุนปืน	๑๕๐	—
๓	ใบอนุญาตให้ ประกอบซ่อมแซม แก้ไขอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	๒๕	—
๔	ใบอนุญาตให้ทำดินปืนแม่ควันสำหรับ การค้า	๒๐	—
๕	ใบอนุญาตให้ทำดินปืนแม่ควันสำหรับ ใช้เอง	—	๕๐
๖	ใบอนุญาตประจำอาวุธปืน	๑	—
๗	ใบอนุญาตประจำอาวุธปืนพิพธิภักดิ์	๑	—
๘	ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำอาวุธปืนเข้า มา กระบอกละ	๓	—
๙	ใบอนุญาตให้ ส่งหรือนำส่วนหนึ่ง ส่วนใดของอาวุธปืนและเครื่องกระสุน ปืนเข้ามา ละบับละ	๒	—
๑๐	ใบอนุญาตให้ ส่งหรือนำกระสุนปืน (นอกจากกระสุนอัดลมและกระสุน ลูกกรด) เข้ามาภายในจำนวนหนึ่ง พันนัด ละบับละ	๒	—

เลข ลำดับ	ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สต.
	ถามจำนวนเกินกว่าหนึ่งพันนัดให้ เรียกเก็บเพิ่มอีกร้อยละ	—	๒๐
๑๙	ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำกะสุนปืน อัตรมาหรือลูกกระดเข้ามา ร้อยละ	—	๑๐
๑๒	ใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน กะบอกละ	๑	—
๑๓	ใบอนุญาตให้ซื้อกะสุนปืน (นอก จากกะสุนอัตรมาและกะสุนลูกกระด) ร้อยละ	—	๒๐
๑๔	ใบอนุญาตให้ซื้อกะสุนปืนอัตรมา หรือลูกกระด ร้อยละ	—	๑๐
๑๕	ใบอนุญาตให้ซื้อส่วนหนึ่งส่วนใด ของอาวุธปืนและเครื่องกะสุนปืน ฉบับละ	—	๕๐
๑๖	ใบอนุญาตให้ทำบัตรระเบิด	๖๐๐	—
๑๗	ใบอนุญาตให้ค้าบัตรระเบิด	๑๕๐	—
๑๘	ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำบัตรระเบิด เข้ามา รวมทั้งเครื่องประกอบและ เครื่องอุปกรณ์ หรือเฉพาะเครื่อง ประกอบ และเครื่องอุปกรณ์ อย่าง เดียว ฉบับละ	๒๐	—

ลำดับ เลข	ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สต.
๑๙	ถ้ามีจำนวนลูกกระเบิดเกินกว่าสองพัน นัดให้เรียกเพิ่มอีก ร้อยละ ใบอนุญาตให้มีหรือซื้อ วัตถุระเบิด รวมทั้ง เครื่องประกอบ และ เครื่อง อุปกรณ์ หรือ ฉะเพาะ เครื่องประกอบ และ เครื่องอุปกรณ์ อย่างเดียว เพื่อ ใช้ทำการระเบิด ในกิจการต่าง ๆ ละบับละ	๑	-
๒๐	ใบอนุญาตให้ส่ง นำเข้ามา ทำ คำ หรือมีวัตถุระเบิดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อใช้ในทาง แพทย์ วิชาภายใน จำนวนน้ำหนักหนึ่งร้อยกรัม ละบับละ	๒๐	-
๒๑	ใบอนุญาตให้ส่ง นำเข้ามา ทำ คำ ดอกไม้เพลิงอย่างใดอย่างหนึ่ง ละบับละ	๑	-
๒๒	ใบแทนใบอนุญาตให้ทำ คำ อาวุธ ปืน เครื่องกระสุนปืน และ วัตถุ ระเบิด ละบับละ	๑	-
๒๓	ใบแทนใบอนุญาตให้ประกอบซ่อม แซม แกะไขอาวุธปืน เครื่องกระสุน ปืน ละบับละ	๑๐	-
		๕	-

เลข ลำดับ	ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สต.
๒๔	ใบอนุญาตประจําอาวุธปืน หรือ ใบแทนใบอนุญาต อย่างอื่น ฉบับละ	๑	—
๒๕	ค่าสำเนาใบอนุญาตต่างๆ ฉบับละ	๔	—
๒๖	ใบอนุญาตให้ทำ นำเข้ามา ส่ง หรือ ค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างหนึ่ง อย่างใด ฉบับละ	๑	—
๒๗	ใบอนุญาตให้ มี และ ใช้ อาวุธปืนที่ นำเข้ามาชั่วคราว ฉบับละ ส่วนใบอนุญาตให้ มี และ ใช้ เครื่อง กระสุนปืนที่นำเข้ามาชั่วคราว อนุโลม เรียกเก็บตามใบอนุญาตให้ ส่ง หรือ นำเข้ามา	๑	—
๒๘	ค่าธรรมเนียมต่างๆ ฉบับละ	๑๐	—

๒๖๖

พระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทโรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
พุทธศักราช ๒๕๖๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคห้ามาตรา ๓ แห่ง
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่ง
อธิบายคำว่า “ฝิ่นยา” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ฝิ่นยา” หมายความว่า ฝิ่นทั้งปวง เว้นแต่ฝิ่นดิบ
ฝิ่นสุก หรือมูลฝิ่น แต่ให้พึงเข้าใจว่าของปรุงหรือผสมชนิด
ใดซึ่งมีหรือประกอบขึ้นจากฝิ่นสุกหรือมูลฝิ่นต้องถือว่าเป็น
ฝิ่นยาอันปรุงแต่งขึ้นชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ เว้น
แต่เมื่อของปรุงหรือผสมชนิดนั้นเสพยาได้อย่างฝิ่นสุก

และให้ยกเลิกความในวรรคแปดและวรรคเก้ามาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๕๖๕
ซึ่งอธิบายคำว่า “มูลฝิ่น” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มูลฝิ่น” หมายความว่า มูลที่เหลืออยู่ภายหลังจากที่ได้
สูบฝิ่นสุกแล้ว รวมทั้งมูลซึ่งเหลือจากมูลฝิ่นที่ได้สูบแล้ว
นั้นด้วย

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ จ. มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“จ. วางระเบียบการขอ การออกใบอนุญาต และกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต โดยมีอัตราอย่างสูงไม่เกินสิบบาทต่อปี แต่ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และเทศบาลซึ่งกระทำกรในหน้าที่ราชการหรือการทำงานของเทศบาล ”

และให้ยกเลิกความในวรรคท้ายมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๑ ผู้ใดมียาเสพติดให้โทษอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้เข้ามาในราชอาณาจักร หากเพื่อจะนำไป

สู่ประเทศอื่น ต้องแสดงใบอนุญาตของรัฐบาลแห่งประเทศ
 ที่อนุญาตให้นำขาออกนอกประเทศ และส่งมอบยานั้นให้
 เจ้าพนักงานศุลกากรโดยพลัน ถ้าในท้องที่ใดไม่มีเจ้าพนักงาน
 ศุลกากร ก็ต้องแสดงใบอนุญาตและส่งมอบขาตามที่
 มานั้นก่อนายอำเภอเจ้าของท้องที่หรือผู้รักษาการแทน หรือ
 เจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง ถ้าไม่ปฏิบัติตามที่ว่า
 มานี้ ให้อถือว่าการนำขาเข้ามานั้นเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราช
 บัญญัตินี้

เมื่อเจ้าพนักงานศุลกากรหรือนายอำเภอเจ้าของท้องที่
 หรือผู้รักษาการแทน หรือเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง
 ได้รับมอบขาไว้ดังกล่าวมาในวรรคต้นแล้ว ให้นึกประทับ
 ตราเก็บรักษาไว้ในที่ที่สมควร จนกว่าผู้นำขาเข้ามานั้น
 จะออกไปจากราชอาณาจักรจึงให้มอบคืนขาให้ไป เมื่อได้
 รับมอบขาไว้แล้วให้รายงานให้อธิบดีทราบ ถ้าได้เก็บรักษา
 ขาไว้มีกำหนดสิบห้าวันแล้ว ผู้นำขาเข้ามายังไม่นำขาออก
 ไป อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้นั้นส่งขาออกไปนอกราช
 อาณาจักรภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ปรากฏในคำ
 สั่งนั้น และถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตาม ให้เจ้าพนักงาน
 ยึดยานั้นไว้ แล้วส่งไปยังกรมสาธารณสุข "

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้อธิบดี ขยายยาเสพติดให้โทษให้เฉพาะแก่เภสัชกรแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ โรงพยาบาล สถานวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ผู้รักษาพัสดุรัฐบาล ซึ่งปฏิบัติการถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นผู้ถือใบอนุญาตซึ่งอธิบดีได้ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่อธิบดีไม่สามารถปฏิบัติการตามมาตรานี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้มีตำแหน่งรองอธิบดีหรือเจ้าหน้าที่ใด ๆ ให้ทำการแทนอธิบดีภายในเงื่อนไขใด ๆ ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) สถานวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ผู้รักษาพัสดุรัฐบาลมีอำนาจขึ้นไว้เพื่อการวิทยาศาสตร์ หรือการแพทย์ แล้วแต่กรณีได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ผู้ใดเพาะปลูก ทำผล ประดิษฐ์หรือนำโดยวิธีใด ๆ หรือสั่งให้นำยาเสพติดให้โทษชนิดใด ๆ เข้ามาหรือออกนอกราชอาณาจักร ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับสี่เท่าของราคาขาย แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าสิบบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ราคาของยาเสพติดให้โทษนั้น เมื่อจะคำนวณเป็นค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คิดตามราคาที่กรมสาธารณสุขขาย แต่ถ้าเป็นยาที่กรมสาธารณสุขไม่มี

ขาย ก็ให้ถือราคาขายปลีกร่วมกันในห้องตลาดในวันที่
ความผิดเกิดขึ้นเป็นเกณฑ์คำนวณ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราช
บัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีการยึดยาเสพติดให้โทษไว้
และไม่มีคดีฟ้องถึงศาลด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ตาม ถ้าภายใน
กำหนดหกเดือนนับแต่วันยึด ไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็น
เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานั้นโดยเงื่อนไขซึ่งไม่ขัดต่อบท
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ตกเป็นของกรมสาธารณสุข”

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช ๒๔๖๕ มาตรา ๓
วรรคห้า วรรคแปด และวรรคเก้า มาตรา ๖ ข้อ ๑. และวรรคท้าย

๒๗๓

มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ ข้อ ๔ มาตรา ๓๘ วรรคสอง
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยก
เด็กมีความตั้ง

“มาตรา ๓ วรรคห้า คำว่า “ผื่นยา” ให้หมายความว่าผื่น
ทั้งปวง เว้นแต่ผื่นคิบ ผื่นตุ่ม หรือผื่น

“มาตรา ๓ วรรคแปด คำว่า “ผื่นผื่น” ให้หมายความว่า
เด็กเกิดแต่ผื่นอื่นได้จุดตุ่มแล้ว แต่ให้พึงเข้าใจว่า ของปรุงหรือ
ผื่นชนิดใดซึ่งมีหรือประกอบขึ้นจากผื่นตุ่มหรือผื่น ต้องถือว่า
เป็นผื่นยาอันปรุงแต่งชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติ”

“มาตรา ๓ วรรคเก้า คำว่า “บุคคล” ให้หมายความว่า
หุ้นส่วน บริษัท ต่มาคม ห้างร้าน โรงพยาบาล หรือกรมกองต่าง ๆ
ทั้งเอกชนผู้หนึ่งผู้ใดด้วย”

“มาตรา ๖ จ. ระเบียนและบทบังคับอื่น ๆ สำหรับการออกไป
อนุญาตแบบพิมพ์ และรายการสำหรับขออนุญาตและค่าธรรมเนียม”

“มาตรา ๖ วรรคท้าย เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชา
อนุญาต และประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็ให้ถือว่า
กฎข้อบังคับนี้ เป็นต้นหนึ่งของพระราชบัญญัติ”

“มาตรา ๓๓ เมื่อเรือดำน้ำเข้ามาในน่านน้ำสยามมีชายฝั่งคิดให้โทษมาในเรือ หากจะเป็นไปเพื่อจะนำไปสู่ประเทศอื่นก็ตาม หรือเป็นส่วนที่อยู่ในความยึดถือของบุคคลใด ๆ ในเรือก็ตาม ผู้ยึดถือหรือผู้รักษาเช่นว่านั้น ต้องแจ้งความให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรทราบเรื่องโดยพลัน และมอบยาให้เจ้าหน้าที่นั้นฉีกประทับตราเก็บไว้จนกว่าเรือนั้นจะออกไปจากน่านน้ำสยาม ถ้าละเลยเสียมิได้แจ้งความเช่นว่านั้น ท่านให้ถือว่ากรรมการนำยาเข้ามานั้นเป็นกรไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยนัยแห่งพระราชบัญญัติ^๕”

“มาตรา ๓๒ ให้อธิบดีขายยาเสพติดให้โทษให้กระเพาะแต่แก่นักปรุงยา แพทย์ ช่างฟัน สัตวแพทย์ โรงพยาบาล และสถานศึกษาศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ และเป็นผู้ถือใบอนุญาตซึ่งอธิบดีได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติ^๕เท่านั้น

ผู้ใดจะซื้อยาเสพติดให้โทษเพื่อขายหรือจำหน่ายต่อไป ก็ให้ซื้อจากอธิบดีผู้ มีตำแหน่งรอง หรือผู้แทนที่ใดคงแต่งตั้งไว้โดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ห้ามมิให้ซื้อจากผู้อื่นนอกจากนี้”

“มาตรา ๓๔ (๔) ศาสดาวิทยาคาสตร์ และธรรมาวิทยาคาสตร์ จะซื้อและมียาเช่นนี้ไว้สำหรับการวิทยาคาสตร์ ได้แต่เพียงที่จะได้มีกำหนดไว้ในกฎข้อบังคับเท่านั้น”

“ มาตรา ๑๘ วรรคสอง ยาทยตเวตงฉานไหนาดังแก่เจ้าหน้าที
ผู้รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ และถ้าปรากฏว่ามีได้มี
การทำผิดกฎหมาย ก็ให้คืนแก่เจ้าของไปภายในเวลาอันสมควร ”

“ มาตรา ๒๐ ผู้ใดเพาะปลูกทำผล ประดิษฐ์ นำโดยทางใด ๆ
หรือสิ่ง ให้นำยาเสพติดให้โทษชนิดใดเข้าสู่หรือออกจากพระราช
อาณาจักรผิดด้วยพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวาง
โทษปรับ ๓ เท่าราคายาเสพติดนั้น หรือจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งสองสถาน
ด้วยกัน ”

“ มาตรา ๒๑ อันว่าค่าของยานั้น เมื่อจะคำนวณเป็นเบี้ยปรับ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้คิดตามราคาที่กรมตำรวจชื้อชขาย ”

“ มาตรา ๒๒ ยาเสพติดให้โทษใด ๆ ที่เป็นของกลางในคดี
ความผิดฐานที่ได้ตั้งระเมิด หรือกักตัง หรือพยายามจะตั้งระเมิด
พระราชบัญญัตินี้ ท่านให้ยึดและริบสิ่งให้กรมตำรวจชื้อชทั้งสิ้น
ไม่เดอกว่าจะถึงกับมีผู้ใดต้องรับโทษหรือไม่ ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๗๖)

๒๗๖

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกและโอนกิจการของสภาจัดบำรุงสถานที่
ชายทะเลทิศตะวันตกให้แก่เทศบาล
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)
เจ้าพระยาযায়มราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สภาจัดบำรุงสถานที่
ชายทะเลทิศตะวันตก ซึ่งได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัด
บำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๖๕ มี
อำนาจและหน้าที่เป็นทำนองเดียวกับเทศบาล และมีต้น
ถึงเวลาที่จะยกฐานะท้องถิ่นในเขตต์สภาจัดบำรุงสถานที่ชาย
ทะเลทิศตะวันตกนั้น ขึ้นเป็นเทศบาล สมควรที่จะยกเลิก
และโอนกิจการของสถานที่ให้เทศบาลดำเนินการต่อไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกและโอนกิจการของสภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก ให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๖๕ นั้นเสีย

มาตรา ๔ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นในเขตที่สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกขึ้นเป็นเทศบาลแล้ว ให้โอนกิจการรวมทั้งสิทธิอำนาจและหน้าที่ของสภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกบรรดาที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๖๕ และกฎหมายอื่นให้แก่เทศบาลนั้นดำเนินการต่อไป

การโอนตามความในวรรคก่อนให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศ
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ โอนเป็นราย ๆ ไป

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติจัดตั้งบ้านที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธ
ศักราช ๒๔๖๘ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ วรรค ๒ ซึ่ง
พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกมีผลความดังนี้

“ มาตรา ๓ ให้ตั้งสถานี่หนึ่งเรียกว่า “สถานี่จัดตั้งบ้าน
ที่ชายทะเลทิศตะวันตก” สถานี่เป็นนิติบุคคล ”

“ มาตรา ๕ สถานี่ให้มีกรรมการ ๓ นาย เป็นผู้แทนกระทรวง
มหาดไทยนายหนึ่ง กระทรวงพระคลังมหาสมบัตินายหนึ่ง และ

กรมรถไฟหลวงแห่งกรุงสยามนายหนึ่ง ให้ตั้งกรรมการในจำพวก
 คนหนึ่งคนเป็นนายก และจะคงทบทวนศึกษาสำหรับสภาขึ้นไว้ด้วยก็ได้
 การตั้งแต่งนี้จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศกระแสพระ
 บรมราชโองการในราชกิจจานุเบกษา”

“มาตรา ๗ วรรค ๒ ให้ตั้งกรมอำนาจหน้าที่ความขึ้นกราบบังคม
 ทูลพระกรุณา ขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตกำหนดอัตรา
 ใหม่ในการเก็บค่าภาษีเรือโรงงาน กับทั้งวางกำหนดการเก็บภาษี
 อากกรอย่างอื่นสำหรับบำรุงรักษาถนนหนทาง การประปาและไฟฟ้า
 และค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณสุข เมื่อได้ประกาศโฆษณาพระราช
 บัญญัติ กำหนดอัตราค่าภาษีเช่นนี้แล้วจึงให้จัดการเก็บเป็นรายได้
 ของสภา และจะจำหน่ายเงินทั้งนี้โดยประการใด สุดแต่ผู้แต่จะ
 สัมแก่การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๘๖)

๒๘๐

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงสาย
นครสวรรค์-กำแพงเพชร ระหว่างหลักกิโลเมตร
ที่ ๕.๘๐๐ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๒๐.๐๐๐

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงสาย นครสวรรค์-กำแพง
เพชร ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕.๘๐๐ ถึงหลักกิโลเมตร
ที่ ๒๐.๐๐๐ ซึ่งกรมโยธาเทศบาลได้สำรวจที่ซึ่งจะต้องเวน
คืนเสร็จแล้วตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงสายนครสวรรค์-
กำแพงเพชร” ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕.๘๐๐ ถึงหลัก
กิโลเมตรที่ ๒๐.๐๐๐ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่และบัญชีซึ่งมีรายนามผู้เป็นเจ้าของหรือ
ผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้
แก่กรมโยธาเทศบาล

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓ เมษายน หน้า ๒๕๐)

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวง
สายดอนเมือง-สระบุรี-ลพบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

เจ้าพระยามหาเสนา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงสายดอนเมือง-สระบุรี-ลพบุรี ซึ่งกรมโยธาเทศบาลได้สำรวจที่ซึ่งจะต้องเวนคืนเสร็จแล้วตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้าง ทางหลวง สายดอน เมือง-สระบุรี-ลพบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้งกำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายนามผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมโยธาเทศบาล

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๕๓)

๒๘๔

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างการชลประทาน
แควสุพรรณบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ ตามที่ได้กำหนดเขตต์ไว้ในพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืนเพื่อจัดสร้างการ
ชลประทานแควสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัดสร้างการชลประทานแคว
สุพรรณบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายนาม
ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตาม
บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กระทรวงเกษตรราชการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๘๖)

๒๘๖

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสม
แก่ราชการยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

ลักษณะ ๑

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายตุลาการ” หมายความว่า ข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำงานในกระทรวงยุติธรรม เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนการเมือง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้พ้นหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ข้าราชการฝ่ายตุลาการมี ๕ ประเภท

(๑) ข้าราชการตุลาการสามัญ ได้แก่ข้าราชการในตำแหน่งประจำผู้ทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี

(๒) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการซึ่งรัฐบาลจ้างรับราชการในหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดี

(๓) ตะโตะยุดติธรรม ได้แก่ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีที่ใช้กฎหมายอิสลาม

(๔) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการในตำแหน่งประจำผู้ทำหน้าที่ในทางตุลาการ

(๕) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการซึ่งรัฐบาลจ้างรับราชการในหน้าที่ตุลาการ

มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายตุลาการจะได้รับเงินเดือนตามอัตราที่ปรากฏในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนภายในวงเงินงบประมาณ แต่ถ้าราชการส่วนใดมีเหตุพิเศษจะทำความตกลงแยกจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนส่วนนั้นก็ได้

กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเช่นว่านี้ ให้รัฐมนตรีประกาศเป็นรายปีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ข้าราชการฝ่ายตุลาการผู้ไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการ ทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการ ในชั้นและอันดับที่ได้รับอยู่ในขณะไปรับราชการทหาร ให้ รัฐมนตรีรับบรรจุที่เดียว

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการนี้ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๒

ข้าราชการตุลาการสามัญ

หมวด ๑

การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ

และการแต่งตั้ง

มาตรา ๕ ชั้นข้าราชการตุลาการสามัญมีดังนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท

(๒) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก

(๓) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่งๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ตำแหน่งราชการตุลาการสามัญ มีดังนี้

(๑) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

(๒) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

(๓) ผู้พิพากษาศาลฎีกา

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะต้องมีกฎกระทรวงกำหนดเทียบกับตำแหน่งที่กล่าวแล้วข้างต้นนี้

มาตรา ๑๑ การบรรจุข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทอันดับสาม ให้รัฐมนตรีบรรจุโดยวิธีการสอบคัดเลือกตามความในหมวด ๒

แต่ถ้าผู้ใดสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และสอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายสยาม ซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาเอกทาง

กฎหมายสยาม เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว รัฐมนตรีอาจบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ซึ่งจะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ การเลื่อนข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท ซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาเอกทางกฎหมาย หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกด้วยแล้ว กำหนดเวลาสองปีนั้นไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมาย หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้วุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายงานไปยังคณะกรรมการตุลาการ โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๓ การเลื่อนข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก
ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมพิจารณาคัด
เลือกจากข้าราชการ ตุลาการสามัญชั้นเอกที่มีความดีความ
ชอบและความสามารถ แล้วส่งนามไปยังคณะกรรมการ
ตุลาการ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณา
เห็นสมควรแล้ว ก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๔ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ได้เลื่อนชั้นขึ้น
ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น แต่ถ้า
ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็
ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๕ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ ให้ปลัด
กระทรวงยุติธรรม คัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ต่ำลงไป
โดยคำนึงถึงความอดุสาหะ ความสามารถและการปฏิบัติ
ตามวินัยและมารยาท แล้วส่งรายนามไปยังคณะกรรมการ
ตุลาการ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณา
เห็นสมควรแล้วก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๖ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการสามัญให้ดำรง
ตำแหน่งราชการให้แต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แต่งตั้งจาก
ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทหรือชั้นเอก

(๒) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ แต่งตั้งจากข้าราชการ
ตุลาการสามัญชั้นเอก

(๓) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกา แต่งตั้งจากข้าราชการ
ตุลาการสามัญชั้นพิเศษ

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการสามัญใน
ตำแหน่งผู้พิพากษาเป็นครั้งแรกก็ดี ในตำแหน่งผู้พิพากษา
ศาลฎีกา หรือตำแหน่งเทียบตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกา
ก็ดี ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตุลาการ
สามัญให้ประจำกระทรวงได้ เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการ
ตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๑๙ การส่งให้ข้าราชการตุลาการสามัญไปช่วย
ทำงานชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินหกเดือนในตำแหน่งใด ๆ ให้
รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะส่งได้

มาตรา ๒๐ การโอนข้าราชการตุลาการสามัญไปเป็นข้าราชการตุลาการสามัญในชั้นซึ่งไม่สูงกว่าชั้นเดิม ให้ทำได้เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว วิธีเดียวกันนี้ให้ใช้บังคับแก่การโอนข้าราชการตุลาการสามัญไปเป็นข้าราชการตุลาการสามัญในชั้นที่ไม่สูงกว่าชั้นเดิมด้วย แต่ข้าราชการตุลาการสามัญนั้น ต้องเคยดำรงตำแหน่งผู้พิพากษามาแล้ว

มาตรา ๒๑ การย้ายข้าราชการตุลาการสามัญ เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว ให้รัฐมนตรีสั่งย้ายได้

มาตรา ๒๒ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ใดออกจากราชการไปโดยมิได้มีความผิดหรือมลทินในราชการ หรือไปรับราชการในกระทรวงทบวงการอื่น ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งราชการตุลาการสามัญในชั้น และอันดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และทางราชการต้องการจะรับไว้ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้พิจารณาและสอบสวนคุณวุฒิกับภูมิรู้เห็นว่าเหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้าบรรจุนั้น ก็ให้รัฐมนตรีบรรจุนั้น

ผู้ออกจากราชการตุลาการสามัญโดยถูกยุบตำแหน่งย่อม
ได้รับบรรจุตามความในมาตรา ๕ ก่อนผู้ที่ออกจากราชการโดย
เหตุอื่น

หมวด ๒

การสอบคัดเลือก

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการ
สามัญชั้นโทอันดับสามต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี และมีคุณสมบัติตามมาตรา
๓๒ อนุมาตรา ๑ และอนุมาตรา ๓ ถึง ๑๐ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๕ พัง
งึ้นให้นำความในวรรคสุดท้าย แห่ง มาตรา ๓๒ ของพระราช
บัญญัติดังกล่าวแล้วมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) สอบได้ได้ปริญญาตรี หรือ ประ กาศนียบัตร ทาง
กฎหมายซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(๓) เป็นสามัญ สมาชิก หรือ สมาชิกพิเศษ แห่ง เนติ
บัณฑิตยสภา

(๔) เป็นทนายความชั้นหนึ่งมาเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีและได้ว่าความมาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการตุลาการ จะได้กำหนดไว้ หรือเป็นพนักงานอัยการหรือจำศาลซึ่งมีอัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ บาทขึ้นไป

(๕) มีความประพฤติและมารยาทอันดีงาม

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการตุลาการจัดให้มีการสอบคัดเลือก ตามหลักสูตร และวิธีการ ที่จะได้กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง

ในการกำหนดหลักสูตรนั้น ให้มีเฉพาะในภาคปฏิบัติ การ

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้ที่สอบได้คะแนนสูงมีสิทธิ ที่จะได้รับเลือก เข้ารับ ราชการก่อนผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

มาตรา ๒๖ การสอบคัดเลือกนั้น โดยปกติให้มีปีละหนึ่งครั้ง แต่เมื่อใดมีการสอบคัดเลือกใหม่อีกแล้ว บัญชีสอบคัดเลือกคราวก่อนเป็นอันล้มเลิก

๒๕๗

หมวด ๓

การออกจากราชการ

มาตรา ๒๗ การออกจากราชการของข้าราชการตุลาการ
สามัญนั้น ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ข้าราชการ
ตุลาการสามัญผู้ใด ออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในพระ
ราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่ให้ออกโดยไม่มีคามผิดนั้น ให้ทำได้เฉพาะ
เหตุดังนี้

(ก) เมื่อข้าราชการตุลาการสามัญผู้ใดต้องหาว่าทำผิด
วินัยและปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ส่งข้อหาคำชี้แจงหรือข้อ
แก้ตัวไป ยังคณะกรรมการตุลาการตามมาตรา ๔๕ ถ้าคณะ
กรรมการตุลาการได้สวนแล้วไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่ากระทำผิด
ที่จะต้องถูกไล่ออกหรือปลด แต่เห็นว่าไม่มีมลทินหรือมัว
หมอง ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่า การที่จะให้รับราชการอีกจะเป็น

การเสียหายแก่ราชการ เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว ให้รัฐมนตรีสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ข) เมื่อข้าราชการ ตุลาการ สามัญผู้ใดหย่อนความสามารถหรือไม่แสดงให้เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุน การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) เมื่อ ข้าราชการ ตุลาการสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

การออกจากราชการของผู้พิพากษานั้นให้นำความกราบบังคมทูล

ลักษณะ ๓

ข้าราชการตุลาการวิสามัญ

มาตรา ๒๕ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการตุลาการวิสามัญนั้นเมื่อทางราชการประสงค์จะบรรจุผู้ใดที่เห็นว่าเหมาะสมแก่ราชการ เมื่อได้ปรึกษาและคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบ

ด้วยแล้ว รัฐมนตรีอาจบรรจุได้และการออกจากราชการของ
ข้าราชการประเภทนี้ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นคราว ๆ กำหนดตำแหน่ง
หน้าที่ซึ่งข้าราชการตุลาการวิสามัญจะพึงปฏิบัติ

การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการวิสามัญเป็นผู้พิพากษาศาล
ฎีกาหรือการให้ออกจากตำแหน่งนี้ ให้นำความกราบบังคม
ทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุมัติ

ลักษณะ ๔

ตะโตะยุตติธรรม

มาตรา ๓๐ การแต่งตั้งตะโตะยุตติธรรมนั้น ให้คัด
เลือกจากอิสลามศาสนิกผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราช
บัญญัตินี้

(๒) มีภูมิรู้ในคัมภีร์ ไก่หฺร่าบพอที่จะพิจารณาพิพากษา
คดีแพ่งระหว่างคู่ความหรือจำเลยที่นับถือศาสนาอิสลามเกี่ยวกับ
ด้วยลักษณะครอบครัวและมรดก

มาตรา ๓๑ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ
การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของตะโตะยุตติธรรม

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งรัฐมนตรีจะได้อำหนดไว้

ลักษณะ ๕

คณะกรรมการตุลาการ

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการตุลาการชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) กรรมการโดยตำแหน่ง คือ

๑. อธิบดีศาลฎีกา
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. อธิบดีศาลอุทธรณ์

(ข) กรรมการโดยคุณวุฒิ คือ

๑. ผู้แทนเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งกรรมการเนติบัณฑิตยสภาจะได้เลือกกันเองขึ้น ๑ นาย

๒. ผู้แทนมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองซึ่งกรรมการมหาวิทยาลัยจะได้เลือกกันเองขึ้น ๑ นาย

๓. ข้าราชการเทียบบำนาญซึ่งเคยรับราชการเป็นผู้พิพากษาเป็นจำนวน ๒ นาย โดยข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทขึ้นไปเป็นผู้เลือก

กรรมการโดยคุณวุฒิต้องมิใช่ข้าราชการ พลเรือน การเมืองหรือมีอาชีพทางทนายความอยู่โดยตรงหรือโดยอ้อม ให้คณะกรรมการตุลาการตั้งข้าราชการฝ่ายตุลาการนายหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๓๓ กรรมการโดยคุณวุฒิต่างที่รับเลือกตั้งตาม มาตรา ๓๒ (ข) นั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๓๔ ให้อธิบดีศาลฎีกาเป็นประธานคณะกรรมการตุลาการ ถ้าในคราวใดอธิบดีศาลฎีกาไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกประธานสำหรับ คราวนั้น ขึ้นนายหนึ่ง

การประชุมของคณะกรรมการตุลาการนั้น ต้องมีกรรมการอย่างน้อย ๔ นายมาประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

หัวข้อประชุมอันใดเกี่ยวพาตึงถึงกรรมการผู้ใดอันอาจทำให้คะแนนเสียงไม่เที่ยงธรรม กรรมการผู้นั้นนั่งประชุมด้วยไม่ได้

การวินิจฉัยชี้ขาด ให้ถือตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

การลงมติในกรณีให้คุณหรือโทษแก่ข้าราชการตุลาการ
 สามัญให้ลงคะแนนลับ แต่ในกรณีอื่น ๆ ให้ลงคะแนน
 ลับเมื่อกรรมการผู้ใดผู้หนึ่งร้องขอ

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการตุลาการมีหน้าที่ตาม
 มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘
 มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙
 มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติ^๕ ให้ปลัด
 กระทรวงยุติธรรม เป็นผู้เสนอเรื่องไปยัง คณะกรรมการ
 ตุลาการเมื่อคณะกรรมการตุลาการ มีความเห็นให้ดำเนินการ
 ประการใด ให้ประธานรายงานความเห็นนั้นไปยังรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจตั้งอนุกรรม
 การเพื่อทำการใด ๆ ได้

ลักษณะ ๖

ข้าราชการตุลาการสามัญ

มาตรา ๓๗ ชั้นข้าราชการตุลาการสามัญ มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นจัตวา
- (๒) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท

(๔) ข้าราชการทุกระดับชั้นเอก

(๕) ข้าราชการทุกระดับชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการทุกระดับชั้น มีดังนี้

(๑) เสมียนพนักงาน

(๒) ประจำแผนก

(๓) หัวหน้าแผนก

(๔) หัวหน้ากอง

(๕) ปลัดกระทรวง

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดเทียบกับตำแหน่งที่กล่าวแล้วข้างต้นนี้

มาตรา ๓๙ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง การโอน การย้าย การให้กลับเข้ารับราชการ การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก การคัดเลือกและการออกจากราชการของข้าราชการทุกระดับชั้นนั้น ให้นำบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ลักษณะ ๗

ข้าราชการชُرะการวิสามัญ

มาตรา ๔๐ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการชُرะการวิสามัญ และการออกจากราชการของข้าราชการประเภทนี้ ให้นำบทบัญญัติอื่นเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ลักษณะ ๘

คณะกรรมการชُرะการ

มาตรา ๔๑ ให้มีคณะกรรมการชُرะการขึ้น คณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมและอธิบดีศาลฎีกาเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๒ นาย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งขึ้น

กรรมการที่ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี เมื่อสิ้นกำหนดแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งต่อไปก็ได้

ให้คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่
เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการสามัญอย่าง ก. พ. และ อ. ก. พ.
กระทรวง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔๒ ให้มี

(๑) อนุกรรมการตุลาการกลาง ประกอบด้วยปลัด
กระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน อธิบดีศาลอุทธรณ์ ศาล
แพ่ง ศาลอาญา หัวหน้ากอง ในสำนักงานปลัดกระทรวง
ยุติธรรม และเลขาธิการศาลฎีกา เป็นอนุกรรมการโดย
ตำแหน่ง มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการ
ตุลาการสามัญ อย่าง อ. ก. พ. กรม ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ

(๒) อนุกรรมการตุลาการประจำศาลส่วนภูมิภาค
ประกอบด้วยข้าหลวงยุติธรรมหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแล้ว
แต่กรณีเป็น ประธาน และผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น เป็น
อนุกรรมการโดยตำแหน่ง มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยว
กับข้าราชการตุลาการสามัญ ซึ่งรับราชการอยู่ในศาลนั้น ๆ

อย่าง อ.ก.พ. จังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๕๓ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษา และข้าหลวงยุติธรรม แล้วแต่กรณี มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการสามัญอย่างอธิบดี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการสามัญ ซึ่งรับราชการอยู่ในศาลส่วนภูมิภาค อย่างหัวหน้ากองหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ลักษณะ ๕

วินัยและมารยาท

มาตรา ๕๔ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ต้องอยู่ในวินัยและในเวลาพิจารณาพิพากษาคดีต้องอยู่ในมารยาทอันดีงามตามที่คณะกรรมการตุลาการจะได้กำหนดไว้อีกด้วย

วินัยข้าราชการฝ่ายตุลาการให้เป็นไปตามมาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ ถึงมาตรา ๖๔ แห่งพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดย
อนุโลม

มาตรา ๔๕ ทุกกรณี เมื่อรัฐมนตรี เห็นว่า ข้าราชการ
ตุลาการสามัญหรือวิสามัญกระทำผิดวินัย ให้ปลัดกระทรวง
ส่งข้อหาคำชี้แจงหรือข้อแก้ตัวไปยัง คณะกรรมการตุลาการ
เพื่อปฏิบัติตามวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ถ้าความผิดนั้นร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกหรือ
ปลด ก็ให้คณะกรรมการตุลาการจัดการไต่สวน ในการ
ไต่สวนนั้นต้องให้ โอกาสโดยสมควรแก่ผู้ต้องหา เพื่อชี้แจง
หรือแก้ตัว ให้คณะกรรมการตุลาการหรืออนุกรรมการซึ่งตั้ง
ขึ้นตามมาตรา ๓๖ มีอำนาจอย่างศาลยุติธรรมในการออก
หมายการสืบพยานบุคคล และการยื่นเอกสารเมื่อเสร็จการ
ไต่สวนแล้ว ให้คณะกรรมการตุลาการทำรายงานเป็นหนังสือ
เสนอต่อรัฐมนตรี พร้อมด้วย ความเห็น ของ คณะกรรมการ
ตุลาการทั้งความเห็นแย้ง (ถ้ามี) ให้รัฐมนตรีลงโทษฐานผิด
วินัยได้ตามที่คณะกรรมการตุลาการเสนอมา และคำสั่งลง
โทษเช่นนั้นให้ถือว่าเป็นอันถึงที่สุด

(๒) ถ้าความผิดนั้นยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออก
หรือปลดก็ให้คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจพิจารณา แล้ว

รายงานความเห็นต่อรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีลงโทษฐานผิดวินัยได้ตามที่คณะกรรมการตุลาการเสนอมา และคำสั่งลงโทษเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันถึงที่สุด

ลักษณะ ๑๐

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ ข้าราชการผู้ใดครองตำแหน่งเสมือนตุลาการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๙๗ อยู่ก่อนเวลาใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้ สอบ สวณและ พิจารณา เห็น สมควร แล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทเพื่อได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาได้ตามกฎเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ได้รับราชการในตำแหน่งเสมือนตุลาการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีหรือถ้ายังไม่ครบสองปี ก็ต้องได้รับราชการในตำแหน่งราชการสามัญตามพระราชบัญญัตินี้สืบต่อไปอีกเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) เป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่แล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

(๓) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ อนุมาตรา (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๔) ได้รับการฝึกหัดในการศาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และผู้พิพากษาหัวหน้าศาลรับรองว่ามีความสามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้ ทั้งมีความประพฤติดี

มาตรา ๔๗ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ใดครองตำแหน่งอยู่ในขณะใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ปรับเข้าชั้นตามบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการพลเรือนสามัญและเสมียนตุลาการผู้ใดครองตำแหน่งอยู่ในขณะใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ปรับเข้าชั้นตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ส่วนเงินเดือนนั้น ให้คงได้รับเท่าเดิม โดยปรับเข้าอันดับในชั้นที่เท่ากับเงินเดือนซึ่งข้าราชการผู้นั้นได้รับอยู่ แต่ถ้าเงินเดือนซึ่งได้รับอยู่นั้นไม่ตรงกับอันดับเงินเดือนในชั้นนั้น ส่วนที่เกินอันดับให้ถือว่าเป็นเงินเดือนเพิ่มพิเศษสำหรับอันดับนั้นโดยเฉพาะตัว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๒๕๕)

หมายเลข ๑

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการสามัญ

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
โท	๑	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๒	๑๖๐
		ก. ๑๗๐
	๓	๑๘๐
		ก. ๑๙๐
	๔	๒๐๐
		ก. ๒๒๐
	๕	๒๔๐
		ก. ๒๖๐
	๕	๒๘๐
		ก. ๓๐๐
เอก	๖	๓๒๐
	๗	๓๕๐
	๑	๓๒๐
	๒	๓๕๐
	๓	๔๐๐
	๔	๔๕๐

๓๑๑

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
เอก	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
	๗	๖๐๐
พิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๗๕๐
	๕	๘๐๐
	๖	๑๐๐๐

๓๑๒

หมายเลข ๒

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการราชการสามัญ

ขั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
จัตวา	๑	๒๐
		ก. ๒๒
	๒	ข. ๒๔
		๒๕
	๓	ก. ๒๖
		ข. ๒๘
	๔	๓๐
		ก. ๓๔
	๕	๓๕
		ก. ๓๘
	๕	๔๐
		ก. ๔๒
๖	๔๕	
	ก. ๔๖	
๗	๕๐	
	ก. ๕๕	
๘	๖๐	
	ก. ๖๕	

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
จัตวา	๕	๗๐
		ก. ๗๕
	๑๐	๘๐
	๑๑	๑๐๐
ตรี	๑๒	๑๒๐
	๑	๘๐
		ก. ๙๐
	๒	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
	๓	๑๒๐
		ก. ๑๓๐
	๔	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๕	๑๖๐
	ก. ๑๗๐	
	ข. ๑๘๐	
	ก. ๑๙๐	
โท	๑	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๒	๑๖๐

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
โท		ก. ๑๗๐
		ข. ๑๘๐
		ค. ๑๙๐
	๓	๒๐๐
		ก. ๒๒๐
	๔	๒๔๐
		ก. ๒๖๐
	๕	๒๘๐
		ก. ๓๐๐
		๓๒๐
เอก	๖	๓๕๐
	๑	๓๒๐
	๒	๓๕๐
	๓	๔๐๐
	๔	๔๕๐
	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
๗	๖๐๐	

๓๑๕

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
พิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๗๕๐
	๕	๘๐๐
	๖	๑๐๐๐

๓๑๖

หมายเลข ๓

บัญชีอัตราเงินเดือนกะโต๊ะยศติกรรม

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ตรี	๑	๘๐
		ก. ๙๐
	๒	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
	๓	๑๒๐
		ก. ๑๓๐
	๔	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๕	๑๖๐
		ก. ๑๗๐
	ข. ๑๘๐	
	ค. ๑๙๐	

หมายเลข ๔

บัญชีปรับชั้นข้าราชการตุลาการสามัญ

ตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
อธิบดีศาล กรรมการศาลฎีกา ข้าราชการยุติธรรม ผู้พิพากษาหัวหน้ากองใน ศาลอุทธรณ์	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นพิเศษ
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลส่วน ภูมิภาค ผู้พิพากษาศาล ส่วนกลาง, ผู้พิพากษาศาล ส่วนภูมิภาค ผู้พิพากษา ในกระทรวงซึ่งมีอัตราเงิน เดือนตั้งแต่ ๓๐๐-๕๐๐ บาท ขึ้นไป	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นเอก
ผู้พิพากษาศาลส่วนภูมิภาค ผู้พิพากษาในกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นโท

หมายเลข ๕

บัญชีปรับชั้นข้าราชการพลเรือนสามัญและเสมียนตุลาการ

ตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
ปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นพิเศษ
หัวหน้ากองในสำนักงานปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก
ผู้ช่วยกรรมการศาลฎีกา เลขานุการศาลฎีกา	
ผู้ช่วยหัวหน้ากองในสำนักงานปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท
หัวหน้าแผนกในสำนักงานปลัดกระทรวง	
จำศาลและรองจำศาลซึ่งมีอัตราเงินเดือนตั้งแต่	
๑๔๐-๑๕๐ บาท ขึ้นไป	
ผู้พิพากษาฝึกหัด	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นตรี

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
<p>ประจำแผนกในสำนักงานปลัด กระทรวง</p> <p>จำศาลและรองจำศาลที่สอบ ไล่ได้ปริญญาตรีหรือประ ภาศนียบัตรทางกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการตุลาการ เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญา ตรีหรือมีอัตราเงินเดือน ๘๐-๑๐๐หรือ๑๑๐-๑๓๐ บาท</p> <p>เจ้าพนักงานยึดทรัพย์ จำศาลและรองจำศาล</p> <p>เสมียนพนักงานในสำนักงาน ปลัดกระทรวง</p> <p>เสมียนพนักงานในศาลส่วน กลาง</p> <p>เสมียนพนักงานในศาลส่วน ภูมิภาค</p>	<p>ข้าราชการธุรการสามัญชั้น จัตวา</p>

๓๒๐

พระราชบัญญัติ

โรงเรียนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดสามเดือน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๖๑ พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๐ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงเรียน” หมายความว่า เฉพาะโรงเรียนราษฎร์

“โรงเรียนราษฎร์” หมายความว่า สถานةอื่นเอกชนจัดการให้การศึกษาแก่นักเรียนเกินกว่าเจ็ดคนขึ้นไป นอกจากโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนประชาบาล และโรงเรียนเทศบาล

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลผู้รับการศึกษาจากโรงเรียน

“เจ้าของ” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหรือแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นเจ้าของ รับผิดชอบในการตั้งการดำรง และการเลิกตั้งโรงเรียน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในแผนกปกครองโรงเรียน กล่าวคือ ควบคุมครูใหญ่ ครู และนักเรียนในโรงเรียน

“ครูใหญ่” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในแผนกวิชาการของโรงเรียน และเป็นหัวหน้าควบคุมครู และนักเรียนในโรงเรียน

“ครู” หมายความว่า บุคคลผู้ให้การศึกษแก่นักเรียน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ รัฐมนตรี ปลัดกระทรวงธรรมการ อธิบดีกรมศึกษาธิการ อธิบดีกรมพลศึกษา หัวหน้ากองในกรมศึกษาธิการ และกรมพลศึกษา หัวหน้าแผนกโรงเรียนราษฎร์ หัวหน้าแผนกตรวจ ข้าหลวงประจำจังหวัด ข้าหลวงตรวจการ

ศึกษา กรรมการจังหวัด นายอำเภอ กรรมการอำเภอ
เป็นเจ้าพนักงานโดยตำแหน่ง

บรรดาอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ที่บัญญัติ
ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของข้าหลวงประจำจังหวัดนี้ สำ-
หรับในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้เป็นอำนาจและหน้าที่
ของอธิบดีกรมศึกษาธิการ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงแต่งตั้ง
เจ้าพนักงาน กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ในอัตราอย่าง
สูงไม่เกินระดับสหภาพ และดำเนินกิจการอื่น ๆ เพื่อ
ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

การตั้งโรงเรียน

มาตรา ๗ โรงเรียนจะตั้งขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ขอเป็นเจ้าของ
จัดตั้งโรงเรียน ได้รับใบอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัด
แล้ว

ใบอนุญาตนั้นจะออกให้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้ขอ

ก. มีอายุครบยี่สิบปี

ข. มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้มีจิตต์พินเพื่อน ไม่สมประกอบ

ค. มีทรัพย์สินหรือมีฐานะพอ ที่จะตั้งโรงเรียนได้

(๒) สถานที่และบริเวณที่จะตั้งโรงเรียนไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการสุขภาพหรืออนามัยของนักเรียน กับสถานที่จะต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นที่น่าเกรงว่าอาจเกิดภัยอันตรายใดๆ

(๓) ไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ทางดำเนินการของโรงเรียนเป็นหรืออาจเป็นปฏิปักษ์ต่อศีลธรรมอันดีหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายบ้านเมือง

มาตรา ๘ บุคคลจะเป็นผู้จัดการโรงเรียนได้ ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว

ใบอนุญาตนั้นจะออกให้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้ขอมีคุณสมบัติตั้งระบุไว้ในมาตรา ๗ (๑) ก.ข.

(๒) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(๓) ผู้ขอมีร่างกายสมบูรณ์ประกอบพอที่จะทำงานในหน้าที่ได้และไม่เป็นโรคซึ่งจะได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ บุคคลจะเป็นครูใหญ่ในโรงเรียนได้ ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว

ใบอนุญาตนั้นจะออกให้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้ขอมีคุณสมบัติดังระบุไว้ในมาตรา ๗ (๑) ก ข. และมาตรา ๘ (๒) และ (๓)

(๒) ผู้ขอได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูมูล หรือสอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๖ ของกระทรวงธรรมการ หรือเป็นผู้มีวิทยฐานะอันรัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากันเป็นอย่างต่ำ

สำหรับครูใหญ่โรงเรียน ที่สอน ฉะเพาะหัตถกรรม หรือศิลปกรรมในทางปฏิบัติ ถ้าไม่มีวิทยฐานะดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน ต้องมีความรู้ความสามารถในวิชานั้น

(๓) ผู้ขอมีความรู้ภาษาไทย ตาม ที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บุคคลจะเป็นครูในโรงเรียนได้ต่อเมื่อได้รับ
ใบอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว

ใบอนุญาตนั้นจะออกให้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้ขอมืออายุครบสิบห้าปี

(๒) ผู้ขอมือคุณสมบัติตั้งระบุไว้ในมาตรา ๗ (๑) ข.

และมาตรา ๘ (๒) และ (๓)

(๓) ผู้ขอได้รับประกาศนียบัตรครู หรือสอบไล่ได้ชั้น
มัธยมปีที่ ๓ ของกระทรวงธรรมการ หรือเป็นผู้มีวิทยฐานะ
อันรัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากันเป็นอย่างต่ำ แต่ถ้าในเขตต์
ท้องที่ใดการศึกษามัธยมต้นยังไม่แพร่หลาย ก็ให้คณะกรรมการ
จังหวัดมีอำนาจ กำหนด วิทยฐานะของครู เพียงได้ไม่ต่ำ
กว่าสอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่ ๔

สำหรับครูสอนเฉพาะวิชาอาชีพ ไม่จำเป็นต้องมีวิทย
ฐานะดังกำหนดไว้ในวรรคก่อน แต่ต้องมีความรู้ความ
สามารถในวิชาอาชีพที่ตนจะต้องสอนนั้น

(๔) ผู้ขอมือความรู้ภาษาไทยตามที่จะได้กำหนดไว้ในกฎ
กระทรวง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่เจ้าของหรือไม่
ใช่ผู้ขอเป็นเจ้าของจัดตั้งโรงเรียนร้องขอรับใบอนุญาตเป็นผู้

จัดการ เจ้าของหรือผู้ขอเป็นเจ้าของจัดตั้งโรงเรียนต้องทำหนังสือรับรองตามแบบที่จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่บุคคลร้องขอรับใบอนุญาต เป็นครูใหญ่ หรือครูผู้จัดการ หรือ ผู้ขอเป็นผู้จัดการ ต้องทำหนังสือรับรอง ตามแบบที่จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตออกให้ณะเพาะตัว และออกให้เพื่อทำการณะเพาะหน้าที่ และณะเพาะโรงเรียนตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ครูใหญ่อาจเป็นครูได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตเป็นครูอีก

มาตรา ๑๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดแจ้งการออกใบอนุญาต หรือไม่ยอมออกใบอนุญาตเป็นหนังสือไปยังผู้ขอภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่รับคำร้องขอ เว้นแต่ในกรณีซึ่งจะพิจารณา และแจ้งให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองเดือน

ลักษณะ ๒

การควบคุมโรงเรียน

มาตรา ๑๔ โรงเรียนจะรับเด็กที่มีอายุในเขตบังคับปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ เข้า

เรียนในโรงเรียนได้ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากข้าหลวง
ประจำจังหวัด โดยต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตาม
ความในพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘
ในส่วนที่ว่าด้วย ครู ภาคเรียน หลักสูตร การสอน หนังสือ
เครื่องใช้ ในการเรียน และระเบียบการปกครองโรงเรียน

ให้นำมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา
พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาใช้บังคับแก่โรงเรียนเช่นว่านี้ด้วย

มาตรา ๑๕ โรงเรียนต้องมีผู้จัดการและครูใหญ่ ทั้ง
ต้องมีครูพอสมควรแก่จำนวนชั้นและจำนวนนักเรียน

ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู ต้องจัดให้นักเรียนได้รับ
การศึกษาตลอดเวลาที่โรงเรียนเปิดทำการสอน และต้อง
รักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อย ตลอดเวลาที่นักเรียน อยู่ที่
โรงเรียน ทั้งโรงเรียนต้องเปิดทำการสอนภายในระยะเวลาที่
จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และต้องหยุดในวันหยุด
ราชการประจำปี

มาตรา ๑๖ ผู้จัดการต้องจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียน
ด้วย ตัวอักษรไทยขนาดใหญ่ พอเห็นได้ใน ระยะอัน สมควร
คิดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียนณที่ซึ่งเห็นได้ง่าย

เมื่อโรงเรียน เลิกสัม หรือ ถูกถอนใบอนุญาต ตลอดกาล หรือใบอนุญาตใช้ไม่ได้แล้ว ให้ผู้จัดการจัดให้ปลดป้ายชื่อโรงเรียนออกเสีย

มาตรา ๑๓ ครูใหญ่ต้องประจำอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลาที่โรงเรียนเปิดทำการสอน และครูต้องประจำอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลาทำการตามหน้าที่ของตน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นอันสมควร

มาตรา ๑๔ ผู้จัดการและครูใหญ่ต้องจัดให้มีทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อ สมุดหมายเหตุรายวัน และสมุดลงเวลาทำการของครู ทั้งต้องทำให้ถูกต้องตามแบบและข้อบังคับของกระทรวงธรรมการ

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการและครูใหญ่ต้องจัดการสอนนักเรียน

๑. ให้อ่าน เขียน และเข้าใจภาษาไทยได้ โดย คล่องแคล่วพอสมควร

๒. ให้ได้ศึกษาหน้าที่ของพลเมืองดี ปลูกความจงรักภักดีต่อกรุงสยาม และความรู้แห่งภูมิประเทศรวมทั้งประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ของประเทศสยามด้วยเป็นอย่างน้อย

ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ยกเว้นเป็นหนังสือ จาก
รัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ การสอนต้องสอนเป็นภาษาไทย เว้นแต่
การสอนวิชาใดซึ่งรัฐมนตรีจะได้อนุญาตให้สอนเป็นภาษาอื่น
ในชั้นนั้น ๆ ได้

มาตรา ๒๑ บรรดาสมุดหนังสือเอกสาร ภาพ แผนที่
บทเพลง แผ่นเสียง และสิ่งทำนองเดียวกันที่มีไว้หรือใช้
ในโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการสอนหรือการศึกษานั้น
ให้ผู้จัดการและครูใหญ่ทำบัญชีเสนอต่อรัฐมนตรี รัฐมนตรี
มีอำนาจห้ามมิให้มีไว้หรือใช้สิ่งนั้น ๆ ได้ และเพื่อการนี้
รัฐมนตรีจะเรียกสิ่งนั้น ๆ มาพิจารณาก่อนก็ได้

มาตรา ๒๒ ผู้จัดการต้องยื่นรายงานแสดงกิจการของ
โรงเรียนต่อข้าหลวงประจำจังหวัดตามกำหนดเวลาและตาม
แบบที่จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู ต้องจัดทำเอกสาร
ทั้งหลายเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน เช่นระเบียบ ข้อ
บังคับ หลักสูตร ตารางสอน รายงานเป็นต้น เป็นภาษา
ไทย

มาตรา ๒๔ ในกรณีเปลี่ยนแปลงเจ้าของ ให้เจ้าของ หรือถ้าเป็นการพันวิสัย ให้ตัวแทนของเจ้าของทำคำร้อง ยื่นต่อ ข้าหลวง ประจำจังหวัดพร้อมด้วยคำร้องของผู้ขอเป็น เจ้าของแทน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงให้เปลี่ยนแปลง เจ้าของได้

มาตรา ๒๕ เจ้าของต้องได้รับอนุญาตจากข้าหลวง ประจำจังหวัดเสียก่อนจึงเปลี่ยนแปลงผู้จัดการได้

ผู้จัดการต้องได้รับอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดเสีย ก่อนจึงทำการเปลี่ยนแปลงตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ได้ คือ ย้าย สถานที่ตั้งโรงเรียน ขยายหรือลดเขตต์สถานที่หรือบริเวณ โรงเรียน ขยายหรือลดกิจการของโรงเรียน เปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์ หลักสูตร ระเบียบข้อบังคับ หรือชื่อโรงเรียน หรือสับเปลี่ยนตั้งใหม่ หรือถอนครูใหญ่หรือครู

ในกรณีจำเป็น ระหว่างขอเปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือครู นั้น ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้ขอเป็น ครูใหญ่หรือครู ทำหน้าที่ไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีเลิกตั้งโรงเรียน หรือโรงเรียน ต้องประสพภัยอันตรายเพราะอัคคีภัยหรือประการอื่น หรือ

เจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูถูกถอดถอนหรือกลายเป็นผู้ไม่สามารถทำการตามหน้าที่ด้วยประการใดๆ เช่นตาย หรือละทิ้งหน้าที่ หรือกลายเป็นผู้บกพร่องในคุณสมบัติ อย่างหนึ่งอย่างใดอันกฎหมายกำหนดไว้ ให้รายงานต่อข้าหลวงประจำจังหวัด เป็นหนังสือ ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับตั้งแต่วันที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น

การรายงานเช่นว่านี้ ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้รายงาน

- (๑) เจ้าของหรือถ้าเป็นการพันวิสัย
- (๒) ผู้จัดการ หรือถ้าเป็นการพันวิสัย
- (๓) ครูใหญ่ หรือถ้าเป็นการพันวิสัย
- (๔) ครูผู้มีอาวุโสในตำแหน่ง

มาตรา ๒๗ ถ้าโรงเรียนจะต้องหยุดทำการสอนเป็นเวลาเกินกว่าเจ็ดวันติด ๆ กัน นอกจากหยุดตามปกติ ผู้จัดการต้องรายงานเป็นหนังสือต่อข้าหลวงประจำจังหวัด ก่อนหรือภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันหยุดทำการสอน

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าทำการตรวจสอบความเป็นไปในโรงเรียนในเวลาอันสมควรและผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานในการตรวจสอบ

มาตรา ๒๕ ถ้าสถานที่หรือบริเวณที่ตั้งโรงเรียนเกิดมีสภาพเป็นปฏิปักษ์ต่อการสุขาภิบาล หรืออนามัยของนักเรียน หรืออย่างอื่นตามมาตรา ๗ (๒) ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจที่จะ ออกคำสั่ง เป็น หนังสือให้ ผู้จัดการ ทำการปลดเปลื้องสภาพเช่นว่านั้นเสีย

ผู้จัดการต้อง ปฏิบัติตาม คำสั่งเช่นว่านั้นให้ เสร็จ ภายใน ระยะเวลาสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับคำสั่ง หรือภายใน ระยะเวลาที่นานตาม ที่ข้าหลวงประจำจังหวัดจะกำหนดหรือ ขยายออกไปเท่าที่เห็นสมควร

เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นเป็นการจำเป็น ก็มีอำนาจสั่งให้หยุด ทำการ สอนใน ระยะเวลาที่ผู้จัดการ ต้องปฏิบัติ การตามความในมาตรานี้ได้

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ ใช้ สถานที่หรือบริเวณโรงเรียน เพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือไม่สมควรแก่ กิจการของโรงเรียน

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ ทำการสนับสนุนหรือสอน หรือ เตรียมการจะสนับสนุนหรือสอน ในสถานที่หรือบริเวณ

โรงเรียน ซึ่งลัทธิหรือแบบแผนใด ๆ อันมีขอบด้วยกฎหมายหรือขัดต่อ ศีลธรรมอันดี หรือความสงบเรียบร้อย ของประชาชน

ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดสิ่งทีเห็นว่าใช้ในการละเมิดต่อบทบัญญัติในวรรคก่อนไม่ว่าสิ่งนั้น ๆ จะเป็นของผู้ใด เพื่อเสนอรัฐมนตรีพิจารณา และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ริบหรือทำลายเสียได้

มาตรา ๓๒ ถ้ามีโรคระบาดเกิดขึ้น หรือมีเหตุอันอื่น อาจเป็นภัยอันตรายแก่นักเรียน เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้โรงเรียนหยุดทำการสอนทันที จนกว่าจะเห็นว่าพ้นเขตต์ภัยอันตรายแล้ว

ลักษณะ ๓

การถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๓ รัฐมนตรีหรือข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจถอนใบอนุญาตซึ่งได้ออกให้แก่เจ้าของโรงเรียนตามมาตรา ๗ โดยตลอดกาลหรือชั่วคราว เมื่อปรากฏอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของหรือผู้จัดการกลายเป็นผู้บกพร่องในคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘

(๒) โรงเรียนรับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๓) โรงเรียนไม่มีผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู หรือไม่จัดการโดยประการอื่นใด ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕

(๔) ครูใหญ่ หรือครู ไม่ประจำอยู่ที่โรงเรียน ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗

(๕) ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติอันว่าด้วยการสอน ตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือว่าด้วยการมีไว้ หรือใช้สมุดหนังสือ หรืออื่น ๆ ตามมาตรา ๒๑ หรือว่าด้วยการจัดให้มี หรือยื่น หรือทำ เอกสารต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓

(๖) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งอย่างใดโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรค ๑ หรือ ๒ หรือไม่รายงานเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖

(๗) โรงเรียนหยุดทำการสอนเกินกว่าเจ็ดวันติด ๆ กัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๘) สถานที่หรือบริเวณที่ตั้งโรงเรียนมีสภาพอันเป็นปฏิภักษ์ต่อการสุขภาพหรืออนามัยของนักเรียน หรือสถานที่ไม่มั่นคงแข็งแรงอย่างหนึ่งอย่างใด จนไม่อาจที่จะแก้ไขให้เป็นที่พอใจได้

(๙) ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ไม่ยอมให้เจ้าพนักงานเข้าทำการตรวจสอบความเป็นไปในโรงเรียนตามมาตรา ๒๘

(๑๐) ผู้จัดการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของข้าหลวงประจำจังหวัดซึ่งสั่งให้ปลดเปลื้องสภาพของโรงเรียนเป็นอันปฏิภักษ์ต่อการสุขภาพ หรืออนามัยของนักเรียนหรืออย่างอื่นตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙

(๑๑) เจ้าของ หรือผู้จัดการ ใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นใช้สถานที่หรือบริเวณโรงเรียนโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๐

(๑๒) มีการสนับสนุนหรือสอน หรือเตรียมการจะสนับสนุนหรือสอน ในสถานที่หรือบริเวณโรงเรียนซึ่งลัทธิหรือแบบแผนใด ๆ อันฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๑

(๑๓) โรงเรียนเปิดทำการสอนโดยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งให้โรงเรียนหยุดทำการสอนระหว่างเวลาเกิดโรคระบาด หรือมีเหตุอื่น ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒

(๑๔) โรงเรียนตั้งขึ้นหรือดำรงอยู่โดยฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ในกรณีอื่น ๆ

มาตรา ๓๔ รัฐมนตรีหรือข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจถอนใบอนุญาตซึ่งได้ออกให้แก่ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ โดยตลอดกาล หรือชั่วคราว เมื่อปรากฏอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลนั้นกลายเป็นผู้บกพร่องในคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

(๒) บุคคลนั้นฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ คำสั่งถอนใบอนุญาตใด ๆ ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งไปยังผู้ถูกถอนใบอนุญาต

ลักษณะ ๔

โรงเรียนประเภทพิเศษ

มาตรา ๓๖ โรงเรียนอนุบาลได้แก่โรงเรียนที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่ออบรมเด็กอายุต่ำกว่าเจ็ดปีบังคับให้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และสอนให้รู้จักอ่าน เขียนและคำนวณไปพลางในระหว่างเวลานั้น

โรงเรียนอนุบาลต้องอยู่ในบังคับบทแห่งพระราชบัญญัติ
นี้ เว้นแต่ผู้ที่จะทำการเป็นครูใหญ่ หรือครู ไม่จำเป็นต้องมี
ประกาศนียบัตร แต่ต้องมีความรู้ภาษาไทยตามที่จะได้
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ โรงเรียนใดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ
การสอนศาสนาต้องอยู่ในบังคับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่
รัฐมนตรีจะผ่อนผันไม่ให้ต้องปฏิบัติ อย่างหนึ่ง อย่างใดก็ได้
แล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๓๘ โรงเรียนใดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ
การสอนด้วยวิธีส่งคำสอนไปจากโรงเรียน ต้องอยู่ในบังคับ
บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่รัฐมนตรีจะผ่อนผันไม่ให้ต้อง
ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร

ลักษณะ ๕

บทลงโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดตั้ง หรือดำรงอยู่ซึ่งโรงเรียน โดย
ไม่ได้รับใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ร้อยบาท

ผู้ใดถูกถอนใบอนุญาตให้ตั้งโรงเรียน หรือเคยถูกปรับ
สำหรับความผิดตามวรรคก่อนแล้ว ตั้งหรือดำรงโรงเรียน

โดยไม่ได้รับใบอนุญาตอีก มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดทำการเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู โดยไม่ได้รับอนุญาตสำหรับการนั้นๆ หรือถูกถอนใบอนุญาตแล้ว มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดซึ่งเป็นเจ้าของ หรือผู้จัดการ จ้างวานใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นทำการเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู โดยรู้หรือควรรู้ว่าเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดยอมให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาตของตน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๔๔ ผู้ใดใช้หรือยอมให้ใช้สถานที่หรือบริเวณโรงเรียนเพื่อการอันขัดต่อศีลธรรมอันดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ใดสนับสนุนหรือสอน หรือเตรียมการจะสนับสนุนหรือสอนในสถานที่หรือบริเวณโรงเรียนหรือโดยวิธีส่งคำสอนไปจากโรงเรียน ซึ่งลัทธิหรือแบบแผนใด ๆ อันขัดต่อศีลธรรมอันดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๑ วรรค ๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดขัดขืน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งให้โรงเรียนหยุดทำการสอน ตามความในมาตรา ๓๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท หรือจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๘ การฟ้องร้องบุคคลผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำต่อเมื่อเจ้าพนักงานได้ร้องขอ

แต่การฟ้องร้องบุคคลผู้กระทำความผิดต่อมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ วรรค ๑ นั้น พนักงานอัยการอาจกระทำได้โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องร้องขอ

ลักษณะ ๖

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๙ เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดได้ให้อนุญาตหรือออกใบอนุญาต หรือกระทำการอย่างอื่นตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้รายงานต่อรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ข้าหลวงประจำจังหวัดไม่ยอมออกใบอนุญาตหรือถอนใบอนุญาตบุคคลผู้มีส่วนได้เสียอาจุพรรณ์ คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่รับแจ้งความเป็นหนังสือ คำสั่งของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๕๑ การร้องขอต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ทำตามแบบที่จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๓

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๕๒ ผู้ใดมีเป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือ
ครูแห่งโรงเรียนราษฎร์ อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้
ให้คงเป็นต่อไปได้ แต่ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนด
สามเดือน นับตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้าที่ ๓ พฤษภาคม หน้า ๓๓๓)

จำคุก

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในมาตรา ๑๒๕๗ แห่งประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา ๑๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการจดทะเบียนสมาคมลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑ (ก) ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้รองอธิบดีกรมตำรวจเป็นนายทะเบียนสมาคม

(ข) ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นนายทะเบียนสมาคมสำหรับจังหวัดนั้น ๆ

(ค) ให้อธิบดีกรมตำรวจเป็นนายทะเบียนกลาง
การจดทะเบียนสมาคมให้ จดณีสํานักงาน นายทะเบียน
ในจังหวัดนั้น ๆ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกแบบ ส.ค. ๑ ในข้อ ๒ แห่งกฎ
กระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา ๑๒๕๗ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการจดทะเบียน
สมาคม ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ และ
ให้ใช้แบบ ส.ค. ๑ ห้ายกนึ่งแทน

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓ พฤษภาคม หน้า ๑๕๗)

พระราชกฤษฎีกา
ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่าง
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่หลวงวิวัฒนคดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท
ที่ ๑ ซึ่งราษฎรในจังหวัดพังงาได้เลือกตั้งขึ้น ถึงแก่ความตาย
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ดำเนิน
การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรขึ้นแทน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่
ว่าง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ตั้งแต่วันประกาศพระราชกฤษฎีกานี้เป็นต้นไป ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่าง ใน จังหวัดพังงา ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๓ การยื่นใบสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นได้ใน ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ณ ศาลากลางจังหวัดพังงา

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการจังหวัดพังงากำหนดวันเลือกตั้งในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม หน้า ๓๖๑)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ วรรค ๑ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ.
ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนอันดับเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนสามัญภายในชั้นหนึ่งๆ ให้เจ้ากระทรวง
หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณา
โดยคำนึงถึงความอดุสาหะ ความสามารถ และการปฏิบัติ
ตามวินัยข้าราชการพลเรือนตั้งระบุไว้ใน มาตรา ๒๑ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
นั้น การคัดเลือกตั้งแต่วันต้องพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ใน
ในอันดับเดียวกันที่ลดลงไปทั้งหมดในจำนวนแห่งอัตราเงิน
เดือนตามที่แบ่งไว้ นั้นก่อน ตาม ลำดับ โดยถือความ
ยิ่งหย่อนตามที่ปรากฏในจรรยาบรรณที่กระทำตามข้อบังคับ
และแบบของ ก. พ. หรือจากรายงานของผู้บังคับบัญชา
สำหรับผู้ที่ไม่ต้องทำจรรยาบรรณเป็นเกณฑ์

ถ้าผลของการพิจารณาตามจรรยาบรรณ หรือรายงาน
ของผู้บังคับบัญชาปรากฏว่าอยู่ในสถานะที่จะได้รับพิจารณา
เลื่อนอันดับมากกว่าจำนวนแห่งอันดับที่จะเลื่อนได้ ก็ให้
พิจารณาถึงอายุราชการและเวลาที่อยู่ใน อันดับนั้น ตลอดจน
ปริมาณและคุณภาพของงานที่ข้าราชการนั้น ๆ กระทำ และ
ถ้าเป็นการสมควรจะให้มีการสอบสวนหรือสัมภาษณ์ประกอบ
ด้วยก็ได้

ข้อ ๒ จำนวนแห่งอัตราเงินเดือนสำหรับชั้นตรีและชั้น
จัตวา เจ้ากระทรวงจะแยกออกเป็นแผนก กอง หรือส่วน
กลาง ส่วนภูมิภาค เป็นส่วน ๆ เพื่อการพิจารณาคัดเลือก
เลื่อนอันดับตามความในข้อ ๑ ก็ให้กระทำได้

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม หน้า ๓๖๙)

กฎกระทรวงกติาใหม่
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๘)
พุทธศักราช ๒๕๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๕๗๗ กับมาตรา ๓ และ ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงกติาใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๘๐ ไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ ให้แกกฎกระทรวงกติาใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๗๘ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘ โดยเพิ่มความลงในหมวด ๔ ข้อ ๑๕ ใต้บรรทัดที่มีคำว่า “ทหารสื่อสาร ใช้รูปสายแสงฟ้าแลบประกอบกับวงจักร” ดังนี้

“ทหารพาหนะ ใช้รูปวงล้อประกอบกับรูปปืนเล็กไขว้”

มาตรา ๒ ให้ยกเลิกความในกฎกระทรวงกติาใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๗๘ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘ หมวด ๔ ข้อ ๑๕

ตั้งแต่ความที่ว่า “สัมภาร (นะเพาะในกรมปลัดบัญชา) ไซ้
บช” ไปจนตลอดข้อ แล้วไซ้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เจ้าพวกพลาธิการ	ไซ้	พร
เจ้าพวกยกกระบัตร	ไซ้	บบ
เจ้าพวกเกี่ยกกาย	ไซ้	กก
เจ้าพวกช่างแสง	ไซ้	ชส
เจ้าพวกปลัดบัญชา	ไซ้	บช
เจ้าพวกยุทธโยธา	ไซ้	บย
เจ้าพวกสัตว์รักษ์	ไซ้	พล
เจ้าพวกแตรวง	ไซ้	ตว
เจ้าพวกพระธรรมนุญ	ไซ้	ชน
เจ้าพวกสัตต	ไซ้	สค
เจ้าพวกแผนท	ไซ้	ผท”

กฏให้ไว้ลวันทที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม หน้า ๓๖๖)

กฎกระทรวงกติาใหม่
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกติาใหม่ออกกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบทหาร
อากาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกติาใหม่ว่าด้วยเครื่องแบบทหาร
อากาศ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้กฎต่อไปนี้แทน

หมวดที่ ๑

เครื่องแต่งตัวพลทหาร

ข้อ ๑

ประเภทเครื่องแต่งตัว

เครื่องแต่งตัวพลทหารมี ๕ ประเภท

- (๑) เครื่องปกติ
- (๒) เครื่องหัด
- (๓) เครื่องทำงาน

- (๔) เครื่องสนาม
 (๕) เครื่องเต็มยศ

ข้อ ๒

เครื่องปกติของพลทหาร

- (๑) หมวก มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวกกันแดดสีเทา สายรัดคางหนังสีน้ำตาล กว้าง ๑๐ มิลลิเมตร ที่ด้านหน้าของหมวกติดตราหน้าหมวก ทำด้วยโลหะ มีรูปป้อมกับดาวสีเงินทับอยู่บนช่อชัยพฤกษ์ สีทอง เบื้องบนมีอุเปโลงรัศมี ทั้งนี้ติดทับบนพื้นสีทาสีเทาแก่

อย่างที่ ๒ หมวกทรงหม้อตาลสีเทา มีกะบังสีดำมัน สายรัดคางหนังสีดำมัน กว้าง ๑๐ มิลลิเมตร ปลายสาย รัดคางมีตุ้มสีเทาเกลี้ยงข้างละ ๑ คู่ ที่หน้าหมวกติดตรา หน้าหมวกมีลักษณะเช่นเดียวกับอย่างที่ ๑ แต่ให้มีสีทาสีเทาแก่ทำเป็นหมอน ให้ได้รูปขนานกับตราหน้าหมวก รongใน ประกอบกับผ้าพันหมวกสีเทาแก่

(๒) เสื้อ เสื้อแบบราชการ ผ้าหรือสักหลาดสีเทา มี คุมที่อกเสื้อ ๗ คู่ กะเป๋ายึดติดภายนอกกะเป๋ายับนและ ต่างอย่างละ ๒ กะเป๋ายึดติดภายในปกคลุมหน้าขากลาง

แหลม มีแถบติดกึ่งกลางกะเป๋าทามทางตั้ง กะเป๋าล่าง
เย็บเป็นย่นมีใบปกรูปตัดที่ปากกะเป๋าทัง ๔ ติดคุมสำหรับ
ขัดกับใบปกกะเป๋าละ ๑ คุม กับมีอินทรีขนลุ่เดียวกับเสื้อ
เย็บติดเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอติด
อยู่เหนือบ่าทั้ง ๒ ข้าง ด้านทางไหล่งว้าง ๓๕ มิลลิเมตร เย็บ
ติดกับตะเข็บเสื้อ ด้านทางคอกว้าง ๒๕ มิลลิเมตร ปลายมน
ขัดคุมโดยวิธีเจาะเสื้อสอดก้านคุมลงไปติดกับ กวางภายใน
เสื้อ คุมทั้งสันที่กล่าวมาแล้วนั้นลักษณะกลมแบน ทำ
ด้วยวัสดุสีเทาเกลี้ยง

(๓) กางเกง ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดสีเทา แบบขา
ขาว ไม่พับปลายขา

(๔) เข็มขัด ทำด้วยหนังสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็น
ลวดโลหะสีทองขดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตั้ง คาดทับนอกเสื้อ

(๕) รองเท้า ทำด้วยหนังสีดำ หุ้มข้อ ฆะนิตผูก

ข้อ ๓

เครื่องหัดของพลทหาร

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติ แต่ให้ใช้หมวกกัน
แดดหรือหมวกเหล็กสีเทา กับสวมสนับแข้งทำด้วยใบไม้

สีเทาตั้งแต่ใต้เข่าจนถึงข้อเท้า ตามแบบทหารอากาศ ส่วน
เครื่องประกอบเครื่องหัดให้ดูใบแนบที่ ๑ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๔

เครื่องทำงานของพลทหาร

- (๑) หมวก ใช้เช่นเดียวกับเครื่องปกติ
- (๒) เสื้อ ใช้เสื้อเชิ้ตคอพับสีเทา แขนสั้นหรือแขนยาว มีอินทรีและกะเป๋าย่นเช่นเดียวกับเสื้อแบบราชการ
- (๓) กางเกง ใช้กางเกงขาวาวสีเทาไม่พับปลายขาหรือขาดัดเพียงเข้าประกอบด้วยสนับแข้งทำด้วยผ้าใบสีเทา
- (๔) รองเท้า เช่นเดียวกับเครื่องปกติ

ข้อ ๕

เครื่องสนามของพลทหาร

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด ส่วนเครื่องประกอบให้
ดูใบแนบที่ ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๖

เครื่องเต็มยศของพลทหาร

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด

๓๔๕

หมวดที่ ๒

เครื่องแต่งตัวของเจ้าอากาศ

ข้อ ๗

ประเภทเครื่องแต่งตัว

เครื่องแต่งตัวเจ้าอากาศมี ๖ ประเภท

- (๑) เครื่องปกติ
- (๒) เครื่องหัด
- (๓) เครื่องทำงาน
- (๔) เครื่องสนาม
- (๕) เครื่องเต็มยศ
- (๖) เครื่องหนาว

ข้อ ๘

เครื่องปกติเจ้าอากาศ

(๑) หมวก ใช้เช่นเดียวกับเครื่องปกติของพลทหาร แต่ผู้ที่เป็นนักบินใช้ดุมโลหะสีทองดุนเป็นรูปปีกกับดาวแทนดุมสีเทา

(๒) เสื้อ ใช้เช่นเดียวกับเครื่องปกติของพลทหาร สำหรับผู้ที่เป็นนักบินให้ใช้ดุมโลหะสีทองดุนเป็นรูปปีกกับดาวแทนดุมสีเทา

(๓) กางเกง ใช้กางเกงสีเดียวกับเสื้อ ขำยาว พบ
ปลายขา

(๔) เข็มขัด ใช้เช่นเดียวกับเครื่องปกติของพลทหาร

(๕) รองเท้า ทำด้วยหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล หุ้มสัน
ชนิดผูก ฤๅเท้าสีเดียวกันกับรองเท้า

ข้อ ๕

เครื่องหัดจำอากาศ

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัดของพลทหาร

ข้อ ๑๐

เครื่องทำงานจำอากาศ

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องทำงานของพลทหาร แต่
อนุญาตให้สวมถุงขาวสีเทาแทนสนับแข้งผ้าใบสีเทา ประกอบ
กับรองเท้าหนังสีดำหรือสีน้ำตาลหุ้มสันชนิดผูกได้ด้วย

ข้อ ๑๑

เครื่องสนามจำอากาศ

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องสนามของพลทหารทุกประการ

ข้อ ๑๒

เครื่องเต็มยศจำอากาศ

ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องเต็มยศของพลทหารทุกประการ

๓๕๗

ข้อ ๑๓

เครื่องหนಾವจ้ออากาศ

ให้ใช้เสื่อคลุมกันหนาวสีเทา ไม่ต้องติดเครื่องหมาย
อย่างไร ประกอบด้วยเครื่องแบบทหาร และอนุญาตให้ใช้
เสื่อสักหลาดสีน้ำเงินดำรูปทูนิก มีดุมโลหะสีทองคุณเป็น
รูปปีกกับดาว ๒ แถว ๆ ละ ๕ ดุม คอเสื่อตั้งสูงเพียงเศษ
สามส่วนสี่แห่งคอ ประกอบด้วยเครื่องปกคิสีเทา นอกจากนี้
นี้ให้ใช้หมวกสีขาวและกางเกงสีขาวไม่พับปลายขา และ
รองเท้าหุ้มข้อหรือหุ้มสันสีดำชนิดผูก ประกอบด้วยเสื่อ
กันหนาวสีน้ำเงินดำรูปทูนิกได้อีกด้วย

หมวดที่ ๓

เครื่องแต่งตัวพื้นจ้ออากาศ

ข้อ ๑๔

ประเภทเครื่องแต่งตัว

เครื่องแต่งตัวพื้นจ้ออากาศมี ๖ ประเภท

- (๑) เครื่องปกคิ
- (๒) เครื่องหัด
- (๓) เครื่องทำงาน
- (๔) เครื่องสนาม

(๕) เครื่องเต็มยศ

(๖) เครื่องหนาว

ข้อ ๑๕

เครื่องปกติพื้นเจ้าอากาศ

เครื่องปกติมี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ เครื่องปกติสี่เท้า ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติเจ้าอากาศ แต่ให้มีอินทรรณูเป็นสี่เท้าแก่ ตอนต้นของอินทรรณูมีขนาดกว้าง ๕๐ มิลลิเมตร ต่อจากนั้นไปให้มีรูปเรียวไปตามด้านยาว ส่วนขนาดยาวนั้นให้เท่ากับขนาดยาวแห่งม้าของบุคคล ปลายอินทรรณูติดดมโลหะสีทองมีลายคุนเป็นรูปปีกกับดาวขนาดย่อมข้างละ ๑ คุน และไม่ต้องใช้เข็มขัดคาดทับเสื้อ เสื้อกับหมวกทรงหม้อตาลให้ใช้คุมโลหะสีทองคุนเป็นรูปปีกกับดาว

อย่างที่ ๒ เครื่องปกติขาว

(๑) หมวก ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว มีกะบังสีดำมัน สายรัดคางหนังสีดำมันกว้าง ๑๐ มิลลิเมตร ปลายสายรัดคางติดดมทำด้วยโลหะสีทองคุน เป็นรูปปีกกับดาวขนาดย่อม ติดตราหน้าหมวกชนิดโลหะ มีสีกัลลาด

สีเทาแก่ทำเป็นหมอนให้ใต้รูป ขนานกับตราหน้าหมวกรอง
ใน ประกอบกับผ้าพื้นหมวกสีเทาแก่

(๒) เสื้อ เสื้อสีขาวแบบราชการ ใช้อินทรีนูนสีเทาแก่
อย่างเดียวกับที่กำหนดไว้สำหรับเสื้อสีเทา และให้มีคุม
ชนิดโลหะมีลายคุดเป็นรูปปีกกับดาวติดที่อกเสื้อ ๕ คุม

(๓) กางเกง ใช้กางเกงขาวขาวยาวไม่พับปลายขา

(๔) รองเท้า ใช้รองเท้าหุ้มส้นชนิดผูกสีขาว พื้นหนัง
ประกอบกับถุงสีขาว

ข้อ ๑๖

เครื่องหัดพื้นจำอากาศ

(๑) หมวก ใช้หมวกเช่นเดียวกับเครื่องหัดของจำอากาศ

(๒) เสื้อ ใช้เสื้อแบบราชการสีเทา มีเข็มขัดสาย
โยงหนังสีน้ำตาลคาดทับเสื้อ

(๓) กางเกง ใช้กางเกงสีเทาขาวยาวพับปลายขา

(๔) รองเท้า ใช้รองเท้าหนังสีดำ หุ้มข้อชนิดผูก
ประกอบกับสนับแข้งผ้าใบสีเทา

ข้อ ๑๗

เครื่องทำงานพื้นจำอากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องทำงานของจำอากาศ

๓๖๘

ข้อ ๑๘

เครื่องสนามพันจ้ออากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด เครื่องประกอบอื่นๆ คู่มือ
แบบที่ ๒ ท้ายกฎ

ข้อ ๑๙

เครื่องเติมยศพันจ้ออากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด

ข้อ ๒๐

เครื่องหนาวพันจ้ออากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหนาวจ้ออากาศ แต่มีอินทรธนู
เช่นเดียวกับเครื่องปกติ

หมวดที่ ๔

เครื่องแต่งตัวนายทหารอากาศ

ข้อ ๒๑

ประเภทเครื่องแต่งตัว

เครื่องแต่งตัวนายทหารอากาศมี ๗ ประเภท

- (๑) เครื่องปกติ
- (๒) เครื่องหัด

- (๓) เครื่องทำงาน
- (๔) เครื่องสนาม
- (๕) เครื่องเต็มยศ
- (๖) เครื่องสโมสร
- (๗) เครื่องหนาว

ข้อ ๒๒

เครื่องปกตินายทหารอากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติของพันจ่าอากาศ แต่สายรัดคางหมวกทรงหม้อตาลทั้งขาวและเทานั้น ใช้สายรัดคางทอง กว้าง ๑๒ มิลลิเมตร แทนสายรัดคางหนังสีดำมันตราหน้าหมวกทรงหม้อตาลทั้งขาวและเทานั้น บัดด้วยดุ้นบนสักหลาดสีเทาแก่แทนโลหะ และสำหรับชั้น นายนาวิกอากาศเอกขึ้นไปให้เพิ่มใบชัยพฤกษ์มัดด้วยดุ้นทองชั้นที่ขอบโค้งของกะบังหมวก ฉะเพาะหมวกขาว ๑ แถว นอกจากนี้ อนุญาตให้ใช้หมวกกันแดด สีขาว มีตราโลหะ ที่หน้าหมวก สายรัดคางทอง กว้าง ๑๕ มิลลิเมตร ประกอบด้วยเสลี่ยงได้อีกด้วย

๒๖๒

ข้อ ๒๓

เครื่องหัดนายทหารอากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัดพันจ่าอากาศ ส่วนกางเกงให้ใช้กางเกงแบบ ขาสั้น ประกอบด้วย รองเท้า สูง หนึ่งส้นดำ หรือกางเกงขายาวประกอบด้วยรองเท้านุ่มข้อ หรือหุ้มสัน หนึ่งส้น

ข้อ ๒๔

เครื่องทำงานนายทหารอากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องทำงานพันจ่าอากาศ

ข้อ ๒๕

เครื่องสนามนายทหารอากาศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด เครื่องประกอบอื่น ๆ คูโบ
แบบที่ ๒ พ้ายกฐน

ข้อ ๒๖

เครื่องเต็มยศนายทหารอากาศ

เครื่องเต็มยศมี ๒ ชนิด

- (๑) เต็มยศ
- (๒) เต็มยศขาว

๑. เครื่องเต็มยศ แต่งเช่นเดียวกับเครื่องหัด แต่ที่หมวกให้มีสายรัดคางทอง กว้าง ๑๕ มิลลิเมตร และมีประคดทำด้วยสักหลาดสีเทาแก่กว้าง ๕๐ มิลลิเมตร มีแถบทองกว้าง ๑๕ มิลลิเมตรทาบตรงกลางและขนาด ๑๐ มิลลิเมตร ทาบทั้ง ๒ ข้างชิดขอบประคด มีพู่ลวดสีทองสลัปลีเทาแก่ ๒ พู่

กางเกง ใช้กางเกงขายาวสีเดียวกับเสื้อ ไม่พับปลายขาหรือกางเกงขาสั้นสีเดียวกับเสื้อ กางเกงทั้ง ๒ ชนิดนี้มีเส้นลวดคู่สีเทาแก่ห่างกัน ๑๐ มิลลิเมตร เย็บติดตามแนวตะเข็บกางเกงด้านนอก

รองเท้า ใช้รองเท้าหนังดำมันหุ้มข้อชนิดขัดข้าง ประกอบด้วยกางเกงขายาวหรือรองเท้าสูงหนังสีดำ ประกอบด้วยกางเกงขาสั้น

๒. เครื่องเต็มยศขาว แต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติขาว แต่ใช้หมวกกันแดดสีขาว ประกอบด้วยประคดและรองเท้าหนังดำมันขัดข้าง

ชุด ๒๒๗

เครื่องสโมสรนายทหารอากาศ

เครื่องสโมสรมี ๒ ชนิด

(๑) เครื่องสโมสรปิดอก

(๒) เครื่องสโมสรเปิดอก

๑. เครื่องสโมสรปิดอก แต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติ
ขาว ส่วนหมวกให้ใช้ ฉะเพาะ หมวก ทรงหม้อตาลสีขา
ว รองเท้าใช้รองเท้าหนังดำมันหุ้มข้อชนิดขัดข้าง หรือหุ้มสัน
ชนิดผูก

๒. เครื่องสโมสรเปิดอก

(๑) หมวก ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขา ประกอบด้วย
เสื้อสีขาว และหมวกทรงหม้อตาลสีเทา สำหรับประกอบ
กับเสื้อสีเทา

(๒) เสื้อ ใช้ผ้าสีขาวรูปเมสส์แย๊คก๊ต มีดุมโลหะ
สีทองลายดุนเป็นรูปปีกกบดาวขนาดใหญ่ ๒ แถว ๆ ละ ๒ ดุม
กับมีดุมคู่อย่างเดียวกันข้างระหว่างรังดุมบน ๑ คู่ มีอินทรน
ุตติค้อย่างเสื้อแบบปกติ กับใช้เสื้อเชิ้ตอกแข็ง กอเชิ้ตแข็ง
สีขาวชั้นเดียว ประกอบด้วยเสื้อกักสีขาว มีดุมโลหะสีทอง
ลายดุนเป็นรูปปีกกบดาวขนาดย่อม ๓ ดุม ผ้าผูกคอแพร
หรือไหมดำวงอบนหูกะต่า

สำหรับประเทศหนาว ให้ใช้เสื้อสักหลาดสีเทา มีรูป
และลักษณะเหมือนเสื้อสีขาวทุกประการ เสื้อกั๊กสักหลาด
สีเทาหรือสีขาวสวมภายใน แขนอกเสื้อเซต

(๓) กางเกง ใช้กางเกงเส้ดหรือสักหลาดสีเทา ไม่
พับปลายขา มีเส้นลวดคู่สีเทาแก่ ห่างกัน ๑๐ มิลลิเมตร
เย็บติดตามแนวตะเข็บกางเกงด้านนอก

(๔) รองเท้า ใช้รองเท้าหนังดำมันหุ้มข้อชนิดยึดข้าง
หรือหุ้มสันชนิดผูก

ข้อ ๒๘

เครื่องหนานายทหารอากาศ

(๑) หมวก ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว หรือสีเทา

(๒) เสื้อ มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ เสื้อคลุมกันหนาวสีเทา ไม่ต้องติดเครื่อง
หมายอย่างใด

อย่างที่ ๒ เสื้อสักหลาดสีน้ำเงินดำรูปทูนิก มีคุมโลหะ
สีทองลายคนเป็นรูปปีกกับดาว ๒ แถวๆ ละ ๔ คุม คอเปิด
พับชายแหวกทอก ๒ ซาย ประกอบด้วยเสื้อเซตสีขาว ผ้าผูก
คอสีดำเงอนกะลาสี

(๓) กางเกง ใช้กางเกงขายาวสีขาว ไม่พับปลายขา หรือสีเทาพับปลายขา ให้เป็นสีเดียวกับหมวก

(๔) รองเท้า ใช้รองเท้าหุ้มส้นชนิดผูกสีขาว ประกอบกับกางเกงขาว และรองเท้าหุ้มส้นชนิดผูกสีดำ หรือสีน้ำตาล ประกอบกับกางเกงสีเทา ใช้ถุงเท้าเดียวกับรองเท้า

หมวดที่ ๕

เครื่องหมายยศ

ข้อ ๒๕

เครื่องหมายยศนายทหารประทวน

จำอาภาศ

ใช้รูปทรงนกแซงแซว เป็นแถบกว้าง ๑๒ มิลลิเมตร มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ ทำด้วยแถบไหมทองตรึงบนสักหลาดสีน้ำเงินดำ เหลือชายไว้เป็นขอบจากแถบไหมทองกว้าง ๓ มิลลิเมตร สำหรับใช้กับเสื้อกันหนาวสีน้ำเงินดำ

อย่างที่ ๒ ทำด้วยแถบผ้าหรือสักหลาดสีเหลือง ตรึงบนผ้าหรือสักหลาดสีเทาแก่ ขนาดเช่นเดียวกันกับอย่างที่ ๑ สำหรับใช้กับเสื้อสีเทาและเครื่องทำงาน

ทั้ง ๒ อย่างนี้ เมื่อทำเสร็จแล้วต้องมีขนาดกว้างระหว่างปลายขามุมทั้ง ๒ ข้าง ๘๐ มิลลิเมตร ถ้าระดับตั้งแต่ ๒ บั้งขึ้นไป ให้มีระยะห่างระหว่างแถบ ๕ มิลลิเมตร และให้ระดับบั้งที่แขนเสื้อข้างซ้าย กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก หมุมแหลมของบั้งอยู่เบื้องล่าง โดยมีจำนวนแถบบั้งตามชนยศ ดังนี้

เจ้าอากาศเอก	๓ บั้ง
เจ้าอากาศโท	๒ บั้ง
เจ้าอากาศตรี	๑ บั้ง

พินิจอากาศ

ใช้บั้งรูปหางนกแซงแซว มีขนาดกว้าง ๓ มิลลิเมตร มีระยะห่างระหว่างปลายขามุมทั้ง ๒ ข้าง ๓๐ มิลลิเมตร ติดบนอินทรีทนต์ ๒ ข้าง หันมุมบั้งไปทางคอเสื้อ ปลายขามุมทั้ง ๒ ข้าง ห่างจากต้นอินทรีทนต์ ๕ มิลลิเมตร ถ้าระดับตั้งแต่ ๒ บั้งขึ้นไป ให้เว้นระยะห่างระหว่างบั้ง ๕ มิลลิเมตร บั้งที่กล่าวนี้มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ ทำด้วยโลหะสีทอง สำหรับใช้กับเสื้อกันหนาวสีน้ำเงินดำ เสื้อสีขาว และเสื้อสีเทา

อย่างที่ ๒ ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดสีเหลือง สำหรับใช้
กับเครื่องทำงาน

ทง ๒ อย่างนี้ มีจำนวนบังคับตามยศชน คือ

พนัก้าอากาศเอก	๓	บง
พนัก้าอากาศโท	๒	บง
พนัก้าอากาศตรี	๑	บง

จ้านายเสืบทหารบก เข้รับราชการประจำการในกองทัพอากาศ
เมื่อยังมิได้มียศทหารอากาศให้แต่งตัวได้อย่างพนัก้าอากาศตรี

ข้อ ๓๐

เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตร

สำหรับนายเรือ และนายนาวาอากาศ ใช้เครื่องหมาย
ยศเป็นรูปแถบทองขนาดกว้าง ๑๒ มิลลิเมตร และ ๖ มิลลิ
เมตร ประดับตามขวางที่ต้นอินทรีทนต์ สำหรับเครื่องทำงาน
ให้ใช้ใหม่เหลืองแทนแถบทอง มีจำนวนแถบตามช้ยศ
คือ

นายเรืออากาศ

นายเรืออากาศเอก	แถบใหญ่ ๒ แถบ
นายเรืออากาศโท	แถบใหญ่ ๑ แถบ ๆ เล็ก ๑ แถบ
นายเรืออากาศตรี	แถบใหญ่ ๑ แถบ

นายนาวาอากาศ

นายนาวาอากาศเอก   แถบใหญ่ ๕ แถบ
 นายนาวาอากาศโท   แถบใหญ่ ๓ แถบ
 นายนาวาอากาศตรี   แถบใหญ่ ๒ แถบ ๆ เล็ก ๑ แถบ
 แทรกระหว่างกลาง

นายพลอากาศ

ใช้แถบทองขนาด ๔๐ มิลลิเมตร ติดต้นอินทรรณูและมีดาวเงินติดทับบนแถบตามชั้น ยศ คือ

นายพลอากาศเอก ๓ ดาว
 นายพลอากาศโท ๒ ดาว
 นายพลอากาศตรี ๑ ดาว

สำหรับผู้ที่มีติดมากกว่า ๑ ดาว ให้ติดเรียงตามขวางของอินทรรณู

จอมพลอากาศ

ใช้แถบทองเช่นเดียวกับนายพลอากาศ แต่มีคทาที่กระบี่ทำด้วยโลหะสีเงินประดับบนอินทรรณูทับแถบทอง

การประดับแถบเครื่องหมายยศที่อินทรรณูนั้น แถบต้นที่สุดให้ห่างจากต้นอินทรรณู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

เครื่องหมายชกประตอกับเสอกันหนาวส่นำเงินดำ
เครื่องหมายชทหราชอาณาจักรประตอกับเสอกันหนาว
ส่นำเงินดำนั้น ดังต่อไปนี้

(๑) จำและพันจำอากาศ ใช้บังทองติดตามยศอย่าง
เสอแบบปกติ ส่วนพันจำอากาศกงใช้บังโลหะสีทองติด
บนอินทรธนู

(๒) นายเรืออากาศ ให้ติดแถบทองเหมือนกับ
อินทรธนูตามชั้น ยศ รอบแขนเสอ แต่เปลี่ยนแถบขนาด
ใหญ่เป็น ๑๖ มิลลิเมตร แถบขนาดเล็กเป็น ๘ มิลลิเมตร

(๓) นายนาวาอากาศ ให้ติดแถบทองเหมือนกับ
อินทรธนูตามชั้น ยศ รอบแขนเสอ และแถบขนาดเดียวกับ
นายเรืออากาศ

(๔) นายพลและจอมพลอากาศ ให้ติดแถบทอง
ขนาด ๕๐ มิลลิเมตร ๑ แถบและมีแถบทองขนาด ๑๖ มิลลิ
เมตรติดเหนือชั้นไปรอบแขนเสอ ดังต่อไปนี้

นายพลอากาศตรี ๑ แถบ

นายพลอากาศโท ๒ แถบ

นายพลอากาศเอก ๓ แถบ

จอมพลอากาศ ๔ แถบ

การ ติด แถบ เครื่องหมายยศที่แขนเสื้อทั้ง ๒ ข้างนี้ แถบล่างที่สุดให้อยู่ห่างจากปลายแขนเสื้อเป็นระยะตั้งต่อไปนี้ ชั้นจอมพลและนายพล ๒๐ มิลลิเมตร นอกจากนั้น ๑๐๐ มิลลิเมตร และระยะระหว่างแถบห่างกัน ๖ มิลลิเมตร

หมวดที่ ๖

เครื่องหมาย

ข้อ ๓๒

เครื่องหมายจำพวกและสังกัด

เครื่องหมายจำพวกและสังกัดของทหารอากาศ ใช้ติดที่คอเสื้อเครื่องปกติเครื่องสโมสรปิดอก, เครื่องเต็มยศ และที่ชายปกคอเสื้อเครื่องสโมสรเปิดอก เครื่องกันหนาว ดังนี้

เหล่า จำพวก	ผู้ เบื้องขวา	ผู้ เบื้องซ้าย
กองบังคับการกองทัพ อากาศ	ดาวอยู่ต้นปีก	ดาวอยู่ต้นปีก
กรมโรงงานทหาร อากาศ	ช. อยู่ต้นปีก	ช. อยู่ต้นปีก
กองบินน้อย	ดาวอยู่ต้นปีก	เลขหมายกอง อยู่ต้นปีก
กองเสนารักษ์ทหาร อากาศ	พระยานาคพัน กระบืออยู่ต้นปีก	ดาวอยู่ต้นปีก
หมวดเสนารักษ์ กองบินน้อย	พระยานาคพัน กระบืออยู่ต้นปีก	เลขหมายกอง อยู่ต้นปีก
ทหารราบของ กองบินน้อย	ดับกะสุนอยู่ต้นปีก	เลขหมายกอง อยู่ต้นปีก

ทหารนอกประจำการที่คอเสื้อไม่ติดเครื่องหมายอย่างใด
แต่ให้ติดเครื่องหมายเหล่า จำพวก ที่ได้ปักกะเป่าเสื้อบน
ด้านซ้าย

ข้อ ๓๓

เครื่องหมายผู้ทำการในอากาศ

นายทหารสัญญาบัตร และนายต่าบ ผู้ทำการในอากาศ
หรือเคยเป็นผู้ทำการในอากาศ ซึ่งมีประกาศนียบัตรสำหรับ

ทำการในอากาศ ถ้าและยังคงต้องแต่งเครื่องแบบทหาร
 อากาศตามกฎนี้ ให้ใหม่ดาวปักด้วยดินทองเหนือแถบทอง
 บนอินทรธนู หรือดาวปักด้วยไหมเหลืองเหนือแถบไหม
 เหลืองบนอินทรธนู เครื่องทำงานข้างละ ๑ ดาว สำหรับเสื่อ
 กันหนาวใหม่ดาวปักด้วยดินทองเหนือแถบยศที่ข้อมือ เสื่อ
 ข้างละ ๑ ดาว

ข้อ ๓๔

เครื่องหมายวิทยฐานะ

(๑) นักบิน หมายถึงนักบินประจำการในกองทัพอากาศ
 และนักบินประจำการที่สังกัดในกองทัพบก, เรือ, ให้ใช้
 เครื่องหมายปักเป็นปีกนก ๒ ปีกด้วย ดิน ทองขนาด ๑๐๐
 มิลลิเมตร ที่ตอนกลางปักด้วยไหมเป็นรูปธงไตรรงค์เฉียง
 อยู่ในอาร์ม มีขนาดกว้าง ๑๕ มิลลิเมตร เหนืออาร์มมี
 รูปอนุณาโลมกับมีเส้นรัศมีแผ่ออกโดยรอบอนุณาโลมนั้น
 ด้วยเครื่องหมายปักอยู่บนพื้นผ้า หรือ สัก หลาดสีน้ำเงินดำ
 เครื่องหมายวิทยฐานะที่กล่าวนี้ถ้าใช้กับเครื่องสโมสรเปิดอก
 ให้ย่อขนาดลงเป็น ๕๐ มิลลิเมตร

(๒) นักบินนอกประจำการ ซึ่ง ยัง ต้อง แต่ง ตัวอย่าง
 ทหารบก, เรือ, อากาศและตำรวจ ให้ใช้เครื่องหมายเช่น

เดียวกับเครื่องหมายนักบินประจำการ แต่ทำด้วยโลหะสีทอง ลงยาในส่วนที่เป็นธงชาติ ทั้งย่อส่วนให้ขนาดเล็กลงและมีความยาวเพียง ๖๐ มิลลิเมตร

(๓) ผู้ตรวจการ มีเครื่องหมายเป็นรูปกล้องส่องสองตาอยู่ในอาร์มมีปีกนกประกออด้านข้างทั้ง ๒ ของอาร์ม ทำด้วยโลหะสีทอง

(๔) ผู้หุงลูกกระเบิด มีเครื่องหมายและการประดับเช่นเดียวกับผู้ตรวจการ แต่เปลี่ยนเครื่องหมายในอาร์มเป็นรูปลูกกระเบิด ๑ ลูก

(๕) ผู้ประจำปืน มีเครื่องหมายเช่นเดียวกับผู้ตรวจการ แต่เปลี่ยนเครื่องหมายในอาร์มเป็นรูปปืนกลอากาศยาน

(๖) ช่างวิทยุ ที่ทำการในอากาศ มีเครื่องหมายเช่นเดียวกับผู้ตรวจการ แต่เปลี่ยนเครื่องหมายในอาร์มเป็นรูปแสงสายฟ้าแลบ

(๗) ช่างอากาศ ใ้รูปวงปีก เกียร์ แสงสายฟ้าแลบไขว้กัน กับมีปีกนกติด ๑ ปีก ทำด้วยโลหะสีทอง

(๘) ช่างเครื่องบิน ใ้รูปเครื่องบินอยู่ในวงกลม กับมีปีกนกติด ๑ ปีก ทำด้วยโลหะสีทอง

(๕) ช่างเครื่องยนตร์ ใช้เครื่องหมายเช่นเดียวกับช่างเครื่องบิน แต่ภายในวงกลมเปลี่ยนเป็นรูปเครื่องยนตร์รูปควมไม้พัด

(๑๐) ช่างวิทยุหรือช่างไฟฟ้า ใช้เครื่องหมายเช่นเดียวกับช่างเครื่องบิน แต่ภายในวงกลมเปลี่ยนเป็นรูปแสงสายฟ้าแลบ

(๑๑) ช่างถ่ายรูป ใช้เครื่องหมายเช่นเดียวกับช่างเครื่องบิน แต่ภายในวงกลมเปลี่ยนเป็นรูปกล้องถ่ายรูป

(๑๒) ช่างอาวุธ ใช้เครื่องหมายเช่นเดียวกับช่างเครื่องบิน แต่ภายในวงกลมเปลี่ยนเป็นรูปปืนกล

เครื่องหมายวิทยฐานะเหล่านี้ ให้ระดับกับเครื่องแบบทุกประเภทที่ออกเสื้อเมืองซ้าย เหนือแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ถ้าผู้ใดมีสิทธิและหน้าที่จะประดับได้หลายอย่างก็ให้ประดับได้เพียงอย่างเดียว

(๑๓) นายทหารฝ่ายเสนาธิการทหารอากาศ ให้ใช้สายขงยศใหม่ทองหรือใหม่เหลือง มีลักษณะกลมเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วง ปลายของเส้นติดที่อินทรรณูเบื้องขวา

แล้วแขวนบ่วงนั้นที่คุมเสื้อเม็ดที่ ๑ ให้บ่วงทาบอยู่ที่หน้าอก
เสื้อเบื้องขวา

ผู้ที่จะประดับเครื่องหมายเหล่านี้ได้ต้องมีวิทยฐานะตาม
เกณฑ์ซึ่งกองทัพอากาศกำหนดขึ้น

ข้อ ๓๕

เครื่องหมายความสามารถ

ทหารผู้ใดมีความสามารถในการยิงปืนแม่นยำ ทั้งลูกกระเบิด
แม่นยำ ให้ประดับเครื่องหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ยิงปืนแม่นยำ เป็นรูปเป้าสี่เหลี่ยมทำด้วยเงินมี
ขนาด ๒๐ มิลลิเมตรจัตุรัส มีวงกลมลงขาสีฟ้า ๒ วง วง
ในเป็นรูปวงกลมทึบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ มิลลิเมตร วง
นอกเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๔ มิลลิเมตร ขอบวงหนา ๓ มิลลิ
เมตร มีรูปปืนกลโลหะสีทองติดที่รูปเป้า

(๒) ทั้งลูกกระเบิดแม่นยำ มีรูปลักษณะเช่นเดียวกับ
เครื่องหมายยิงปืนแม่นยำ แต่เปลี่ยนรูปปืนกลเป็นลูกกระเบิด

ผู้ใดมีความสามารถจนได้รับเครื่องหมายเงิน ๓ อันแล้ว
ให้เปลี่ยนเป็นทองได้ ๑ อัน

การประดับเครื่องหมายที่กล่าวนี้ ให้ประดับที่หน้าอก
เสื้อเบื้องขวาและจะประดับเกิน ๔ อันไม่ได้

(๓) ผู้ที่เป็นนายทหารบก, นายทหารเรือหรือนาย
ตำรวจ มาก่อนที่จะมารับราชการในกองทัพอากาศ ถ้าและ
ได้รับเครื่องหมายความสามารถทำนองเดียวกันกับที่กล่าวนี้
ก็ให้ประดับเครื่องหมายนั้นได้เฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใดแต่
อย่างเดียว

หมวดที่ ๗

เครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๓๖

เครื่องหมายนายทหารราชองครักษ์

นายทหารคนสนิทและผู้ช่วยนายทหารคนสนิท

(๑) นายทหารราชองครักษ์ ให้มีสายขงยศใหม่ทอง
หรือไหมเหลืองเป็นสายถัก ๒ เส้น สายเกลี้ยง ๒ เส้น
คิดรวมที่ปลายอินทรีขนเสื้อข้างขวา สำหรับสายถักให้คล้อง
ใต้แขนขวา ๑ เส้น ผ่านหน้าอก ๑ เส้น สายเกลี้ยงให้ทำ
เป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ๑ เส้น ส่วนอก ๑ เส้น ให้ผ่าน
ทางหน้าอกมารวมกับสายถักทั้ง ๒ เส้นที่ตุ่มอกเสื้อเม็ดที่ ๑

กับม้อักษรพระปรมาภิไธยย่อทำด้วยโลหะสีทองติดที่อินทรธนูข้างเดียวกัน เมื่อได้เป็นราชองครักษ์ขึ้นในรัชกาลใด ก็ติดอักษรพระปรมาภิไธยย่อในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลนั้น ในเวลาแต่งเสื้อขาว, เครื่องหนาว, เครื่องสอมสรปิดอกหรือเครื่องเต็มยศ ให้ใช้สายขงยศได้ ส่วนราชองครักษ์เวรประจำกรมราชองครักษ์ และราชองครักษ์เวรเฉพาะเวลาที่อยู่เวรประจำพระองค์ให้ใช้สายขงยศในเวลาแต่งเครื่องปกติ และเครื่องหัดด้วย ถ้าสวมเสื้อชนิดไม่มีอินทรธนู ให้มีแผ่นผ้าสักหลาดสีน้ำเงินดำติดที่ผ้าเสื้อข้างขวาข้างเดียว สำหรับโยงสายขงยศแทนอินทรธนู บนแผ่นผ้านี้ให้ติดอักษรพระปรมาภิไธยย่อด้วย

(๒) นายทหารคนสนิท และผู้ช่วยนายทหารคนสนิท ให้มีสายขงยศใหม่ทองหรือใหม่เหลือง มีลักษณะเป็นสายถักกลมเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วง ปลายของสายติดที่อินทรธนูเสื้อเบี่ยงขวา สอดคล้องได้แขนขวาในบ่วงนั้น

(๓) การใช้สายขงยศสำหรับนายทหารราชองครักษ์, นายทหารฝ่ายเสนาธิการ, นายทหารคนสนิท และผู้ช่วยนายทหารคนสนิทนั้น ให้ใช้สายขงยศใหม่ทองเฉพาะ

เมื่อแต่งเต็มยศ, เครื่องสโมสรปิดอก หรือเครื่องแต่งตัว
 อากาศหนาว นอกนั้นให้ใช้สายไหมเหลือง

(๔) ผู้ที่เป็นราชวงศ์หรือครุฑ ไม่ต้องใช้สายเครื่องหมาย
 อย่างอื่นอีก

ข้อ ๓๗

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติคุณ

(๑) ถ้ากองบินใหญ่, กองบินน้อย หรือฝูงบินฝูงใด ทำ
 ความดีความชอบในการรบทางอากาศ ได้รับคำชมเชยจาก
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือแม่ทัพสนามเป็นลาย
 ลักษณะอักษร ๒ ครั้ง ให้ทหารในหน่วยนั้นประดับสายขงยศ
 ไหมสีเขียว, ๔ ครั้งให้เปลี่ยนเป็นสายขงยศไหมสีเหลือง,
 ๖ ครั้งให้เปลี่ยนเป็นสายขงยศไหมสีแดง ถ้าถึง ๘ ครั้ง
 ให้ใช้สายขงยศสายไหมสีเหลืองสลับสายไหมสีแดง

(๒) สายขงยศที่กล่าวในข้อนี้ มีลักษณะเป็นสายลักษณะ
 ๑ เส้น ติดปลายอินทรีบนเสื้อข้างขวา คล้องใต้แขนขวา
 ผ่านหน้าอก ปลายข้างหนึ่งไปติดที่คุมเม็ดที่ ๑ กับมีสาย
 เกตุยงอีก ๑ เส้น ปลายทั้ง ๒ ข้างติดรวมกันที่ปลายอินทรี
 บนเสื้อข้างขวา ห่วงคล้องคุมเม็ดที่ ๑

(๓) ผู้ที่ประจำหน่วยบินในขณะที่ได้รับคำชมเชยที่
ว่านี้ แม้จะย้ายไปรับราชการแห่งอื่น ถ้าจะต้องแต่งเครื่อง
แบบอย่างทหารอากาศ ทหารบก หรือทหารเรือ แล้วก็ให้
คงให้สายยงยศนั้นได้ตลอดเวลา ส่วนผู้ที่เข้าประจำหน่วยบิน
ภายหลัง หากหน่วยบินนั้นได้ใช้สายยงยศมาก่อนแล้วสัใด
ก็มีสิทธิที่จะติดได้ทุกคนจะเพาะเมื่อยังสังกัดอยู่ในหน่วยบิน
หน่วยนั้น แต่ถ้าต้องย้ายออกจากหน่วยบินที่มสายยงยศนั้น
เมื่อใด ก็หมดสิทธิในการใช้สายยงยศตามที่กำหนดไว้

(๔) ผู้ที่ใช้สายยงยศเชิดชูเกียรติคุณ ไม่ต้องใช้สาย
เครื่องหมายฝ่ายเสนาธิการทหารอากาศ, นายทหารคนสนิท
หรือผู้ช่วยนายทหารคนสนิทซ้ำอีก

(๕) หน่วยบินหน่วยใดได้รับคำชมเชยครบ ๕ ครั้ง นอก
จากจะให้ทหารที่สังกัดในหน่วยใช้สายยงยศใหม่เหลืองสลบ
แดงดั่งกล่าวในข้อนี้หมายเลข (๑) แล้ว ให้เปลี่ยนเครื่อง
หมายหน่วยบิน ที่เป็น รูป นก หีตร เป็น เครื่องหมายกะโหลก
ศีรษะกับกระดูกไขว้กันบนพื้นสีประจำวันที่ได้ไปทำการรบ
เป็นผลตักวีรสุตหายนี้

ข้อ ๓๘

เครื่องหมายทหารที่ไปในราชการสงคราม
หรือถูกอาวุธในเขตต์ยุทธบริเวณ

ทหารที่ไปในราชการสงครามหรือถูกอาวุธในเขตต์ยุทธบริเวณ ให้มีบั้งเป็นเครื่องหมายติดที่แขนเสื้อเครื่องแบบทุกชนิด เว้นเสื้อคลุมกันฝน กันหนาว ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับผู้ที่ไปราชการสงคราม ให้ติดบั้งสีเทาแก่สำหรับเสื้อสีเทาหรือบั้งไหมเหลืองหรือไหมทอง สำหรับเสื้อชนิดอื่น ที่แขนเสื้อข้างซ้าย ด้านนอกเบื้องปลายตรงศูนย์กลางริมตะเข็บข้อมือเสื้อ หันยอดมุมขึ้นเบื้องบน จำนวนบั้งที่จะติดนั้นถ้าเข้าไปทำการในเขตต์ยุทธบริเวณเป็นเวลาครบ ๓ เดือน ให้มีสิทธิ์ติดได้ ๑ บั้ง ครั้นครบ ๑ ปี ให้เพิ่มขึ้น ๑ บั้ง และเพิ่มต่อๆ ไปปีละ ๑ บั้ง

(๒) สำหรับผู้ที่ถูกอาวุธในยามสงครามถึงบาดเจ็บ ให้ใช้บั้งสีแดงชาติติดที่แขนเสื้อข้างขวา วิธีติดเช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในหมายเลข (๑) จำนวนบั้งที่ติดคิดตามจำนวนครั้งที่ถูกอาวุธ

๓๘๒

ข้อ ๓๘

เครื่องหมายโคตรมัฐชีพ

ไว้ให้ระดับเครื่องหมายโคตรมัฐชีพไว้เครื่องหมายนักบิน
ได้

หมวดที่ ๘

เครื่องแต่งตัวพิเศษ

ข้อ ๔๐

เครื่องแต่งตัวผู้ซึ่งมีหน้าที่ทำการในอากาศ

(๑) หมวก ทำด้วยหนังสีน้ำตาล หรือผ้า หรือสักหลาด
สีเทา

(๒) แว่นตา

(๓) เสื้อ มี ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ เช่นเดียวกับเสื้อแบบทำงาน

อย่างที่ ๒ เสื้อเชิ้ตแขนยาว รวบที่ข้อมือ ผ่าอกรัดเอว
ทับกางเกง ทำด้วยผ้าหรือสักหลาด หรือหนังสีเทา และมี
กะเป๋ามีเครื่องหมายยศเช่นเดียวกับเครื่องแบบทำงาน
แต่กะเป๋าวัดติดตัวใกล้ขอบรัดเอว

อย่างที ๓ เสื้อกางเกงติดกัน สีเทา แขนยาวรวมทั้ง
ข้อมือ คอปก มีเครื่องหมายยศและกะเป๋าสั้นเดียวกับ
เครื่องแบบทำงาน

เสื้อที ๓ แบบนี้ ผู้บังคับกองบินน้อยขึ้นไปเป็นผู้สั่ง
ให้ใช้ เพื่อให้เหมาะแก่อากาศและฤดูกาล

(๔) กางเกง สีเทาขายาว หรือขาดัด

(๕) รองเท้ายูนิฟอร์ม อนุโลมตามกาลที่ใช้กางเกง

ในเวลาทำการบินในระยะสูงหรือในประเทศหนาว ให้
กองทัพอากาศมีอำนาจกำหนดเพิ่มเครื่องแต่งตัว เพื่อกัน
ความหนาวได้อีกตามสมควร

ข้อ ๔๑

เครื่องแต่งตัวกันฝน

ให้ใช้เสื้อหรือผ้าคลุมกันฝนสีเทาหรือสี kaki ไม่ต้องมี
เครื่องหมายอย่างใดประกอบ

ข้อ ๔๒

เครื่องแต่งตัวสำหรับผู้ได้รับเสื้อเกียรติยศหรือปริญญา

ทหารผู้ใดได้รับเสื้อเกียรติยศหรือเสื้อปริญญาต่าง ๆ
ให้สวมทับเครื่องแบบทหารอากาศได้ตามโอกาสในระเบียบ
การใช้เสือนั้น ๆ

๓๘๔

ข้อ ๔๓

เครื่องแต่งตัวเวลาข้มา

ผู้หน้าที่ข้มา ให้ใช้กางเกงสีเทาแบบข้มา ประกอบด้วย รองเท้าสีสูงน้สดำ ติดเดือยทำด้วยโลหะสีขาว่าที่สน รองเท้า ในเวลาแต่งเครื่องแบบได้

หมวดที่ ๕

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๔๔

ทหารซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ในเวลาแต่งเต็มยศ แต่ถ้าแต่งเครื่องปกติ, เครื่องหัด, เครื่องหนาว, เครื่องสนาม หรือเครื่องสโมสร ให้ใช้แพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ทำเป็นแผ่นกว้างไม่เกิน ๑๕ มิลลิเมตร ติดอกเสื้อเบื้องซ้าย ในเวลาแต่งเครื่องสโมสร จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองขนาดย่อมาก็ได้ และถ้าในหมายหรือบัตรเชิญปรากฏว่า ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก็ให้ประดับเช่นเดียวกับในเวลาแต่งเต็มยศ หรือถ้ามีว่าให้สวมสายสะพายด้วยก็ให้สวม

๓๘๕

หมวดที่ ๑๐

ว่าด้วยสิทธิการแต่งเครื่องแบบ

ข้อ ๔๕

(๑) ห้ามมิให้พันจ่าอากาศ, จ่าอากาศ และพลทหาร นอกประจำการแต่งตัวด้วยเครื่องแบบทหารอากาศตามกฎหมาย หรือตามแบบอย่างเก่าสุดซึ่งยังงใช้อยู่ในราชการทหารอากาศ เว้นไว้แต่เมื่อเวลาเรียกระดมหรือเข้ารับราชการทหารอย่างใด ๆ ในตำแหน่งหน้าที่อันต้องแต่งตัวตามกฎหมาย

(๒) นายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ และนอกประจำการ กับทั้งทหารประจำการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร และนักเรียนทหาร จะแต่งเครื่องแบบทหารอากาศได้ในโอกาสใดบ้างหรือไม่นั้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับทหารว่าด้วยการแต่งตัวของกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๔๖

ในเวลาแต่งเครื่องสนามหรือเครื่องหัดกวด ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเครื่องแต่งตัวสิ่งใดไม่จำเป็นก็ให้ส่งลดได้ ส่วนเครื่องประกอบนั้นจะส่งเพิ่มหรือลดได้ตามที่เห็นสมควร

๓๘ ๖

หมวดที่ ๑๑

เปิดเตี๊ต

ข้อ ๔๓

ห้ามประดับเครื่องแต่งตัวอย่างอื่นทับเครื่องแบบทหาร

เวลาแต่งเครื่องแบบทหารอากาศ ห้ามมิให้ใช้เครื่องประดับอย่างอื่นซึ่งมิได้กำหนดไว้ในกฎนี้ ติดหรือทับเครื่องแบบทหาร เว้นแต่เครื่องหมายนั้นจะได้มีระเบียบบ่งไว้ในข้อบังคับของทหาร หรือในพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๔

นายตามทหารบกประจำการในกองทัพอากาศ

นายตามทหารบกประจำการในกองทัพอากาศ ให้แต่งเครื่องแบบทหารอากาศตามกฎนี้ อนุโลมตามนายทหารอากาศสัญญาบัตรได้ และให้มีเครื่องหมายดังนี้

แถบทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร ทาบติดชั้นอินทรีขนู เว้นแต่เครื่องทำงานให้ใช้แถบใหม่เหลือง

แถบทองกว้าง ๘ มิลลิเมตร รอบข้อมือเสือกันหนาวสีน้ำเงินดำ

๓๘๗

ข้อ ๕๕

นักเรียนทำกรณายเรืออากาศ

แต่อย่างนายทหารทุกประการ แต่ไม่มีเครื่องหมายยศ

ข้อ ๕๐

ผู้ว่าทยศ

ผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ว่าทยศ นายทหารสัญญาบัตร ทหาร
อากาศชั้นใดชั้นคราว ให้แต่งเครื่องแบบทหารอากาศตามยศ
ชั้นนั้นได้

ข้อ ๕๑

ตัวอย่างเครื่องแบบ

เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิด และมีการแต่ง
เครื่องแบบทหารอากาศผิดแปลกต่างกันไป ให้สมุหรั้งบัญชา
ทหารอากาศทำตัวอย่างเครื่องแบบและเครื่องหมายต่างๆ ไว้
ทุกสิ่ง มิให้ทหารใช้เครื่องแบบและเครื่องหมายผิดจากแบบ
นั้นเป็นอันขาด

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ใบแนบที่ ๑
 เครื่องประกอบเครื่องตัด

ลำดับ	รายการ	เครื่องประกอบ	วิธีแต่ง	หมายเหตุ
	จำอากาศ พล ทหาร (ราบ)	ซองดาบปัดปืน ๑ กะเป๋ากะสุน ๑	ติดเข็มขัดข้างซ้าย ติดเข็มขัดทางขวา รัดหัวเข็มขัด	

ใบแนบที่ ๒
เครื่องประกอบเครื่องสนาม

ลำดับ	รายการ	เครื่องประกอบ	วิธีแต่ง	หมายเหตุ
๑	จำอากาศ พลทหาร (ราบ)	เครื่องสนามพร้อม ย่ามผ้าใบ กะติกน้ำ หนากากบ้องกันไอพิษ	สะพายจากไหล่ซ้าย หรือติดเข็มขัดทางขวา	
๒	จำอากาศ พลทหาร (ต่างเครื่องและอื่นๆ)	ย่ามผ้าใบ กะติกน้ำ หนากากบ้องกันไอพิษ	สะพายจากไหล่ขวา สะพายตามถนัด แต่งอย่างทหารราบ แต่งอย่างทหารราบ สะพายตามถนัด สะพายจากไหล่ซ้าย	เฉพาะผู้ทำหน้าที่ทางธุรการที่คอย

ลำดับ	รายการ	เครื่องประกอบ	วิธีแต่ง	หมายเหตุ
๓	จำอาภาศ พล ทธาร (นักบิน)	กะดิกน้ำ หมักกากบองกันไอพีช ของปั่นพก	๑ ๑ ๑	
๔	พินจำอาภาศ	กะดิกน้ำ หมักกากบองกันไอพีช ของปั่นพก	๑ ๑ ๑	แต่งเช่นเดียวกับนักบิน

ลำดับ	รายการ	เครื่องประกอบ	วิธีแต่ง	หมายเหตุ
๕	นายทหารอากาศ	กะดึกหน้า หน้ากาทบ้องกันไอศิม ๑	ต่าง เช่นเดียวกับพัน จ่าอากาศ	
		ของปืนพก ๑	ติดเข็มขัดทางขวา	
		ของกล้องส่อง ๑	สะพายจากไหล่ซ้าย	
		กะเป่าหนังสือ ๑		๒. เพาะผู้ ๒ ๑ มีหน้าที่ทาง ราชการที่ ต้องใจ

พระราชบัญญัติ

ควบคุมจำกัดยาง (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๕ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ และวรรค ๓ ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดขางพุทศักราช ๒๔๗๗

“ในกรณีที่เจ้าของสวนยางได้ทำเรื่องรายนต์ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องถิ่นภายในกำหนดตามความในมาตรานี้สำหรับระยะเวลาโควตาใดโควตาหนึ่งแล้ว หากไม่ได้ทำเรื่องรายนต์ใหม่ภายในกำหนดสำหรับระยะเวลาโควตาต่อเนื่องกันไปให้ถือเอาเรื่องราวสำหรับระยะเวลาโควตาค่อนเป็นเรื่องราวสำหรับระยะเวลาโควตาต่อเนื่องกันไป

อนึ่ง ในกรณีพิเศษ เจ้าของสวนยางที่ไม่เคยยื่นเรื่องรายนต์ขอทำขางมาแต่ก่อน เมื่อประสงค์จะทำขางในระหว่างประกาศใช้ระยะเวลาโควตาและได้ยื่นเรื่องรายนต์ขอทำขาง รัฐมนตรีจะสั่งอนุญาตก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดขาง พุทศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้ขอทำขออนุทธรณ์การประเมิน
ดังกล่าวในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เมื่อกรรมการ
อนุทธรณ์ได้พิจารณามีคำสั่งประการใด ให้คำสั่งนั้นมีผล
ในระยะเวลาโควตานั้น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบทบัญญัติมาตรา ๑๔ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ นั้นเสีย

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๔ ของ
มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช
๒๔๗๗

“ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นอายุหนังสืออนุญาตนั้น
แล้ว ผู้ได้รับอนุญาตต้องยื่นรายงานถึงผลแห่งการปลูกซ่อม
หรือ ปลูก ใหม่ ให้เจ้าพนักงาน ประจำท้องถิ่นทราบ ตามแบบ
พิมพ์ที่กำหนดไว้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น วรรค ๓ และ
วรรค ๔ ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง
พุทธศักราช ๒๔๗๗

“เจ้าของสวนยางผู้ใดจำหน่ายยางภายในพระราชอาณา
จักรเกินกว่าจำนวนโควตาที่ได้รับอนุญาตตามใบสุทธิยาง ผู้

นั้น มีความผิด ต้อง ระวังโทษปรับ เท่าราคายาง ที่ได้จำหน่าย
เกินจำนวนโควตาไป ราคายางนี้ให้คิดตามราคาตลาด ณ
สถานที่และในเวลาจำหน่าย

ผู้ชื้อยาง ผู้ใดจงใจรับชื้อยาง เกินจำนวนโควตาจากเจ้า
ของสวนยางตามวรรคก่อน ผู้นั้นมีความผิดต้องระวังโทษ
ปรับกึ่งอัตราโทษที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ของ
มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช
๒๔๗๓

“ผู้ใดได้รับหนังสืออนุญาตทำการปลูกซ่อมหรือปลูกใหม่
แล้วละเว้นไม่ปฏิบัติตาม ความในวรรค ๔ ของมาตรา ๕๐
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวังโทษปรับไม่
เกินห้าสิบบาท”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ของ
มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช
๒๔๗๓

“เจ้าของ สวนยางผู้ใด จำหน่ายยาง เกินจำนวน โควตาที่
ตนได้รับอนุญาตในระยะเวลาโควตาใดโควตาหนึ่ง รัฐมนตรี

จะสั่งให้หักจำนวน โควตาที่เจ้าของ สวนขางผู้นั้น จะได้รับใน
ระยะเวลาโควตาต่อ ๆ ไปก็ได้”

มาตรา ๑๐ ถ้าใบสุทธียง หรือใบกำกับ คุปอง หรือใบ
อนุญาตอย่างใด ๆ ของผู้ใดเป็นอันตรายศูนย์หายไป ผู้นั้นจะ
ขอใบแทนต่อเจ้าพนักงานประจำท้องถิ่นก็ได้ โดยเสียค่าธรรมเนียม
เนียมไม่เกินฉบับละ ๑ บาท ตามที่จะได้กำหนดไว้ในกฎ
กระทรวง

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและวางทางการ
เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติควบคุมจังกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๘ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยกเด็กมีความดั่งนี้

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ซื้อทำยางออกชื้อการประเมินดั่งกำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เมื่อกรรมการออกชื้อได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งประการใด ให้คำสั่งนั้น มีผลในระยะเวลาใดก็ตามที่บัญญัติไว้”

“มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ซื้อขอขอยกเงินประกันซึ่งได้มอบไว้ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ไปอนุญาตชื้อยางให้ยกให้แล้วนั้นให้เป็นอันยกเด็ก”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม หน้า ๔๐๕)

กฎกระทรวงเกษตรราชการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตต่าง ๆ ตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ มีกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ใบสุทธิยาง	ฉบับละ ๑ บาท
(๒) ใบกำกับคู่มือ	ฉบับละ ๕๐ สตางค์
(๓) ใบอนุญาตซื้อขาย	ฉบับละ ๗๕ สตางค์
(๔) ใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บ รักษายาง	ฉบับละ ๕๐ สตางค์
(๕) ใบสำคัญคู่มือให้เป็นผู้นำ ยางเข้ามาในราชอาณาจักร เขตต์	ฉบับละ ๕๐ สตางค์
(๖) ใบสำคัญคู่มือให้เป็นผู้ส่ง ยางออกนอกราชอาณาจักร เขตต์	ฉบับละ ๕๐ สตางค์

(๗) หนังสืออนุญาตทำการ

ปลุกซ่อม ระเบียบละ ๕๐ สตางค์

(๘) หนังสืออนุญาตทำการ

ปลุกใหม่ ระเบียบละ ๕๐ สตางค์

ข้อ ๒ เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องถิ่นได้ออกใบแทนใบ
อนุญาตอย่างไร้ๆ ตามข้อ ๑ แล้ว ให้ประกาศยกเลิกใบ
อนุญาตเดิมเสีย

ข้อ ๓ แบบพิมพ์ต่าง ๆ ให้ใช้ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานผลการปลุกซ่อมให้ใช้แบบ ย. ๕๘ ทำย
กฏ

(๒) รายงานผลการปลุกใหม่ให้ใช้แบบ ย. ๕๙ ทำย
กฏ

ข้อ ๔ แบบพิมพ์ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓ ให้จำหน่าย
ตามราคาต่อไปนี้ แบบ ย. ๕๘ แผ่นละ ๓ สตางค์ แบบ ย.
๕๙ แผ่นละ ๓ สตางค์

กฏให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. ฤทธิอัคนย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม หน้า ๔๐๖)

กฎกระทรวงเกษตรราชการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก(ฉบับที่๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งกฎกระทรวงเกษตรราชการออกตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๒ การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ถ้าผู้ซื้อแร่เป็นผู้ส่งต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ก่อนส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ผู้ส่งจะต้องแจ้งความให้พนักงานที่ดินและโลหกิจประจำท้องที่ทราบเป็นหนังสือล่วงหน้าอย่างน้อยสามวัน เพื่อตรวจสอบบัญชีซื้อขายและใบสำคัญจำหน่ายแร่ และ

(๒) ผู้ส่งจะส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรได้เฉพาะ
ผ่านด่านภาษีซึ่งระบุไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๒๓ การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ถ้าผู้ขุด
หาแร่เป็นผู้ส่ง ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ก่อนที่จะส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ผู้ขุดหา
แร่จะต้องได้ขันทะเบียนเป็นผู้ส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร
และได้รับใบสำคัญคู่มือจากพนักงานที่ดินและโลหกิจประจำ
ท้องที่ไว้เป็นสำคัญ ตามความในข้อ ๒๑ และ

(๒) ผู้ส่งจะต้องส่งแร่ผ่านด่านภาษีใดด่านภาษีหนึ่งซึ่ง
ระบุไว้ในกฎกระทรวง และพนักงานที่ดินและโลหกิจ
ประจำท้องที่รับรองอนุญาตให้”

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ. อ. กุทธิอัคนีย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม หน้า ๔๑๕)

กฎกระทรวงการคลัง

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก

พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงว่าด้วยระเบียบการศุลกากรควบคุมการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ส่งแร่ดีบุกออกนอกราชอาณาจักร ต้องมีเอกสารต่อไปนี้ กำกับแร่ดีบุกที่จะส่งออก และยื่นให้เจ้าพนักงานศุลกากรตรวจสอบ คือ

(ก) ผู้ขอแร่ ต้องมีใบผ่านด่านภาษีตามแบบที่กระทรวงเกษตรธิการกำหนด มีลายมือชื่อพนักงานที่ดินและโลหกิจประจำท้องที่รับรอง

(ข) ผู้ขุดหาแร่ต้องมี

(๑) ใบผ่านด่านภาษีตามแบบที่กระทรวงเกษตรธิการกำหนด

(๒) ใบสุทธิชุดหาแร่ หรือใบอนุญาตขายแร่
ชั่วคราว และ

(๓) ใบสำคัญคู่มือผู้ส่งแร่ออกนอกราชอาณา
เขตต์ตามแบบที่กระทรวงเกษตรราธิการกำหนด

ข้อ ๒ เมื่อได้รับเอกสารตามที่ระบุในข้อ ๑ จากผู้ส่ง
แร่ ออก ให้เจ้าพนักงานสุทธการตรวจสอบว่า แร่ดิบุก
ที่จะส่งออกนั้น เป็นแร่ดิบุกของผู้ซื้อแร่หรือเป็นแร่ดิบุกของ
ผู้ชุดหาแร่

ข้อ ๓ ให้เจ้าพนักงานสุทธการประจำทำที่ส่งแร่ ออก
นอกราชอาณาเขตต์ตรวจสอบและปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่แร่ดิบุกเป็นของผู้ซื้อแร่

(๑) ให้ตรวจสอบว่าใบผ่านด่านภาษีนั้นมีลายมือ
ชื่อพนักงานที่ดิน และโลหกิจประจำท้องที่
รับรองไว้หรือไม่

(๒) ให้ตรวจชั่งแร่ดิบุกที่จะส่งออกนั้นว่ามีน้ำหนัก
เท่ากับหรือไม่เกินกว่าน้ำหนักที่ปรากฏในใบ
ผ่านด่านภาษี

(๓) เมื่อปรากฏว่าความใน (๑) และ (๒) ถูก
ต้องแล้วก็อนุญาตให้ส่งแร่ดิบุกนั้นออกไป
ได้

- (๔) ถ้าปรากฏว่าไม่มีลายมือชื่อพนักงานที่ดินและโลหกิจประจำห้องที่รับรองในใบผ่านด่านภาษี ห้ามมิให้ส่งแร่ดิบก้อนนั้นผ่านออกไป
- (๕) ถ้าปรากฏว่ามีลายมือชื่อพนักงานที่ดินและโลหกิจประจำห้องที่รับรองในใบผ่านด่านภาษี แต่แร่ดิบที่จะส่งออกมีน้ำหนักมากกว่าน้ำหนักที่ปรากฏในใบผ่านด่านภาษี ก็อนุญาตให้ส่งแร่ดิบก้อนออกไปได้ จะเพาะเท่าที่ปรากฏในใบผ่านด่านภาษีเท่านั้น
- (๖) เมื่อได้ อนุญาตให้ส่งแร่ดิบออกนอกราชอาณาจักรอาณาเขตนี้ ให้กรอกข้อความลงในใบผ่านด่านภาษีตอน ๓ และ ๔ แล้วมอบตอน ๔ คืนให้แก่ผู้ส่งแร่ออก ฉีกตอน ๒ เก็บรักษาไว้ ส่งตอน ๓ ไปยังพนักงานที่ดินและโลหกิจประจำห้องที่โดยเร็ว
- (๗) ถ้าขัดข้องไม่อนุญาตให้ส่งแร่ดิบออกนอกราชอาณาจักรอาณาเขตนี้ ด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ดี ให้แจ้งให้พนักงานที่ดินและโลหกิจประจำห้องที่ซึ่งปรากฏในใบผ่านด่านภาษีนั้นทราบ

- (ข) ในกรณีที่แร่ดีบุกเป็นของผู้ขุดหาแร่
- (๑) ให้ตรวจใบผ่านด่านภาษีว่าแร่ดีบุกที่จะส่งออกไปนั้น มีน้ำหนักน้อยกว่าหรือเท่ากับน้ำหนักคงเหลือที่จะส่งออกได้ตามโควตา
  - (๒) ให้ตรวจชั่งแร่ดีบุกที่จะส่งออกนั้นว่ามีน้ำหนักเท่ากับหรือไม่เกินน้ำหนักที่ปรากฏในใบผ่านด่านภาษี
  - (๓) เมื่อปรากฏว่าแร่ดีบุกที่จะส่งออกนั้น มีน้ำหนักไม่เกินน้ำหนักคงเหลือที่จะส่งออกได้ตามโควตา ก็อนุญาตให้ส่งแร่ดีบุกนั้นออกไปได้
  - (๔) ถ้าแร่ดีบุกที่จะส่งออกมีน้ำหนักมากกว่าน้ำหนักคงเหลือที่จะส่งออกได้ตามโควตา ก็อนุญาตให้ส่งแร่ดีบุกออกไปได้เฉพาะเท่าน้ำหนักคงเหลือที่จะส่งออกได้ตามโควตา
  - (๕) เมื่อได้อนุญาตให้ส่งแร่ดีบุกออกนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้กรอกข้อความลงในใบสุทธิขุดหาแร่หรือใบอนุญาตขายแร่ชั่วคราวและใบผ่านด่านภาษีตอน ๓ และ ๔ แล้วมอบตอน

๔. คืนให้กับผู้ส่งแระออกพร้อมด้วยใบสุทธิ
ขุดหาแร่หรือใบอนุญาตขายแร่ชั่วคราว นึก
ใบผ่านด่านภาษีตอน ๒ เก็บรักษาไว้ ส่ง
ตอน ๓ ไปยังพนักงาน ที่ดินและโลหกิจ
ประจำท้องที่โดยเร็ว

(๖) ถ้าขัดข้อง ไม่อนุญาตให้ส่งแร่ ต่อบุกออกนอก
ราชอาณาจักรได้ด้วย เหตุประการใด ๆ ก็ดี
ให้แจ้งให้พนักงาน ที่ดิน และ โลหกิจประจำ
ท้องที่ซึ่งปรากฏในใบผ่านด่านภาษีนั้นทราบ

กฎให้ไว้ณวันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม หน้า ๔๒๑)

กฎกระทรวงการคลัง

ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ

อากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔)

พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
อากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มั่งตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๓, ๔ และ ๕ แห่งพระราช
บัญญัติอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕ คือ

ก. ในจังหวัดพระนครและธนบุรี หัวหน้าแผนก
ในกองภาษีประเมิน กรมสรรพากร เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ข. ในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากจังหวัดพระนครและ
ธนบุรี สรรพากรจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒ การยื่นตราสารเพื่อขอเสียอากรตามความใน
มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔)
พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น อาจยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ
ขอเสียอากร ในเขตจังหวัดหนึ่งจังหวัดใดก็ได้

ข้อ ๓. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ไปตรวจสอบตราสารอัน
ต้องเสียอากรแสตมป์ ณ สถานที่ใด ๆ ตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช
๒๔๗๕ ต้องมี “ บัตรประจำตัว ” ตามพระราชบัญญัติบัตร
ประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๗๘

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม หน้า ๔๒๖)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมืองแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรค ๓ ของข้อ ๑ แห่ง
กฎกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๗๐ ว่าด้วยการกำกับตรวจ
ตราคนต่างด้าวเข้าประเทศสยามตามพระราชบัญญัติคนเข้า
เมือง พ.ศ. ๒๔๗๐

“ให้ผู้บังคับการเรือตรวจการประมงหรือผู้รักษาการแทน
เป็นเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมืองตลอดเขตค้ำน้ำน่าน้ำสยาม”

กฎให้ไว้ณวันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ศรีเสนา

สังฆราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม หน้า ๔๒๘)

กฎกระทรวงกรรมการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติประถมศึกษา
พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กรรมการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกรรมการออกตามความในพระราช
บัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๑ มกราคม
พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้กฎกระทรวงต่อไปนี้

หมวด ๑

การแจ้งความตามรายการสำรวจเด็ก

ข้อ ๑ ภายในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ทุกปี ให้
นายอำเภอ ประกาศในท้องที่ของตน ให้บิดามารดา หรือผู้ปก
ครองของเด็กแจ้งความตามรายการสำรวจเด็กต่อเจ้าพนักงาน
ตามแบบ ป. ๑

ข้อ ๒ บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กต้องแจ้งความ
ตามรายการสำรวจเด็กต่อเจ้าพนักงานภายในตำบลและภายใน
เวลาที่นายอำเภอกำหนดไว้ตามแบบ ป. ๒

ข้อ ๓ ภายในเดือนมีนาคมทุกปี ให้นายอำเภอทำบัญชีเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปดหรือเก้าหรือสิบในปีต่อไปแล้วแต่กรณี ตามแบบ ป. ๓ และเมื่อกรอกรายการพร้อมแล้วให้ส่งสำเนาบัญชีนี้แก่สารวัตรศึกษาหนึ่งชุด

ข้อ ๔ ให้นายอำเภอแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กให้ส่งเด็ก เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาโดยปกติในวันเปิดเรียนภาคต้นของปีต่อไปตามแบบ ป. ๔ และเมื่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กได้ส่งเด็กนั้นไปเข้าเรียนอยู่ที่ใดหรือมีเหตุที่ควรได้รับผ่อนผันตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา ให้แจ้งต่อนายอำเภอตามแบบ ป. ๕

หมวด ๒

การยกเว้นหรือผ่อนผัน จากการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อ ๕ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กคนใดร้องขอให้ยกเว้นเด็กคนนั้นจากการเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาโดยเหตุที่เด็กคนนั้นได้รับการศึกษาในครอบครัวของเขาอยู่แล้ว ให้ผู้ร้องขอขึ้นคำร้อง ตามแบบ ป. ๖

ข้อ ๖ ให้นายอำเภอยกเว้นเด็กจากการเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อปรากฏว่า

(ก) ผู้ร้องมีฐานะเป็นที่เชื่อถือได้ว่า จะจัดให้การศึกษา และควบคุมให้ ได้ผลสมตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา

(ข) ผู้ให้การศึกษาสอบไล่ได้ ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ ๔ หรือมีวิทยฐานะเทียบเท่ากัน และมีเวลาพอทำการสอนทั้ง เป็นผู้คุ้มครองบังคับตามข้อ ๓๐ แห่งกฎนี้ด้วย

ใบยกเว้นออกตามความในมาตรา ๕ ให้ใช้แบบ ป. ๗.

ข้อ ๗ เมื่อนายอำเภอได้ส่งยกเว้นเด็กจากการเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามมาตรา ๕ แล้ว ให้รายงานต่อข้าหลวงประจำจังหวัด ตามแบบ ป. ๘ และแจ้งการยกเว้นไปยังครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย ตามแบบ ป. ๘

ในกรณีถอนการยกเว้นเด็กจากการเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาตามมาตรา ๕ แล้ว นอกจากจะต้องแจ้งความถอนการยกเว้นไปยังบิดามารดาหรือ ผู้ปกครองของเด็กแล้ว นายอำเภอจะต้องแจ้งความถอนการยกเว้นไปยังครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย ตามแบบ ป. ๑๕

เด็กที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๕ ผู้ปกครองหรือบิดามารดาของเด็กต้องส่งเด็กเข้าสอบไล่ความรู้ปีละครั้ง หนังสือ

ของนายอำเภอ แจ้งความให้ส่งเด็กเข้าสอบได้ ตามความใน
มาตรา ๘ ให้ใช้แบบ ป. ๑๕

ข้อ ๘ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กคนใดจะ
ร้องขอว่า การเป็นอยู่ของตนจำเป็นต้องอาศัยใช้เด็กนั้นชั่วคราว
หรือจำเป็นต้องใช้เด็กสำหรับการอาชีพ ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอ
ผ่อนผันเด็กคนนั้นจากการเรียนตามแบบ ป. ๑๐

ใบผ่อนผันออกตามความในมาตรา ๑๐ ให้ใช้แบบป.๑๑

ข้อ ๙ เมื่อนายอำเภอได้ส่งผ่อนผันเด็กจากการเรียนอยู่
ในโรงเรียนประถมศึกษาตามมาตรา ๑๐ แล้ว ให้รายงาน
ต่อข้าหลวงประจำจังหวัดตามแบบ ป. ๑๒ และแจ้งการผ่อน
ผันไปยังครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย
ตามแบบ ป. ๑๓

ในกรณีถอนการผ่อนผันเด็กจากการเรียนอยู่ในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามมาตรา ๑๐ นอกจากจะต้องแจ้งความ
ถอนการผ่อนผันไปยังบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแล้ว
นายอำเภอ จะต้อง แจ้งความ ถอนการ ผ่อนผัน ไปยัง ครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย ตามแบบ ป.๒๑

ข้อ ๑๐ เมื่อนายอำเภอได้ส่งยกเว้นเด็กจากการเรียน
อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้รายงาน

ต่อข้าหลวงประจำจังหวัดตามแบบ ป. ๘ และแจ้งการยก
เว้นไปยังครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย
ตามแบบ ป. ๕

ในกรณีถอนการยกเว้นเด็กจากการเรียนอยู่ในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามมาตรา ๑๑ นอกจากจะต้องแจ้งความถอน
การยกเว้นไปยังบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแล้ว นาย
อำเภอจะต้องแจ้งความถอนการยกเว้นไปยังครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษาที่เด็กเรียนอยู่นั้นด้วย ตามแบบ ป. ๑๕

ใบยกเว้นออกตามความในมาตรา ๑๑ ให้ใช้แบบ ป. ๑๔

ข้อ ๑๑ (ก) คำสั่งข้าหลวงประจำจังหวัดถอนการยก
เว้นตามความในมาตรา ๘, ๑๑ ให้ใช้แบบ ป. ๑๖

(ข) คำสั่งข้าหลวงประจำจังหวัดถอนการผ่อน
ผันตามความในมาตรา ๑๐ ให้ใช้แบบ ป. ๑๗

(ค) หนังสือของนายอำเภอแจ้งเรื่องถอน
การยกเว้นไปยังบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็ก ให้ใช้
แบบ ป. ๑๘

(ง) หนังสือของนายอำเภอแจ้งเรื่องถอนการ
ผ่อนผันไปยังบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็ก ให้ใช้
แบบ ป. ๒๐

หมวด ๓

โรงเรียนประชาบาลที่ประชาชนจัดตั้ง

ข้อ ๑๒ (ก) เรื่องราวขอตั้งโรงเรียนตามความใน
มาตรา ๒๐ ให้ใช้แบบ ป. ๒๒

(ข) บัญชีรายนามและจำนวนเงินที่มีผู้สมัคร
ออกในการตั้งโรงเรียน ให้ใช้แบบ ป. ๒๓

(ค) ใบอนุญาตของข้าหลวงประจำจังหวัดให้
ประชาชนจัดตั้งโรงเรียน ให้ใช้แบบ ป. ๒๔

(ง) เรื่องราวขออนุมัติเป็นกรรมการจัดการโรง
เรียนตามความในมาตรา ๒๒ ให้ใช้แบบ ป. ๒๕ เมื่อ
ข้าหลวงประจำจังหวัดอนุมัติหรือไม่ประการใดแล้ว ให้นาย
อำเภอแจ้งให้ผู้นับเรื่องราวทราบ

(จ) ทะเบียนกรรมการจัดการโรงเรียน ให้
ใช้แบบ ป. ๒๖

(ฉ) คำสั่งถอนอนุญาตการตั้งโรงเรียนตาม
ความในมาตรา ๒๗ ให้ใช้แบบ ป. ๒๗ และให้นายอำเภอ
ส่งสำเนาไปยังคณะกรรมการจัดการโรงเรียนทราบ

หมวด ๔

การควบคุมโรงเรียนประชาบาลก. ภาคเรียนและวันหยุด

ข้อ ๑๓ ในปีหนึ่งให้แบ่งภาคเรียนเป็นสามภาค คือ ภาคต้น ภาคกลาง และภาคปลาย

ข้อ ๑๔ ในปีหนึ่งให้มีวันหยุดภาคเรียนไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และต้องไม่เกิน ๕๐ วัน

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการจังหวัดกำหนดการหยุดภาคเรียน ของโรงเรียนประชาบาลตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้วใน ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ให้เหมาะสมแก่ท้องถิ่น ๆ

ข้อ ๑๖ ในรอบสัปดาห์หนึ่งให้มีการหยุดเรียนวันหนึ่ง แต่ถ้าโรงเรียนใดมีกรณีจำเป็นจะต้องหยุดเกินกำหนดนี้ ให้ขออนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัด แต่ต้องไม่เกินสัปดาห์ ละ ๒ วัน

ข้อ ๑๗ ให้โรงเรียนประชาบาลหยุดเรียนในวันเทศกาล และนักขัตตฤกษ์ตามที่กระทรวงธรรมการกำหนดไว้

ถ้าโรงเรียนใดปรารถนาจะหยุดเรียนแตกต่างไปจากที่ กล่าวไว้ในวรรคก่อนนั้น โดยเกี่ยวกับการศาสนา จะ ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจังหวัดก่อน

โรงเรียนใดอยู่ห่างไกลจังหวัดมาก ไม่สะดวกในการคมนาคม ถ้าจำเป็นจะต้องหยุดเรียนโดยเกี่ยวกับการศาสนา จะรอรับอนุญาตจากคณะกรรมการจังหวัดก่อนไม่ทันทั้งนี้ก็ให้คณะกรรมการอำเภอสั่งอนุญาตได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการจังหวัดทราบ

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่จำเป็น เช่นมีโรคระบาดร้ายแรง หรืออุทกภัย เป็นต้น ให้นายอำเภอสั่งปิดโรงเรียนได้ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๗ วัน แล้วรายงานให้ข้าหลวงประจำจังหวัดทราบ ถ้านายอำเภอเห็นว่าจะต้องหยุดนานกว่า ๗ วันก็ให้นายอำเภอสั่งปิดโรงเรียนตามอำนาจไว้ก่อนแล้วรับรายงานขออนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นการด่วน

เมื่อปรากฏภายหลังว่าเหตุภัยอันตรายหรือความจำเป็นผ่านพ้นไปแล้ว นายอำเภอจะสั่งเปิดโรงเรียนก่อนกำหนดให้เปิดตามคำสั่งเดิมก็ได้

ข. หลักสูตร

ข้อ ๑๙ ให้โรงเรียนประชาบาลสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งกระทรวงธรรมการได้ประกาศใช้

ค. การสอน

ข้อ ๒๐ ให้ครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลเสนอตารางสอนของโรงเรียนต่อกรรมการอำเภอ เมื่อกรรมการอำเภอได้อนุญาตแล้วจึงจะใช้ได้

กรรมการจังหวัดจะสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขตารางสอนก็ได้

ข้อ ๒๑ ในวันหนึ่งให้มีเวลาเรียนในห้องเรียนไม่เกินห้าชั่วโมง และให้มีเวลาหยุดพักระหว่างเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองครั้ง รวมเวลาหยุดพักตั้งแต่หกสิบนาทีถึงเจ็ดสิบห้านาที

ง. หนังสือและเครื่องใช้ในการสอนการเรียน

ข้อ ๒๒ หนังสือที่ใช้เป็นแบบเรียนสำหรับหลักสูตรประถมศึกษา ให้ครูใหญ่เลือกใช้ได้เฉพาะแบบเรียนที่กระทรวงกรรมการอนุญาตให้ใช้ได้ ในโรงเรียน และต้องได้รับอนุมัติจากกรรมการอำเภอก่อน

ถ้าครูใหญ่ต้องการใช้แบบเรียนอื่น ให้ทำเรื่องขออนุญาตตามลำดับจนถึงกระทรวงกรรมการ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะใช้ได้

ข้อ ๒๓ โรงเรียนประชาบาลใหม่เครื่องใช้ประกอบการ
สอนการเรียนดังต่อไปนี้

- (ก) โต๊ะและ เก้าอี้ครู ชั้นละ ๑ ชุด
- (ข) กะดานดำ ชั้นละ ๑ แผ่นเป็นอย่างน้อย
- (ค) โต๊ะและม้านั่งพอกับจำนวนนักเรียน
- (ง) แผนที่ประเทศสยามชั้นละ ๑ แผ่น
- (จ) องค์พระพุทธรูปหรือแผ่นภาพพระพุทธรูปประดิษฐานไว้ในที่อันสมควรแก่การสักการะ

ในกรณีอื่นเกี่ยวกับการศาสนาอื่น โรงเรียนจะขอ
ยกเว้นก็ได้ ด้วยความเห็นชอบของข้าหลวงประจำจังหวัด

(ฉ) พระบรมรูปพระมหากษัตริย์สยามรัชกาลปัจจุบัน
ประดิษฐานไว้ในที่อันสมควรแก่การสักการะ

- (ช) รูปเครื่องหมายสยามรัฐธรรมนุญ
- (ซ) หนังสือแบบเรียนที่กำหนดให้นักเรียนทุกชั้น
เรียนอย่างละ ๑ เล่ม

(ด) เครื่องใช้อื่นๆ เช่น เครื่องบอกเวลาและสัญญาณ
เป็นต้น

ข้อ ๒๔ ในบรรดาเครื่องใช้ในการสอนการเรียนรู้ ต้องไม่มีสิ่งใดซึ่งอาจเป็นปฏิบัตย์ต่อความมั่นคงของประเทศชาติ โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่การปกครองของประเทศ หรือโน้มไปในทางที่จะก่อให้เกิดขึ้นซึ่งความเกลียดชังระหว่างคนต่างชั้น หรือมีสิ่งที่จะชักจูงหรือสื่อไปในทางผิดศีลธรรมหรือประเพณีอันดีงามของบ้านเมือง

จ. ความสมควรและการสุภาพบาล

แห่งสถานที่ของโรงเรียน

ข้อ ๒๕ การจัดสร้างโรงเรียน ให้ทำตามแบบของกระทรวงธรรมการและให้ได้รับอากาศและแสงสว่างพอสมควร

ข้อ ๒๖ การจัดสร้างโรงเรียนขึ้นใหม่ ให้เลือกสถานที่ย่านกลางที่เด็กส่วนมากจะไปมาได้โดยสะดวก และเป็นภูมิประเทศที่แวดล้อมด้วยเครื่องเย็นตาเย็นใจ มีที่ว่างเช่นสนามหญ้าสำหรับเด็กเล่นกีฬาต่างๆ ได้ด้วย

ข้อ ๒๗ สถานที่ตั้งของโรงเรียนต้องไม่เป็นที่ลุ่มหรือที่ดอนเกินไป และห่างจากสิ่งรบกวน เช่นเสียง กลิ่น ฝุ่น ละออง ควัน ๆ ล ฯ

ข้อ ๒๘ โรงเรียนต้องมีส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะถูกต้องตามลักษณะสุขภาพให้พอแก่จำนวนนักเรียน คิดเฉลี่ย ๑๐๐ คนต่ออย่างละ ๓ ที่ ตั้งอยู่ในที่มิดชิด ไม่ห่างไกลจากโรงเรียนเกินไป แบ่งแยกเป็นชายและหญิง

หมวด ๕

ครูประชาบาล

ข้อ ๒๙ การตั้งและถอนครูประชาบาลต้องเป็นไปตามระเบียบการของกระทรวงธรรมการที่ได้กำหนดไว้

ข้อ ๓๐ ครูประชาบาลต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(ข) ไม่เป็นผู้ร่างกายทุพพลภาพไร้ความสามารถ หรือจิตตผั่นเพี้ยนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคเรื้อรังหรือเป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรง

(ค) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี มีความประพฤติเรียบร้อย และมีนิสัยเหมาะแก่การเป็นครู

(ง) ไม่เป็นผู้ที่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(จ) ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกไล่ออกจากราชการ หรือถูกไล่ออกจากหน้าที่การงาน

ข้อ ๓๑ ครูประจำบาลต้องมีวิทยฐานะและอายุ ดังนี้

๑. ครูใหญ่

(ก) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และ

(ข) ต้องเป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรครู หรือเป็นผู้สอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๖ ของกระทรวงธรรมการ หรือเป็นผู้มีวิทยฐานะอันรัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากัน และเคยได้ทำหน้าที่ครูมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าที่กำหนด แต่ได้ทำหน้าที่ครูมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี แสดงความสามารถต่อหน้าที่เป็นอย่างดีซึ่งกรรมการอำเภอรับรองว่าสมควรเป็นครูใหญ่ได้

๒. ครูน้อย

(ก) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ และ

(ข) ต้องเป็นผู้สอบไล่ได้ประกาศนียบัตรครู หรือสอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๓ ของกระทรวงธรรมการหรือเป็นผู้มีวิทยฐานะอันรัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากัน แต่ถ้าในเขตท้องที่ใด การศึกษามัธยมต้นยังไม่แพร่หลาย ก็ให้คณะ

๔๒๓

กรมการจังหวัดมีอำนาจกำหนดวิทยฐานะ ของครูน้อยเพียง
สอบได้ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ ๔

สำหรับครูสอนเฉพาะวิชาอาชีพ ไม่จำเป็นต้องมีวิทยฐานะ
ดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน แต่ต้องมีความรู้ความสามารถ
ในวิชาอาชีพที่ตนจะต้องสอนนั้น

หมวด ๖

การตั้งกรรมการศึกษา

ข้อ ๓๒ ใบตั้งกรรมการศึกษาตามความในมาตรา ๓๘
ให้ใช้แบบ ป. ๒๘

หมวด ๗

โรงเรียนเทศบาล

ข้อ ๓๓ บรรดากฎทั้งหลายในหมวด ๔, ๕, ๕ และ ๑๐
แห่งกฎนี้ให้นำมาใช้บังคับสำหรับโรงเรียนเทศบาลโดย
อนุโลม และให้อยู่ภายในบังคับดังต่อไปนี้ด้วย

ก. กำหนดการหยุดภาคเรียนของโรงเรียนเทศบาลนั้น
ให้คณะกรรมการแห่งเทศบาล เป็นผู้พิจารณา และขออนุมัติจาก
คณะกรรมการจังหวัดให้เหมาะสมแก่ท้องถิ่นนั้น

(ข) ในรอบสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนเทศบาลจะเลือกวันใดเป็นวันหยุดก็ได้ ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการแห่งเทศบาลนั้น

(ค) โรงเรียนเทศบาลปรารถนาจะหยุดเรียนแตกต่างไปจากวัน เทศกาล และนักขัตตฤกษ์ตามที่กระทรวง ธรรมการกำหนดไว้แล้ว โดยเกี่ยวกับการศาสนาหรือการอื่นใดก็ดี จะรออนุญาตจากคณะกรรมการจังหวัดก่อนไม่ทันที่วงที่ ก็ให้คณะกรรมการสั่งอนุญาตได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการจังหวัดทราบ

(ง) ในกรณีที่จำเป็นหรือเป็นการด่วน ให้นายกมนตรีสั่งปิดโรงเรียนเทศบาลได้เป็นพิเศษครั้งหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๗ วัน แล้วรายงานให้ข้าหลวงประจำจังหวัดทราบ ถ้าเห็นว่าจะต้องหยุดนานกว่า ๗ วัน ก็ให้นายกมนตรีสั่งปิดโรงเรียนตามอำนาจไว้ก่อน แล้วรับรายงานขออนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นการด่วน

(จ) โดยปกติโรงเรียนเทศบาลต้องสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาซึ่งกระทรวงธรรมการได้ประกาศใช้ แต่ถ้ามีเหตุเป็นพิเศษโดยคำนึงถึงความเหมาะสมแห่งท้องถิ่นคณะ

มนตรีแห่งเทศบาลจะขออนุมัติใช้หลักสูตรอื่น ที่รัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากันก็ได้

(ฉ) ตารางสอนที่จะใช้ในโรงเรียนเทศบาลนั้น ให้นายกมนตรีส่งไปขออนุมัติจากกรรมการจังหวัดก่อนจึงจะใช้ได้

(ช) แบบเรียนต่าง ๆ ที่จะใช้ในโรงเรียนเทศบาลนั้น ให้เลือกใช้แต่เฉพาะแบบเรียนที่กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน ชั้นใดจะใช้แบบเรียนใดบ้างนั้น ให้นายกมนตรี เทศบาล ขออนุมัติจากกรรมการ จังหวัด ก่อน แต่ถ้าเป็นแบบเรียนอื่นนอกจากที่กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้ได้ ในโรงเรียน จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงธรรมการก่อน

(ซ) เครื่องใช้ประกอบการสอน การเรียน ในโรงเรียนเทศบาลในท้องถิ่นที่นับถือศาสนาใด อนุญาตให้มีเครื่องใช้ประกอบตามสมควร แก่ลัทธิศาสนานั้น ๆ ได้

ข้อ ๓๔ ให้นายกมนตรีทำทะเบียนดังต่อไปนี้

- (ก) ทะเบียนโรงเรียนเทศบาล ตามแบบ ป. ๔๓
- (ข) ทะเบียนครูเทศบาล ตามแบบ ป. ๔๔
- (ค) ทะเบียนสารวัตรศึกษา ตามแบบ ป. ๔๕

(ง) ทะเบียนพัสดุเคลื่อนที่ไม่ได้ของโรงเรียน ตามแบบ ป. ๔๗

ข้อ ๓๕ รายงานประจำปีแสดงกิจการของโรงเรียนเทศบาล ให้ใช้แบบ ป. ๒๕ และให้ยื่นต่อข้าหลวงประจำจังหวัดภายในเดือนพฤษภาคมของปีต่อไป

หมวด ๘

โรงเรียนราษฎร์

ก. การรับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับ

ข้อ ๓๖ โรงเรียนราษฎร์ใดต้องการรับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ เข้าเรียนในโรงเรียน ให้ผู้จัดการโรงเรียนทำเรื่องราวขออนุญาตข้าหลวงประจำจังหวัดตามแบบ ป. ๓๐

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้จัดการโรงเรียนราษฎร์ร้องขออนุญาตรับเด็ก ที่มีอายุในเขตต์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดสอบสวนเห็นสมควร และถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ กับกฎกระทรวงวงกรรมการแล้ว ให้รายงานขอรับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี เมื่อได้รับความ

เห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว จึงให้ออกใบอนุญาตตามแบบ
ป. ๓๑

เมื่อได้รับคำร้องขอตามความในวรรคก่อน ให้ข้าหลวง
ประจำจังหวัดสอบสวนตามกฎหมายกระทรวงธรรมการซึ่งออกตาม
ความในมาตรา ๔๖ (๒) ว่าด้วยเรื่องครู ภาคเรียน เวลา
เรียน หลักสูตร การสอน หนังสือ เครื่องใช้ ในการเรียน
ระเบียบการปกครองโรงเรียน การหยุดทำการสอนชั่วคราว
เพราะเหตุจำเป็นใด ๆ ความสมควรและการสุขาภิบาลแห่ง
สถานที่ของโรงเรียน

ข้อ ๓๘ ใบอนุญาตจะออกให้ไว้เป็นสำคัญตลอดเวลา
ที่โรงเรียนราษฎรนั้นปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๖ และ ๑๘
และกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๖ (๒) ว่า
ด้วยเรื่องครู ภาคเรียน เวลาเรียน หลักสูตร การสอน
หนังสือ เครื่องใช้ ในการเรียน ระเบียบการปกครองโรง
เรียน การหยุดทำการสอนชั่วคราวเพราะเหตุจำเป็นใด ๆ
ความสมควรและการสุขาภิบาลแห่งสถานที่ของโรงเรียน

ข. หลักสูตร

ข้อ ๓๙ โรงเรียนราษฎรซึ่งรับเด็กที่มีอายุในเขตตั้งบังคับ
ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ เข้า

เรียนในโรงเรียน ต้องสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาของ
กระทรวงธรรมการซึ่งได้ประกาศให้ใช้ นอกจากนี้จะได้รับ
อนุมัติให้สอนตามหลักสูตรอื่นที่รัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากัน

ค. ครู

ข้อ ๔๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์
ครูโรงเรียน ราษฎร์ ซึ่ง จะรับเด็ก ที่มีอายุในเขตต์บังคับ ตาม
พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ นั้น ต้อง
มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๐ แห่งกฎนี้ด้วย

ข้อ ๔๑ จำนวนครูประจำชั้นต้องมีให้เพียงพอแก่นัก
เรียน

ง. ภาคเรียน การสอน หนังสือ ฯลฯ

ข้อ ๔๒ ในเรื่องภาคเรียน วันหยุด การสอน หนังสือ
เครื่องใช้ในการเรียน ความสมควร และการสุขาภิบาลแห่ง
สถานที่ของโรงเรียนนั้น ให้ผู้จัดการโรงเรียนและครูใหญ่
ปฏิบัติอนุโลมตามที่ยังบังคับไว้ในหมวด ๔ แห่งกฎนี้ และให้
อยู่ภายในบังคับดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) การหยุดภาคเรียนสำหรับโรงเรียนราษฎร์ในปีหนึ่งนั้น จะแบ่งเป็นสองภาคหรือสามภาคก็ได้ และผ่อนผันให้หยุดได้ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน แต่ต้องไม่เกิน ๕๐ วัน

(ข) ในรอบสัปดาห์หนึ่งจะหยุดการเล่าเรียนวันหนึ่งหรือมากกว่านั้นก็ได้ ด้วยอนุวัติของคณะกรรมการจังหวัด ทั้งนี้โดยถือกำหนดอัตราเวลาเรียน ว่าต้องไม่น้อยกว่าอัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงธรรมการหรือตามหลักสูตรอื่นซึ่งรัฐมนตรีอนุวัติให้เทียบเท่ากันได้

(ค) โรงเรียนราษฎร์ปรารถนาจะหยุดเรียน แตกต่างไปจากวันเทศกาลและนักขัตฤกษ์ตามที่ กระทรวงธรรมการกำหนดไว้แล้วโดยเกี่ยวกับการศาสนาหรือการอื่นใดก็ดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจังหวัดก่อน แล้วจึงจะส่งให้โรงเรียนปฏิบัติได้

(ง) เครื่องใช้ประกอบการสอนการเรียนในโรงเรียนราษฎร์ที่นับถือศาสนาใดอนุญาตให้มีเครื่องใช้ประกอบตามลัทธิศาสนานั้น ๆ ได้

จ. การหยุดทำการสอนชั่วคราวเพราะเหตุจำเป็น

ข้อ ๔๓ เมื่อโรงเรียนราษฎร์ต้องหยุดทำการสอนชั่วคราวเพราะเหตุจำเป็น เช่นมีโรคระบาดร้ายแรง หรืออุทก

ภัยเป็นต้น ให้ผู้จัดการโรงเรียนสั่งหยุดได้ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๗ วัน แล้วให้รายงานชี้แจงเหตุผลให้นายอำเภอทราบ ถ้าจะหยุดนานเกินกว่า ๗ วัน ให้ผู้จัดการโรงเรียนทำเรื่องรายงานต่อนายอำเภอ ขออนุญาตข้าหลวงประจำจังหวัด เป็นการด่วน

เมื่อปรากฏภายหลังว่า เหตุภัยอันตรายหรือความจำเป็นผ่านพ้นไปแล้ว ผู้จัดการโรงเรียนหรือนายอำเภอจะสั่งเปิดโรงเรียนก่อนกำหนดให้เปิดตามคำสั่งเดิมก็ได้

หมวด ๕

สารวัตรศึกษา

ข้อ ๔๔ การตั้งและการถอนสารวัตรศึกษา ต้องเป็นไปตามระเบียบการของกระทรวงธรรมการที่ได้กำหนดไว้

ข้อ ๔๕ สารวัตรศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(ข) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพไร้ความสามารถ หรือจิตต์พั่นเพื่อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคเรื้อรัง หรือโรคติดต่อที่ร้ายแรง

(ค) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี มีความประพฤติเรียบร้อย

(ง) ไม่เป็นผู้ที่เคยรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษา เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยสุจริต

(จ) ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกไล่ออกจากราชการ หรือถูกไล่ออกจากหน้าที่การงาน

(ฉ) เป็นผู้ที่มีความชำนาญในท้องถิ่นและกว้างขวางในท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๔๖ สारวตรศึกษาจะต้องมีวิทยฐานะและอายุดังนี้

(ก) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และ

(ข) ต้องเป็นผู้ที่สอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๓ ของกระทรวงธรรมการเป็นอย่างต่ำ หรือมีวิทยฐานะอันรัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากัน แต่ถ้าในเขตท้องที่ใดการศึกษามัธยมต้นยังไม่แพร่หลาย ก็ให้คณะกรรมการจังหวัดมีอำนาจกำหนดวิทยฐานะของสารวตรศึกษาลงเพียงสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ ๔

ข. การตั้งสารวัตรศึกษา

ข้อ ๔๗ ใบตั้งสารวัตรศึกษา ตามความ ในมาตรา ๔๗ ให้ใช้แบบ ป. ๓๒

ค. หน้าที่ของสารวัตรศึกษา

ข้อ ๔๘ ใบแจ้งความของสารวัตรศึกษาให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก ให้จัดส่งเด็กเข้าเรียนตามความใน มาตรา ๔๕ (๑) ให้ใช้แบบ ป. ๓๓

ข้อ ๔๙ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กไม่ปฏิบัติตามแจ้งความของสารวัตรศึกษาดังกล่าวแล้วในข้อ ๔๘ ให้ สารวัตรศึกษารายงานต่อนายอำเภอตามความในมาตรา ๔๕ (๑) ตามแบบ ป. ๓๔

ข้อ ๕๐ ใบแจ้งความของสารวัตร ศึกษาให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กจัดส่งเด็กเข้าเรียน เมื่อเด็กขาดเรียน ตามความในมาตรา ๔๕ (๒) ให้ใช้แบบ ป. ๓๕

ข้อ ๕๑ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กไม่ปฏิบัติตามแจ้งความของสารวัตรศึกษาดังกล่าวแล้วในข้อ ๕๐ ให้ สารวัตรศึกษารายงานต่อนายอำเภอตามความในมาตรา ๔๕ (๒) ตามแบบ ป. ๓๖

ข้อ ๕๒ (ก) ใบแจ้งความของนายอำเภอให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่ปรากฏว่ายังมีได้เรียนอยู่ในโรงเรียน ส่งเด็กเข้าเรียนตามความในมาตรา ๑๔ ให้ใช้แบบ ป. ๓๗

(ข) ใบแจ้งความของนายอำเภอให้ส่งเด็กที่ ขาดเรียนเข้าเรียนตามเดิม ตามความในมาตรา ๑๔ ให้ใช้ แบบ ป. ๓๘

ข้อ ๕๓ ใบแจ้งความของสารวัตรศึกษาให้ผู้ใต้เด็ก จัด การให้เด็กได้เรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธ ศักราช ๒๔๗๘ ตามความในมาตรา ๔๕ (๓) ให้ใช้แบบ ป. ๓๙

ข้อ ๕๔ ถ้าผู้ใต้เด็กไม่ปฏิบัติตามแจ้งความของสารวัตร ศึกษาดังกล่าวแล้วในข้อ ๕๓ ให้สารวัตรศึกษารายงานต่อ นายอำเภอ ตามความในมาตรา ๔๕ (๓) ตามแบบ ป. ๔๐

ข้อ ๕๕ ใบแจ้งความของนายอำเภอให้ผู้ใต้เด็กจัดการ ให้เด็กได้เรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ ตามความในมาตรา ๑๓ ให้ใช้แบบ ป. ๔๑

หมวด ๑๐

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๕๖ ใบสมัครของครูโรงเรียน ประชาบาล หรือสาร
วิตรศึกษา ซึ่งจะต้องยื่นเมื่อสมัครเข้ารับตำแหน่ง ให้ใช้
แบบ ป. ๔๒

ข้อ ๕๗ ให้กรรมการอำเภอ กรรมการจังหวัด ทำ
ทะเบียนต่อไปนี้

- (ก) ทะเบียนโรงเรียนประชาบาล ตามแบบ ป. ๔๓
- (ข) ทะเบียนครูประชาบาล ตามแบบ ป. ๔๔
- (ค) ทะเบียนสารวิตรศึกษา ตามแบบ ป. ๔๕
- (ง) ทะเบียนกรรมการศึกษา ตามแบบ ป. ๔๖
- (จ) ทะเบียนพัสดุเคลื่อนที่ ไม่ได้ ของ โรงเรียน
ประชาบาล ตามแบบ ป. ๔๗

ข้อ ๕๘ ให้ครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลหรือเทศบาลจัด
ทำทะเบียนพัสดุเคลื่อนที่ใต้ของโรงเรียนไว้เป็นหลักฐาน ๒
ชุด ตามแบบ ป. ๔๘ ชุดหนึ่งเก็บรักษาไว้ที่โรงเรียน อีก
ชุดหนึ่ง ส่งเก็บรักษาไว้ที่อำเภอหรือเทศบาลแล้ว แต่กรณี
และจะต้องตรวจตราแก้ไขให้ถูกต้องตามความจริงอยู่เสมอ

ข้อ ๕๘ ใบรับเงินหรือรับสิ่งของให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) ใบรับเงินใน การ บำรุงโรงเรียน ประชาบาล ที่
ประชาชนตั้ง ให้ใช้แบบ ป. ๕๘

(ข) ใบรับเงินบำรุงศึกษาประชาบาล ให้ใช้แบบ
ป. ๕๐

(ค) ใบรับสิ่งของบำรุงศึกษาประชาบาล ให้ใช้
แบบ ป. ๕๑

ข้อ ๖๐ กฎข้อ ๓๑ และ ๔๖ ไม่ใช่บังคับแก่ผู้ที่เป็น
ครูประชาบาลหรือสารวัตรศึกษาอยู่แล้ว ในวันประกาศใช้
กฎกระทรวงฉบับลงวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๖๑ แบบ ป. ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ นั้น ให้ใช้ตาม
แบบท้ายกฎนี้

กฎให้ไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

สุคนธ์วิทศึกษากร

สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

กฎกระทรวงธรรมการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบลูกเสือ
พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบลูกเสือ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงธรรมการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

เครื่องแบบลูกเสือ

ข้อ ๑ เครื่องแบบลูกเสือสำรอง ให้แต่งกายด้วย
เครื่องแบบนักเรียนตามปกติของโรงเรียนนั้น ๆ กับให้มี
เครื่องหมายตราหน้าเสื้อลายคนทำด้วยโลหะสีทอง ขนาด
คิดเป็นวงกลมโต ๒๕ มม.   ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ประมาณแนวคุมเสื้อเม็ดที่ ๑

ข้อ ๒ เครื่องแบบลูกเสือ มีดังต่อไปนี้

ก. หมวก

(๑) เหล่าเสนา หมวกสักหลาดสีกากะแกมเขียวทรง
ปีกกว้างทำด้วยเข็มขัดหนังสีน้ำตาลแก่ ขนาดกว้าง ๒ ซม.

โดยรอบ เมื่อพันแล้วให้เอาหัวเข็มขัดไว้ทางซ้ายที่ปัก
 หมวกทั้ง ๒ ข้างเจาะรูสำหรับร้อยสายรัดคาง มีสายรัดคาง
 ทำด้วยเชือกถักสี่เดียวกับหมวก ร้อยรูใบหมวกและผูกเป็น
 ปมไว้ข้างหลัง ให้แก่เพื่อขยายหรือร่นได้ง่ายในเมื่อต้องการ
 ที่ตรงศูนย์กลางหน้าหมวกเหนือแถบเข็มขัดประมาณ ๑ ซม.
 ให้มีตราหน้าเสื้อลายดูน ทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดคิดเป็น
 วงกลมโต ๒๕ มม.

(๒) เหล่าสมุทรเสนา มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวกผ้าสีกาเกี รูปหมวกกลาสี มีสายแถบ
 ดำขนาดกว้าง ๓๒ มม. ยาว ๑ เมตร ที่สายแถบด้านหน้า
 มีอักษรเจ็มนามเหล่า "ลูกเสือสมุทรเสนา" ขนาดตัวอักษร
 สูง ๒ ซม. เป็นลายเส้นทึบกว้าง ๒ มม. ไว้ระยะช่องไฟ
 ห่างระหว่างตัวอักษรพองาม และมีตราหน้าเสื้อกำกับที่
 ต้นและท้ายวรรคอักษรที่ปลายแถบทั้งสองข้างห่างจากปลาย
 แถบ ๓ ซม. มีตราสมอ ตัวอักษร ตราหน้าเสื้อและตรา
 สมอที่วางนี้ ให้ทอ หรือปัก หรือพิมพ์ เป็นตัวทองเรียบ
 สำหรับใช้พื้นที่เชิงหมวกโดยรอบโดยวิธีผูกต่อกันให้เป็นเงื่อน
 รูดได้ เมื่อผูกแล้วจะให้ห่วงสมออยู่ห่างจากริมที่พับเป็น
 เงื่อนประมาณข้างละ ๕ ซม. ปลายแถบตัดชายเป็นแฉก

หางนกแขวงแซว ห้อยไว้ข้างหลัง คือเมื่อสวมหมวกแล้ว ต้องให้ตราหน้าเสื่ออยู่ตรงแฉกหน้า อักษรแจ่มนามเกล้า อยู่ทางซ้ายและเอาเงื่อนที่ผูกนั้นไว้ทางข้างหลังพอดี กับมีสายรัดคางทำด้วยริบบิ้นสีขาวขนาดกว้าง ๑๖ มม. เย็บติดไว้ที่เชิงหมวกตรงกันข้าม เมื่อไม่ใช่ให้ซ่อนไว้ในหมวก

อย่างที่ ๒ หมวกผ้าสีขาวมีรูปและลักษณะอย่างเดียวกันกับหมวกอย่างที่ ๑

ข. เสื่อ

(๑) เกล้าเสนา เสื่อผ้าสีกาเกี่ยมเขียว รูปเชอรต คอพับผ้าออกตลอด ใต้อกเสื่อทำเป็นสาบขนาดกว้าง ๔ ซม. และมีดุมขัด ๕ ดุม แขนยาวรวบที่ข้อมือและมีดุมขัดในแนวทางตั้งข้างละ ๒ ดุม มีกะเป๋าดัดแนวรวมนมทั้งสองข้าง ๆ ละ ๑ กะเป๋่า มีแถบผ้าขนาดกว้าง ๓ ซม. เย็บติดตรงกึ่งกลางในแนวทางตั้ง ที่ปากกะเป๋่ามีใบปรุรูปมนชาย กลางแหลม และเจาะรังดุมสำหรับขัดดุมขนาดย่อมซึ่งติดอยู่ตรงกึ่งกลางปากกะเป๋่า ๑ ดุม กะเป๋่าเสื่อที่ว้านให้มีขนาดพอเหมาะกับเสื่อตามส่วนของบุคคล แต่ขนาดใหญ่ต้องมีส่วนกว้างไม่เกินกว่า ๑๒ ซม. และลึกไม่เกินกว่า ๑๕ ซม.

หรือขนาดเล็กต้องมีส่วนกว้างไม่น้อยกว่า ๘ ซม. และลึก
 ไม่น้อยกว่า ๑๐ ซม. กับมีอินทรนุสีเดียวกันกับเสื้อเป็น
 แผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ติดอยู่เหนือ
 บ่าทั้งสองข้าง ทางด้านไหล่ขนาดกว้าง ๓๕ มม. เย็บติด
 กับตะเข็บไหล่เสื้อ ทางด้านคอขนาดกว้าง ๒๕ มม. ปลาย
 มน มีคุดขนาดย่อมขัดที่ปลายอินทรนุสีทางด้านคอข้างละ
 ๑ คุด โดยวิธีเจาะเสื้อสอดก้านคุดลงไปติดคงภายในเสื้อ
 หรือจะเย็บติดกับไหล่เสื้อก็ได้ คุดทั้งสองนี้ที่กล่าวมาแล้วนี้มี
 ลักษณะเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่

(๒) เหล่าสมุทรรเสนา มีเสื้อ ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ เสื้อผ้าสีทึบคอปก ตัดแหวกอกตามแบบ
 เสื้อกลาสี แขนยาวลงไปที่ศอกเพียงประมาณ ๕ ซม. ไม่
 รวมปลายแขน ที่ตรงใต้แหวกอกเส้อมีริบบิ้นขาวขนาด
 กว้าง ๑๕ มม. เย็บตรงส่วนกลางติดกับอกเสื้อ ปล่อยชาย
 ห้อยไว้ยาวข้างละ ๑๕ ซม. ริบบิ้นนี้สำหรับผูกทับผ้าผูกคอ
 ซึ่งจะกล่าวต่อไป มีกะเป๋านชะนิดกะเป๋ากัดยงไม่มีแถบ
 ติดแนวรวนมาข้างซ้าย ๑ กะเป๋อ ขนาดของกะเป๋อที่วานี้ให้
 มีขนาดพอเหมาะกับเสื้อตามส่วนของบุคคล แต่ขนาดใหญ่
 ต้องมีส่วนกว้างไม่เกินกว่า ๑๒ ซม. และลึกไม่เกินกว่า

๑๕ ซม. หรือขนาดเล็กต้องมีส่วนกว้างไม่น้อยกว่า ๘ ซม. และลึกไม่น้อยกว่า ๑๐ ซม.

อย่างที่ ๒ เสื้อผ้าสีขาว รูปร่างเดียวกันกับเสื้ออย่าง
ที่ ๑ เว้นแต่ปกคอเสื้อด้านบนทำด้วยผ้าสีน้ำเงินดำ (ชนิด
สีไม่ตก) มีแถบผ้าขาวทาบรอบปกคอเสื้อที่กว้างสองแถบ
แถบนอกขนาดกว้าง ๒ ซม. เย็บติดห่างจากขอบปกคอเสื้อ
ประมาณ ๕ มม. และแถบในขนาดกว้าง ๓ มม. เย็บติด
ห่างจากแถบนอกประมาณ ๓ มม. กับมีแขนยาวรวมทั้งข้อมือ
มีค้อมขนาดข้อมือสีขาวขัดข้างละ ๑ คู่ ชายตัวเสื้อยาวเพียง
ปิดตะโพก

เสื้ออย่างที่ ๒ นี้ เวลาสวมให้เอาชายเสื้อสวมทับขอบ
กางเกง

อย่างที่ ๓ เสื้อชั้นในผ้าสีขาว รูปร่างเสื้อคอเปิดเป็นวงกลม
(แบบเสื้อคอพวงมลัย แต่แคบปิดกะตุกใหญ่ลาร้า) ผ้าที่
บ่าซ้ายพอให้สวมศีรษะได้ มีค้อมที่บ่าซ้าย ๒ คู่ มีแถบผ้า
สีน้ำเงินดำกว้าง ๑๕ มม. ขลิบโดยรอบวงคอเสื้อ ชายแขน
เสื้อยาวเพียงเหนือศอก ชายเอวเสื้อยาวเพียงปิดตะโพก

เสื้อชนิดนี้สำหรับใช้สวม ประกอบกับเสื้ออย่างที่ ๑
และที่ ๒ แทนเสื้อชั้นในธรรมดา ในเวลาปกติอากาศ

ร้อนและเป็นการฝึก, อบรมอยู่ภายในโรงเรียนหรือที่พักของ กองลูกเสือนั้นแล้ว จะสวมแต่เสื้อเชนิตนี้ไม่สวมเสื้อชั้น นอกอย่างที ๑ ด้วยก็ได้ แต่ถ้าเป็นการไปมาภายนอกหรือ เป็นการเกี่ยวกับเกียรติยศต้องสวมเสื้อชั้นนอกด้วยเสมอ

(๓) เสื้อ เครื่อง แบบลูกเสือ ตาม ที่กล่าวมาแล้ว ใน (๑) และ (๒) อย่างที่ ๑ นั้น เมื่อสวมแล้วให้เอาชายเสื้อ ไว้ในกางเกงเสมอ

ค. ผ้าผูกคอ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดกว้าง ๗๕ ซม. มีสีและใช้ต่างกันตามเหล่า ดังนี้

(๑) เหล่าเสนา ให้ใช้สีเหลือง เวลาจะใช้ประกอบด้วยเสื้อให้เอา มุมผ้า สองมุมตรง กันข้าม พับซ้อนกัน เป็นรูป ๓ เหลี่ยม และพับทางด้านทะแยงหนึ่งครั้ง ให้มีส่วนที่พับ นั้นกว้างประมาณ ๖ ซม. เอาไว้ด้านในแล้วผูกเงื่อนสอด สร้อย เงื่อนที่ผูกนให้เอาไว้ข้างหน้าและขีดตุ้มคอเสื้อ หอด้ เอาชายที่เป็นมุมไว้ข้างหลังทับคอเสื้อ

(๒) เหล่าสมุทรเสนา ให้ใช้สีดำ เวลาจะใช้ประกอบด้วยเสื้ออย่างที ๑ และที ๒ ให้เอามุมผ้าสองมุมตรงกันข้าม พับซ้อนกันและพับต่อ ๆ ไป โดยเอามุมผ้าที่พับซ้อนกันนั้น

ไว้ข้างใน จนมีขนาดกว้าง ๖ ซม. แล้วผูกเงื่อนต่อกันไว้ข้างหลังได้ปักคอเสื้อให้ส่วนกึ่งกลางผ้าอยู่ข้างหน้าตรงแหวกออกคอเสื้อ ก่อนจะผูกริบบิ้นให้เอี้ยวผ้าผูกคอนเสื้อก่อนคือเอี้ยวให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวาแล้วจึงผูกริบบิ้น และเมื่อผูกริบบิ้น แล้วจะให้ปลายสุด ผ้าผูกคอตรงรอยทบที่กึ่งกลางนั้นอยู่ต่ำกว่าเงื่อนโบริบบิ้นประมาณ ๖ ซม.

ง. สายโยงมิด สายด้ายถักกลมสีขาว มีรูปและขนาดตามแบบของสภากรรมการกลาง ๆ มีส่วนยาวเมื่อคล้องคอแล้วยาวเพียงสุดแขน ใช้ประกอบกับเครื่องแบบลูกเสือสมุทรเสนาในเมื่อสวมเสื้ออย่างที ๑ และที่ ๒ เวลาที่จะสวมให้สอดสายโยงมิดนี้ไว้ได้ปักคอเสื้อ ให้แผ่นถักสีเหลี่ยมอยู่บนและตรงโบริบบิ้นที่ผูกทับผ้าผูกคอพอดี แล้วเอาปลายสอดไว้ในกะเป๋าสื่อ ปล้อยท้องโค้งแห่งสายห้อยไว้

จ. กางเกง

(๑) เหล่าเสนา กางเกงผ้าสีทากักแกมเขียวขาสั้นเพียงเข้า รูปกางเกงไทย ผ่าตรงส่วนหน้ามีคุดมขัดซ้อนคุดมไว้ข้างใน ๕ คุดมและมีกะเป๋าส่งตามแนวตะเข็บข้างด้านนอกข้างละ ๑ กะเป๋าส่ง กางเกงตามที่กล่าวมาแล้วนี้ เวลาสวมให้สวมทับขายเสื้อไว้ให้กะทัดรัดเรียบร้อย

(๒) เหล่าสมุทรเสนา มี ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ กางเกงผ้าสีกากี มีรูปอย่างเดียวกันกับ กางเกงลูกเสือเสนา เวลาสวมให้สวมทับขายเสื้อไว้ให้ กระทบรัดเรียบร้อย

อย่างที่ ๒ กางเกงผ้าสีขาว ขาวว นปลายผายแบบ กางเกงกลาสี ขอบเอวผ้าตรงส่วนข้างตามแนวตะเข็บ ทั้งสอง ลึกประมาณ ๑๐ ซม. มีคุดมัดข้างละ ๒ คุด ที่ ขอบเอวส่วนหลังตรงรอยผ่าทั้ง ๒ ข้าง มีแถบผ้าอย่างเดียวกั นกับตัวกางเกงเย็บ ต่อโอบ มาประ ชิดซ้อน กันที่ ด้าน หน้า มีคุดมัด ๓ คุด เพื่อประกอบเป็นขอบยึดกางเกงให้ติดกับ เอวรอบตัว ตรงกึ่งกลางด้านหลังของขอบเอว ผ้าเป็นรูป คมขวาน ลึกประมาณ ๑๐ ซม. ตามขอบมีรูร้อยเชือกให้ รูดได้ เพื่อดึงให้ขอบกางเกงกระชับกับเอวได้แน่นตาม ต้องการแล้วจึงเอาชายขอบเอวส่วนหน้าตลบทับขอบนี้่อีกชั้น หนึ่ง โดยมีคุดมัดตามแนวขอบ ๒ คุด ไว้ระยะห่างกันพอ กวกร ขาววาดสันเท้า ตรงปลายขาผายกว้างเท่าส่วนตะโพก เมื่อพับตามแนวตะเข็บกัน (เพื่อถกปลายขากางเกงให้ถึง ตะโพกได้)

ฉ. เข็มขัด ทำด้วยหนังเหลือง ขนาดกว้าง ๓๕ มม. มีหัวทองเหลืองชนิดหัวขัด ตามแบบของสภากรรมการ กลาง ฯ เวลาคาดให้คาดทับกางเกง

ช. ถุงเท้า ให้ใช้ถุงเท้ายาว สำหรับลูกเสือเสนาให้ใช้สีดำ และลูกเสือสมุทรเสนาให้ใช้สีเทา

ซ. รองเท้า

(๑) เหล่าเสนา ทำด้วยหนังสีดำ

(๒) เหล่าสมุทรเสนา ทำด้วยหนังสีน้ำตาล สำหรับใช้กับกางเกงอย่างที ๑ ทำด้วยผ้าใบสีขาวสำหรับใช้กับกางเกงอย่างที ๒

รองเท้าตามที่ว่ามาใน (๑) และ (๒) นี้ให้ใช้รูปรองเท้าหุ้มส้นชนิดผูกไม่มีลวดลาย

อนึ่ง รองเท้าและถุงเท้าตามที่กล่าวมาใน ช. และ ซ. นั้น ในเวลาปกติจะสวมหรือไม่สวมก็ได้ แต่ถ้าไปงานพิธีหรือเพื่อเกียรติยศแล้ว ต้องสวมเสมอ นอกจากนั้นแล้วแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓ เครื่องแบบนายหมู่ลูกเสือ เหมือนกันกับเครื่องแบบ ลูกเสือ ตามเหล่าซึ่ง ได้กำหนดไว้ใน ข้อ ๒ ทุก

ประการ เพิ่มเติมให้ มีเครื่องหมายซึ่งได้กำหนดไว้ใน
ข้อ ๑๕ นอกจากนั้นแล้วนายหมูลูกเสือเสนาให้ มีสายนก
หวัดทำด้วยด้ายถักสีเหลือง มีรูปและขนาดตามแบบของ
สภากรรมการ กลาง ๆ ให้ประกอบด้วยเสือเครื่องแบบอีก
ด้วย เวลาสวมให้สวมทับผ้าผูกคอ และเอาปลายสายนก
หวัดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย ปล่อยท้องโค้งแห่งสาย
ห้อยไว้ที่หน้าอกยาวพอสมควร

ข้อ ๔ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ
ตั้งแต่ชั้นรองผู้กำกับขึ้นไปมีดังนี้

ก. หมวก

(๑) เหล่าเสนา มีหมวก ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวกสักหลาดเหมือนอย่างที่ได้กล่าวไว้ใน
ข้อ ๒ ก. (๑) เว้นแต่ให้พันด้วยเข็มขัดหนังสีน้ำตาล
แก่งขนาดกว้าง ๓๕ ม.ม. ด้านหน้าหมวกมีตราเป็นลายคุณ
รูปวชิร ประกอบด้วยหน้าเสืออยู่ในขอบวงกลม ในขอบ
ในของวงกลมมีอักษรจารึกเป็นลายฉลุว่า “เสด็จพ่อย่าเสด็จ
สัตย์” รอบภายนอกขอบวงกลมมีลายฉลุเป็นรัศมี ๖ แฉก
ตราหน้าหมวกตามที่ว่ามานี้มีขนาดคิดเป็นวงกลมโต ๓๕ ม.ม.

วชิรหำด้วยเงิน นอกนั้นทำด้วยโลหะสีทอง กับมีสักหลาด
สีดำซบไว้ด้านใน

อย่างที ๒ หมวกสีกากีแกมเขียว ทรงหม้อตาล
กะบังหน้าหมวกเป็นผ้าสีเดียวกันกับหมวก มีสายรัดกลาง
ผ้าสีเดียวกันกับหมวกขนาดกว้าง ๑๒ ม.ม. พาดไว้ที่เชิง
หมวก หน้ากะบังหน้าโยงด้วยดุมเกลี้ยงรูปกลมแบนขนาด
ย่อมทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่ ซึ่งติดไว้ที่เชิงหมวกชายกะบัง
หน้าข้างละ ๑ ดุม ตรงศูนย์กลางด้านหน้ามีตราหน้าหมวก
อย่างเดียวกันกับหมวกอย่างที ๑

อย่างที ๓ รูปเหมือนกันกับหมวกอย่างที ๒ แต่เป็น
สีขาว กะบังหน้าหมวกเป็นหนังสีดำ และมีสายรัดกางเป็น
ไหมทอง โยงด้วยดุมทองเกลี้ยงรูปกลมแบนขนาดย่อม

(๒) เหล่าสมุทราเสนา มีหมวก ๒ อย่าง

อย่างที ๑ หมวกสักหลาดสีน้ำเงินดำ ทรงหม้อตาล
กะบังหน้าหมวกหนังสีดำ มีแถบผ้าดำห่อเป็นริ้วขนาดกว้าง
๓๕ ม.ม. พันเชิงหมวกโดยรอบ ที่กลางแถบตรงศูนย์กลาง
หน้าหมวกมีตราสมอ วชิร หน้าเสือและใบชัยพฤกษ์
สองข้าง ๆ ละสี่ใบ ประดับบนแผ่นกำมะหยี่สีน้ำเงินดำอีก
ชั้นหนึ่ง สมอ วชิร และหน้าเสือบักด้วยดุนเงินลายนูน ส่วน

ใบชัยพฤกษ์ทั้ง ๒ ข้างปักด้วยดินทองลยหนู มีสายรัดคางหนึ่ง
 สี่คำขนาดกว้าง ๑๒ ม.ม. พาดไว้ที่เชิงหมวกหน้ากะบังหน้า
 โยงด้วยดุมทอง ตราสมอ กับหน้าเสื่อ ขนาดย่อมติดไว้ที่เชิง
 หมวกชายกะบังหน้าข้างละ ๑ ดุม

หมวกอย่างที่ ๑ ตามที่กล่าวมานี้ใหม่มีดอกผ้าสีกากีหุ้ม
 สำหรับใช้กับเครื่องแบบสีกากี และปลอกผ้าสีขาวหุ้ม
 สำหรับใช้กับเครื่องแบบขาว

อย่างที่ ๒ หมวกทรงก้นเตตสีกากี มีสายรัดคาง
 หนึ่งสีน้ำตาล ขนาดกว้าง ๑๒ ม.ม. กับมีผ้าจับสี่เตี่ยวกัน
 กับหมวกพันรอบ

หมวกอย่างที่ ๒ ตามที่กล่าวมานี้ ใช้ได้เฉพาะใน
 โอกาสล่าอบบนบกเท่านั้น

ข. เสื่อ

(๑) เหล่าเสนา มี ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ เสื่อผ้าสีกากีแกมเขียว มีรูปและลักษณะ
 อย่างเดียวกันกับเสื่อลูกเสื่อเสนา ตามที่กล่าวมาแล้วใน
 ข้อ ๒ ข. (๑) เว้นแต่บนอินทรมุมี่เครื่องหมายยศ

อย่างที่ ๒ เสื่อผ้าสีกากีแกมเขียวแบบราชการ มี
 ดุมขนาดใหญ่ซัดที่อกเสื่อ ๕ ดุม มีกะเป่า ๔ กะเป่า คือ

กะเป้านบน ๒ กะเป่า เย็บติดแนวรวานมขวาและซ้ายข้างละ ๑ กะเป่า กะเป่าล่าง ๒ กะเป่า เย็บติดแนวเอวขวาและซ้ายข้างละ ๑ กะเป่า กะเป้านบนมีปกคลุมหน้ากลางแหลม และมีแถบกว้าง ๓ ซม. เย็บติดตรงกึ่งกลางกะเป่าในแนวทางตั้ง กะเป่าล่างเป็นรูปกะเป่ายันไม่มีแถบ เย็บติดตรงกึ่งกลางอย่างกะเป้านบน มีปกรูปตัดตรงที่มุมมนพองาม ทั้ง ๔ กะเป่ามีรังคุดที่ใบปลสำหรับขัดคุดขนาดย่อม ซึ่งติดอยู่ตรงปากกะเป่า มีอินทรรณูเหมือนกันกับเสื้ออย่างอื่นที่ ๑ แต่ใช้คุดขนาดย่อมขัด โคบวิธเจาะเสื้อสอดก้านคุดลงไปติดคุดภายในเสื้อ คุดทั้งสี่ที่กล่าวมาแล้วนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่

อย่างอื่นที่ ๓ เสื้อผ้าสีขาวแบบราชการ มีตะเข็บหลังสี่ตะเข็บเปิดชายที่ตะเข็บข้างทั้งสอง มีอินทรรณูทำนองเดียวกันกับเสื้ออย่างอื่นที่ ๒ มีคุดขนาดใหญ่ขัดที่อก เสื้อหนึ่งแถว ๕ คุด คุดทั้งสี่ที่กล่าวมาแล้วนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยโลหะสีทองเกลี้ยง

(๒) เหล่าสมทรเสนา มี ๓ อย่าง

อย่างอื่นที่ ๑ เสื้อผ้าสีดก รูปเหมือนเหล่าเสนา
อย่างอื่นที่ ๑ ในข้อ ๔ ข. (๑)

อย่าง ๒ เสื้อผ้าสักากีแบบราชการ รูปเหมือน
เหล่าเสนาอย่าง ๓ ในข้อ ๔ ข. (๑)

อย่าง ๓ เสื้อผ้าสีขาวแบบราชการ รูปเหมือน
เหล่าเสนาอย่าง ๓ ในข้อ ๔ ข. (๑)

คุมทงสั้นที่ใช้กับเสื้ออย่าง ๒ และที่ ๓ สำหรับเหล่า
สมุทรวรเสนาเป็นคุมทงตราสมอกับให้มีหน้าเสื้อ สำหรับ
ประดับที่อื่นทรชนูใช้ขนาดย่อม และทอกเสื้อใช้ขนาดใหญ่

ค. ผ้าผูกคอ อย่างเดียวกันกับลูกเสือเสนา เว้นแต่
มีขอบเป็นสีดำกว้าง ๓ ซม. ใช้เฉพาะเหล่าเสนา สำหรับ
ประกอบกับเสื้ออย่าง ๑

ง. สายนกหวีด อย่างเดียวกันกับนายหมู่ลูกเสือเสนา
เว้นแต่ทำด้วยด้ายล็กสีเหลืองสลัดดำ ตามแบบของสภ
กรรมการกลาง ฯ ใช้เฉพาะเหล่าเสนา สำหรับประกอบ
กับเสื้ออย่าง ๑

จ. กางเกง

(๑) เหล่าเสนา มี ๓ อย่าง

อย่าง ๑ กางเกงผ้าสักากีแกมเขียวชาสัน มีรูปและ
ลักษณะอย่างเดียวกันกับลูกเสือเสนา ในข้อ ๒ จ. (๑)

อย่างที ๒ กางเกงผ้าสีกากีแกมเขียว รูปเหมือนอย่าง
ที ๑ แต่ขาขาวไม่พับปลายขา

อย่างที ๓ กางเกงผ้าสีขาว รูปเหมือนอย่างที ๒

(๒) เกล้าสมุทรเสนา มี ๓ อย่าง

อย่างที ๑ กางเกงผ้าสีกากีขาวสัน มีรูปและลักษณะ
อย่างเดียวกันกับลูกเสือเสนา ในข้อ ๒ จ. (๑)

อย่างที ๑ กางเกงผ้าสีกากี รูปเหมือนอย่างที ๒
เกล้าเสนาในข้อ ๔ จ. (๑)

อย่างที ๓ กางเกงผ้าสีขาว รูปเหมือนอย่างที ๒ แกล้า
เสนาในข้อ ๔ จ. (๑)

ฉ. เข็มขัด อย่างเดียวกันกับลูกเสือทั้งสองเหล่า แต่
มีขนาดกว้าง ๕ ซม.

ช. ถุงเท้า อย่างเดียวกันกับลูกเสือ

ซ. รองเท้า

(๑) เกล้าเสนา ทำด้วยหนังดำ รูปรองเท้าหุ้มสัน
ชะนิตผูกไม่มีลวดลาย

(๒) เกล้าสมุทรเสนา มี ๒ อย่าง

อย่างที ๑ ทำด้วยหนังสีน้ำตาล รูปรองเท้าหุ้มสัน
ชะนิตผูกไม่มีลวดลาย

อย่างที่ ๒ ทำด้วยผ้าใบสีขาว รูปเหมือนอย่างที่ ๑

ด. เครื่องหมายยศ มีเครื่องหมายยศต่างกันตามเหล่า และตามลำดับชั้นยศ ดังจะได้กล่าวไว้ในข้อ ๑๕ และ ๑๖

ข้อ ๕ เครื่องแบบสำหรับลูกเสือ ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ลูกเสือที่เป็นสตรี คงให้ใช้เครื่องแบบอย่างเดียวกันกับที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒๓ และ ๔ เว้นแต่

ก. ลูกเสือและนายหมู่ลูกเสือสตรีเหล่าเสนา ให้ใช้กะโปรงผ้าสีทากักแกมเขียว รูปตามแบบของสภากรรมการกลาง ๆ ยาวเพียงได้เข้าประมาณ ๑๐ ซม. แทนกางเกงกักแกมเขียวขาสั้นในข้อ ๒ จ. (๑)

ข. ลูกเสือ และ นายหมู่ ลูกเสือสตรี เหล่าสมุทร เสนา ให้ใช้กะโปรงตามแบบของสภากรรมการกลาง ๆ ยาวเพียงได้เข้าประมาณ ๑๐ ซม. ทำด้วยผ้าสีทากักแทนกางเกงอย่างที่ ๑ และทำด้วยผ้าสีขาวแทนกางเกงอย่างที่ ๒ ตามในข้อ ๒ จ. (๒)

ค. ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ลูกเสือสตรี เหล่าเสนา ให้ใช้กะโปรงตามแบบของสภากรรมการกลาง ๆ ยาวเพียงกึ่งน่อง ทำด้วยผ้าสีทากักแกมเขียวแทนกางเกงอย่างที่ ๑

และที่ ๒ และทำด้วยผ้าสีขาวแทนกางเกงอย่างที่ ๓ ตามใน
ข้อ ๔ จ. (๑)

ง. ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ลูกเสือสตรี เหล่าสมุทร
เสนา ให้ใช้กะโปรงตามแบบของสภากรรมการกลาง ฯ
ขาวเพียงกึ่งน่อง และทำด้วยผ้าสีสักกะแทนกางเกงอย่างที่ ๑
และที่ ๒ ทำด้วยผ้าขาวแทนกางเกงอย่างที่ ๓ ตามใน
ข้อ ๔ จ. (๒)

ข้อ ๖ เครื่องประกอบเครื่องแบบ

ก. ลูกเสือ มีพลองกลมยาว ขนาดโตตามเส้นศูนย์
กลาง ๓ ซม. (เท่ากันตลอด) ยาว ๑๕๐ ซม. ใต้
หัวพลองลงมา ๒๐ ซม. ให้เจาะรูร้อยเชือกสำหรับรวม
กระโจมได้ ใต้รูเจาะร้อยเชือกลงมาอีก ๕ ซม. ให้ขีด
เครื่องหมายมาตรวัดตามแบบเมตริกให้อ่านได้ทุก ๆ เซ็น
ติเมตรตลอดลงไปจนได้ ๑๕ เซ็นติเมตร ตามแบบของ
สภากรรมการกลาง ฯ

ข. นายหมู่ลูกเสือ (หรือทำการในหน้าที่) มีฆด้าม
กลม ขนาดเท่ากับขนาดพลองลูกเสือ ตัวฆทำด้วยผ้า

สี่เหลี่ยมรูปยาว ชายเรียว (สามเหลี่ยมหน้าจั่ว) มีขนาด กว้างทางด้านที่ติดกับคันธง ๓๐ ซม. ยาว ๔๕ ซม. พื้นธง เขียว หรือพิมพ์เลขหมายกองและเลขหมายหมู่ด้วยเส้น หมึกดำ เช่น นายหมู่ ๑ กองที่ ๑ ให้เขียนเครื่องหมาย ๑ (๑) ดังนี้เป็นตัวอย่าง

ด้ามธงและพลองตามที่ว่ามานี้จะทำด้วยไม้ชนิดใดก็ได้ ข้อสำคัญต้องเป็นไม้ชนิดที่คงทนแข็งแรง และหาได้ง่ายในท้องถิ่นนั้นๆ และในจังหวัดหนึ่งๆ ให้ใช้ไม้ชนิดเดียวกัน

ธงด้ามพร้อม สำหรับ นายหมู่ลูกเสือ และพลอง สำหรับ ลูกเสือเหล่านี้ให้ ผู้บังคับบัญชาจัดหาและจ่ายให้ ถ้อยเฉพาะ ในการฝึกและในเวลาอยู่ยามรักษาการณ์เท่านั้น ในโอกาส ล่าลองห้ามไม่ให้ใช้เป็นอันตราย

ก. ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ตั้งแต่ชั้นรอง ผู้กำกับขึ้นไป ในโอกาสล่าลองจะถือไม้ถือก็ได้ แต่ต้องมี ขนาดวัดโดยรอบตรงส่วนโตที่สุด ไม่เกิน ๕ ซม. และ ยาวไม่เกิน ๗๕ ซม.

ข้อ ๗ โดยปกติการ แต่งกาย ด้วย เครื่องแบบ ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือตาม

ความในข้อ ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๖ ให้ยกเลิกตั้งจำแนกไว้ในตารางหมาย ๑ สำหรับนายหม้อลูกเสือ และลูกเสือเหล่าเสนา หมาย ๒ สำหรับนายหม้อลูกเสือและลูกเสือเหล่าสมุทรเสนา หมาย ๓ สำหรับผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือเหล่าเสนา และหมาย ๔ สำหรับผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือเหล่าสมุทรเสนา ต้อย้ายกฎนี้

หมวดที่ ๒

เครื่องหมายต่าง ๆ

ส่วนที่ ๑

เครื่องหมายสังกัด

ข้อ ๘ ลูกเสือให้มีเครื่องหมายสังกัด ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือตะเข็บปากกระเป๋าประมาณ ๒ ซม. เป็น ๒ แถว แถวบนเป็นอักษรย่อนามจังหวัดตามข้อบังคับของสภากรรณการกลาง ๆ ถัดเลขหมายกองลูกเสือ แถวล่างเป็นหมายเลขประจำตัวลูกเสือ ตัวอักษรและเลขนี้ให้ใช้อย่างตัวพิมพ์ธรรมดา มีขนาดโต ๑๐ มม. สูง ๑๕ มม. ไว้ระยะช่องไฟ ห่างกัน พองามตามขนาดตัวอักษร และ เลขเครื่องหมาย

เครื่องหมายตามที่กล่าวมาในวรรคต้นนี้ ให้พิมพ์หรือเขียนหรือปักลงบนอกเสื้อ หรือจะพิมพ์หรือเขียนหรือปักลงบนแผ่นผ้าขนอ่อนสีเดียวกันกับเสื้อก่อน แล้วจึงเย็บติดกับอกเสื้อออกซ้นหนึ่งก็ได้ สำหรับลูกเสื้อเสนาให้ใช้สีแดงและลูกเสื้อสมุทรเสนาให้ใช้สีดำ

ส่วนลูกเสื้อกองหนุนให้ มีเครื่องหมายตามที่จะได้กล่าวต่อไปในข้อ ๑๕ ประดับเพิ่มซ้นอกด้วย

ข้อ ๘ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสื้อ ซึ่งมีหน้าที่ประจำกองให้ มีอักษรย่อนามจังหวัด ตามข้อ บังคับ ของสภากรรณการกลาง ฯ และเลขหมายกองทำด้วยโลหะสีทอง มีขนาดอย่างเดียวกับ เครื่องหมาย สังกัด ตั้งกล่าวไว้ในข้อ ๘ ประดับที่อกเสื้อ เบื้องซ้าย เหนือตะเข็บ ปากกระเป๋า ประมาณ ๒ ซม.

ข้อ ๑๐ ลูกเสื้อที่เข้าประจำกองเป็นลูกเสื้อโทแล้ว ให้มีเครื่องหมายเป็นรูปดาวรัศมีหกแฉกหลายจุด ทำด้วยโลหะสีขาวขนาดคิดเป็นวงกลมโต ๑๕ มม. กับมีแผ่นสี่เหลี่ยมกลมสีเขียวแก่ขนาดกว้างตามเส้นศูนย์กลาง ๒ ซม. รองรับอีกซ้นหนึ่ง ด้านหลังทำเป็นเข็มกลัด ประดับที่อกเสื้อเบื้อง

ขวาเหนือตะเข็บปากกะเบาะประมาณ ๓ ซม. ในแนวตาม
นอนเป็นจำนวนตามที่ได้เข้าประจำกองเป็นลูกเสือโตมา

ข้อ ๑๑ ลูกเสือที่สอบไล่ได้ เป็นลูกเสือเอกแล้วให้มี
เครื่องหมายขั้วแถบสีแดง ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดกว้าง
๓ ม.ม. เป็นรูปบั้งคว่ำกางเป็นมุม ๕๐ องศา มีระยะห่าง
จากปลายถึงปลาย ๕ ซม. เข็มติดกับแขนเสื้อข้างขวาได้
ไกลไว้ระยะห่างจากตะเข็บไหล่เสื้อประมาณ ๓ ซม.

ข้อ ๑๒ ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ลูกเสือ ตำแหน่ง
อื่น ๆ นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ ๕ รวมทั้งกรรมการ
ด้วย ให้มีเครื่องหมายประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องขวาเหนือ
กะเปาะขึ้นไปประมาณ ๓ ซม. ต่างกันตามตำแหน่งดังนี้

ก. อย่างที่ ๑ สำหรับตำแหน่งสภานายก, อุปนายก
และผู้ตรวจการใหญ่ รูปหน้าเสื่ออยู่ภายในรูปดอกจันทน์
ขนาดกึ่งเป็นวงกลมโต ๓ ซม. ทำด้วยทองหรือเงินกาไหล่
ทองลายดุนหรือลายสลัก และต่างกันตามตำแหน่งดังนี้

(๑) สภานายก ดอกจันทน์ลงยาสีแดง

(๒) อุปนายกและผู้ตรวจการใหญ่ ดอกจันทน์ลงยา
สีทอง

ข. อย่างที่ ๒ สำหรับตำแหน่งผู้ช่วยอุปนายก. ผู้ตรวจ
การจังหวัดลูกเสือและอำเภอลูกเสือ มีรูปและขนาดอย่าง
เดียวกันกับอย่างที่ ๑ ทำด้วยเงินและต่างกันตามตำแหน่ง
ดังนี้

(๑) ผู้ช่วยอุปนายก ดอกจันทน์ลงยาสีขาว

(๒) ผู้ตรวจการ จังหวัดลูกเสือ ดอกจันทน์ลงยา
 สีน้ำเงินแก่ กับให้มีอักษรย่อนามจังหวัดลูกเสือนั้นๆ ประดับ
 เพิ่มลงใต้เครื่องหมายนี้ ใ้ระยะห่างประมาณ ๑ ซม.

(๓) ผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ ดอกจันทน์ลงยาสี
 เขียวกับให้มีอักษรย่อนามจังหวัดซึ่งอำเภอลูกเสือนั้นๆ สังกัด
 อยู่ ประดับเพิ่มลงใต้เครื่องหมายนี้ ใ้ระยะห่างประมาณ
 ๑ ซม.

ค. อย่างที่ ๓ สำหรับตำแหน่งรองผู้ตรวจการจังหวัดลูก
เสือและอำเภอลูกเสือ รูปหน้าเสืออยู่ภายในขอบวงกลม
 (วงแหวน) ขนาดขอบวงนอกโต ๒๔ มม. และวงใน
 โต ๑๘ มม. ทำด้วยเงินลายจุดหรือลายสลัก พื้นขอบ
 วงกลมลงยาเป็นสีตามเครื่องหมายตำแหน่งผู้ตรวจการ กับ
 ใ้มีอักษรย่อนาม จังหวัด ประดับ ประกอบ กับ เครื่องหมาย

ตำแหน่งตามที่กล่าวนี้ เช่นเดียวกับเครื่องหมายตำแหน่งผู้ตรวจการ ตั้งไว้ที่กล่าวไว้ใน ข. (๒) และ (๓) นี้

ง. อย่างที ๔ สำหรับเจ้าหน้าที่ลูกเสือและกรรมการจัดการลูกเสือ รูปหน้าเสืออยู่ภายในขอบรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า มีด้านหนึ่ง ๆ ยาว ๓ ซม. ขอบกว้าง ๓ มม. ทำด้วยเงิน เว้นแต่สำหรับตำแหน่งเลขาธิการสภากรรมการกลาง ๆ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในสภากรรมการกลาง ๆ รวมทั้งกรรมการด้วย ให้ทำด้วยเงินกาไหล่ทอง พิมพ์บนหลังยาสีต่าง ๆ ตามตำแหน่งดังนี้

(๑) เลขาธิการสภากรรมการกลาง ๆ ลงยาสีแดง

(๒) เจ้าหน้าที่และกรรมการในสภากรรมการกลาง ๆ พิมพ์ขอบรูปสามเหลี่ยมเป็นสีทอง สำหรับเจ้าหน้าที่ในกองเลขาธิการสภากรรมการกลาง ๆ ให้มีอักษร "ล" เจ้าหน้าที่ในกองอำนวยการสภากรรมการกลาง ๆ และกรรมการให้มีอักษร "อ" ทำด้วยโลหะชนิดเดียวกันกับเครื่องหมาย มีขนาดตัวสูงและกว้าง ๑๕ มม. เป็นลายเส้นหนาที่กว้าง ๒ มม. ประดับไว้ภายใต้เครื่องหมายตำแหน่งที่วางไว้ ระยะห่างประมาณ ๑ ซม.

(๓) เจ้าหน้าที่และกรรมการประจำจังหวัดลูกเสือและ
อำเภอลูกเสือ พินชอบรูปสามเหลี่ยมลงขาเป็นสีตามสีของ
เครื่องหมายตำแหน่งผู้ตรวจการ กับมีอักษรย่อนามจังหวัด
ระดับประกอบด้วยเครื่องหมายตำแหน่งตามที่กล่าวมานี้ เช่น
เดียวกันกับเครื่องหมายตำแหน่งผู้ตรวจการ ตั้งได้กล่าวไว้
ใน พ. (๑), (๒) และ (๓)

ข้อ ๑๓ สำหรับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ตำแหน่งหน้าที่
ในการลูกเสือเป็นพิเศษ หรือเป็นตำแหน่งกิตติมศักดิ์
ให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งระดับได้เช่นเดียวกันกับผู้ที่มี
ตำแหน่งและหน้าที่นั้น ๆ ดังกล่าวมาแล้วในข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๓

ส่วนที่ ๒

เครื่องหมายยศ

ข้อ ๑๔ เครื่องหมายยศนายหมู่ลูกเสือ มีดังนี้
ผ้ากว้าง ๑ ซม. เย็บติดกับแขนเสื้อข้างซ้ายระหว่างไหล่
กับศอก รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ๑๑๐ องศา มีระยะห่างจาก
ปลายถึงปลาย ๘ ซม. กับเว้นระยะห่างระหว่างบั้งประมาณ
๕ มม. มีกำหนดเครื่องหมายยศดังนี้

นายหมู่ลูกเสือเอก ๓ บั้ง

นายหมู่ลูกเสือโท ๒ บั้ง

นายหมูลูกเสือตรี ๑ บั้ง

บั้งเครื่องหมายศนายหมูลูกเสือตามที่กล่าวมานี้ สำหรับ
เหล่าเสนาให้ใช้เป็นที่ขาวและสำหรับเหล่าสมุทรเสนาให้ใช้
เป็นสีน้ำเงินดำ

ข้อ ๑๕ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือเสนา มี
เครื่องหมายยศตามชั้นดังต่อไปนี้

ก. เครื่องหมายยศชั้นรองผู้กำกับ ให้มีดอกจันทน์
ทำด้วยโลหะสีทองลายตุ้ม ขนาดคิดเป็นวงกลมโต ๑๕ ม.ม.
ประดับบนอินทรีชั้นที่สองข้างใน แถวกลาง ตามยาว แห่ง
อินทรีชั้น ตามชั้นยศดังนี้

รองผู้กำกับเอก สามดอก

รองผู้กำกับโท สองดอก

รองผู้กำกับตรี หนึ่งดอก

การประดับ ดอกจันทน์ เครื่องหมายยศ ตามที่กล่าวมานี้
ให้เริ่มกันจากปลายอินทรีทางด้านไหล่ ใว้ระยะห่างจาก
ตะเข็บไหล่เสื้อประมาณ ๑๕ ม.ม. และใว้ระยะห่างระหว่าง
เครื่องหมายนับจากศูนย์กลางถึงศูนย์กลาง ของ เครื่องหมาย
อันหนึ่ง ๆ ประมาณ ๓ ซม.

ข. เครื่องหมายยศชั้นผู้กำกับ ให้มีแถบผ้าหรือสัก
หลายสีแดงขนาดกว้าง ๕ ม.ม. เย็บตามติดกับอินทรีชั้น

ตลอดแนวกลางตามยาวแห่งอินทรรณูทั้งสองข้าง ๆ ละหนึ่ง
แถบมีดอกจันทร์และประดับเช่นเดียวกันกับยศผู้กำกับ
กับตามที่กล่าวไว้ใน ก. แห่งข้อนี้

ค. เครื่องหมายยศชั้นนายกอง ใหม่แถบผ้าหรือสัก
หลายสีแดง ขนาดกว้าง ๕ ม.ม. เย็บทาบติดกับอินทรรณู
ขนานตลอดแนวกลางตามยาวแห่งอินทรรณูทั้งสองข้าง ๆ ละ
สองแถบไว้ระยะห่างระหว่างแถบ ๕ ม.ม. ใหม่ดอกจันทร์
ประดับเช่นเดียวกันกับรองผู้กำกับ เว้นแต่ชั้นยศนายกอง
ไม่มีดอกจันทร์

ง. เครื่องหมายยศชั้นนายกองใหญ่ ใหม่แถบผ้าหรือ
สักหลายสีแดงทาบบนอินทรรณูเช่นเดียวกันกับชั้นนายกอง
และมีตราหน้าเสื้อขนาดคิดเป็นวงกลมโต ๒๕ ม.ม. ทำด้วย
โลหะสีทองลายตุ่น ประดับบนอินทรรณูทั้งสองข้าง

ข้อ ๑๖ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือสมุทรเสนา
มีเครื่องหมายยศตามชั้นดังต่อไปนี้

ก. เครื่องหมายยศชั้นนายกอง มีแถบไหมทองขนาด
กว้าง ๓๒ ม.ม. ประดับบนอินทรรณูตามขวางทั้งสองข้าง
โดยตรงแถบไหมทองที่วานี้ติดกับปลอกสักหลายสีน้ำเงินดำ
กว้างพอสวมกับอินทรรณูได้ และยาวตามขนาดของแถบ

ไหมทองกับเหล็กรัดไว้เป็นขอบข้างละ ๒ ม.ม. บนพื้นของ
แถบไหมทองนี้ มีเครื่องหมายรูปดอกจันทน์ขนาดคิดเป็น
วงกลมโต ๑๕ ม.ม. ทำด้วยเงินลายดูน ประดับเป็นจำนวน
ต่างกันตามชั้นยศ แต่สำหรับชั้นยศนายกองใหญ่ ให้มี
ตราหน้าเสื่อขนาดคิดเป็นวงกลมโต ๒๕ ม.ม. ทำด้วยเงิน
ลายดูนประดับบนพื้นแถบไหมทองแทนดอกจันทน์ คือ

นายกองใหญ่ ตราหน้าเสื่อ (ประดับตรงกึ่งกลางพื้นทอง)

นายกองเอก สามดอก (ประดับเป็นรูปสามเหลี่ยม
ด้านเท่า เอาฐานไว้ทาง
ปลายอินทรรณู)

นายกองโท สองดอก (ประดับเรียงตามขวางอินท
รรณู)

นายกองตรี หนึ่งดอก (ประดับตรงกึ่งกลางพื้นทอง)

นายกอง ไม่มีดอกจันทน์

ข. เครื่องหมายยศชั้นผู้กำกับและรองผู้กำกับ มีแถบ
ไหมทองประดับบนอินทรรณูตามขวางทั้งสองข้าง เริ่มต้น
แต่ปลายอินทรรณูทางด้านไหล่ขึ้นมา มีจำนวนบั้งต่างกัน
ตามชั้นยศไว้ระยะระหว่างบั้งประมาณ ๕ ม.ม. โดยตรงแถบ
ไหมทองติดกับปลอกสักหลาดสีน้ำเงินดำ ซึ่งมีส่วนกว้าง

พอสวมกับอินทรรณูใต้ และมีส่วนเขี้ยวตามควรแก่ขนาด และจำนวนของบั้งหมายยศกับเหลือไว้เป็นขอบนอกข้างละ ๒ ม.ม. คือ

ผู้กำกับเอก	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. สิบบั้ง
ผู้กำกับโท	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. สามบั้ง
ผู้กำกับตรี	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. สองบั้ง
	กับมีแถบไหมทองขนาด ๕ ม.ม. แทรกอยู่ระหว่างกลางหนึ่งบั้ง
รองผู้กำกับเอก	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. สองบั้ง
รองผู้กำกับโท	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. หนึ่งบั้ง
	กับมีแถบไหมทองขนาด ๕ ม.ม. อยู่ข้างใต้หนึ่งบั้ง
รองผู้กำกับตรี	แถบไหมทองขนาด ๑๐ ม.ม. หนึ่งบั้ง

ส่วนที่ ๓

เครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๑๗ เครื่องหมายลูกเสือหลวง รูปพระมหามงกุฎกับวชิรประทอบกัน ทำด้วยโลหะสีทองลายดุน ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้าย ตรงกึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก ถ้าเป็นนายหมู่ลูกเสือประดับเหนือบั้งหมายยศ ไว้ระยะห่างประมาณ ๑ ซม.

นายหมูลูกเสือ และ ลูกเสือ ผู้ที่จะ ประดับ เครื่องหมาย ลูกเสือหลวงดังกล่าวมาแล้วนี้ได้ ต้องมีลักษณะตามข้อ บังคับของสภากรรมการกลาง ฯ

ข้อ ๑๘ ลูกเสือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถใน วิชาพิเศษ ตามข้อบังคับของสภากรรมการกลาง ฯ ให้มีเครื่องหมาย เป็นแผ่นผ้าสีเดียวกับเสือ เว้นแต่วิชาพยาบาลให้ใช้ผ้าสี ขาวขนาดดวงกลมโต ๔๐ มม. ขอบดัดด้วยด้ายสีเดียวกัน เพื่อกันลู่โดยรอบ บนแผ่นผ้าปักด้วยไหมสีน้ำเงินดำ หรือสีดำเป็นรูปขอบวงกลมโต ๓๐ มม. และมีขนาดขอบ กว้าง ๓ มม. กั้นภายในขอบวงกลมปักด้วยไหมสลักสีตาม แบบของสภากรรมการกลาง ฯ เป็นรูปต่าง ๆ ตามประเภท วิชาที่สภากรรมการกลาง ฯ จะได้กำหนดขึ้นไว้

เครื่องหมายตามที่ว่ามานี้ให้ ใช้ประดับกับเสื้อเครื่องแบบ ลูกเสือ โดยเทียบติดกับแถบเสื้อข้างขวาตรงกึ่งกลางระหว่าง ไหล่กับศอก แต่ถ้าผู้ใดมีความรู้และความสามารถในวิชา พิเศษหลายประเภทด้วยกันแล้ว ให้ติดเรียงกันเป็นแถวใน แถวตามขวาง และในแถวหนึ่ง ๆ ให้ติดได้อย่างมากแถว ละ ๓ อัน ถ้ามีมากกว่า ๓ ให้ประดับเป็นอีกแถวหนึ่งโดย

นัยเดียวกับที่กล่าวแล้ว ไว้ระยะระหว่างเครื่องหมายอัน
หนึ่ง ๆ กับแถวหนึ่ง ๆ ห่างกันประมาณ ๑ ซม.

ข้อ ๑๕ ลูกเสื่อگونهน ให้มีเครื่องหมายทำด้วย
ผ้าหรือสักหลาดสีเข้วแก่ เป็นรูปแผ่นวงกลมโต ๔ ซม.
ขอบลึกลงด้วยด้ายสีเดียวกัน บนแผ่นวงกลมปักด้วย
ไหมสีเหลืองเป็นรูปตราหน้าเสื่ออยู่ตรงกลางริมขอบตรง
ส่วนล่างปักอักษรจารึกว่า “เสื่อขี้พ่อย่าเสื่อสัตย์” ประดับ
ที่อกเสื่อเบื้องซ้าย โดยเย็บติดกับอกเสื่อเหนือเครื่องหมาย
สังกัดตามที่กล่าวมาในข้อ ๔

หมวดที่ ๓
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๐ เสื่อกันฝนที่จะใช้กับเครื่องแบบลูกเสื่อ, เครื่อง
แบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสื่อได้นั้น ให้ใช้ตาม
แบบอย่างทุกชนิดที่มีจำหน่ายกันในท้องตลาด แต่ต้อง
เป็นชนิดเกลี้ยงไม่มีลาย

เสื่อกันฝนตามที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นของซึ่งมิได้บังคับ
ให้มีเป็นแต่ผู้ใดสมัครจะ ใช้ก็ให้มีใช้ได้ตามแบบอย่างที่ว่า
ไว้นั้น แต่เวลาประจำแถวลูกเสื่อห้ามมิให้ใช้เป็นอันขาด

ข้อ ๒๑ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในระหว่างหัวต่อการเปลี่ยนแปลงเครื่องแบบลูกเสือ ให้บรรดาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ใช้เครื่องแบบลูกเสือตามข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือเดิม ซึ่งมีอยู่แล้วนั้นต่อไปได้อีกมีกำหนดไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่ใช้กฎนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๒๒ เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด และให้การดำเนินไปโดยชอบด้วยกฎนี้ เครื่องแบบลูกเสือทุกสิ่งทีระบุไว้ในกฎนี้ ให้ถือตามแบบตัวอย่างที่สภากรรมการกลาง ฯ ได้จัดทำขึ้นไว้

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

สุคนธ์วิเศษศึกษากร

สังฆราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม หน้า ๕๑๑)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางแยก
จากหัวหินถึงตลาดท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตยทิพธาดา

เจ้าพระยาบรมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรสร้างทางแยกจากหัวหินถึงตลาดท่าใหม่
จังหวัดจันทบุรี ตามสัมปทาน ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๓

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ใน พระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางแยกจากหัวหินถึงตลาดท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๕"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้ได้มีกำหนดสองปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้กรมโยธาเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางแยกจากหัวหินถึงตลาดท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรีนั้น อยู่ในท้องที่ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง ตำบลเส ตำบลสี่พญา ตำบลพลอยแหวน ตำบลบ่อพุ ตำบลยายรั ตำบลเขาหัว ตำบลเขาบายศรี ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ภายในเขตที่ปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

๔๖๕

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม หน้า ๕๔๕)

๔๗๐

พระราชกฤษฎีกา

เรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิത്യพิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า เป็นการจำเป็นเพื่อ
ประโยชน์แห่งรัฐ ในการที่จะให้มีการประชุมวิสามัญแห่ง
สภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๓๑ แห่งรัฐธรรมนูญ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้เรียก

๕๗๑

ประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พลตพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม หน้า ๕๕๒)

กฎกระทรวงกรรมการ

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์

พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการออกกฎกระทรวงไว้ต่อไปนี้

หมวด ๑

การร้องขอและการพิจารณา

ข้อ ๑. การยื่น คำร้อง ขอตาม พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ปฏิบัติดังนี้

(ก) สำหรับในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ยื่นต่ออธิบดีกรมศึกษาธิการ โดยผ่านทางแผนกโรงเรียนราษฎร์

(ข) สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ให้ยื่นต่อข้าหลวงประจำจังหวัด โดยผ่านทางกรรมการอำเภอ

ข้อ ๒. ให้แผนกโรงเรียนราษฎร์ หรือ กรรมการอำเภอแล้วแต่กรณี มีหน้าที่กระทำการสอบสวนพิจารณาในชั้นต้นแล้วจึงเสนอความเห็นพร้อมด้วยบันทึกการสอบสวนพิจารณา

ไปตามลำดับ เพื่อให้อธิบดีกรมศึกษาธิการ หรือ ข้าหลวง
ประจำจังหวัดพิจารณาสั่ง

หมวด ๒

การขอ และการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำรงโรงเรียน

ข้อ ๓. ผู้ใดมีความประสงค์จะขอเป็นเจ้าของจัดตั้ง และ
ดำรงโรงเรียน ให้ยื่นคำร้องขอตามแบบ ร. ๑ พร้อม
ด้วยรูปถ่ายปัจจุบันขนาด ๑๕ × ๒ นิ้ว ๒ รูป

ใบอนุญาตให้ เป็นเจ้าของจัดตั้ง และดำรงโรงเรียน
ให้ใช้แบบ ร. ๒ ในใบอนุญาตนั้นให้มีรูปถ่ายของเจ้าของ
ติดไว้ด้วย

หมวด ๓

การขอ และการออกใบอนุญาต

ให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู

ข้อ ๔. ผู้ใดมีความประสงค์จะขอเป็นผู้จัดการ ให้ยื่น
คำร้องขอตามแบบ ร. ๓ พร้อมด้วยรูปถ่ายปัจจุบันขนาด
๑๕ × ๒ นิ้ว ๒ รูป

ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ให้ใช้แบบ ร. ๔ ในใบ
อนุญาตนั้นให้มีรูปถ่ายของผู้จัดการติดไว้ด้วย

ข้อ ๕. ผู้ใดมีความประสงค์จะขอเป็นครูใหญ่ ให้ยื่นคำร้องขอตามแบบ ร. ๕ พร้อมด้วยรูปถ่ายปัจจุบัน ขนาด $๑\frac{๑}{๒} \times ๒$ นิ้ว ๒ รูป

ใบอนุญาตให้เป็นผู้เป็นครูใหญ่ ให้ใช้แบบ ร. ๖ ในใบอนุญาตนั้นให้มีรูปถ่ายของครูใหญ่ติดไว้ด้วย

ข้อ ๖. ผู้ใดมีความประสงค์จะขอเป็นครู ให้ยื่นคำร้องขอตามแบบ ร. ๗ พร้อมด้วยรูปถ่ายปัจจุบันขนาด $๑\frac{๑}{๒} \times ๒$ นิ้ว ๒ รูป

ใบอนุญาตให้เป็นผู้เป็นครูให้ใช้แบบ ร. ๘ ในใบอนุญาตนั้นให้มีรูปถ่ายของครูติดไว้ด้วย

ข้อ ๗. หนังสือรับรองตามความในมาตรา ๑๑ วรรค ๑ นั้นให้ทำตามแบบ ร. ๙

ส่วนหนังสือรับรองตามความในมาตรา ๑๑ วรรค ๒ นั้นให้ทำตามแบบ ร. ๑๐

หมวด ๔

การขอ และการออกใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงต่างๆ

ก. เปลี่ยนแปลงสถานที่

ข้อ ๘ (ก) คำร้องขอย้ายสถานที่ตั้งโรงเรียน ให้ทำตามแบบ ร. ๑๑

ใบอนุญาตให้ย้ายสถานที่ตั้งโรงเรียน ให้ใช้แบบ ร. ๑๒

(ข) คำร้องขอขยายหรือลดเขตต์สถานที่ หรือบริเวณโรงเรียน ให้ทำตามแบบ ร. ๑๓

ใบอนุญาตให้ขยาย หรือลดเขตต์สถานที่ หรือบริเวณโรงเรียน ให้ใช้แบบ ร. ๑๔

ข. เปลี่ยนแปลงบุคคล

ข้อ ๕. (ก) คำร้องขอเปลี่ยนแปลงเจ้าของนั้น ให้เจ้าของเดิมหรือตัวแทนของเจ้าของเดิม และผู้ขอเป็นเจ้าของแทน ยื่นตามแบบ ร. ๑๕ และร. ๑ ตามลำดับ พร้อมด้วยรูปถ่ายปัจจุบันขนาด $๑\frac{1}{2} \times ๒$ นิ้ว ของผู้ขอเป็นเจ้าของแทน ๒ รูป

ใบอนุญาตให้ เป็น เจ้าของ ให้ใช้แบบ ร. ๒ ในใบอนุญาตนั้น ให้มีรูปถ่ายของเจ้าของติดไว้ด้วย

(ข) คำร้องขอสืบเปลี่ยนตั้งใหม่ หรือถอนผู้จัดการ ให้ทำตามแบบ ร. ๑๖

ใบอนุญาตให้สืบเปลี่ยนตั้งใหม่ หรือถอนผู้จัดการ ให้ใช้แบบ ร. ๑๗

(ค) คำร้องขอสืบเปลี่ยนตั้งใหม่ หรือถอนครูใหญ่หรือครู ให้ทำตามแบบ ร. ๑๘

ใบอนุญาตให้สืบเปลี่ยนตั้งใหม่ หรือถอนครูใหญ่ หรือ
ครู ให้ใช้แบบ ร. ๑๘

ค. เปลี่ยนแปลงกิจการ

ข้อ ๑๐. การขอเปลี่ยนแปลงชื่อโรงเรียน วัดฤๅษะสงฆ์
หลักสูตร ระเบียบข้อบังคับ ให้ยื่นคำร้องขอตาม แบบร.๒๐

ใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงชื่อโรงเรียน วัดฤๅษะสงฆ์
หลักสูตร ระเบียบข้อบังคับ ให้ใช้แบบร.๒๑

หมวด ๕

การควบคุมโรงเรียน

ก. ชื่อโรงเรียน

ข้อ ๑๑. โรงเรียนจะเลือกให้มีชื่ออย่างใดก็ได้ แต่
ต้องไม่มีความหมายขัดกับวัตถุประสงค์ของ สถาน การ ศึกษา
และต้องไม่ซ้ำกับ ชื่อ ของโรงเรียนอื่นที่ตั้งอยู่แล้วในจังหวัด
เดียวกัน

ข. ประเภทโรงเรียน

ข้อ ๑๒. โรงเรียนราษฎร์ตามความหมาย แห่ง พระราช
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น จำแนก
ออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- (๑) ประเภทเต็มตามพระราชบัญญัติ
- (๒) ประเภทอนุบาล
- (๓) ประเภททำการสอนศาสนาโดยละพาะ
- (๔) ประเภททำการสอนด้วยวิธีส่งคำสอนไปจาก

โรงเรียน

ข้อ ๑๓. โรงเรียนประเภทหนึ่งจะเปลี่ยนเป็นอีกประเภทหนึ่งได้ ก็แต่โดยวิธีขอตั้งใหม่ และขอเลิกล้มโรงเรียนเดิม

ค. การสหภาพบาลแห่งสถานที่และบริเวณของโรงเรียน

ข้อ ๑๔. สถานที่และบริเวณโรงเรียน ต้องให้มีสภาพไม่เป็นอุปสรรคขัดต่อการสหภาพบาลหรืออนามัยของนักเรียน

ข้อ ๑๕. ตัวโรงเรียนต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นที่น่าเกรงว่าอาจเกิดภัยอันตรายใด ๆ

ข้อ ๑๖. โรงเรียนต้องจัดให้มีสถานที่สำหรับนักเรียนรับประทานอาหารเช้า สำหรับรับประทานอาหาร และระวังรักษาให้สะอาด และถูกต้องตามลักษณะสหภาพบาลอยู่เสมอ

ข้อ ๑๗. โรงเรียนต้องมีสวน และที่ถ่ายปัสสาวะ ถูกต้องตามลักษณะสหภาพบาล และให้พอแก่จำนวนนักเรียนคิดเฉลี่ย ๑๐๐ คน ต่ออย่างละ ๓ ที่ ตั้งอยู่ในที่มีฉีดยาไม่ห่างไกลจากโรงเรียนเกินไป ถ้ามีทั้งนักเรียนชายและ

หญิงต้องแบ่งแยกเป็นชาย และหญิง และระวังรักษาให้สะอาดและถูกต้องตามลักษณะสุขาภิบาลอยู่เสมอ

ง. ภาคเรียนและวันหยุด

ข้อ ๑๘. ในปีหนึ่งให้แบ่งภาคเรียนเป็นสามภาค คือ ภาคต้น ภาคกลาง และภาคปลาย แต่ถ้าโรงเรียนใดไม่อาจจัดเป็นสามภาค ก็ยอมให้แบ่งเป็นสองภาคได้ คือ ให้มีแต่ภาคต้นและภาคปลาย

ข้อ ๑๙. วันหยุดภาคเรียนในปีหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และไม่เกินกว่า ๕๐ วัน การหยุดนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสมแก่ท้องถิ่น และฤดูกาล

ข้อ ๒๐. นอกจากวันหยุดภาคเรียน และวันหยุดราชการ ประจำปีที่โรงเรียนต้องหยุดแล้ว ในรอบสัปดาห์หนึ่ง ให้มีการหยุดเรียนเต็มวันอย่างน้อยวันหนึ่ง หรืออย่างมากสองวัน คือ วันพระ หรือวันอาทิตย์ หรือทั้งวันพระและวันอาทิตย์

โรงเรียนใดปรารถนาจะหยุดแตกต่างไปจากที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน โดยเกี่ยวกับการศาสนาจะถือเอาวันพิธีกรรมตามศาสนานั้น ๆ แทนวันพระก็ได้

จ. เวลาเปิดทำการสอน

ข้อ ๒๑. เวลาเปิดทำการสอนของโรงเรียนราษฎร์ให้กำหนดอยู่ในระหว่าง ๘.๐๐ นาฬิกา กับ ๒๑.๐๐ นาฬิกา

ข้อ ๒๒. โรงเรียนที่เปิดทำการสอนในเวลากลางวันตามปกติอย่างโรงเรียนรัฐบาล ในวันหนึ่งให้มีเวลาเรียนในห้องเรียนอย่างมากไม่เกิน ๕ ชั่วโมง และให้มีเวลาหยุดพักใหญ่ระหว่างเรียน ๑ ครั้ง หยุดพักน้อยอย่างน้อย ๑ ครั้ง รวมเวลาหยุดพักในวันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ นาที และอย่างมากไม่เกินกว่า ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที

ส่วนเฉพาะโรงเรียนที่มีเหตุพิเศษโดยต้องเพิ่มวันหยุดในรอบสัปดาห์เกินกว่าวันหนึ่งนั้น ให้ขยายเวลาเปิดทำการสอนเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชยกันได้ แต่ทั้งนี้ต้องจำกัดเวลาเรียนไม่ให้เกิน ๓๐ ชั่วโมงในสัปดาห์หนึ่ง

ข้อ ๒๓. โรงเรียนที่เปิดทำการสอนในเวลาพิเศษ เช่น ตอนบ่ายและกลางคืน ให้มีเวลาเรียนในวันหนึ่งสำหรับนักเรียนชุดเดียวกันไม่เกิน ๓ ชั่วโมง

ฉ. วิชา

ข้อ ๒๔. โรงเรียนราษฎร์อาจเลือกทำการสอนวิชาสามัญหรือวิชาอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ

(ก) วิชาสามัญ ได้แก่การสอนวิชาเบื้องต้น มีอักษรศาสตร์ และความรู้ทั่วไป เพื่อหัดสติปัญญาและอบรมความประพฤติให้เกิดความเฉลียวฉลาดเป็นพื้นทั่ว ๆ ไป

(ข) วิชาอาชีพ ได้แก่การสอนวิชาเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใด แต่อย่างเดียวหรือหลายอย่าง เพื่อให้เกิดความชำนาญแตกฉานเข้าใจชัดและทราบซึ่งในวิชานั้น จนอาจสามารถประกอบวิชานั้น ๆ ทำการอาชีพได้

ข้อ ๒๕. ความรู้ที่บังคับให้จัดสอนตามความในมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้ถือเกณฑ์ดังนี้

ความรู้ภาษาไทย หน้าที่พลเมืองดี ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์นั้น ให้นักเรียนมีความรู้ถือเอาระดับความรู้ชั้นประถมปีที่ ๔ ตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษาของกระทรวงธรรมการ

ข. ชั้น

ข้อ ๒๖. โรงเรียนราษฎร์อาจจัดให้มีชั้นครบทุกชั้นตามสายการศึกษา แห่งแผนการศึกษาชาติ หรือเฉพาะบางชั้น หรือบางตอน แต่ต้องจัดเรียงเป็นลำดับไม่ก้าวถ่าง

ข. นักเรียน

ข้อ ๒๗. โรงเรียนที่สอนวิชาอาชีพ และโรงเรียนที่เปิดทำการสอนในเวลาพิเศษ ต้องจำกัดรับนักเรียนตามเกณฑ์ดังนี้

(ก) นักเรียนที่มีลักษณะพ้น เกณฑ์ศึกษาบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาแล้ว

(ข) นักเรียนซึ่งกำลังเล่าเรียนอยู่แล้วในโรงเรียนประถมศึกษา และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๒ ปีบริบูรณ์

ข้อ ๒๘. จำนวนนักเรียนที่จะรับเข้าเรียนในโรงเรียนนั้นต้องไม่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต สำหรับสถานที่เรียนนั้น ๆ

ด. หลักสูตร

ข้อ ๒๙. หลักสูตรที่จะใช้สอนในโรงเรียนนั้น จะต้องเป็น

(ก) หลักสูตรของกระทรวงธรรมการ หรือหลักสูตรอื่นที่กระทรวงธรรมการรับรอง

(ข) หลักสูตรอื่น นอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ (ก) ซึ่ง
ไม่ขัดกับบทบัญญัติที่บังคับไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราช
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ค. สมุดหนังสือและอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นเครื่องศึกษาในโรงเรียน

ข้อ ๓๐. บรรดาสมุดหนังสือ เอกสาร ภาพ แผนที่
บทเพลง แผ่นเสียง และสิ่งทำนองเดียวกัน ที่มีไว้หรือใช้ใน
โรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการสอนและการศึกษานั้น ต้อง
ไม่มีสิ่งใดซึ่งอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อความมั่นคงของประเทศชาติ
โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่การ
ปกครองของประเทศ หรือโน้มไปในทางที่จะก่อให้เกิดขึ้น
ซึ่งความเกลียดชังระหว่างคนต่างชั้น หรือมีสิ่งที่จะชักจูง
หรือสื่อไปในทางผิดศีลธรรม หรือประเพณีอันดีงามของ
บ้านเมือง

ข้อ ๓๑. การทำบัญชี สมุดหนังสือ เอกสารอื่น ๆ ดัง
กล่าวไว้ในข้อ ๓๐ ซึ่งผู้จัดการและครูใหญ่จะต้องทำเสนอ
ต่อรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๒๑ นั้น ให้ทำตามแบบ
จ. ๒๒

หมวด ๖

คุณสมบัติ และวิทยฐานะของผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู

ก. โรค

ข้อ ๓๒. โรคตามความในมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้หมายความถึงโรคต่อไปนี้

(ก) โรคเรื้อน (Leprosy)

(ข) วัณโรคในระยะอันตราย (Tuberculosis in advanced stage)

(ค) โรคติดยาเสพติดให้โทษ (Harmful habit forming drug Addiction) อย่างร้ายแรง

(ง) โรคพิษสุราเรื้อรัง (Chronic Alcoholism)

ข. ความรู้ภาษาไทย

ข้อ ๓๓. ความรู้ภาษาไทยที่บังคับไว้ในมาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๐ (๔) กับมาตรา ๓๖ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้ถือเอาระดับความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษาของกระทรวงธรรมการ

ข้อ ๓๔. ผู้ที่จะขอเป็นครูใหญ่ หรือครู ถ้าไม่มีหลักฐานเป็นที่เชื่อถือ แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยพอตามที่บังคับไว้ในข้อ ๓๓ หรือเป็นที่สงสัย หรือปรากฏว่า ได้ล้มเลิกภาษาไทยจนแสดงว่ามีความรู้ภาษาไทยไม่พอตามที่บังคับไว้ จักต้องสอบความรู้ภาษาไทยตาม ระเบียบของกระทรวงธรรมการก่อน เมื่อสอบได้แล้วจึงจะดำเนินการขอเป็นครูใหญ่ หรือครูต่อไปได้

ค. การเทียบความรู้

ข้อ ๓๕. ผู้ที่มีวิทยฐานะไม่ตรงตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และประสงค์จะขอเทียบความรู้เพื่อเป็นครูใหญ่ หรือครู ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น จะต้องดำเนินการขอเทียบความรู้เสียก่อน เมื่อได้รับเทียบแล้วจึงจะดำเนินการขอเป็นครูใหญ่ หรือครูต่อไปได้

หมวด ๗

โรงเรียนราษฎร์ที่รับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับ

การขอและการออกใบอนุญาตให้รับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับ

ข้อ ๓๖. คำร้องขอรับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาเข้าเรียน ให้ทำคำร้องขอตามแบบ ร. ๒๓

ใบอนุญาติให้รับเด็กที่มีอายุใน เขตต์บังคับ เข้าเรียน
ให้ใช้แบบ ร. ๒๔

หมวด ๘

ข้อผ่อนผันสำหรับโรงเรียนประเภทพิเศษ

ก. โรงเรียนประเภททำการสอนศาสนาโดยฉะเพาะ

ข้อ ๓๗. โรงเรียนประเภททำการสอนศาสนาโดยฉะเพาะ
ตามความในมาตรา ๓๗ นั้น ผ่อนผันไม่ต้องปฏิบัติตาม
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช
๒๔๗๕ ฉะเพาะในข้อต่อไปนี้

(ก) ครูใหญ่ หรือ ครู ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ตามที่
บังคับไว้

(ข) โรงเรียนไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามความที่บังคับไว้ใน
มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช
๒๔๗๕

ข. โรงเรียนประเภททำการสอนฉะเพาะด้วยวิธี

ส่งคำสอนไปจากโรงเรียน

ข้อ ๓๘. โรงเรียนประเภททำการสอนฉะเพาะด้วยวิธีส่ง
คำสอนไปจากโรงเรียนตามความในมาตรา ๓๘ นั้น ผ่อน

ผันไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และกฎกระทรวง เฉพาะส่วน ซึ่งว่าด้วยสถานที่หรือบริเวณโรงเรียนเท่านั้น

หมวด ๕

การตรวจสอบกิจการในโรงเรียน

ข้อ ๓๕. ในการตรวจสอบความเรียบร้อยในโรงเรียนตามความในมาตรา ๒๔ นั้น ให้เจ้าพนักงานผู้หน้าที่ตรวจสอบตรวจสอบตามหัวข้อต่อไปนี้

(ก) โรงเรียนดำรงอยู่ในลักษณะที่ได้แจ้งจำนงไว้เดิมหรืออย่างไร

(ข) สถานที่ หรือ บริเวณโรงเรียน เป็นปฏิบัติขัดต่อการสุขภาพ หรืออนามัยของนักเรียน หรือไม่มั่นคงแข็งแรง อันอาจเกิดภัยอันตรายอย่างใด แก่นักเรียนอย่างใดหรือไม่

(ค) โรงเรียนได้จัดทำทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อ สมุดหมายเหตุรายวัน สมุดลงเวลาทำการของครูไว้ถูกต้องเรียบร้อย และมีจำนวนครูพอกับจำนวนนักเรียนหรือไม่ ครูใหญ่ และครูทั้งหลายมีความรู้ภาษาไทยเพียงพอสม

ควรแก่ความต้องการแห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ และ
ได้จัดสอนนักเรียนให้มีความรู้สมความต้องการแห่งพระราช
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์หรือไม่

(ง) วัตถุประสงค์ของโรงเรียน ฤ็ในการฝึกสอนทั่วไป
มีสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีงาม หรือขัด
ต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือฝ่าฝืนกฎหมาย
อย่างใด หรือไม่

(จ) สมุดหนังสือ เอกสาร และอื่น ๆ ที่มีไว้หรือใช้
เป็นเครื่องศึกษาในโรงเรียนนั้น มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เป็น หรือ
อาจเป็นปฏิบัตย์ต่อความมั่นคงของประเทศชาติโดยตรง
หรือทางอ้อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่การปกครองของ
ประเทศ หรือโน้มไปในทางที่จะก่อให้เกิดขึ้นซึ่งความเกลียด
ชังระหว่างคนต่างชั้น หรือมีสิ่งที่จะชักจูง หรือสื่อไปในทาง
ผิดศีลธรรม หรือประเพณีอันดีงามของบ้านเมือง อย่างใด
หรือไม่

(ฉ) เจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ยังคงมี
คุณสมบัติสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ หรือ
บกพร่องในด้านใด ถูกต้องตรงกันกับที่ได้ระบอบอนุญาตไว้หรือไม่

และได้ปฏิบัติถูกต้องตามหน้าที่ของตนที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรืออย่างไร

(ข) ถ้าเป็นโรงเรียนประเภทอนุบาลก็ให้ตรวจสอบดูด้วยว่าโรงเรียนได้รับเด็กอายุเกินเขตต์ไว้หรือไม่

(ค) ถ้าเป็นโรงเรียนประเภทรับเด็กที่มีอายุในเขตต์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เข้าเรียน ก็ให้ตรวจสอบดูว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ หรือไม่ และได้จัดสอนให้เด็กได้มีความรู้จริงจังกตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษา หรือหลักสูตรเทียบนั้นๆ หรืออย่างไร

ข้อ ๔๐. เมื่อปรากฏว่าโรงเรียนดำรงอยู่โดยปฏิบัติการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ หรือเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู กลายเป็นผู้บกพร่องในคุณสมบัติ หรือปฏิบัติการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ในกรณีใด ๆ ก็ให้จัดการสอบสวนแล้วเสนอหลักฐานการสอบสวนพร้อมด้วยความเห็นไปตามลำดับ เพื่อให้อธิบดีกรมศึกษาธิการ หรือข้าหลวงประจำจังหวัดพิจารณาสั่งแล้วแต่จะเห็นสมควร

หมวด ๑๐

การร้องอุทธรณ์

ข้อ ๔๑. ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ ตามความในมาตรา ๕๐ นั้น ให้ผู้ที่ประสงค์จะอุทธรณ์ทำคำร้องอุทธรณ์ตามแบบ ร. ๒๕ ยื่นต่อรัฐมนตรี โดยผ่านทางแผนกโรงเรียนราษฎร์ หรือกรรมการอำเภอ ตั้งแต่แรกเริ่ม

หมวด ๑๑

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๔๒. รายงานแสดงกิจการของโรงเรียนที่ผู้จัดการ จะต้องยื่นต่อข้าหลวงประจำจังหวัดตามความในมาตรา ๒๒ นั้น ในปีหนึ่งให้ยื่นกำหนด ๔ ครั้ง

- (ก) ครั้งที่ ๑ สํารวจเมื่อวันสิ้นเดือนพฤษภาคม ให้ยื่นภายในวันที่ ๑๕ เดือน มิถุนายน
- (ข) ครั้งที่ ๒ สํารวจเมื่อวันสิ้นเดือนกันยายน ให้ยื่นภายในวันที่ ๑๕ เดือนตุลาคม
- (ค) ครั้งที่ ๓ สํารวจเมื่อวันสิ้นเดือนมกราคม ให้ยื่นภายในวันที่ ๑๕ เดือนกุมภาพันธ์

(ง) ครั้งที่ ๔ รายงานประจำปี ให้ยื่นภายในเดือนพฤษภาคมของปีถัดไป

รายงานครั้งที่ ๑, ๒ และ ๓ ให้ทำตามแบบ ร. ๒๖ ส่วนรายงานครั้งที่ ๔ ให้ทำตามแบบ ร. ๒๗

ข้อ ๔๓. (ก) คำร้องขอขกเว้นไม่ต้องจัดสอนนักเรียนตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้นให้ทำตามแบบ ร. ๒๘

(ข) คำร้องขอขกเว้นไม่ต้องสอนเป็นภาษาไทยตามความในมาตรา ๒๐ นั้น ให้ทำตามแบบ ร. ๒๙

(ค) รายงานเหตุการณ์ตามความในมาตรา ๒๖ นั้น ให้ทำตามแบบ ร. ๓๐

(ง) ถ้าโรงเรียนจะต้องหยุดทำการสอนเป็นเวลาเกินกว่า ๗ วันติด ๆ กันตามความในมาตรา ๒๗ นั้น ให้ทำรายงานตามแบบ ร. ๓๑

(จ) ในกรณีที่มีผู้จัดการหลายคน และมอบอำนาจให้คนหนึ่งคนใดจัดการแทนหรือ มอบให้ต่างคนต่างจัดการแทนกันได้ ให้ทำหนังสือมอบอำนาจตามแบบ ร. ๓๒

(ฉ) ถ้าเจ้าของโรงเรียนประสงค์จะเลิกตั้งโรงเรียน ให้ทำตามแบบ ร. ๓๓

ข้อ ๔๔. ในการยื่นรายงานนั้น ให้ปฏิบัติอย่างเดียวกับวิธีการยื่นคำร้องดังกล่าวไว้ในข้อ ๑.

ข้อ ๔๕.

(ก) คำสั่งไม่อนุญาตตามความในมาตรา ๑๓ นั้น ให้ใช้แบบ ร. ๓๔

(ข) คำสั่งให้ผู้จัดการปฏิบัติตามความในมาตรา ๒๕ นั้น ให้ใช้แบบ ร. ๓๕

(ค) คำสั่งถอนอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ตามความในมาตรา ๓๓ นั้น ให้ใช้แบบ ร. ๓๖

(ง) คำสั่งถอนอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูตามความในมาตรา ๓๔ นั้น ให้ใช้แบบ ร. ๓๗

ข้อ ๔๖. ในกรณีที่ข้าหลวงประจำจังหวัดได้ให้อนุญาต หรือ ออกใบอนุญาต หรือ กระทำการอย่างอื่นตามความในพระราชบัญญัติไปแล้ว และจะต้องรายงานต่อรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๔๕ นั้น ให้เสนอสำเนาเรื่องราวนั้น ๆ ส่งไปพร้อมกับรายงานด้วย ๑ ชุด

ข้อ ๔๗. (ก) ให้อธิบดีกรมศึกษาธิการจัดให้มีทะเบียนโรงเรียนราษฎรทั่วราชอาณาจักร

(ข) สำหรับจังหวัดอื่น ๆ นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดจัดให้มีทะเบียนโรงเรียนราษฎรสำหรับจังหวัด และสำหรับอำเภอในจังหวัดนั้น ๆ ด้วย

ทะเบียนนั้นให้ทำตามแบบ ร. ๓๘ และให้ตรวจตรารักษาให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อ ๔๘. แบบ ร. ต่าง ๆ นั้น ให้ใช้ตามแบบท้ายกฎนี้

หมวด ๑๒

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ข้อ ๔๙. อัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เรียกเก็บตามรายการในบัญชีท้ายกฎนี้

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

สุคนธ์วิเศษศึกษากร

สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม หน้า ๕๕๕)

พระราชกฤษฎีกา

แก้ไขข้อท้องถิ่นซึ่งระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ตั้งดิน
ซึ่งจะต้องเวนคืน ตำบลคอนเมือง อำเภอบางเขน จังหวัด
พระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๘ เป็น “อำเภอบางเขน จังหวัด
พระนคร และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี”

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขข้อท้องถิ่นซึ่งระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ตั้งดินซึ่งจะต้องเวนคืน ตำบลคอนเมือง

อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๗ เสีย
ใหม่ให้ถูกต้อง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎ
ฎีกาแก้ไขข้อบกพร่องที่ซึ่งระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์
ที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน ตำบลดอนเมือง อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็น “อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี”
พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกคำว่า “ตำบลดอนเมือง อำเภอ
บางเขน จังหวัดพระนคร” ในพระราชกฤษฎีกากำหนด
เขตต์ที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน ตำบลดอนเมือง อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๗ นั้นเสีย และให้ใช้

๔๕๕

คำว่า “อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร และอำเภอลำ
ลูกกา จังหวัดปทุมธานี” แทนทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาราชการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๓๒)

๔๕๖

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗
(ฉบับที่ ๕)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

เจ้าพระยาอมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทั่วทุกมาตราในเขตเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา เทศบาลเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร และเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๓๕)

๔๕๘

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน อำเภอจันทัก

จังหวัดนครราชสีมา (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๙๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

เจ้าพระยามหา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๙๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร แก่ขอตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญใน
การหวงห้ามที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้าม
ที่ดิน อำเภอจันทัก จังหวัดนครราชสีมา พุทธศักราช ๒๕๗๘

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า

อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน อำเภอจันทัก จังหวัดนครราชสีมา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ คำว่า “เจ้ากรมสะเบียงทหารบก” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน อำเภอจันทัก จังหวัดนครราชสีมา พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้แก้เป็น “เสียดายทหารบก”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๓๘)

พระราชกฤษฎีกา

ถอนการหวงห้ามที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ที่ทุ่งหัวแม่ ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย
จังหวัดหนองคาย พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)
เจ้าพระยาযায়มราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทวิโยธิน
ตราไว้ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรถอนการหวงห้ามที่ดินอันเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดินที่ทุ่งหัวแม่ ตำบลวัดหลวง อำเภอโพน
พิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งได้หวงห้ามไว้เมื่อพุทธศักราช
๒๔๗๔

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ใน พระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างเปล่าอัน

เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้
ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกา ถอนการหวงห้าม ที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินที่ทุ่งหัวแม่ ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย
จังหวัดหนองคาย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ถอนการหวงห้ามที่ดินอันเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดินซึ่งอยู่ที่ทุ่งหัวแม่ ตำบลวัดหลวง อำเภอ
โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๔๑)

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติกัญชา
พุทธศักราช ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๕๖๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาต

(๑) ปลูกหรือมีพันธุ์กัญชาไว้เพื่อการทดลอง หรือเพื่อประโยชน์ในทางโรคศิลป์ตามมาตรา ๕ (๒) หรือมีกัญชาไว้เพื่อประโยชน์ในทางโรคศิลป์ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๕๖๗

(๒) พาถิ่นชาเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา ๖

(๑) แห่งพระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๕๖๗

(๓) มีบ้องกัญชาหรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ใช้สูบกัญชาเพื่อเก็บไว้เป็นพินิจภัณฑ์ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๕๖๗

ให้ยื่นคำร้องขออนุญาตตามแบบ ก.ช.๑ ก.ช.๒ ก.ช.๓
ท้ายกฎนี้แล้วแต่กรณี

ในการร้องขออนุญาตมีบ็องกันชาหรือเครื่องมืออย่างอื่น
ที่ใช้สูบบุหรี่ จะต้องส่งของนั้น ๆ ไปด้วยพร้อมกับคำร้อง
ขออนุญาต

ผู้มีบ็องกันชา หรือเครื่องมืออย่างอื่น ที่ใช้สูบบุหรี่ เพื่อ
เก็บไว้เป็นพินัยกรรมที่อยู่ก่อนวันใช้กฎนี้ ให้มาขอใบอนุญาต
เสียภายในสามเดือนนับแต่วันใช้กฎนี้

ข้อ ๒ ใบอนุญาตให้ปลูกหรือมีพันธุ์กันชาไว้เพื่อการ
ทดลองหรือเพื่อประโยชน์ในทางโรคศิลป์ หรือให้มีกันชา
ไว้เพื่อประโยชน์ในทางโรคศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยเป็นผู้ออกให้ตามแบบ ก.ช. ๔ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๓ ใบอนุญาตให้พากันชาเข้ามาในราชอาณาจักร
อธิบดีกรมสาธารณสุขเป็นผู้ออกให้ตามแบบ ก.ช. ๕ ท้าย
กฎนี้

ข้อ ๔ ใบอนุญาตให้ มีบ็องกันชาหรือเครื่องมืออย่างอื่น
ที่ใช้สูบบุหรี่เพื่อเก็บไว้เป็นพินัยกรรม ข้าหลวงประจำ
จังหวัดแห่งท้องถิ่นที่จะเก็บของนั้นไว้เป็นผู้ออกให้ตามแบบ
ก.ช. ๖ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๕ การยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตให้ ยื่น ต่อ นาย
อำเภอประจำท้องที่ แล้วให้นายอำเภอพิจารณาเสนอความ
เห็นไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด ในกรณีที่อยู่นอกอำนาจ
ของข้าหลวงประจำจังหวัดจะส่งการ ให้ข้าหลวงประจำ

จังหวัดพิจารณาเสนอความเห็นต่อไปยังผู้มีอำนาจที่จะสั่งการในเรื่องนั้น

ข้อ ๖ โบอนุญาตให้ปลูกหรือมีพันธุ์กันชาเพื่อการทดลอง หรือประโยชน์ในทางโรคศิลป์ หรือให้มีกันชาไว้เพื่อประโยชน์ในทางโรคศิลป์ตามข้อ ๒ ให้ มีอายุใช้ได้เพียงวันที่ ๓๑ มีนาคม แห่งปีที่ ๓ นับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต

ข้อ ๗ โบอนุญาตให้พวกกันชาเข้ามาในราชอาณาจักรให้มีอายุใช้ได้ ไม่เกินกว่าหนึ่งปี นับแต่วันที่ ลงในใบอนุญาต

ข้อ ๘ โบอนุญาตให้มีบ้องกันชาหรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ใช้สูบกันชาเพื่อเก็บไว้เป็นพิพัตถ์ตามข้อ ๔ ให้ มีอายุใช้ได้ตลอดกาล และใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับบ้องกันชาหรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ใช้สูบกันชาอันหนึ่งเท่านั้น

บ้องกันชา หรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ใช้สูบกันชาที่ได้รับใบอนุญาตตามความในข้อนี้ ให้ผู้ออกใบอนุญาตปิดเลขหมายหรือเครื่องหมายไว้ที่ขานั้น ๆ เป็นสำคัญ อย่าให้ซ้ำกัน และให้ระบุเลขหมายหรือเครื่องหมายนั้นไว้ในใบอนุญาต

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ข้าราชการสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๕๔)

๕๐๕

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ
ออกตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๘๒
แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมนำส่งของตอบรับ หรือบัตรตอบรับ
ตามความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)
ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๔๘๐

พ.อ. บริรักษ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๖๕๖)

กฎกระทรวงการคลัง
ออกตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พุทธศักราช ๒๔๗๖
(ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวงการคลังออกตามความในมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช ๒๔๗๖
ข้อ ๒ (๒) ก, ข้อ ๖ (๑), ข้อ ๒๐ (๑), ข้อ ๒๒ และ
แบบต่อท้ายกฎกระทรวงแบบ จ. ๑๐, แบบ จ. ๑๔, แบบ
จ. ๑๕, แบบ จ. ๑๖, แบบ จ. ๑๗, แบบ จ. ๑๘, แบบ
จ. ๒๑ และใช้ความและแบบต่อไปนี้แทน

“ ข้อ ๒ ฯลฯ

(๒) ฯลฯ

ก. เงินเดือน คือ เงินที่จ่ายเป็นรายเดือนให้แก่บุคคล
ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการประจำการในกระทรวง ทบวง
กรมต่าง ๆ ”

“ข้อ ๖ งบประมาณรายจ่าย

(๑) เงินเดือน

ก. อัตราอนุมัติแล้ว การคำนวณเงินให้คิดตัวไม่เกิน

๑๒ เดือน ส่วนผู้ได้รับต่ำอัตราให้คำนวณเท่าอัตรานั้น และทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวนเงินรับจริงและจำนวนเงินที่ตั้งตามแบบ จ. ๑๔ ถ้าเป็นอัตราที่ตั้งในปีเก่าและจ่ายจากเงินที่ตั้งเป็นก้อนในงบประมาณปีเก่า หรือจ่ายในเงินโอนจากประเภทอื่น หรือจ่ายในงบประมาณเพิ่มเติม ก็ให้ทำบัญชีรายละเอียดประกอบตามแบบ จ. ๑๕ และหมายเหตุในงบประมาณให้ชัดเจน

ข. อัตราใหม่ ให้ตั้งยอดเพิ่มไว้ข้างท้าย และให้ทำบัญชีอัตราตามแบบ จ. ๑๗ และบันทึกคำชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องตั้งเพิ่มขึ้น”

“ข้อ ๒๐ ๆ ล ๆ

(๑) เงินเดือน ให้เจ้าหน้าที่จัดการทำบัญชีขอต่อจ่าย แสดงชั้น, อันดับ, ราชนาม และอัตราเงินเดือนตามแบบ จ. ๑๘ ส่งกระทรวงการคลัง สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง ๒ สำหรับ สำหรับส่วนภูมิภาคให้ทำเป็นรายจังหวัด ๆ ละ ๔ สำหรับ ภายในเดือนมิถุนายนของปีนั้น”

“ ข้อ ๒๒ การโอนเงินเดือนเหลือจ่ายจากอัตราหนึ่งมา
เพิ่มอีกอัตราหนึ่งที่ไม่พอแก่การเบิกจ่าย หรือโอนเงินเดือน
เหลือจ่ายมาตั้งเป็นอัตราใหม่ จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความ
ตกลงจากกระทรวงการคลัง ”

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม หน้า ๖๕๗)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์
พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเศรษฐกิจการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กองสนเทศ กรมพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลาง
ทะเบียนพาณิชย์รับจดทะเบียนพ่อค้าในเขตจังหวัดพระนคร
และธนบุรีตามความในมาตรา ๖

ข้อ ๒ ให้หัวหน้ากองสนเทศ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์
สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ และให้เจ้าหน้าที่ในแผนก
ทะเบียนพาณิชย์ กองสนเทศ เป็นเจ้าพนักงานตามความ
ในมาตรา ๔

ข้อ ๓ คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๑
ท้ายกฎนี้

ข้อ ๔ คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ให้ทำ
ตามแบบ ท.พ. ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๕ คำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ให้
ทำตามแบบ ท.พ. ๓ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๖ ใบสำคัญแสดงจดทะเบียน ให้ทำตามแบบ
ท.พ. ๔ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๗ คำขอทราบรายการจดทะเบียน ให้ทำตามแบบ
ท.พ. ๕ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๘ คำขอให้เจ้าพนักงานคัดสำเนารายการจดทะเบียน
ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๖ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๙ ค่าแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียน
แสดงรายการ ให้เรียก ๑๐ สตางค์

ค่าแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียน
เปลี่ยนแปลงรายการ ให้เรียก ๑๐ สตางค์

ค่าแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียน
เลิกประกอบพาณิชย์กิจ ให้เรียก ๕ สตางค์

ข้อ ๑๐ การขอทราบรายการจดทะเบียน
ของพ่อค้ารายหนึ่ง ให้เรียกค่าธรรมเนียมครั้งละ ๕๐ สตางค์

ประกาศการช่อมคณะรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

ยมราช

พล. อ. พิชัยเนทร โยธิน

ตามประกาศลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๘
ตั้งรัฐมนตรี ๒๑ นายประกอบคณะรัฐมนตรี ซึ่งนายพันเอก
พระยาพลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่นั้น บัดนี้
นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส รัฐมนตรีขอพระราช
ทานกราบบังคมทูลลาออก และคณะผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ได้รับหนังสือลาออกนั้นแล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ที่
กล่าวนามมานั้นจึงเป็นอันสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรสยาม มาตรา ๕๑ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เพื่อให้เป็นการเหมาะสมแก่ราชการ จึงมีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งช่อมคณะรัฐมนตรี คือ นายนาวา
อากาศเอก พระเวชยันตรังสฤษดิ์ เป็นรัฐมนตรี ตั้งแต่
บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓ มิถุนายน หน้า ๖๘๒)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ใช้แก่กรมไปรษณีย์โทรเลข

การบรรจุ

ข้อ ๒ การบรรจุข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา
ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้า
กระทรวงบรรจุจากบุคคลที่คัดเลือกหรือสอบ คัดเลือกสำเร็จ
ในวิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา ส่วนเสมือน
ส่วนพนักงานฝึกหัด (กองสื่อสาร) ส่วนไปรษณีย์บุรุษ ส่วน
ช่างฝึกหัด และพนักงานวิทยุฝึกหัด และส่วนอื่นๆ (กอง
ช่างวิทยุ กองช่างโทรเลข กองช่างโทรศัพท์ กองพัสดุและ
โรงงาน) แล้วแต่กรณี

โดยปกติ ให้บรรจุในอันดับ ๑ แต่ตำแหน่งราชการใด
โดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพ ควรได้ผู้มีความรู้เพื่อ

เข้าบรรจุในอันดับ ๔ หรือ ๓ ที่เดียว ก็ให้ อ.ก.พ. กรม
จัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุในอันดับนั้น ๆ
โดยเฉพาะได้

ข้อ ๓ การบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชา
ชีพเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ให้เป็นไปตามกฎ
ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเลื่อนชั้น

ข้อ ๔ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาเลื่อนชั้น
เป็นชั้นตรีได้ด้วยการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก

ข้อ ๕ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี
ชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ให้อธิบดี
พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรีซึ่ง
รับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่
ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอก หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่งใช้ในกรมด้วยแล้ว กำหนด
เวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญา
โท หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทใน
วิชาซึ่งใช้ในกรมด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า

หนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบ
ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาซึ่งใช้ในกรมด้วยแล้ว ก็ให้
กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการ
พิจารณาเห็นว่ามีความรู้คุณวุฒิและความสามารถ แล้วส่งราย
นามไปยัง อ.ก.พ. กรมโดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อย
กว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กรมได้สอบสวนและพิจารณาเห็น
ว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังอธิบดีเพื่อเลื่อน
ชั้นต่อไป

ข้อ ๖ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท
ชั้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ซึ่งรับราชการในชั้นโท
มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญา
เอก หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก
ในวิชาซึ่งใช้ในกรมด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้อง
นำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศนียบ
ัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่งใช้ในกรมด้วย
แล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
ในวิชาซึ่งใช้ในกรมด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า

สองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่า มีคุณวุฒิ
และความสามารถ แล้วส่งรายนามไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง
โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ.
กระทรวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควร
เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังเจ้ากระทรวงเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๗ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอก
ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๕ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเลื่อนอันดับ

ข้อ ๘ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่งๆ ให้เจ้ากระทรวง
หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณา
คัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไป ตามลำดับโดยคำนึง
ถึงความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัย
ข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธี
การใน กฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การแต่งตั้ง

ข้อ ๙ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ให้ดำรง
ตำแหน่งราชการ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๒, ๒๓

และ ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

ข้อ ๑๐ ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๑ ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้องมีความรู้ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา

(ก) ส่วนเสมียน

ต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ข) ส่วนพนักงานฝึกหัด (กองสื่อสาร)

ต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้สมัครไม่พอกับความต้องการของราชการ ก็ให้ข้อ

อนุมัติ ก.พ. ลดพื้นที่ความรู้ลงได้ให้พอเหมาะกับ
ความต้องการ

(ค) ส่วนไปรษณีย์บุรุษ

ต้องมีพื้นที่ความรู้ตามระเบียบ การ รับ สมัคร
บรรจุไปรษณีย์บุรุษสำรองและไปรษณีย์บุรุษ ซึ่ง
ก.พ. จะได้อนุมัติ

(ง) ส่วนช่างฝึกหัดและพนักงานวิทยุฝึกหัด

ต้องมีพื้นที่ความรู้ตามความในมาตรา ๓๓ (๑)
แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้สมัคร
ไม่พอกับความต้องการของราชการ หรือมีความ
จำเป็นต้องรับสมัคร จากผู้ที่มีคุณวุฒิและความ
สามารถอย่างอื่นประกอบด้วย ก็ให้ขออนุมัติ ก.พ.
ลดพื้นที่ความรู้ลงได้ให้พอเหมาะกับความต้องการ
หรือความจำเป็นของราชการ

(จ) ส่วนอื่นๆ นอกจากที่กล่าวใน (ง) ใน
กองช่างวิทยุ กองช่างโทรเลข กองช่างโทรศัพท์
กองพัสดุและโรงงาน

ต้องเป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกหัดหรืออบรมใน
การนั้น ๆ ตามหลักเกณฑ์ซึ่ง ก.พ. จะได้อนุมัติ

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี

ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้น
จิตวาอันดับ ๗ ขึ้นไปซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสี่ปี

ข้อ ๑๒ กรณีใดจะใช้วิธีสอบคัดเลือก และกรณีใดจะ
ใช้วิธีคัดเลือกให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณากำหนด

ข้อ ๑๓ การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจิตวา หรือเลื่อนชั้นเป็น
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
สอบคัดเลือกหรือคัดเลือกแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตร
และวิธีการซึ่ง ก.พ. จะได้กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและ
คุณภาพของราชการ

การออกจากราชการ

ข้อ ๑๕ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๖ การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
 รัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราช
 บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๗ เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ข้าราชการ
 พลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
 จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในพระราช
 บัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุ
 ทดแทนในกรณีที่รัฐบาลให้ออกโดยไม่มีคามผิดนั้น ให้
 ทำได้ต่อเมื่อ

(ก) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดต้องหาว่าทำผิด
 วินัยและเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจาก
 เจ้ากระทรวงได้สอบสวนและ (๑) สำหรับข้าราชการ
 พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี รายงานไปยัง อ.ก.พ.
 กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ราย
 งานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง และ (๓) สำหรับข้าราชการ
 พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ รายงานไปยัง
 ก.พ. เมื่อ อ.ก.พ. กรม, อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้ว
 แต่กรณี พิจารณาแล้ว ไม่ได้ความเป็นสำคัญว่ากระทำผิด

ที่จะต้องถูกไล่หรือปลด แต่เห็นว่าไม่มีมลทินหรือมีวามอง
ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่า การที่จะให้บรรณาการอีกจะเป็นการ
เสียหายแก่ราชการจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

(ข) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดหย่อนความสามารถ
และ อ.ก.พ. กรมในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้น
จัตวาหรือชั้นตรี อ.ก.พ. กระทรวงในกรณีข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ชั้นโท และ ก.พ. ในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐ
พาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ ได้สอบสวนเห็นสมควรให้
ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจาก
ราชการ

(ค) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดไม่แสดงให้
เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และ ก.พ. ได้สอบสวนเห็นสมควร
ให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจาก
ราชการ

(ง) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เจ้ากระทรวงสั่ง
ให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ข้อ ๑๘ การไล่ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ออกจาก
ราชการ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๙ การปลดนั้น จะกระทำได้เมื่อข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดกระทำผิดวินัยยังไม่ร้ายแรงถึงกับ
จะต้องถูกไล่ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ (๑) สำหรับ
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี ให้อธิบดี
รายงานไปยัง อ.ก.พ. กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ชั้นโทให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง
และ (๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือ
ชั้นพิเศษให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง ก.พ. เพื่อสอบสวน
พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. แล้ว
แต่กรณีสอบสวนและพิจารณาเห็นสมควรให้ปลดออกจาก
ราชการได้แล้ว ให้แจ้งมายังเจ้ากระทรวงเพื่อส่งปลดต่อไป

กฏให้ไว้ณวันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๖๘๔)

๕๒๔

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ.
ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์พระมหากษัตริย์
คือ

สำนักพระราชวัง

๑. เลขาธิการพระราชวัง
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานพระคลังข้างที่
๓. เลขานุการสำนักพระราชวัง
๔. หัวหน้ากอง
๕. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานพระคลังข้างที่
๖. หัวหน้าแผนก
๗. ประจำแผนก
๘. เจ้าพนักงานผู้ช่วย
๙. พนักงานเอก

๑๐. เสมียน
๑๑. พนักงาน
๑๒. ช่าง
๑๓. นายท้าย
๑๔. นายแพทย์ผู้ช่วย
๑๕. พนักงานพยาบาล
๑๖. สัตวแพทย์ผู้ช่วย
๑๗. นายงาน

สำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์

๑. ราชเลขาธิการในพระองค์
๒. ผู้ช่วยราชเลขาธิการในพระองค์
๓. เลขาธิการสำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์
๔. หัวหน้าแผนก
๕. ประจําแผนก
๖. เสมียน

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มิถุนายน หน้า ๖๕๔)

พระราชกฤษฎีกา

ประกาศแนวทาง ๔๑ สาย

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรสร้างทางรวม ๔๑ สาย เพื่อประโยชน์
แก่การคมนาคมส่งเสริมความเจริญของประเทศ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติการสร้างทาง พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาประกาศแนวทาง๔๑ สาย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ทาง ๔๑ สาย กำหนดแนวทางดังต่อไปนี้
ทางสายกรุงเทพ ฯ-สระบุรี-ลพบุรี ตั้งต้นจากอำเภอคูสิต ผ่านอำเภอบางซ้อ อำเภอบางเขน (จังหวัดพระนคร) อำเภอรังสิต (จังหวัดปทุมธานี) อำเภอวังน้อย (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) อำเภอหนองแค อำเภอปากเพรียว ถึงพระพุทธบาท ขึ้นอำเภอหนองโดน (จังหวัดสระบุรี) ถึงอำเภอเมืองลพบุรี (จังหวัดลพบุรี)

ทางสายลพบุรี-สิงห์บุรี-ชัยนาท-อุทัยธานี ตั้งต้นจากอำเภอเมืองลพบุรี ผ่านอำเภอท่าเรือ (จังหวัดลพบุรี) อำเภอบางพุดรา อำเภออินทร์บุรี (จังหวัดสิงห์บุรี) อำเภอบ้านกล้วย อำเภอมนोरมย์ (จังหวัดชัยนาท) ถึงอำเภอน้ำซึม (จังหวัดอุทัยธานี)

ทางสายอุทัยธานี-นครสวรรค์ ตั้งต้นจากอำเภอน้ำซึม (จังหวัดอุทัยธานี) ผ่านอำเภอโกรกพระ ถึงอำเภอปากน้ำโพ (จังหวัดนครสวรรค์)

ทางสายชัยนาท-บ้านตาคลี ตั้งต้นจากอำเภอบ้านกล้วย (จังหวัดชัยนาท) ถึงกิ่งตาคลี ขึ้นอำเภอพยุหะคีรี (จังหวัดนครสวรรค์)

ทางสายนครสวรรค์-กำแพงเพชร ตั้งต้นจากอำเภอปากน้ำโพ ผ่านอำเภอบรรพตพิสัย (จังหวัดนครสวรรค์) อำเภอขาณุ ถึงอำเภอเมืองกำแพงเพชร (จังหวัดกำแพงเพชร)

ทางสายอยุธยา-นครนายก-ปราจีนบุรี ตั้งต้นจากอำเภอรุงเก่า (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ผ่านอำเภอหนองแค (จังหวัดสระบุรี) อำเภอบ้านนา อำเภอวังกระโจม อำเภอปากพลี (จังหวัดนครนายก) ถึงอำเภอเมืองปราจีนบุรี (จังหวัดปราจีนบุรี)

ทางสายปราจีนบุรี-อรัญญประเทศ ตั้งต้นจากอำเภอเมืองปราจีนบุรี ผ่านอำเภอประจันตคาม อำเภอกบินทร์บุรี กิ่งสระแก้ว ขึ้นอำเภอกบินทร์บุรี กิ่งวัฒนานคร ขึ้นอำเภออรัญญประเทศ ถึงอำเภออรัญญประเทศ (จังหวัดปราจีนบุรี)

ทางสายหนองแค-บ้านพายี ตั้งต้นจากอำเภอหนองแค (จังหวัดสระบุรี) ถึงกิ่งพายี ขึ้นอำเภออุทัย (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ทางสายสุโขทัย-พิษณุโลก ตั้งต้นจากอำเภอสุโขทัยธานี ผ่านอำเภอบ้านไกร (จังหวัดสวรรคโลก) อำเภอบางระกำ ถึงอำเภอเมืองพิษณุโลก (จังหวัดพิษณุโลก)

ทางสายสวรรคโลก-ตาก ตั้งต้นจากอำเภอวังไม้ขอน ผ่านอำเภอคลองตาล อำเภอสุโขทัยธานี กิ่งสถานหอยขึ้นอำเภอสุโขทัยธานี (จังหวัดสวรรคโลก) ถึงอำเภอระแหง (จังหวัดตาก)

ทางสายเชียงใหม่-ฮอด ตั้งต้นจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผ่านอำเภอหางดง อำเภอบ้านแม อำเภอจอมทอง ถึงอำเภอฮอด (จังหวัดเชียงใหม่)

ทางสายเชียงใหม่-ฝาง ตั้งต้นจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผ่านอำเภอแม่ริม อำเภอสันมหาพน อำเภอเชิงดาว ถึงอำเภอเมืองฝาง (จังหวัดเชียงใหม่)

ทางสายเด่นชัย-แพร่-น่าน ตั้งต้นจากอำเภอสูงเม่น ผ่านอำเภอเมืองแพร่ อำเภอร้องกวาง (จังหวัดแพร่) อำเภอบุตุยี่น ถึงอำเภอเมืองน่าน (จังหวัดน่าน)

ทางสายตะพานหิน-เพ็ชรบูรณ์ ตั้งต้นจากอำเภอท่าหลวง (จังหวัดพิจิตร) ผ่านกิ่งชนแดน ขึ้นอำเภอเมืองเพ็ชรบูรณ์ ถึงอำเภอเมืองเพ็ชรบูรณ์ (จังหวัดเพ็ชรบูรณ์)

ทางสายเพชรบูรณ์-หล่มสัก-หล่มเก่า ตั้งต้นจาก
อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ผ่านอำเภอวัดป่า ถึงอำเภอหล่มเก่า
(จังหวัดเพชรบูรณ์)

ทางสายชัยภูมิ-บัวใหญ่ ตั้งต้นจากอำเภอเมืองชัยภูมิ
(จังหวัดชัยภูมิ) ถึงอำเภอบัวใหญ่ (จังหวัดนครราชสีมา)

ทางสายขอนแก่น-เลย ตั้งต้นจากอำเภอพระลับ ผ่าน
อำเภอภูเวียง (จังหวัดขอนแก่น) อำเภอวังสะพุง ถึงอำเภอ
กุดป่อง (จังหวัดเลย)

ทางสายอุดร-สกลนคร-นครพนม ตั้งต้นจากอำเภอ
หมากแข้ง ผ่านอำเภอหนองหาร (จังหวัดอุดรธานี) อำเภอ
บ้านหัน อำเภอพรรณานิคม อำเภอธาตุเชิงชุม (จังหวัด
สกลนคร) ถึงอำเภอหนองบึก (จังหวัดนครพนม)

ทางสายชนบท-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-อุบล ตั้งต้น
จากอำเภอชนบท ผ่านกิ่งบ้านไผ่ ขึ้นอำเภอชนบท (จังหวัด
ขอนแก่น) อำเภอบรบือ อำเภอตลาด (จังหวัดมหา
สารคาม) อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเขงบาดาล อำเภอ
เสลภูมิ (จังหวัดร้อยเอ็ด) อำเภอยะโสธร อำเภอลุมพุก
อำเภอเขื่องใน ถึงอำเภอเมืองอุบลราชธานี (จังหวัดอุบล
ราชธานี)

ทางสายมหาสารคาม-กาฬสินธุ์ ตั้งต้นจากอำเภอตลาด
ผ่านอำเภอโคกพระ อำเภอขามตลาด ถึงอำเภอหลุบ
(จังหวัดมหาสารคาม)

ทางสายอุบล-นครพนม ตั้งต้นจากอำเภอเมืองอุบล
ราชธานี ผ่านอำเภอม่วงสามสิบ อำเภอทุ่ง (จังหวัดอุบล
ราชธานี) อำเภอมุกดาหาร อำเภอธาตุพนม ถึงอำเภอ
หนองบึก (จังหวัดนครพนม)

ทางสายกรุงเทพฯ-นนทบุรี ตั้งต้นจากอำเภอบางซ้อ
(จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ถึงอำเภอนนทบุรี (จังหวัดนนทบุรี)

ทางสายกรุงเทพฯ-สมุทรปราการ-ฉะเชิงเทรา ตั้งต้น
จากอำเภอบางกะปิ ผ่านอำเภอพระโขนง (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
อำเภอสมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ (จังหวัด
สมุทรปราการ) อำเภอบางปะกง ถึงอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
(จังหวัดฉะเชิงเทรา)

ทางสายฉะเชิงเทรา-ชลบุรี-ระยอง ตั้งต้นจากอำเภอ
เมืองฉะเชิงเทรา ผ่านอำเภอบ้านโพ (จังหวัดฉะเชิงเทรา)
อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบางปลาสร้อย
อำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง (จังหวัดชลบุรี) ถึงอำเภอ
ท่าประจักษ์ (จังหวัดระยอง)

ทางสายชุมพร-ระนอง ตั้งต้นจากอำเภอท่าตะเภา
(จังหวัดชุมพร) ผ่านอำเภอกระบุรี ถึงอำเภอเขานิเวศน์
(จังหวัดระนอง)

ทางสายห้วยยอด-กระบี่-พังงา ตั้งต้นจากอำเภอเขาขาว
(จังหวัดตรัง) ผ่านอำเภอคลองท่อม อำเภอปากน้ำ (จังหวัด
กระบี่) ถึงอำเภอท้ายช้าง (จังหวัดพังงา)

ทางสายท่ามนุญ-ตะกั่วป่า ตั้งต้นจากอำเภอท้ายเหมือง
ผ่านกิ่งทุ่งมะพร้าว ขึ้นอำเภอท้ายเหมือง ถึงอำเภอตะกั่วป่า
(จังหวัดพังงา)

ทางสายนครศรีธรรมราช-ปากพนัง ตั้งต้นจากอำเภอ
เมืองนครศรีธรรมราช ถึงอำเภอปากพนัง (จังหวัดนคร
ศรีธรรมราช)

ทางสายยะลา-เบตง ตั้งต้นจากอำเภอสะเตง ผ่าน
อำเภอบันนังสตา ถึงอำเภอเบตง (จังหวัดยะลา)

ทางสายท่าข้าม-บ้านดอน ตั้งต้นจากอำเภอท่าข้าม ถึง
อำเภอบ้านดอน (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

ทางสายระยอง-จันทบุรี ตั้งต้นจากอำเภอท่าประดู่ ผ่าน
อำเภอแกลง (จังหวัดระยอง) ถึงอำเภอท่าใหม่ (จังหวัด
จันทบุรี)

ทางสายจันทบุรี-มะขาม ตั้งต้นจากอำเภอเมืองจันทบุรี
ถึงอำเภอมะขาม (จังหวัดจันทบุรี)

ทางสายจันทบุรี-ตราด ตั้งต้นจากอำเภอเมืองจันทบุรี
ผ่านอำเภอแหลมสิงห์ อำเภอขลุง (จังหวัดจันทบุรี) อำเภอ
เขาสมิง ถึงอำเภอบางพระ (จังหวัดตราด)

ทางสายนครสวรรค์-ลาดยาว ตั้งต้นจากอำเภอปากน้ำโพ
ถึงอำเภอลาดยาว (จังหวัดนครสวรรค์)

ทางสายลำปาง-แจ้ห่ม ตั้งต้นจากอำเภอเมืองลำปาง
ถึงอำเภอแจ้ห่ม (จังหวัดลำปาง)

ทางสายร้องกวาง-บ้านกลาง ตั้งต้นจากอำเภอร้องกวาง
ถึงอำเภอบ้านกลาง (จังหวัดแพร่)

ทางสายสวรรคโลก-หาดเสี้ยว ตั้งต้นจากอำเภอวังไม้
ขอน ถึงอำเภอหาดเสี้ยว (จังหวัดสวรรคโลก)

ทางสายสุรินทร์-ท่าตูม ตั้งต้นจากอำเภอเมืองสุรินทร์
ถึงอำเภอท่าตูม (จังหวัดสุรินทร์)

ทางสายสุรินทร์-บักจะรัง ตั้งต้นจากตำบลในเมือง ผ่าน
บ้านกั้งแดน ถึงบ้านบักจะรัง (อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัด
สุรินทร์)

ทางสายชลบุรี-บ้านบึง ตั้งต้นจากอำเภอบางปลาสร้อย
ถึงกิ่งบ้านบึง ขึ้นอำเภอบางปลาสร้อย (จังหวัดชลบุรี)

ทางสายธนบุรี-สมุทรสาคร ตั้งต้นจากอำเภอบุคคโล
ผ่านอำเภอรามัญบุรีระตะ (จังหวัดธนบุรี) อำเภอพระประแดง
(จังหวัดสมุทรปราการ) ถึงอำเภอเมืองสมุทรสาคร (จังหวัด
สมุทรสาคร)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๖๔๖)

๕๓๕

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม

ในกระทรวงเศรษฐการ (ฉบับที่ ๔)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐการ
พุทธศักราช ๒๔๗๘ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉะเพาะหมายเลข ๔. กองคลังออมสิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๔. กองคลังออมสิน แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคลังออมสินกลาง (๓) แผนกเงิน (๔) แผนกบัญชีทั่วไป (๕) แผนกบัญชีสาขา”

๕๓๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๑๐๕)

๕๓๘

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน

เพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะ
เวนคืนเพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง ในอำเภอ
บางซื่อ จังหวัดพระนคร เพื่อบำรุงการเกษตรให้บังเกิดผล
ยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน เพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้ได้มีกำหนดห้าปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้กระทรวงเกษตรราชการเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ที่ดินในบริเวณที่ที่เวนคืนอยู่ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางซ้อ จังหวัดพระนคร มีเขตต์ดังนี้

ทิศเหนือ จดคลองบางเขน

ทิศตะวันออก เริ่มแต่ถนนซอยสายที่ ๒ ไปตามถนน
สายกรุงเทพ ๑-ดอนเมือง ๖๐๐ เมตร แล้วตรงไปทางทิศ
เหนือจดคลองบางเขน

ทิศใต้ จดถนนซอยสายที่ ๒

ทิศตะวันตก จดเขตต์ทางรถไฟหลวงสายเหนือ

ทั้งนี้ภายในเส้นแนวเขตต์ตาม แผนที่ ประเมิน ค่อท้าย
พระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ มี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๗๐๘)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ
ออกตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และ มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวง เศรษฐกิจการ ออกตาม ความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้กฎกระทรวงต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ตราสิน ซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขพิจารณาเห็นว่า เป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งทางราชการ มูลนิธิ หรือองค์การณีสภาสาธารณะเป็นผู้^๑ออกเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้เสียค่าไปรษณียากรตามอัตรา ดังนี้

ส่งทางธรรมดา

ภายในน้ำหนัก ๒๒๕ กรัมแรก ค่าไปรษณียากร ๒ สตางค์
ทุกน้ำหนัก ๕๐ กรัมหลัง หรือ เศษของ ๕๐ กรัม ค่าไปรษณียากร ๑ สตางค์

๕๔๒

ส่งทางอากาศไปรษณีย์

ภายในน้ำหนัก ๒๒๕ กรัมแรก ค่าไปรษณียากร ๔ สตางค์
ทุกน้ำหนัก ๕๐ กรัมหลัง หรือ เศษของ ๕๐ กรัม ค่า
ไปรษณียากร ๒ สตางค์

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. บริรักษ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๓๑๑)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติภาพยนตร์

พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะฉายภาพยนตร์ ณ สถานที่มหรสพก็ดี นำหรือส่งภาพยนตร์ซึ่งทำในราชอาณาจักรสยามออกนอกราชอาณาจักรสยามก็ดี ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามแบบ ภ.ย. ๑ ท้ายกฎนี้

เมื่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณาเห็นว่าภาพยนตร์ที่ขออนุญาตนั้นไม่มีลักษณะฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติภาพยนตร์ ให้ลงลายมือชื่อและประทับตราอนุญาตให้ตามแบบ ภ.ย. ๑๑ ท้ายกฎนี้ และเก็บต้นฉบับประจำต่อไว้ แล้วมอบคืนแก่ประจำต่อให้ผู้ขออนุญาตไป และให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาประทับ

ตราคนที่ฟิล์มภาพยนตร์นั้น ม้วนละไม่น้อยกว่า ๓ ดวง ตรง
ตอนหัวม้วน ตอนกลางม้วน และตอนปลายม้วนของฟิล์ม”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่ง กฎกระทรวง
มหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะประกาศด้วยภาพ รูปถ่าย หรือ
อื่น ๆ นอกจากเรื่องภาพยนตร์อันอยู่ในวงการของการจัด
ฉายภาพยนตร์ซึ่งต้องรับอนุญาตตามความในมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ตามที่ได้แก้ไข
โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ภ.ย. ๒ ท้ายกฎนี้
ต่อเจ้าพนักงานตั้งจะกล่าวต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานผู้พิจารณาจะเพาะในจังหวัดพระนคร
และธนบุรี

(๒) นายตรวจจะเพาะในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัด
พระนครและธนบุรี

เมื่อ เจ้าพนักงาน เห็นว่า ประกาศ ที่ ขอ อนุญาต นั้น ไม่มี
ลักษณะฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติภาพยนตร์ หรือกฎหมายอื่น
แล้ว ให้ส่งลายมือชื่อและประทับตราอนุญาตให้ตามแบบ

ภ.ย. ๑๔ หรือ ภ.ย. ๑๗ ท้ายกฎนี้ และเก็บต้นขั้วประจำ
ต่อไว้ แล้วมอบคู่มือประจำต่อให้ผู้ขออนุญาตไป และให้
เจ้าพนักงาน ผู้อนุญาต ประทับตราที่ประกาศนั้น ๆ แผ่นละ
๑ ดวง”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง
มหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะประกาศด้วยลายลักษณ์อักษร
ภาพ หรือรูปถ่ายแสดงเรื่องของภาพยนตร์ซึ่งต้องรับอนุญาต
ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธ
ศักราช ๒๔๗๓ ตามที่ได้แก้ไขโดยมาตรา ๔ แห่งพระราช
บัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ยื่น
คำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามแบบ ภ.ย. ๒ท้าย
กฎนี้

ถ้าผู้ขออนุญาตประสงค์จะทำเป็นหนังสือเล่มหรือฉบับ
ต้อง

(๑) แจกจำนวนหนังสือที่จัดทำขึ้นในคราวนั้นทั้งหมด
มีเท่าใด

(๒) ส่งหนังสือขึ้นไปให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาตรวจพิจารณา ก่อนพิมพ์ออกจำหน่ายจ่ายแจกหรือสำแดงด้วยวิธีใด ๆ อย่างน้อยสามวัน

(๓) มีเลขหมายประจำฉบับเรียงตามลำดับไม่ซ้ำกันไปจนครบจำนวนตามที่ได้แจ้งไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณา

(๔) ส่งหนังสือขึ้นตั้งแต่ฉบับที่ ๑ ถึง ๕ และตั้งแต่ฉบับสุดท้ายถอยหลังขึ้นมา ๕ ฉบับให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาเก็บไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณาเห็นว่าประกาศที่ขออนุญาตนั้นไม่มีลักษณะฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติภาพยนตร์ ให้ลงลายมือชื่อและประทับตราอนุญาตให้ตามแบบ ภ.ย. ๑๓ ท้ายกฎ และเก็บต้นฉบับประจำต่อไว้แล้วมอบคู่มือประจำต่อให้ผู้ขออนุญาตไป และให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาประทับตราที่ประกาศนั้น ๆ แผ่นละ ๑ ดวง”

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะรับใบแทนใบอนุญาตฉายภาพยนตร์ นำหรือส่งภาพยนตร์ซึ่งทำในราชอาณาจักรสยาม ออกนอกราชอาณาจักรสยาม ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามแบบ ภ.ย. ๓ ท้ายกฎ

ใบแทน ให้เจ้าพนักงานลงลายมือชื่อและประทับตรา
อนุญาตให้ตามแบบ ภ.ย. ๑๓ ท้ายกฎนี้ และเก็บต้นข้อ
ประจำตัวไว้ แล้วมอบคู่มือประจำตัวให้ผู้ขออนุญาตไป

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๖ แห่ง กฎกระทรวง
มหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ การยื่นอุทธรณ์ต่อสภาพิจารณาภาพยนตร์ตาม
ความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธ
ศักราช ๒๔๗๓ ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำร้องตามแบบ ภ.ย. ๑๕
ท้ายกฎนี้

เมื่อสภาพิจารณาภาพยนตร์ได้ลงมติประการใด ให้แจ้ง
แก่ผู้อุทธรณ์ทราบตามแบบ ภ.ย. ๑๖ ท้ายกฎนี้”

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธีรวงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๗๑๓)

๕๔๘

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์
เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบล
จักรวรรดี อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

เจ้าพระยาอมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทวโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่ตำบลจักรวรรดี อำเภอ
สามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน

พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นการสมควรควบคุมการก่อสร้างในบริเวณเพลิงไหม้นั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้บทแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ทุกมาตรา ในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร ปราบกฏตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

๕๕๐

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ มิถุนายน หน้า ๗๓๐)

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมือง
ฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่บางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติ ควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๕)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่ต่างๆ ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา เว้นแต่ในเขตต์คลองบางขนาก คลองทำไข่ คลองประเวศบุรีรัมย์ และคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต และในจังหวัดสตูล ตั้งปรากฏอยู่ในบัญชีต่อท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ มิถุนายน หน้า ๗๓๓)

๕๕๓

บัญชีท้องถิ่นประกาศใช้
พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง
พุทธศักราช ๒๔๗๗

เลขลำดับ	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
๑	ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม เมืองฉะเชิงเทรา	ตงน้อย พนม เมืองใหม่ หัวสำโรง หนองขาว ต้นนา บ้านช่อง เกาะขนุน คูยายหมื่น ท่าตะเกียบ ท่ากระดาน ท่าด่าน คลองหลวงแพ่ง คลองอุดมชลจร นครเนื่องเขตต์ หนามแดง

เลข ลำดับ	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
๒	สตูล	ตะลุง กิ่งทุ่งหว้า อำเภอตะลุง	บางขวัญ บางแก้ว หน้าเมือง คลองเปรี้ง คลองนา บางไผ่ โศธร บางเตย บ้านใหม่ บางพระ ท่าไข่ บางต้นเป็ด จุกกระเชอร์ แหลมแค มะหัง

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗
(ฉบับที่ ๑๐)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

ชาติชายที่พอลภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๑

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๐)"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทุกบททุกมาตราในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม และเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๗๓๘)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

กระทรวงการต่างประเทศ

เทียบกับตำแหน่ง

นายเวร

ประจำแผนก

เลขานุการตรี

หัวหน้าแผนก

ไวซกงสุล

„

เลขานุการโท

หัวหน้ากอง

กงสุล

„

เลขานุการเอก

„

กงสุลเชเนอราล

„

ผู้ช่วยที่ปรึกษา

„

อุปทูต

„

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

กระทรวงการต่างประเทศ

เทียบกับตำแหน่ง

อัครราชทูต
ที่ปรึกษา

ปลัดกระทรวง

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๗๔๑)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมมหาดไทย

ปลัดอำเภอ	เสมียนพนักงาน
จำจังหวัด	”
อักษรเลข	”
ผู้ตรวจการเทศบาล	ประจำแผนก
สารวัตรเทศบาล	”
ปลัดอำเภอชั้นพิเศษ	”
จำจังหวัดชั้นพิเศษ	”
อักษรเลขชั้นพิเศษ	”
นายอำเภอ	หัวหน้าแผนก
ปลัดจังหวัด	”

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมมหาดไทย

ข้าหลวงประจำจังหวัด

หัวหน้ากอง

ประจำกรม

”

ผู้ช่วยอธิบดี

”

ข้าหลวงประจำจังหวัดชั้นพิเศษ

อธิบดี

กฏให้ไว้ณวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ มิถุนายน หน้า ๓๔๓)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมไปรษณีย์โทรเลข

พนักงานวิทยุฝึกหัด	เสมียนพนักงาน
ช่างฝึกหัด	..
พนักงานต่อสาย	..
คนตรวจสาย	..
นายตรวจชั้น ๒, ๓	..
ช่างชั้น ๒, ๓	..
พนักงานพัสดุชั้น ๓, ๔, ๕	..
พนักงานวิทยุ	..
ช่างเขียนชั้น ๔, ๕, ๖	..

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ในกรมไปรษณีย์โทรเลข

เทียบกับตำแหน่ง

เจ้าพนักงานคนตรีชั้น ๒, ๓	เสมียนพนักงาน
ไปรษณีย์บุรุษ	”
พนักงานฝึกหัด	”
พนักงานไปรษณีย์	”
นายตรวจชั้น ๑	ประจำแผนก
ช่างชั้น ๑	”
พนักงานพัสดุชั้น ๑, ๒	”
ช่างเขียนชั้น ๒, ๓	”
เจ้าพนักงานคนตรีชั้น ๑	”
ผู้กระจายเสียงชั้น ๒, ๓	”
นายสถานีวิทยุ	”
นายเวร	”
สารวัตร	”
นายไปรษณีย์ชั้น ๓, ๔	”
ช่างเขียนชั้น ๑	หัวหน้าแผนก
ผู้กระจายเสียงชั้น ๑	”

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมไปรษณีย์โทรเลข

นายช่างผู้ช่วย	หัวหน้าแผนก
นายไปรษณีย์ชั้น ๑, ๒	„
นายช่าง	หัวหน้ากอง
นายช่างกำกับการ	„
ผู้จัดการไปรษณีย์โทรเลขภาคพระนคร	„
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสื่อสาร	„
ผู้อำนวยการสื่อสาร	„
สมุหบัญชีใหญ่	„
ข้าหลวงไปรษณีย์	„
เลขานุการกรม	„
ผู้ช่วยอธิบดี	„

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๗๔๕)

กฎกระทรวงวงกลาใหม่

ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร

พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกลาโหมออกตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้กฎกระทรวงต่อไปนี้

ข้อ ๑ รถยนต์ทหารแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ รถยนต์สงคราม และรถยนต์ปกติ

“รถยนต์สงคราม” คือ รถยนต์ซึ่งทางราชการทหารได้จัดขึ้นเพื่อการสงครามแบ่งออกเป็นสองชนิด คือ รถรบ และรถช่วยรบ

“รถรบ” คือ รถยนต์ซึ่งมีอาวุธติดหรือตั้งไว้ทำการได้

“รถช่วยรบ” คือ รถยนต์ใช้ในการลากหรือบรรทุกทหาร อาวุธ ยุทโธปกรณ์

“รถยนต์รูปกติ” คือ รถยนต์ที่ทหารนอกจากรถยนต์สงคราม

ข้อ ๒ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้ทำการแทนเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เบี้ยน และ ออกใบ อนุญาต พิเศษตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

ข้อ ๓ รถยนต์ทหาร ให้มีป้ายเลขทะเบียนและเครื่องหมาย ตามกำหนดและลักษณะ ดังนี้

รถรบ

มีป้าย เลข ทะเบียน ทำด้วยโลหะหรือเขียนเป็นรูปป้าย เลขทะเบียนไว้ที่ตัวรถ ขนาดกว้าง ๑๕ เซ็นติเมตร ยาว ๔๐ เซ็นติเมตร พื้นขาว และมีตัวเลขไทยสีแดง ขนาด สูง ๑๐ เซ็นติเมตร กว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร เส้นโต ๑.๕ เซ็นติเมตร

รถช่วยรบ

- (๑) มีป้ายเลขทะเบียนอย่างเดียวกับรถรบ และ
- (๒) มีเครื่องหมายเขียน หรือทาบด้วยโลหะขาว ขนาด ระหว่าง ๒๐-๓๐ เซ็นติเมตร ดังนี้

(ก) วงจักรกับสมอหีบปีกสำหรับรถสำนักงานเลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมราชองครักษ์

(ข) วงจักรสำหรับรถกองทัพบก

(ค) สมอสำหรับรถกองทัพเรือ

(ง) ปีกกับดาวสำหรับรถกองทัพอากาศ

รถยนต์รี่ปกติ

(๑) มีป้ายเลขทะเบียนอย่างเดียวกับรถรบ เว้นแต่
พื้นดำ ตัวเลขขาว

(๒) มีเครื่องหมายอย่างเดียวกับรถช่วยรบ และ

(๓) มีเครื่องหมายบอกนามหน่วยสังกัด โดยใช้อักษร
ย่อ หรือเขียนเต็มตัวอักษรสูง ๑.๕ เซนติเมตร ขนาดกว้าง
และเส้นโตพองาม เขียนด้วยสีขาวที่ตัวถังทั้ง ๒ ข้าง เว้น
แต่รถถังชนิดประทุนและรถถังไม่ต้องมีเครื่องหมายบอก
นามหน่วยสังกัด

รถจักรยานยนต์รบและช่วยรบ

(๑) มีป้ายเลขทะเบียนทำด้วยโลหะ ขนาดกว้าง ๘
เซนติเมตร ยาว ๒.๕ เซนติเมตร พื้นขาว มีตัวเลขไทย
สีแดง ขนาดสูง ๕ เซนติเมตร กว้าง ๕ เซนติเมตร เส้น
โต ๘ มิลลิเมตร และ

(๒) มีเครื่องหมายอย่างเดียวกับรถช่วยรบ ขนาด ๕ เซนติเมตร แต่เป็นสีแดง เว้นแต่เครื่องหมายสมอ สำหรับรถกองทัพเรือใช้สีดำ เขียนบนป้ายเลขทะเบียนข้าง หน้าตัวเลขมีระยะห่างกันพองาม

รถจักรยานยนต์ปกติ

มีป้ายเลขทะเบียนและเครื่องหมายอย่างเดียวกับรถ จักรยานยนต์รับและช่วยรบ เว้นแต่พื้นป้ายเลขทะเบียน ใช้สีดำ ตัวเลขและเครื่องหมายใช้สีขาว

ข้อ ๔ รถยนต์ทหารที่เจ้าพนักงานรับจดทะเบียนแล้ว ให้ติดป้ายเลขทะเบียนและเครื่องหมายที่กล่าวมาแล้วใน ข้อ ๓ ไว้ที่รถตามกำหนดดังนี้

(๑) ป้ายเลขทะเบียนรถรับ รถช่วยรบ และรถยนต์ ปกติที่มีเลขหมายตรงกับใบทะเบียนและประวัติรถยนต์ ให้ ติดตรึงแน่นไว้ในที่ๆ เห็นได้ง่ายแต่ไกลที่ข้างหน้ารถหนึ่ง แผ่นและข้างหลังรถหนึ่งแผ่น

(๒) รถรับที่เขียนรูปป้ายเลขทะเบียนแทนแผ่นป้าย เลขทะเบียนนั้น ให้เขียนรูปป้ายเลขทะเบียนที่มีเลขหมาย ตรงกับใบทะเบียนและประวัติรถไว้ในที่ๆ เห็นได้ง่ายแต่ ไกล ที่ข้างหน้ารถหนึ่งแห่งและข้างหลังรถหนึ่งแห่ง

(๓) เครื่องหมายรถช่วยรบให้ติดหรือเขียนไว้ที่ข้างหน้ารถหรือหน้าหม้อระบายความร้อนให้เห็นได้ชัดเจนหนึ่งแห่ง

(๔) บ้ายเลขทะเบียนรถจักรยานยนต์ ที่มีเลขหมายตรงกับไบทะเบียนและประวัติรถ ให้ติดตั้งตามยาวบนบังโคลนล้อหน้าหนึ่งแผ่น (เฉพาะบ้ายแผ่นนี้ให้เขียนเลขทะเบียนทั้งสองข้าง) ก็ให้ติดตามขวางข้างท้ายรถหนึ่งแผ่น

ข้อ ๕ ลักษณะใบอนุญาตพิเศษ เป็นกระดาษผืนก้ำสี่น้ำตาล มีขนาดกว้าง ๑๒ เซนติเมตร ยาว ๑๘ เซนติเมตร พับสอง ด้านในซีกซ้ายคิรูปของผู้ถือใบอนุญาตขนาดกว้าง ๔-๕ เซนติเมตร ยาว ๖-๗ เซนติเมตร ครึ่งตัวไม่สวมหมวก ด้านในซีกขวาสำหรับให้เจ้าพนักงานกรอกรายการตามแบบท้ายกฎนี้ ใบอนุญาตต้องลงนามและประทับตราของเจ้าพนักงาน

ข้อ ๖ ผู้ที่สมัครจะเป็นผู้ขับรถยนต์ทหาร หรือที่จะถูกคัดเลือกให้เป็นผู้ขับรถยนต์ทหาร ต้องแสดงเป็นที่พอใจเจ้าพนักงานว่าตน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และลักษณะดังต่อไปนี้ ก่อ

- (๑) รู้หลักทางเทคนิคของรถยนต์ทั่วไป
- (๒) รู้และสามารถรักษาตัวรถ เครื่องยนต์และส่วนประกอบ
- (๓) รู้สมุดคู่มือประจำรถ
- (๔) รู้ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์และการจราจร
- (๕) ขับรถได้
- (๖) แก้และซ่อมได้
- (๗) เป็นผู้ไม่ใจร้อนและไม่ตกใจง่าย หุตาและปฏิภาณดี มีประสาทไวต่อความรู้สึก
- (๘) มีร่างกายสมบูรณ์
- (๘) มีความประพฤติดี
- ข้อ ๗ ผู้ขับรถยนต์ทหาร ต้องอยู่ภายในบังคับ ตั้งต่อไปนี้
- (๑) ต้องมีใบอนุญาตพิเศษอยู่กับตัวในเวลาขับเอง หรือเมื่อควบคุมผู้อื่น ฝึก เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้เสมอ และ
- (๒) จะให้ผู้นี้ไม่มีใบอนุญาตพิเศษขับรถซึ่งตนรับผิดชอบไม่ได้

๕๗๐

ข้อ ๘ ผู้ฝึกชั้น ๒ ตรีทหารในเวลาที่ทำการฝึกอยู่
ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตพิเศษควบคุมอยู่ด้วย
กฏให้ไว้ณวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๓๔๘)

๕๗๑

พระราชบัญญัติ
การทะเบียนคนต่างด้าว
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการทะเบียน
เกี่ยวแก่คนต่างด้าว เพื่อให้เป็นระเบียบขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

๗๓

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ภายหลัง ๕๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลผู้มีได้มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย

(๒) “ใบสำคัญประจำตัว” หมายความว่า หนังสือประจำตัวคนต่างด้าวซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้

มาตรา ๔ คนต่างด้าวที่มีอายุตั้งแต่ ๑๒ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรสยามก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ไปขอรับใบสำคัญประจำตัวจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นที่ตนอยู่ภายในกำหนด ๕๐ วัน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ และให้แจ้งด้วยว่ามีคนต่างด้าวอายุต่ำกว่า ๑๒ ปีบริบูรณ์อยู่ในปกครองของตนกี่คน หากจะพึงมี

มาตรา ๕ คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรสยามภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ไปขอรับใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตราก่อนภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่

วันที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองได้ และให้แจ้งด้วยว่า ได้นำบุคคลอายุต่ำกว่า ๑๒ ปีบริบูรณ์เข้ามาด้วยกี่คน หากจะพึงมี

มาตรา ๖ คนต่างด้าวอายุต่ำกว่า ๑๒ ปีบริบูรณ์ ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรสยามก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรสยามภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ก็ดี เมื่อมีอายุครบ ๑๒ ปีบริบูรณ์ ให้ไปขอรับใบสำคัญประจำตัวโดยนัยเดียวกันภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันมีอายุครบ ๑๒ ปีบริบูรณ์แล้ว

มาตรา ๗ หญิงซึ่งมีสัญชาติเป็นไทย ถ้าต้องสละสัญชาติไทย เพราะสมรสกับคนต่างด้าว ให้ไปขอรับใบสำคัญประจำตัวจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นที่ตนอยู่ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันสมรส

มาตรา ๘ คนต่างด้าวที่ร้องขอรับใบสำคัญประจำตัว จะต้องส่งรูปถ่ายของตนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบสำคัญประจำตัว โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

มาตรา ๘ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าว

๑. ผู้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามในการทูต หรือการ
กงสุล และครอบครัวหรือผู้เข้ามาเป็นข้าราชการในรัฐบาล
สยาม โดยมีสัญญาต่อกัน และครอบครัวของบุคคล
เหล่านั้น

๒. ผู้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามเกี่ยวแก่ราชการของ
รัฐบาลต่างประเทศ และรัฐบาลนั้นได้แจ้งแก่รัฐบาลสยาม
ตามระเบียบแล้ว

๓. ผู้รับอนุญาตให้อยู่ชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคน
เข้าเมือง

แต่ถ้าคนต่างด้าวซึ่งได้รับความยกเว้นดังกล่าวแล้ว ขอ
รับใบสำคัญประจำตัว เมื่อคนต่างด้าวนั้นได้ส่งรูปถ่ายของ
ตนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว
ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบสำคัญประจำตัวให้ไป

มาตรา ๑๐ การเกิดของคนต่างด้าวให้นับตามบัญญัติ
มาตรา ๑๗ (ก) มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราช
บัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕
มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้บิดาของทารกนั้น แสดงใบ
สำคัญประจำตัวของตนเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอความ

เกี่ยวแก่ทารกนั้นในใบสำคัญประจำตัวของบิดาทารกนั้น ถ้า บิดาไม่อยู่หรือไม่ปรากฏ เป็นหน้าที่ของมารดาในทำนอง เดียวกัน และให้จดข้อความลงไว้ในใบสำคัญประจำตัว ของมารดา

การย้ายที่อยู่ของคนต่างด้าว ให้นำใบสำคัญประจำตัว แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อจดข้อความลงในใบสำคัญ ประจำตัวของผู้นั้น และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล พุทธ ศักราช ๒๔๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การตายของคนต่างด้าวให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ (ข) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล พุทธ ศักราช ๒๔๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้นำใบสำคัญ ประจำตัวของผู้นั้นคืนพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวผู้ใดได้เปลี่ยนสัญชาติจากที่ ปรากฏในใบสำคัญประจำตัวให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งนำใบสำคัญประจำตัวไปแสดงภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันเปลี่ยน

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ไปสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของ
ผู้ใดสูญหาย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด
๗ วัน นับแต่วันที่ทราบว่ายสูญหาย เพื่อขอรับใบสำคัญ
ประจำตัวใหม่ และให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ๑ บาท

มาตรา ๑๓ คนต่างด้าวจะต้องปฏิบัติตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นผู้เยาว์หรือเสมือนไร้ความสามารถ
หรือไร้ความสามารถให้เป็นที่ของผู้ปกครอง ผู้แทน
โดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณีเป็นผู้
กระทำแทน

มาตรา ๑๔ ใบสำคัญประจำตัวของผู้ที่ต้องเนรเทศออก
นอกราชอาณาจักรสยามตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ หรือ
ของผู้ที่ต้องส่งตัวกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองนั้น
เป็นอันเพิกถอน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดใบสำคัญ
ประจำตัวของผู้นั้นเสีย

มาตรา ๑๕ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๔
มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้น
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๓
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่
เกินร้อยบาท

มาตรา ๑๗ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๐
 มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือ
 กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้น
 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
 รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
 ออกกฎกระทรวง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน
 กำหนดแบบใบสำคัญประจำตัว กำหนดระยะเวลาที่ให้
 เปลี่ยนรูปถ่าย ใบสำคัญ และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติให้
 เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ กรกฎาคม หน้า ๑๕๖)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๑๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมตำรวจ

ลูกแถว

เสมียนพนักงาน

ผู้บังคับหมู่

๙

หัวหน้ากิ่งสถานี (ที่ชั้นประทวนครอง)

๑๑

หัวหน้าสถานี (ที่ชั้นประทวนครอง)

๑๑

สมุห์บัญชี (ที่ชั้นประทวนครอง)

๑๑

นายสืบพยาน

๑๑

ผู้บังคับหมวด

ประจำแผนก

หัวหน้ากิ่งสถานี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)

๑

หัวหน้าสถานี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)

๑

รองสารวัตร (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)

๑๑

สมุห์บัญชี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)

๑๑

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมตำรวจ

นายเวร	ประจำแผนก
นายแพทย์	"
ตรวจคนเข้าเมืองอำเภอ	"
ผู้บังคับกอง	หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยเลขานุการกรม	"
สารวัตร	"
หัวหน้ากองตรวจ	"
ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด	"
ผู้กำกับการ	หัวหน้ากอง
รองผู้บังคับการ	"
เลขานุการกรม	"
ผู้บังคับการ	"
จเรตำรวจ	"
สมุหบัญชีใหญ่	"
รองอธิบดี	อธิบดี

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ กรกฎาคม หน้า ๗๖๕)

๕๘๐

พระราชกฤษฎีกา
จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี
เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ สำนักงานโฆษณาการ แบ่งส่วนราชการดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลัง)

๒. กองเผยแพร่ความรู้ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกเอกสาร (๒) แผนกปาฐกถา (๓) แผนก
วิทยุกระจายเสียง

๓. กองหนังสือพิมพ์ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนกหนังสือพิมพ์ในประเทศ (๒) แผนก
หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ”

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นที่
ตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๑๖๖)

พระราชกฤษฎีกา

มอบสิทธิกิจการบางส่วนในกรมสาธารณสุข กรมตำรวจ
และกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย
ให้เทศบาลนครกรุงเทพฯ จัดทำ พุทธศักราช ๒๕๘๐

.....
ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรมอบสิทธิกิจการบางส่วนในกรม
สาธารณสุข กรมตำรวจ และกรมโยธาเทศบาล กระทรวง
มหาดไทย ซึ่งเป็นกิจการอันเกี่ยวกับการบำรุงท้องถิ่นให้
เทศบาลนครกรุงเทพฯ จัดทำต่อไป

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกามอบสิทธิกิจการบางส่วนในกรมสาธารณสุข กรมตำรวจ และกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จัดทำ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มอบสิทธิกิจการต่อไปนี้ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จัดทำต่อไป คือ

(๑) กองสาธารณสุขพระนคร กรมสาธารณสุข นอกจากกิจการอันเกี่ยวกับกองลหุโทษ

(๒) โรงพยาบาลกลาง กรมสาธารณสุข

(๓) วชิรพยาบาล กรมสาธารณสุข

(๔) กองตำรวจเทศบาล กรมตำรวจ นอกจากแผนกยานพาหนะพระนครและธนบุรี และแผนกยานพาหนะหัวเมือง

(๕) แผนกกำจัดอุจจาระ กรมโยธาเทศบาล

(๖) แผนกโรงฆ่าสัตว์ กรมโยธาเทศบาล

มาตรา ๔ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดการมอบสิทธิกิจการ
ในหน้าที่ตามความในมาตรา ๓ ให้แก่เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ
จัดทำตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๗๖๕)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้
ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงาน

<u>ปลัดกระทรวงมหาดไทย</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
ช่างเรือนตรีและเรือกกลไฟ	เสมียนพนักงาน
นายท้ายเรือนตรีและเรือกกลไฟ	„
เสมียนตราอำเภอ	„
เสมียนตราจังหวัด	„
เสมียนตราจังหวัดชั้นพิเศษ	ประจำแผนก
เลขานุการที่ปรึกษา	หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยปลัดกระทรวง ที่ปรึกษา	หัวหน้ากอง ปลัดกระทรวง

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๗๗๒)

๕๘๓

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๑๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้
ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

<u>ในกรมอัยการ</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
อัยการฝึกหัด	เสมียนพนักงาน
อัยการผู้ช่วย	ประจำแผนก
อัยการจังหวัด	หัวหน้าแผนก
อัยการประจำกอง	”
อัยการประจำกรม	หัวหน้ากอง
ข้าหลวงตรวจการ	”
เชลนการกรม	”
ผู้ช่วยอธิบดี	”

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๑๗๓)

๕๘๘

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ฉบับที่ ๑๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในสำนักนายกรัฐมนตรี

เทียบกับตำแหน่ง

เลขานุการ	หัวหน้ากอง
เลขาธิการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	„
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	„
ข้าหลวงใหญ่	อธิบดี
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	„
เลขาธิการ ก.พ.	„
หัวหน้าสำนักงานโฆษณาการ	„
ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	„

๕๘๕

เลขที่การคณะรัฐมนตรี
ที่ปรึกษา

ปลัดกระทรวง

”

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๘๑๔)

๕๕๐

ประกาศ

วันให้ออนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ระหว่างสยามและเบลเยียม

ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพร

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

โดยที่ผู้แทนฝ่ายสยามได้ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามและเบลเยียม ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพร เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ทั้งนี้ได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้มีพระราชสัถยาบันสารลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ และได้แลกเปลี่ยนสัถยาบันกัน ณ กรุงเทพร เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

โดยที่ตามความในอนุสัญญาข้อ ๑๕ อนุสัญญาฉบับนี้เป็นอันให้ใช้ตั้งแต่สิบวันนับแต่เมื่อได้ประกาศตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศทั้งสองเป็นต้นไป และ

โดยที่ฝ่ายสยามได้ประกาศอนุสัญญาฉบับนี้ต่อหน้าพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยาม

และเบลเยี่ยม พุทธศักราช ๒๔๗๕ แต่เมื่อวันที่ ๓๑
มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ และฝ่ายเบลเยี่ยมได้ประกาศ
เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า อนุสัญญาฉบับนี้
เป็นอันใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม หน้า ๗๖๖)

๕๕๒

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

ชาติชาย ทัฬหอำภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพย์สินส่วนพระองค์” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือสิทธิอันติดอยู่กับทรัพย์สินซึ่งมีอยู่ หรือเกิดขึ้นในส่วนใด ๆ แห่งราชอาณาจักร ถ้า

(ก) ทรัพย์สินหรือสิทธิเช่นว่านั้น เป็นของพระมหากษัตริย์อยู่แล้วในเมื่อเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ และพระองค์ทรงมีสิทธิที่จะจำหน่ายสิ่งเหล่านั้นได้ก่อนครองราชสมบัติ

(ข) ทรัพย์สิน หรือสิทธิเช่นว่านั้นได้ตกมาเป็นของพระองค์ ในเมื่อหรือภายหลังแต่เวลาที่ครองราชสมบัติโดยทางใด ๆ จากบรรดาพระราชบุพการีใด ๆ หรือจากบุคคลใด ๆ ซึ่งไม่ได้เป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรนี้

(ค) ทรัพย์สิน หรือสิทธิเช่นว่านั้นได้มา หรือได้ซื้อ มาจากเงินส่วนพระองค์

“ทรัพย์สินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน” หมายความว่า ทรัพย์สินในพระมหากษัตริย์ ซึ่งใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า พระราชวัง

“ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์” หมายความว่า ทรัพย์สินในพระมหากษัตริย์ นอกจากทรัพย์สินส่วนพระองค์ และทรัพย์สินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๕ ทรัพย์สินส่วนพระองค์ ทรัพย์สินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ บรรดาที่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภคนั้น ให้อยู่ในความดูแลรักษาของสำนักพระราชวัง

ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ นอกจากที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ให้อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง โดยปรึกษาคณะกรรมการ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานและกรรมการอีก ๔ นาย ซึ่งจะได้ตั้งขึ้นโดยพระบรมราชานุมัติ

มาตรา ๖ รายได้จากทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ในความดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง ตามความในมาตรา ๕ วรรค ๒ นั้น เมื่อได้หักรายจ่ายที่จ่ายตามข้อผูกพันอันเกี่ยวแก่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ รายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินเดือน (รวมทั้งบำเหน็จบำนาญ ถิ่น) เงินค่าใช้สอย เงินการจร และเงินลงทุน อันเกี่ยวแก่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และรายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินพระราชกุศลออกแล้ว ให้นำมูลเกล้า ๆ ถวายเพื่อทรงใช้จ่ายในฐานะที่ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๗ ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จะโอนหรือจำหน่ายได้ก็แต่โดยได้รับพระบรมราชานุมัติ เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

มาตรา ๘ ทรัพย์สินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดินย่อมได้รับความยกเว้นจากการเก็บภาษีอากร

ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ย่อมได้รับความยกเว้นจากการเก็บภาษีอากรเช่นเดียวกับทรัพย์สินของแผ่นดิน

ทรัพย์สินส่วนพระองค์ย่อมไม่อยู่ในข่ายแห่งความยกเว้น ดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๗๗๘)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ และ
กำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธี
สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ
และกำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบ
คัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ เป็น
ส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

คณะ ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์ใน พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้ง ต่อไปนี้

บททั่วไป

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช กฤษฎีกากำหนด อัตราเงินเดือน ข้าราชการ ตำรวจ และ กำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบ คัดเลือก” เพื่อบรรจุและ แต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้ “ข้าราชการ ตำรวจ” หมายความว่า ข้าราชการนอกจากประเภทวิสามัญ ที่สังกัดในกรมตำรวจในส่วนราชการอื่น ๆ นอกจากกองตรวจ คนเข้าเมือง

มาตรา ๔ ข้าราชการตำรวจแบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ

(๑) ชั้นพลตำรวจ ได้แก่พลตำรวจที่ต้องรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร พลตำรวจชั้นพิเศษ และพลตำรวจสมัคร

(๒) ชั้นประทวน ได้แก่ผู้มิยศนายสิบตำรวจตรี นายสิบตำรวจโท นายสิบตำรวจเอก จ่านายสิบตำรวจ และนายดาบตำรวจ

(๓) ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ผู้มิยศนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ผู้ทำการ หรือว่าเทียบชั้นใด ให้ถือเสมือนมิยศชั้นนั้น

มาตรา ๕ ตำแหน่งราชการตำรวจ มีดังนี้

- (๑) ลูกแถว
- (๒) ผู้บังคับหมู่
- (๓) ผู้บังคับหมวด
- (๔) ผู้บังคับกอง
- (๕) ผู้กำกับการ
- (๖) ผู้บังคับการ
- (๗) รองอธิบดี
- (๘) อธิบดี

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เทียบดังนี้

(ก) เทียบผู้บังคับหมู่

ได้แก่บรรดาดำแหน่งที่ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
ครองตั้งต่อไปนี้

- (๑) หัวหน้ากิ่งสถานี
- (๒) หัวหน้าสถานี
- (๓) สมุห์บัญชี
- (๔) นายสืบพยานบาล
- (๕) ข้าราชการตำรวจประจำหน่วยกลาง ที่มียศชั้น

ประทวน

(ข) เทียบผู้บังคับหมวด

ได้แก่บรรดาดำแหน่งที่ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญา
บัตรครองตั้งต่อไปนี้

- (๑) หัวหน้ากิ่งสถานี
- (๒) หัวหน้าสถานี
- (๓) ประจำแผนก
- (๔) รองสารวัตร
- (๕) สมุห์บัญชี
- (๖) นายเวร
- (๗) นายแพทย์

(๘) ข้าราชการตำรวจ ประจำหน่วยกลาง ที่มียศชั้น
นายร้อย

(ก) เทียบผู้บังคับกอง

(๑) ผู้ช่วยเลขานุการกรม

(๒) หัวหน้าแผนก

(๓) สารวัตร

(๔) หัวหน้ากองตรวจ

(๕) ข้าราชการตำรวจ ประจำหน่วยกลาง ที่มียศชั้น
นายพันตำรวจตรี

(ง) เทียบผู้กำกับการ

(๑) เลขานุการกรม

(๒) รองผู้บังคับการ

(๓) ข้าราชการตำรวจ ประจำหน่วยกลาง ที่มียศชั้น

นายพันตำรวจโท

(จ) เทียบผู้บังคับการ

(๑) ขเรตตำรวจ

(๒) สมุห์บัญชีใหญ่

(๓) ข้าราชการตำรวจ ประจำหน่วยกลาง ที่มียศชั้น

นายพันตำรวจเอก

ลักษณะ ๑

อัตราเงินเดือน

มาตรา ๖ ข้าราชการตำรวจที่รับเงินเดือนตามยศ จะได้รับเงินเดือนตามอัตราที่ปรากฏในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จะทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนในกรมตำรวจ

ลักษณะ ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

หมวดที่ ๑

การบรรจุ

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ การบรรจุข้าราชการตำรวจ ให้บรรจุตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นพลตำรวจ

(ก) พลตำรวจที่ต้องรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารย่อมเป็นไปตามกฎหมายนั้น

(จ) พลตำรวจชั้นพิเศษ และพลตำรวจสมัคร ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งบรรจุจากบุคคลที่ได้ผ่านการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

(๒) ชั้นประทวน ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งบรรจุจากบุคคลที่ได้ผ่านการคัดเลือก หรือ สอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน

(๓) ชั้นสัญญาบัตร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งบรรจุจากบุคคลที่ได้ผ่านการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

ผู้สมัครมีความรู้สูง ตามปกติให้บรรจุก่อนผู้สมัครต่ำตามลำดับ

หมวดที่ ๒

การแต่งตั้ง

มาตรา ๘ การแต่งตั้งข้าราชการที่ประจำอยู่ในกรมตำรวจให้ดำรงตำแหน่งราชการให้แต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งลูกแถวให้อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

(๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ หรือตำแหน่งเทียบผู้บังคับหมู่ ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย

จากอธิบดีกรมตำรวจ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้น
ประทวน

(๓) ตำแหน่งผู้บังคับหมวด หรือตำแหน่งเทียบผู้
บังคับหมวด ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจ
ชั้นสัญญาบัตรผู้มียศนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(๔) ตำแหน่งผู้บังคับกอง หรือตำแหน่งเทียบผู้บังคับ
กอง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้บังคับ
บัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้มียศนายร้อย
ตำรวจโทขึ้นไป

(๕) ตำแหน่งผู้กำกับการ หรือตำแหน่งเทียบผู้กำกับการ
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้บังคับบัญชา
ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้มียศนายร้อย
ตำรวจเอกขึ้นไป

(๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบผู้บังคับการ
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้บังคับบัญชา

ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้มิใช่สายพัน
ตำรวจตรีขึ้นไป

ส่วนการแต่งตั้งอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบอธิบดี ให้รัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยคัดเลือกจากข้าราชการตำรวจ
ชั้นสัญญาบัตรผู้มิใช่สายพันตำรวจเอกขึ้นไป แล้วรายงานไป
ยังคณะรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลให้ทรงแต่งตั้ง

มาตรา ๕ การแต่งตั้งผู้เริ่มเข้าเป็นข้าราชการตำรวจให้
ดำรงตำแหน่งชั้นผู้บังคับกองขึ้นไป และการแต่งตั้งข้าราชการ
ตำรวจในตำแหน่งที่สูงขึ้น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำ
ความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวดที่ ๓

การคัดเลือกและการสอบคัดเลือก

มาตรา ๑๐ ผู้ที่จะได้รับคัดเลือกหรือเข้าสอบคัดเลือก
ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติ และพินความรู้ดังได้กล่าวไว้ใน
มาตรา ๑๑ และ ๑๒

มาตรา ๑๑ ผู้ที่จะได้รับคัดเลือกหรือเข้าสอบคัดเลือก
จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติเป็นชาวสยาม
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี
- (๓) เป็นผู้ที่เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) ไม่เป็นผู้ที่มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือจิตต์พั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่จะได้ระบุไว้ในกฎ ก. พ.

- (๕) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างพักหน้าที่ราชการ
- (๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๗) ไม่เป็นคนมีหนี้สินส่วนตัว
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ
- (๙) ไม่เป็นผู้ที่ต้องปลดออกจากราชการ

(๑๐) ไม่เป็นผู้ที่ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ และความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(๑๑) ร่างกายสูงไม่น้อยกว่า ๑๕๘ ซม. และวัดโดยรอบอกไม่น้อยกว่า ๙๙ ซม. หรือขนาดแต่ละส่วนต่างจากที่กำหนดไม่เกิน ๒ ซม. ถ้าจำนวนรวมของขนาดทั้งสองประการไม่น้อยกว่าที่กำหนดนี้ก็ให้อนุโลมใช้ได้

(๑๒) ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตต์ที่ใช้กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ต้องได้ขึ้นบัญชีทหารกองเกินตามกฎหมายนั้นแล้ว

แต่ผู้จะได้รับคัดเลือกหรือเข้าสอบคัดเลือกที่ชาติคุณสมบัติตามอนุมาตรา (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) นั้น อาจมีการพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดีแล้ว จะยกเว้นให้เป็นรายบุคคลก็ได้ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการหรือต้องปลดออกจากราชการโดยได้รับอนุมัติของ ก.พ. ก็ให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวน และมติของ ก.พ. ในกรณียกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์

(ข) ในกรณีอื่น ๆ ให้อธิบดีกรมตำรวจพิจารณาสอบสวน แล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อขออนุมัติยกเว้น

มาตรา ๑๒ ผู้ที่จะได้รับคัดเลือก หรือเข้าสอบคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) คัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

(ก) สอบไล่ตามหลักสูตรกระทรวงธรรมการได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ ๓ หรือสอบไล่ตามหลักสูตรเปรียญธรรมได้ไม่ต่ำกว่าชั้นนักธรรมโทหรือเปรียญตรี หรือมีหนังสือสำคัญแสดงความรู้จากสำนักศึกษาอื่น ซึ่ง อ.ก.พ. กรมตำรวจเทียบว่ามีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าห่าวนี้ แต่ถ้าในเขตใดใด อ.ก.พ. กรมตำรวจพิจารณากำหนดว่าการศึกษายังไม่แพร่หลายพอที่จะรับบุคคลที่มีความรู้ดังกล่าวนี้พร้อมกับความต้องการ จะรับผู้ที่มีพินความรู้ต่ำกว่าก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องรู้หนังสือไทยอ่านออกเขียนได้พอสมควร หรือ

(ข) รู้หนังสือไทยอ่านออกเขียนได้พอสมควร และเคยเป็นตำรวจหรือทหารมาแล้ว หรือ

(ค) มีพินความรู้ณะเพาะอย่างอื่นใดที่ อ.ก.พ. กรมตำรวจพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมกับความต้องการของกรมตำรวจ

(๒) กัดเลือก หรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน

กรณีคัดเลือกต้อง

(ก) รู้หน้าที่ราชการชั้นพลตำรวจ โดยได้เป็นพลตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี แต่ผู้ที่ อ.ก.พ. กรมตำรวจ

พิจารณาเห็นว่า ได้ปฏิบัติราชการในหน้าที่ได้ผลดีเยี่ยม
แม้ไม่ถึง ๑ ปีก็ให้คัดเลือกได้ หรือ

(ข) รู้หน้าที่ราชการชั้นประทวน โดยที่มิเคยเป็นข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนหรือข้าราชการทหารชั้นประทวน
อยู่แล้ว หรือ

(ค) มีความรู้ในกิจการเฉพาะส่วนใด ๆ ซึ่ง อ.ก.พ.
กรมตำรวจเห็นว่า เหมาะสมกับการงาน ในหน้าที่ฝ่ายตำรวจ
ในส่วนนั้น ๆ

กรณีสอบคัดเลือก ต้องรู้หน้าที่ราชการชั้นพลตำรวจ
โดยได้เป็นพลตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๓) คัดเลือกหรือ สอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
ตำรวจชั้นสัญญาบัตร

กรณีคัดเลือกต้อง

(ก) สำเร็จการศึกษาจากสำนักศึกษาของรัฐบาล
สำหรับเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร หรือ

(ข) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากต่างประเทศ ซึ่ง
ก.พ. เทียบวิทยฐานะให้ไม่ต่ำกว่าวิชาในสำนักศึกษาของ
รัฐบาลสำหรับเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร หรือ

(ค) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชา
เฉพาะอย่าง ซึ่ง อ.ก.พ. กรมตำรวจพิจารณาเห็นว่าเหมาะ
สมกับการงานในหน้าที่ฝ่ายตำรวจ หรือ

(ง) รู้หน้าที่ราชการชั้นประทวน โดยได้เป็นข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนที่มียศตั้งแต่จ่านายสิบตำรวจขึ้นไป
ซึ่งรับเงินเดือนอัตราจ่านายสิบตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี
แต่ผู้ที่ อ.ก.พ. กรมตำรวจพิจารณาเห็นว่าปฏิบัติราชการใน
หน้าที่ได้ผลดีเยี่ยมแม้ไม่ถึง ๓ ปี ก็ให้คัดเลือกได้ หรือ

(จ) รู้หน้าที่ราชการสันติบาล โดยที่เป็นข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนลงมา ซึ่งรับราชการกองกำกับการตำรวจ
สันติบาล กอง ๒

กรณีสอบคัดเลือกต้อง

(ก) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่เทียบ
ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีขึ้นไป และรับราชการในกรมตำรวจ
มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ

(ข) รู้หน้าที่ราชการชั้นประทวนโดยได้เป็นข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนที่มียศตั้งแต่จ่านายสิบขึ้นไป ซึ่งรับ
เงินเดือนอัตราจ่านายสิบตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

มาตรา ๑๓ กรณีใดจะใช้วิธีคัดเลือก และกรณีใดจะใช้วิธีสอบคัดเลือกนั้น สำหรับชั้นประทวนให้กรมตำรวจเป็นผู้พิจารณากำหนด สำหรับชั้นสัญญาบัตรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณากำหนด

มาตรา ๑๔ การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ให้ อ.ก.พ. กรมตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการ

เฉพาะสันติบาล กอง ๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กับอธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๑๕ การสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและชั้นสัญญาบัตรนั้น ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง ก.พ. จะได้กำหนดโดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการ

๖๓๑

ลักษณะ ๓

ผู้รักษาการ

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๗๗๒)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน

ตำบลลาดขัวญ ตำบลบางตะนาวศรี และตำบล
ลาดไทรนุด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเขนทร์ โยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน
เพิ่มเติมสำหรับการสร้างโรงพยาบาลโรคจิตต์ ตำบลลาด
ขัวญ ตำบลบางตะนาวศรี และตำบลลาดไทรนุด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน ตำบลตลาดขวัญ ตำบลบางตะนาวศรี และตำบลลาดโตนด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้ได้มีกำหนดสามปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ที่ดินบริเวณตำบลตลาดขวัญ ตำบลบางตะนาวศรี และตำบลลาดโตนด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะต้องเวนคืนนั้น คือที่ดินภายในเขตต์เส้นหมายที่กำหนด ปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

๒๑๔

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๑๕๘)

๖๑๕

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน
เพื่อสร้างทางหลวง ๕ สาย

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชาย ทัฬหยาภา

เจ้าพระยาอมรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวน
คืน เพื่อสร้างทางหลวง ๕ สาย เพื่อประโยชน์แก่การ
คมนาคม

คณะผู้สำเร็จราชการ แทน พระองค์ ใน พระ ปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวง ๕ สาย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้ได้มีกำหนดสามปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้กรมโยธาเทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวง ๕ สายนั้นคือ

สายห้วยข้อย กระบี่ พังงา ละพေးตอนจากหลังกิโลเมตรที่ ๗๒ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๒๐ อยู่ในท้องที่อำเภอคลองท่อม อำเภอปากน้ำ จังหวัดกระบี่

สายเพชรบูรณ์ หล่มสักดี หล่มเก่า อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอวัดป่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

สาขมหาสารคาม กาฬสินธุ์ อยู่ในท้องที่อำเภอตลาด
อำเภอโคกพระ อำเภอยางตลาด อำเภอหลุบ จังหวัด
มหาสารคาม

สาขกรุงเทพฯ สมุทรปราการ – ฉะเชิงเทรา ฉะเพาะ
ตอนจากสมุทรปราการถึงฉะเชิงเทรา อยู่ในท้องที่อำเภอ
สมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทร
ปราการ อำเภอบางปลอง อำเภอมืองฉะเชิงเทรา จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

สาขฉะเชิงเทรา – ชลบุรี – ระยอง ฉะเพาะตอนจาก
สัตตหีบถึงระยองอยู่ในท้องที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
อำเภอท่าประดู่ จังหวัดระยอง

ทั้ง นี้ ภายใน เส้นแนวเขตต์ ตาม แผนที่ ท้าย พระราช
กฤษฎีกานี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๘๐๒)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ฉบับที่ ๑๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ วรรค ๒ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
ก.พ. ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่รับ
เงินเดือนตามยศชั้น ได้แก่ การเลื่อนอัตราเงินเดือนและ
การเลื่อนชั้นเงินเดือนในอัตราหนึ่ง ๆ

ข้อ ๒. การเลื่อนอัตราเงินเดือน ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณา

การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ,
ชั้นประทวน, และชั้นสัญญาบัตรผู้มียศนายร้อยตำรวจ ให้
อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจาก
อธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้พิจารณา

การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้
มียศนายพันตำรวจ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๓. การพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนอัตราเงินเดือน
ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความสามารถ, ความสามารถ, และ
การปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน ตั้งระบุไว้ในมาตรา
๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕ ตลอดจนการปฏิบัติตามวินัยตำรวจ การ
พิจารณาคัดเลือกตั้งว่านี้ ต้องพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ใน
ในอัตราเงินเดือนที่ถัดลงไป ในขั้นเงินเดือนสูงสุด ในอัตรา
นั้นทั้งหมดก่อน แล้วพิจารณา คัด เลือกจากผู้ที่มีความ
ชอบพิเศษซึ่งอยู่ในขั้นเงินเดือนที่ถัดต่อลงไปอีก ๒ ชั้นตาม
ลำดับ ทั้งนี้โดยถือความยิ่งหย่อนตามที่ปรากฏในจรรยา
บรรณที่กระทำตามข้อบังคับและแบบที่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ.
สำหรับผู้ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องทำจรรยาบรรณ ให้ถือความ
ยิ่งหย่อนตามที่ปรากฏในรายงานของผู้บังคับบัญชาเป็นเกณฑ์
ถ้าผลของการพิจารณา ปรากฏว่ามี ผู้ที่จะได้รับพิจารณา
เลื่อนอัตราเงินเดือนมากกว่าจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนที่จะ
เลื่อนได้ ก็ให้ พิจารณาถึงอายุราชการเวลาที่อยู่ในอัตรา
เงินเดือนนั้น ตลอดจนปริมาณและคุณภาพของงานที่

ข้าราชการนั้น ๆ กระทำ และถ้าเป็นการสมควร จะให้มีการสอบสวนหรือสัมภาษณ์ประกอบด้วยก็ได้

ข้อ ๔. การพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๓ มาใช้ โดยอนุโลม เว้นแต่การพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความชอบพิเศษซึ่งอยู่ในขั้นเงินเดือนที่ถัดต่อไปนั้น ให้พิจารณาคัดต่อไปดังนี้

(ก) สำหรับชั้นพลตำรวจและชั้นประทวนให้พิจารณาคัดต่อไปอีก ๔ ชั้น

(ข) สำหรับชั้นสัญญาบัตรผู้มิยศนายร้อยตำรวจ ให้พิจารณาคัดต่อไปอีก ๓ ชั้น

(ค) สำหรับชั้นสัญญาบัตรผู้มิยศนายพันตำรวจ ให้พิจารณาคัดต่อไปอีก ๒ ชั้น

ข้อ ๕. จำนวนแห่งอัตราเงินเดือนสำหรับชั้นพลตำรวจ, ชั้นประทวน, และชั้นสัญญาบัตรผู้มิยศนายร้อยตำรวจนั้น อธิบดีกรมตำรวจจะแยกออกเป็นแผนก, กอง, หรือส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค เป็นส่วน ๆ เพื่อการพิจารณาคัดเลือกเลื่อนอัตราเงินเดือนหรือเลื่อนขั้นเงินเดือนตามความในข้อ ๓ และข้อ ๔ ก็ได้กระทำได้

ข้อ ๖. ตามปกติในปีหนึ่ง จะเลื่อนเงินเดือนเกินกว่า ๒ ชั้นไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการเลื่อนอัตราเงินเดือนหรือเลื่อนเงินเดือนก็ตาม แต่ในกรณีพิเศษจะเลื่อนมากกว่านั้น หรือจะเลื่อนเกินกว่า ๑ ครั้งในปีหนึ่ง ๆ ก็ได้ แต่ต้องอยู่ภายในหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- (๑) ชั้นพลตำรวจและชั้นประทวนไม่เกิน ๕ ชั้น
- (๒) ชั้นสัญญาบัตรผู้มิยศนายร้อยตำรวจไม่เกิน ๔ ชั้น
- (๓) ชั้นสัญญาบัตรผู้มิยศนายพันตำรวจไม่เกิน ๓ ชั้น

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๘๑๖)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่การไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ กรม
โยธาเทศบาล

การบรรจุ

ข้อ ๒. การบรรจุข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา
ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้า
กระทรวงบรรจุจากบุคคลที่คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกสำเร็จ
ในวิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาส่วนเสมียน ส่วน
ช่าง และส่วนพนักงานเก็บเงิน แล้วแต่กรณี

โดยปกติให้บรรจุในอันดับ ๑ แต่ตำแหน่งราชการใด
โดยลักษณะปริมาณ หรือคุณภาพควรให้ผู้มีคุณวุฒิเพื่อเข้า
บรรจุในอันดับ ๔ หรือ ๗ ก็ได้ยว ก็ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ

คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุในอันดับนั้น ๆ โดย
เฉพาะได้

ข้อ ๓. การบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชา
ชีพเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตาม
กฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเล่นหุ้น

ข้อ ๔. ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา เล่น
หุ้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก

ข้อ ๕. การเล่นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี
ชั้นเป็นชั้นโทให้วิธีพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ชั้นตรี ซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือประกาศ
นียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่งใช้ ในการ
ไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนั้นไม่ต้อง
นำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศ
นียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่งใช้ ในการไฟ
ฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า

หนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาซึ่งใช้ ในการไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณา เห็นว่ามีคุณวุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายนามไปยัง อ.ก.พ. กรมโดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กรมได้สอบสวนและพิจารณาเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังอธิบดีเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๖. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่งใช้ ในการไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่งใช้ ในการไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาซึ่งใช้

ในการไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลา ไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้ความสามารถ แล้วส่งรายนามไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังเจ้ากระทรวงเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๗. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษให้ขึ้นไปตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเลื่อนอันดับ

ข้อ ๘. การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่งๆ ให้เจ้ากระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ต่ำลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความอดุสาหะ ความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ให้ขึ้นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

๙
การแต่งตั้ง

ข้อ ๘. การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ให้ดำรงตำแหน่งราชการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

ข้อ ๑๐. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๑. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้องมีความรู้ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา

(ก) ส่วนสามัญ

ต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ข) ส่วนช่างและส่วนพนักงานเก็บเงิน

ต้องมีความรู้ตามความในมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พุทธศักราช ๒๔๗๕ เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้สมัคร
ไม่พอใจกับความต้องการของราชการ หรือมีความ
จำเป็นต้องรับสมัคร จากผู้ที่มีคุณวุฒิและความ
สามารถอย่างอื่นประกอบด้วย ก็ให้ขออนุมัติ
ก.พ. ลดพื้นความรู้ลงได้ให้พอเหมาะ กับความ
ต้องการหรือความจำเป็นของราชการ

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี

ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้น
จัดว่าอันดับ ๓ ขึ้นไปซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่า
สามปี

ข้อ ๑๒. กรณีใดจะใช้วิธีสอบคัดเลือกและกรณีใดจะ
ใช้วิธีคัดเลือก ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณากำหนด

ข้อ ๑๓. การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัดว่า หรือเลื่อนชั้นเป็น
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรีให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔. การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตร
และวิธีการซึ่ง ก.พ. จะได้กำหนดโดยคำนึงถึงลักษณะและ
คุณภาพของราชการ

การออกจากราชการ

ข้อ ๑๕. การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๑๖. การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๑๗. เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ข้าราชการพล-
เรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่ง บัญญัติ ไว้ในพระ
ราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อ รับบำ เเหน็จบ้ ำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่รัฐบาลให้ออกโดยไม่มีคามผิดนั้น ให้ทำได้
ต่อเมื่อ

(ก) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดต้องหาว่าทำผิด
วินัย และเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย
จากเจ้ากระทรวงได้สอบสวน และ (๑) สำหรับข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี รายงานไปยัง อ.ก.พ.
กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท รายงาน

งานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง และ (๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ รายงานไปยัง ก.พ. เมื่อ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณีพิจารณาแล้ว ไม่ได้มีความเป็นสำคัญว่า กระทำผิดที่จะต้องถูกล้อออกหรือปลด แต่เห็นว่ามึมลทินหรือมัวหมอง ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่าการที่จะให้รับราชการอีกจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

(ข) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดหย่อนความสามารถ และ อ.ก.พ. กรมในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี อ.ก.พ. กระทรวงในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท และ ก.พ. ในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดไม่แสดงให้เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และ ก.พ. ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ง) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดขาดคุณสมบัติตาม มาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้กระทรวงสั่ง
ให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ข้อ ๑๘. การไล่ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ออกจาก
ราชการ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๙. การปลดคนนั้น จะกระทำได้เมื่อข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดกระทำผิดวินัยยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้อง
ถูกไล่ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ (๑) สำหรับข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี ให้อธิบดีรายงานไป
ยัง อ.ก.พ. กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ชั้นโท ให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง และ
(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ
ให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง ก.พ. เพื่อสอบสวนพิจารณา
เมื่อ อ.ก.พ. กรม, อ.ก.พ. กระทรวง, หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี
สอบสวน และพิจารณาเห็นสมควรให้ปลดออกจากราชการ
ได้แล้ว ให้แจ้งมายังเจ้ากระทรวงเพื่อสั่งปลดต่อไป

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๘๑๑)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน

พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่การประจำกรมฯ กรมโยธา
เทศบาล

การบรรจุ

ข้อ ๒. การบรรจุข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา
ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้า
กระทรวงบรรจุจากบุคคลที่คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกสำเร็จ
ในวิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา ส่วนเสมียน
ส่วนพนักงานเก็บเงิน ส่วนช่าง และส่วนนายตรวจแล้ว
แต่กรณี

โดยปกติให้บรรจุในอันดับ ๑ แต่ตำแหน่งราชการใด
โดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพควรได้ผู้มีคุณวุฒิเพื่อเข้า

บรรจุในอันดับ ๔ หรือ ๗ ที่เดียว ก็ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุในอันดับนั้น ๆ โดย
เฉพาะได้

ข้อ ๓. การบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้ยื่นไปตาม
กฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเลื่อนชั้น

ข้อ ๔. ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา เลื่อน
ชั้นเป็นชั้นตรีได้ด้วย การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก

ข้อ ๕. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี
ชั้นเป็นชั้นโท ให้ อธิบดีพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี ซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็น
เวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือ
ประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่ง
ใช้ในการประกอบอาชีพ ๑ ด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้
ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศ
นียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชา ซึ่งใช้ในการ
ประกอบอาชีพ ๑ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า

หนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบ
ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาซึ่งใช้ ในการประกาศกรุงเทพฯ ฯ
ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ถ้าเป็นผู้ที่
ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้คุณวุฒิและความสามารถ แล้ว
ส่งรายนามไปยัง อ.ก.พ. กรม โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวน
ไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กรมได้สอบสวนและ
พิจารณาเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยัง
อธิบดีเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๖. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท
ขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการ
การพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้ว
เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือ
ประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่ง
ใช้ในการประกาศกรุงเทพฯ ฯ ด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้
ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ ได้ปริญญาโทหรือ
ประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่ง
ใช้ในการประกาศกรุงเทพฯ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่
น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร
ซึ่งเทียบได้ ไม่ ต่ำ กว่าปริญญาตรี ในวิชาซึ่งใช้ ในการประปา

กรุงเทพ ฯ ด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความวุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง โดยปกติ อัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวง ได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังเจ้ากระทรวงเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๗. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอก ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การเลื่อนอันดับ

ข้อ ๘. การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่งๆ ให้เจ้ากระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

การแต่งตั้ง

ข้อ ๙. การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ให้ดำรงตำแหน่ง ราชการ ให้ เป็น ไป ตาม ความ ใน มาตรา ๒๒, ๒๓

และ ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕

การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

ข้อ ๑๐. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๑. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกจะต้องมีพิน
ความรู้ดังนี้:-

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา

(ก) ส่วนเสมียน

ต้องมีพินความรู้ตามความในมาตรา ๓๓(๑) แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕

(ข) ส่วนช่าง พนักงานเก็บเงิน และนายตรวจ

ต้องมีพินความรู้ตามความในมาตรา ๓๓(๑) แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕ เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้สมัครไม่พอ
กับความต้องการของราชการหรือมีความจำเป็น
ต้องรับสมัครจากผู้ที่มีคุณวุฒิและความสามารถ

อย่างอื่นประกอบด้วย ก็ให้ขออนุมัติ ก.พ. ลด
 ฝนความรู้ลงได้ให้พอเหมาะ กับความต้องการ
 หรือความจำเป็นของราชการ

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี

ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา
 อันดับ๗ขึ้นไป ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสี่ปี

ข้อ ๑๒. กรณีใดจะใช้วิธีสอบคัดเลือก และกรณีใดจะ
 ใช้วิธีคัดเลือกให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณากำหนด

ข้อ ๑๓. การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็น
 ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวา หรือเลื่อนชั้นเป็น
 ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นตรี ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
 สอบคัดเลือกหรือคัดเลือกแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔. การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตร
 และวิธีการซึ่ง ก.พ. จะได้กำหนดโดยคำนึงถึงลักษณะและ
 คุณภาพของราชการ

การออกจากราชการ

ข้อ ๑๕. การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
 รัฐพาณิชย์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราช
 บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๖. การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๗. เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในพระ
ราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่รัฐบาลให้ออกโดยไม่มีความคิดเห็น ให้ทำได้
ต่อเมื่อ

(ก) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดต้องหาว่าทำผิด
วินัย และเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย
จากเจ้ากระทรวงได้สอบสวน และ (๑) สำหรับข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี รายงานไปยัง อ.ก.พ.
กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท รย
งานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง และ (๓) สำหรับข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ รายงานไปยัง ก.พ.
เมื่อ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี
พิจารณาแล้วไม่ได้ความเป็นสำคัญว่า กระทำผิดที่จะต้องถูก

ไล่ออกหรือปลด แต่เห็นว่ามามีมลทินหรือมัวหมอง ถ้าเจ้า
กระทรวงเห็นว่า การที่จะให้รับราชการอีกจะเป็นการเสียหาย
แก่ราชการ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

(ข) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดหย่อน ความ
สามารถ และ อ.ก.พ. กรมในกรณีข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี อ.ก.พ. กระทรวง ในกรณีข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท และ ก.พ. ในกรณีข้าราชการพลเรือน
รัฐพาณิชย์ชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ ได้สอบสวนเห็นสมควรให้
ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจาก
ราชการ

(ค) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดไม่แสดงให้เพียงพอ
ว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ และ ก.พ. ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจาก
ราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ง) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เจ้ากระทรวงสั่ง
ให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ข้อ ๑๘. การไล่ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ออกจากราชการ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๙. การปลดนั้นจะกระทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ผู้ใดกระทำผิดวินัยยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ (๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นจัตวาหรือชั้นตรี ให้อธิบดีรายงานไปยัง อ.ก.พ. กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ชั้นโท ให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง และ (๓) สำหรับข้าราชการพลเรือน รัฐพาณิชย์ชั้นเอก หรือ ชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง ก.พ. เพื่อสอบสวนพิจารณาเมื่อ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี สอบสวนและพิจารณาเห็นสมควรให้ปลดออกจากราชการได้แล้ว ให้แจ้งมายังเจ้ากระทรวงเพื่อส่งปลัดต่อไป

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่ส่วนราชการซึ่งมิได้มีกฎ ก.พ.
กล่าวไว้โดยเฉพาะตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๒. ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาใดๆ จะให้
ได้สำหรับส่วนราชการใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓. ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอย่างใด จะ
บรรจุเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นใด ให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับปริญญาตรี ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลา
ศึกษาไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือประกาศนียบัตรเทียบได้ไม่ต่ำ
กว่าปริญญาตรี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือน
ชั้นตรีอันดับ ๑

(๒) ผู้ได้รับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีหลักสูตร ๔ ปี จะบรรจุได้ไม่สูง
กว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๒

ส่วนผู้ที่ได้รับปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรดังกล่าวแล้ว
ซึ่งได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยก่อนวันใช้กฎนี้ จะบรรจุได้ไม่
สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๒ ก.

(๓) ผู้ได้รับปริญญาโท หรือประกาศนียบัตรเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ซึ่งมีหลักสูตรรวมกับ หลักสูตรชั้น
ปริญญาตรีเป็นเวลา ๕ ปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรีอันดับ ๓

ส่วนผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ดังกล่าวแล้ว
ซึ่งได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยก่อนวันใช้กฎนี้ จะบรรจุได้ไม่
สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๑

(๔) ผู้ได้รับปริญญาโท หรือประกาศนียบัตรเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ซึ่งมีหลักสูตรรวมกับ หลักสูตรชั้น
ปริญญาตรีเป็นเวลา ๖ ปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการ
พลเรือนชั้นโทอันดับ ๑ ถ้าได้ฝึกหัดงานมา ๑ ปี จะบรรจุ
ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๒

(๕) ผู้ได้รับปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตรเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกจะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือน
ชั้นโทอันดับ ๓

(๖) ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่างประเทศ
จะบรรจุได้ในชั้นและอันดับใด ให้เป็นไปตามระเบียบของ
ก.พ. ซึ่งจะได้กำหนดชั้นและอันดับโดยพิจารณาถึงความยิ่ง
หย่อนแห่งปริญญาและประกาศนียบัตรนั้น ๆ เมื่อเทียบกับ
มาตรฐานแห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน มีประมาณดังนี้

(ก) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรเมตริกูลेशन จะบรรจุได้
ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗

(ข) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรอินเตอร์มีเดียต จะบรรจุ
ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๑

(ค) ผู้ได้รับปริญญาธรรมดา จะบรรจุได้ไม่สูงกว่า
ข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๑

(ง) ผู้ได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะบรรจุได้ไม่สูงกว่า
ข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๓

(จ) ผู้ได้รับปริญญาสูงกว่านี้ จะบรรจุได้ไม่สูงกว่า
ข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๔

ข้อ ๔. ผู้ใดได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรหลายอย่าง ถ้าเจ้ากระทรวงประสงค์จะบรรจุในชั้นและอันดับที่สูงกว่าที่กล่าวไว้ในข้อ ๓. ไม่เกินกว่า ๑ อันดับ ก็ให้ขออนุมัติ ก.พ. เป็นรายๆ ไป

ข้อ ๕. การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพได้รับราชการในส่วนราชการที่ตนสมัครมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนแล้วจะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณีนอกจากนี้ให้ใช้วิธีสอบคัดเลือก

ข้อ ๖. การที่เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงจะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ให้กระทำโดยวิธีตั้งกรรมการอย่างน้อย ๓ นาย ซึ่งเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงจะเป็นกรรมการอยู่ด้วยก็ได้ หรือไม่เป็นก็ได้ เพื่อดำเนินการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก แล้วรายงานต่อเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงเพื่อจะได้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๗. การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีสอบซึ่ง อ.ก.พ. กรมจะได้อนุมัติสำหรับผู้ที่สมัครเข้า

๖๔๔

เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและ อ.ก.พ. กระทรวงจะได้
อนุมัติสำหรับผู้ที่สมัครเข้า เป็น ข้าราชการ พล เรือ น ชั้น ตริ
และชั้นโท

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม หน้า ๘๒๘)

กฎกระทรวงการคลัง

ออกตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีชั้นใน
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษี
ชั้นใน แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลัง เห็นเป็นการสมควรที่จะเพิ่มกำหนด
ท้องที่ห้ามการขนสุราเกินกว่า ๑ ลิตรขึ้นไปอีก จึงออกกฎ
กระทรวงให้ไว้ดังต่อไปนี้

ห้ามมิให้ผู้ใดขนน้ำสุรามีปริมาณเกินกว่า ๑ ลิตร แต่
ไม่เกิน ๑๐ ลิตร โดยไม่ได้ขอได้รับใบอนุญาตขนตาม
เงื่อนไขที่ระบุไว้ตามมาตรา ๑๑ แห่งกฎหมายภาษีชั้นใน
ปีจุลศักราช ๑๒๔๘ ไปจากเขตท้องที่ ตำบลบ้านมุง ตำบล
ชมพูตำบลบ้านน้ำโจนหมู่ ๕ บ้านน้ำพรหมหมู่ ๖ บ้านท่าข้าม
หมู่ ๗ ในตำบลไชยนาม ท้องที่อำเภอป่าหมาก จังหวัด
พิษณุโลก ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม หน้า ๘๓๓)

๖๔๖

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติการพิมพ์
พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ ข. แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ ๒ ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข. ให้อธิบดีกรมตำรวจเป็นเจ้าพนักงานการพิมพ์ในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ส่วนจังหวัดอื่น ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานการพิมพ์ เฉพาะในเขตจังหวัดที่ปกครอง”

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ศรีเสนา

สังฆการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม หน้า ๘๓๔)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ
ออกตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราไปรษณียากรไว้ ดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ส่งทางไปรษณีย์สาร ซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขพิจารณาเห็นว่า เป็นหนังสือพิมพ์ ซึ่งทางราชการมูลนิธิ หรือองค์การณีสธารณะเป็นผู้ออก เพื่อสาธารณประโยชน์ ให้เสียค่าไปรษณียากร ตามอัตราดังนี้

ส่งทางธรรมดา

ทุกน้ำหนัก ๒๒๕ กรัม หรือเศษของ ๒๒๕ กรัม ค่าไปรษณียากร ๒ สตางค์

ส่งทางอากาศไปรษณีย์

ทุกน้ำหนัก ๒๒๕ กรัม หรือเศษของ ๒๒๕ กรัม ค่าไปรษณียากร ๔ สตางค์

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. บริรักษ์ย์บุรุษกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม หน้า ๘๓๕)

๖๕๘

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกพระราชบัญญัติสำหรับแต่งงาน
คนต่างประเทศในกรุงสยาม ร.ศ. ๑๑๖

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรยกเลิกพระราช
บัญญัติสำหรับแต่งงานคนต่างประเทศในกรุงสยาม ร.ศ. ๑๑๖

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

๖๔๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสำหรับ แต่งงาน คน ต่าง ประเทศในกรุงสยาม ร.ศ. ๑๑๖ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสำหรับ แต่งงานคนต่างประเทศในกรุงสยาม ร.ศ. ๑๑๖ นั้นเสีย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒ สิงหาคม หน้า ๘๖๕)

พระราชบัญญัติ

ลดเงินอากรค่าน้ำจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๘ ในตำบลต่าง ๆ
รวม ๒๐ ตำบล ท้องที่อำเภอกรุงเก่า
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า การทำนาของตำบล
ต่าง ๆ ในท้องที่อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ มีการเสียหายเพราะเหตุในดอนต้นและ
กลางปีฝนตกน้อยผิดปกติ ทำให้ต้นข้าวที่เพาะปลูกไว้แห้ง

ตาย ครั้นในตอนปลายปีฝนตกมาก น้ำท่วมต้นข้าวและ
เมล็ดข้าวที่ยังไม่ถึงกำหนดเก็บเกี่ยวเน่าเปื่อยเสียหาย รวม
๒๐ ตำบล อันเป็นการเหลือวิสัยที่จะบึ่งกันได้ สมควร
ลดเงินอากรค่านาในตำบลนั้น ๆ เฉพาะที่มีการเสียหายเกิน
กว่าหนึ่งในสาม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดเงินอากรค่านาจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๘ ในตำบลต่าง ๆ รวม
๒๐ ตำบล ที่ตั้งอำเภอกรงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พุทธศักราช ๒๔๗๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ลดเงินอากรค่านาจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๘
ในตำบลต่างๆ รวม ๒๐ ตำบล ที่ตั้งอำเภอกรงเก่า จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ให้แก่ผู้ทำนาหรือเจ้าของนา เฉพาะ
ผู้ซึ่งทำการเพาะปลูกแต่ได้รับความเสียหายเพราะต้นข้าวตาย
และเมล็ดข้าวเสียหายไม่ได้ผลเกินกว่าหนึ่งในสาม ตามที่
เจ้าหน้าที่ได้สำรวจไว้แล้วรวม ๓,๗๑๓ ไร่ มีจำนวนเนื้อที่

นา ๒๒,๑๑๙ ไร่ ๘๖ ตารางวา คิดเป็นเงินอากร ๑๑,๐๕๕ บาท ๕๕ สตางค์ ส่วนเนื้อที่นานอกจากนี้ให้คงเก็บต่อไปตามเดิม ทั้งนี้ตามจำนวนเนื้อที่นาจำนวนเงินอากรและท้องที่ตำบลในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม ปี ๒๔๘๐)

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างการชลประทาน
ในจังหวัดลำปาง พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

ชาติชายที่พออาภา

เจ้าพระยาเมวราช

พล. ต. เจ้าพระยาพิชเอนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์บางส่วนตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎ
ีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัด
สร้างการชลประทานในจังหวัดลำปาง พุทธศักราช ๒๔๗๘

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างการชลประทานในจังหวัด
ลำปาง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายใน เขตต์ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายนาม
ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชี
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กระทรวงเกษตรราธิการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง เกษตรราธิการ มี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐)

๖๕๕

พระราชบัญญัติ
ภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ที่พยามา

เจ้าพระยาบรมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ บางประการ เพื่อ
ให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราช
บัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ และใช้ความต่อไป
นี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะ
แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“การค้า” หมายความว่า การค้าซึ่งระบุไว้ในพิภพแต่ละบับ
ที่ ๑ ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับประเมิน” หมายความว่า ผู้พึงชำระเงินภาษีหรือผู้
ถูกประเมินให้ชำระเงินภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีตามปฏิทินหลวง

“ค่ารายปี” หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งสถานที่ซึ่งใช้
กระทำการค้า สมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าสถานที่ซึ่งใช้
กระทำการค้าใดมีข้อตกลงเรียกเก็บค่าเช่าหรือเรียกเก็บเป็น

เงินกินเปล่าหรือเงินค่าประกันวินาศภัย หรือเรียกเก็บเป็นเงินอย่างอื่น ๆ เนื่องแต่การใช้สถานที่กระทำการค้าให้ถือเงินที่เรียกเก็บเป็นเกณฑ์ในการประเมินเงินที่สมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ

“สถานที่ซึ่งใช้กระทำการค้า” หมายความว่า สถานที่อันเป็น โรงเรือนหรือแพหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งตามลักษณะควรจะรวมกันเป็นหน่วยหนึ่งกับที่ดิน ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือน หรือแพ หรือสิ่งปลูกสร้าง อย่างอื่น ที่กล่าวแล้ว ซึ่งได้ใช้ประกอบการค้าเป็นปกตินั้น ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ อนุมาตรา (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) บุคคลใดไม่ยื่นรายการตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกเป็นเงิน ๒๕ บาท หรือเป็นเงินสองเท่าค่าภาษีแล้วแต่อย่างใด จะมากกว่า เงินที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นเงินภาษี”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าเงินภาษีที่ถึงกำหนดต้องเสียตามมาตรา ๑๑, ๑๒, ๑๔ และมาตรา ๑๕ มิได้เสียภายในกำหนดที่ระบุไว้ให้เพิ่มภาษีขึ้นอีกร้อยละยี่สิบ จำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นเงินภาษี”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ต่อท้ายพิกัดฉบับที่ ๑ ในพระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑. บุคคลใดกระทำการค้าใด ๆ ดังที่ระบุไว้ในหมู่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๖ ในสถานที่อันมีค่ารายปีไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบบาท ให้ยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓
มาตรา ๑๔ อนุมาตรา (๓) มาตรา ๒๔ วรรค ๑ และข้อ ๑ ต่อท้าย
พิกัดฉบับที่ ๑ ซึ่งพระราชบัญญัติยกเลิกเด็กมรดกฉบับที่ ๒๕

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติ^{๕๕} เงินแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“การค้า” หมายความว่า การค้าซึ่งระบุไว้ในพิกัดฉบับที่ ๓ ค่ะท้ายพระราชบัญญัติ^{๕๕}

“ผู้รับประเมิน” หมายความว่า บุคคลผู้พึงชำระค่าภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีตามปฏิทินหลวง

“ค่ารายปี” ของอสังหาริมทรัพย์ หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ สมควรจะให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าอสังหาริมทรัพย์ใดได้ประเมินค่ารายปีถูกต้องตามพระราชบัญญัติ^{๕๕} ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ แล้ว ให้ใช้ค่ารายปีนั้นเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัติ^{๕๕}

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พระคลังมหาสมบัติได้ตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการประเมินและเก็บภาษี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พระคลังมหาสมบัติได้ตั้งขึ้น เพื่อตรวจสอบและแก้ไขการประเมิน

“นายตรวจ” หมายความว่า พนักงานซึ่งมีอำนาจตรวจให้ผู้รับประเมินปฏิบัติตามถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติ^{๕๕} ค่ะพนักงาน

ใด ๆ ในคณะกรรมการอำเภอ หรือตำรวจในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรีซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร หรือตำรวจในจังหวัดอื่น ๆ
ซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าชั้นนายสิบ หรือเจ้าพนักงานสรรพากรซึ่งอธิบดี
กรมสรรพากรหรือสมุหเทศาภิบาลได้ตั้งขึ้นเพื่อทำการตรวจ

“กำหนด” หมายความว่า กำหนดโดยกฎกระทรวงตาม
พระราชบัญญัตินี้”

“มาตรา ๓๕ อนุมาตรา (๓) บุคคลใดไม่ยื่นรายการตาม
มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าเขาต้อง
เสียภาษีเพิ่มชนิดอื่นเป็นเงินร้อยละ ๕ หรือ เป็นเงินดั่งเท่า ค่าภาษีแล้ว
แต่อย่างใดจะมากกว่า เงินที่เพิ่มนั้นเป็นเงินภาษี”

“มาตรา ๒๕ วรรค ๑ ถ้าเงินภาษีที่ถึงกำหนดต้องเสียตามมาตรา
๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ มิได้เสียภายในกำหนดที่ระบุไว้
ให้เพิ่มภาษีชนิดร้อยละ ๕ จำนวนเงินที่เพิ่มนั้นท่านว่าเป็นเงินภาษี”

“๑. บุคคลใดกระทำการค้าใด ๆ ดังที่ระบุไว้ในหมู่ ๑, ๒, ๓,
๔, ๕, ๖, หรือ ๗ ในฐานะที่โอนมีค่ารายปีไม่เกินเดือนละ ๒๕ บาท ได้
ยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม หน้า ๘๙๔)

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม

ในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในกระทรวงมหาดไทย ซึ่งว่าด้วยราชการบริหารของกรม
ตำรวจเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ใน พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหาร แห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตรา พระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา จัดวาง ระเบียบ ราชการ สำนักงาน และ กรมใน กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกา จัดวาง ระเบียบ ราชการ สำนักงาน และ กรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระราชกฤษฎีกา จัดวาง ระเบียบ ราชการ สำนักงาน และ กรมในกระทรวงมหาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ เฉพาะที่เกี่ยวกับกรมตำรวจ และพระราชกฤษฎีกา จัดวาง ระเบียบ ราชการ สำนักงาน และกรมใน กระทรวงมหาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๖ กรมตำรวจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. กองกลาง

แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ

(๒) แผนกคดี

(๓) แผนกแพทย์

(๔) แผนกทะเบียนพล

(๕) แผนกจัดกำลังและปกครอง

๒. กองคลัง

แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกเงิน

(๒) แผนกบัญชี

(๓) แผนกพัสดุ

(๔) แผนกคลังอาวุธ

๓. กองตำรวจเทศบาล

แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

(๑) แผนกสุขาภิบาล

(๒) แผนกจราจร

- (๓) แผนกยานพาหนะพระนครและชนบุรี
- (๔) แผนกยานพาหนะหัวเมือง
- (๕) แผนกดับเพลิง

๔. โรงเรียนตำรวจปทุมวัน

แบ่งเป็น ๒ กองร้อย คือ

- (๑) กองร้อยที่ ๑
- (๒) กองร้อยที่ ๒

๕. โรงเรียนตำรวจหาดีใหญ่

แบ่งเป็น ๒ กองร้อย คือ

- (๑) กองร้อยที่ ๑
- (๒) กองร้อยที่ ๒

๖. กองบังคับการตำรวจสันติบาล

แบ่งเป็น ๕ กองกำกับการ คือ

- ก. กองกำกับการตำรวจสันติบาลกองที่ ๑ (สืบสวนปราบปราม)
- ข. กองกำกับการตำรวจสันติบาลกองที่ ๒ (สืบราชการพิเศษ)
- ค. กองกำกับการตำรวจสันติบาลกองที่ ๓ (เทคนิคตำรวจ)

แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ

- (๑) แผนกทะเบียนพิมพ์ลายนิ้วมือ
- (๒) แผนกบันทึกแผนประทุษกรรม
- (๓) แผนกพิสูจน์หลักฐาน
- (๔) แผนกบัญชีโจรผู้ร้าย ออกรูปพรรณผู้ร้ายหลบหนีและของหาย
- (๕) แผนกเนรเทศ
- (๖) แผนกทะเบียนคนต่างด้าว

ง. กองกำกับการตำรวจสันติบาลกองที่ ๔

แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกทะเบียนปืน
- (๒) แผนกสมาคม เอกสาร หนังสือพิมพ์
- (๓) แผนกโรงหญิงนครโสเภณี โรงจำนำ ฯลฯ
- (๔) แผนกพิจารณาภาพยนตร์

จ. กองกำกับการตำรวจสันติบาลกองที่ ๕ (ตำรวจสรรพสามิต)

๗. กองตรวจคนเข้าเมือง

แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกบัญชี
- (๓) แผนกทะเบียน
- (๔) แผนกตรวจคนโดยสารและยานพาหนะ

๘. กองบังคับการตำรวจนครบาลเหนือ

มีกองตรวจประจำกองบังคับการ ๑ กอง และมีกอง
กำกับการขึ้นอยู่กับ ๓ กอง คือ

ก. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๑

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๖ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลจันทวรรดิ
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลสามยอด
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลสุทธิไพบ
- (๖) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลเฟื่องนคร (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์)

ข. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๒

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๖ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม

- (๒) สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลสามเสน
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลดุสิต
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ
- (๖) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ)

ค. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๓

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๑๐ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก
- (๖) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก)
- (๗) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลโคกคราม (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน)
- (๘) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลเจียร์ดับ (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก)

(๕) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลลำหิน (ขึ้นอยู่กับสถานี
ตำรวจนครบาลหนองจอก)

(๑๐) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลกุบแดง (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน)

๕. กองบังคับการตำรวจนครบาลใต้

มีกองตรวจประจำกองบังคับการ ๑ กอง และมีกอง
กำกับการขึ้นอยู่กับ ๓ กอง คือ

ก. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๑

มีสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๓ แห่ง คือ

(๑) สถานีตำรวจนครบาลสามแยก

(๒) สถานีตำรวจนครบาลบึงนาราง

(๓) สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันจ.

ข. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๒ มีกอง

กำกับ มีสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๔ แห่ง คือ

(๑) สถานีตำรวจนครบาลบางรัก

(๒) สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง

(๓) สถานีตำรวจนครบาลบ้านทรายทอง

(๔) สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร

ค. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๓

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจชั้นอยู่ ๔ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลประเวศน์
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง
- (๔) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลจรเข้มน้อย (ชั้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง)

๑๐. กองบังคับการตำรวจนครบาลชนบุรี

มีกองตรวจประจำกองบังคับการ ๑ กอง และมีกอง
กำกับการชั้นอยู่ ๓ กอง คือ

ก. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๑

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจชั้นอยู่ ๑๐ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลบางโพ
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลวัดสิงขร
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน
- (๗) สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง

- (๘) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลวัดหลวง (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย)
- (๙) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์ (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย)
- (๑๐) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง)

ข. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๒

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๘ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลบึงพระราม
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลบางขี้เรือ
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาร
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลบางลำภูล่าง
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลบางคอแหลม
- (๗) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลวัดเจ้าหนู (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่)
- (๘) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลอาเหนือขว (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางลำภูล่าง)

ค. กองกำกับการตำรวจนครบาล ๓

มีสถานีและกิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๕ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลบุคโคโล
- (๗) สถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ
- (๘) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลบางมด (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน)
- (๙) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ (ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ)

๑๑. กองจรตำรวจภูธรภาค ๑

๑๒. กองจรตำรวจภูธรภาค ๒

๑๓. กองจรตำรวจภูธรภาค ๓

๑๔. กองจรตำรวจภูธรภาค ๔

๑๕. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นนทบุรี
อ่างทอง และปทุมธานี

๑๖. กองกำกับการตำรวจภูธร ๒

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี

๑๗. กองกำกับการตำรวจภูธร ๓

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท และ
อุทัยธานี

๑๘. กองกำกับการตำรวจภูธร ๔

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี และ
กาญจนบุรี

๑๙. กองกำกับการตำรวจภูธร ๕

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสงคราม
และสมุทรสาคร

๒๐. กองกำกับการตำรวจภูธร ๖

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี
นครนายก และชลบุรี

๒๑. กองกำกับการตำรวจภูธร ๗

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และตราด

๒๒. กองกำกับการตำรวจภูธร ๘

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และ
ชัยภูมิ

๒๓. กองกำกับการตำรวจภูธร ๙

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม และ
ขอนแก่น

๒๔. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๐

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดอุบลราชธานี ขุขันธ์ และ
สุรินทร์

๒๕. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๑

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย
นครพนม และสกลนคร

๒๖. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๒

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดพินนูล็อก กำแพงเพชร
ตาก พิจิตร และเพชรบูรณ์

๒๗. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๓

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง
และเชียงราย

๒๘. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๔

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒๙. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๕

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดอุตรดิตถ์ เพชร น่าน
และสวรรคโลก

๓๐. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๖

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์
และเพชรบุรี

๓๑. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๗

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์
ธานี และชุมพร

๓๒. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๘

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการนี้
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดสงขลา สตูล ตรัง และ
พัทลุง

๓๓. กองกำกับการตำรวจภูธร ๑๙

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดปัตตานี ยะลา และ
นราธิวาส

๓๔. กองกำกับการตำรวจภูธร ๒๐

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง กองกำกับการ
มีเขตต์พื้นที่ตรงกับเขตต์จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ และ
ระนอง

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. ตำรวจจังหวัด
๒. ตำรวจอำเภอ
๓. ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด
๔. ตรวจคนเข้าเมืองอำเภอ "

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม หน้า ๘๕๐)

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗)

ชาติชายที่พออาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมือง
ฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่บางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม การเหมืองฝาย และ พนัน พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝาย และพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทุกอำเภอและทุกตำบล ในจังหวัดสิงห์บุรี เฉพาะที่อยู่นอกเขตต์การชลประทานซึ่งยังมีได้ใช้พระราชบัญญัติควบคุม การเหมืองฝาย และพนัน และในตำบลกะเปา อำเภอท่าขนอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง เกษตรธิการ มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม หน้า ๘๖๗)

๖๗๕

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

<u>ในกรมพาณิชย์</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
ผู้ช่วยสำรวจสินค้า	เสมียนพนักงาน
ผู้สำรวจสินค้า	ประจำแผนก
บรรณาธิการ	หัวหน้าแผนก
ข้าหลวงพาณิชย์ในประเทศ	หัวหน้าแผนก
ข้าหลวงพาณิชย์ต่างประเทศ	หัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	หัวหน้ากอง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ สิงหาคม หน้า ๘๓๐)

ประกาศ

ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

โดยที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายนาวาเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ร.น. เป็นประธาน

๒. เจ้าพระยามรราช (บัน สุขุม)

๓. นายพลเอก เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน (อุ่ม อินทรโยธิน) ได้ลาออกจากตำแหน่ง สภาผู้แทนราษฎรอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งรัฐธรรมนูญ จึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้นใหม่ ประกอบด้วย

๑. นายนาวาเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ร.น. เป็นประธาน

๒. เจ้าพระยามรราช (บัน สุขุม)

๓. นายพลเอก เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน (อุ่ม อินทรโยธิน)

ทั้งนี้ย่อมมีข้อตกลงว่า ในการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา
นั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ และในการลง
นามในเอกสารราชการนั้น ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อย่างน้อย ๒ ท่าน เป็นผู้ลงนาม

จึงขอประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศมาณวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พระยามนเวยราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๔ สิงหาคม หน้า ๘๗๑)

พระราชบัญญัติ

โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
ให้แก่ นายเฉี้ย แซ่หลิม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนส่วนหนึ่ง
ของบริเวณที่ดินที่ตั้งที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัด
ปทุมธานีซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ให้แก่นายเฉี้ย
แซ่หลิม โดยนายเฉี้ย แซ่หลิม จะต้องโอนที่ดินในตำบล
อำเภอ และจังหวัดเดียวกัน เนื้อที่ประมาณ ๑,๖๐๐ ตาราง
เมตร ให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อขยาย
บริเวณที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้วให้กว้างขวางขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลระแหง
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ให้แก่นายเฉีย
แซ่หลิม พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนส่วนหนึ่งของบริเวณที่ดินที่ตั้งที่ว่าการ
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นที่สาธารณ
สมบัติของแผ่นดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ตารางเมตร ปราบกฎ
แนวเขตต์ตามแผนที่ท้าย พระราชบัญญัตินี้ ให้แก่นายเฉีย
แซ่หลิม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๘๗๓)

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖)

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

ชาติชาย ทัฬหอำภา

เจ้าพระยายมราช

พล. ต. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช ๒๕๗๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระทรวงการต่างประเทศ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ หน้าที่ราชการในกระทรวงการต่างประเทศแยกเป็น

๑. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
๒. สำนักงานปลัดกระทรวง”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๔๗๖
มาตรา ๓๐ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓๐ หน้าที่ราชการ ในกระทรวงการต่างประเทศแยกเป็น

๑. ตำแหน่งงานเดชานการรัฐมนตรี
๒. ตำแหน่งงานปลัดกระทรวง
๓. กรมการเมือง
๔. สถานทูตต่าง ๆ ซึ่งมีฐานะเทียบกรม คือ สถานทูตประจำประเทศสหรัฐอเมริกา สถานทูตประจำประเทศอังกฤษ สถานทูตประจำประเทศฝรั่งเศส สถานทูตประจำประเทศญี่ปุ่น”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๘๖๖)

พระราชบัญญัติ
โอนเงินในงบประมาณประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนเงินในงบ
ประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๐ บางประเภทมาตั้งให้
ถูกต้องตรงกับความเป็นและลักษณะการจ่าย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนเงินในงบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนงบประมาณดังกล่าวต่อไปนี้
กระทรวงการต่างประเทศ
โอนงบประมาณ กรมการเมือง ประเภทเงินเดือน เงิน
๖๐,๖๔๐ บาท ประเภทค่าใช้สอย เงิน ๒๘,๗๐๐ บาท
สถานทูตต่าง ๆ ประเภทเงินเดือน เงิน ๒๕๔,๖๐๓ บาท
ประเภทค่าใช้สอย เงิน ๒๖๘,๐๓๑ บาท ประเภทการจร
เงิน ๖,๐๐๐ บาท ไปเพิ่มงบประมาณสำนักงานปลัด
กระทรวงประเภทเงินเดือน เป็นเงิน ๓๕๕,๒๔๓ บาท
ประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน ๒๕๖,๗๓๑ บาท ประเภท
การจร เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ สิงหาคม หน้า ๘๗๕)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลโกรกกราก
และตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
ตำบลโกรกกราก และตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อประโยชน์แก่ราชทัณฑ์

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลโกรกกราก และตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครเป็นเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ภายในเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้างจัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

๖๕๑

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ สิงหาคม หน้า ๘๘๑)

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานในกระทรวงการต่างประเทศ
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแบ่งส่วนราชการในสำนักงานแห่ง
กระทรวงการต่างประเทศให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม
พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกา
ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานในกระทรวงการต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงการต่างประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๖

มาตรา ๔ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนกทั่วไป (๒) แผนกหนังสือพิมพ์

มาตรา ๕ สำนักงานปลัดกระทรวงแบ่งส่วนราชการตั้ง
ก. ราชการส่วนกลาง

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกเลขานุการ (๒) แผนกแปล (๓) แผนกสารบรรณ (๔) แผนกเก็บ

๒. กองคลัง และระเบียบข้าราชการพลเรือน
แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกคลัง (๒) แผนกระเบียบข้าราชการพลเรือน
๓. กองพิธีการและลี้ปะกรณี แบ่งเป็น ๒ แผนก

คือ

- (๑) แผนกพิธีการ (๒) แผนกลี้ปะกรณี

๔. กองกรมเมือง
๕. กองกรมคำ
๖. กองกรมานาชาติ
สำนักงานที่ปรึกษา

ข. ราชการส่วนต่างประเทศ

๑. ราชการสถานทูต
๒. ราชการสถานกงสุล

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๗๗๕)

พระราชกฤษฎีกา
ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติติย์ทิพอาภา
เจ้าพระยาสมรราช
พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สมาชิกประเภทที่ ๑ แห่งสภาผู้แทนราษฎร จะถึง
คราวออกตามวาระ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ดำเนิน
การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรขึ้น ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกา
ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๘๐"

มาตรา ๒ ตั้งแต่วันประกาศพระราชกฤษฎีกานี้เป็นต้นไป ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๓ การยื่นใบสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นได้ในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการจังหวัดแห่งจังหวัดที่เขตเลือกตั้งตั้งอยู่ กำหนดวันเลือกตั้งในเขตนั้นในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๗๗๘)

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งเขตต์เลือกตั้ง พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิติยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชิตโยนทร โยชิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ ตามผล ของการสำรวจสำมะโนครัวครั้งหลังที่สุด
ปรากฏว่าบางจังหวัดยังมีเขตต์เลือกตั้งได้กว่าเขตต์หนึ่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอาศัยอานาจตามความในมาตรา ๗ แห่ง
พระราชบัญญัติ การเลือกตั้ง พ. ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกา
แบ่งเขตต์เลือกตั้งไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งเขตต์เลือกตั้ง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แบ่งเขตต์เลือกตั้งดังต่อไปนี้

๑. จังหวัดพระนคร แบ่งเป็น ๓ เขตต์ คือ
  - เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอพระนคร อำเภอนางเลิ้ง อำเภอป้อมปราบ อำเภอสัมพันธวงศ์
  - เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอคูสิต อำเภอปทุมวัน อำเภอบางรัก อำเภอบ้านท้าว
  - เขตต์เลือกตั้งที่ ๓ อำเภอบางซื่อ อำเภอบางเขน อำเภอบางกะปิ อำเภอมีนบุรี อำเภอหนองจอก อำเภอลาดกระบัง อำเภอพระโขนง
๒. จังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
  - เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอพระลับ อำเภอภูเวียง อำเภอหน้าพอง
  - เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอกุดเค้า อำเภอชนบท อำเภอพล

๓. จังหวัดอุษาคเนย์ แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ

เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอศรีระเกษ อำเภอ
อุทุมพรพิสัย อำเภอคง

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอ
ห้วยเหนือ อำเภอหน้าอ้อม

๔. จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น ๓ เขตต์ คือ

เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองเชียงใหม่
อำเภอสารภี อำเภอสันกำแพง อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอ
สะเมิง

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอหางดง อำเภอ
บ้านแม่ อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอช่างเคิ่ง

เขตต์เลือกตั้งที่ ๓ อำเภอแม่ริม อำเภอ
สันทราย อำเภอสันมหาพน อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว
อำเภอฝาง

๕. จังหวัดเชียงราย แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ

เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองเชียงราย
อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเทิง

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอ
เมืองพาน อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย

๖ จังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น ๓ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองนครราชสีมา
อำเภอโนนวัต อำเภอกระโทก

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอโนนลาว อำเภอ
สูงเนิน อำเภอจันทัก อำเภอมักรงไชย อำเภอด่านขุนทด
เขตต์เลือกตั้งที่ ๓ อำเภอเมืองพิมาย อำเภอ
บัวใหญ่

๗. จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองนครศรีธรรม
ราช อำเภอท่าศาลา อำเภอสีชล อำเภอฉวาง อำเภอทุ่งสง
เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอปากพนัง อำเภอ
ร่อนพิบูลย์ อำเภอหัวไทร

๘. จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอปากน้ำโพ อำเภอ
โกรกพระ อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอชุมแสง อำเภอ
ท่าตะโก อำเภอพยุหะคีรี อำเภอตากถ์

๘. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเป็น ๒ เขตต์
คือ

เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอกรุงเก่า อำเภอ
บางบาล อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา อำเภอราชคราม

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอบางปะอิน อำเภอ
เวียงน้อย อำเภออุทัย อำเภอนครหลวง อำเภอท่าเรือ
อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน

๑๐. จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น ๓ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอตลาด อำเภอ
โกสุมพิสัย อำเภอโคกพระ อำเภอกมลาสัย

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอขามตลาด อำเภอ
เกอหลุบ อำเภอสหสัมพันธ์ อำเภอกุฉินารายณ์

เขตต์เลือกตั้งที่ ๓ อำเภอบรบือ อำเภอ
วาปีประทุม อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

๑๑. จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
อำเภอเสนาบดินทร์ อำเภอโพนทอง อำเภอหัวช้าง

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอหนองแวง อำเภอ
สุวรรณภูมิ อำเภอพนมไพร อำเภออาจสามารถ อำเภอ
เสลภูมิ

๑๒. จังหวัดลำปาง แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอ
แจ้ห่ม อำเภอเมืองงาว

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอห้างฉัตร อำเภอ
เกาะคา อำเภอแม่ทะ อำเภอเมืองเงิน

๑๓. จังหวัดสงขลา แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอ
กระโน้น อำเภอกำแพงเพชร

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอ
สะเคา อำเภอจะนะ อำเภอเทพา

๑๔. จังหวัดสุรินทร์ แบ่งเป็น ๒ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอ
ศรีขรภูมิ อำเภอสังขะ

เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอท่าตูม อำเภอชุม
พลบุรี อำเภอรัตนบุรี

๑๕. จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งเป็น ๔ เขตต์ คือ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองอุบลราชธานี
อำเภอเขื่องใน อำเภอม่วงสามสิบ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๒ อำเภอยะโสธร อำเภอ
ลุมพุก อำเภอฟ้าหยาด
เขตต์เลือกตั้งที่ ๓ อำเภอบุ่ง อำเภอขุขันธ์
อำเภอเขมราฐ
เขตต์เลือกตั้งที่ ๔ อำเภอวารินชำราบ
อำเภอเดชอุดม อำเภอสุวรรณเวรี อำเภอพิบูลมังสาหาร

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๘๘๑)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ
ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน
พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้อธิบดีกรมเจ้าท่า ออกบัตรประจำตัวให้
เจ้าพนักงานในกรมเจ้าท่า ดังต่อไปนี้

กองทะเบียน

- ก. หัวหน้ากองทะเบียน
- ข. หัวหน้าแผนก
- ค. ประจำแผนกซึ่งเป็นหัวหน้ากิ่ง
- ง. เสมียนพนักงานซึ่งทำหน้าที่ผู้ช่วยหัวหน้ากิ่ง

กองตรวจเรือ

- ก. หัวหน้ากองตรวจเรือ
- ข. นายช่างตรวจเรือ

กองตรวจทำ

- ก. หัวหน้ากองตรวจทำ
- ข. เจ้าพนักงานตรวจทำ

ข้อ ๒. ให้อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขออกบัตรประจำตัวให้เจ้าพนักงานในกรมไปรษณีย์โทรเลข ดังต่อไปนี้

กองสื่อสาร

- ก. นายไปรษณีย์หมวด
- ข. นายไปรษณีย์จังหวัด
- ค. นายไปรษณีย์อำเภอ

กองช่างวิทยุ

- ก. หัวหน้าแผนกทะเบียนวิทยุและกระจายเสียง
- ข. พนักงานวิทยุ

กองช่างโทรเลข

- ก. นายช่างโทรเลข
- ข. นายช่างโทรเลขผู้ช่วย
- ค. สารวัตรโทรเลข
- ง. นายช่างโทรศัพท์หัวเมือง
- จ. สารวัตรโทรศัพท์หัวเมือง

๗๐๖

กองช่างโทรศัพท์

- ก. นายช่างโทรศัพท์
- ข. นายช่างโทรศัพท์ผู้ช่วย
- ค. สารวัตร โทรศัพท์

ข้อ ๓. ให้อธิบดีกรมพาณิชย์ ออกบัตรประจำตัวให้
เจ้าพนักงานในกรมพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

กองสนเทศ

- ก. นายทะเบียนพาณิชย์
- ข. หัวหน้าแผนกทะเบียนพาณิชย์
- ค. ประจำแผนกทะเบียนพาณิชย์
- ง. เสมียนพนักงานทะเบียนพาณิชย์

กองกรรมกร

กรรมการสอบสวนภาวะกรรมกร หรือ อนุกรรมการ

ข้อ ๔. ให้อธิบดีกรมรถไฟ ออกบัตรประจำตัวให้
เจ้าพนักงานในกรมรถไฟ ดังต่อไปนี้

สำนักงานเลขานุการกรม

อาณานิบาลรถไฟ

๗๐๗

ข้อ ๕. ถ้าเจ้าพนักงานใดได้รับมอบหมายให้ไปกระทำการในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งหน้าที่ ให้ระบุหน้าที่ที่มอบหมายให้กระทำนั้นไว้ในบัตรประจำตัวด้วย

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. บริรักษ์เชี่ยบุตกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ สิงหาคม หน้า ๕๕๕)

๓๐๘

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิโรดม

ตราไว้ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่กำหนดเขตไว้ ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ พุทธศักราช ๒๔๗๘

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้งกำหนดไว้ในแผนที่และบัญชีซึ่งมีรายนามเจ้าของ หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กระทรวงเศรษฐกิจ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม หน้า ๕๐๒)

ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยที่พอรานา

เจ้าพระยาบรมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

โดยที่นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี ขอพระราชทานลาออกจากตำแหน่ง และคณะรัฐมนตรีก็ขอพระราชทานลาออกด้วยนั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม จึงให้ตั้งนายพันเอก

๗๑๑

พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมาวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม หน้า ๕๑๖)

๗๑๒

ประกาศตั้งรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้ง
รัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. พระยาไชยยศสมบัติ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลัง
๓. ขุนสมาหารทิศะคดี เป็นรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

๔. หลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรธิการ
๖. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. เป็น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๗. นายนาวัตรี หลวงธีรนาทาสวัสดิ์ ร.น. เป็น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๘. เจ้าพระยามหิธร เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม
๙. นายพันเอก พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
๑๐. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ เป็นรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
๑๑. หลวงนาถนิตินาถา เป็นรัฐมนตรี
๑๒. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ ร.น. เป็นรัฐมนตรี
๑๓. หลวงวิจิตรวาทการ เป็นรัฐมนตรี
๑๔. นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันตรังสฤษดิ์ เป็น
รัฐมนตรี

๑๕. พระยาศรีเสนา	เป็นรัฐมนตรี
๑๖. นายนาวาโท หลวงสุภชลาศัย ร.น.	เป็นรัฐมนตรี
๑๗. พระยาสมันตร์ภูรินทร์	เป็นรัฐมนตรี
๑๘. พระสารสาสน์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๙. ขุนสุคนธ์วิเศษศึกษากร	เป็นรัฐมนตรี
๒๐. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	เป็นรัฐมนตรี

ประกาศมาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม หน้า ๕๑๘)

๓๑๕

พระราชกฤษฎีกา

ปิดประชุมสภามัชฌิมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. ต. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า ตามที่ได้ตราพระราช
กฤษฎีกา เรียกประชุม วิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ไว้ ณ
วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น บัดนี้สมควร
ที่จะปิดประชุมได้แล้ว

๗๑๖

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุม
สมัยวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ สิงหาคม หน้า ๕๒๑)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน
ในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัด
สมุทรสงคราม และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะ
เวนคืนเพื่อจัดสร้างการชลประทานในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี
จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดประจวบ
คีรีขันธ์ อันเป็นสาธารณูปโภคเพื่อบำรุงการกสิกรรมใน
จังหวัดนั้นๆ ให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้ได้มีกำหนดห้าปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้กระทรวงเกษตรราชการเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืน อสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน อยู่ในท้องที่ อำเภอบ้านแหลม อำเภอหนองจอก อำเภอเขาย้อย อำเภอท่าช้าง อำเภอยางห้อย จังหวัดเพชรบุรี อำเภอปากท่อ

จังหวัดราชบุรี อำเภออัมพวา อำเภอบ้านปรก จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเขตที่ตั้ง

ทิศเหนือ เริ่มแต่ทางรถไฟสายใต้ตอนที่ผ่านมาคลองจอมประทัด ระหว่างหลักกิโล ๑๑๓ กับ ๑๑๔ ไปตามลำคลองจอมประทัดจดคลองวัดประตู่ เลี้ยวขึ้นไปทางทิศเหนือตามลำคลองวัดประตู่จดแม่น้ำอ้อม เลี้ยวไปทางทิศตะวันออกไปตามลำแม่น้ำอ้อมจดแม่น้ำแม่กลอง แล้วย้อนลงมาตามลำแม่น้ำแม่กลองไปจดปากอ่าว ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อำเภออัมพวา และอำเภอบ้านปรก จังหวัดสมุทรสงคราม

ทิศตะวันออก เริ่มแต่ปากน้ำแม่กลองเลียบไปทางขวามือทะเล ผ่านอ่าวบึงตะบูน อ่าวบ้านแหลม (ปากแม่น้ำเพชรบุรี) แหลมผักเบี้ย แล้วผ่านหัวหินไปจดเขาเต่า ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบ้านปรก จังหวัดสมุทรสงคราม อำเภอบ้านแหลม อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕๕. ทิศใต้ เริ่มแต่เขาเต่าผ่านสถานีเขาเต่าไปตามแนว
เขตต์สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลไปจดยอดเขาอีหรั่งอยู่
ในเขตต์อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิศตะวันตก เริ่มแต่ยอดเขาอีหรั่งไปทางทิศเหนือ
ตามเขตต์สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเล ด้านทิศตะวันตก
ถึงหลังเขาลำไรวัว แล้ววกขึ้นไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
ผ่านห้วยหิน บ้านหนองประคู้ ห้วยยาง จดแม่น้ำเพ็ชรบุรี
ได้บ้านหนองเตียน เลี้ยวไปตามลำแม่น้ำเพ็ชรบุรีถึงบ้าน
หนองเตียน เลี้ยวขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านบ้านห้วยเสือถึง
ห้วยบอมตะครอง วกลงไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒ กิโลเมตร
เลี้ยวไปทางทิศเหนือผ่านเขาโลงเขาน้อยถ้าเสือ จด
บ้านเขาย้อย เลี้ยวไปทางทิศตะวันออกตามลำห้วยหลวง
จดทางรถไฟใต้สถานีบ้านน้อย แล้วเลี้ยวขึ้นไปทางทิศเหนือ
ตามทางรถไฟผ่านสถานีบ้านน้อย สถานีคลองประคู้ สถานี
ปากท่อ จดคลองจอมประทัด ระหว่างหลักกิโล ๑๑๓ กับ
๑๑๔ ซึ่งอยู่ในเขตต์อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
อำเภอหนองจอก อำเภอ양หย่อง อำเภอท่าช้าง อำเภอ
เขาย้อย จังหวัดเพ็ชรบุรี และอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ซึ่งอยู่ในเส้นแนวเขตต์ตามแผนที่ต่อท้ายพระราช
กฤษฎีกานี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมี
หน้าที่รักษาการให้เรียบร้อยไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๖ สิงหาคม หน้า ๖๑๒)

๗๒๒

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม

และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประโยชน์ในการจัดสร้างการ
ชลประทานอันเป็นสาธารณูปโภคในจังหวัดนั้น ๆ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ให้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้นายช่างชลประทานภาคเพชรบุรีเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ภายในเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้างจัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

๓๒๔

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๖ สิงหาคม หน้า ๖๖๖)

ผู้พิมพ์และ

กฎกระทรวงเศรษฐกิจการ

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุสื่อสาร

พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุสื่อสาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้ใดประสงค์จะทำ นำเข้ามา หรือมี ซึ่งเครื่องส่งวิทยุ เครื่องวิทยุพิเศษ และส่วนใด ๆ แห่งเครื่องวิทยุ ตามมาตรา ๕ (๖) ให้ยื่นคำขอใบอนุญาตพิเศษต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ใบอนุญาตพิเศษนี้ ให้ออกตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ข้อ ๒. ผู้ใดประสงค์จะตั้ง เครื่องวิทยุซึ่งต้องรับ อนุญาตตามมาตรา ๗ ในเรือหรืออากาศยานสยาม ให้ยื่นคำขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ใบอนุญาตนี้ ให้ออกตามแบบของกรมไปรษณีย์

โทรเลข

ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งเครื่องวิทยุต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

- (๑) ต้องตั้งเครื่องวิทยุให้เสร็จภายในหกเดือน นับแต่วันอนุญาต
- (๒) เมื่อตั้งเครื่องเสร็จแล้ว ต้องแจ้งเป็นหนังสือภายในสัปดาห์วัน ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบ - เพื่อตรวจเครื่องนั้น
- (๓) ในกรณีที่เปลี่ยนแปลงเครื่องไปจากรายการที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันเปลี่ยนแปลงนั้นทุกคราวไป

ข้อ ๓. ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๒. ผู้ที่จะใช้เครื่องวิทยุในเรือ หรืออากาศยานสยามได้ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรชั้นที่ ๑ หรือ ๒ ของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ประกาศนียบัตรนี้จะออกให้ไม่ได้จนกว่าจะเป็นที่พอใจเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแล้วว่า ผู้ที่จะใช้เครื่องวิทยุนั้นมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

ฉบับนี้ สำหรับประกาศนียบัตรชั้นที่ ๑ คือ

- (๑) ได้เคยทำงานเป็นพนักงานวิทยุประจำมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน ในสถานวิทยุซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขรับรองแล้ว
- (๒) สามารถทำการรับและส่งวิทยุโทรเลขอักษรไทย และ โรมัน เป็นถ้อยคำธรรมดาได้อย่างน้อยนาที ละ ๒๕ คำ (๓ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับ อักษรไทย และ ๕ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับ อักษรโรมัน) และเป็นคำรหัสได้อย่างน้อยนาที ละ ๒๐ คำ (๓ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับ อักษรไทย และ ๕ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับ อักษรโรมัน ส่วนสำหรับตัวเลข หรือเครื่องหมาย วรรคตอน ให้นับ ๑ ตัว เป็น ๒ อักษร)
- (๓) สามารถทำการรับและส่งวิทยุโทรศัพท์ได้ถูกต้อง
- (๔) สอบไล่ได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ละ ๗๕ ในวิชาต่อไปนี้
  - (ก) วิชาไฟฟ้า
    - ๑) สือและฉนวนไฟฟ้า
    - ๒) หน่วยต่าง ๆ ที่ใช้เกี่ยวกับการไฟฟ้า

- ๓) สนามเส้นแรงของแม่เหล็ก และของไฟฟ้า
- ๔) แม่เหล็ก
- ๕) เครื่องวัดต่าง ๆ ที่ใช้เกี่ยวกับการไฟฟ้า
- ๖) อินดักแตมส์และความจุ
- ๗) การใช้และรักษาหม้อไฟฟ้า
- ๘) ความรู้ในการใช้และรักษาเครื่องไฟฟ้า
- ข) วิชาวิทยุ
  - ๑) สามารถเข้าใจและเขียนแผนทางไฟของเครื่องส่งวิทยุ และเครื่องรับวิทยุชนิดที่ใช้ในเรือ หรืออากาศยาน แล้วแต่กรณี
  - ๒) สามารถใช้และปรับแต่งเครื่องส่งวิทยุ เครื่องรับวิทยุ และเครื่องหาทิศ
  - ๓) สามารถบอกชื่อและประโยชน์ของส่วนต่าง ๆ แห่งเครื่องวิทยุ
  - ๔) สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในเครื่องวิทยุได้ตามสมควร
- (ค) พระราชบัญญัติและกฎกระทรวงว่าด้วยการวิทยุสื่อสาร และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการวิทยุสื่อสาร

เป็น (ง) ภูมิศาสตร์สากลและสายทางสื่อสาร กับ
สายทางเดินเรือ หรืออากาศยาน (แล้วแต่
กรณี) ที่สำคัญ ๆ

สำหรับประกาศนียบัตรชั้นที่ ๒ จะต้องสอบไล่วิชาตามหลัก
สูตรของประกาศนียบัตรชั้นที่ ๑ ใน ข้อ ๓ (๔) ได้คะแนน
รวมอย่างน้อย ๑๐๐ ละ ๕๐ กับต้องสามารถทำการรับและ
ส่งวิทยุโทรเลขอักษรไทย และโรมัน เป็นถ้อยคำธรรมดา
ได้อย่างน้อยนาทีละ ๒๐ คำ (๓ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับ
อักษรไทย และ ๕ อักษร นับเป็น ๑ คำ สำหรับอักษรโรมัน)
และเป็นคำรหัสได้อย่างน้อยนาทีละ ๑๖ คำ (๓ อักษร นับ
เป็น ๑ คำ สำหรับอักษรไทย และ ๕ อักษร นับเป็น ๑ คำ
สำหรับอักษรโรมัน ส่วนสำหรับตัวเลข หรือเครื่องหมาย
วรรคตอน ให้นับ ๑ ตัว เป็น ๒ อักษร)

ข้อ ๔. ผู้สมัครสอบไล่เพื่อรับประกาศนียบัตรตามข้อ ๓
ต้องยื่น ใบสมัครตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลขต่อเจ้า
พนักงานผู้ออกใบอนุญาตพร้อมด้วยเงินค่าธรรมเนียม

เมื่อสอบไล่ได้ตามหลักสูตรแล้ว ผู้นั้นต้องมอบรูปถ่าย
ของตนขนาด ๔×๕ เซ็นติเมตร สามรูป ต่อเจ้าพนักงาน
ผู้ออกใบอนุญาต

ประกาศนียบัตรมีอายุใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม แห่งปี
ที่สามนับแต่ปีที่ออก เมื่อหมดอายุแล้วจะขอต่ออายุใหม่
อีกสามปีก็ได้ การขอต่ออายุใหม่นี้ ถ้าภายในสามปีที่
แล้วมา ผู้ขอได้ทำการรับส่งวิทยุสื่อสารต่อเนื่องกันอย่างน้อย
เป็นเวลาสองปีเต็มก็ไม่ต้องสอบไล่ใหม่

ข้อ ๕. เรือ หรืออากาศยาน ประสงค์จะใช้เครื่องส่ง
วิทยุสื่อสาร กับสถานีวิทยุของกรมไปรษณีย์โทรเลขโดยเสีย
ค่าค่า ให้ยื่นคำขอตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลข เมื่อ
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควร ก็ให้รับขึ้นทะเบียน
และออกใบอนุญาตให้ตามแบบของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม แห่งปี
ที่สาม นับแต่ปีที่ออก

ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่ได้เปลี่ยนแปลงเครื่องไปจากรายการที่
ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบทุกครั้งไป
- (๒) ต้องรับผิดชอบในการที่จะให้มีบัญชีการรับส่ง
วิทยุสื่อสารไว้โดยละเอียด

(๓) เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเรียกตรวจบัญชีตาม (๒) ต้องยอมให้ตรวจ

ข้อ ๖. อนุญาตให้เรือ หรืออากาศยาน จักรเยื่อไผ่ หรือน้ำซาลาม หรือราชอาณาจักรที่ใช้เครื่องวิทยุทำการส่งได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) บอกรหัส หรือภาวะอันตราย หรืออับจน
- (๒) สื่อสารกับสถานีวิทยุของกรมไปรษณีย์ โทรเลข โดยไม่ต้องเสียค่ากำ ณะเพาะที่เกี่ยวข้องแก่
  - ก. ข่าวดุคินิยม
  - ข. บอกตำแหน่งแห่งหนของตน
  - ค. บอกต้นทาง ปลายทาง และแนวทางเดินของตน
  - ง. ข้อความจำเป็นที่เกี่ยวข้องแก่ความปลอดภัยของการเดินอากาศ หรือการเดินเรือ
  - จ. ทำการทดลองโดยได้รับอนุญาตแล้ว

ข้อ ๗. การให้เครื่องส่งตาม ข้อ ๕ และ ข้อ ๖ (๒) จะต้องไม่ให้เป็นที่รบกวนหรือขัดขวางต่อการวิทยุสื่อสารของสถานีวิทยุที่ได้ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๘. ใบอนุญาตและประกาศนียบัตรที่ออกตามกฎหมาย
โอนกันไม่ได้

ข้อ ๙. ถ้าใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรสูญหาย หรือ
บุบสลายไป เมื่อผู้รับใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรร้องขอ
ก็ให้ออกใบแทนให้

ข้อ ๑๐. ในกรณีผู้รับใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตร ซึ่ง
ได้ออกตามกฎหมายนี้ฝ่าฝืนบทพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวงนี้
อธิบดีกรมไปรษณีย์ โทรเลขอาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือ
ประกาศนียบัตรนั้นได้

ข้อ ๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญ ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง
คือ

(๑) อธิบดีกรมไปรษณีย์ โทรเลข หรือผู้รักษาการแทน

(๒) เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

ข้อ ๑๒. ผู้ใดเป็นเจ้าของเครื่องส่งวิทยุ เครื่องวิทยุ
พิเศษ หรือส่วนแห่งเครื่องวิทยุ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบ
อนุญาตไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ตามที่ขอ หรือใบอนุญาต
สิ้นอายุ และยังมีได้ขอต่ออายุใหม่ หรือใบอนุญาตต้อง
เพิกถอน ผู้นั้นต้องจำหน่ายเครื่อง หรือส่วนแห่งเครื่องนั้น
ให้แก่บุคคลผู้มิใช่ใบอนุญาต หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

หรือทำลายเสียต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าผู้นั้นละเลย
 ไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวมาข้างต้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่
 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตไม่ยอมออกใบอนุญาต หรือ
 ไม่ยอมต่ออายุใบอนุญาตให้ หรือตั้งแต่วันใบอนุญาตสิ้นอายุ
 หรือวันซึ่งเพิกถอนใบอนุญาต เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต
 จะเรียกให้ผู้นั้นส่งมอบเครื่อง หรือส่วนแห่งเครื่องนั้น ให้เจ้า
 พนักงานผู้ออกใบอนุญาตรักษาไว้จนกว่าเจ้าของจะจำหน่ายไป
 ก็ได้ ในระหว่างที่เครื่อง หรือส่วนแห่งเครื่องนั้นอยู่ในความ
 รักษาของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ความเสี่ยงภัยตก
 อยู่แก่เจ้าของ

เมื่อพ้นกำหนด ๕๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับมอบไว้
 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตจะจำหน่ายเครื่องหรือส่วนแห่ง
 เครื่องนั้น โดยวิธีขายทอดตลาดก็ได้ และเมื่อหักค่าใช้จ่าย
 ต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานแล้ว ให้คืนราคาขายที่เหลือนั้น
 แก่เจ้าของ

ข้อ ๑๓. ในการรับส่งวิทยุสื่อสารกับเรือ หรืออากาศยาน
 ให้คิดค่าวิทยุสำหรับสถานีวิทยุบนบก ค่าละ ๒๐ สตางค์
 สถานีวิทยุบนบกให้หมายความตลอดถึงสถานีฝั่งและ
 สถานีสนามบิน

ในการรับส่งวิทยุสื่อสารกับเรือ หรืออากาศยานสยาม
ให้คิดค่าคำวิทยุสำหรับสถานีวิทยุในเรือ หรืออากาศยาน
นั้น ค่าละ ๒๐ สตางค์

ข้อ ๑๔. ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตรา ดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
	บาท	สต.	
แบบคำขอ	—	๑๐	
ใบอนุญาตพิเศษ ให้ทำ นำเข้ามา หรือมี	๒	—	
ใบอนุญาตให้ตั้งเครื่องวิทยุ	๒๐	—	
การขั่นทะเบียนใช้เครื่องวิทยุ	๕	—	
การเข้าสอบไล่ใช้เครื่องวิทยุ	๕	—	
ใบประกาศนียบัตรชั้นที่ ๑ หรือ ๒	๕	—	
ใบแทนหรือสำเนาใบอนุญาต หรือประกาศนียบัตร	๑	—	

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. บริรักษ์เกียรติยศกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๖ สิงหาคม หน้า ๕๓๑)

๗๓๕

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

กระทรวงการต่างประเทศ

เทียบกับตำแหน่ง

สมุหพิชการ

อธิบดี

รองปลัดกระทรวง

อธิบดี

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๖ สิงหาคม หน้า ๘๔๑)

๗๓๖

พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิทักษ์โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจะสร้างเหรียญ
รัตนาภรณ์ รัชกาลปัจจุบัน ขึ้นไว้ พระราชทานเป็นส่วน
พระองค์พระมหากษัตริย์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนากรณ์รัชกาลที่ ๙ พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนากรณ์ตามพระราช
บัญญัตินี้ให้มีอักษรพระบรมนามาภิไธย อ.ป.ร. อยู่ในขอบ
วงกลมซึ่งมีรัศมีมีหูสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน ทำด้วยทองคำ
เงิน และเงินขัดเงาแยกเยื้องไว้อย่างต่างกัน มีลำดับ
เป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เรือนเงินประดับเพชรทั้งดวง หูทองคำ

ชั้นที่ ๒ อักษรพระบรมนามาภิไธย ทองคำ ลงยาแดง
ขอบเรือนเงินประดับเพชร หูทองคำ

ชั้นที่ ๓ อักษรพระบรมนามาภิไธย ทองคำ ลงยาแดง
ขอบเพชรสร้างเงิน หูทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ขอบเพชร
สร้างเงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ชั้นที่ ๕ อักษรพระบรมนามาภิไธยเงิน ขอบเพชรสร้าง
เงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ให้มีแปรรูปแผ่นสี่เหลี่ยม มีรูแดง ๒ ข้าง กว้าง ๒๓
มิลลิเมตร สอดร้อยหูเหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น

สำหรับพระราชทานสตรีผู้เป็นรูปแมงปอ

สำหรับพระราชทานบุรุษไม้ผูก ไข้กัลดอกเสื่อ

มาตรา ๔ เหยี่ยุญพระมหากษัตริย์จะพระราชทานแก่
ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควรโดยพระมหา
กรุณา มีประกาศนียบัตรลงลายพระราชหัตถเลขาประทับ
พระราชลัญจกรเป็นสำคัญกำกับไว้ด้วย ผู้ซึ่งได้รับพระราช
ทานเหยี่ยุญชั้นใด จะเขียนหมายย่อไว้ท้ายชื่อก็ให้เขียน
หมายเหยี่ยุญชั้นนั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ หมาย อ.ป.ร. ๑

ชั้นที่ ๒ หมาย อ.ป.ร. ๒

ชั้นที่ ๓ หมาย อ.ป.ร. ๓

ชั้นที่ ๔ หมาย อ.ป.ร. ๔

ชั้นที่ ๕ หมาย อ.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหยี่ยุญพระราชทานเป็นของส่วนพระองค์
จะต้องส่งคืนแต่ดวงเดิม เมื่อได้รับพระราชทานดวงใหม่
เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ดวงที่ได้รับพระราชทานประจำตัวนั้น

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นสิทธิ แม่ผู้ซึ่ง
 ได้รับพระราชทานล่องลับไปแล้ว ก็ให้ตัดทอนเป็นมฤตค
 แก่ทายาทเพื่อจะได้เก็บไว้ เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป
 หากว่า ทายาท มีปรารถนา จะ เชิด ชู เกียรติ คุณ จะเอาแต่
 ควงเหี้ยม ร้อย ร้อย สร้อย สวมคอ ก็ พระราชทาน พระบรม ราช
 นุญาตให้สวมได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้
 มาตรา ๖ ให้ นายกรัฐมนตรี มีหน้าที่รักษาการให้เป็นที่
 ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
 นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม หน้า ๕๔๒)

๗๔๐

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ตำบลเจ้าพระยาภาณุวงศ์ อำเภอบางยี่เรือ จังหวัด
ธนบุรี ให้แก่นางสาวลับ แสงชูโต นางสาวหลง
แสงชูโต และนางสาวยิ้ม แสงชูโต พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอารา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธินทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนกรรมสิทธิ์
ที่ดินทางเดินและคลองต้นเขิน ตำบลเจ้าพระยาภาณุวงศ์
อำเภอบางยี่เรือ จังหวัดธนบุรี อันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดิน ซึ่งเลิกใช้เพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว ให้แก่

นางสาวลับ แสงชูโต นางสาวหลง แสงชูโต และนางสาว
ข้ม แสงชูโต

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบล
เจ้าพระยาภาณุวงศ์ อำเภอบางยี่เรือ จังหวัดธนบุรี ให้แก่
นางสาวลับ แสงชูโต นางสาวหลง แสงชูโต และนางสาว
ข้ม แสงชูโต พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทางเดินและคลองตัน
เขิน ตำบลเจ้าพระยาภาณุวงศ์ อำเภอบางยี่เรือ จังหวัด
ธนบุรี เนื้อที่ ๘๐ ตารางวา อันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดิน ซึ่งเลิกใช้เพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว ปราบกฎ
แนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ คือที่ดินเหนือ
จุดที่ดินเลขที่ ๑๓๑ ถนนประชาธิปไตย ตันใต้จุดที่ดินเลข
ที่ ๑๑๐-๑๐๑๕ ตันตะวันออกจุดที่ดินเลขที่ ๑๓๑-๗๐๐๗

ค่านิตยภัตที่จัดถนนพระราชูปถัมภ์ ให้แก่นางสาวลับ แสงชูโต
นางสาวหลง แสงชูโต และนางสาวยิ้ม แสงชูโต

มาตรา ๔ ให้กระทรวงการคลังจัดการโอนกรรมสิทธิ์
ที่ดินตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้แก่นางสาวลับ แสงชูโต
นางสาวหลง แสงชูโต และนางสาวยิ้ม แสงชูโต ภายใน
เวลาอันควร

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม หน้า ๕๔๖)

๓๕๓

พระราชบัญญัติ
ภาษีการค้า (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)
อาทิตยทิพอาภา
เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐ บาง
ประการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ภาษีการค้า (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐ และใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะ แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“การค้า” หมายความว่า การค้าซึ่งระบุไว้ในพิกัด ระเบียบที่ ๑ ต่อกฎหมายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับประเมิน” หมายความว่า ผู้พึงชำระเงินภาษีหรือ ผู้ถูกประเมินให้ชำระเงินภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีตามปฏิทินหลวง

“ค่ารายปี” หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งสถานที่ซึ่งใช้ กระทบการค้าสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าสถานที่ซึ่งใช้ กระทบการค้าใด มีข้อตกลงเรียกเก็บค่าเช่า หรือเรียกเก็บ เป็นเงินกินเปล่า หรือเงินค่าประกันวินาศภัย หรือเรียก เก็บเป็นเงินอย่างอื่น ๆ เนื่องแต่การใช้สถานที่กระทบการค้า ก็ให้ถือเงินที่เรียกเก็บเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งในการประเมิน เงินที่สมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ

“สถานที่ใช้ชำระค่า” หมายความว่า สถานที่ชั้นเป็นโรงเรือน หรือแพหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งตามลักษณะ ควรจะรวมกันเป็น หน่วยหนึ่ง กับที่ดิน ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือน หรือแพ หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่กล่าวแล้ว ซึ่งได้ใช้ประกอบการค้าเป็นปกติ

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังได้ตั้งขึ้น เพื่อ จัดการ ประเมิน และเก็บภาษี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบและแก้ไขการประเมิน

“นายตรวจ” หมายความว่า พนักงานซึ่งมีอำนาจตรวจให้รับประเมิน ปฏิบัติถูกต้อง ตามบท แห่งพระราชบัญญัตินี้ คือพนักงานใดๆ ในคณะกรรมการอำเภอหรือตำรวจในจังหวัด พระนครและธนบุรี ซึ่งมีศไม่ต่ำกว่าชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือตำรวจในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีศไม่ต่ำกว่าชั้นนายสิบ หรือเจ้าพนักงานสรรพากร ซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดได้ตั้งขึ้นเพื่อทำการตรวจ ”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๐
มาตรา ๓ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้ยกเด็กมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้
เห็นเป็นอย่างอื่น

“การค้า” หมายความว่า การค้าซึ่งระบุไว้ในพิกัดฉบับที่ ๑
ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับประเมิน” หมายความว่า ผู้ชำระเงินภาษีหรือผู้ถูก
ประเมินให้ชำระเงินภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีตามปฏิทินหลวง

“ค่ารายปี” หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งสถานที่ซึ่งใช้กระทำการ
การค้า ต้องชำระให้เข้าได้ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าสถานที่ซึ่งใช้กระทำการค้าได้
มีข้อตกลงเรียกเก็บค่าเช่า หรือเรียกเก็บเป็นเงินกินเปล่าหรือเงินค่า
ประกันพาณิชย์ หรือเรียกเก็บเป็นเงินอย่างอื่น ๆ เนื่องแต่การใช้

สถานที่กระทำการค้าให้เงินที่เรียกเก็บ เป็นเกณฑ์ในการประเมินเงินที่สมควรให้เช่าได้ในบั้นหนึ่ง ๆ

“สถานที่ซึ่งใช้กระทำการค้า” หมายความว่า สถานที่อันเป็นโรงเรียนหรือแพหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งตามลักษณะควรจะรวมกันเป็นหน่วยหนึ่งกับที่ดินซึ่งติดอเนกกับโรงเรียนหรือแพหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่กล่าวแล้ว ซึ่งได้ใช้ประกอบการค้าเป็นปกติ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม หน้า ๕๔๕)

๗๔๘

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาযায়มวราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช
๒๕๗๗ มาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกข้อความวรรคต้นของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ภายในกำหนดสามเดือนนับตั้งแต่วันประกาศพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์แล้ว และเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ รัฐบาลจะได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะใหม่จำนวนกรรมการคณะหนึ่งอย่างน้อยสามคน คนหนึ่งเป็นพนักงานของเจ้าหน้าที่ นอกนั้นเป็นพนักงานกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงเกษตรราชการ หรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่จะเห็นเป็นการสมควร”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช
๒๔๗๗ มาตรา ๓๘ วรรคต้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยกเด็กมี
ความตงน

“ภายในกำหนดสามเดือนนับตั้งแต่วันประกาศพระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์แล้ว และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาดจะ
ได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง หรือหลายคณะ ให้มีจำนวนกรรมการ
คณะหนึ่งห้าคน คนหนึ่งเป็นพนักงานของเจ้าหน้าที่ อีกสองคนเป็น
พนักงานกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงเศรษฐกิจ หรือ
กระทรวงการคลัง แล้วแต่จะเห็นเป็นการสมควร”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๕๑)

๗๕๑

พระราชบัญญัติ

เครื่องแบบยุวชน

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอภัยมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรตรากฎหมาย
ว่าด้วยเครื่องแบบยุวชนขึ้นไว้

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เครื่องแบบยุวชน พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ ยวชน ” หมายความว่า ถึงฤดูบุตรผู้เข้ารับการศึกษาวิชาทหาร

“ เครื่องแบบยวชน ” หมายความว่า ถึงเครื่องแบบทั้งหลายที่ได้กำหนดให้ยวชน ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ยวชนแต่ง

มาตรา ๔ เครื่องแบบยวชนจะเป็นอย่างไร จะให้แต่งเมื่อไร และโดยเงื่อนไขอย่างใดนั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบยวชนโดยชอบด้วยกฎหมาย บังอาจแต่ง เครื่อง แบบหรือ แต่งเลียนเครื่องแบบดังกล่าวแล้วนั้นก็ดี หรือจัดหรืออุดหนุนให้ผู้ใดกระทำการดังกล่าวแล้วก็ดี ถ้าการกระทำที่ว่ามานี้ให้ปรากฏแก่คนทั้งหลาย โดยประสงค์จะให้เขาเชื่อถือหรือเข้าใจว่าผู้แต่งเป็นยวชน ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ยวชน ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๕๗)

๓๕๔

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอภัยราชา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมบท
บัญญัติว่าด้วยวิธีการงบประมาณบางประการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เดิมข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗ ทวิ ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช ๒๔๗๖

“มาตรา ๗ ทวิ เงินงบประมาณประจำปีประเภทเงินเดือนของกรมหรือสำนักงานหนึ่ง ๆ ในกระทรวงเดียวกัน ถ้ามีเหตุพิเศษเพื่อจะกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือน และได้ทำความตกลงกับ ก.พ. ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก่อนแล้ว จะรวมสมทบ กับงบประมาณ ประเภท เงินเดือนสำนักงาน ปลัดกระทรวง หรืองบประมาณของสำนักงานราชเลขาธิการ ในพระองค์ จะรวม สมทบ กับ งบประมาณของ สำนักพระราชวังก็ย่อมทำได้”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เดินไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๘๖๐)

๗๕๖

พระราชบัญญัติ

ลดเงินอากรค่าน้ำจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลบางปลาร้า
ตำบลบางตาเถร ห้องที่อำเภอสองพี่น้อง
และตำบลหนองโพ อำเภอนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า การทำนาของตำบล
บางปลาร้า ตำบลบางตาเถร ห้องที่อำเภอสองพี่น้อง และ
ตำบลหนองโพ อำเภอนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อปี

พ.ศ. ๒๔๗๕ มีการเสียหาย เพราะฝนแล้ง เป็นเหตุให้ ต้นข้าวที่เพาะปลูกไว้แห้งม้วยตายโดยทั่วไป รวม ๓ ตำบล อันเป็นการเหลืออ้อยที่เจ้าของจะบ้องกันได้ สมควรลดเงิน ออกรค่านาในตำบลทั้ง ๓ ตามที่กล่าวมา ฉะเพาะที่มีการ เสียหายเกินกว่าหนึ่งในสาม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ลดเงินออกรค่านา จำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลบางปลาร้า ตำบลบางตาเถร ท้องที่อำเภอสองพี่น้อง และตำบลหนองโพ อำเภอนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ลดเงินออกรค่านา จำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลบางปลาร้า ตำบลบางตาเถร ท้องที่อำเภอสองพี่น้อง และตำบลหนองโพ อำเภอนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ให้ แก่ผู้ทำนาหรือเจ้าของนา ฉะเพาะผู้ซึ่งทำการเพาะปลูก แต่ ได้รับความเสียหายเพราะต้นข้าวแห้งม้วยตาย ไม่ได้ผลเกิน กว่าหนึ่งในสามส่วน ตามที่เจ้าหน้าที่สำรวจไว้แล้วรวม ๖๖๕

ราย มีจำนวนเนื้อที่นา ๓๑,๑๑๒ ไร่ ๗๐ ตารางวา กัดเป็น
เงิน ๑๒,๕๐๗ บาท ๖๑ สตางค์ ส่วนเนื้อที่นาออกจากรัฐให้
คงเก็บเงินอากรต่อไปตามเดิม ทั้งนี้ตามจำนวนเนื้อที่นา
จำนวนเงิน อากรและ ท้องที่ตำบลในบัญชี แนบท้ายพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๖๓)

พระราชบัญญัติ

ลดเงินอากรค่าน้ำ จำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕
ในตำบลต่างๆ รวม ๕ ตำบล ที่องค์อำเภอกรุงเก่า
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า การทำนาของตำบล
ต่างๆ ในท้องที่อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อ
พ.ศ. ๒๔๗๕ มีการเสียหายเพราะเหตุในตอนต้นและตอน

กลางปีฝนตกชุก น้ำมากท่วมต้นข้าวที่ทำไว้ในที่ลุ่มเสียไป ครั้นต่อมาถึงตอนปลายปีฝนแล้ง น้ำน้อยไม่พอหล่อเลี้ยง ต้นข้าว เป็นเหตุให้ต้นข้าวแห้งตายโดยทั่วไปรวม ๕ ตำบล อันเป็นการเหลือวิสัยที่จะป้องกันได้ สมควรลดเงินอากร ค่านาในตำบลนั้น ๆ ฉะเพาะที่มีการเสียหายเกินกว่าหนึ่งในสาม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่านาจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลต่าง ๆ รวม ๕ ตำบล ท้องที่อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ลดเงินอากรค่านาจำนวน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลต่าง ๆ รวม ๕ ตำบล ท้องที่อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้แก่ผู้ทำนาหรือเจ้าของนาฉะเพาะผู้ซึ่งทำการเพาะปลูก แต่ได้รับความเสียหายเพราะต้นข้าวตายไม่ได้ผลเกินกว่าหนึ่งในสาม ตามที่เจ้าหน้าที่ได้สำรวจ

ไว้แล้ว รวม ๑,๘๗๑ ราย มีจำนวนเนื้อที่นา ๑๕,๐๕๓ ไร่
 ๓ งาน ๓๓ ตารางวา คิดเป็นเงินอากร ๗,๔๕๓ บาท ๖๐
 สตางค์ ส่วนเนื้อที่นอกจากนี้ให้คงเก็บต่อไปตามเดิม ทั้งนี้
 ตามจำนวนเนื้อที่นา จำนวนเงินอากรและท้องที่ตำบลใน
 บัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่
 รักษาการไว้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๘๖๗)

๗๖๒

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญทหาร (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
บางมาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญทหาร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายในมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๘
คือ

“สิทธิขอบำเหน็จบำนาญต้องกระทำภายในสองปี นับ
แต่วันพ้นจากราชการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรค ๒ ในมาตรา ๘ แห่ง
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๕๑๘
นี้เสีย

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ (จ) แห่งพระ
ราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๘ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“(จ) ทหารผู้ใดลาออกโดยความสมัครใจก่อนถึงกำหนด
ได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือถูกทางราชการสั่งให้ออกจาก
ราชการ และเมื่อออกนั้นมิได้เข้าอยู่ในประเภทนายทหาร
กองหนุน ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ห้ามมิให้นับ

เวลาก่อนลาออก หรือสั่งให้ออก ในการคำนวณบำเหน็จ
บำนาญ

การลาออกนั้นจะโดยเหตุใด ๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นการ
ลาออกโดยสมัครใจทั้งสิ้น”

มาตรา ๖ ให้เดิมความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายใน
มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ คือ

“เมื่อคำนวณ บำเหน็จบำนาญให้ไป ล่วงพ้นสาม ปีแล้ว
ให้ถือว่า การคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้นเป็นอันเด็ดขาด”

มาตรา ๗ ให้เดิมความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ในมาตรา ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
คือ

“บำนาญทหารจ่ายตามพระราชบัญญัติสำหรับกรมทหาร
ฉวันอังคารแรม ๔ ค่ำ เดือน ๗ ปีชวด สัมฤทธิศก จุล
ศักราช ๑๒๕๐ กับประกาศเพิ่มเติมความในพระราชบัญญัติ
สำหรับกรมทหาร ฉบับลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๕๘ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธ
ศักราช ๒๔๗๑ และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ถ้าวายใดคำนวณ

ได้เป็นจำนวนสูงกว่าปีละเจ็ดพันสองร้อยบาทแล้ว ก็คงให้
ได้รับสูงกว่าจำนวนที่ได้รับจริงในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ อีก
ปีละหนึ่งพันสองร้อยบาท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสุดท้ายในมาตรา ๒๒
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้นั้นขาดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันศาลพิพากษา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราช
บัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญ ถ้ารัฐบาลเรียกให้กลับ
เข้ารับราชการอีก เงินเดือนครั้งหลังได้น้อยกว่าเงินเดือนเดิม
เมื่อก่อนออกจากราชการ จะขอรับบำนาญรวมกันไปด้วยก็ได้
 แต่ถ้าเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิม ต้อง
ลดบำนาญลงในเวลาที่ได้รับราชการครั้งหลังจนเงินเดือนใหม่รวม
กับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่สูงกว่า
หรือเท่าเงินเดือนเดิม ก็ให้คงบำนาญระหว่างนั้น เมื่อออก
จากราชการตอนหลัง ให้คำนวณบำนาญโดยคิดละเพาะ
จำนวนเงินเดือนที่ได้รับจริงในตอนใหม่ และละเพาะเวลา

ราชการในต่อนใหม่เพิ่มเข้ากับบ้านาญเดิม

เงินเดือนเดิมตามมาตรฐานถ้าสูงกว่าชั้นสูงสุดของยศซึ่ง
 ปรับเทียบเท่าตำแหน่งเดิม ให้คิดเพียงชั้นสูงสุดของยศซึ่ง
 ปรับเทียบเท่าตำแหน่งเดิมนั้น

การขอรับบ้านาญรวมไปกับเงินเดือนตามวรรค ๑ ให้จ่าย
 ได้รวมกันไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรค ๑ ในมาตรา ๒๕
 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ทหารตลอดชีพพลทหารไม่ว่าตำแหน่งใด
 ชั้นใดประสพอันตรายถึงทุพพลภาพในขณะที่ปฏิบัติราชการใน
 หน้าที่ นอกจากจะได้รับบ้านาญตามสิทธิปกติ ผู้นั้นจะได้รับ
 บ้านาญพิเศษเพิ่มขึ้นตามสมควรแก่เหตุการณ์และความทุพพล
 ภาพ คือ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราช
 บัญญัติบำเหน็จบ้านาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้
 ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวงเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
มาตรา ๘ วรรค ๒ มาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๒๒ วรรคสุดท้าย
มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรค ๓ และมาตรา ๓๐ ซึ่งพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ให้ยกเลิกมีคความดังนี้

มาตรา ๘ วรรค ๒ “ผู้ได้รับบำนาญตามมาตรานี้ ถ้าภายใน
สิบสองเดือนนับแต่วันออก รัฐบาลจะให้กลับเข้ารับราชการมี
เงินเดือนไม่ต่ำกว่าที่ได้รับเมื่อออกจากราชการ แต่ผู้นั้นไม่ยอมกลับ
เข้ารับราชการ ผู้นั้นทั้งหมดสิทธิที่จะได้รับบำนาญต่อไป”

มาตรา ๑๕ (๑) “ทหารผู้ใดลาออกโดยดำพึงใจสมัครของ
 ตนเอง ก่อนถึงกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญ และเมื่อลาออกนั้นมิได้
 เข้าอยู่ในประเภทนายทหารกองหนุน ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการ
 ประจำการใหม่ ไม่ให้นับเวลาดำเนินการก่อนลาออกนั้นในการคำนวณบำเหน็จ
 บำนาญ”

มาตรา ๒๒ วรรคสุดท้าย “ผู้ซึ่งขาดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันที่
 ต้องจำหรือฉันทัดมละตายตามคำพิพากษาเป็นต้นไป”

“มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญ ถ้ารัฐบาลเรียกให้กลับเข้า
 รับราชการอีก เงินเดือนครั้งหลังได้น้อยกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อก่อน
 ออกจากราชการทหารประเภทประจำการ จะขอรับบำนาญรวมกัน
 ไปด้วยก็ได้ แต่ถ้าเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิม
 ต้องลดบำนาญลงในเวลาที่รับราชการครั้งหลังจนเงินเดือนใหม่รวมกับ
 บำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่สูงกว่า หรือเท่า
 เงินเดือนเดิม ก็ให้รับบำนาญในระหว่างนั้น เมื่อออกจากราชการ
 ตอนหลังให้คำนวณบำนาญโดยคิดเฉพาะจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจริง
 ในตอนใหม่และเฉพาะเวลาราชการในตอนใหม่เพิ่มเข้ากับบำนาญ
 เดิม”

มาตรา ๒๕ วรรค ๓ “ทหารตลอดทั้งพลทหารไม่ว่าตำแหน่งใด
ชั้นใด ประสงค์ยื่น คราย ถึงทุพพลภาพ ในขณะที่ปฏิบัติราชการ ในหน้าที่
โดยคำสั่งของผู้นบังคับบัญชา นอกจากจะได้รับบำนาญตามสิทธิปกติ ผู้
นั้นจะได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นตามสมควรแก่เหตุการณ์และความ
ทุพพลภาพ คือ ”

“มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษา
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๗๑)

๗๓๐

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ บางมาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายในมาตรา
๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๘ คือ

“สิทธิขอบำเหน็จบำนาญ ต้องกระทำภายในสองปี นับ
แต่วันพ้นจากราชการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราช
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช
๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการ
ซึ่งออกจากราชการเพราะเลิกตำแหน่ง หรือซึ่งรัฐบาลให้
ออกโดยไม่มีควมผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ ง. แห่งพระราช
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช

๒๔๗๘ และให้ ให้ความต่อไปนี้เป็น

“จ. ข้าราชการผู้ใดลาออกโดยความสมัครใจก่อนถึงกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือถูกทางราชการให้ออกจากราชการโดยมีความผิด หรือถูกปลดจากราชการ ภายหลังจากกลับเข้ารับราชการใหม่ ห้ามมิให้ในวันก่อนลาออก หรือสั่งให้ออก หรือให้ปลดในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ

การลาออกนอกจากเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม จะโดยเหตุใด ๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นการลาออกโดยสมัครใจทั้งสิ้น”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ คือ

“เมื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ ไปล่วงพ้นสามปีแล้ว ให้ถือว่า การคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้นเป็นอันเด็ดขาด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ คือ

“บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่จ่ายตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญรัตนโกสินทรศก ๑๒๐ พระราชบัญญัติบำเหน็จ

บ้านาญข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑ และพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการพลเรือน แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ถ้ารายได้อันควรได้เป็นจำนวนสูงกว่าปีละเจ็ดพันสองร้อยบาทแล้ว ก็คงให้ได้รับสูงกว่าจำนวนที่ได้รับจริงในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ อีกปีละหนึ่งพันสองร้อยบาท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสุดท้ายในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้นั้นขาดสิทธิรับบ้านาญตั้งแต่วันศาลพิพากษา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรค ๒ ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เงินเดือนเดิมตามมาตรฐาน ถ้าสูงกว่าอันดับสูงสุดของชั้น ซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิม ให้คิดเพียงอันดับสูงสุดของชั้น ซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิมนั้น

การขอรับบ้านาญรวมไปกับเงินเดือนตามวรรค ๑ นั้น ให้จ่ายได้รวมกันไม่เกินหนึ่งพันบาท ส่วนข้าราชการประเภทการเมืองนั้น ให้จ่ายได้รวมกันไม่เกินหนึ่งพันหกหรือยบาท”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรค ๑ ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ข้าราชการไม่ว่าตำแหน่งใดชั้นใด ประสบอันตรายถึงทุพพลภาพในขณะที่ปฏิบัติราชการในหน้าที่ นอกจากจะได้รับบำนาญตามสิทธิปกติ ผู้นั้นจะได้รับบำนาญพิเศษด้วย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติว่าเห็นจำเป็นอำนาจข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๘, มาตรา ๓๖ ง. มาตรา ๒๓ วรรคสุดท้าย มาตรา ๒๓ วรรค ๒ มาตรา ๒๔ วรรค ๑ และมาตรา ๒๘ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกมีผลความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๘ นำเห็นจำเป็นอำนาจเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการเพราะเลิกตำแหน่ง หรือซึ่งรัฐบาลให้ออกโดยไม่มีผลความผิด

ผู้ได้รับบำนาญตามมาตรานี้ ถ้าภายในสิบสองเดือนนับแต่วันออก รัฐบาลจะให้กลับเข้ารับราชการมีเงินเดือนไม่ต่ำกว่าที่ได้รับเมื่อออกจากราชการ แต่ผู้นั้นไม่ยอมกลับเข้ารับราชการ ผู้นั้นทั้งหมดสิทธิที่จะได้รับบำนาญต่อไป”

มาตรา ๓๖ ง. “ข้าราชการผู้ใดลาออกโดยสมัครใจก่อนถึงกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญ ภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ไม่ให้นับเวลาดำเนินการออกนั้นในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ”

มาตรา ๒๓ วรรคสุดท้าย “ผู้นั้นขาดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันที่ตกของจำหรือจนล้มตายตามคำพิพากษาเป็นต้นไป”

มาตรา ๒๓ วรรค ๒ “เงินเดือนเดิมตามมาตรานี้ ถ้าสูงกว่าอัตราขั้นสูงของตำแหน่งซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิม ให้คิดเพียงเท่าอัตราขั้นสูงของตำแหน่งซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิมนั้น”

มาตรา ๒๔ วรรค ๓ “ข้าราชการไม่ว่าตำแหน่งใดชั้นใด ประ
ตัพันธ์ร้ายถึงทุพพลภาพในขณะปฏิบัติราชการในหน้าที่ ซึ่งกอบ
ด้วยอันตราย นอกจากจะได้รับบำนาญตามลำดับปกติ ผู้นั้นจะได้
รับบำนาญพิเศษด้วย”

“มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นเจ้าหน้าที่
รักษากราคมพระราชบัญญัติ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๗๕)

๗๗๗

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
อำเภอเมือง อำเภอเกาะคา และอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
อำเภอเมือง อำเภอเกาะคา และอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
เพื่อประโยชน์ในการจัดสร้างการชลประทานอันเป็สาธารณูป
โภคในจังหวัดนั้น

คณะผู้สำเร็จราชการ แทน พระองค์ ใน พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดิน รกร้าง ว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา กำหนด เขตต์หวงห้าม ที่ดินในท้องที่ อำเภอเมือง อำเภอเกาะคา และอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้นายช่างชลประทาน ภาค ลำปาง เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ สอดที่ดินที่อยู่ภายในเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้าง จัดทำหรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

๓๗๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการและ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้ เป็น
ไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลตพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๘๖)

๗๘๐

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ เทียบกับตำแหน่ง
นายช่างผู้ช่วย ประจำแผนก
กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๘๕)

ข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๘๐

อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๔๕ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๕๘๕ สภาผู้แทนราษฎรจึงลงมติว่า สภควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๕๗๗ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๘๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับ การประชุม และการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๕๗๗ ข้อ ๓๖ และใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“ข้อ ๓๖ เมื่อผู้เสนอหรือแปรญัตติได้อภิปรายแล้ว ให้ประธานถามที่ประชุมว่าจะมีผู้ใดคัดค้านหรือไม่

ถ้าไม่มีผู้คัดค้านก็ให้ประธานเสนอให้ ที่ประชุมลงมติ

ถ้าผู้คัดค้านคนเดียวก็ให้ผู้คัดค้านผู้นั้น เป็น ผู้อภิปราย
ถ้าสมาชิกหลายคนยกมือขึ้นพร้อมกัน ประธานจะได้ให้
สมาชิกผู้ที่สบตาก่อนเป็นผู้พูด

เมื่อผู้คัดค้านพูดจบแล้ว ให้ประธานถามที่ประชุมว่า
จะมีผู้ใด ประสงค์อภิปราย สนับสนุน ผู้เสนอ หรือ แปรญัตติ
หรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ประธานเสนอให้ที่ประชุมลงมติ ถ้ามี
ก็ให้ปฏิบัติการโดยอนุโลมตาม ความใน วรค ๓ และให้
ประธานปฏิบัติการให้ผู้เสนอหรือแปรญัตติ และผู้คัดค้านได้

อภิปรายสลับกันไปโดยอนุโลมตามข้อความที่ได้กล่าวข้างต้น
บทบังคับดังกล่าวข้างต้นนี้มีให้ใช้ต่อรัฐบาล หรือคณะ
กรรมาธิการเจ้าหน้าที่

เมื่อประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะ
เสนอให้ที่ประชุมลงมติก็ได้”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก ข้อบังคับการประชุม และการปรึกษา
ของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ข้อ ๖๖ และให้
ความต่อไปนั้แทน

“ข้อ ๖๖ ผู้เสนอหรือแปรญัตติใด จะเป็นรัฐบาล
หรือสมาชิกก็ดี ย่อมไปประชุมและชี้แจงแสดงความเห็น

ในคณะกรรมการได้ แต่ไม่มีสิทธิลงมติ

คณะกรรมการนี้คั้งประชุมคราวใด ให้แจ้งให้รัฐบาล
หรือสมาชิกผู้เสนอแปรญัตติทราบล่วงหน้าทุกครั้งไป

ถ้าสมาชิกผู้แปรญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตตินั้น มิได้
ไปชี้แจงแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ห้ามมิให้ผู้
แปรญัตติอภิปรายในคำแปรญัตตินั้นในสภา "

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๕๕๐)

๗๘๔

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกพระราชบัญญัติลดบ้านอายุชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๖

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายทิพอารา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนรมิตโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรยกเลิกพระราช
บัญญัติลดบ้านอายุชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๖

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ

ยกเลิกพระราชบัญญัติลดบ้านาญชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๖
พุทธศักราช ๒๔๘๐ ”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติลดบ้านาญชั่วคราว
พุทธศักราช ๒๔๗๖ นั้นเสีย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ กันยายน หน้า ๘๘๓)

๓๘๖

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอรภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดตั้งศาล
จังหวัดขึ้นที่อำเภอยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่จะได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกาให้ตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี เรียกว่า “ศาลจังหวัดยะโสธร”

มาตรา ๔ ให้ศาลจังหวัดยะโสธรมีเขตต์ตลอดท้องที่อำเภอยะโสธร อำเภอลุมพุก และอำเภอฟ้าหยาด ในจังหวัดอุบลราชธานี

บรรดาคดีของอำเภอที่กล่าวมาแล้วในวรรคก่อน ซึ่งค้างพิจารณาในศาลจังหวัดอุบลราชธานีในวันตั้งศาลตามความในมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลจังหวัดอุบลราชธานี

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๕๕๕)

๓๕๕

พระราชบัญญัติ

โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ตำบลช้างม้อย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ให้แก่นายกิมไล้ นิ่มเส็งเอง

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนที่ดินซึ่ง
เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลช้างม้อย อำเภอ
เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นายกิมไล้ นิ่มเส็งเอง
โดยที่นายกิมไล้ นิ่มเส็งเอง จะต้องโอนที่ดินในตำบลเดียวกัน

ให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อตัดถนนสาธารณะ
ต่อไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลข้างม่อย
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นายกิมไล้
นัมเส็งเฮง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ตำบลข้างม่อย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มี
เนื้อที่ประมาณ ๒๗.๐๖ ตารางเมตร ปรากฏแนวเขตต์ตาม
แผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่นายกิมไล้ นัมเส็งเฮง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๔๘๘)

๗๘๐

พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างสถานศึกษา
อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิพิทยไพฑูริยา

เจ้าพระยาบวรราชนายก

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ ตามที่ได้กำหนดเขตไว้ ในพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืน อำเภอพระโขนง
จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๕ เพื่อสร้างสถานศึกษา

๑๐๑

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างสถานวิทยุ อำเภอบางบาล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ได้กำหนด
เขตไว้ ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายนาม
ผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตาม
บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กระทรวงเศรษฐการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๐๓)

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร
และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ซึ่งอยู่ในเขตที่ตั้งระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตที่ดินซึ่งจะต้องเวนคืนอำเภอบางเขน จังหวัด

พระนคร และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พุทธศักราช ๒๔๓๘ ตามที่ได้แก้ไขข้อที่ไว้ในพระราชกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๘๐ เพื่อประโยชน์ในราชการกระทรวงกลาโหม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ระบุไว้ต่อไปนี้ ซึ่งมีหมายเลขแดงภายในเส้นหมายเลขสีแดง ปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ แก่กระทรวงกลาโหม คือ

อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

ที่ดินหมายเลข ๑. โฉนดที่ ๗๘๘ เด็กชายกฤษจิต นางสาวเล็ก เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๖๗ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๒. โฉนดที่ ๘๒๐ นางทับทิม เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๒๘ ไร่ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๓. โฉนดที่ ๘๒๒ นายคร้าม นางน้อย
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๘๕ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๔. โฉนดที่ ๑๒๐๑ นายพร จมรมาน
นางชั้น จมรมาน เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๓ งาน ๕๐
ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๕. โฉนดที่ ๗๔๖ หม่อมหลวงหญิงประมุข
อิสรากร เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๕๘ ไร่ ๕๕ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๖. โฉนดที่ ๗๔๑ นายพัน นางเล็ก
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๔๔ ไร่ ๓ งาน ๖๕ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๗. โฉนดที่ ๗๔๐ นายกิมสุน อุ่นสุวรรณ
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๔๕ ไร่ ๕๕ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๘. โฉนดที่ ๗๓๕ นางพวง ดอกไม้พุ่ม
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๓๐ ไร่ ๕๔ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๙. โฉนดที่ ๗๕๕ นายเพน นางคร้าม
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๗๖ ไร่ ๒ งาน ๕๖ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๐. โฉนดที่ ๗๔๗ นายหลอด สีสาน
นางจับ สีสาน นางเลื่อม เกิดงาม เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่
๕๕ ไร่ ๑ งาน ๗๖ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๑. โฉนดที่ ๔๔๕ นายโม ทองมิ่ง เป็น
ผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๓๕ ไร่ ๒ งาน ๖๔ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๒. โฉนดที่ ๗๗๒ นายถ้ำ สื้ออ่อน
นางแม่ัน ศรีอ่อน เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๑ งาน
๕๑ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๓. โฉนดที่ ๖๒๕ นางผาด เป็นสำราญ
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๗๑ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๔. โฉนดที่ ๖๒๕ นางผาด เป็นสำราญ
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๖๐ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๕. โฉนดที่ ๗๖๗ หลวงวิพาทประนุช
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๕๕ ไร่ ๑ งาน ๕๒ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๖. โฉนดที่ ๖๒๖ นางสาวแจ่ม เป็น
ผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๔ ไร่ ๒ งาน ๒๔ ตารางวา

ที่ดินหมายเลข ๑๗. โฉนดที่ ๖๒๖ นางสาวแจ่ม เป็น
ผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒๔ ตารางวา

อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ที่ดินหมายเลข ๑๔. โฉนดที่ ๑๒๔๔ หม่อมราชวงศ์
สุพรรณ สนิกทวงศ์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๔ ไร่ ๘๓
ตารางวา

ที่คดีหมายเลข ๑๘. โฉนดที่ ๑๓๒๘ นายเชย นางยิ้ม
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๒ งาน ๖๖ ตารางวา

ที่คดีหมายเลข ๒๐. โฉนดที่ ๑๓๒๘ นายนาวาโท
พระบัณฑการสฤษดิ์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๔๓ ไร่ ๑๔
ตารางวา

ที่คดีหมายเลข ๒๑. โฉนดที่ ๘๒๑ นายนาวาโท
พระบัณฑการสฤษดิ์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๘๐
ตารางวา

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๐๕)

๖๕๗

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัดสร้าง
การชลประทานในจังหวัดนครนายก

พุทธศักราช ๒๔๙๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ บางส่วนตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อ
จัดสร้างการชลประทาน ใน จังหวัด นครนายก และ จังหวัด
ปราจีนบุรี พุทธศักราช ๒๔๙๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัดสร้างการชลประทานใน
จังหวัดนครนายก พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏนาม
ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายคนมีสัญ
ชาติไทยพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กระทรวงเกษตรธิการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พล.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๑๑)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับแซนซิบาร์
และเกาะชอลอมอนในอารักขาของอังกฤษ

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เนื่องจากรัฐบาลสยาม
กับอังกฤษได้ตกลงขายหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้าย
ข้ามแดนระหว่างสยามกับอังกฤษ ให้ใช้บังคับตลอดถึง
อาณาเขตต์แซนซิบาร์ และเกาะชอลอมอน ในอารักขา
ของอังกฤษ สมควรตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการนี้

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับแซนซีบาร์และ
เกาะชอลอมอนในอารักขาของอังกฤษ พุทธศักราช ๒๔๙๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับแซน
ซีบาร์และเกาะชอลอมอนในอารักขาของอังกฤษนั้น ให้
เป็นไปตามความตกลงในหนังสือ แลกเปลี่ยนระหว่างสยาม
กับอังกฤษต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราช
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒ กันยายน หน้า ๕๐๖๑)

(คำแปล)

หนังสือของอัครราชทูตอังกฤษ

สถานทูตอังกฤษ กรุงเทพฯ ฯ

๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๓๗

ท่านรัฐมนตรี

ตามคำสั่งซึ่งข้าพเจ้าได้รับจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสมเด็จพระราชาธิบดี ข้าพเจ้าขอเรียนว่า รัฐบาลราชอาณาจักรรวมของสมเด็จพระราชาธิบดี เห็นเป็นการสมควรที่จะให้บทบัญญัติในบรรดาหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่สมเด็จพระราชาธิบดีได้ทำไว้นั้น เป็นอันใช้แก่คนจีนบ้าง และเกาะซอลอมอนในอารักขาของอังกฤษ

๒. ข้าพเจ้าจึงขอทราบว่ารัฐบาลสยามจะตกลงยอมให้ถือว่า บทบัญญัติในหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ได้ลงนามกันที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๑๑ นั้น เป็นอันใช้แก่ประเทศในอารักขาที่กล่าวข้างต้นหรือไม่ ถ้าตกลงยอมเช่นนั้นแล้ว ก็จะได้ถือว่าหนังสือฉบับนี้ และคำตอบตกลงของท่าน เป็นหลักฐานทาง

ราชการแสดงความเข้าใจ ซึ่งได้ตกลงกันระหว่างรัฐบาล
ทั้งสองว่า บทบัญญัติแห่งหนังสือสัญญาอัน เป็นอันใช้แก่
ประเทศในอารักขาที่กล่าวแล้วตั้งแต่วันที่ลงในหนังสือของ
ท่านเป็นต้นไป การขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากและไปยัง
ประเทศในอารักขาที่ว่านั้น ย่อมเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น
เสมือนหนึ่งว่าประเทศในอารักขาที่กล่าวแล้ว เป็นอาณา
เขตต์ของสมเด็จพระราชาธิบดี และเสมือนหนึ่งว่าคนชาติ
หรือคนพื้นเมืองของประเทศในอารักขาที่กล่าวนั้น เป็นคน
ในบังคับอังกฤษ

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอสบี

อัครราชทูตของสมเด็จพระราชาธิบดี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๑๑๑)

(คำแปล)

หนังสือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

๖ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอุปทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือสถานทูตของท่านที่ ๑๒๕ / ๒ / ๓๗ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๗ ซึ่งแจ้งมายังข้าพเจ้าตามคำสั่งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ของสมเด็จพระราชาธิบดีอังกฤษว่า รัฐบาลราชอาณาจักรรวมของสมเด็จพระราชาธิบดีอังกฤษ เห็นเป็นการสมควรให้หีบบัญญัติในบรรดาหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่สมเด็จพระราชาธิบดีอังกฤษได้ทำไว้ นั้น เป็นอันใช้แก่แซนซิบาร์ และเกาะซอลอมอนในอารักขาของอังกฤษ และขอทราบที่รัฐบาลสยามจะตกลงยอมให้ถือว่าบทบัญญัติในหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ได้ลงนามกันที่กรุงเฉพ ฯ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๑ นั้น เป็นอันใช้แก่ประเทศในอารักขาที่กล่าวข้างต้น หรือไม่

ข้าพเจ้าขอตอบว่า รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยอมตกลงตามนั้น และให้ถือว่าหนังสือสถานทูตของท่าน

ที่กล่าวมาข้างต้น กับคำตอบของข้าพเจ้าฉบับนี้ เป็นหลักฐาน
ทรงราชการแสดงความเข้าใจซึ่งได้ตกลงกัน ระหว่างรัฐบาล
ทั้งสองว่า บทบัญญัติแห่งหนังสือสัญญา นั้น เป็นอันใช้ได้แก่
ประเทศในอารักขาที่กล่าวแล้ว ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป การขอ
ให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากและไปยังประเทศในอารักขาที่วานั้น
ย่อมเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น เสมือนหนึ่งว่าประเทศใน
อารักขาที่กล่าวแล้วเป็นอาณาเขตต์ของสมเด็จพระราชาธิบดี
อังกฤษ และเสมือนหนึ่งว่า คนชาติ หรือคนพื้นเมืองของ
ประเทศในอารักขาที่กล่าวนั้น เป็นคนในบังคับอังกฤษ

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมั่งคั่งท่าน
อุปทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๑๑)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ใช้แก่กรมสาธารณสุข

ข้อ ๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลจากสถานศึกษา
ใด ซึ่ง อ.ก.พ. กรมรับรองและมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษา
ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบ
คัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็น
พยาบาลผู้ช่วยแพทย์ สारวดีรสุขเกบิบาล พนักงานวิทษา
ศาสตร์ หรือ พนักงานเภสัชกรรม ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการ
พลเรือนชั้นจัตวา อันดับ ๓ และถ้าได้อบรมวิชาสุขภาพ
ตามหลักสูตรซึ่ง อ.ก.พ. กรมรับรองเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖
เดือนด้วยแล้ว ก็ให้บรรจุได้ไม่สูงกว่าอันดับ ๔

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลหรือผดุงครรภ์
จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาอื่นซึ่งมี

หลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และ อ.ก.พ. กรมเทียบให้ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นพยาบาล นาง สงเคราะห์ หรือพนักงานวิทยาศาสตร์ ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗ และถ้ามีประกาศนียบัตรอนามัยด้วยแล้ว ก็ให้บรรจุได้ไม่สูงกว่าอันดับ ๘

ข้อ ๔ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลหรือผดุงครรภ์ หรือประกาศนียบัตรอนามัยจากต่างประเทศ ซึ่ง อ.ก.พ. กรมเทียบให้ว่าสูงกว่าประกาศนียบัตรพยาบาลหรือผดุงครรภ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือประกาศนียบัตรอนามัยของสภาวิชาชีพ ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นพยาบาลตรีหรือนางสงเคราะห์ตรีได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันดับ ๒

ข้อ ๕ ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในกฎนี้ ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๑) มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาใดได้ทำการฝึกหัดในวิชานั้น ๆ ในความควบคุมของรัฐบาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนแล้ว จะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณีนอกจากนี้ให้ใช้วิธีสอบคัดเลือก

กฎให้ไว้ณวันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๒๑)

๘๐๘

กฎกระทรวงยุติธรรม

ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง

สำหรับหัวเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๘

(ฉบับที่ ๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับหัวเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงกำหนดวันเริ่มเปิดศาลแขวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้เปิดศาลแขวงกบินทร์บุรีเพื่อทำการพิจารณาพิพากษาคดีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป
กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

มหิต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๑๐๒๔)

๘๐๕

พระราชบัญญัติ

พระราชทานวิสุงคามสีมา

พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า ยังมีวัดที่สมควรจะ
ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เพื่ออุโบสถสังฆกรรมสืบไป
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพระราชทานวิสุงคามสีมา พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้วัดต่างๆ ที่มีชื่อปรากฏในพระราชบัญญัตินี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตั้งกำหนดต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี

วัดเทวสังฆาราม ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดปากบาง ตำบลพงตึก อำเภอท่ามะกา เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดขอนแก่น

วัดบ้านฝักชะ ตำบลลิ้นฟ้า อำเภอศิรีษะเกษ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดกฤษณา ตำบลจะกง อำเภอห้วยเหนือ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านตะเคียน ตำบลชะหลง อำเภอห้วยเหนือ เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดปรี้อใหญ่ ตำบลปรี้อใหญ่ อำเภอห้วยเหนือ เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านโพธิ์กระสังข์ ตำบลขุนการ อำเภอห้วยเหนือ เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านตาอุด ตำบลตาอุด อำเภอห้วยเหนือ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านพระวอน ตำบลถล้วยกว้าง อำเภออุทุมพรพิสัย
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดตลาด ตำบลสำโรงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดขอนแก่น

วัดสีลาขันธุ์ ตำบลน้ำพอง อำเภอเมืองน้ำพอง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเทวราช ตำบลเวงน้อย อำเภอพล เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดอัมพวัน ตำบลโนนธาตุ อำเภอพล เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดจันทบุรี

วัดหนองโพรง ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ เป็นเนื้อที่ยาว ๑๗ วา ๒ ศอก (๓๕ เมตร) กว้าง ๑๐ วา ๒ ศอก (๒๑ เมตร)

จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัดสัมปทวน ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหนองแบน ตำบลสับเข็ดศอก อำเภอบ้านโพธิ์ เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดชลบุรี

วัดใหม่โคกเปลาะ ตำบลโคกเปลาะ อำเภอพนัสนิคม เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดชุมพร

วัดหุรอ ตำบลนาทุ่ง อำเภอท่าตะเภา เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๗ วา ๒ ศอก (๓๕ เมตร)

วัดชลธีพุกขาราม ตำบลปากตะโก อำเภอสวี เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดเชียงใหม่

วัดร่องสัก ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดโขงขาว ตำบลสองแคว อำเภอจอมทอง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดร่องครก ตำบลหนองทอง อำเภอหางดง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๕ วา (๕๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดแม่ผาแหน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดตราด

วัดบางปรือ ตำบลห้วยแร้ง อำเภอบางพระ เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดเนินยาง ตำบลห้วยแร้ง อำเภอบางพระ เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดท่ากุ่ม ตำบลท่ากุ่ม อำเภอบางพระ เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบางปิดบน ตำบลบางปิด อำเภอเกาะช้าง เป็นเนื้อที่ยาว ๑๖ วา (๓๒ เมตร) กว้าง ๑๒ วา (๒๔ เมตร)

วัดบางกระดาน ตำบลบางปิด อำเภอเกาะช้าง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

จังหวัดตรัง

วัดกะช่อง ตำบลกะช่อง อำเภอทับเที่ยง เป็นเนื้อที่ยาว
๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๐ วา (๒๐ เมตร)

วัดกะพัง ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอทับเที่ยง เป็นเนื้อที่
ยาว ๑๘ วา (๓๖ เมตร) กว้าง ๑๒ วา (๒๔ เมตร)

วัดควนสวรรค์ ตำบลนาหมื่นศรี อำเภอทับเที่ยง เป็น
เนื้อที่ยาว ๑๘ วา (๓๘ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดละมอ ตำบลละมอ อำเภอทับเที่ยง เป็นเนื้อที่ยาว
๑ เส้น ๕ วา (๕๐ เมตร) กว้าง ๑๓ วา (๒๖ เมตร)

วัดท่าพญา ตำบลท่าพญา อำเภอหอยสังฆา เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดธนบุรี

วัดใหม่บัวผัน ตำบลท่าข้าม อำเภอบางขุนเทียน เป็น
เนื้อที่ยาว ๑๓ วา (๒๖ เมตร) กว้าง ๖ วา (๑๒ เมตร)

จังหวัดนครนายก

วัดเลาตา ตำบลเบ็ญพาศ อำเภอปากพลี เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดโลกสว่าง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดหนองสองห้อง ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดราษฎร์รัทธารธรรม ตำบลบึงสาร อำเภอองค์รักษ์
เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๕ วา (๕๐ เมตร) กว้าง ๑๘ วา
(๓๖ เมตร)

จังหวัดนครปฐม

วัดถ้ำลูกบัว ตำบลสามง่าม อำเภอกำแพงแสน เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดนครราชสีมา

วัดหนองไผ่น้ำ ตำบลโคกสูง อำเภอเมืองนครราชสีมา
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหัวทะเลิง ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองนครราชสีมา
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านโพธิ์เตี้ย ตำบลบ้านวัง อำเภอโนนลาว เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านพังเทียม ตำบลพังเทียม อำเภอโนนลาว เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านตะคร้อ ตำบลด่านจาก อำเภอโนนลาว เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านโนนพุทธา ตำบลด่านจาก อำเภอโนนลาว เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านสระพระ ตำบลพังเทียม อำเภอโนนลาว เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านสี่สุก ตำบลปึง อำเภอโนนวัต เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดจันอัฐ ตำบลจันอัฐ อำเภอโนนวัต เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านกรูด ตำบลทองหลาง อำเภอโนนวัต เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านสระขาม ตำบลโนนเพ็ชร อำเภอบัวใหญ่ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดวังโพธิ์ ตำบลวังโพธิ์ อำเภอบัวใหญ่ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านคอนยาว ตำบลคอนตะหนัก อำเภอบัวใหญ่ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านดอนยาว ตำบลวังหิน อำเภอบัวใหญ่ เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านหนองบัวราย ตำบลบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านเหมืองสี ตำบลโคกช้าง อำเภอสูงเนิน เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านตะคร้อ ตำบลพันชนะ อำเภอด่านขุนทด เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านแปรง ตำบลหนองบัวตะเกียด อำเภอด่าน
ขุนทด เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น
(๔๐ เมตร)

วัดบ้านขเหล็ก ตำบลสะแกกราช อำเภอปักธงชัย เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัดหนองบัว ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมืองนครศรี
ธรรมราช เป็นเนื้อที่ยาว ๑๒ วา (๒๔ เมตร) กว้าง ๘ วา
(๑๖ เมตร)

วัดท่าแพ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
เป็นเนื้อที่ยาว ๑๕ วา (๓๐ เมตร) กว้าง ๑๐ วา (๒๐ เมตร)

วัดท่าม่วง ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
เป็นเนื้อที่ยาว ๑๕ วา (๓๐ เมตร) กว้าง ๑๐ วา (๒๐ เมตร)

วัดวังไทร ตำบลกำโลน กิ่งลานสะกา อำเภอเมือง
นครศรีธรรมราช เป็นเนื้อที่ยาว ๑๒ วา (๒๔ เมตร) กว้าง
๘ วา (๑๖ เมตร)

วัดศิลาชลเขตต์ ตำบลเปลียน อำเภอสิชล เป็นเนื้อ
ที่ยาว ๑๖ วา ๒ ศอก (๓๓ เมตร) กว้าง ๑๑ วา ๒ ศอก
(๒๓ เมตร)

วัดบางสาร ตำบลกลาย อำเภอท่าศาลา เป็นเนื้อที่ยาว
๑๕ วา (๓๐ เมตร) กว้าง ๒๐ วา (๒๐ เมตร)

วัดเขาน้อย ตำบลฉลอง อำเภอสิชล เป็นเนื้อที่ยาว
๑๒ วา (๒๔ เมตร) กว้าง ๘ วา (๑๖ เมตร)

จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัดอัมฤ ตำบลอัมฤ อำเภอบางนรา เป็นเนื้อที่ยาว
๑ เส้น (๕๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดนนทบุรี

วัดหัวคู ตำบลปลาบาง อำเภอบางกรวย เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดน่าน

วัดคอนกอกควาย ตำบลกอกควาย อำเภอเมืองน่าน เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดคอนเฟื่อง ตำบลบ้านเรื่อ อำเภอเมืองน่าน เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๘ วา (๓๖ เมตร)

วัดศรีบุญเรือง ตำบลพง อำเภอเมืองน่าน เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดต้นช้าง ตำบลป่าคา อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๕ วา ๒ ศอก (๓๑ เมตร) กว้าง ๑๒ วา ๓ ศอก (๒๕.๕๐ เมตร)

วัดฝายมูล ตำบลป่าคา อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๔ วา ๒ ศอก (๒๘ เมตร) กว้าง ๑๑ วา ๑ ศอก (๒๒.๕๐ เมตร)

วัดพาน ตำบลแงง อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๖ วา ๑ ศอก (๓๒.๕๐ เมตร) กว้าง ๑๓ วา ๒ ศอก (๒๗ เมตร)

วัดหนองเงือก ตำบลแงง อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๗ วา ๒ ศอก (๓๕ เมตร) กว้าง ๑๔ วา ๓ ศอก (๒๘.๕๐ เมตร)

วัดศาลา ตำบลแงง อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๕ วา ๒ ศอก (๓๑ เมตร) กว้าง ๑๑ วา ๑ ศอก (๒๒.๕๐ เมตร)

วัดปง ตำบลแงง อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๘ วา ๓ ศอก (๓๗.๕๐ เมตร) กว้าง ๑๖ วา ๑ ศอก (๓๒.๕๐ เมตร)

วัดไร่ ตำบลอวน อำเภอบัว เป็นเนื้อที่ยาว ๑๖ วา ๓ ศอก (๓๓.๕๐ เมตร) กว้าง ๑๔ วา ๒ ศอก (๒๕ เมตร)

วัดศาลา ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๒ วา (๔๔ เมตร) กว้าง ๑๕ วา ๓ ศอก (๓๑.๕๐ เมตร)

วัดสถาน ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๖ วา (๓๒ เมตร)

จังหวัดหนองคาย

วัดศรีบุญเรือง ตำบลชุมช้าง อำเภอโพนพิสัย เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๕ วา (๗๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดบุรีรัมย์

วัดบ้านเสม็ด ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านประเคียบ ตำบลบ้านพระครู อำเภอเมืองบุรีรัมย์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านหินโคน ตำบลยางลาว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านหนองกะทิง ตำบลยางลาว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดปทุมธานี

วัดคุณหญิงส้มจีนอุณหะนันท์ ตำบลท่าโหลง อำเภอคลองหลวง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๕ วา (๕๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดเกาะหลัก ตำบลเกาะหลัก อำเภอเกาะหลัก เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดทุ่งมะพร้าว ตำบลนาพร้าวกัก อำเภอบางสะพาน เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดก้ามทะเล ตำบลก้ามทะเล อำเภอบางสะพาน เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดปราจีนบุรี

วัดบางไผ่ ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเนินผาสุก ตำบลคำโตนด อำเภอประจันตคาม เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดคอนใหญ่ ตำบลดงกระทงขาม อำเภอศรีมหาโพธิ์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดใหม่ดงกระเทียม ตำบลดงกระเทียม อำเภอศรี
มหาโพธิ์ - เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น
(๔๐ เมตร)

วัดอรุณยูไพโรสี ตำบลบ้านทาม อำเภอศรีมหาโพธิ์
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหนองเวงค้ำ ตำบลโลกสูง อำเภออรุณยูประเทศ
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหนองหมากมุ่น ตำบลโลกสูง อำเภออรุณยูประเทศ
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดโคกป่าเพงอุทุมรมณี ตำบลกบินทร์ อำเภอกบินทร์บุรี
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดโลกทอง ตำบลกุฎี อำเภอผักไห่ เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดกะเถิบ ตำบลบางซ้ายนอก อำเภอเสนา เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดพิจิตร

วัดหาดแดงโม ตำบลห้วยเกตุ อำเภอท่าหลวง เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดไผ่รอบ ตำบลวังจิก อำเภอท่าหลวง เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดท่าบัวทอง ตำบลวังจิก อำเภอท่าหลวง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดโรงวัว ตำบลวังจิก อำเภอท่าหลวง เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดสามขา ตำบลชะมั่ง อำเภอท่าหลวง เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดพิษณุโลก

วัดบางกระทุ่ม ตำบลบางกระทุ่ม กิ่งอำเภอบางกระทุ่ม
อำเภอเมืองพิษณุโลก เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร)
กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดแพร่

วัดเสด็จ ตำบลนาจิก อำเภอเมืองแพร่ เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดเพชรบุรี

วัดสนามพรหมณ์ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอคลองกระแชง เป็นเนื้อที่ยาว ๑๐ วา ๓ ศอก (๒๑.๕๐ เมตร) กว้าง ๕ วา ๓ ศอก (๑๑.๕๐ เมตร)

วัดดอนทราย ตำบลดอนทราย อำเภอเขาชัย้อย เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดปากกลองไหหัด ตำบลบางตะบูน อำเภอเขาชัย้อย เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดเพชรบูรณ์

วัดทุ่งจันทรสุมิต ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอวัดชัย เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดมหาสารคาม

วัดบ้านหนองข่า ตำบลตลาด อำเภอตลาด เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านวังแสง ตำบลแกดำ อำเภอตลาด เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดโพธิ์ศรีบ้านแฝก ตำบลหนองซอน อำเภอโคกพระ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านหนองหัวหมู ตำบลปะหลาน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดกลางภาพสินธุ์ ตำบลเหนือ อำเภอห้วย เป็นเนื้อที่ ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดม่วงนา ตำบลม่วงนา อำเภอห้วย เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านสระบัว ตำบลเวือ อำเภอขามเฒ่า เป็นเนื้อที่ ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดจันทน์ ตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ เป็นเนื้อที่ ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดกลางมาลัย ตำบลโนนสีดา อำเภอสหพัฒน์ เป็น เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเหนือโนนสีดา ตำบลโนนสีดา อำเภอสหพัฒน์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัดป่าขาม ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๕ วา (๗๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีดอนชัย ตำบลเวียงเหนือ อำเภอป่า เป็นเนื้อที่ ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดแม่สี ตำบลแม่สี อำเภอป่าเย็บ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดทุ่งยาว ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่าเย็บ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดศรีบุญเรือง ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดสหหาญเหนือ ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๘ วา (๗๖ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดกะปวงนอก ตำบลแม่ขอม อำเภอแม่สะเรียง เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๕ วา (๗๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดร้อยเอ็ด

วัดบ้านป่ายาง ตำบลขอนแก่น อำเภอเมืองร้อยเอ็ด เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านอุ่มเม่า ตำบลอุ่มเม่า อำเภอฆางบาดาล เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดเหนือ ตำบลพนมไพร อำเภอพนมไพร เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านจานเหนือ ตำบลบัวแดง อำเภอหนองวาง
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านอุ่มเม้า ตำบลเหล่าหลวง อำเภอหนองวาง
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดลำปาง

วัดน้ำล้อม ตำบลเชิงทราย อำเภอเมืองลำปาง เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดลำเกา ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมืองลำปาง
เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๑ วา (๖๒ เมตร) กว้าง ๑๕ วา
(๓๐ เมตร)

วัดเขาแก้ว ตำบลพิไชย อำเภอเมืองลำปาง เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๘ วา (๕๖ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านอ่อน ตำบลบ้านอ่อน อำเภอเมืองงาว เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๖ วา (๕๒ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านโป่ง ตำบลบ้านโป่ง อำเภอเมืองงาว เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๑๘ วา (๙๖ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านร้อง ตำบลบ้านร้อง อำเภอเมืองงาว เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๖ วา ๒ ศอก (๕๓ เมตร) กว้าง ๑ เส้น
(๔๐ เมตร)

วัดปรงกถ ตำบลหลวงใต้ อำเภอเมืองงาว เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา ๓ ศอก (๖๑.๕๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา
(๓๘ เมตร)

วัดแม่ตึบหลวง ตำบลแม่ตึบ อำเภอเมืองงาว เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเมืองมูล ตำบลปรงเตา อำเภอเมืองงาว เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๓ วา (๔๖ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดร่องเห็ด ตำบลบ้านแหง อำเภอเมืองงาว เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดแม่ทะหลวง ตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น ๖ วา (๕๒ เมตร) กว้าง ๑๔ วา (๒๘ เมตร)

วัดป่าต้นหลวง ตำบลป่าต้น อำเภอแม่ทะ เป็นเนื้อที่
ยาว ๑๖ วา (๓๒ เมตร) กว้าง ๘ วา (๑๖ เมตร)

วัดนาคตหลวง ตำบลนาคต อำเภอแม่ทะ เป็นเนื้อที่
ยาว ๑๘ วา (๓๖ เมตร) กว้าง ๑๑ วา (๒๒ เมตร)

วัดป่าไคร้เหนือ ตำบลบ้านหนองหล่ม อำเภอหางส้ว
เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๖ วา (๕๒ เมตร) กว้าง ๑๕ วา
(๓๘ เมตร)

๘๒๕

จังหวัดลำพูน

วัดจามเทวี ตำบลโนนเวียง อำเภอเมืองลำพูน เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านปาง ตำบลแม่ต๋อน อำเภอถ้ำ เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดสกลนคร

วัดสโมสรมหาธรรมศาลา ตำบลค้อใต้ อำเภอบ้านหัน
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดสมุทรสาคร

วัดบางสีตล ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร
เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดเจษฎาราม ตำบลมหาไชย อำเภอเมืองสมุทรสาคร
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้
แมน เป็นเนื้อที่ยาว ๑ เส้น ๑๐ วา (๖๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น
(๔๐ เมตร)

จังหวัดสระบุรี

วัดป่าตุ้ม ตำบลหนองแก อำเภอหนองโดน เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น (๕๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

จังหวัดสงขลา

วัดไสใหญ่ ตำบลควนรู อำเภอกำแพงเพชร เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดจาก ตำบลคลองระโนด อำเภอรโนด เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดสุริยาราม ตำบลเทพา อำเภเทพา เป็นเนื้อที่ยาว
๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดสิงห์บุรี

วัดใหม่ ตำบลสิงห์ อำเภอสิงห์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น
(๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดคลองโพศรีสิทธิศักดิ์ ตำบลทองเอน อำเภออินทรบุรี
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดไผ่ดำ ตำบลทองเอน อำเภออินทรบุรี เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดสุพรรณบุรี

วัดโพธิ์ทองเจริญ ตำบลบ้านโจ้ง อำเภองระเจ็ดเสมียน
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดสามทอง ตำบลคลังชั้น อำเภอกำแพงเหล็ก เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเขาพระ ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบาง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัดกันหลา ตำบลสินปุน อำเภอพระแสง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดเขาพัง ตำบลเขาพัง อำเภอกำหนดอน เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดพังกา ตำบลคลังพัง อำเภอกะสมบุ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดประดู่ ตำบลวัดประดู่ อำเภอบ้านดอน เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดสุรินทร์

วัดบูรพ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดจุมพลสุทธาวาส ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านนาสม ตำบลเลน็อง อำเภอเมืองสุรินทร์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านขาว ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านไพรชร ตำบลขาวใหญ่ อำเภอศรีณรงค์ เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดอุดรธานี

วัดโลกหนองแวง ตำบลนาขุม อำเภอกุมภวาปี เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีสว่างบรมสุข ตำบลจำปี อำเภอกุมภวาปี เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีแก้ว ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอหนองบัวลำภู เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีบุญเรือง ตำบลโนนสัง อำเภอหนองบัวลำภู เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีภูมิ ตำบลหัวนา อำเภอหนองบัวลำภู เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านดงหวาย ตำบลบ้านฝ้อ อำเภอบ้านฝ้อ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีสะอาด ตำบลบ้านฝ้อ อำเภอบ้านฝ้อ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดศรีชมชื่น ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝ้อ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดอุทัยธานี

วัดทุ่งพึงใหม่ ตำบลทุ่งพึง อำเภอหนองขาหย่าง เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดหนองไผ่แบน ตำบลหนองไผ่แบน อำเภอน้ำซึม
เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

จังหวัดอุบลราชธานี

วัดบ้านพลาน ตำบลพลาน อำเภอเขมรราชู เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านแก้ง ตำบลขามบ่อม อำเภอเขมรราช เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านนาขันธ์ ตำบลขามบ่อม อำเภอเขมรราชู เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๔๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๔๐ เมตร)

วัดบ้านตาแหลว ตำบลเจียด อำเภอเขมราฐ เป็นเนื้อที่
ยาว ๑ เส้น (๕๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านคำเคียบ ตำบลโคกสาร อำเภอเขมราฐ เป็น
เนื้อที่ยาว ๑ เส้น (๕๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านหนองแขง ตำบลบึง อำเภอเมือง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านนาเรือง ตำบลหนองหุ้ม อำเภอเมือง เป็น
เนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านโคกกลาง ตำบลดงมะยาง อำเภอเมือง เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

วัดบ้านสร้างแก้วเหนือ ตำบลโพไทร อำเภอพิบูล
มังหาร เป็นเนื้อที่ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น
(๕๐ เมตร)

วัดสระไทร ตำบลดงมะไฟ อำเภอชะโงก เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

จังหวัดอุตรดิตถ์

วัดวังแดง ตำบลวังแดง อำเภอตรอน เป็นเนื้อที่ยาว
๑ เส้น (๕๐ เมตร) กว้าง ๑๕ วา (๓๐ เมตร)

วัดศัลยพงษ์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอบางโพ เป็นเนื้อที่
ยาว ๒ เส้น (๘๐ เมตร) กว้าง ๑ เส้น (๕๐ เมตร)

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ที่วัดนั้นตั้งอยู่
ปกครองเขตต์ ที่ให้ถูกต้องตามกำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่
ของกระทรวงนั้น ๆ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๒๕)

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง (ฉบับที่ ๓)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิหัยทิพธามา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิไชยเสนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการเหมืองฝายและพนัง (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช
๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วัน ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ การแบ่งปันน้ำจากเหมืองฝายสาธารณะ
ให้เป็นหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านหรือหัวหน้าเหมืองฝายเป็น
ผู้แบ่งปันตามส่วนของจำนวนเนื้อที่ที่ทำการเพาะปลูก เว้น
แต่ในกรณีที่เกิดถกกันไม่ได้ จึงให้คณะกรรมการอำเภอ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านและหัวหน้าเหมืองฝายในส่วนที่เกี่ยวข้องนั้น ไม่น้อยกว่าสามนาย เป็นผู้พิจารณาสั่งชี้ขาดตามเสียงข้างมาก

ใน เวลา น้ำไม่พอ แจก จ่ายให้ เป็น ประโยชน์ แก่ การ
เพาะปลูกได้ทั่วถึงกัน ให้คณะกรรมการอำเภอ หรือนาย
อำเภอประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านและหัวหน้าเหมืองฝายในเขตต์
เหมืองฝายนั้นพิจารณาสั่งชี้ขาดตามเสียงข้างมาก

กรณีพิพาทดังกล่าวในวรรค ๒ ระหว่างอำเภอต่ออำเภอ
ให้นำมาตรา ๑๕ (ข) และ (ค) มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมรวมกัน
หรือเพิกถอนเหมืองฝายหรือพนัง เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่
แก่ราษฎรนั้น ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) กรณีพิพาทที่เกิดขึ้นในอำเภอเดียวกัน ให้นาย
อำเภอสั่งชี้ขาดตามเสียงข้างมากของราษฎรที่ได้รับประโยชน์
จากการเหมืองฝายหรือพนังรายพิพาทนั้น การออกเสียง
ลงคะแนน ให้ถือเกณฑ์ดังนี้ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่เกิน
สิบไร่ ให้ออกเสียงได้เสียงหนึ่ง ถ้าเกินกว่าสิบไร่ ให้
คำนวณทวีคูณโดยอัตราสิบไร่ต่อหนึ่งเสียง เศษของสิบไร่
ถ้ากว่าครึ่งให้นับเป็นหนึ่ง

(ข) กรณีพิพาทระหว่าง อำเภอ ต่อ อำเภอ ใน จังหวัด
เดียวกัน ให้ข้าหลวงประจำจังหวัด ตั้ง คณะกรรมการ ขึ้น

พิจารณาจำนวนอย่างน้อยเจ็ดคน แล้วให้ข้าหลวงประจำจังหวัดส่งข้าราชการตามเสียงข้างมาก

(ค) กรณีพิจารณาเรื่องอำนาจต่ออำนาจต่างจังหวัดกัน ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้น ๆ ตั้งกรรมการขึ้นจังหวัดละสี่คน และให้กรรมการเหล่านั้นเลือกตั้งกรรมการอีกหนึ่งคน รวมเป็นคณะกรรมการพิจารณา แล้วให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้น ๆ ส่งข้าราชการตามเสียงข้างมาก ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๑ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ การเกณฑ์แรง และ แบ่งงานใน การ ทำเหมืองฝาย และ พั้ง ให้ จัดแบ่ง มาก น้อย ตาม ส่วนของจำนวนเนื้อที่ทำการเพาะปลูกของผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือผู้ทำหน้าที่ทำการนั้น

งานใดที่แบ่งแยกกันทำไม่ได้ ให้เกณฑ์แรงและแบ่งงานโดยคำนวณดังต่อไปนี้ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือผู้ทำหน้าที่ทำงานคนใดมีเนื้อที่ไม่เกินสิบไร่ ให้ไปทำงานคนหนึ่ง ถ้า

มากกว่าสิบไร่ ให้คำนวณทวีขึ้นไปโดยอัตราสิบไร่ต่อหนึ่งคน
เศษของสิบไร่ ถ้ากว่าครึ่งให้นับเป็นหนึ่ง ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ การเกณฑ์เครื่องอุปกรณ์เหมืองฝายและ
พนังให้กรมการอำเภอ ถ้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้า
เหมืองฝาย หรือ พนัง คำนวณให้พอ เพียง ต่อ การ ทำ แล้ว
กำหนดเกณฑ์เอาตามเนื้อที่ทำกรเพาะปลูก โดยเฉลี่ย
ไร่หนึ่งมีส่วนเท่า ๆ กัน เศษของไร่หรือผู้ที่มีเนื้อไม่ถึง
หนึ่งไร่ ให้นับหนึ่ง ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้บุคคลผู้ได้กระทำความที่ควบคุมการทำ
เหมืองฝายและพนังดังกล่าวไว้ในมาตรานี้ ได้รับยกเว้น
การเกณฑ์แรงและเครื่องอุปกรณ์เหมืองฝายและพนังในเขตต์
ตำบลนั้น โดยมีกำหนดอัตรา คือ

(ก) ถ้านั้นและหัวหน้าเหมืองฝายคนละสามสิบไร่

(ข) ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยหัวหน้าเมืองฝ่ายคนละสิบห้าไร่ ถ้าบุคคลผู้ทำหน้าที่ควบคุมเมืองฝ่าย และพนักงานได้กระทำการควบคุมงาน ซึ่งงานนั้น มีจำนวนเนื้อที่ทำการเพาะปลูกไม่ถึงห้าร้อยไร่ ให้ได้รับยกเว้นตามข้อ (ก) และ (ข) เพียงครั้งหนึ่ง

เมื่อ ราษฎรส่วนมากที่ได้รับประโยชน์จากการเพาะปลูก ในเขตต์เมืองฝ่าย และ พนัง เห็นว่า บุคคลใดทำประโยชน์ ควรได้รับการยกเว้นมากกว่าที่กล่าวไว้ในมาตรานี้ ให้นายอำเภอ ยกเว้นตามความเห็นชอบของราษฎร ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ผู้ใดได้รับสิทธิตาม มาตรา ๒๕ แต่ไม่มีเนื้อที่ดินทำการเพาะปลูกของตนเองตามสิทธิที่ได้รับ ให้ผู้นั้นมีสิทธิคุ้มครองเนื้อที่ดินทำการเพาะปลูกของผู้อื่นเสมือนที่ดินของตนเองได้อีกไม่เกินสามราย แต่เมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้ว เนื้อที่ดินต้องไม่เกินกำหนดอัตราตั้งบัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๕ ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ นั้นเสีย

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“ มาตรา ๒๘ ผู้ใดกระทำการละเมิดอย่างหนึ่งอย่างใดในข้อต่อไปนี้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่วัน หรือปรับไม่เกินห้าสิบบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ก. บังอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำสิ่งกีดขวางเขตต์ทางน้ำหรือพั้งสาธารณะที่ได้ประกาศหวงห้ามไว้ตามมาตรา ๗

ข. บังอาจขัดขวางไม่ยอมให้ทิ้งหรือกองมูลดินในที่ดินของตนตามมาตรา ๑๒

ค. บังอาจทำลายแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงการแบ่งปันน้ำที่เจ้าพนักงานได้แบ่งปันเตีตขาดแล้วตามมาตรา ๑๔

ง. บังอาจขัดขืนคำสั่งเจ้าพนักงานตั้งกล่าวไว้ในมาตรา ๑๑, ๑๒, ๑๕, (ก) ๒๑ และ ๒๓ ”

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรธิการ
มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติคุ้มครองการเหมืองฝายและพั้ง (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๔๗๐ ฉบับนี้มีข้อความให้ยกเลิกมาตรา ๓๔, ๓๕,
๒๔, ๒๕, ๒๖ และ ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองการเหมืองฝาย
และพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ เดิม ซึ่งมีข้อความดังต่อไปนี้

“ มาตรา ๓๔ การแบ่งปันน้ำจากเหมืองฝายสาธารณะ ให้เป็น
หน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าเหมืองฝายเป็นผู้แบ่งปัน
ตามส่วนของจำนวนเนื้อที่ทำการเพาะปลูก เว้นแต่ในกรณีที่เกิด
กันไม่ได้ จึงให้คณะกรรมการอำเภอเป็นผู้สั่งขาดตามเกณฑ์ ซึ่ง
จะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ในเวลาน้ำไม่พอแจกจ่ายให้เป็นประโยชน์แก่การเพาะปลูกได้
ทั่วถึงกัน ให้นายอำเภอประสมกำนันผู้ใหญ่บ้านและหัวหน้าเหมือง
ฝายในเขตต์เหมืองฝายนั้นพิจารณาตั้งขาด

กรณีพิพาทดังกล่าวในวรรคสอง ระหว่างอำเภอต่ออำเภอ ให้
นำมาตรา ๑๕ (ข) และ (ค) มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

“มาตรา ๑๕ ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม รวมกันหรือ
เพิกถอนเหมืองฝายหรือพนัง เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ว่าราชการนั้น
ให้มีภูมิกำหนดต่อไปนี้

(ก) กรณีพิพาทที่เกิดขึ้นในอำเภอเดียวกัน ให้นายอำเภอตั้ง
ชี้ขาดตามเสียงข้างมากของราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากการเหมือง
ฝายหรือพนังรายพิพาทนั้น การนับคะแนนเสียงให้คำนวณดังนี้ ผู้
ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตั้งแต่หนึ่งถึงสิบไร่ ให้ออกเสียงได้เสียงหนึ่ง ถ้า
มากกว่าสิบไร่ ให้คำนวณทศฉัณโดยอัตราสิบไร่ต่อหนึ่งเสียง เศษ
ของสิบไร่ให้ปัดทิ้ง

(ข) กรณีพิพาทระหว่างอำเภอต่ออำเภอในจังหวัดเดียวกัน ให้
ข้าหลวงประจำจังหวัดตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณามีจำนวนอย่าง
น้อย ๗ คน แล้วให้ข้าหลวงประจำจังหวัดตั้งชี้ขาดตามความเห็น
ข้างมาก

(ค) กรณีพิพาทระหว่างอำเภอต่ออำเภอต่างจังหวัดกัน ให้
ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้น ๆ ตั้งกรรมการขึ้นจังหวัดละ ๔ คน และให้
กรรมการเหล่านั้นเลือกตั้งกรรมการอีกหนึ่งคนรวมเป็นคณะกรรมการ

พิจารณา แล้วให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้น ๆ ตั้งราคาตามความเห็นข้างมาก”

“มาตรา ๒๕ การเกณฑ์เครื่องอุปกรณเหมืองฝายหรือพลังให้กำหนดส่วนและจำนวนตามเนื้อที่ทำการเพาะปลูก โดยอนุโลมตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๑”

“มาตรา ๒๕ ให้บุคคลตั้งกต่างไว้ในมาตรา ๕ ได้รับยกเว้นการเกณฑ์เครื่องอุปกรณเหมืองฝายและพลัง กับการเกณฑ์แรงงาน โดยมีกำหนดอัตรา คือ

ก. กำนันและหัวหน้าเหมืองฝายคนละ ๓๐ ไร่

ข. ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยหัวหน้าเหมืองฝายคนละ ๓๕ ไร่

เมื่อราษฎรส่วนมากที่ได้รับประโยชน์จากการเพาะปลูกในเขตเหมืองฝายนั้นเห็นว่า บุคคลใดทำประโยชน์ควรได้รับการยกเว้นมากกว่ากำหนดนี้ ท่านว่านายอำเภออาจให้การยกเว้นตามความเห็นชอบของราษฎร”

“มาตรา ๒๖ ผู้ใดได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๕ แต่ไม่มีเนื้อที่ดินทำการเพาะปลูกของตนเอง ให้ผู้นั้นมีสิทธิคุ้มครองเนื้อที่ดินทำการเพาะปลูกของผู้อื่นเสมือนที่ดินของตนเอง”

“ มาตรา ๒๘ ผู้ใดกระทำการตะเมิดอย่างหนึ่งอย่างใดในข้อ
ต่อไปนี้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานตหุโทษ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าสิบบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ก. บังอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำตั้งกีดขวางเขตต์ทางนำ
ถ้ำธารณะที่ได้ประกาศหวงห้ามไว้ตามมาตรา ๗

ข. บังอาจขจัดขวางไม่ยอมให้ทิ้งหรือกองมูลดินในที่ดินของคน
ตามมาตรา ๑๒

ค. บังอาจทำลายแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงการแบ่งปันน้ำที่
เจ้าพนักงานได้แบ่งปันเด็ดขาดแล้วตามมาตรา ๑๔

ง. บังอาจขจัดขึ้นคำตั้งเจ้าพนักงานในการเกณฑ์แรงงานและ
เครื่องอุปกรณ์เหมืองฝายหรือพนังตามมาตรา ๓๑ และ ๒๒ หรือไม่
จัดให้บุคคลอื่นไปทำงานแทนคนตามมาตรา ๕๓ ”

และให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
การเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม
โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ กับมาตรา ๘ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนังแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช
๒๔๗๘ ซึ่งมีข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา ๒๑ การเกณฑ์แรงและแรงงานให้เป็นไปตามความ
ตกลงหรือประเพณีท้องถิ่น และถ้าไม่อาจจะตกลงกันได้ตามนั้น ก็ให้
คำนวณดังต่อไปนี้ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือผู้ทำหน้าที่ทำงานคนใด
มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๓ ไร่ ถึง ๓๐ ไร่ ให้ไปทำงานคนหนึ่ง ถ้ามากกว่า
๓๐ ไร่ ให้คำนวณที่เพิ่มขึ้นไปโดยอัตรา ๓๐ ไร่ต่อ ๑ คน เศษตั้งแต่
ครึ่งขึ้นไป ให้นับเป็นจำนวนเต็ม ”

“ มาตรา ๘ ให้ยกเลิกข้อ ก. ในมาตรา ๒๗ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ก. บังอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำสิ่งกีดขวางเขตค้ำทางน้ำ
หรือพั้งสาธารณะที่ได้ประกาศหวงห้ามไว้ในมาตรา ๗ ”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๕๒)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทน
ราษฎร

การบรรจุ

ข้อ ๒. การบรรจุข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร
ชั้นจัตวา ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบรรจุจากบุคคลที่คัด
เลือกหรือสอบคัดเลือกตามระเบียบการรับสมัครซึ่ง ก.พ. จะ
ได้ตราขึ้นไว้แล้วแต่กรณี

โดยปกติให้บรรจุในอันดับ ๑ แต่ตำแหน่งราชการใด
โดยลักษณะปริมาณ หรือคุณภาพควรได้ผู้มีคุณวุฒิเพื่อเข้า
บรรจุในอันดับ ๔ หรือ ๗ ที่เดียว ก็ให้อนุกรรมการสามัญ
ประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ. ก. พ. กรม จัดการคัดเลือกหรือ
สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุในอันดับนั้น ๆ โดยเฉพาะได้

ข้อ ๓. การบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ให้นำกฎ ก. พ. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้โดยอนุโลม

การเลื่อนชั้น

ข้อ ๔. ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวาเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก

ข้อ ๕. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นตรีขึ้นเป็นโท ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นตรีซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่งใช้ในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่งใช้ในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร

ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาซึ่งใช้ในสำนักงาน
 เลขธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่
 น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความ
 วุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายนามไปยังอนุกรรมการ
 สามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.พ.ก. กรม โดยปกติอัตรา
 หนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่ออนุกรรมการสามัญ
 ประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กรมได้สอบสวนและพิจารณา
 เห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังเลขธิการ
 สภาผู้แทนราษฎร เพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๖. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทน
 ราษฎรชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร
 พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร
 ชั้นโทซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสาม
 ปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบ
 ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในวิชาซึ่งใช้ในสำนักงานเลขธิการ
 สภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำ
 มาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศนียบัตร
 ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในวิชาซึ่งใช้ในสำนักงาน
 เลขธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่

น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร
ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรีในวิชา ซึ่งใช้ใน สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่
น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความ
วุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายนามไปยังอนุกรรมการ
สามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ. ก. พ. กระทรวง โดยปกติ
อัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่ออนุกรรมการ
สามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ. ก. พ. กระทรวงได้สอบสวน
และพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้น ก็ให้เสนอ
ไปยัง ประธาน สภาผู้แทนราษฎร หรือ ผู้ทำการแทนประธาน
สภาผู้แทนราษฎรเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

ข้อ ๗. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร
ชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ให้นำความในมาตรา ๑๕ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช
๒๔๗๕ มาใช้ โดยอนุโลม

การเลื่อนอันดับ

ข้อ ๘. การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่งๆ ให้ประธาน
สภาผู้แทนราษฎร หรือ ผู้บังคับบัญชา ที่ได้รับมอบหมาย จาก
ประธาน สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาคัดเลือก จากผู้ที่ อยู่ใน

อันดับที่ลดลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความอดุสาหะความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก. พ. ออกตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้ โดยอนุโลม

การแต่งตั้ง

ข้อ ๘. การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรได้ดำรงตำแหน่งราชการให้นำความในมาตรา ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้ โดยอนุโลม

การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

ข้อ ๑๐. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๑. ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกจะต้องมีพื้นฐานความรู้ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้น

จัตวา

ก) ส่วนเสมียน

ต้องมีพินความรู้ตามความในมาตรา ๓๓(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข) ส่วนพนักงานชวเลข, ส่วนพนักงานสโมสร, ส่วนพนักงานช่างขยายเสียง, ส่วนช่างไฟฟ้า, ส่วนพนักงานรักษาสถานที่, ส่วนตำรวจสภาผู้แทนราษฎร

ต้องมีพินความรู้ตามระเบียบซึ่ง ก. พ. จะได้อนุมัติ

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นตรี

ก) ส่วนข้าราชการประจำแผนก

ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวา อันดับ ๗ ขึ้นไปซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสี่ปี หรือเป็นข้าราชการพลเรือน ฝ่าย สภา ผู้แทนราษฎร ชั้น จัตวา ที่ได้รับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสองปี

ข) ส่วน นัก ชวเลข, ส่วน ผู้บังคับหมวด ตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร

ต้องมีพินความรู้ตามระเบียบซึ่ง ก. พ. จะได้อนุมัติ

ข้อ ๑๒. กรณีใดจะใช้วิธีสอบคัดเลือก และกรณีใดจะใช้วิธีคัดเลือก ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้พิจารณากำหนด

ข้อ ๑๓. การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวา หรือเพื่อเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นตรี ให้อนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ. ก. พ. กรมจัดการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔. การสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง ก. พ. จะได้กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการ

การออกจากราชการ

ข้อ ๑๕. การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๖. การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ให้นำความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๗. เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทดแทนในกรณีที่รัฐบาลให้ออกโดยไม่มีคามผินั้น ให้ทำได้ต่อเมื่อ

(ก) ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดต้องหาว่าทำผิดวินัย และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้สอบสวนและ (๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวาหรือชั้นตรี รายงานไปยังอนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กรม (๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นโท รายงานไปยังอนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก. พ. กระทรวง และ (๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ รายงานไปยัง ก. พ. เมื่ออนุกรรมการสามัญประจำหรือ ก. พ. แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้ว ไม่ได้ความเป็นสัตว์ว่า กระทำผิดที่จะต้องถูกไล่ออกหรือปลด แต่เห็นว่ามิมีมลทินมัวหมอง ถ้าประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็น

ว่าการที่จะให้รับราชการอีก จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

(ข) ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดห้อยความสามารถและอนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กรมในกรณีข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวาหรือชั้นตรี อนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก. พ. กระทรวงในกรณีข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นโท และ ก. พ. ในกรณีข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดไม่แสดงให้เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุน การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และ ก. พ. ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ง) ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ข้อ ๑๘. การไล่ออกจากราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ออกจากราชการ ให้นำความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๙. การปลดนั้นจะกระทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดทำผิดวินัยยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกจากราชการในกรณีเช่นนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นจัตวาหรือชั้นตรี ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรายงานไปยังอนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กรม

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นโท ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรายงานไปยังอนุกรรมการสามัญประจำซึ่งมีฐานะเทียบ อ. ก. พ. กระทรวง และ

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรชั้นเอก หรือ ชั้นพิเศษ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รายงานไปยัง ก. พ.

เมื่ออนุกรรมการสามัญประจำหรือ ก. พ. แล้วแต่กรณี ได้สอบสวนและพิจารณาเห็นสมควรให้ปลดออกจากราชการ

ได้แล้ว ให้แจ้งมายังประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อส่งปลัด
ต่อไป

เปิดเตล็ด

ข้อ ๒๐. ให้มีอนุกรรมการสามัญประจำสำหรับปฏิบัติ
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ และตามกฎหมาย ก. พ. สองคณะ ๆ หนึ่ง
มีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยเลขาธิการสภาผู้
แทนราษฎรเป็นประธาน กับหัวหน้ากองเป็นอนุกรรมการ
อีกคณะหนึ่งมีฐานะเทียบ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วย
ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธาน และรองประธานสภา
ผู้แทนราษฎรกับเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นอนุกรรมการ

อนุกรรมการสามัญประจำมีสิทธิที่จะเลือกตั้งเลขานุการ
ประจำคณะละหนึ่งนาย

ข้อ ๒๑. เพื่อประโยชน์แห่งกฎนี้ในกรณีที่ไม่มีประธาน
สภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร
ให้เลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจ และหน้าที่ อย่าง
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทนประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๖๔)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์

พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๖)

อาศัยอำนาจ ตาม ความใน มาตรา ๓๘ และ ๔๒ แห่ง
พระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ลักษณะเครื่องหมายผู้ขับรถยนต์สาธารณะ

ข้อ ๑ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะต้องมีเครื่องหมายตามที่
เจ้าพนักงาน จัดให้ติดไว้ที่ นอกเสื้อ ของ ผู้ขับ เหนือ รานนม
ด้านซ้าย

กำหนดจำนวนรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

ข้อ ๒ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้นายทะเบียน
รับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างพิเศษได้ไม่เกิน ๕๐ คัน แต่
รถยนต์รับจ้างพิเศษที่ได้จดทะเบียนเสียค่าธรรมเนียมและ
ภาษีในจังหวัดพระนครและธนบุรีใน พ.ศ. ๒๔๘๐ อยู่ก่อน
แล้ว ถ้าได้จดทะเบียนติดต่อกันไปคงให้รับต่ออายุทะเบียน
ได้จนกว่านายทะเบียนจะเห็นว่ารถนั้นไม่มั่นคงแข็งแรง หรือ

อาจจะเกิดอันตราย หรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ผู้ใช้ หรือ
ประชาชน

ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๓ ให้เรียกค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบสำคัญระวางประเทศสำหรับ รถยนต์
ตามอนุสัญญาระวางประเทศ
ฉบับละ ๒๐ บาท
- (๒) ใบอนุญาตระวางประเทศสำหรับ ขับ
รถยนต์ตามอนุสัญญาระวางประเทศ
ฉบับละ ๑๐ บาท
- (๓) ค่าแผ่นป้ายเครื่องหมายประจำรถยนต์
ตามอนุสัญญาระวางประเทศ
แผ่นละ ๒ บาท
- (๔) ใบอนุญาตขับรถรถถนน ๒ บาท

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
ศรีเสนา

สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๓๕)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๒ ของหมายเลข ๒๑ ข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘
“ไฟ้ไป้กเก็้อร์, ไฟ้เฟ วง ๑ วันละ ๑๒ บาท”

ข้อ ๒ ใบอนุญาตเล่นไฟ้ไป้กเก็้อร์และไฟ้เฟ ให้ใช้ตามแบบท้ายกฎนี้

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๐

ศรีเสนา

สังราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๗๗)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว

พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้อธิบดี กรมตำรวจ เป็น นายทะเบียน มีหน้าที่ควบคุมการทะเบียนคนต่างด้าวที่ราชอาณาจักร

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เฉพาะในเขตท้องที่อำเภอ นั้น ๆ

ข้อ ๓ ผู้ใดจะขอรับใบสำคัญประจำตัว หรือแจ้งเรื่องคนต่างด้าวอายุต่ำกว่า ๑๒ ปีบริบูรณ์ซึ่งมีอยู่ในปกครองหรือนำเข้ามา ให้ทำตามแบบ ท.ต. ๑, ๒ หรือ ๓ ท้ายกฎนี้ แล้วแต่กรณี ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับ แห่งข้อ ๕ ใน ท้องถิ่นใดที่ได้ใช้พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕ แล้ว ให้นายทะเบียนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งในกรณีตามข้อ ๕ แห่งกฎนี้ และให้ถือว่าการแจ้งตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ในเขตเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นการแจ้งตาม ข้อ ๕ แห่งกฎนี้ด้วย เมื่อได้แสดงใบสำคัญประจำตัวตามที่พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พุทธศักราช ๒๔๗๕ บังคับไว้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ผู้ใดจะแจ้งการเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ แจ้งชอบุตร หรือแจ้งการเปลี่ยนสัญชาติ ให้แจ้งรายการ ตามแบบต่อไปนี้ ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่การแจ้ง การตายในท้องถิ่นที่ไม่มีเทศบาล นอกจาก จังหวัด พระนคร และธนบุรีจะแจ้งต่อกำนันท้องถิ่นก็ได้

(ก) การเกิด การตาย ให้แจ้งตามแบบของกรมการ อำเภอรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในเขตนั้น

(ข) การย้ายที่อยู่ ให้แจ้งตามแบบของกรมการอำเภอรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ใน จังหวัด พระนคร และ ธนบุรี

(ค) การแจ้งชอบุตรให้แจ้งตามแบบ ท.ต. ๔ การแจ้ง การเปลี่ยนสัญชาติให้แจ้งตามแบบ ท.ต. ๕ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๖ ใบสำคัญประจำตัว ให้ทำเป็นเล่มขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร ยาว ๑๔ เซ็นติเมตร ดิทรูปถ่ายของผู้ถือ

ประทับตราพนักงานเจ้าหน้าที่คาบต่อ และมีข้อความในใบสำคัญประจำตัวตามแบบท้ายกฎนี้

ข้อ ๗ รูปถ่ายของคนต่างด้าวที่จะต้องส่งตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ต้องเป็นรูปถ่ายหน้าตรงครึ่งตัว ไม่สวมหมวก ให้เห็นชัดเจนเหมือนตัวจริงขณะนั้น และให้มีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๖ เซนติเมตร ๔ รูป

ข้อ ๘ รูปถ่ายในใบสำคัญประจำตัวจักต้องเปลี่ยนใหม่ทุกกระยะ ๕ ปี นับแต่วันออกใบสำคัญประจำตัวสำหรับผู้นั้น และให้ส่งมอบรูปถ่ายพร้อมด้วยใบสำคัญประจำตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นตามแบบ ท.ต. ๖ ท้ายกฎนี้ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการปิดให้ใหม่

ข้อ ๕ ในกรณีที่ใบสำคัญประจำตัวสูญหาย การขอรับใหม่ ให้ทำตามแบบ ท.ต. ๗ ท้ายกฎนี้ ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยรูปถ่าย

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ศรีเสนา

สังราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๘๒)

กฎกระทรวงยุติธรรม
ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช
๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวง
ไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งราชการตุลาการ

สามัญที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง
ผู้พิพากษาในกระทรวง	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกในศาลชั้นต้น	„ „
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้น	„ „
ผู้พิพากษาหัวหน้ากองในศาลอุทธรณ์	ผู้พิพากษาศาลฎีกา
ข้าหลวงยุติธรรม	„ „
อธิบดีศาล	„ „

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๐
ม.หิ.ร.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๕๘)

กฎกระทรวงยุติธรรม

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๓๘ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช
๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวง
ไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งราชการตุลาการ

<u>สามัญที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>		<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
รองจำศาล	(ชั้น ๓)	เสมียนพนักงาน
จำศาล	(ชั้น ๓)	„ „
รองจำศาล	(ชั้น ๒)	ประจำแผนก
จำศาล	(ชั้น ๒)	„ „
เจ้าพนักงานยี่ดทรัพย์		„ „
ฝึกหัดผู้พิพากษา		„ „
รองจำศาล	(ชั้น ๑)	หัวหน้าแผนก
จำศาล	(ชั้น ๑)	„ „

๘๖๗

ผู้ช่วยหัวหน้ากอง

หัวหน้าแผนก

เลขานุการศาลฎีกา

หัวหน้ากอง

ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

” ”

กฏให้ไว้เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มหิธร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๑๐๕๕)

๘๖๘

พระราชบัญญัติ

คนเข้าเมือง

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพฮาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เป็นการสมควรที่จะ
แก้ไขเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองเสียใหม่ และ
จัดวางระเบียบในการกำกับตรวจตราคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม ให้ดียิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบ
วัน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นับตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิก
บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มี
บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบท
แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

“ยานพาหนะ” หมายความว่า สิ่งใด ๆ ที่ใช้สำหรับขน
ส่งจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง

“เจ้าของยานพาหนะ” หมายความว่า ตลอดถึงตัวแทน
ผู้เช่า หรือผู้ปกครองยานพาหนะนั้น

“ผู้ควบคุมยานพาหนะ” หมายความว่า นายเรือหรือผู้
รับผิดชอบในการควบคุมยานพาหนะนั้น

“คนประจำยานพาหนะ” หมายความว่าถึงบุคคลซึ่งมีหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำในยานพาหนะนั้น

“คนโดยสาร” หมายความว่าถึงคนที่ไปมาในยานพาหนะนั้น นอกจากผู้ควบคุมยานพาหนะ และคนประจำยานพาหนะ

“รัฐมนตรี” หมายความว่าถึงรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่าถึงเจ้าพนักงานใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจตราบุคคลทั้งปวงและยานพาหนะใด ๆ ซึ่งเข้ามาสู่หรือจะออกจากราชอาณาจักรสยาม เว้นแต่ยานพาหนะนั้น ๆ ได้ใช้อยู่โดยเฉพาะในราชการของรัฐบาลสยาม หรือรัฐบาลต่างประเทศ

มาตรา ๖ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะแจ้งกำหนดวัน เวลาที่ยานพาหนะนั้นจะเข้ามาถึงหรือออกจากท่าหรือสถานีในราชอาณาจักรสยามต่อเจ้าพนักงาน ก่อนที่ยานพาหนะนั้นจะเข้ามาถึงหรือออกจากท่าหรือสถานี ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานได้ประกาศไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถแจ้งกำหนดวัน เวลาที่ขานพาหนะนั้นจะเข้ามาถึงในราชอาณาจักรสยามต่อเจ้าพนักงานก่อนที่ขานพาหนะนั้นจะมาถึงได้ ให้เจ้าของขานพาหนะหรือผู้ควบคุมขานพาหนะนั้น ไปรายงานต่อเจ้าพนักงานคนที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดขณะที่ขานพาหนะนั้นเข้ามาถึงในราชอาณาจักรสยามทันที

มาตรา ๗ เจ้าของขานพาหนะหรือผู้ควบคุมขานพาหนะซึ่งนำขานพาหนะมาจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม มีหน้าที่ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. มิให้คนโดยสารหรือคนประจำขานพาหนะไปเสียจากขานพาหนะจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

๒. ยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำขานพาหนะทั้งสิ้นโดยถูกต้องต่อเจ้าพนักงานพร้อมด้วยรายการละเอียดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๓. ต้องหยุดขานพาหนะแะรับเจ้าพนักงานขึ้นไปกระทำการตรวจตราในขานพาหนะนั้น ณ ตำบลใดตำบลหนึ่งตามที่เจ้าพนักงานจะได้ประกาศไว้

๔. ให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน ในการที่จะปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะจัดการควบคุมบุคคลที่เจ้าพนักงานตรวจพบปรากฏว่าเป็นบุคคลต้องห้ามหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ในยานพาหนะหรือสถานที่ใดที่หนึ่ง เพื่อตรวจตราหรือควบคุมนำกลับออกไปนอกราชอาณาจักรสยามตามที่เจ้าพนักงานจะสั่ง

มาตรา ๙ การตรวจยานพาหนะทั้งปวงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา กับ ๖.๐๐ นาฬิกา ในวันรุ่งขึ้นหรือวันหยุดราชการ เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะต้องจ่ายเงินค่าทำการล่วงเวลาตามอัตราซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ในระหว่างเวลาที่ยานพาหนะยังอยู่ในราชอาณาจักรสยาม ถ้ามีการเพิ่มหรือลดคนประจำยานพาหนะหรือโยกย้ายสับเปลี่ยนคนประจำยานพาหนะกับยานพาหนะใด ๆ ก็ดี หรือคนประจำยานพาหนะผู้ใดจะไม่กลับออกไปนอกราชอาณาจักรสยามก็ดี ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะนั้น แจ้งแก่เจ้าพนักงานตามแบบซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คนประจำยานพาหนะไม่กลับออกไปตั้งกล่าว
ในวรรคก่อน ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยาน
พาหนะหรือผู้แทนนำบุคคลเหล่านั้นไปมอบให้แก่เจ้าพนักงาน
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด
ดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยาม คือ

๑. ไม่มีหนังสือเดินทางอันถูกต้องที่ออกให้ โดยรัฐบาล
ซึ่งรัฐบาลสยามได้รับรองแล้ว

๒. ไม่มีรายใต้วเองและใต้อุปการะจากผู้อื่น

๓. ไม่สามารถเสียเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติ
หรือตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติ

๔. มีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายกระทรวง

๕. มีร่างกายพิการหรือจิตต์ฝั่นเพื่อนไม่สมประกอบ หรือ
เป็นโรคซึ่งทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถประกอบการหาเลี้ยงชีพ
ได้ ซึ่งเจ้าพนักงานแพทย์ได้ตรวจลงความเห็นแล้ว

๖. ยังมีใต้อุปการะผู้อื่นใช้ทรัพย์สิน หรือฉ้อฉลชิงทรัพย์
โรค และไม่ยอมให้กระทำการเช่นว่านตามที่กฎหมายบัญญัติ
ไว้

๗. เป็นคนอันซพาลหรือเป็นคนน่าจะก่อเหตุร้ายหรืออันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน หรือราชอาณาจักรสยาม

มาตรา ๑๒ หนังสือเดินทางตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๑ นั้นต้องเป็นหนังสือเดินทางที่ยังมีอายุใช้ได้อยู่ และต้องได้รับการตรวจลงตราจากสถานทูตหรือสถานกงสุลสยามในต่างประเทศแล้วจึงสมบูรณ์ เว้นแต่ประเทศนั้น ๆ ได้มีข้อตกลงไว้กับรัฐบาลสยามเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๓ คนต่างตัวคนใดไม่มีหนังสือเดินทางตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๑ หรือมีหนังสือเดินทางที่ไม่สมบูรณ์ตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๒ เมื่อแสดงให้เห็นที่พอใจของเจ้าพนักงานว่าเป็นบุคคลที่สมควรจะให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามได้แล้ว เจ้าพนักงานจะออกใบสำคัญแสดงรูปพรรณให้ แล้วอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามก็ได้

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ นั้น มิให้ใช้บังคับแก่

๑. ผู้ควบคุมยานพาหนะและคนประจำยานพาหนะซึ่งเพียงแต่แวะเข้ามายังท่าหรือสถานีแห่งราชอาณาจักรสยามแล้วจะกลับออกไป

๒. คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในประเทศใกล้เคียงติดต่อกันเดินทางข้ามพรมแดนอันเป็นการผ่านไปมาชั่วคราวเท่านั้น

มาตรา ๑๕ คนต่างด้าวเมื่อเข้ามาในราชอาณาจักรสยามจะต้องรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากเจ้าพนักงาน

บพัญญุติณมิให้ใช้บังคับแก่

๑. เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี

๒. คนต่างด้าวซึ่งมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบอนุญาตให้กลับแล้ว และใบสำคัญนั้นยังสมบูรณ์อยู่

๓. คนต่างด้าวซึ่งรัฐบาลต่างประเทศได้แจ้งแก่รัฐบาลสยามว่าบุคคลนั้นๆ เข้ามาในราชการของรัฐบาลและครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้

๔. คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการของรัฐบาลสยามโดยมีหนังสือสัญญาจ้างต่อกันและครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้

๕. คนต่างด้าวซึ่งแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานว่าเข้ามาสู่ราชอาณาจักรสยามแต่เพียงชั่วคราวไม่เกินสามสิบวัน

๒. ผู้ควบคุมยานพาหนะและคนประจำยานพาหนะซึ่งเพียงแต่แวะเข้ามายังท่าหรือสถานีแห่งราชอาณาจักรสยามแล้วจะกลับออกไป

มาตรา ๑๖ คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรสยามประสงค์จะเดินทางออกไปจากราชอาณาจักรสยาม จะขอรับใบอนุญาตให้กลับหรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากเจ้าพนักงานก็ได้

มาตรา ๑๗ คนต่างด้าวผู้ใดได้รับใบอนุญาตให้กลับหรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่แล้ว เมื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรสยามอีก ต้องนำใบอนุญาตหรือใบสำคัญซึ่งยังสมบูรณ์อยู่ออกแสดงต่อเจ้าพนักงาน ถ้าคนต่างด้าวผู้นั้นไม่ต้องด้วยข้อห้ามตามมาตรา ๑๑ แล้วก็ให้อนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักรสยามได้

มาตรา ๑๘ คนต่างด้าวผู้ใดได้รับใบสำคัญแสดงรูปพรรณหรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบอนุญาตให้กลับแล้ว ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าเป็นผู้มีอันตรายต่อสันติภาพหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนใบสำคัญและใบอนุญาตที่กล่าวนี้ของผู้นั้นเสียได้ แล้วให้ส่งตัวผู้นั้นออกไปนอกราชอาณาจักรสยาม

มาตรา ๑๘ นอกจากคนต่างด้าวจำพวกที่กล่าวไว้ใน
มาตรา ๑๔ อนุมาตรา ๒ และมาตรา ๑๕ คนต่างด้าวที่เดิน
ทางเข้ามาในราชอาณาจักรสยามและยังไม่ได้ผ่านการตรวจ
ตราของเจ้าพนักงาน ต้องไปรายงานตนเองต่อเจ้าพนักงาน
ภายในกำหนดวันเวลาและสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา กำหนดให้คนต่างด้าวคนหนึ่ง ๆ ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร
สยามมีเงินประจำตัวมา คนต่างด้าวผู้ใดไม่มีเงินประจำ
ตัวมาตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในประกาศนั้น ห้ามมิให้
คนต่างด้าวผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม

ประกาศนี้รัฐมนตรีจะเพิกถอนเปลี่ยนแปลงได้โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา กำหนดจำนวนคนต่างด้าวสัญชาติใด หรือจำพวก
ใด ซึ่งจะให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามในระยะเวลาใด
เป็นจำนวนชายหญิงเท่าใด เมื่อได้ประกาศแล้วห้ามมิให้คน
ต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรสยามเกินจำนวนที่ได้กำหนด
ไว้ในประกาศนั้น

ประกาศนี้รัฐมนตรีจะเพิกถอนเปลี่ยนแปลงได้โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑
มิให้ใช้บังคับแก่

๑. คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการของรัฐบาลสยามหรือ
บุคคลซึ่งรัฐบาลต่างประเทศได้แจ้งแก่รัฐบาลสยามตาม
ระเบียบว่าบุคคลนั้น ๆ มาในราชการของรัฐบาลและครอบครัว
ของบุคคลที่กล่าวนี้

๒. คนต่างด้าวเดินทาง ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจแก่
เจ้าพนักงานว่าเข้ามาสู่ราชอาณาจักรสยาม แต่เพียงชั่วคราว
ไม่เกินสามสัปดาห์ หรือเพื่อประสงค์จะเดินทางผ่านออกไป
ไปจากราชอาณาจักรสยามเท่านั้น

๓. คนต่างด้าวซึ่งมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบอนุญาตให้
กลับ และใบสำคัญนั้น ๆ ยังสมบูรณ์อยู่

มาตรา ๒๓ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรสยาม
ถ้าปรากฏแก่เจ้าพนักงานว่า คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในจำพวก
ที่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ
สั่งส่งกลับออกไปด้วยยานพาหนะที่นำเข้ามาหรือทางที่เข้า
มา หากไม่อาจจะทำได้ตั้งวันนี้ ให้ส่งกลับออกไปด้วยยาน

พาหนะอื่นหรือทางอื่นที่สะดวก โดยให้เจ้าของยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะที่นำเข้ามาเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ แต่ถ้ามีกรณีต้องสอบสวนหรือรอเพื่อส่งกลับ จะสั่งให้กักคนต่างด้าวนั้นไว้ในยานพาหนะนั้นหรือที่ใดที่หนึ่งก่อน แล้วจึงสั่งให้กลับออกไปตามนัยที่กล่าวแล้วข้างต้นก็ได้

ค่าใช้จ่ายในการกักคนต่างด้าวนั้น ให้เจ้าของยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะที่นำเข้ามาเป็นผู้เสียตามอัตราซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ถ้าเจ้าพนักงานเห็นว่าจะกักคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรสยามไว้เพื่อตรวจตราหรือออกใบสำคัญแสดงรูปพรรณ หรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ จะเป็นการชักช้า หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป เจ้าพนักงานจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดผู้หนึ่งมีประกัน หรือมีประกัน และหลักประกันโดยรับรองว่าจะมาพบกับเจ้าพนักงานตามกำหนดวันเวลา และสถานที่ ตามที่ได้แจ้งให้ทราบก็ได้

มาตรา ๒๕ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือปรากฏว่าผู้ใดกระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเรียก

หรือจับผู้นั้นไปจัดการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ทำการสอบสวนได้ด้วย

มาตรา ๒๖ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกักคนต่างด้าวไว้ได้ไม่เกินสี่วัน ใน
กรณีที่มีเหตุจำเป็นจะยึดเวลาเกินกว่าสี่วันก็ได้เท่าเหตุจำเป็น
แต่มิให้เกินสิบห้าวัน ให้เจ้าพนักงานบันทึกเหตุจำเป็นที่
ต้องยึดเวลาไว้ให้ปรากฏด้วย

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะกักคนต่างด้าวไว้เกินกว่ากำหนด
เวลาในวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานยื่นคำร้องต่อศาลขอให้
กักคนต่างด้าวไว้ต่อไปอีกมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบห้าวันและ
ถ้าจำเป็นจะกักคนต่างด้าวไว้ต่อไปอีก เจ้าพนักงานจะยื่น
คำร้องต่อศาลขอให้กักไว้ต่อไปอีกก็ได้

มาตรา ๒๗ คำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งให้คนต่างด้าว
ผู้ใดกลับออกไปนอกราชอาณาจักรสยาม ให้ทำเป็นหนังสือ
แจ้งแก่คนต่างด้าวผู้นั้น คนต่างด้าวผู้นั้นจะยื่นคำคัดค้านหรือ
คำร้องขอความผ่อนผันต่ออธิบดีกรมตำรวจก็ได้ ให้อธิบดี
กรมตำรวจเป็นผู้วินิจฉัยสั่ง

เมื่อคนต่างด้าวผู้นั้นยังไม่พอใจในคำวินิจฉัย ของอธิบดี
กรมตำรวจ ก็มีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี และคำ
วินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ถือว่าถึงที่สุด

การยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอความผ่อนผัน หรือยื่น
อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนด
สี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับทราบ คำสั่งนั้น

มาตรา ๒๘ ผู้ใดต่อสู้ว่าตนมิใช่เป็นคนต่างด้าว ผู้นั้นจะ
ต้องเป็นผู้พิสูจน์ จะร้องขอพิสูจน์ต่อเจ้าพนักงาน หรือร้อง
ขอพิสูจน์ต่อศาลก็ได้

การพิจารณาคำร้องให้ศาลแจ้งแก่พนักงานอัยการ พนักงาน
อัยการมีสิทธิที่จะโต้แย้งคัดค้านได้

มาตรา ๒๙ คนต่างด้าวผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตาม
กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว ให้สันนิษฐานไว้
ก่อนว่าผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม โดยมีได้ปฏิบัติ
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีจะ
อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรสยามภายใน
เงื่อนงำใด ๆ ก็ได้ตามแต่จะเห็นควร

ในเขตต์ใดซึ่งรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรที่จะยกเว้น
ค่าธรรมเนียมเข้าเมือง หรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
ในกรณีใด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาให้ยกเว้นได้

ประกาศนี้รัฐมนตรีจะเพิกถอนเสียได้โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๑ นอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งมี
ราชการเกี่ยวข้องกับยานพาหนะนั้น ๆ หรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาต
ต่อเจ้าพนักงาน ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นไปบนยานพาหนะทางน้ำ
ซึ่งเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรสยามหรือนำเรือเข้าเทียบ
ยานพาหนะที่วันก่อนที่เจ้าพนักงานได้ทำการตรวจตราใน
ยานพาหนะนั้นเสร็จแล้ว

มาตรา ๓๒ คนต่างด้าวผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานเห็นว่าเป็น
ผู้ที่ต้องห้าม มิให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามตามความใน
มาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๒,๓ และ ๘ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ
ส่งตัวผู้นั้นไปควบคุมไว้ณสถานที่ใด ๆ เพื่อจัดการต่อไปหรือ
จะสั่งให้ส่งกลับออกไปโดยยานพาหนะที่นำเข้ามา ก็ได้แล้ว
แต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๓๓ คนต่างด้าวผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานเห็นหรือสงสัยว่าเป็นผู้ที่ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามตามความในมาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๔, ๕ และ ๖ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปควบคุมไว้ยังโรงพยาบาล ซึ่งเจ้าพนักงานแพทย์จะได้กำหนดให้ หรือจะส่งให้กักไว้ในยานพาหนะที่น่าคนต่างด้าวผู้นั้นเข้ามหรือที่ใดที่หนึ่งเพื่อจัดการต่อไป หรือจะสั่งให้ส่งกลับออกไปโดยยานพาหนะนั้นก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๓๔ ถ้ามีกรณีเป็นที่สงสัยว่าคนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม เพื่อทำการค้าหญิงหรือเด็ก หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าหญิง หรือเด็ก เจ้าพนักงานจะกำหนดให้คนต่างด้าวผู้นั้น หรือหญิง หรือเด็กนั้น มารายงานตนต่อเจ้าพนักงานภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันต่อครั้ง

มาตรา ๓๕ ในการออกใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ใบอนุญาตให้กลับ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกว่าอัตราดังต่อไปนี้

๑. ใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกิน สิบบาท

๒. ใบอนุญาตให้กลับ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกินยี่สิบบาท

๓. ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๓๖ ใบสำคัญต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาในมาตรา ๓๕ นั้น ให้มีอายุใช้ได้ ดังนี้

๑. ใบสำคัญแสดงรูปพรรณให้มีอายุใช้ได้หนึ่งปี นับแต่วันที่ออกให้

๒. ใบอนุญาตให้กลับ ให้มีอายุใช้ได้หนึ่งปี นับแต่วันที่ออกให้

ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้ใช้ได้ตลอดไป แต่ถ้านำออกไปนอกราชอาณาจักรสยามให้ถือว่าขาดอายุ ถ้าผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ประสงค์จะมีให้หนังสือของตนขาดอายุให้นำหนังสือที่วานมาให้เจ้าพนักงานสลักหลังลงวันเดือนปีก่อนออกไป เมื่อผู้นั้นนำใบสำคัญกลับเข้ามาภายในหนึ่งปี นับแต่วันสลักหลัง ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๓๗ ใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ใบอนุญาตให้กลับ หรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ของผู้ใด เป็นอันตรายหรือสูญหายไป ด้วยประการใด ๆ เมื่อผู้นั้นประสงค์จะได้ใบแทน เมื่อ

เจ้าพนักงานสอบสวนเป็นทพอใจแล้ว ก็ให้ออกใบแทนใบสำคัญนั้น ๆ ให้ และให้เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกว่าอัตราดังต่อไปนี้

๑. ใบแทนใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกินสองบาท
๒. ใบแทนใบอนุญาตให้กลับ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกินสี่บาท
๓. ใบแทนใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้เรียกเป็นเงินไม่เกินยี่สิบบาท

มาตรา ๓๘ เมื่อปรากฏว่าคนประจำยานพาหนะผู้ใดไม่ได้กลับออกไปโดยหลบหนี หรือหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ได้นำตัวจัดการตามความในมาตรา ๑๐ เจ้าของยานพาหนะและผู้ควบคุมยานพาหนะต้องรับผิดชอบร่วมกันชำระค่าธรรมเนียมเข้าเมืองแทนคนประจำยานพาหนะนั้น ๆ เป็นทวีคูณ

มาตรา ๓๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่พนักงานทูตและพนักงานกงสุลต่างประเทศประจำราชอาณาจักรสยามและครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้

มาตรา ๔๐ เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๗ อนุมาตรา ๓ หรือ ๔ หรือมาตรา ๑๐ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่ร้อยบาท

ถ้าเจ้าของ ยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใด ละเลยหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือยื่นบัญชีไม่ถูกต้องตรงกับความจริงตามบทบัญญัติในมาตรา ๗ อนุมาตรา ๑ หรือ ๒ ผู้นั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทขึ้นไป จนถึงห้าพันบาทหรือปรับสามเท่าของเงินค่าธรรมเนียมที่คนต่างด้าวจะต้องเสียเป็นรายตัวบุคคลแล้วแต่จำนวนไหนจะมากกว่ากัน

มาตรา ๔๑ เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๘ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทขึ้นไป จนถึงหนึ่งพันบาทหรือปรับสามเท่าของเงินค่าธรรมเนียมที่คนต่างด้าวจะต้องเสียเป็นรายตัวบุคคล แล้วแต่จำนวนไหนจะมากกว่ากัน

มาตรา ๔๒ คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรสยามโดยฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนหลัก

เลี้ยงไม่กลับออกไปตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ผู้นั้นมีความ
ผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทขึ้นไปจนถึงหนึ่งพัน
บาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร
สยามโดยฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ
นี้ หรือช่วยเหลือคนต่างด้าวให้หลีกเลี่ยงบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่
สองร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหก
เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๘
ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๑ ผู้นั้นมีความ
ผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่มารายงานตนตามคำสั่งของ
เจ้าพนักงานตามความในมาตรา ๓๔ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือ
ทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๖ คนต่างด้าวผู้ใดต้องโทษตามมาตรา ๕๒ หรือ
มาตรา ๕๓ เมื่อพ้นโทษแล้ว ให้เจ้าพนักงานนำตัวมาจัดการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือจะส่งส่งกลับก็ได้

มาตรา ๕๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๐๐๐)

๘๘๕

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรควบคุมการทำ
ยางสน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ไม่มีเจ้าของโดยชอบด้วยกฎหมาย

“ต้นสน” หมายความว่า ต้นสนชนิดที่ให้ยางสน หรือ ต้นไม้ที่เรียกกันว่าไม้เคาะ ไม้จวง หรือไม้ไต่

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการกรมป่าไม้ หรือข้าราชการอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ บุคคลใดประสงค์จะทำการเจาะต้นสนเอายางที่ดี หรือเก็บยางสนที่ดี ในป่าแห่งหนึ่งแห่งใด ต้องได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ก่อน จึงจะทำได้

มาตรา ๕ ในการอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายางหรือเก็บยางสนตามมาตรา ๔ นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจวางโครงการเปิดป่าได้ตามหลักวิชาการ และอาจให้อนุญาตโดยจำนวนต้น หรือโดยเจ้าผูกขาดเป็นป่าๆ ไปก็ได้ และในการอนุญาตผูกขาดจะให้เรียกประมูลค่าเปิดป่าด้วยก็ได้

มาตรา ๖ ใบอนุญาตให้เจาะต้นสนเอื้องกิ่งดี หรือ ให้เก็บยางสนกิ่งดี ถ้าเป็นการอนุญาตโดยจำนวนต้น ให้มี อายุฉบับหนึ่งไม่เกิน ๑ ปี และถ้าเป็นการอนุญาตโดยเช่า ผูกขาดป่า ให้มีอายุฉบับหนึ่งไม่เกิน ๕ ปี นับตั้งแต่วัน ออกใบอนุญาตเป็นต้นไป ใบอนุญาตให้สิ้นอายุในวันที่ ๓๑ มีนาคม

มาตรา ๗ ในการอนุญาตให้เจาะต้นสนเอื้องหรือให้ เก็บยางสนนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม จากผู้รับอนุญาตเรียงต้น ต้นละไม่เกิน ๒๕ สตางค์ต่อปีหรือ เศษของปี

มาตรา ๘ การเจาะต้นสนเอื้องนั้น ห้ามมิให้เจาะต้น ที่มีขนาดต่ำกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร วัดโดยรอบลำต้นตรงที่ สูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดินระดับสูงสุดที่โคนต้น แต่ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตีตราหรือทำเครื่องหมายประจำต้น สนให้ทำการเจาะเอื้อง ผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะได้แต่ เฉพาะต้นที่มียตราหรือเครื่องหมายตามที่ระบุไว้ใน ใบ อนุญาตเท่านั้น

มาตรา ๘ ต้นสนต้นหนึ่งๆ ให้ทำการเจาะได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดโตตั้งแต่ ๑๒๐ เซ็นติเมตรถึง ๑๕๐ เซ็นติเมตร อนุญาตให้เจาะได้เพียง ๑ ร่อง

(ข) ขนาดโตกว่า ๑๕๐ เซ็นติเมตรถึง ๒๐๐ เซ็นติเมตร อนุญาตให้เจาะได้ไม่เกิน ๒ ร่อง โดยให้ร่องอยู่ประมาณระดับเดียวกัน ตรงกันข้ามคนละด้านของลำต้น

(ค) ขนาดโตกว่า ๒๐๐ เซ็นติเมตรขึ้นไป อนุญาตให้เจาะได้ไม่เกิน ๓ ร่อง โดยให้ร่องอยู่ประมาณระดับเดียวกัน และเว้นระยะระหว่างร่องให้เท่ากัน

มาตรา ๑๐ ร่องหนึ่งๆ ที่อนุญาตให้เจาะได้ตามมาตรา ก่อนนั้น ให้มีขอบล่างของร่องสูงจากพื้นดินระดับสูงสุดที่โคนต้นไม่เกินกว่า ๓๐ เซ็นติเมตร และในการเจาะชั้นต้น ให้มีขนาดร่องดังนี้

(ก) ส่วนยาวตามลำต้นไม่เกินกว่า ๑๕ เซ็นติเมตร

(ข) ส่วนกว้างไม่เกินกว่า ๑๐ เซ็นติเมตร

(ค) ส่วนลึกเข้าไปในเนื้อไม้ไม่เกินกว่า ๓ เซ็นติเมตร

ร้องที่เจาะแล้วตามวรรคก่อนนั้น ให้ผู้รับอนุญาตขยาย
ได้แต่ส่วนยาวขึ้นไปตามลำดับเท่านั้น โดยอัตราไม่เกินกว่า
๓๐ เซนติเมตรต่อ ๑ ปี

มาตรา ๑๑ ในการเจาะต้นสนเอื้อง ห้ามิให้ใช้ไฟ
สุ่มหรือเผาต้นสน

มาตรา ๑๒ การเจาะต้นสนเอื้องก็ดี หรือการเก็บ
หรือขนขางสนในป่าก็ดี ถ้าผู้รับอนุญาตมิได้ทำกรานั้น ๆ
ด้วยตนเอง ผู้รับอนุญาตต้อง ขอรับใบคู่มือจากพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ให้ไว้แก่คนงานหรือลูกจ้างของตนทุกคนไป

การออกใบคู่มือคนงานหรือลูกจ้างตามวรรคก่อนนั้น ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้รับอนุญาต
ไม่เกินฉบับละ ๑๐ สตางค์ และใบคู่มือเช่นนี้ให้มีอายุได้
ไม่เกินอายุของใบอนุญาต

มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตและใบคู่มือที่ออกตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้เฉพาะตัว จะโอนหรือให้บุคคล
อื่นยืมใช้หาได้ไม่ เว้นแต่ในเรื่องใบอนุญาตซึ่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่บันทึกให้โอนกันได้

มาตรา ๑๕ ใบอนุญาตและใบคู่มือที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกตรวจดูได้เสมอ บุคคลใดกระทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บหรือขนยางสนในป่าโดยไม่สามารถแสดงใบอนุญาตหรือใบคู่มือ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ากระทำการนั้น ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับถึงกรกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือโดยคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นหรือทดลองในทางวิชาการ

มาตรา ๑๖ บุคคลใดได้รับใบอนุญาตหรือใบคู่มือเพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้ หากกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ก็ดี นอกจากโทษตามมาตรา ๑๗ ต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าชั้นเจ้าพนักงานป่า ไม่มีอำนาจเพิกถอน ใบอนุญาตหรือใบคู่มือ นั้นเสียได้

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๔, ๘, ๑๑, หรือ ๑๓ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๙ หรือ ๑๐
ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หน้าที่รักษาการให้ขึ้นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวง
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวางระเบียบเพื่อปฏิบัติให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๑๒๒)

๘๕๖

พระราชบัญญัติ

เงินเดือนและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิศย์ทิพฉาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกจากข้าราชการประจำการให้ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๒๕๐ บาท แต่ถ้าเป็นข้าราชการประจำการ ให้ได้รับเบี้ยประชุมและพาะในสมัยประชุมเดือนละ ๒๕๐ บาท”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ประธานสภาและรองประธานสภานั้น นอกจากประโยชน์ที่จะได้รับในฐานะเป็นสมาชิกแล้ว ให้ได้รับ

เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่งประธานเดือนละ ๕๐๐ บาท
รองประธานเดือนละ ๒๐๐ บาท ”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)
พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

มาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนและค่า
พาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๒ ซึ่งพระราช
บัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกมีข้อความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกจากข้าราชการประจำ
การ ให้ได้รับเงินเดือนในสมัยประชุมเดือนละ ๕๕๐ บาท นอกสมัย
ประชุมเดือนละ ๓๐๐ บาท แต่ถ้าเป็นข้าราชการประจำการให้ได้
รับเบี้ยประชุมเฉพาะในสมัยประชุมเดือนละ ๒๐๐ บาท ”

๘๕๕

“มาตรา ๔ ประชวรณต์ภวแฉะรอรงประชรวณต์ภวนัน นอกจกั
ประโยชน์ท่จะค้รรับในฐวณเป็นตมวชิกรแฉ้ว ให้ค้รรับเงินเพิ่มพิเศษ
ประจ้วค้วค้วแห่งประชรวณค้รอนตฉะ ๔๐๐ บวท รอรงประชรวณค้รอนตฉะ
๒๐๐ บวท”

(รวชตฉิจจวณบศภชว เล่ม ๕๔ วณท์ ๒๐ ถนบยวณ นห้ ๑๑๒ค)

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างสถานีทดลอง
การเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ ตามที่ได้กำหนดเขตต์ไว้ในพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตต์ที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อ
จัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัดสร้าง สถานีทดลองการ
เกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในเขตที่ตั้ง
กำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายนาม
ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชี
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กระทรวงเกษตรธิการ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมี
หน้าที่รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ กันยายน หน้า ๑๑๓๓)

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียไร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรให้มีการควบคุม
การเรียไร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบ วันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเรียไร” หมายความว่า รวมตลอดถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ไร่ หรือรับไร่ ซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยปริยาย ว่ามีไร่เป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยน ไร่หรือรับไร่ธรรมดา แต่เพื่อเป็นการรวบรวมทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

“บุทธภัณฑ์” หมายความว่า บุทธภัณฑ์ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมบุทธภัณฑ์

“สิ่งพิมพ์” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การเรียไร ซึ่งทะเบียนการเมืองหรือสภาภาษาสยามเป็นผู้จัดทำ

มาตรา ๖ การเรียไร่ตั้งต่อไปนี้ห้ามมิให้กระทำ

(๑) การเรียไร่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมทรัพย์สินมาใช้เป็นค่าปรับ ค่าเสียหาย ค่าธรรมเนียม หรือค่าทนายแทนหรือชดใช้ให้แก่จำเลยในคดีอาญา แต่ทั้งนี้ย่อมไม่หมายความถึงการขอร้องให้ช่วยเหลือกันในระหว่างวงศัญาติของจำเลยตามประเพณี

(๒) การเรียไร่โดยกำหนดเก็บเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเป็นอัตรา โดยคำนวณตามเกณฑ์ปริมาณสินค้า ผลประโยชน์หรือวัตถุอย่างอื่น

(๓) การเรียไร่อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมทรามแก่ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) การเรียไร่อันอาจเป็นเหตุกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงถึงทางพระราชไมตรีต่อรัฐบาลต่างประเทศ

(๕) การเรียไร่เพื่อจัดหายุทธภัณฑ์ให้แก่ต่างประเทศ

มาตรา ๗ การเรียไร่ในถนนหลวงหรือในที่สาธารณะสถานก็ดี การเรียไร่โดยโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ ด้วยวิทยุกระจายเสียง หรือด้วยเครื่องเปล่งเสียงก็ดี จะทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อความในวรรคก่อนนี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) การเรียกรับซึ่งมูลนิธิอันได้จดทะเบียนแล้วเป็นผู้จัดทำโดยได้แจ้งความให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือแล้ว

(๒) การเรียกรับเพื่อกุศลสงเคราะห์ในโอกาสที่บุคคลประชุมกันประกอบศาสนกิจ

(๓) การขายสิ่งของเป็นการเรียกรับในงานออกงาน หรือในที่นัดประชุม จะเพาะแห่งอันใดจัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้มีการออกงาน หรือผู้จัดให้มีการนัดประชุม เป็นผู้จัดให้มีขึ้น

มาตรา ๘ ในการขอรับอนุญาตตามความในมาตรา ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งปฏิเสธไม่ออกใบอนุญาตให้ก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องขอ

ผู้รับคำสั่งปฏิเสธตามวรรคก่อน อาจอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในจังหวัดพระนครและธนบุรีต่อคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้น ในจังหวัดอื่นต่อคณะกรรมการจังหวัด ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันได้รับ

คำสั่งนั้น คำชี้ขาด ของคณะ กรรมการ หรือคณะกรรมาการ
จังหวัดแล้วแต่กรณีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘ ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลตั้งต่อไปน้ทำการ
เรียไร

(๑) ผู้เยาว์

(๒) บุคคลผู้มีคำสั่งของศาลแสดงว่าเป็นผู้ไร้ ความ
สามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) บุคคลเป็นโรคซึ่งเป็นที่น่ารังเกียจ

(๔) บุคคลผู้เคยต้องโทษฐาน ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
ตามกฎหมายลักษณะอาญา ตั้งแต่มาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๓๒๐
และพ้นโทษมายังไม่ครบห้าปี หรือบุคคลที่พนักงานเจ้า
หน้าที่เห็นว่ามี ความประพฤดิหรือหลักฐานไม่น่าไว้ใจให้เป็น
ผู้ทำการเรียไร

มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตที่ออกให้เพื่อการเรียไรในถนน
หลวงหรือในที่สาธารณะสถานนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
กำหนดเขตต์ หรือสถานที่และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้
ทำการเรียไร และกำหนดวันสิ้นอายุแห่งใบอนุญาตไว้ให้
ชัดเจนในใบอนุญาตนั้นด้วย

มาตรา ๑๑ บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการเรียไร ต้อง มีใบอนุญาตติดตัวอยู่ ในขณะที่ทำการเรียไร และต้องให้ เจ้าหน้าหรือบุคคลผู้ประสงค์จะเข้าส่วนเรียไรตรวจดู เมื่อ เจ้าหน้าหรือบุคคลนั้นเรียกร้อง

แต่ถ้าการเรียไรใดซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดทำประจำที่ ผู้ได้รับอนุญาตต้องติดหรือตั้งใบอนุญาตนั้นไว้ ณ ที่ที่ทำการเรียไร ให้เห็นได้ โดยชัดเจน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำการเรียไรอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการเรียไรซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้บัญญัติว่าจะต้องได้รับอนุญาต แต่กระทำโดยมิได้รับอนุญาต กิติ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๓ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเรียไรผู้ใด กระทำ การเรียไรนอกกำหนด เขตต์ หรือสถานที่กำหนดไว้ในใบ อนุญาตหรือใช้ใบอนุญาตที่สิ้นอายุกระทำการเรียไรกิติ หรือ กระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๑๑ กิติ ผู้นั้นมีความผิดต้อง ระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกิจการ
อย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๑๓๘)

พระราชกฤษฎีกา
จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี
พุทธศักราช ๒๔๗๖ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลัง)

๒. กองตรวจเงินแผ่นดินส่วนกลาง

๓. กองตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้ไป
ตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๑๔๕)

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘
(ฉบับที่ ๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘
นายกรัฐมนตรีออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้อยู่ท้ายข้อ ๑๑ (๑) แห่งกฎสำนัก
นายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

“หรือหมวกกันแดดสีทากีสายรัดคางหนังสีเหลือง ติด
ตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีเหลืองหน้าหมวก”

กฎให้ ไว้ณวันที่ ๑๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๑๔๘)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่กรมมหาดไทย

ข้อ ๒. ผู้ได้รับปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรม
ศาสตร์และการเมือง หรือเป็นเนติบัณฑิต หรือสำเร็จการ
ศึกษาจากโรงเรียนข้าราชการพลเรือน หรือจากคณะ
นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ
ปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายหรือทางปกครอง
ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ซึ่ง ก.พ. เห็นให้ไม่ต่ำกว่า
ปริญญาตรีแห่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง
ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบ คัดเลือกบรรจุเขา
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นปลัดอำเภอ
หรืออักษรเลข หรืออำเภอ หรือปลัดอำเภอชั้นพิเศษ
หรืออักษรเลขชั้นพิเศษ หรืออำเภอชั้นพิเศษ หรือผู้ตรวจ
การเทศบาล ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นต้นอันดับ ๑

ส่วนผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรดังกล่าวแล้ว ซึ่งได้รับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งหัวหน้าผู้ตรวจการเทศบาล หรือผู้ตรวจการเทศบาลมาก่อน วันไขกฏนี้ ให้บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเทศบาลได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันดับ ๓ ก.

ข้อ ๓. ผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่นๆ นอกจากที่ระบุไว้ในกฏนี้ ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๑) มาใช้ได้โดยอนุโลม

ข้อ ๔. การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตร ได้รับราชการสังกัดกรมมหาดไทยหรือได้ฝึกหัดงานในกรมมหาดไทยมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนแล้ว จะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณีนอกจากนี้ให้ใช้วิธีสอบคัดเลือก

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทน

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๕๑๔๕)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ฉบับที่ ๒๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การร้องทุกข์เนื่องจากการถูกลงโทษฐานผิดวินัย
ให้ร้องต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่งโดย
ทำเป็นคำร้องมีสำเนาถูกต้อง ๑ ฉบับยื่นต่อผู้บังคับบัญชา
เหนือตนภายในห้าวัน นับแต่วันทราบคำสั่ง แต่ห้ามมิให้
ยื่นคำร้องนั้นในวันเดียวกันกับวันที่ได้ทราบคำสั่ง

ข้อ ๒. ให้ผู้รับคำร้องทุกข์ส่งคำร้องทุกข์นั้นพร้อมด้วย
คำชี้แจงของตนถ้าจะมี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป
ไปตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์
อันถูกต้องตามกฎข้อ ๑

ข้อ ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่งลงโทษพิจารณาและ
วินิจฉัยคำร้องทุกข์ให้เสร็จภายในกำหนดสัปดาห์วัน นับแต่

วันรับคำร้องทุกข์ เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งจะพิจารณาให้ทัน
ภายในกำหนดนั้นไม่ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสอง
ครั้ง ครั้งหนึ่ง ๆ เป็นเวลาไม่เกินเจ็ดวัน และต้องแสดง
เหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง

ข้อ ๔. ถ้าผู้ทำหน้าที่พิจารณา คำร้องทุกข์ ตามกฎ ข้อ ๓
วินิจฉัยให้ลงโทษอื่นตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิม หรือ
เบากว่า ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ แต่ถ้าวินิจฉัย
สั่งให้เพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิร้องอุทธรณ์ต่อผู้บังคับ
บัญชาเหนือขึ้นไปได้อีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นคำร้องอุทธรณ์ต่อ
ผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วัน
ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยอุทธรณ์ชั้นนี้เป็นที่สุด

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษากรมแทน

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๑๑๕๑

๕๑๗

พระราชบัญญัติ

โรงรับจำนำ

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

กษัตริย์สยาม เสด็จทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุง
พระราชบัญญัติโรงรับจำนำเพื่อให้สมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงจมน้ำ รัตนโกสินทรศก ๑๑๔ และพระราชบัญญัติโรงจมน้ำ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับจมน้ำ” หมายความว่า ผู้ถือใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจมน้ำตามพระราชบัญญัตินี้

“รับจมน้ำ” หมายความว่า กิจกรรมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖

“ทรัพย์สินจมน้ำ” หมายความว่า ทรัพย์สินของที่ผู้รับจมน้ำรับไว้ตามความในมาตรา ๖

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้สมุหนายกกระทรวงการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ กิจกรรมทั้งหลายในบรรดาที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้รับจมน้ำกระทำได้ เว้นแต่ ผู้รับจมน้ำจะมอบให้ผู้จัดการ ตัวแทน ลูกมือ ฝึกหัด หรือลูกจ้างเป็นผู้จัดทำก็ได้ แต่เพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ถ้าผู้จัดการ ตัวแทน ลูกมือ ฝึกหัด หรือลูกจ้างนั้นได้กระทำ
หรืองดเว้นการใด ๆ ในหน้าที่ทางการ หรือเกี่ยวกับกิจการ
ของโรงรับจำนำ ก็ให้ถือว่าผู้รับจำนำได้กระทำ หรืองด
เว้นการนั้น ๆ ด้วยตนเอง

มาตรา ๖ บุคคลที่รับจำนำทรัพย์สินของเป็นประกันเงินกู้ซึ่ง
มีจำนวนไม่เกินสี่ร้อยบาทก็ดี รับหรือซื้อทรัพย์สินของโดย
ใช้หรือทดลองเงินให้สำหรับสิ่งของนั้น เป็นจำนวนเงินไม่
เกินสี่ร้อยบาทก็ดี โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรง
หรือโดยปริยายตามพฤติการณ์ว่าทรัพย์สินของนั้น ๆ ทั้งหมด
หรือแต่บางส่วน จะได้ไถ่คืนในภายหลัง ถ้าได้ทำการที่
นี้เป็นปกติธุระ ก็ให้ถือว่าบุคคลนั้นตั้งโรงรับจำนำตามความ
หมายแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลใดตั้งโรงรับจำนำ เว้นไว้แต่
จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำนั้น ให้ใช้ได้เพียงวันที่ ๓๑
มีนาคม ของปีที่ออก และให้ใช้ได้โดยเฉพาะบุคคลและ
สถานที่ตามเงื่อนไข ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ การอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ ต้องกระทำ โดยว่าประมวลทุกระยะเวลา ๕ ปี เริ่มแต่พุทธศักราช ๒๔๘๑ ตามวิธีการซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ผู้รับจำนำจะต้องเสียค่าใบอนุญาตเป็นรายเดือน สำหรับ จังหวัดพระนครและธนบุรีเดือนละร้อยห้าสิบบาท สำหรับ จังหวัดอื่น ๆ ตามอัตราซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยมีให้ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบและมิให้เกินกว่าร้อยละยี่สิบต่อเดือน เงินค่าใบอนุญาตนี้ต้องชำระล่วงหน้าทุกเดือน และให้ เจ้าพนักงานออกใบเสร็จรับเงินค่าใบอนุญาตให้แก่ผู้รับจำนำ ทุกคราว

บทบัญญัติในสองวรรคก่อน มิให้ใช้บังคับ ในกรณีที่ เทศบาลเป็นผู้รับจำนำ

มาตรา ๙ ให้ผู้รับจำนำติดป้ายบอกชื่อและยี่ห้อของตน กับเขียนคำว่า “โรงรับจำนำ” เป็นอักษรไทยขนาดใหญ่ ให้แลเห็นได้ชัดเจน ไว้ที่หน้าโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดจำนวนโรงรับ จำนำ และท้องถิ่นที่ตั้งโรงรับจำนำสำหรับจังหวัดหนึ่ง ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร หรือจะยังไม่ให้มีโรงรับจำนำขึ้นใน ท้องถิ่นใดจังหวัดใดก็ได้

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๘ วรรค ๑ บุคคล จะได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำต่อเมื่อ

(๑) เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามกฎหมายลักษณะ อาญาส่วนที่ ๕ หมวดที่ ๕-๖-๗ ๘ และส่วนที่ ๘ หมวด ที่ ๑-๒-๓-๔-๕-๖

(๒) นำพยานหลักฐานมาแสดงจนเป็นที่พอใจแก่ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตได้ว่าตนเป็นคนมีความประพฤติ ดีกับมีทรัพย์สินพอที่จะตั้งโรงรับจำนำและดำเนินกิจการนั้น ต่อไปได้

(๓) สถานที่ซึ่งมีความจำเป็นจะตั้งเป็นโรงรับจำนำขึ้น รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับสถานที่นั้น ซึ่งอยู่ในความครอบครอง ของบุคคลที่ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำ ไม่เป็นที่ซึ่งโจร ผู้ร้ายหรือคนที่มีความประพฤติไม่ดีไปมาบ่อย ๆ

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเรียกดอกเบี้ยหรือกำไร สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ๑ สตางค์ต่อเดือน สำหรับเงินต้นไม่เกิน ๒๕ สตางค์

(๒) ๒ สตางค์ต่อเดือน สำหรับเงินต้นเกินกว่า ๒๕ สตางค์ ขึ้นไปถึง ๕๐ สตางค์

(๓) ๓ สตางค์ต่อเดือน สำหรับเงินต้นเกินกว่า ๕๐ สตางค์ขึ้นไปถึง ๑ บาท

(๔) บาทละ ๒ สตางค์ต่อเดือน สำหรับเงินต้นเกินกว่า ๑ บาทขึ้นไป แต่ต่ำกว่า ๘๐ บาท

(๕) ร้อยละ ๑๕ ต่อปี สำหรับเงินต้นตั้งแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๒ ให้ผู้รับจำนำเขียนอัคราตอกเบี่ยงที่จะเรียกเอาหนี้ เป็นภาษาไทยให้ชัดเจนติดไว้ที่โรงรับจำนำของตนในที่เปิดเผย เพื่อให้คนทั้งหลายที่มายังโรงรับจำนำเห็นได้ถนัด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเอาทรัพย์สินจำนำหลุดเป็นสิทธิ์ เว้นแต่ได้ขาดส่ง ดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาเกินกว่าสี่เดือน

มาตรา ๑๕ ทรัพย์สินจำนำที่หลุดเป็นสิทธิ์แก่ผู้รับจำนำตามมาตรา ๑๔ นั้น ห้ามมิให้ผู้รับจำนำนำออกจำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากสภาพเดิม จนกว่าผู้รับจำนำจะได้ทำบัญชีทรัพย์สินที่หลุดเป็นสิทธิ์ยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และมีได้รับคำอายัดทรัพย์สินเหล่านั้นจากเจ้าพนักงานภายในเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันยื่นบัญชี

มาตรา ๑๖ เมื่อมีการรับจำนำหรือส่งดอกเบี้ยยแต่ละครั้ง ผู้รับจำนำต้องจดยรายการดังต่อไปนี้ ลงไว้ในต้นขั้ว และปลายขั้วสมุดตัวรับจำนำให้ตรงกันคือ

- (๑) เลขลำดับ
- (๒) ชื่อและตำบลที่ตั้งของโรงรับจำนำ
- (๓) วันเดือนปี และเวลารับจำนำ
- (๔) วันเดือนปี และเวลาส่งดอกเบี้ยย ถ้ามี
- (๕) ประเภท ลักษณะ รูปพรรณ ขนาด น้ำหนัก และจำนวนทรัพย์สินที่รับจำนำ
- (๖) ชื่อตัว นามสกุล เพศ อายุ เชื้อชาติและ สัญชาติของผู้จำนำ
- (๗) อาชีพของผู้จำนำ
- (๘) ตำบล อำเภอ และจังหวัดซึ่งเป็นดินที่อยู่ของผู้จำนำ (ถ้าปรากฏเลขบ้านและช้อถนนก็ให้จดลงไว้ด้วย)
- (๙) ราคาทรัพย์สินที่ผู้รับจำนำกับผู้จำนำตกลงประเมิน
- (๑๐) จำนวนเงินที่รับจำนำ
- (๑๑) จำนวนเงินดอกเบี้ยยที่ผู้จำนำจะต้องส่ง

ตัวรับจ่านำจะบับปลายขั้วนั้น ให้มอบแก่ผู้จ่านำ หรือผู้ส่งตอกเบี้ยแล้วแต่กรณี ให้ผู้รับจ่านำรักษาค้นขั้วไว้ และให้ทำเลขลำดับติดไว้ที่ทรัพย์สินซึ่งรับจ่านำนั้น ให้ตรงกับเลขลำดับในตัวนั้น

สมุดตัวรับจ่านำที่วางนี้ ผู้รับจ่านำต้องนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตราก่อนทุกครั้ง

ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนใหม่ทุกเดือน ให้ผู้รับจ่านำยื่นบัญชีรับเดือน แสดงยอดจำนวนทรัพย์สินที่รับจ่านำ จำนวนบุคคลผู้จ่านำ จำนวนเงินที่รับจ่านำ และจำนวนตอกเบี้ยตามแบบของกระทรวงมหาดไทยต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ ตัวรับจ่านำของโรงรับจ่านำที่ได้ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าอากรแสกมป์ตามกฎหมายว่าด้วยอากรแสกมป์

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินสิ่งใดที่ผู้จ่านำได้ไล่คืนไปแล้วก็ดี หรือทิ้งให้หลุดและผู้รับจ่านำได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากสภาพเดิมแล้วก็ดี ให้ผู้รับจ่านำจดหมายเหตุลงไว้ในต้นขั้วสมุดตัวรับจ่านำจะบับสุดท้ายในกรณีนั้น ให้

ปรากฏเป็นหลักฐานว่า ผู้จำนำได้ไถ่ทรัพย์สินคืนไปแต่วัน
เดือนปีใด หรือได้มีการจำหน่ายไปยังผู้ใด ตั้งบ้านเรือน
อยู่ที่ไหน แต่เมื่อใด หรือได้เปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจาก
สภาพเดิมแล้วประการใด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้รับจำนำจัดให้ผู้จำนำและผู้ส่งดอกเบี้ย
พิมพ์ลายนิ้วแม่มือขวาลงไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำ ถ้าใช้นิ้ว
แม่มือขวาไม่ได้ ให้ใช้นิ้วแม่มือซ้ายหรือนิ้วอนของมือขวา
หรือซ้ายแทน แต่ต้องจดหมายเหตุให้ปรากฏว่าเป็นลาย
นิ้วมือใด

มาตรา ๒๐ เมื่อผู้จำนำได้นำตัวรับจำนำพร้อมด้วยเงิน
ต้นและดอกเบี้ยตามที่ต้องส่งมาขอไถ่ทรัพย์สินจำนำก่อนทรัพย์สิน
จำนำหลุดเป็นสิทธิ์ตามมาตรา ๑๔ กี่ดี หรือเมื่อทรัพย์สินจำนำ
หลุดเป็นสิทธิ์แล้ว แต่ยังอยู่ในระหว่างที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินตาม
มาตรา ๑๕ กี่ดี ผู้รับจำนำต้องคืนทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้จำนำ
ทันที และให้นำตัวรับจำนำที่รับคืนในวันนั้นปิดติดไว้กับต้นขั้ว
ในสมุดตัวรับจำนำที่มีเลขลำดับตรงกัน

มาตรา ๒๑ ภายใต้มงคัยบแห่งมาตรา ๒๐, ๒๒, ๒๓ เมื่อ
มีผู้หนึ่งผู้ใดถือตัวรับจำนำมาขอไถ่ทรัพย์สินจำนำคืน ผู้รับจำนำ
ต้องยอมให้ไถ่คืนไป

เมื่อได้ขอมให้ โฉ่ทรัพย์จำนำค้ำไปตามความในวรรคก่อนแล้ว ผู้รับจำนำไม่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของแท้จริงหรือผู้มั่งสิทธิอย่างอื่นในทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๒ ผู้รับจำนำจะต้องไม่ขอมให้ โฉ่ทรัพย์ ค้ำในกรณีต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้รับจำนำได้รับแจ้งความล่วงหน้าจากผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินอื่นแท้จริงว่า อย่าให้ผู้อื่นโฉ่ทรัพย์สินนั้นไป หรือ

(๒) ถ้าผู้รับจำนำได้รับแจ้งความจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่าทรัพย์สินที่รับจำนำไว้ หรือตัวรับจำนำที่มีผู้นำมาขอโฉ่นั้น เป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ

(๓) ถ้าผู้รับจำนำมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่รับจำนำไว้หรือตัวรับจำนำที่มีผู้นำมาขอโฉ่นั้น เป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด

ในกรณีที่กล่าวข้างต้นนี้ ผู้รับจำนำต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทราบทันที และโดยประการที่จะช่วยพนักงานดังกล่าวแล้วจับตัวผู้นั้นสอบสวนและฟ้องร้องต่อไป ทั้งต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบด้วยโดยมิชักช้า

มาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องคอยรับรูปพรรณของหายซึ่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะได้แจ้งให้ทราบ และให้เป็นหน้าที่ผู้รับจำนำต้องตรวจรูปพรรณของหายเทียบกับของที่ได้รับจำนำไว้เสมอไป ถ้าทรัพย์สินสิ่งใดที่ได้รับจำนำไว้แล้วนั้น มีคำหารูปพรรณตรงหรือคล้ายกับรูปพรรณของหายแล้ว ก็ให้ผู้รับจำนำรับนำทรัพย์สินนั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พร้อมทั้งแจ้งชื่อและถิ่นที่อยู่ของผู้จำนำด้วย

ถ้าทรัพย์สินที่มีผู้นำมาจำนำตรงหรือคล้ายกับรูปพรรณของหาย ก็ให้ผู้รับจำนำปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ บรรดาศักดิ์

มาตรา ๒๔ เมื่อผู้ใดที่มีกิจทำทางอันเป็นเหตุควรสงสัยนำทรัพย์สินสิ่งใดมาขอจำนำต่อผู้รับจำนำ ให้ผู้รับจำนำสอบถามผู้นั้นว่า ได้ทรัพย์สินสิ่งนั้นมาอย่างไร ถ้า

(๑) ผู้นั้น ไม่ยอมตอบคำถามจนเป็นที่พอใจของผู้รับจำนำว่า ทรัพย์สินสิ่งนั้นเป็นของบริสุทธิ์ หรือ

(๒) คำชี้แจงของผู้นั้นเป็นที่เคลือบแคลงสงสัย หรือ

(๓) ถ้าผู้รับจำนำทราบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นได้ทรัพย์สินสิ่งนั้นมาโดยการกระทำความผิด

ให้ผู้รับจํานำปฏิบัติกรตามทีบัญญัติไว้ ในมาตรา ๒๒
วรรคสุดท้าย

มาตรา ๒๕ ผู้รับจํานำต้องคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของทรัพย์สิน
โดยไม่ได้ค่าไถ่และดอกเบี้ย ในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อผู้รับจํานำได้รับทรัพย์สินไว้โดยรู้ หรือมีเหตุอัน
ควรรู้ว่าทรัพย์สินนั้นได้มาโดยการกระทำความผิด

(๒) ผู้รับจํานำได้รับจํานำทรัพย์สินอันตรงกับรูปพรรณของ
หายซึ่งเจ้าหน้าที่ตามทีระบุไว้ ในมาตรา ๒๓ ได้แจ้งให้ทราบ
อยู่ก่อนแล้ว

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่โรงรับจํานำมีผู้เป็นหุ้นส่วน ลงทุน
ร่วมกันหลายคน ผู้รับจํานำต้องยื่นบัญชีผู้เป็นหุ้นส่วน
เหล่านั้นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ทราบเป็นหลักฐาน
และต่อไปเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้เป็นหุ้นส่วนด้วยประการ
ใด ๆ ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบทุกคราว

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้รับจํานำกระทำการ

(๑) รับจํานำหรือให้ปล่อยทรัพย์สินสิ่งของ ในระหว่างเวลา
ตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึง ๖ นาฬิกา

(๒) รับจำนำทรัพย์สินของจากภิกษุสามเณรหรือเด็ก
อายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์

(๓) รับจำนำทรัพย์สินของซึ่งมีเครื่องหมายอันแสดงให้
เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือสิ่งของซึ่งเจ้าพนักงานผู้
ออกใบอนุญาตระบุแจ้งให้ทราบ

(๔) นำทรัพย์สินจำนำออกนอกโรงรับจำนำในระหว่างเวลา
ตามมาตรา ๑๕ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออก
ใบอนุญาต หรือเพื่อให้พ้นกัยันตราข้อนร้ายแรงซึ่งผู้รับจำนำ
จะบ้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

(๕) ประกอบอาชีพอย่างอื่นในบริเวณโรงรับจำนำนอก
จากขายทรัพย์สินจำนำที่หลุดเป็นสิทธิ์แล้ว

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจที่จะ
ถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กิจการของโรงรับจำนำมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต

(๒) ผู้รับจำนำฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือ
กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

การถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำนี้จะเป็นการชั่วคราว
หรือตลอดไป ให้อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีพิจารณาเด็ดขาด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่โรงรับจำนำหยุดทำการเพราะเหตุหนึ่งเหตุใดก็ตาม เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรที่จะช่วยป้องกันรักษาประโยชน์ของผู้ที่จำนำทรัพย์สินของไว้ ก็ให้มีอำนาจที่จะเข้าจัดการรักษาทรัพย์สินจำนำได้เอง หรือจะแต่งตั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดการรักษา หรือจะให้ผู้รับจำนำจัดการรักษา โดยเรียกประกันจากผู้รับจำนำตามสมควรก็ได้ ทรัพย์สินที่รักษาไว้เช่นนั้น เมื่อมีผู้มาขอไถ่ ต้องยอมให้ไถ่คืนไป และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมโรงรับจำนำ ชอบที่จะเข้าตรวจบัญชีและทรัพย์สินสิ่งของในโรงรับจำนำได้ตลอดเวลา ผู้รับจำนำต้องนำบัญชีและสิ่งของตามที่เจ้าพนักงานนั้นเรียกตรวจออกแสดงโดยไม่มีปิดบัง

มาตรา ๓๑ บุคคลใดตั้งโรงรับจำนำโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลนั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินกว่าหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๒ บุคคลผู้รับจำนำใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา ๕, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓,

๒๔, ๒๖, ๒๗, ๒๘, หรือ ๓๐ ก็ดี ฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่ง
ออกตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลนั้นมีความผิดต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวง แต่งตั้งเจ้าพนักงาน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)
พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๗ มิถุนายน หน้า ๑๑๕๓)

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยที่พอลภา
เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรที่จะควบคุมการ
ใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรี เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตอื่น ให้ประกาศใช้
โดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อได้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตใด ให้
ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วน
ที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบท
แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” ในท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็น
เทศบาลแล้ว หมายความว่าเทศบาล ส่วนในท้องถิ่นซึ่งยัง
ไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการ
จังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่
แทนคณะกรรมการจังหวัด

“พนักงานท้องถิ่น” ในท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาล
แล้ว หมายความว่าคณะมนตรีเทศบาล ส่วนในท้องถิ่น

ซึ่งมิได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่าคณะกรรมการ
จังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่
แทนคณะกรรมการจังหวัด

“พนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า แพทย์หรือเจ้า
พนักงานตำแหน่งอื่นซึ่งรัฐบาลหรือเทศบาลตั้ง หรือมอบ
หมายให้ทำหน้าที่ประจำตรวจควบคุมการสาธารณสุขในจังหวัด
หรือท้องถิ่นหรือเขตเทศบาลนั้น ๆ

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้อุจจาระเป็นปุ๋ยหรือมีขาย
หรือจำหน่ายอุจจาระเพื่อใช้เป็นปุ๋ย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต
จากพนักงานท้องถิ่น

ถ้าปรากฏว่า บุคคลใดขายหรือจำหน่ายอุจจาระให้
สันนิษฐานไว้ก่อนว่าขายหรือจำหน่ายอุจจาระเพื่อใช้เป็นปุ๋ย
โดยมิได้รับอนุญาต

มาตรา ๖ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ
หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อ

(๑) กำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต โดยมี
อัตราไม่เกินจะบับละหนึ่งบาท

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการใช้ เก็บ ข่าย จำหน่าย และ การอื่นใดที่พึงปฏิบัติให้ต้องด้วยสุจริต

(๓) กำหนดเงื่อนไขในการออก พักใช้ และเพิกถอน ใบอนุญาต

มาตรา ๗ เทศบัญญัติซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในท้องถิ่น ที่ ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ได้ออกตามความในพระราช บัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ แล้ว

ข้อบังคับซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะ เป็นเทศบาลได้ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ ประกาศปิดไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องถิ่นนั้น แล้วเจ็ดวันให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๘ ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะสถานที่ ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต และสิ้นอายุในวันที่ ๓๑ มีนาคม แห่งปีที่ออก

ใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลโดยอ้อมถึงผู้เป็นคนใช้ หรือลูกจ้าง ซึ่งอยู่ในความควบคุมของผู้ได้รับใบอนุญาต นั้นด้วย

มาตรา ๙ ให้พนักงานสาธารณสุขและพนักงานอื่นใด ซึ่งพนักงานท้องถิ่น ได้แต่งตั้งเป็นหนังสือมีอำนาจเข้าตรวจ สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตในเวลาอันสมควร

มาตรา ๑๐ บุคคลใดละเมิดบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุก ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๑ บุคคลใดละเมิดเทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่ง ได้ออกตามมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สิบสองบาท

มาตรา ๑๒ อูजारะซึ่งมีไว้โดยละเมิดบทแห่งพระราช บัญญัตินี้ หรือเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับซึ่งออกตามพระราช บัญญัตินี้ ให้พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดจัดการ ทำลายภายในเวลาอันสมควร ถ้ามิได้จัดการตั้งแต่วัน ก็ให้ พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการทำลาย และให้ผู้ละเมิด ชดใช้ค่าใช้จ่ายในการนั้นทั้งสิ้น โดยมีต่องานถึงว่าจะมี คดีฟ้องถึงศาลหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๑๓ บุคคลใดใช้อูजारะเป็นปุ๋ย หรือมี ขाय หรือจำหน่ายอุजारะเพื่อใช้เป็นปุ๋ยอยู่แล้วในวัน ใช้พระราช

๕๓๗

บัญญัตินี้ ต้องขอรับโอนฤชาตภายในสามสิบวันนับแต่วัน
ใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้ขึ้นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ วันที่ ๒๗ กันยายน หน้า ๑๑๖๘)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้บังคับกรมศึกษาธิการ

ข้อ ๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรการอบรมวิชาเฉพาะ
ซึ่งกระทรวงธรรมการจะได้จัดทำขึ้นเป็นคราว ๆ ไป และ
กำหนดเวลาอบรมคราวหนึ่งไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ ก.พ.
กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นครูอัตราเงินเดือนข้าราชการ
พลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑ ได้

ข้อ ๓. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรครูมูลสามัญ, ครูมูล
พลนิชการ, ครูมูลสิกกรรม, ครูพลศึกษาตรี, ครูวาดเขียน
ตรี, ครูจักสานตรี, ครูช่างแบบตรี หรือครูวิชาเรีฟใด ๆ
ชั้นตรีของกระทรวงธรรมการ หรือประกาศนียบัตรจากสถาน
ศึกษาอื่นซึ่งกระทรวงธรรมการเทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศ

นียบัตรที่กล่าวข้างต้น ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือ
สอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้ง
เป็นครูได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๔

ข้อ ๔. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรครูประถมสามัญ, ครู
ประถมพิเศษการ, ครูประถมกสิกรรม, ครูพลศึกษาโท, ครู
วาดเขียนโท, ครูจักสานโท, ครูช่างแบบโท หรือครูวิชา
ชีพใด ๆ ชั้นโทของกระทรวงธรรมการ หรือประกาศนียบัตร
จากสถานศึกษาอื่นซึ่งกระทรวงธรรมการ เทียบให้ ไม่ต่ำกว่า
ประกาศนียบัตรที่กล่าวข้างต้น ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
เพื่อแต่งตั้งเป็นครูได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา
อันดับ ๗

ข้อ ๕. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญาครูมัธยม
สามัญ, ครูมัธยมพิเศษการ, ครูมัธยมกสิกรรม, ครูพลศึกษา
เอก, ครูวาดเขียนเอก, ครูจักสานเอก, ครูช่างแบบเอก
หรือครูวิชาชีพใด ๆ ชั้นเอก หรืออนุปริญญาสถาปัตยกรรม
ศาสตร์จากสถานศึกษาของกระทรวงธรรมการ หรือปริญญา
และประกาศนียบัตรของสถานศึกษาอื่นซึ่ง ก.พ. เทียบให้
ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญาที่กล่าวข้างต้น ให้

อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นครูได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๑

ข้อ ๖. ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในกฎนี้ ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๑) มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๗. การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาใดได้ทำการฝึกหัดในวิชานั้น ๆ ในความควบคุมของรัฐบาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนแล้ว จะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณีนอกจากนี้ให้ใช้วิธีสอบคัดเลือก

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทนประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ กันยายน หน้า ๑๑๖๕)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา

พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการขายยา ให้ยื่นคำขอตามแบบท้ายกฎนี้ต่อคณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งตนจะประกอบกิจการขายยานั้น แล้วให้คณะกรรมการอำเภอสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นไปยังเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตตามความในข้อ ๔

ข้อ ๒ บุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการขายยาได้นั้น ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
- (๒) ไม่เป็นผู้มีจิตตั่นเพื่อนไม่สมประกอบ
- (๓) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลให้จำคุกตั้งแต่เจ็ดปีขึ้นไป เว้นแต่จะพ้นโทษมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลให้จำคุกถึงสามครั้ง เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ และความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

ข้อ ๓ บุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาตประเภท (ก) ต้องเป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง หรือมีผู้ควบคุมกิจการเป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง

บุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาตประเภท (ข) ต้องเป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสอง หรือมีผู้ควบคุมกิจการเป็นเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นสอง

บุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาตประเภท (ค) ต้องเป็นผู้ที่ได้ตั้งร้านขายยาเป็นหลักแหล่งอยู่แล้วก่อนวันขึ้นพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือได้เคยทำการขายยาในร้านขายยามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมสาธารณสุขเป็นเจ้าพนักงานออกใบอนุญาต สำหรับการขายยาในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ส่วนจังหวัดอื่นให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานออกใบอนุญาตเฉพาะในเขตจังหวัดที่ปกครอง

ข้อ ๕ ถ้าใบอนุญาตสูญหาย หรือ เป็นอัน ตรายด้วยประการใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอใบแทนใบอนุญาต

ตามแบบท้ายกฎนี้ต่อคณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ แล้วให้
คณะกรรมการอำเภอปฏิบัติการ เช่นที่กล่าวในข้อ ๑

ข้อ ๖ ให้เรียกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับละ ๕ บาท
ค่าใบแทนใบอนุญาตฉบับละหนึ่งบาท

ข้อ ๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดจะทำป้ายนามสถานที่ขายยา
ของตนเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีภาษาไทยซึ่งมีข้อความ
เช่นเดียวกันกำกับไว้ด้วยอย่างชัดเจนและเห็นได้ง่าย

ข้อ ๘ ผู้รับใบอนุญาตประเภท (ก) และประเภท (ข)
ต้องมีบัญชีแสดงการขายยาอันตรายไว้ โดยฉะเพาะ และ
ในการขายยาอันตรายทุกครั้งต้องจดนามและที่อยู่ของผู้ซื้อ
ชื่อ และจำนวนยาที่ขาย วันขาย และนามผู้ขายไว้ในบัญชี
แสดงการขายยาอันตรายนั้น

ข้อ ๙ การมอบยาอันตรายให้แก่ผู้ใด ต้องอยู่ในความ
ควบคุมดูแลของเภสัชกร และไม่ว่าในกรณีใด ๆ ห้ามมิให้
มอบยาอันตรายแก่เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบสี่ปี หรือแก่บุคคล
อันมีเหตุควรสงสัยว่าจะใช้ยาอันตรายนั้น เพื่อการอันมิชอบ
ด้วยกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตตาม
ความในข้อ ๔ สาธารณสุขจังหวัดหรือผู้ทำการแทน สารวัตร

อาหารและยาของกรมสาธารณสุขหรือผู้ทำการแทน เป็น
เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการตามความในมาตรา ๑๕ แห่ง
พระราชบัญญัติควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๑๑ ให้ตำรวจหรือพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งกฎหมาย
ให้มีอำนาจหน้าที่รักษา ความสงบเรียบร้อยของประชาชน
และเจ้าพนักงาน ตามความในข้อ ๑๐ เป็นเจ้าพนักงานมี
อำนาจปฏิบัติการตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๕

กฎให้ ไว้ณวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ วันที่ ๒๗ กันยายน หน้า ๑๑๗๗)

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ
พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

การขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ให้ยื่นคำขอตามแบบท้ายกฎนี้
และให้ส่งหลักฐานแสดงความรู้ในวิชาชีพของตน หรือ
หลักฐานอย่างอื่นอันแสดงว่าตนมีสิทธิขึ้นทะเบียนได้ กับ
รูปถ่ายหน้าตรงครึ่งตัวไม่สวมหมวกให้เห็นชัดเจนเหมือน ตัว
จริงขณะนั้น และให้มีขนาด ๔×๕ เซนติเมตรสองรูป ต่อ
คณะกรรมการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งตนมีภูมิลำเนา แต่ถ้าผู้ขอ
มีภูมิลำเนาในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ยื่นตรงต่อ
เลขาธิการนายทะเบียน

ข้อ ๒ เมื่อคณะกรรมการอำเภอได้รับคำขอและหลักฐานพร้อมด้วยรูปถ่ายดังกล่าวในข้อ ๑ แล้ว ให้ส่งไปยังเลขาธิการนายทะเบียน

ในการที่คณะกรรมการอำเภอจะส่งคำขอพร้อมด้วยหลักฐานและรูปถ่ายไปยังเลขาธิการนายทะเบียนตามความในวรรคต้นนั้น ถ้าปรากฏแก่คณะกรรมการอำเภอว่าผู้ขอเป็นผู้บกพร่องในคุณสมบัติตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ข้อใดข้อหนึ่ง หรือปรากฏว่าข้อความในคำขอผิดความจริงในข้อใด ก็ให้คณะกรรมการอำเภอรายงานไปยังเลขาธิการนายทะเบียนพร้อมกันด้วย

ข้อ ๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับขึ้นทะเบียนผู้ใดแล้ว ให้ปิดรูปถ่ายของผู้นั้นไว้ในทะเบียนและใบอนุญาตที่ออกให้ด้วย

ข้อ ๔ การขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น ๒ ให้ขึ้นและออกให้เฉพาะผู้ที่มีความรู้ในสาขานั้น ๆ โดยได้รับการอบรมศึกษาตามกำหนดและเงื่อนไขดังต่อไปนี้ คือ

(ก) สาขาทันตกรรม ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลา สิบเนื่องกันไม่น้อยกว่าสามปีจากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษา อื่นใดในประเทศไทย ซึ่งมีแผนกการทันตกรรมในความ ควบคุมของทันตแพทยชั้นหนึ่ง และเมื่อคณะกรรมการ ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ได้สอบสวนถึงความรู้และความ ชำนาญเห็นสมควรรับขึ้นทะเบียนได้

(ข) สาขาเภสัชกรรม ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลา สิบเนื่องกันไม่น้อยกว่าสามปีจากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาอื่น ใดในประเทศไทย ซึ่งมีแผนกการเภสัชกรรมในความควบคุมของเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง และเมื่อคณะกรรมการ ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ได้สอบสวนถึงความรู้และความ ชำนาญเห็นสมควรรับขึ้นทะเบียนได้

(ค) สาขาการผดุงครรภ์ ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลา สิบเนื่องกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษา อื่นใดในประเทศไทย ซึ่งมีแผนกการผดุงครรภ์ในความ ควบคุมของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง และเมื่อคณะกรรมการ ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ได้สอบสวนถึงความรู้และความ ชำนาญเห็นสมควรรับขึ้นทะเบียนได้

โรงพยาบาลใดซึ่งมีอัตรารับคนไข้ภายในได้ไม่ถึงห้าสิบคน ไม่นับว่าเป็นโรงพยาบาลที่จะให้การอบรมศึกษาได้ตามความในข้อนี้

ข้อ ๕ การขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ ให้ขึ้นและออกให้ได้เฉพาะผู้ที่มีความรู้ในสาขานั้นๆ โดยได้รับการอบรมศึกษาตามกำหนดและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) สาขาเวชกรรม ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลาสืบเนื่องกันไม่น้อยกว่าสามปี โดยมีหลักฐานรับรองจากผู้ให้การอบรมพร้อมด้วยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขาเวชกรรมซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตแล้วอีกสองคน

(ข) สาขาเภสัชกรรม ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลาสืบเนื่องกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี โดยมีหลักฐานรับรองจากผู้ให้การอบรมพร้อมด้วยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขาเภสัชกรรมซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตแล้วอีกสองคน

(ค) สาขาการผดุงครรภ์ ได้รับการอบรมศึกษาเป็นเวลาสืบเนื่องกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี โดยมีหลักฐานรับรองจากผู้ให้การอบรมพร้อมด้วยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณใน

สาขาการละครที่ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตแล้ว
อีกสองคน

ข้อ ๖ ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือเป็นอันตรายด้วย
ประการใดๆ ผู้รับใบอนุญาตอาจขอใบแทนใบอนุญาตได้ โดย
ยื่นคำขอตามแบบท้ายกฎนี้ต่อเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยรูปถ่ายตั้ง
ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ รูปถ่ายนั้นให้ปิดในใบแทนใบอนุญาต
หนึ่งรูป และในทะเบียนแสดงการออกใบแทนใบอนุญาต
อีกหนึ่งรูป

ข้อ ๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะแก้ไขหรือเพิ่ม
เดิมอภิไธยที่ปรากฏแล้วในทะเบียน ให้ยื่นคำขอตามแบบ
ท้ายกฎนี้ต่อเจ้าหน้าที่ตั้งที่กำหนดไว้ในข้อ ๑

หมวด ๒

ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๘ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ก)	ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน	
	สาขาเวชกรรม	๒๐ บาท
	สาขาทันตกรรม	๒๐ บาท
	สาขาเภสัชกรรม	๑๐ บาท

- สาขาการพยาบาล และ
 ละครกรรม ๕ บาท
 สาขาการละครกรรม ๕ บาท
 สาขาการพยาบาล ๒ บาท
- (ข) ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ
 สาขาเวชกรรม ๔ บาท
 สาขาเภสัชกรรม ๒ บาท
 สาขาการละครกรรม ๑ บาท
- (ค) ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะในสาขาอื่นตาม
 มาตรา ๔ (ฉ) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการ
 ประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ๕ บาท
- (ง) ค่าใบแทนใบอนุญาตฉบับละ ๑ บาท
- (จ) ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมอภิไธยครั้งละ ๑ บาท

หมวด ๓

ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ

ข้อ ๕ ผู้ประกอบโรคศิลปะ จะติดป้ายหรือติดอักษร
 โฆษณาการประกอบโรคศิลปะของตนได้แต่ที่สำนักงานและ
 บ้านที่ตนอยู่เท่านั้น ถ้าป้ายหรืออักษรโฆษณานั้นมีข้อความ

เป็นภาษาต่างประเทศ จะต้องมีภาษาไทยซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกันกำกับไว้ด้วยอย่างชัดเจนและเห็นได้ง่าย และถ้าเป็นการโฆษณาตามระบุมติ เป็นผู้ประกอบโรคศิลป์แล้ว จะใช้ตัวอักษรซึ่งกินที่ทั้งหมด กว้างและยาว เกินกว่า สามสิบ เซนติเมตรไม่ได้

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันชั้นสอง และผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณ จะต้องแสดงใบอนุญาตของตนไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานของตน และในการโฆษณาในกิจการประกอบโรคศิลป์ จะต้องแจ้งประเภทและสาขาแห่งโรคศิลป์ กับถ้าเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันชั้นสองต้องแจ้งชั้น ซึ่งตนได้รับใบอนุญาตนั้นด้วย

ข้อ ๑๑ ในการปรุงยาให้คนไข้ จะต้องเขียนนามคนไข้ วิธีใช้ยา วันปรุง นามผู้ปรุง กับสถานที่ปรุงไว้ที่ฉลากปิดภาชนะบรรจุยานั้น และต้องลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน แต่ทั้งนี้มิให้ใช้บังคับแก่แพทย์และเภสัชกรแผนโบราณ

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันในสาขาเวชกรรมชั้นสอง ให้ทำการบำบัดโรคได้เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องแก่การต่อไป

๕๕๒

(๑) การผ่าตัดที่ต้องใช้ยาสลบหรือยานี้ดระดับความรู้สึกทางไขสันหลัง หรือทางหลอดเลือด

(๒) การผ่าตัดที่ใช้ยานี้ดระดับความรู้สึกทางผิวหนังนอก จากเป็นการผ่าตัดเล็กน้อย เช่น ผ่าฝีหรือผ่าปรวดอย่างธรรมดา

(๓) การใช้เครื่องมือในการรักษาโรคมดลูก

(๔) การคลอดบุตรใน รายที่เป็นการคลอด ผิดธรรมดา เว้นไว้แต่เมื่อไม่สามารถหาแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งมาทำการคลอดได้ภายในเวลาอันสมควร และเห็นประจักษ์ว่าถ้าขึ้นทิ้งไว้จะเป็นอันตรายแก่มารดา หรือทารก ก็ให้ทำการคลอดในรายเช่นนั้นได้นอกจากรายที่ต้องใช้เข็มสูง หรือต้องทำการผ่าตัด หรือนีตยารัดมดลูกก่อนคลอด

(๕) การนิตยาเข้าหลอดเลือด

(๖) การตั้งตำรับ ปรุงหรือใช้ยาในบัญชีย้ายกฤษ

ข้อ ๑๓ ผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันในสาขาทันตกรรมชั้นหนึ่ง ให้ทำการช่างฟันและบำบัดโรคฟันและเหงือกได้ทั่วไป

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันในสาขา

ทันตกรรมชั้นสอง ให้ทำได้เฉพาะการช่างฟัน เช่นการอุดฟันลอนฟัน และใส่ฟัน

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาเภสัชกรรม จะปรุงหรือผสมยาอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งปรากฏในบัญชีท้ายกฎนี้โดยใช้ใบสั่งยาซึ่งได้ปรุงไปครั้งหนึ่งแล้วไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากแพทย์ผู้เขียนใบสั่งยานั้น เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาเภสัชกรรมชั้นหนึ่ง ให้ทำการปรุงหรือผสมยาได้ทั่วไป

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาเภสัชกรรมชั้นสอง ให้ทำการปรุงหรือผสมยาได้เฉพาะตามใบสั่งของแพทย์ และเฉพาะที่ไม่ใช่ยาในบัญชีท้ายกฎนี้

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาการผดุงครรภ์ จะต้องใช้น้ำเกลือเงินหนึ่งในร้อยหยอดตาทารกภายหลังคลอดทันที

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ให้ทำการผดุงครรภ์ในรายที่มีครรภ์

ธรรมดาและคลอตัวอย่างธรรมดาได้ ตลอดจนการพยาบาล
มารดาและทารกเนื่องในการคลอดบุตรนั้น

ในรายที่มีครรภ์ผิดปกติหรือที่เป็นการคลอดผิดธรรมดา
หรือทั้งสองอย่าง ถ้าไม่สามารถหาแพทย์แผนปัจจุบันขึ้น
หนึ่งมาทำการคลอดได้ภายในเวลาอันสมควร และเห็น
ประจักษ์ว่าถ้าขึ้นหนึ่งไว้จะเป็นอันตรายแก่มารดาหรือทารก
ก็ให้ทำการคลอดในรายเช่นนั้นได้นอกจากรายที่ต้องใช้เครื่องมือ
หรือต้องทำการผ่าตัด หรือฉีดยาตัวมดลูกก่อนคลอด

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาการ
ผดุงครรภ์ชั้นสอง ให้ทำการผดุงครรภ์ได้เฉพาะในรายที่
มีครรภ์ธรรมดาและคลอตัวอย่างธรรมดา

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการพยาบาลจะ
ให้ยาคนไข้ได้เฉพาะเมื่อกระทำตามคำสั่งของแพทย์ หรือ
เมื่อเป็นการปัจจุบันพยาบาล

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขาเวช
กรรมให้ทำการบำบัดโรคและปรุงหรือตั้งยาให้คนไข้ของตน
ได้เฉพาะตามหลักและวิธีการอันปรากฏในตำราแพทย์แผน
โบราณ ซึ่งแพทย์แผนโบราณทั่วไปได้ใช้เป็นหลักสืบต่อกัน
มาแต่โบราณแล้วเท่านั้น

ข้อ ๒๓ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขาเภสัชกรรมให้ทำการปรุงหรือผสมยาตามวิธีการของแพทย์แผนโบราณได้ แต่ถ้าจะปรุงหรือผสมเพื่อจำหน่ายทั่วไป โดยตนจะเป็นผู้จำหน่ายเองหรือไม่ก็ตาม ให้ปรุงหรือผสมได้เฉพาะยาตามตำรายาแผนโบราณอันปรากฏว่าเป็นตำรายาซึ่งแพทย์แผนโบราณทั่วไปนิยมใช้สืบทอดกันมาแต่โบราณแล้วเท่านั้น

ข้อ ๒๔ ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขาการผดุงครรภ์ให้ทำการได้เฉพาะการรับ ทารกจากครรภ์มารดาในรายที่คลอดธรรมดา และอำบน้ำ กับตัดสายสะดือทารกได้ด้วยกรรไกรที่ได้ต้มหรือนึ่งแล้ว ห้ามมิให้กระทำการข่มท้องหรือทำการตรวจภายในช่องคลอด

หมวด ๔

มรรยาทแห่งวิชาชีพ

ข้อ ๒๕ ผู้ประกอบโรคศิลปะทุกคนต้องรักษามรรยาทแห่งวิชาชีพโดยไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพของตน และเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) โฆษณาหรือใช้หรือจ้างผู้อื่น หรือยินยอมให้ผู้อื่น โฆษณาการประกอบโรคศิลปะ หรือความรู้ความสามารถ ของตนโดยวิธีใดซึ่งมิใช่การโฆษณาเพียงข้อความดังต่อไปนี้

(ก) นามผู้ประกอบโรคศิลปะ

(ข) ปริญญาหรือประกาศนียบัตร หรืออภิไธยแห่ง ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งปรากฏใน ทะเบียนผู้ประกอบโรคศิลปะแล้ว

(ค) สาขาแห่งโรคศิลปะและประเภทใบอนุญาตของตน

(ง) เวลาทำการ

(จ) นามและสถานที่ตั้งสำนักงาน

(๒) เสพเครื่องทองของนางจนไม่สามารถครองสติได้ หรือติดยาเสพติดให้โทษ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการ ประกอบโรคศิลปะเห็นว่า เป็นผู้มีความประพฤติไม่สมกับ หน้าที่ผู้ประกอบโรคศิลปะ

(๓) ใช้หรือช่วยเหลือผู้ที่มีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบ อนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ให้ประกอบโรคศิลปะ

(๔) ออกใบสำคัญรับรองหรือให้ความเห็นเรื่องคนเกิด คนตายหรือเรื่องอื่นใดซึ่งเกี่ยวแก่หน้าที่ในวิชาชีพของตนอัน ไม่ตรงต่อความจริง

ข้อ ๒๖ ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาเวชกรรมและสาขาทันตกรรม ต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิเสธการช่วยเหลือคนไข้ในระหว่างอันตรายเมื่อได้รับคำขอร้องในเมื่อตนสามารถจะช่วยเหลือได้

(๒) เปิดเผยความลับของคนไข้ซึ่งตนทราบมาโดยวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับความยินยอมของคนไข้ นั้น หรือโดยต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือตามหน้าที่ราชการ

(๓) แย่งคนไข้โดยเจตนาหาประโยชน์

(๔) ลงนามรับรองยาตำรับลับหรือเครื่องมือล่อลวงต่างๆ อันจะทำให้มหาชนเข้าใจผิดเพื่อประโยชน์ตนหรือผู้อื่น

ข้อ ๒๗ ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการผดุงครรภ์และสาขาการพยาบาลต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิเสธการช่วยเหลือคนไข้ในระหว่างอันตรายเมื่อได้รับคำขอร้องในเมื่อตนสามารถจะช่วยเหลือได้

(๒) เปิดเผยความลับของคนไข้ซึ่งตนทราบมาโดยวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับความยินยอมของคนไข้ นั้น หรือโดยต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือตามหน้าที่ราชการ

(๓) แย่งคนไข้โดยเจตนาหาประโยชน์

ข้อ ๒๘ ผู้ประกอบโรค ศีลปะใน สาขาเภ ศัชกรรมต้อง
ไม่ประพฤติ หรือกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ประงหรือผสมยาไม่ตรงตามใบสั่งของแพทย์
แต่ถ้าปรากฏว่ายาคตามใบสั่งนั้นอาจเป็นอันตรายในการใช้
และมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมิใช่ใบสั่งอันถูกต้องให้แจ้งให้
แพทย์ผู้มึนามในใบสั่งนั้นทราบ เพื่อขอรับคำสั่งอันแน่นอน
ก่อนประงหรือผสมยานั้น

(๒) บอกชื่อหรือส่วนผสม หรือสรรพคุณ ของยาตาม
ตำราฟาร์มาโคเบีย หรือตำรายาใด ๆ อันไม่ตรงกับชื่อหรือ
ส่วนผสมหรือสรรพคุณอันแท้จริงตามที่ปรากฏในตำราฟาร์มา
โคเบียหรือตำรายานั้น ๆ

กฏให้ไว้ณวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธีรภนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ กันยายน หน้า ๑๑๘๔)

บัญชียาท้ายกฎ

๑. กรดอย่างแรง
๒. สารหนู และยาปรุ่่งซึ่งมีสารหนู
๓. แอโคไนต์ และยาปรุ่่งซึ่งมีแอโคไนต์
๔. อัลกาลอยด์ และเกลือของอัลกาลอยด์ซึ่งมีกำหนดให้
กินโดยฟาร์มาโคเบียไต ๆ ก็ดี หรือโดยผู้ทำขึ้นก็ดี
ครั้งหนึ่งอย่ามามาก ๐.๐๑ กรัม หรือน้อยกว่านั้น เว้น
แต่เอมีดินสำหรับฉีด และจำพวกอัลกาลอยด์ซึ่งอยู่
ในบทบังคับแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
๕. กลูโคไซด์ต่าง ๆ
๖. เบลลาดอนนา และยาปรุ่่งซึ่งมีเบลลาดอนนา เว้น
แต่ที่ทำเป็นพลาสติก
๗. ยาปรุ่่งซึ่งมีปรอท เว้นแต่ที่ทำเป็นยาขี้ผึ้ง
๘. กรดไฮโดรไซแอนิก และยาปรุ่่งซึ่งมีกรดไฮโดรไซ
แอนิก หรือเกลือของกรดนี้
๙. กรดบารบิทูริก และยาที่แปรธาตุจากกรดนี้ ยูรีไอด์
และยูรีเธน ทั้งหลายจะเรียกว่า เวโรนัล บารบิโตนัม
แอสตาลิน หรืออื่น ๆ ก็ตาม
๑๐. ตารุ่่งดารุ่่งเมติก และยาปรุ่่งซึ่งมีตารุ่่งดารุ่่งเมติก

๑๑. นักสวอมิกา และยาปรุงซึ่งมีสตรีหมิน ๐.๒ ในร้อย หรือมากกว่า
๑๒. แคนธาริตีส์ หรือยาปรุงซึ่งมีแคนธาริตีส์ หรือแคนธาริติน
๑๓. กรตการบอลิก และยาปรุงซึ่งมีกรตการบอลิกมากกว่า ๕ ในร้อย
๑๔. พลอรัลไฮเดรต
๑๕. พลอโรฟอร์ม และยาปรุงซึ่งมีพลอโรฟอร์มมากกว่า ๒๐ ในร้อย
๑๖. ดิยิตาลิส และยาปรุงซึ่งมีดิยิตาลิส
๑๗. สโตพันธัส และยาปรุงซึ่งมีสโตพันธัส
๑๘. ซัลไฟนด์ และยาจำพวกเดียวกัน เช่น ตรีไอนด์ และ เตโตรนัล เป็นต้น
๑๙. สตราโมเนียม และยาปรุงซึ่งมีสตราโมเนียม
๒๐. แอนติโมนี และยาปรุงซึ่งมีแอนติโมนี
๒๑. น้ำมันสลอด

๕๖๑

พระราชบัญญัติ
ควบคุมกิจการธนาคาร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรควบคุมกิจการ
ธนาคาร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมกิจการธนาคาร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ กิจการธนาคาร ” หมายความว่า

๑. การรับฝากเงินโดยบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จำกัด ซึ่งต้องจ่ายคืนเมื่อได้เห็น หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้เงินนั้นควมไปกับเงินทุนและเงินสำรองของบุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัดนั้นในทางหนึ่ง หรือหลายทาง ดังต่อไปนี้คือ (๑) ให้กู้ยืม (๒) ซื้อขาย หรือเก็บเงินตามตั๋วแลกเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด และ (๓) ซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ทอง หรือเงินแท่ง และ

๒. กิจการอื่น ๆ อันเป็นประเพณีที่ธนาคารพึงกระทำ “ ธนาคาร ” หมายความว่า บุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัดซึ่งกระทำกิจการธนาคาร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การกระทำกิจการธนาคาร หรือใช้นามว่าธนาคาร นายธนาคาร หรือสำนักงานธนาคาร จะต้องได้รับอนุญาต จากรัฐมนตรี

มาตรา ๖ เงินทุนซึ่งชำระแล้วของธนาคารต้องเป็น จำนวนอย่างน้อยสองแสนบาท

มาตรา ๗ ธนาคารจะต้องมอบหลักประกันไว้กับรัฐบาล สยาม จำนวนราคาหลักประกันนั้น สำหรับธนาคารที่มีทุน น้อยกว่าสามแสนบาท ต้องเป็นจำนวนห้าหมื่นบาท ทุน น้อยกว่าสี่แสนบาท ต้องเป็นจำนวนเจ็ดหมื่นห้าพันบาท และธนาคารที่มีทุนตั้งแต่สี่แสนบาทขึ้นไป ต้องเป็นจำนวน หนึ่งแสนบาท หลักประกันนั้นธนาคารอาจเลือกเป็น (ก) เงิน สด หรือ (ข) หลักทรัพย์ซึ่งรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย ใน กรณีที่มอบหลักทรัพย์จะต้องตีราคาทรัพย์นั้นตามราคาตลาด ในวันนำมามอบ และจะต้องรักษาราคาให้คงอยู่เท่าจำนวนนั้น

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการ

(ก) จ่ายเงินปันผลหรือเงินรางวัลอันจะกระทำให้อำนาจเงิน
เงินต้นซึ่งชำระแล้วลดลง

(ข) จ่ายเงินให้กรรมการธนาคารกู้ยืม โดยทางตรงหรือ
ทางอ้อม

(ค) ให้กู้ยืมเงินโดยถือหุ้นของธนาคารนั้นเองเป็นประกัน

(ง) ค้ำสินค้าธรรมดา หรือเกี่ยวข้องกับการค้า หรือ
กิจการอื่นใด เว้นไว้แต่กิจการซึ่งเกี่ยวเนื่อง และเป็นอุปกรณ์
แก่กิจการธนาคาร

(จ) ซื้อหรือมีไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์อันมีจำเป็น
เพื่อใช้ในกิจการของธนาคาร บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่ง
ตกเป็นของธนาคารโดยทางใช้หนี้ หรือได้มาในทางป้องกัน
คืนเงินซึ่งจ่ายให้กู้ยืมไปจะต้องจำหน่ายภายในเก้าปี เว้นแต่
จะได้ยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีขอยืดเวลาออกไป และได้รับ
อนุญาตแล้ว

(ฉ) ซื้อ หรือ มีไว้ซึ่งหุ้น หรือหุ้นกู้ในบริษัทหนึ่ง
เป็นจำนวนเงินเกินกว่าร้อยละสิบ ของเงินทุนในบริษัทนั้น
หรือเกินกว่าร้อยละสิบของเงินทุนและเงินสำรองของธนาคาร

(ช) รับหุ้นของธนาคารอื่นเป็นประกัน

มาตรา ๘ ธนาคารซึ่งจดทะเบียนในราชอาณาจักรสยาม จะต้องกันเงินอย่างน้อยร้อยละสิบต่อปีจากเงินกำไรสุทธิ เพื่อตั้งเป็นเงินสำรอง จนว่าเงินสำรองนี้เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินทุนที่ชำระแล้ว

มาตรา ๑๐ เวลาทำงานของธนาคารในการติดต่อกับประชาชน เริ่มตั้งแต่ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๕.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่วันเสาร์ให้เริ่มตั้งแต่ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา ในกรณีพิเศษหรือในบางท้องที่ รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะอนุญาตให้ขยายหรือลดเวลาทำงานได้

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีมีกำหนดและประกาศวันหยุดทำงานของธนาคารประจำปี สำหรับปีต่อไป และให้มีอำนาจกำหนดวันหยุดทำงานธนาคารในระหว่างปีด้วย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ธนาคารใดหยุดทำการจ่ายเงิน ให้ธนาคารนั้นรายงานพฤติการณ์ต่อรัฐมนตรีทันที และนับตั้งแต่เวลาที่ได้ยื่นรายงานนั้นให้ถือว่ากิจการใดๆ ที่ธนาคารนั้นได้กระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีเป็นกิจการอันมิชอบ ให้รัฐมนตรีตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อทำการสอบสวนและรายงาน อนึ่ง ให้ธนาคาร

นั้นรับรายงานพฤติการณ์แห่งการหยุดจ่ายเงิน อย่าง สะเอียด
ต่อรัฐมนตรีโดยเร็ว

มาตรา ๑๓ ธนาคารซึ่งมีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ในราชอาณาจักรสยาม จะต้องประกาศงบดุลย์และบัญชีกำไรขาดทุน ภายในสองเดือนหลังจากวันสิ้นปีของกิจการของธนาคาร และก่อนที่จะประชุมใหญ่ประจำปี งบดุลย์จะต้องมีผู้สอบบัญชี ซึ่งรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย รับรอง ผู้สอบบัญชีนี้ต้องเป็นบุคคลภายนอก ไม่ใช่พนักงานหรือกรรมการของธนาคาร ในกรณีที่ธนาคารมีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ นอกราชอาณาจักรสยาม การประกาศเอกสารดังกล่าวนี้ในราชอาณาจักรสยามต้องกระทำภายในเวลาอันสมควร หลังจากได้ประกาศใน ที่องที่ซึ่ง สำนักงาน แห่งใหญ่ของธนาคาร นั้นตั้งอยู่ แต่ต้องประกาศไม่เกินกว่าสามเดือนภายหลังวันสิ้นปีของกิจการของธนาคารนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุอันพิศุจน์ได้ให้เป็นที่พอใจ

มาตรา ๑๔ ธนาคารดำเนินกิจการในราชอาณาจักรสยาม ต้องยื่นรายงานลับประจำเดือนต่อรัฐมนตรี ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และต้องชี้แจงข้อความเพื่อ

อธิบายหรือ ขยายความ แห่งรายงาน นั้น ตามแต่รัฐมนตรีจะ
เรียกร้อง

รายงานตั้งว่า ให้ผู้จัดการหรือตัวแทนธนาคาร หรือ
ผู้แทนบุคคลเหล่านั้น ลงนาม และต้องรวบรวมเพียงวันสิ้น
เดือนทุกเดือน และส่งถึงรัฐมนตรีภายในสี่สิบเอ็ดวันจาก
วันนั้น

ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานของธนาคารโดยย่อ แสดง
ยอดเงินเป็นประเภท ๆ ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ธนาคารใดละเลยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ
แห่งมาตรา ๑๔ อาจถูกเรียกใบอนุญาตทำกิจการธนาคารคืน
ก็ได้

มาตรา ๑๖ ธนาคารใดละเลยไม่ปฏิบัติตามบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพัน
บาท และปรับไม่เกินวันละพันบาทเรียงตามรายวันไป ตลอด
เวลาที่ยังทำการขาดตกบกพร่องอยู่นั้น

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราช
บัญญัตินี้

๕๖๘

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ กันยายน หน้า ๑๒๐๓)

แถลงการณ์

ประกอบพระราชบัญญัติควบคุมกิจการธนาคาร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

แต่ก่อนมาการควบคุมธนาคารในประเทศสยามไม่สู้กวัด
ขัน เพราะการค้าขายที่ผ่านธนาคารยังมีปริมาณน้อย บัดนี้
ประชาชนนิยมใช้ธนาคารมากขึ้น และการแลกเปลี่ยนสินค้า
ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ก็ได้ทวีขึ้น แต่
สภาพการณ์ยังไม่ถึงขีดที่จะตั้งธนาคารกลางขึ้นในประเทศ
สยาม แต่อย่างไรก็ดี กระทรวงการคลังซึ่งมีหน้าที่สำคัญ
ควบคุมการเงินตราเห็นว่า เป็นโอกาสอันสมควรจะเตรียม
การไปในทางให้มีเจ้าหน้าที่ในการธนาคารกลางในภายหน้า
จึงได้เสนอและสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติให้ประกาศพระราช
บัญญัติฉบับนี้

เงื่อนไขในพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจาก
เงื่อนไขของกระทรวงการคลังว่าด้วยการควบคุมกิจการธนาคาร
พ.ศ. ๒๔๗๒ นั้น มิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก

หลักสำคัญในการเปลี่ยนแปลง มีอยู่ ๒ ประการ
ประการแรกและสำคัญที่สุด ก็คือ เพื่อให้ความปลอดภัย
แก่ผู้ฝากเงินยิ่งขึ้น

ธนาคารเป็นองค์การสำคัญอันหนึ่งของประเทศ โดยที่ชักจูงให้ประชาชนนำเงิน คือ เงินทุนหรือเงินที่ออมไว้มาฝากเพื่อความปลอดภัย หน้าที่สำคัญของธนาคารก็คือให้ความปลอดภัยแก่เงินที่มีผู้นำมาฝากไว้ในความอารักขา ฐานะสำคัญของธนาคารก็คือ ความเชื่อถือของผู้ฝากเงินในความมั่นคงของธนาคาร รัฐบาลรู้สึกว่ามีหน้าที่จะต้องช่วยป้องกันมิให้ความเชื่อดังกล่าวแล้วเสื่อมทรามไปเท่าที่จะทำได้

อนึ่ง ธนาคารใหญ่ย่อมมีสินทรัพย์มาก ที่ว่าสินทรัพย์เป็นการดำเนินคดีเตียนธนาคารเล็ก ซึ่งอาจดำเนินการด้วยความระมัดระวัง แต่ก็เป็นการแน่นอนว่าโดยทั่วไปในยามฉุกเฉิน ธนาคารที่มีสินทรัพย์น้อยย่อมมีภัยมาก และธนาคารที่มีสินทรัพย์มากย่อมมีภัยน้อย

กำไรของธนาคารที่ดำเนินการด้วยความระมัดระวังนั้น ย่อมหาได้เป็นจำนวนเล็กน้อย รายได้จำนวนมากของธนาคารใหญ่ๆ เกิดจากปริมาณการค้ากว้างขวาง ด้วยเหตุนี้ ธนาคารเล็กที่ปรารถนาจะได้กำไรมาก จึงมักจะทำการเสี่ยงโชคโดยฉะเพาะอย่างยิ่งในการแลกเปลี่ยนเงิน ฉะนั้นรัฐบาลจึงกำหนดเงินทุนสำหรับดำเนินกิจการธนาคารไว้เป็นจำนวน

๒๐๐,๐๐๐ บาทเป็นอย่างน้อย และให้ธนาคารที่ทุนน้อย
วางเงินประกันไว้เป็นจำนวนค่อนข้างสูง ต่อกระทรวงการคลัง
บทบัญญัติแห่งมาตรา ๖,๗,๘ และ ๙ นั้น ได้บัญญัติขึ้น
เพื่อประโยชน์แก่ผู้ฝากเงิน คือ (ก) เพื่อป้องกันมิให้ธนาคาร
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางมิชอบ (ข) มิให้มีสินทรัพย์
ซึ่งถ่ายถอนไม่ได้ทันทีมากเกินไป และ (ค) เพื่อให้สะสม
เงินสำรองไว้ให้เป็นจำนวนเพียงพอ

ประการที่สอง เพื่อให้ทราบฐานะการเงินของประเทศ
ดีขึ้น ด้วยวิธีรวบรวมสถิติของธนาคารโดยอาศัยบทบัญญัติ
แห่งมาตรา ๑๔ ซึ่งกำหนดให้ธนาคารต่าง ๆ ขึ้นรายงานลับ
ประจำเดือน ยอดรวมแห่งรายงานเหล่านี้จะประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา แสดงรายการประจำเดือน ซึ่งประชาชน
จะคาดคะเนฐานะทั่วไปได้ ข้อสำคัญที่ต้องการให้แสดงใน
แบบรายงานลับก็คือ (๑) จำนวนสินทรัพย์และหนี้สินของ
ธนาคารทั้งภายในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนกำหนด
เวลาชำระหนี้และยาวเท่าไรด้วย (๒) ปริมาณและความ
เคลื่อนไหวแห่งกิจการค้า ซึ่งผ่านธนาคารนั้น

การควบคุมกิจการธนาคารโดยให้ขึ้นรายงานประจำเดือน
นี้ นอกจากประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ยังเป็นการเพิ่มความ
ปลอดภัยให้แก่ผู้ฝากเงินยิ่งขึ้นอีกสถานหนึ่งด้วย

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและผนัง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๗)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมือง
ฝายและผนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่บางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและผนัง พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๗)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในตำบลท่าทอง ตำบลในเมือง ตำบลคลองกระเจง ตำบลบ้านย่านยาว ตำบลวังไม้ขอน ตำบลยางขม ตำบลวังพิณพาทย์ ตำบลทุ่งเสลี่ยม ท้องที่อำเภอวังไม้ขอน จังหวัดสวรรคโลก

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ กันยายน หน้า ๑๒๑๔)

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๑)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช
๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๑)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนด
สามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ ทุกลบทกมตราในเขตต์เทศบาลเมืองชุขันธ์
จังหวัดชุขันธ์ เทศบาลเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
เทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เทศบาลเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ เทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหา
สารคาม เทศบาลเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เทศบาล
เมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย
เทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสวรรคโลก และเทศบาล
เมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

๕๗๖

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ กันยายน หน้า ๑๒๑๗)

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะตำบลชะอำและตำบลห้วย
ทรายเหนือ อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี ฉะเพาะใน
เขตต์สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกเป็นเทศบาล
ตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะตำบลชะอำและตำบลห้วยทราย
เหนือ อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี ตามเขตต์ที่
กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า
“เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัด
เพชรบุรีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งต้นจากหลักเขตต์หมายเลข ๑ ซึ่งตั้งอยู่
ทางด้านตะวันตกของทางรถไฟ และห่างจากทางรถไฟใน
เขตต์ตำบลชะอำ อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี
๓ กิโลเมตร เป็นเส้นตรงตั้งได้ฉากกับทางรถไฟ ตรงหลัก
กิโลเมตรที่ ๑๘๒ ซึ่งเป็นหลักเขตต์หมายเลข ๒

จากหลักเขตต์หมายเลข ๒ เป็นต้นตรงตั้งได้ฉากกับทาง
รถไฟไปจดชายทะเลซึ่งเป็นหลักเขตต์หมายเลข ๓

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์หมายเลข ๓ เดิมขยาย
ทะเลไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์หมายเลข ๔ ตรงเขตต์แดน
ระหว่างจังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ด้านใต้ จากหลักเขตต์หมายเลข ๔ ถัดตามเส้นแบ่ง
เขตต์ระหว่างจังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไป
ทางทิศตะวันตกจดหลักเขตต์หมายเลข ๕ ซึ่งอยู่ห่างจากทาง
รถไฟ ๓ กิโลเมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์หมายเลข ๕ ขนาน และ
ห่างจากทางรถไฟ ๓ กิโลเมตร ไปทางทิศเหนือจดหลัก
เขตต์หมายเลข ๑

ดังปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวแล้ว ให้มีหลักย่อยปักไว้
เป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใด
เหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่
ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันนั้น
หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้ โอนกิจการรวมทั้งสิทธิอำนาจและหน้าที่ของ
สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกบรรดาที่มีอยู่ตาม
พระราชบัญญัติจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธ
ศักราช ๒๔๖๘ และกฎหมายอื่น ภายในเขตเทศบาล
ตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตั้งกำหนดไว้ในมาตรา ๔ ให้
แก่เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรีดำเนินการต่อไป
ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยกเลิกและโอน
กิจการของสภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกให้แก่
เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๘

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ ตุลาคม หน้า ๑๒๒๐)

๕๘๑

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเขนทร โยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะตำบลหัวหินและตำบลหนอง
แก กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรี
ขันธ์ ฉะเพาะในเขตต์สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศ
ตะวันตก เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะตำบลหัวหินและตำบลหนองแก กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไว้ดังต่อไปนี้ คือ

ด้านใต้ ตั้งต้นจากหลักเขตต์หมายเลข ๑ ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของทางรถไฟ และห่างจากทางรถไฟในเขตต์ตำบลหนองแก กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๓ กิโลเมตร เป็นเส้นตรงตั้งใต้ฉากกับ

ทางรถไฟ ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๒๒๖ ซึ่งเป็นหลักเขตต์
หมายเลข ๒

จากหลักเขตต์หมายเลข ๒ เป็นเส้นตรงตั้งได้ฉากกับ
ทางรถไฟไปจดชายทะเลซึ่งเป็นหลักเขตต์หมายเลข ๓

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์หมายเลข ๓ เลียบชาย
ทะเลไปทางทิศเหนือ จดหลักเขตต์หมายเลข ๔ ตรงเส้น
เขตต์แดนระหว่างจังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ด้านเหนือ จากหลักเขตต์หมายเลข ๔ ถัดตามเส้นแบ่ง
เขตต์ระหว่าง จังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไป
ทางทิศตะวันตกจดหลักเขตต์หมายเลข ๕ ซึ่งอยู่ห่างจากทาง
รถไฟ ๓ กิโลเมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์หมายเลข ๕ ขนานและ
ห่างจากทางรถไฟ ๓ กิโลเมตรไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์
หมายเลข ๑

ดังปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวแล้ว ให้มีหลักย่อยปักไว้
เป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใด
เหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่

ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน
นั้น หรือโรงเรียนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตเทศบาล
เต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้โอนกิจการรวมทั้งสิทธิอำนาจและหน้าที่
ของสภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตกบรรดาที่มีอยู่
ตามพระราชบัญญัติจัดบำรุง สถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก
พุทธศักราช ๒๔๖๘ และกฎหมายอื่น ภายในเขตเทศบาล
ตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งกำหนดไว้ในมาตรา ๔
ให้แก่เทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ดำเนิน
การต่อไป ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ยกเลิกและโอนกิจการของ สภาจัดบำรุง สถานที่ชายทะเล
ทิศตะวันตกให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๘

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๙)

๕๘๕

พระราชบัญญัติ
ป้องกันการค้ากำไรเกินควร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เพื่อความปกติสุข
ของอาณาประชาราษฎร สมควรจกควบคุมการค้าขายสิ่งของ
บางอย่างซึ่งประชาชนจำเป็นต้องซื้อใช้สำหรับความเป็นอยู่โดย
ดี เพื่อป้องกันการค้ากำไรเกินควร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ป้องกันการค้ากำไรเกินควร พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในราชการบริหารส่วนกลาง ให้มีคณะ
กรรมการป้องกันการค้ากำไรเกินควรขึ้นคณะหนึ่งในกระทรวง
เศรษฐกิจ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีกอย่างน้อยหกนาย
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจจะได้ตั้งขึ้นและประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการป้องกันการค้ากำไรเกินควรในราชการ
บริหารส่วนกลางนี้ ต่อไปในพระราชบัญญัตินี้จะเรียกว่า
“คณะกรรมการกลาง”

คณะกรรมการกลางจะต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่า
ครึ่งจำนวนของกรรมการ จึงจะเป็นองค์ประชุม ส่วน
คำวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก

กรรมการผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในกรณีใด ๆ ที่คณะ
กรรมการกลางผู้นั้นพิจารณาดำเนินการแล้ว ห้ามมิให้
กรรมการผู้นั้นพิจารณาจะเพาะเรื่องนั้น

มาตรา ๔ ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้มีคณะกรรมการควบคุมการค้ากำไรเกินควรขึ้น จังหวัด ละคณะหรือหลายคณะประกอบด้วยข้าหลวงประจำจังหวัดหรือนายอำเภอ นั้น ๆ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการ อีกอย่างน้อย สี่ นาย ซึ่งข้าหลวงประจำจังหวัดหรือนายอำเภอจะได้ตั้ง ขึ้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลางและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

คณะกรรมการป้องกันการค้ากำไรเกินควรในราชการบริหารส่วนภูมิภาคนี้ ต่อไปพระราชบัญญัตินี้จะเรียกว่า “คณะกรรมการส่วนภูมิภาค”

การประชุม การวินิจฉัย และการห้ามมิให้เข้าประชุม คณะเพาะเรื่อง ให้อนุโลมตามมาตรา ๓ วรรค ๓ และ ๔

มาตรา ๕ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการส่วนภูมิภาคปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการกลาง

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการกลางมีอำนาจระบุชื่อหรือประเภทสิ่งของที่เห็นว่าประชาชนจำเป็นต้องซื้อใช้สำหรับความ เป็นอยู่โดยดี โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราวๆไป

มาตรา ๗ ในเวลาปกติเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลางแล้ว ให้คณะกรรมการกลางส่วนภูมิภาคมีอำนาจประกาศระบุชื่อหรือประเภทสิ่งของที่ปรากฏอยู่ในบัญชีของคณะกรรมการกลางตามที่ได้ประกาศไว้ตามความในมาตรา ๖ ทุกชนิดหรือบางชนิดที่เห็นว่าประชาชนในจังหวัดหรือในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดในจังหวัดนั้นจำต้องซื้อใช้สำหรับความเป็นอยู่โดยดี เพื่อมิให้กำการค้ากำไรเกินควรเป็นคราว ๆ ไป

ถ้าเป็นเวลาฉุกเฉิน เช่น เกิดสงคราม ประกาศใช้กฎอัยการศึก การเศรษฐกิจหรือการเงินปั่นป่วน ๆ ๆ ฯลฯ ให้คณะกรรมการส่วนภูมิภาคประกาศระบุชื่อหรือประเภทสิ่งของไปได้ก่อน แต่ต้องรายงานให้คณะกรรมการกลางทราบโดยวิธีเร็วที่สุดภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่วันที่ประกาศนั้น เพื่ออนุมัติ ถ้าคณะกรรมการกลางไม่อนุมัติ ประกาศนั้นเป็นอันไม่มีผลนับแต่วันที่ได้รับหนังสือไม่อนุมัตินั้น แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกิจการที่ได้กระทำไปในระหว่างที่ไว้ประกาศนั้น

ประกาศดังกล่าวมาในสองวรรคก่อนนี้ จะให้แต่เวลาใดถึงเวลาใด และในท้องที่ใดในจังหวัดนั้น ก็ให้แจ้ง

ไว้ในตัวประกาศด้วย อนึ่ง ให้ปิดประกาศนี้โฆษณาไว้ ณ ที่
ว่าการอำเภอ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข สถานีตำรวจ
และสถานที่อื่น ซึ่งเห็นสมควรในท้องที่ที่จะควบคุมสิ่งของมิ
ให้มีการค้ากำไรเกินควรนั้นด้วย

มาตรา ๘ ฉะนั้นเจ้าของหรือประเภทสิ่งของที่ได้
ประกาศระบุไว้ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการ
กลางหรือคณะกรรมการส่วนภูมิภาคแล้วแต่กรณี มีอำนาจ
ที่จะทำการสอบสวนเพื่อทราบราคา ต้นทุน และกำไร เพื่อ
การนี้ ให้มีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้บุคคลใด ๆ แจ้งข้อความ
ต่าง ๆ รวมทั้งปริมาณและคุณภาพสิ่งของซึ่งบุคคลนั้นมีอยู่

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีอำนาจตั้งราคา
สูงสุดของสิ่งของที่ได้ประกาศระบุไว้ตามมาตรา ๗ เพื่อมิให้
ผู้ใดขายเกินกว่าราคานั้น

การตั้งราคาสูงสุดเช่นว่านี้ ในเวลาปกติต้องได้รับความ
เห็นชอบจากคณะกรรมการกลางก่อน จึงจะประกาศใช้
บังคับได้ แต่ถ้าเป็นเวลาฉุกเฉิน ก็ให้มีอำนาจประกาศ
ใช้บังคับได้ทีเดียว แต่ต้องขออนุมัติต่อคณะกรรมการกลาง
ภายหลัง อนุโลมตามมาตรา ๗ วรรค ๒

มาตรา ๑๐ การขายสิ่งของที่คณะกรรมการส่วนภูมิภาคได้ระบุชื่อหรือประเภทไว้ตามมาตรา ๘ โดยมีได้ตั้งราคาสูงสุดไว้แล้ว ถ้าขายตามราคาที่เคยขายในเวลาปกติหรือตามราคาที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์อันควรแล้ว มิให้ถือว่าเป็นการค้ากำไรเกินควร

มาตรา ๑๑ จะเพาะในเขตจังหวัดหรือในเขตท้องที่ในจังหวัดที่มีประกาศควบคุมสิ่งของตามมาตรา ๘ เมื่อมีคำกล่าวหาว่ามีผู้ขายสิ่งของคิดเอากำไรมากกว่าราคาที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์อันควรก็ดี หรือสูงกว่าราคาสูงสุดที่ตั้งไว้ก็ดี ให้คณะกรรมการส่วนภูมิภาคของจังหวัดนั้น ๆ มีอำนาจที่จะเรียกบุคคลและหลักฐานต่าง ๆ มาทำการสอบสวนพิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ คือ

๑. ยกคำกล่าวหา หรือ
๒. ตักเตือน หรือ
๓. มีคำสั่งให้ผู้ขายคืนเงินที่เกินกว่าราคาอันสมควรหรือเกินกว่าราคาที่ตั้งไว้ให้แก่ผู้ซื้อ หรือ
๔. สั่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสอบสวนนำคดีขึ้นฟ้องศาลเพื่อให้ลงโทษผู้กระทำผิดต่อไป

มาตรา ๑๒ ในเวลาฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการส่วน
ภูมิภาคมีอำนาจสั่งผู้ที่มีสิ่งของ ซึ่งห้ามมิให้มีการค้ากำไร
เกินควร และมีสิ่งของนั้นเป็นจำนวนเกินกว่าจำนวนอัน
จำเป็นที่จะพึงมีไว้ เพื่อตนหรือครอบครัวของตนจะใช้ใน
ระยะเวลาอันสมควร ให้ขายจากจำนวนที่คณะกรรมการส่วน
ภูมิภาคเห็นว่าเกิน ความต้องการนั้นจำนวนใดจำนวนหนึ่งให้
แก่ผู้ต้องการแต่ยังไม่มีสิ่งของนั้น ซื่อไป ตามราคาสูงสุด
ที่ตั้งไว้ หรือถ้ามีได้ตั้งราคาสูงสุดไว้ตามราคาซึ่งคณะกรรมการ
ส่วนภูมิภาคจะได้กำหนด โดยพิจารณาเห็นว่า เป็นราคา
ที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์อันควร

มาตรา ๑๓ การจำหน่ายสิ่งของออกนอกราชอาณาจักร
ไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค
เป็นอันยุติเด็ดขาดห้ามการอุทธรณ์ เว้นแต่ในกรณีที่เกี่ยวข้อง
กับการให้คืนเงินที่เกินกว่าราคาอันสมควรตามมาตรา ๑๑ (๓)
เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ขาย ถ้าผู้ขายไม่พอใจ มีสิทธิ
ที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกลางได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์
นั้นต่อคณะกรรมการส่วนภูมิภาคภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่

วันที่ได้รับคำสั่งนั้น เมื่อคณะกรรมการกลางได้ให้คำวินิจฉัยแล้ว ให้เป็นอันยุติเด็ดขาดเพียงนั้น

มาตรา ๑๕ ผู้ใด

(๑) ขัดคำสั่งไม่ยอมแจ้งข้อความโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือแจ้งข้อความโดยรู้ยู่ว่าเป็นเท็จต่อคณะกรรมการกลาง หรือคณะกรรมการส่วนภูมิภาคตามความในมาตรา ๘ หรือ

(๒) ขัดคำสั่งไม่ยอมมาให้ทำการสอบสวน หรือไม่ยอมส่งหลักฐานต่าง ๆ หรือแจ้งข้อความโดยรู้ยู่ว่าเป็นเท็จต่อคณะกรรมการส่วนภูมิภาคตามความในมาตรา ๑๑

ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖ ผู้ใดกระทำการค้ากำไรเกินควรเกี่ยวกับสิ่งของที่คณะกรรมการส่วนภูมิภาคระบุไว้ โดยขายสิ่งของเช่นนั้น คิดเอากำไรมากกว่าราคาที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์อันควรก็ได้ หรือสูงกว่าราคาสูงสุดที่ตั้งไว้ก็ได้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ผู้ที่ได้รับโทษตามวรรคก่อน ถ้าไม่เช็ดหลาบ กระทำ ความผิดเกี่ยวกับการค้ากำไรเกินควร นี้ขึ้นอีกภายใน เวลา หนึ่งปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษาลงโทษสำหรับ ความผิด ครั้งแรก ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อย บาทจนถึงหนึ่งพันบาท หรือจำคุกตั้งแต่หกเดือนจนถึง หนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ให้ตัดสำเนาคำพิพากษาเกี่ยวกับความผิดดังกล่าวมานี้ ปิดไว้ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการไปรษณีย์ โทรเลขและสถานี ตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการควบคุมมิให้มีการค้ากำไรเกินควรนั้น และณที่ร้านของผู้ที่กระทำผิดด้วย

มาตรา ๑๗ ผู้ใด

(๑) ไม่ยอมขายสิ่งของตามคำสั่งของคณะกรรมการ ส่วนภูมิภาค หรือ

(๒) พรางจำนวนสิ่งของเพื่อจะให้คณะกรรมการส่วน ภูมิภาคออกคำสั่งให้ตนได้อ่านาชื้อสิ่งของนั้น อันมีจำนวน เกินกว่าความไม่จำเป็นในระยะเวลาอันสมควร

ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ากรรมการหรือผู้จัดการทุกคนของนิติบุคคลนั้น เป็นผู้กระทำ มีความผิดต้องระวางโทษตามความในมาตรา ๑๕, ๑๖, หรือ ๑๗ เว้นไว้แต่จะพิสูจน์ได้ว่า การกระทำนั้นได้ทำโดยคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๑๙ ให้ถือข้อความต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี สอบสวนได้มานั้นเป็นความลับใช้เฉพาะในราชการเกี่ยวกับ การควบคุมมิให้มีการค้ากำไรเกินควร ผู้ใดละเมิดนำข้อความนี้ไปเปิดเผย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ การฟ้องเอาโทษตามมาตรา ๑๕, ๑๖, ๑๗, หรือ ๑๘ ทำได้แต่เฉพาะพนักงานอัยการ เมื่อได้รับคำร้องจากคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

การไม่คืนเงินตามคำสั่งตามมาตรา ๑๑ (๓) ไม่ถือว่าเป็นความผิดในทางอาญา

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็น

๕๕๕

ไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๑ ตุลาคม หน้า ๑๒๓๐)

๑๒๗

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจและ
กำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก และ
วิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ
ในกรมตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

ชาติชายทีพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกากำหนด
อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ และกำหนดคุณสมบัติ
พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุ
และแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ พุทธศักราช ๒๕๕๐

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ และกำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในหมายอักษร (ค) (ง) และ (จ) แห่งมาตรา ๕ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) เทียบผู้บังคับกอง

(๑) หัวหน้าแผนก

(๒) สารวัตร

(๓) หัวหน้ากองตรวจ

(๔) ข้าราชการตำรวจประจำหน่วยกลางที่มียศ นายพันตำรวจตรี

- (ง) เทียบผู้กำกับการ
- (๑) รองหัวหน้ากองกลาง
  - (๒) รองผู้บังคับการ
  - (๓) ข้าราชการตำรวจประจำหน่วยกลางที่มียศ
นายพันตำรวจโท
- (จ) เทียบผู้บังคับการ
- (๑) หัวหน้ากองกลาง
  - (๒) จเรตำรวจ
  - (๓) สมุห้บัญชีใหญ่
  - (๔) ข้าราชการตำรวจประจำหน่วยกลางที่มียศ
ชั้นนายพันตำรวจเอกขึ้นไป"

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีประธาน ก.พ. มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นที่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๑ ตุลาคม หน้า ๑๒๕๑)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. (ฉบับที่ ๑๔) และให้ใช้กฎต่อไปนี้
ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมตำรวจ

ลูกแถว	เสมียนพนักงาน
ผู้บังคับหมู่	„
หัวหน้าต่งสถานี (ที่ชั้นประทวนครอง)	„
หัวหน้าสถานี (ที่ชั้นประทวนครอง)	„
สมุหบัญชี (ที่ชั้นประทวนครอง)	„
นายสิบพยาบาล	„
ช่างร้อยนตร์และเรือกลไฟ	„
นายท้ายเรือยนต์และเรือกลไฟ	„

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมตำรวจ

ผู้บังคับหมวด	ประจำแผนก
หัวหน้ากิ่งสถานี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)	„
หัวหน้าสถานี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)	„
รองสารวัตร (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)	„
สมุหบัญชี (ที่ชั้นสัญญาบัตรครอง)	„
นายเวร	„
นายแพทย์	„
ตรวจคนเข้าเมืองอำเภอ	„
ผู้บังคับกอง	หัวหน้าแผนก
สารวัตร	„
หัวหน้ากองตรวจ	„
ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด	„
รองหัวหน้ากองกลาง	หัวหน้ากอง
รองผู้บังคับการ	„
ผู้กำกับการ	„
ผู้บังคับการ	„

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมตำรวจ

จเรตำรวจ

หัวหน้ากอง

สมุห้บัญชีใหญ่

”

รองอธิบดี

อธิบดี

กฎให้ไว้ณวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

ผู้รักษาการแทน

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๑ ตุลาคม หน้า ๑๒๔๕)

๑๐๐๒

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในมาตรา ๕๗
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๖๘

ข้อ ๒ ในกฎนี้ คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าหลวงประจำจังหวัด หรือพนักงานอื่นซึ่งข้าหลวงประจำจังหวัดได้มอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งมูลนิธิขึ้นเป็นนิติบุคคลด้วยรัฐบาลให้อำนาจ ให้ทำเรื่องราวตามแบบ ม.น. ๑ ท้ายกฎนี้ พร้อมด้วยสำเนาตราสารตั้งมูลนิธิอันได้รับรองแล้วซึ่งมีข้อความสำคัญทั้งหลายที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘๒ แห่งประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ขึ้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่ง
จังหวัดที่สำนักงานของมูลนิธินั้นตั้งอยู่

ให้ออกใบรับเรื่องราวแก่ผู้ยื่นเรื่องราวไว้เป็นหลักฐาน
ฉบับหนึ่ง

ข้อ ๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องราวแล้ว ให้
รับทำการสอบสวนแล้วส่งเรื่องราวและสำเนาตราสารตั้ง
มูลนิธิพร้อมด้วยความเห็น ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยโดยเร็ว

ข้อ ๕ ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับ
เรื่องราวเป็นต้นไป รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
จะได้สั่งการและแจ้งไปทางพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อแจ้ง
ให้ผู้ยื่นเรื่องราวทราบเป็นหนังสือว่าได้ยอมให้อำนาจแก่
มูลนิธินั้นหรือไม่

มูลนิธิที่ได้ยอมให้อำนาจแล้ว ให้ออกหนังสือให้อำนาจ
จัดตั้งตามแบบ ม.น. ๒ ท้ายกฎนี้ แล้วโฆษณาใจความ
แห่งข้อสำคัญของมูลนิธิพร้อมทั้งวันเดือนปีที่ให้อำนาจใน
ราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๖ ให้มีบัญชีรายชื่อมูลนิธิอันได้ให้อำนาจแล้ว
แสดงวันเดือนปีที่ได้ให้อำนาจนั้นตามแบบ ม.น. ๒ ท้าย

กฎสองฉบับ เก็บรักษาไว้ที่ศาลากลางจังหวัดฉบับหนึ่ง และที่กระทรวงมหาดไทยฉบับหนึ่ง

เรื่องราวและสำเนาตราสารตั้งมูลนิธินั้น ให้ส่งคืนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อเก็บรักษาไว้จนทำการนั้น ๆ

ข้อ ๗ ผู้ใดประสงค์จะขอบัญชีรายชื่อและเอกสารต่าง ๆ อันเกี่ยวแก่การให้อำนาจมูลนิธิ ก็ให้ดูได้ในระหว่างเวลาทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าจะขอสำเนาบัญชีหรือใบสำคัญซึ่งเจ้าหน้าที่รับรองแสดงว่ามูลนิธินั้น ๆ มีอยู่ในบัญชี ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้

ข้อ ๘ ถ้าจะเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อความสำคัญแห่งตราสารตั้งมูลนิธิตาม ความในมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ผู้จัดการทำเรื่องราวตามแบบ ม.น. ๓ ท้ายกฎยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เรื่องราวที่ไต่ยื่นตามข้อนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ โดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ค่าเรื่องราวฉบับละ	๑๐ สตางค์
(๒) ค่าให้อำนาจมูลนิธิ	๕ บาท

- (๓) คำอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงหรือ
เพิ่มเติมตราสาร ครั้งละ ๑ บาท
- (๔) คำกั้นตราสารตั้งมูลนิธิและ
เอกสารอย่างอื่นรายหนึ่ง ครั้งละ ๑ บาท
- (๕) คำพนักงานเจ้าหน้าที่คัดและ
รับรองสำเนา ร้อยคำแรก ๑ บาท
ร้อยคำหลังหรือเศษของร้อย ๒๕ สตางค์

ข้อ ๑๐ การรับเงินค่าธรรมเนียม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ออกใบเสร็จให้สำคัญ

ข้อ ๑๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งระบุไว้ในกฎนี้ เป็น
เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามความในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๔
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๘ ตุลาคม หน้า ๑๒๔๙)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมสาธารณสุข

พยานบาล	เสมียนพนักงาน
นางสงเคราะห์	„
ผู้ช่วยแพทย์	„
สารวัตรสุขาภิบาล	„
พนักงานวิทยาศาสตร์	„
พนักงานเภสัชกรรม	„
สัตว์แพทย์จตุวา	„
ปลานัก	„
ช่างเรือนทร์และเรือกลไฟ	„
นายท้ายเรือนทร์และเรือกลไฟ	„

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมสาธารณสุข

พยาบาลตรี	ประจำแผนก
นางสงเคราะห์ตรี	”
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	”
สารวัตรอาหารและยา	”
เภสัชกรตรี	”
สัตวแพทย์ตรี	”
นายแพทย์ตรี	”
เภสัชกรโท	หัวหน้าแผนก
สัตวแพทย์โท	”
นายแพทย์โท	”
นายแพทย์ผู้ปกครองโรงพยาบาล	”
นายแพทย์ประจำกอง	”
สาธารณสุขจังหวัด	”
ผู้ช่วยเลขาธิการนายทะเบียน	”
นายแพทย์เอก	หัวหน้ากอง
นายแพทย์ผู้อำนวยการ	”
นายแพทย์ประจำกรม	”

๑๐๐๘

ตำแหน่งที่เรียกขานอย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมสาธารณสุข

นายแพทย์ตรวจการ

หัวหน้ากอง

เลขานุการนายทะเบียน

”

เลขานุการกรม

”

นายแพทย์ใหญ่สาธารณสุข

อธิบดี

กฏให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ ตุลาคม หน้า ๑๒๕๘)

๑๐๐๕

กฎกระทรวงเกษตรราชการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกกฎกระทรวงเกษตรราชการ ฉบับที่ ๕
ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๒. โยสำคัญจำหน่ายยางตั้งแต่ระยะเวลาโควตา
ที่ ๔ เป็นต้นไป ให้ใช้แบบหมายเลข ย. ๖๐ ทำยกเว้น

ข้อ ๓. แบบพิมพ์ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๒ ให้คิดราคา
จำหน่ายตามจำนวนน้ำหนักยาง ๕ กิโลกรัม ต่อ ๑ สดางค์
เศษของ ๕ กิโลกรัม ให้คิด ๑ สดางค์

กฎให้ไว้ณวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

นาถนิติธาดา

รัฐมนตรีช่วยราชการลงนามแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ ตุลาคม หน้า ๑๒๖๑)

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดการฝึก
และอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ตั้ง
ต่อไปนี้

ข้อ ๑ กรณีความผิดอันจะพึงลงโทษที่สถาน ที่ ๗ นั้น
กำหนดไว้ดังนี้ คือ

(๑) กระทบความผิดอาญานอกจากความผิดฐาน
ลหุโทษ และความอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(๒) มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขซึ่งอธิบดี
กำหนดไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๓) คบหาสมาคมกับหญิงที่ค้าประเวณีหรือเข้าไป
ในสำนักของหญิงจำพวกนั้น

(๔) คบหาสมาคมกับ ผู้ที่เป็น นักเลง เล่น การ
พนันหรือเสพยาติดให้โทษหรือเข้าไปในวงเล่นการพนัน
หรือสถานที่เสพยาติดให้โทษ

(๕) ประพฤติเกะกะระราน

ข้อ ๒ กรณีความผิดอื่น จะพึงลงทัณฑ์สถาน ที่ ๔ นั้น
กำหนดไว้ดังนี้

(๑) กระทำความผิดอาญา

(๒) จงใจขัดขวางหรือขัดคำสั่งของพนักงานผู้มี
หน้าที่ในการฝึกและอบรม

(๓) หลบหนีหรือพยายามหลบหนีออกจากเขตต์
สถานฝึกและอบรม

(๔) กล่าวพรูสวาทเนื่อง ๆ

(๕) ประพฤติเกะกะระราน

(๖) กระทำความผิดอย่างอื่นซึ่งอธิบดีพิจารณา
เห็นว่าร้ายแรง

ข้อ ๓ ในการลงทัณฑ์ตามข้อ ๑ และ ๒ นั้น หัวหน้า
ผู้ปกครองซึ่งประจำอยู่ ณ สถานฝึกและอบรมต้องฟังคำชี้แจง
ของเด็กและตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน เมื่อการตรวจสอบ

เป็นที่เชื่อฟังได้และเห็นสมควรแล้ว จึงให้หัวหน้าผู้
ปกครองนั้นมีอำนาจจัดการลงทัณฑ์ได้

ข้อ ๔ ไม่เร็วที่จะเขียนต้องมีขนาดไม่ยาวกว่า ๗๕
เซ็นติเมตร และเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกินกว่า ๗ มิลลิเมตร

ข้อ ๕ บรรดาทรัพย์สินต่อไปนี้เป็นห้ามมิให้นำเข้ามาหรือมี
ไว้ในสถานฝึกและอบรม

(๑) ศาสดารูชซึ่งยังมิได้รับอนุมัติจากอธิบดี

(๒) ยาเสพติดให้โทษตลอดจนเครื่องอุปกรณ์
แห่งการใช้นั้น เว้นแต่เจ้าพนักงานนำมาสำหรับใช้
ในการรักษาพยาบาล

(๓) เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นการพนันขั้นต่อ
กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ข้าราชการสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ปีที่ ๑๒๖๒)

กฎกระทรวงเกษตรราชการ
ออกตามความในพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน
(ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ
ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

การจับจอง

ข้อ ๑. ที่ดินที่บุคคลจะขอจับจอง และพนักงานจะ
อนุญาตให้จับจองได้นั้น คือที่ดินรกร้างว่างเปล่าและที่ดิน
ซึ่งมีผู้เวนคืน หรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน
โดยประการอื่น ตามกฎหมายที่ดิน

ข้อ ๒. คำขอจับจองต้องใช้แบบหมายเลข ๑ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๓. เมื่อได้มีบุคคลยื่น คำขอจับจอง และเสียค่า
ธรรมเนียม กับค่าให้จ่ายอื่น ๆ ตามอัตราท้ายกฎนี้โดยครบ
ถ้วนแล้ว ให้กรมการอำเภอรับคำขอลงบัญชีไว้ แล้ว
ประกาศโฆษณาการขอจับจองไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอที่ว่าการ
กำนัน และในที่ดินซึ่งขอจับจอง มีกำหนด ๑ เดือน

ข้อ ๔. ถ้ามีปัญหาว่าใครยื่นคำขอก่อนหลังกว่ากัน ให้
ถือวันเวลาในบัญชีรับคำขอเป็นเกณฑ์

ข้อ ๕. การบอกตำแหน่งแห่งที่ดินที่ขอจับจองนั้น ต้อง
ชี้แจงให้ละเอียดชัดเจน พอให้ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับท้องที่ทราบ
ได้ว่าที่ดินนั้นอยู่ที่ใด

การบอกตำแหน่งแห่งที่ดินดังกล่าวแล้ว ให้ทำดังนี้ ให้
ตั้งจุดสมมติขึ้นโดยอาศัยที่สถกสำคัญอันเป็นที่หมายที่รู้ทั่ว ๆ
กันอันปรากฏอยู่ในที่ดินหรือที่ใกล้เคียง เช่นลำน้ำ บึงหนอง
วัดกุฎที่ถาวรอย่างใดอย่างหนึ่ง มีเจดีย์หรือต้นไม้ใหญ่ขึ้นต้น
เหล่านี้เป็นต้น แล้วบอกระยะทางยาวโดยประมาณให้ใกล้
กับความจริงที่สุดที่สามารถจะคาดคะเนได้จากจุดที่เลือกเป็น
จุดสมมตินั้นไปสู่หลักที่ปักไว้ที่มุมใดมุมหนึ่งของที่ดิน แล้ว
บอกระยะทางจากหลักถึงหลักโดยรอบที่ดินไว้ด้วย ถ้าเขตต์
ที่ดินผ่านหรือใกล้กับ สิ่งอื่น ๆ อัน เป็น เครื่องหมายที่รู้ทั่ว ๆ
กันก็ดี หรือขนานกันไปก็ดี ให้บอกไว้ด้วย

การบอกระยะทางยาวจากจุดสมมติไปหาที่ดินนั้น จะ
ใช้จุดสมมติหลาย ๆ แห่ง แล้วบอกเป็นระยะ ๆ ไปจนถึง
ที่ดินก็ได้

การใช้สิ่งที่มีคล้าย ๆ กันทำให้ทราบได้ยากกว่าใช้อะไรเป็นจุดสมมติ เช่น ต้นไม้เป็นต้นนั้น ให้ทำเครื่องหมายไว้ให้ทราบ เพื่อเป็นที่สังเกตได้ง่าย และให้บอกไว้ในคำขอให้ชัดเจนด้วย

ถ้าที่ดินที่ขอจับจองเป็นที่ดินติดต่อกับที่ดินที่มีหลักเขตต์หรือสิ่งอื่นเป็นเขตต์อยู่แล้ว ให้บอกเขตต์โยงถึงหลักเขตต์หรือสิ่งซึ่งเป็นเครื่องหมายเขตต์ที่มีอยู่แล้วนั้นได้ แต่ให้บอกให้ชัดเจน

ที่ดินซึ่งทางการได้รังวัดทำแผนที่ไว้แล้ว ไม่ต้องบอกเขตต์ที่ดินตามความที่กล่าวมาแล้ว

ข้อ ๖. ที่ดินซึ่งทางการยังไม่ได้รังวัดทำแผนที่บักหลักเขตต์ไว้ ให้ผู้ขอจับจองหาหลักบักไว้ตามมุมของที่ดินที่ยื่นคำขอทุกมุมเขตต์

ถ้าใดมีต้นไม้ใหญ่หรือหลักหินหลักซีเมนต์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๕ เซนติเมตรอยู่ท่ามุม หรือเป็นที่หมายเขตต์หรือหลักเขตต์ของเจ้าของที่ดินข้างเคียงอยู่แล้วก็ไม่ต้องบักหลักใหม่อีก ให้ถือเป็นหลักเขตต์ได้

หลักที่ใช้ นั้น ถ้าใช้ไม้ให้ใช้ไม้แก่นที่มีความทนทาน และให้ทำเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ ให้เป็นที่สังเกตได้ง่าย

หลักไม้ ถ้าเป็นไม้กลม ให้ใช้ไม้ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑ เมตร ๕๐ เซนติเมตร ถ้าใช้ไม้เหลี่ยม ให้ใช้ไม้ที่มีขนาดอย่างน้อย ๑๐ เซนติเมตรสี่เหลี่ยม ยาว ๑ เมตร ๕๐ เซนติเมตร

การปักหลัก ให้ปักจมลงไปดินประมาณ ๑ เมตร ให้เครื่องหมายหลักอยู่ด้านในของที่ดิน และให้พุนดินไว้รอบหลักด้วย

ข้อ ๗. การรังวัดชั้นสูตร และสอบสวนให้ปฏิบัติดังนี้

(ก) เมื่อได้รับคำขอลงบัญชีไว้แล้ว ให้นายอำเภอหรือผู้แทนจะเป็นกำนันหรือเจ้าหน้าที่อื่นก็ได้ ไปทำการชั้นสูตรยังที่ดินพร้อมด้วยผู้ขอ และให้มีบุคคลในท้องที่ที่รู้จักที่ดินซึ่งขอจับจองอย่างน้อย ๒ คน เป็นพยานในการรังวัดชั้นสูตรและสอบสวนด้วย

(ข) การรังวัด ให้รังวัดให้ทราบว่าที่ดินที่ขอจับจองกว้างยาวเท่าใด มีเนื้อที่ประมาณเท่าใด

(ค) การขัณสูตร ให้ตรวจที่ดินว่าเป็นที่อะไรเช่นเป็นที่
ป่าร้างหรือไร่ชา หรือที่ทำการเพาะปลูก เป็นต้น นอกจากนี้
ให้ตรวจดูด้วยว่า ที่ดินนั้นจะเหมาะแก่การทำประโยชน์
ที่ขอจับจองไว้หรือไม่

(ง) การสอบสวน ให้สอบสวนว่า ที่ดินนั้นจะเป็นที่
ที่จะอนุญาตให้จับจองได้หรือเป็นที่ต้องห้ามหรือควรสงวนไว้
เพื่อประโยชน์สาธารณะ และมีเรื่องเกี่ยวข้องกับอย่างไรมา
แล้วหรือเปล่า เช่นที่นั้นเป็นที่ว่าง ยังไม่เคยมีใครจับจอง
ทำประโยชน์หรือมีใครทำแล้วทิ้งให้ขาดออกไป หรือมีผู้ถือ
สิทธิครอบครองทำประโยชน์อยู่ หรือเป็นที่หลวงหวงห้าม
หรือเป็นที่สาธารณะประโยชน์ หรือเป็นที่วัดร้าง หรือที่ใน
แถบนั้นมันน้อยควรสงวนไว้ให้บุคคลในท้องที่ หรือปรากฏว่า
มีพันธุ์ไม้ แร่โลหธาตุ โบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือ
สังหาริมทรัพย์อันมีค่าอย่างอื่น อันควรแก่การที่จะสงวน
ที่ดินนั้นไว้เหล่านี้ เป็นต้น

ให้นายอำเภอ หรือผู้แทนทำการรังวัดขัณสูตรและสอบ
สวนให้ได้ความตามที่กล่าวแล้วให้ใกล้ความจริงและละเอียด
ที่สุดที่สามารถจะทำได้ แล้วให้เขียนข้อความที่ทำการรังวัด

ชั้นสูตรและสอบสวนได้ความลงในแบบคำขอ และให้ผู้
ทำการสอบสวนและพะยานลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นสำคัญ

ข้อ ๘. การอนุญาตให้จับจองที่ดินนั้น ให้พิจารณาถึง
ประโยชน์สาธารณะ เช่นต้องพิจารณาถึงความมุ่งหมายและ
กำลังความสามารถของผู้ขอเป็นหลักเพื่อมิให้เป็นการกีดกัน
ผู้อื่นมิให้เขาจับจองได้บ้าง เมื่อเห็นสมควรเห็นใจ ก็ให้
อนุญาตให้จับจองแต่เพียงนั้น

ข้อ ๙. การอนุญาตให้จับจองที่ดินนั้น ให้ถือว่าผู้ขอได้
รับอนุญาตตั้งแต่วันได้รับใบอนุญาต

ข้อ ๑๐. การพิจารณาการทำประโยชน์ในที่ดินในเมื่อ
ใบอนุญาตครบอายุนี้ ให้พิจารณาถึงเนื้อที่เฉพาะที่ได้ทำ
ประโยชน์ขึ้นแล้ว ว่าเป็นไปตามสมควรแก่สภาพของที่ดิน
ในท้องถิ่น ตลอดจนสภาพของกิจการที่ทำประโยชน์อยู่นั้น
ด้วยหรือไม่

การพิสูจน์ว่าได้ทำประโยชน์แล้วหรือยังนั้น ให้ใช้แบบ
พิสูจน์หมายเลข ๒ ท้ายกฎนี้ ผู้นำพิสูจน์ต้องปฏิญาณตน
และให้ถ้อยคำไว้ให้ครบถ้วนตามแบบพิสูจน์และต้องมีพะยาน
หลักฐานสืบประกอบให้ได้ความสมจริงด้วย จึงจะฟังได้ว่า
ได้ทำประโยชน์แล้ว

การปฏิญาณตน ต้องทำต่อหน้ากรมการอำเภอ ๆ ต้อง
ลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐานในแบบพิศุจน์ด้วย

ข้อ ๑๑. ในกรณีที่ผู้จับจองได้รับใบเหยียบย่ำนั้น เมื่อ
ได้ทำการพิศุจน์ตามข้อ ๑๐ แห่งกฎนี้แล้วและมาขอคำรับ
รองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ให้คำรับรองโดยนำที่ดินขึ้น ทะเบียนและออกใบ
สำคัญให้ตามแบบหมายเลข ๓ ท้ายกฎนี้ แล้วเรียกใบ
เหยียบย่ำเข้าสารบบไว้

ข้อ ๑๒. การรททอดโดยทางมฤคกตามมาตรา ๑๐ แห่ง
พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕
นั้น เมื่อทายาทโดยธรรมร้องขอให้กรมการอำเภอจัดการให้
แสดงหลักฐานในการที่อ้างว่าเป็นทายาทโดยธรรมแล้วให้
ออกประกาศ ๓๐ วัน เมื่อครบกำหนดไม่มีผู้ใดคัดค้าน ก็
ให้ลงนามผู้ทายาทโดยธรรมโดยแก้ทะเบียนในสารบัญญัตินั้น
หลังใบเหยียบย่ำให้ตรงกันทั้งฉบับต้นขั้ว และฉบับผู้ถือ
ให้กรมการอำเภอลงลายมือชื่อประทับตราตำแหน่ง และลง
วันเดือนปีไว้เป็นสำคัญ เอกสารที่เกี่ยวกับเรื่องมฤคกให้
เก็บไว้ในสารบบ

ข้อ ๑๓. ใบเหยียบย่ำของผู้ใดเป็นอันตรายหรือหายสูญประการใด ให้ทำคำขอตามแบบหมายเลข ๔ ท้ายกฎนี้ ถ้าได้ใบเหยียบย่ำที่เป็นอันตรายมาให้ดูปรากฏว่ามีหลักฐานที่จะสอบได้ ก็ให้ออกใบแทนใบเหยียบย่ำให้ แต่ถ้าไม่ได้ใบเหยียบย่ำเติมมา ให้ออกประกาศโฆษณา ๓๐ วันก่อน เมื่อครบกำหนดไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้ออกใบแทนใบเหยียบย่ำให้

เมื่อได้ออกใบแทนใบเหยียบย่ำแล้ว ให้รวมเรื่องเก็บเข้าสารบบที่ดินแปลงนั้นและหมายเหตุในหลังใบเหยียบย่ำฉบับต้นขวัญด้วยหมึกแดงว่าได้ออกใบแทนใบเหยียบย่ำให้เป็นที่เท่าใด แต่วันเดือนปีใด เพราะเหตุใด แล้วให้กรมการอำเภอลงลายมือชื่อประทับตราตำแหน่งไว้เป็นสำคัญตั้งแต่ได้ออกใบแทนใบเหยียบย่ำไปแล้ว ใบเหยียบย่ำเดิมเป็นอันใช้ไม่ได้

ข้อ ๑๔. ผู้ใดขอจับจองที่ดินโดยจะขอรับตราจองเป็นใบอนุญาต ให้ดำเนินการในขั้นต้นอย่างเดียวกับกรขอจับจองโดยขอรับใบเหยียบย่ำ เมื่อนายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดอนุญาตให้จับจองได้แล้ว ให้ส่งเรื่องไปยังพนักงานที่ดินและโลกกิจประจำจังหวัด จังหวัดใดยังไม่มี

หอทะเบียนที่ดินให้รายงานส่งเรื่องตามลำดับเข้าไปยังกรม
ที่ดินและโลหกิจเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๕. การขอรับตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์
แล้ว” ให้ขอได้ดังนี้

จังหวัดใดมีหอทะเบียนที่ดินแล้ว ให้ขอต่อพนักงาน
ที่ดินและโลหกิจ ให้พนักงานที่ดินและโลหกิจดำเนินการ
ออกตราจองให้ อนุโลมตามระเบียบและวิธีออกโฉนด
แผนที่ในท้องที่นั้น จังหวัดใดยังไม่มีหอทะเบียนที่ดินให้ขอ
ต่อกรมการอำเภอ เมื่อกรมการอำเภอทำการสอบสวนไม่มี
ข้อขัดข้องอันใดแล้ว ให้รายงานส่งเรื่องตามลำดับเข้าไป
ยังกรมที่ดินและโลหกิจเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๖. การสอบสวนเรื่องออกตราจองที่ตราว่า “ได้ทำ
ประโยชน์แล้ว” นั้น ให้สอบสวนพะยานหลักฐานให้ได้
ความชัดว่า ผู้ขอได้ทำที่ดินที่ขอรับตราจองเป็นประโยชน์
อย่างมั่นคง แล้วจึงดำเนินการให้

ข้อ ๑๗. การออกตราจองเป็นใบอนุญาตก็ดี หรือออก
ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ก็ดี ถ้าจังหวัดใด
มีหอทะเบียนที่ดิน ก็ให้พนักงานที่ดินและโลหกิจประจำ
จังหวัดนั้น เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าจังหวัดใดยังไม่มีหอ

ทะเบียนที่ดิน ให้อธิบดีกรมที่ดินและโลหกิจเป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๘. การแก้ไขทะเบียนที่ดินมีตราจองเป็นใบอนุญาต
ในกรณีที่มีบุคคลกทอดแก่ทายาทโดยธรรม และการจดทะเบียน
ทะเบียนบริมสิทธิ ทรัพย์สิน และนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินมี
ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” สำหรับจังหวัดที่มี
หอทะเบียนที่ดินแล้ว ให้พนักงานที่ดินและโลหกิจเป็น
พนักงานเจ้าหน้าที่ จังหวัดใดยังไม่มีหอทะเบียนที่ดิน ให้
นายอำเภอท้องที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการใช้ระเบียบและแบบต่าง ๆ นั้น ถ้าพนักงานที่ดิน
และโลหกิจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ใช้ระเบียบและ
แบบสำหรับเรื่องที่ดินมีโฉนดแผนที่ ถ้านายอำเภอเป็น
พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ระเบียบและแบบของอำเภอ เรื่อง
ใตทางอำเภอไม่มีระเบียบและแบบ ให้อนุโลมใช้ระเบียบ
และแบบสำหรับเรื่องที่ดินมีโฉนดแผนที่

ข้อ ๑๙. ในการทำทะเบียนใบเหยียบย่ำ ตราจอง
และตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ซึ่งนายอำเภอ
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑๘ แห่งกฎนี้ ให้เป็นไป
ตามระเบียบและแบบของกระทรวงเกษตรราชการ

ข้อ ๒๐. ถ้าตราของที่ออกเป็นใบอนุญาต หรือตราของ
ที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” เป็นอันตรายหรือหายสูญ
ประการใด ให้ขอและจัดการออกใบแทนให้โดยอนุโลม
ให้ระบียบเกี่ยวกับการออกใบแทนโฉนดแผนที่

การขอสัมประทาน

ข้อ ๒๑. ที่ดินที่บุคคลจะขอสัมประทานได้นั้น คือที่ดิน
รกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืน หรือทอดทิ้ง หรือ
กลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

ข้อ ๒๒. ในการขอสัมประทานนั้น ให้อนุโลมใช้
ระเบียบการรังวัด จัณสูตรและสอบสวนอย่างเดียวกับเรื่อง
ขอจับจองที่ดิน

ข้อ ๒๓. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๒ แห่งกฎนี้เสร็จ
แล้วให้รายงานตามลำดับเข้าไปยังกระทรวงเกษตรราธิการ

การนำที่ดินขึ้นทะเบียน

ข้อ ๒๔. ที่ดินที่จะนำขึ้นทะเบียนได้ตามมาตรา ๑๓ แห่ง
พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช
๒๔๗๕ นั้น ต้องเป็นที่ดินที่ผู้ขอมีสิทธิครอบครองและได้
ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว เช่น เป็นที่ปลูกก็ต้องปลูกบ้าน
เรือนอยู่ ถ้าเป็นที่นาก็ต้องทำเป็นนาฟางแล้วเป็นต้น

ข้อ ๒๕. การนำที่ดินขึ้นทะเบียน ให้ปฏิบัติดังนี้

ก) ให้ผู้ขอทำคำขอและปฏิญาณตนตามแบบหมายเลข ๕ ท้ายกฎนี้

ข) เมื่อได้รับคำขอแล้ว ให้นายอำเภอหรือผู้แทนออกไปทำการรังวัดชั้นสุตรสอบสวนยังที่ดิน

ค) การรังวัดต้องให้ทราบระยะเขตที่ดินให้ใกล้เคียงความจริงที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ แล้วจึงคิดเนื้อที่โดยประมาณ

ง) การชั้นสุตรนั้น ต้องตรวจดูให้ถ้วนถี่ว่า ผู้ที่อ้างว่ามีสิทธิครอบครองได้ทำอะไรลงไว้ในที่ดินบ้าง ให้บอกชนิดของการที่ทำและให้อธิบายให้ละเอียดที่สุดเท่าที่สามารถจะอธิบายได้

ถ้าเป็นที่ทำการเพาะปลูก ให้ชี้แจงด้วยว่าทำได้เสมอไปหรือต้องทิ้งไปบ้าง การที่ต้องทิ้งไปนั้นเป็นเพราะเหตุใด เป็นระยะเวลาเท่าใด จึงกลับมาทำใหม่ ได้ทำดังนี้มาแล้วกี่ครั้ง ต่อไปยังจะต้องทำตั้งว่าอยู่หรือไม่ เป็นต้น

จ) การสอบสวนนั้น ให้สอบสวนตัวผู้ขอและพยานหลักฐานให้ได้ความชัดว่าที่ดินที่ขอนำขึ้นทะเบียนเป็น ที่ดินที่ผู้ขอมีสิทธิครอบครองอยู่หรือเป็นของใคร ถ้าที่ดินมีเขตติดต่อกับที่สาธารณประโยชน์ ที่หลวงหวงห้าม หรือที่มี

เจ้าของ ก็ให้ผู้ขอและผู้อารักขาที่สาธารณประโยชน์ หรือ
ที่หลวงหวงห้าม หรือเจ้าของที่ดินข้างเคียงตรวจและรับ
รองแนวเขตต์ด้วย

ฉ) เมื่อได้กระทำการรังวัดชั้นสูตรสอบสวนแล้ว ให้
เขียนรูปที่ดินโดยประมาณไว้ ในแบบใบสอบสวน และให้
บอกระยะไว้ด้วยทุกเส้นที่จดมุมว่า ตอนใดมีระยะทางยาว
ประมาณเท่าใด

ช) เมื่อได้รับคำขอและใบสอบสวนแล้ว หากยังไม่
เป็นที่พอใจ ก็ให้สอบสวนข้อความและพะยานหลักฐาน
เพิ่มเติมว่า ผู้ที่ขอนำที่ดินขึ้นทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบ
ครองดีกว่าผู้อื่น และไม่มีใคร มีสิทธิครอบครอง ดีกว่า
ผู้ขอ แล้วจึงออกประกาศโฆษณา ๑ เดือน ครอบกำหนด
ไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้ว ให้ผู้ขอบอกหลักหมายเขตต์ไว้เป็น
สำคัญทุกมุมที่ดิน การบอกเขตต์ที่ดินและหลักเขตต์ให้
ใช้วิธีอย่างเดียวกับเรื่องจับจองที่ดิน แล้วจึงนำที่ดินขึ้น
ทะเบียน ออกใบสำคัญตามแบบหมายเลข ๓ ท้ายกฎนี้ให้
และให้ผู้ขอลงลายมือชื่อรับไว้ในทะเบียน

ซ) ถ้ามีผู้ใดคัดค้าน ให้นำอำเภอหรือผู้แทนพยายาม
ไกล่เกลี่ยเปรียบเทียบให้เป็นที่ตกลงกัน ถ้าตกลงกันได้

ให้ทำยอมไว้ แล้วดำเนินการต่อไปตามนั้น จนถึงนำที่ดิน
ชั้นทะเบียน เมื่อไม่สามารถที่จะจัดการให้ตกลงกันได้ ก็
ให้จัดการนำที่ดินชั้นทะเบียนไว้จนกว่าจะได้ฟ้องร้องว่ากล่าว
กันให้เสร็จก่อน

ข้อ ๒๖ เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาตให้จับจอง ผู้ได้
รับสัมประทาน ผู้นำที่ดินชั้นทะเบียน หรือผู้มีสิทธิครอบ
ครองที่ดินจะดูแลรักษาหลักเขตต์ ถ้าเดือนย้ายหรือชำรุด
ให้แจ้งความต่อกำนันหรือกรรมการอำเภอ ให้กรรมการอำเภอ
จัดการให้ปักเสียมใหม่ การปักผู้ได้รับอนุญาตให้จับจอง ผู้
ได้รับสัมประทาน หรือผู้มีสิทธิครอบครองต้องพร้อมกัน
ตรวจและรับรองพร้อมกับผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียง หลัก
ฐานในการนี้ให้นำเข้าสารบบไว้

ข้อ ๒๗ ค่าธรรมเนียมในการจับจอง การขอสัมประทาน
การขอตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” และการนำ
ที่ดินชั้นทะเบียนนั้น ให้เรียกเก็บตามวิธีการและอัตราท้าย
กฎนี้ ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นนอกจากนี้ให้คงเรียกเก็บตาม
อัตราที่ได้ตั้งขึ้นไว้เพื่อการนั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อำนาจในการที่จะสั่ง
อนุญาตให้จับจองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็น
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความใน มาตรา ๑๔ แห่งพระราช
บัญญัติออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕
ให้อธิบดีกรมที่ดิน และโลหกิจ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน
(ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

นางนิติธาดา

สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

๑๐๒๘

ค่าธรรมเนียม

ขอจับจองโดยขอใบเหยียบย่ำ

ค่าคำขอ	๕๐ สตางค์
ค่าประกาศ	๑ บาท
ค่าจองไร่ละ	๑๐ สตางค์

ขอจับจองโดยขอตราจอง

ค่าคำขอ	๑ บาท
ค่าประกาศ	๑ บาท
ค่าจองไร่ละ	๑๐ สตางค์

ค่ารังวัดเนื้อที่ ๕๐ ไร่หรือต่ำกว่า ๒ บาท

ค่ารังวัดเนื้อที่กว่า ๕๐ ไร่ถึง ๑๐๐ ไร่ ๘ บาท

ค่าธรรมเนียมตั้งกล่าวแล้ว และค่าพาหนะเดินทาง ค่าจ้าง
คนงาน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการขอออกตราจอง ให้กะ
ประมาณให้พอสมควรกับที่จะต้องใช้จ่าย แล้วให้เรียกไว้
ล่วงหน้าจากผู้ขอ

ขอสัมประทาน

ค่าขอสัมประทาน ๔ บาท

ค่าสัมประทานปีหนึ่งไม่เกินไร่ละ ๑ บาท

ค่าบวชการกำนัน

ให้เรียกให้กำนันวันละ

๑ บาท ตลอดเวลาที่ต้อง

ทำการสอบสวน

ค่าบวชการพะยานให้เรียก

ให้พะยานวันละ

๑ บาท ตลอดเวลาที่ต้องการ

สอบสวน ถ้ามีพะยาน

กว่า ๑ คน ให้เฉลี่ย

ค่าบวชการในจำนวน

เงิน ๑ บาทนั้น

ค่ารังวัดแผนที่วันละ

๖ บาท

ค่าธรรมเนียมตั้งกล่าวแล้ว และค่าพาหนะเดินทาง ค่าจ้าง

คนงาน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้กะประมาณให้พอสมควรกับที่

จะต้องใช้จ่าย แล้วให้เรียกไว้ล่วงหน้าจากผู้ขอ

การนำที่ดินขึ้นทะเบียน

ค่าสอบสวน

๑ บาท

ค่าขึ้นทะเบียน

๕๐ สตางค์

การขอตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว”

ค่าค่าขอ

๑ บาท ๕๐ สตางค์

ค่าประกาศ ๑ บาท

ค่ารังวัดเนื้อที่ ๕๐ ไร่หรือ

ต่ำกว่า ๒ บาท

ค่ารังวัดเนื้อที่กว่า ๕๐ ไร่

ถึง ๑๐๐ ไร่ ๔ บาท

ค่าธรรมเนียมตั้งกล่าวแล้ว และค่าพาหนะเดินทาง ค่าจ้าง
คนงาน ค่าใช้สอยอื่น ๆ ให้กะประมาณให้พอสมควรกับที่
จะต้องใช้จ่าย แล้วให้เรียกไว้ล่วงหน้าจากผู้ขอ

ในกรณีที่ขอจับจองโดยมีตราจองเป็นใบอนุญาต ถ้าผู้ขอ
อนุญาตทำประโยชน์เต็มตามเนื้อที่ภายในกำหนด และมา
ขอให้ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ให้ตราให้โดยไม่ต้อง
เสียค่าธรรมเนียม

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี
ออกตามความในพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นายก
รัฐมนตรีออกกฎไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกร
รัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖
ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบทั่วไป

ข้อ ๑ เครื่องแบบข้าราชการประจำการทั่วไป ให้มี
๔ ชนิด คือ เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่อง
แบบเต็มยศ และเครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๒ (ก) ภายใต้งบบังคับแห่งข้อ ๓ และข้อ ๔ เครื่อง
แบบปกติ ให้ประกอบด้วย

- (๑) หมวกกันแดดแบบราชการสีขาว สายรัดคางหนึ่ง
สีน้ำตาล ติดตราครุฑพ่าห์หน้าหมวก
- (๒) เสื้อแบบราชการสีขาว
- (๓) ชุดโหลหะเกลี้ยงสีทอง
- (๔) กางเกงขายาวแบบราชการสีขาว
- (๕) รองเท้าหนังสีดำและถุงเท้าสีดำ
- (๖) อินทรีขนุนขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตรครึ่ง ยาว
๕ เซ็นติเมตรครึ่ง พนัก้ามะหยี่สีดำติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้ง
สองข้าง จากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมน ติดชุดโหลหะ
เกลี้ยงสีทอง อินทรีขนุนมีลวดลายดังต่อไปนี้

รัฐมนตรี บักคั้นสีทอง ลายช่อไชยพฤกษ์ เต็มแผ่น
อินทรีขนุน

ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็น
ติเมตรเป็นขอบ และบักคั้นสีทองลายช่อไชยพฤกษ์ยาว
ตลอดส่วนกลางอินทรีขนุน

ข้าราชการพลเรือน ชั้นเอก มีแถบ สีทอง กว้าง ๑
เซ็นติเมตรเป็นขอบ และบักคั้นสีทองลายดอกไชยพฤกษ์
๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรีขนุน

ข้าราชการพลเรือนชั้นโท มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็น
ติเมตรเป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายดอกไชยพฤกษ์ ๒ ดอก
เรียงตามส่วนยาวของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็น
ติเมตรเป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายดอกไชยพฤกษ์ ๑ ดอก

ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ตั้งแต่อันดับ ๖ ถึงอันดับ ๑๒
มีแถบสีทองกว้างครึ่งเซ็นติเมตรเป็นขอบ

ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ตั้งแต่อันดับ ๑ ถึงอันดับ
๕ มีแถบสีทองกว้างครึ่งเซ็นติเมตรขวางกลาง

(๗) เครื่องหมายสังกัด ทำด้วยโลหะชุบหรือกำไล
สีทองขนาด ๓ เซ็นติเมตรครึ่ง กัดบนเสื้อตรงหน้าอก
ข้างขวา เป็นรูปเครื่องหมายสังกัด ดังต่อไปนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี	รูปตราکشหรัราชสิหรัรักษา รัฐธรรมนุญ พินลงยาสีดำ
กระทรวงการคลัง	รูปตราบักยวายุภุษะ พิน ลงยาสีฟ้า
กระทรวงการต่างประเทศ	รูปตราบัวแก้ว พินลงยาสี กรมท่า

กระทรวงเกษตรธิการ	รูปตราพระพิรุณทรงนาค พินลงยาสี่เขี้ยวแก้ว
กระทรวงธรรมการ	รูปตราเสมาธรรมจักร พิน ลงยาสี่เหลี่ยม
กระทรวงมหาดไทย	รูปตราราชสีห์ พินลงยา สี่ด้า
กระทรวงยุติธรรม	รูปตราพระศูลพ้าห์ พิน ลงยาสี่ขาว
กระทรวงเศรษฐการ	รูปตราพระรามทรงรถ พิน ลงยาสี่เลือดหมู
สำนักพระราชวังและสำนักงานราชเลขาณการในพระองค์	รูปตราพระมหามงกุฎและ อณาโลม พินลงยาสีน้ำ เงินแก้ว
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	รูปตรารัฐธรรมนูญ ประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น พินลงยาสี่ขาว

(ข) เครื่องแบบครึ่งยศ ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบปกติ แต่หมวกใหม่สายรัดคางสีทอง มียอดทำด้วยโลหะชุบหรือกำไลสีทองทรงบัวควม เว้นแต่ข้าราชการสำนักพระราชวัง และสำนักงานราชเลขาณการในพระองค์ให้ใช้ยอดรูปบัวกลุ่ม ๓ ชั้นมีดอกทอง

(ค) เครื่องแบบเต็มยศ ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ เว้นแต่กางเกงให้ใช้กางเกงสีกหลาดขายาวแบบราชการสีดำ

(ง) เครื่องแบบสโมสร ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบเต็มยศ เว้นแต่

(๑) หมวกทรงหม้อตาลพื้นสีกหลาดสีดำ กระบังหน้าหนังสีดำ สายรัดคางสีทอง ติดตราครุฑพ่าห์หน้าหมวก

(๒) เสื้อสโมสรสีขาว จะใช้ผ้าหรือสีกหลาดหรือเซดสีขาวยก็ได้ เปิดอกปาดเอว ดุมโลหะสีทองมีตราครุฑพ่าห์

(๓) เสื้อกักผ้าหรือสีกหลาดหรือเซดสีเดียวกับเสื้อนอก ดุมโลหะสีทองมีตราครุฑพ่าห์

(๔) เสื้อเชิ้ตดอกแข็ง ข้อมือแข็งสีขาว ประกอบกับคอเชิ้ตชั้นเดียว แบบปกมีเสื้อผูกคอด้วยผ้าหรือแพรสีดำ แบบหลุระต่าย

ข้อ ๓ ข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวัง ให้มีเครื่องแบบเหมือนข้าราชการประจำการส่วนอื่นๆ เว้นแต่ให้ใช้อินทรนุสน์สีเงินแก่ สิบสี่บานเย็น มีเส้นลวดทองติดที่ขอบริมแถบทอง

ข้าราชการสังกัดสำนักงานราชเลขาการในพระองค์ ให้มีเครื่องแบบเหมือนข้าราชการประจำการส่วนอื่นๆ เว้นแต่ให้ใช้อินทรนุสน์สีเงินแก่ สิบสี่ดำ มีเส้นลวดทองติดที่ขอบริมแถบทอง

ข้อ ๔ ข้าราชการนอกประจำการ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการประจำการ เว้นแต่ไม่ประดับเครื่องหมายสังกัด

ข้อ ๕ ข้าราชการวิสามัญ และข้าราชการประเภทอื่น ซึ่งไม่อยู่ในชั้นและอันดับตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ใช้เครื่องแบบตามกฎ แต่ข้าราชการคนใดควรแต่งชั้นใด ให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีเทียบไว้”

ข้อ ๒ บทบัญญัติในส่วนที่ ๒ หมวดที่ ๕ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕ ลงวันที่ ๒๖

ชั้นวาทกรรม พุทธศักราช ๒๔๗๘ บรรดาที่บัญญัติให้ใช้แผ่น
ทาบคอ ให้เปลี่ยนเป็นอินทรธนูทุกแห่ง

ข้อ ๓ ให้กรมศิลปากรจัดทำรูปเครื่องแบบตามกฎนี้ไว้
ให้ดูเป็นตัวอย่าง

ข้อ ๔ เครื่องแบบตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตาม
ความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ชั้นวาทกรรม พุทธศักราช
๒๔๗๘ จะเพาะเท่าที่ลูกแก้ไขโดยกฎฉบับนี้ ถ้ามีความ
ประสงค์จะใช้ต่อไป ก็ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม
พ.ศ. ๒๔๘๐

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ พฤศจิกายน หน้า ๑๒๕๖)

๑๐๓๘

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงาน

<u>เลขราชการสภาผู้แทนราษฎร</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
พนักงานชวเลข	เสมียนพนักงาน
พนักงานช่างขยายเสียง	เสมียนพนักงาน
พนักงานสโมสร	เสมียนพนักงาน
ช่างไฟฟ้า	เสมียนพนักงาน
พนักงานรักษาสถานที่	เสมียนพนักงาน
ตำรวจสภาผู้แทนราษฎร	เสมียนพนักงาน
ผู้บังคับหมู่ตำรวจสภาผู้แทนราษฎร	เสมียนพนักงาน
ผู้บังคับหมวดตำรวจสภาผู้แทนราษฎร	ประจำแผนก

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงาน

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

เทียบกับตำแหน่ง

นักขวเลข

ประจำแผนก

เลขานุการสำนักงาน

หัวหน้ากอง

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

อธิบดี

กฎให้ไว้ณวันที่ ๒๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ใช้แก่ส่วนราชการซึ่งมิได้มีกฎ ก.พ. กล่าว
ไว้โดยเฉพาะตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๒ ส่วนราชการใดจะบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตร
ตามที่ระบุไว้ในกฎนี้ ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลไฟเดิน
ลำน้ำหรือสูงกว่าซึ่งกรมเจ้าท่าทำได้ออกให้ตามประเภทชั้นและ
ชนิดของเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม
หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศ
นียบัตรนายท้ายเรือกลไฟเดินลำน้ำ ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการ
กีดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็น

นายท้าย เรือยนต์ หรือ เรือกลไฟ ได้ไม่ สูง กว่า ข้ำ ราช การ
พลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๕

ข้อ ๔ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรหรือสูง
กว่าช่างกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามประเภทชั้น และชนิดของ
เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือ
ประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตร
คนใช้เครื่องจักร ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกบรรจุ
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นช่างเรือยนต์
หรือเรือกลไฟได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๕

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๐๕)

กฎกระทรวงกติาใหม่

ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๕)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ กับมาตรา ๓ และ ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกติาใหม่ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงกติาใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ เครื่องหัด คงแต่งเช่นเดียวกับเครื่องปกติสีทากี้แกมเขียว แต่ให้ใช้หมวกกันแดดหรือหมวกเหล็กสีทากี้แกมเขียว สวมกางเกงแบบขาสั้นหรือแบบขีม้า และใช้ได้แต่เฉพาะผ้าพันแข้งประกอบด้วยรองเท้าชนิดหุ้มข้อหนังสีน้ำตาล ส่วนนายทหารชั้นสัญญาบัตรจ่านายสิบและนายสิบ จะใช้รองเท้าชนิดหุ้มข้อหนังสีน้ำตาลประกอบด้วยสนับแข้งสีเดียวกันหรือรองเท้าสูงหนังสีน้ำตาลก็ได้

สำหรับทหารที่ไปต่างประเทศซึ่งมีอากาศหนาวให้ใช้ หมวกทรงหม้อตาลหรือหมวกเหล็กสีกาก็เกมเขี้ยวประกอบด้วย เครื่องหัด ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ เครื่องสนาม ให้แต่งอย่างเครื่องหัด และ ใช้ได้แต่เฉพาะผ้าพันแข้งประกอบด้วยรองเท้าชะนิดหุ้มข้อ หนึ่งสีน้ำตาลเท่านั้น เว้นแต่นายทหารชั้นสัญญาบัตรและ จ่านายสิบที่มีหน้าที่ขี่ม้าให้ใช้รองเท้าชะนิดหุ้มข้อหนึ่งสีน้ำตาล ประกอบด้วยสนับแข้งสีเดียวกัน หรือรองเท้าสูงหนึ่งสีน้ำตาล แต่เพิ่มเครื่องประกอบอื่น ๆ ให้เหมาะแก่การปฏิบัติหน้าที่ ในสนาม สำหรับนายทหารชั้นสัญญาบัตรและจ่านายสิบไม่ต้องใช้เข็มขัดสายโยง

เวลาทำการในสนาม ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรจะ อนุญาตให้ทหารสวมหมวกทรงหม้อตาลสีกาก็เกมเขี้ยวแทน หมวกกันแดดหรือหมวกเหล็กสีกาก็เกมเขี้ยวก็ได้”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ (๒) วรรคแรกแห่ง กฎกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กองพันทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และทหาร จำพวกแถวทหารบก ซึ่งต้องนำแถวทหารกองพันรักษา พระองค์ในเวลาพักองพันนั้น ๆ แต่งกายเต็มยศ มีเครื่อง เต็มยศดังต่อไปนี้”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคแรกในข้อ ๒๓ แห่ง กฎกระทรวงกติกามิใหม่ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๕

“นายทหารที่รับราชการในตำแหน่งเสนาธิการ ฝ่าย เสนาธิการ หรือในตำแหน่งซึ่งอัตรากระทรวงกติกามิใหม่ และ อัตรากองทัพบกกำหนดว่า เป็นตำแหน่งฝ่ายเสนาธิการ ให้ มีสายขงยศใหม่ทอง หรือไหมเหลืองเกลี้ยง ๑ เส้น ทำ เป็นบ่วงปลายของสาย ติดที่อินทรีบนูเบื้องขวา แล้วแขวน บ่วงนั้นที่ตมเสื้อเม็ดที่ ๑ ให้บ่วงทาบอยู่ที่หน้าอกเสื้อ เบื้องขวา”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายในข้อ ๒๖ แห่งกฎกระทรวงกติกามิใหม่ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก (ฉบับ ที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๕

“นายสิบพลทหารจำพวกแถวทหารบกที่ต้องไปบรรเลง แตรวงในงานเกียรติยศต่างๆ ให้ใช้เครื่องแต่งกายดังต่อไปนี้

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังและสายรัดกาง
สีดำ มีดุมทองเกลี้ยงขนาดเล็กติดริมขอบล่างข้างซ้ายและ
ขวาข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ด้านหน้าเหนือกะบังของหมวก
ติดตรา “สละชีพเพื่อชาติ” ขนาดย่อม

(๒) เสื้อแบบราชการผ้าสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับ
เสื้อแบบราชการสีลาภีแถมเขียว แต่ใช้ดุมโลหะสีทองมี
อักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ที่ด้านหน้า

(๓) กางเกงสักหลาดหรือเซดสีน้ำเงินแก่แบบขายาว
ไม่พับปลายขามีแถบสักหลาดสีแดงกว้าง ๑ เซ็นติเมตร
ติดยาวไปตามแนวตะเข็บขาด้านนอกข้างซ้ายและขวาข้างละ
๑ แถบ

(๔) รองเท้าชนิดหุ้มข้อหนังสีดำ

(๕) เข็มขัดหนังสีน้ำตาลคาดทับนอกเสื้อชั้นนอก
ส่วนนายทหารสัญญาบัตรและจ่านายสิบ ซึ่งเป็นผู้
ควบคุมไปด้วยให้แต่งเครื่องปกติขาว”

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

น.อ. สนิชสังครามชัย

สั่งราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๐๗)

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและผนัง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๘)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ เห็น สมควรให้ ใช้ พระราชบัญญัติควบคุมการ
เหมืองฝายและผนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่บางแห่ง
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและผนัง พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนังพุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๘)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในท้องที่อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอตากถ้ำ จังหวัดนครสวรรค์ ทุกตำบล

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๑๑)

๑๐๔๘

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ใช้แก่กรมราชทัณฑ์

ข้อ ๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรครุศาสามัญ ครุมูล
กสิกรรม ครุพลศึกษาตรี ของกระทรวงธรรมการ หรือ
ประกาศนียบัตรของสถานศึกษาอื่นที่ ก.พ. เทียบให้ไม่ต่ำ
กว่าประกาศนียบัตรของกระทรวงธรรมการ ให้ อ.ก.พ. กรม
จัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นครูได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้น
จัตวาอันดับ ๔

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรครูประถมสามัญ ครูประถม
กสิกรรม ครุพลศึกษาโท ของกระทรวงธรรมการ หรือ
ประกาศนียบัตรของสถานศึกษาอื่นที่ ก.พ. เทียบให้ไม่ต่ำกว่า
ประกาศนียบัตรของกระทรวงธรรมการ ให้ อ.ก.พ. กรมจัด
การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญเพื่อแต่งตั้งเป็นครูได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้น
จัตวาอันดับ ๗

ข้อ ๔ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลของสถานศึกษา
 ใดซึ่งกรมสาธารณสุขรับรอง และมีหลักสูตรกำหนดเวลา
 ศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือ
 สอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้ง
 เป็นพยาบาลได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๓
 และถ้าได้อบรมวิชาสุขภาพตามหลักสูตรซึ่งกรมสาธารณสุข
 รับรองเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนด้วยแล้ว ก็ให้บรรจุ
 ได้ ไม่สูงกว่าอันดับ ๔

ข้อ ๕ ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ นอก
 จากที่ระบุไว้ในกฎนี้ ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
 (ฉบับที่ ๒๑) มาใช้ โดยอนุโลม

ข้อ ๖ การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับ
 ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาใดได้ทำการฝึกหัดในวิชานั้นๆ
 ในความควบคุมของรัฐบาล เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน
 แล้ว จะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณี
 นอกจากรณีให้ ใช้วิธีคัดเลือก

กฎให้ไว้ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ สิงหาคม หน้า ๑๓๑๑)

๑๐๕๐

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๓๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในสำนักนายกรัฐมนตรี

เทียบกับตำแหน่ง

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินชั้น ๒

หัวหน้าแผนก

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินชั้น ๑

หัวหน้ากอง

กฎให้ ไว้แต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๔ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๑๕)

๑๐๕๑

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเจ้าท่า เทียบกับตำแหน่ง

นายท้าย	เสมียนพนักงาน
ช่างหรือช่างเครื่อง	„
สร้าง	„
นายทะเบียนเรือชั้น ๒	ประจำแผนก
พนักงานอัตราน้ำ	„
ผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๓	„
ต้นเรือเดินทะเลชั้น ๒	„
ต้นหนเรือเดินทะเล	„
ต้นกลเรือเดินทะเลชั้น ๒	„
นายช่างกลเรือเดินทะเล	„

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเจ้าท่า เทียบกับตำแหน่ง

นายทะเบียนเรือชั้น ๑	หัวหน้าแผนก
ผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๒	„
ต้นเรือเดินทะเลชั้น ๑	„
ต้นกลเรือเดินทะเลชั้น ๑	„
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๓	„
นายช่างตรวจเรือชั้น ๓	„
หัวหน้านายทะเบียนเรือ	หัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	„
ผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๑	„
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๑, ๒	„
หัวหน้าเจ้าพนักงานตรวจท่า	„
เจ้าพนักงานนำร่อง	„
หัวหน้าเจ้าพนักงานนำร่อง	„
นายช่างตรวจเรือชั้น ๑, ๒	„
หัวหน้านายช่างตรวจเรือ	„

กฏให้ไว้เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน หน้า ๑๗๒๖)

๑๐๕๓

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม

ในกระทรวงเศรษฐการ (ฉบับที่ ๕)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

เจ้าพระยามหาเสนา

พล. ต. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐการ
เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ใน พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ ฉะเพาะที่เกี่ยวกับกรมวิทยาศาสตร์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ กรมวิทยาศาสตร์แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการกรม แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณและห้องสมุด (๒) แผนกคลัง (๓) แผนกพัสดุ

๒. สถานศึกษาเหมี่ปฏิบัติ

๓. กองเหมี่ แบ่งเป็น ๗ แผนก คือ

(๑) แผนกอนินทรีย์เหมี่ (๒) แผนกอินทรีย์เหมี่ (๓) แผนกโลหวิทยา (๔) แผนกวิเคราะห์ ฝุ่น (๕) แผนกวิเคราะห์น้ำ (๖) แผนกวิเคราะห์เชื้อเพลิง (๗) แผนกวิเคราะห์ทั่วไป

๔. กองอุตสาหกรรมเหมี่ แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ

(๑) แผนกไอศตสาร (๒) แผนกคั่นคว่ำผลเกิดจากป่า (๓) แผนกคั่นคว่ำทั่วไป (๔) แผนกฟิสิกส์ (๕) แผนกเครื่องปั้นดินเผา (๖) แผนกวิเคราะห์สิ่งทอ

๕. กองเกษตรศาสตร์ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกเหมี่การเกษตร (๒) แผนกวิชาดิน (๓) แผนกจุลินทรีย์ในดิน (๔) แผนกปุ๋ย กำจัดแมลง และเห็ดราต่างๆ

๖. กองเภสัชกรรม แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ

(๑) แผนกพฤกษเหมี่ (๒) แผนกเภสัชเหมี่

๑๐๕๖

(๓) แผนกสมุนไพรม (๔) แผนกช้วะเคมี (๕) แผนก
ทํายา (๖) แผนกโรงงาน ”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเสรษฐการมีหน้าที่
รักษาการให้เ็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ สิงหาคม หน้า ๑๓๑๘)

๑๐๕๗

พระราชกฤษฎีกา

ประกาศแนวทาง ๔๑ สาย (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรเปลี่ยนแนวทางสายสุขุขทัย-พิษณุโลก
ซึ่งระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาประกาศแนวทาง ๔๑ สาย
พุทธศักราช ๒๕๘๐ เสียใหม่

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕

๑๓๕

แห่งพระราชบัญญัติการสร้างทาง พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้
ตราพระราชกฤษฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาประกาศแนวทาง ๔๑ สาย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช
๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความที่กำหนดแนวทางสายสุขุขทัย-
พิษณุโลกซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาประกาศ
แนวทาง ๔๑ สาย พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้นเสีย และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ทางสายสุขุขทัย-พิษณุโลก ตั้งต้นจากอำเภอสุขุขทัย
ธานี ผ่านอำเภอบ้านไกร (จังหวัดสวรรคโลก) อำเภอ
พรมพิราม ถึงอำเภอเมืองพิษณุโลก (จังหวัดพิษณุโลก)”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๒๒)

๑๐๕๕

กฎกระทรวงยุติธรรม

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ฉบับที่ ๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงกำหนด หลัก สูตร และ วิธีการ สอบ คัด เลือก เพื่อ บรรจุ เป็น ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท อันดับสามไว้ดังต่อไปนี้

หลักสูตร

ข้อ ๑ ให้สอบในภาคปฏิบัติการเฉพาะที่ เกี่ยวกับ กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่งและความอาญา กับพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

วิธีการ

ข้อ ๒ ให้มีทั้งการสอบเขียนและสอบปากเปล่า คะแนน อย่างละ ๑๐๐ ผู้สอบเขียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ จึงมีสิทธิสอบปากเปล่า และต้องสอบปากเปล่าได้คะแนนไม่

ต่ำกว่า ๕๐ ซึ่งจะอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับเลือกเพื่อบรรจุเป็น
ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทอันดับสาม

ข้อ ๓ การสอบเขียนให้ตั้งข้อสอบ ๑๐ ข้อ กำหนด
เวลาตอบ ๔ ชั่วโมง

การสอบปากเปล่าให้กระทำโดยวิธีซักถามผู้สอบ เรียง
ตัว กำหนดเวลาไม่เกิน ๑๕ นาที

ข้อ ๔ ผู้สมัครสอบจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสอบคน
ละ ๕ บาทในเวลายื่นใบสมัคร ตามแบบของคณะกรรมการ
ตุลาการ

เงินค่าใช้จ่ายนี้จะไม่คืนให้ นอกจากในกรณีที่ไม่มีผู้
สมัครให้เข้าสอบด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือ ฝนความรู้ตาม
มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลา
การ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตุลาการกำหนดเวลายื่นใบสมัคร
สอบ สถานที่ และวันสอบเขียน แล้วประกาศให้ทราบ
ล่วงหน้าก่อนสอบอย่างน้อยหนึ่งเดือน ส่วนกำหนดเวลา
สอบปากเปล่าให้บอกล่วงหน้าตามสมควร

๑๐๖๑

ข้อ ๖ เมื่อได้มีการสอบคัดเลือกเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการตุลาการ ประกาศรายนามผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับเลือกเรียงตามลำดับคะแนนไว้ณกระทรวงยุติธรรม

กฏให้ไว้ณวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
มหิธร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๒๕)

๑๐๖๒

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๒)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๒)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นับตั้งแต่วันใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๖) เฉพาะที่ใช้ในเขตท้องที่ตำบลในเมืองหมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๕, ๖, ๗ และ ๘ อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน

มาตรา ๔ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ หักบททุกมาตราในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๔ สิงหาคม หน้า ๑๓๒๘)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎนี้ให้ ใช้แก่กรมเกษตรและการประมง

ข้อ ๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรชั้นประโยคมัธยมวิชาชีพ
ในวิชาเกษตรกรรม, แพทย์สัตว์, หรือการประมงจากสถานศึกษา
ของกระทรวงธรรมการ, หรือผู้ได้ประกาศนียบัตรชั้นมัธยม
บริบูรณ์ หรือ เทียบเท่า และได้รับ การ ฝึก หัด อบรมใน วิชา
เกษตรกรรม, แพทย์สัตว์หรือการประมงตามหลักสูตรที่ ก.พ.
รับรองเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีแล้ว ให้ อ.ก.พ. กรมจัด
การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเป็น ข้าราชการพลเรือน
สามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานเกษตรกรรมจัตวา, สัตว
แพทย์จัตวาหรือพนักงานการประมงจัตวาได้ ในอัตราข้าราชการ
พลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๔

ข้อ ๓. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรชั้นมัธยมบริบูรณ์ของ
กระทรวงธรรมการ หรือ เทียบเท่า และได้รับ ประกาศนียบัตร

ในวิชาสิกกรรม แพทย์สัตว์หรือการประมงจากสถานศึกษา ซึ่งก.พ. รับรองและมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุ เข้าเป็น ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อ แต่งตั้ง เป็น พนักงาน เกษตรกรรมจัตวา สัตวแพทย์จัตวา หรือพนักงาน การ ประมง จัตวาได้ ในอัตราข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗

ข้อ ๔. ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ นอก จากที่ระบุไว้ในกฎนี้ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๒๔) มาบังคับใช้ โดยอนุโลม

ข้อ ๕. การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาใดได้ทำการฝึกหัดใน วิชา นั้น ๆ ในความควบคุมของ รัฐบาล เป็นเวลาไม่ น้อยกว่า ๖ เดือนแล้วจะใช้ วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ใน กรณีนอกจากนี้ให้ ใช้วิธีสอบคัดเลือก

กฎให้ ไว้ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๓๑)

๑๐๖๖

ประกาศ

การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่ายอังกฤษ

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ขอให้รัฐบาลอังกฤษยินยอมด้วยดีในการยกเลิกสิทธิถอนคดี ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนในบังคับอังกฤษและคนอื่นๆที่สมควรอยู่ในอารักขาอังกฤษในกรุงสยาม ฉะบับติดท้ายหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษ ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๘ และ

โดยที่รัฐบาลอังกฤษได้สละสิทธิถอนคดีเช่นว่านี้ด้วยการแลกเปลี่ยน หนังสือ ต่อ กันณ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้นแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิถอนคดีดังกล่าวแล้ว เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

๑๐๖๗

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

๑๐๖๘

เรื่อง

หนังสือแลกเปลี่ยนเรื่องสิทธิติดอนคดี
(คำแปล)

สถานทูตอังกฤษ

กรุงเทพฯ ฯ

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

รัฐบาล ของ สมเด็จพระราชาธิบดี ใน สหราชอาณาจักร
แห่งเกรตบริเตนและไอร์แลนด์เหนือ ได้ พิจารณาด้วย
ความเห็นใจในคำขอของรัฐบาลสยาม ที่จะให้สิทธิ
ติดอนคดีจากศาลสยาม ในกรณีที่คนในบังคับหรือบริษัท
อังกฤษเป็นจำเลยหรือผู้ต้องหา ซึ่งสมเด็จพระมหากษัตริย์
แห่งเกรตบริเตน ไอร์แลนด์ และบรรดาอาณาจักรบริติชอัน
พื้นทะเลทั้งหลาย พระจักรพรรดิแห่งอินเดียทรงได้มาโดย
ข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลติดท้ายหนังสือสัญญา ที่แก้บรรดา
ความตกลงทางสัญญา ซึ่งมีอยู่ระหว่าง สหราชอาณาจักรกับ
สยาม ละดับที่ได้ลงนามกันณลอนดอน เมื่อวันที่ ๑๔
กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น แต่บัดนี้เป็นต้นไป

๒. โดยคำสั่งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 แห่งสมเด็จพระราชาธิบดี ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่า รัฐบาล
 ของสมเด็จพระราชาธิบดีพร้อมที่จะอำนวยความสะดวก คำขอของ
 รัฐบาลสยาม ฉะนั้น จึงสะดวกตั้งกล่าวแล้ว ตั้งแต่นั้น
 เป็นต้นไป โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า ภายในกำหนดสิบสอง
 เดือน นับแต่วันที่มีหนังสือมา รัฐบาลสยามจะเสนอ
 พระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกัน ต่อสภาผู้แทนราษฎร
 โดยใช้หลักการปกติแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดี
 บุคคล (รวมทั้งกฎหมายแห่งสัญชาติในเรื่องฐานะของบุคคล
 โดยเฉพาะ) และในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศใช้พระราช
 บัญญัติเช่นว่านี้ ศาลสยามยังคงใช้หลักการที่ว่านี้ ในบรรดา
 คดีเกี่ยวกับคนในบังคับอังกฤษและคนในอารักขาของอังกฤษ
 ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถือ อย่างยิ่ง มายัง
 ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอสบี

อัครราชทูตของสมเด็จพระราชาธิบดี

(คำแปล)

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่านลงวันนี้ว่าด้วยการสละสิทธิอันคดี ข้าพเจ้าขอเรียนตอบท่านว่า รัฐบาลสยามจะเสนอพระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกัน โดยใช้หลักการปกติแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (รวมทั้งกฎหมายแห่งสัญชาติในเรื่องฐานะของบุคคลโดยฉพาะ) นั้นต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในกำหนดสี่สัปดาห์นับแต่วันนี้เป็นต้นไป

๒. ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมว่า ในระหว่างนี้ กล่าวคือตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป และในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกันนั้น ศาลสยามยังคงใช้หลักการที่วันี้ ดังที่ได้เคยกระทำมาแล้วแต่ก่อน ในบรรดากรณีเกี่ยวกับคนในบังคับอังกฤษ และคนในอารักขาของอังกฤษ

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความ นับถืออย่างยิ่ง มายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) แลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

คำแถลงการณ์

โดยที่ได้ มีประกาศพระบรมราชโองการว่า สิทธิถอนคดี ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วย อำนาจอศาล สำหรับใช้แก่กันในบังคับอังกฤษ และคนอื่น ๆ ที่สมควรอยู่ในอารักขาอังกฤษในกรุงสยามฉบับ ตีตกท้าย หนังสือ สัญญาทางพระราชไมตรี ระหว่าง กรุงสยาม กับ กรุงอังกฤษ ซึ่งได้ลงนามกัน ณกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไปนั้น รัฐบาลเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์ให้ทราบว่า เมื่อสิทธิถอนคดีเป็นอันยกเลิกไปแล้ว สิทธิที่จะขอย้ายศาลและข้อจำกัดให้ฎีกาได้แต่เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย ตามโปรโตคอลดังกล่าวแล้ว ก็เป็นอันระงับสิ้นไปตามความในโปรโตคอลนั้นด้วย ฉะนั้นวิธีการที่จัดให้ ศาลไทยพิจารณา พิพากษาคดี เกี่ยวกับ คนในบังคับอังกฤษเป็นพิเศษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ย่อมไม่จำเป็นต่อไป รัฐบาลจึงดำริจะเลิกวิธีการนั้นเสียในเวลาอันสมควร

อนึ่ง รัฐบาลเห็นสมควรแถลงให้ทราบด้วยว่า ในคดีที่มีปัญหาเรื่องกฎหมายขัดกันเกิดขึ้น ศาลย่อมวินิจฉัยคดีตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลอยู่แล้ว ฉะนั้น ตามข้อความแห่งหนังสือแลกเปลี่ยนของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการ ต่างประเทศ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๕๓๗ (พ.ศ. ๒๔๘๐) ซึ่งมีข้อความว่า ในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกันนั้น ศาลสยามยังคงใช้หลักการปกติแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลนั้น จึงเป็นแต่เพียงรับรองวิธีการที่ศาลได้ปฏิบัติอยู่แล้วเท่านั้น

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๓๓)

พระราชกฤษฎีกา
เรียกประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิศย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามพระราชกฤษฎีกา
ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๘๐ ได้เสร็จ
สิ้นลงแล้ว และ

โดยที่ ทรงพระราชดำริเห็นว่า วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐ เป็นวันรัฐธรรมนูญ เป็นศุภมงคลดีสมควร
จะเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันนั้นได้

๑๐๗๔

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เรียกประชุมสภาผู้แทน
ราษฎรตามความในมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ กำหนดเปิด
ประชุมในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๔๐)

๑๐๗๕

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดบันทึกรถยนต์และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน
ให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทว โยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดบันทึกรถยนต์และค่าธรรมเนียม
ล้อเลื่อนให้แก่เทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลตามความในมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติบันทึกรถยนต์และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน พุทธศักราช ๒๔๗๕
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดบันทึกรถยนต์และค่าธรรมเนียมเนียบล้อเลื่อนให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐” .

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้บันทึกรถยนต์และค่าธรรมเนียมเนียบล้อเลื่อนที่จัดเก็บ ในจังหวัดต่าง ๆ ตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ให้แก่เทศบาลที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ เป็นรายปี ในอัตราร้อยละ ๕๐ แห่งยอดที่เก็บได้ในปีที่แล้วมาเป็นปี ๆ ไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม หน้า ๑๓๔๒)

บัญชีต่อท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบันทึกราชการและ
ค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑. จังหวัดพระนคร	๑๘. จังหวัดตาก
๒. จังหวัดธนบุรี	๑๙. จังหวัดนครนายก
๓. จังหวัดกระบี่	๒๐. จังหวัดนครปฐม
๔. จังหวัดกาญจนบุรี	๒๑. จังหวัดนครพนม
๕. จังหวัดกำแพงเพชร	๒๒. จังหวัดนครราชสีมา
๖. จังหวัดขอนแก่น	๒๓. จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗. จังหวัดชุมพร	๒๔. จังหวัดนครสวรรค์
๘. จังหวัดจันทบุรี	๒๕. จังหวัดนนทบุรี
๙. จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๖. จังหวัดนราธิวาส
๑๐. จังหวัดชลบุรี	๒๗. จังหวัดหนองคาย
๑๑. จังหวัดชัยนาท	๒๘. จังหวัดน่าน
๑๒. จังหวัดชัยภูมิ	๒๙. จังหวัดบุรีรัมย์
๑๓. จังหวัดชุมพร	๓๐. จังหวัดปทุมธานี
๑๔. จังหวัดเชียงใหม่	๓๑. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๑๕. จังหวัดเชิงรายน	๓๒. จังหวัดปราจีนบุรี
๑๖. จังหวัดตรัง	๓๓. จังหวัดปัตตานี
๑๗. จังหวัดตราด	๓๔. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓๕. จังหวัดพังงา	๕๓. จังหวัดเลย
๓๖. จังหวัดพัทลุง	๕๔. จังหวัดสกลนคร
๓๗. จังหวัดพิจิตร	๕๕. จังหวัดสงขลา
๓๘. จังหวัดพิษณุโลก	๕๖. จังหวัดสตูล
๓๙. จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๗. จังหวัดสมุทรปราการ
๔๐. จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๘. จังหวัดสมุทรสงคราม
๔๑. จังหวัดแพร่	๕๙. จังหวัดสมุทรสาคร
๔๒. จังหวัดภูเก็ต	๖๐. จังหวัดสระบุรี
๔๓. จังหวัดมหาสารคาม	๖๑. จังหวัดสรวงโลก
๔๔. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๖๒. จังหวัดสิงห์บุรี
๔๕. จังหวัดยะลา	๖๓. จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๖. จังหวัดระนอง	๖๔. จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔๗. จังหวัดระยอง	๖๕. จังหวัดสุรินทร์
๔๘. จังหวัดร้อยเอ็ด	๖๖. จังหวัดอ่างทอง
๔๙. จังหวัดราชบุรี	๖๗. จังหวัดอุตรธานี
๕๐. จังหวัดลพบุรี	๖๘. จังหวัดอุตรดิตถ์
๕๑. จังหวัดลำปาง	๖๙. จังหวัดอุทัยธานี
๕๒. จังหวัดลำพูน	๗๐. จังหวัดอุบลราชธานี

๑๐๗๕

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดขึ้นเงินรัฐอุปการให้แก่เทศบาล

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พท. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทวโยธิน

ตราไว้แต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดขึ้นเงินรัฐอุปการให้แก่เทศบาล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘
แห่งพระราชบัญญัติขึ้นรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดค่านเงินรัชชูปการให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ค่านเงินรัชชูปการที่จัดเก็บได้ในเขตเทศบาลตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ให้แก่เทศบาลนั้น ๆ เป็นรายปีในอัตราร้อยละ ๒๐ แห่งยอดที่เก็บได้ในปีที่แล้วมาเป็นปี ๆ ไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๔๖)

บัญชีต่อท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดขึ้นเงินรัชชูปการ
ให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑. เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ	จังหวัดพระนคร
๒. เทศบาลเมืองกระบี่	จังหวัดกระบี่
๓. เทศบาลเมืองกาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี
๔. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	จังหวัดกำแพงเพชร
๕. เทศบาลเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
๖. เทศบาลเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
๗. เทศบาลเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
๘. เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา	จังหวัดฉะเชิงเทรา
๙. เทศบาลเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
๑๐. เทศบาลเมืองชัยนาท	จังหวัดชัยนาท
๑๑. เทศบาลเมืองชัยภูมิ	จังหวัดชัยภูมิ
๑๒. เทศบาลเมืองชุมพร	จังหวัดชุมพร
๑๓. เทศบาลนครเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
๑๔. เทศบาลเมืองเชียงราย	จังหวัดเชียงราย
๑๕. เทศบาลเมืองชุมแสง	จังหวัดนครสวรรค์
๑๖. เทศบาลตำบลชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
๑๗. เทศบาลเมืองตรัง	จังหวัดตรัง

๑๘.	เทศบาลเมืองตราด	จังหวัดตราด
๑๙.	เทศบาลเมืองตาก	จังหวัดตาก
๒๐.	เทศบาลนครธนบุรี	จังหวัดธนบุรี
๒๑.	เทศบาลเมืองนครนายก	จังหวัดนครนายก
๒๒.	เทศบาลเมืองนครปฐม	จังหวัดนครปฐม
๒๓.	เทศบาลเมืองนครพนม	จังหวัดนครพนม
๒๔.	เทศบาลเมืองนครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา
๒๕.	เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๖.	เทศบาลเมืองนครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์
๒๗.	เทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา	จังหวัดนครศรีอยุธยา
๒๘.	เทศบาลเมืองนนทบุรี	จังหวัดนนทบุรี
๒๙.	เทศบาลเมืองนราธิวาส	จังหวัดนราธิวาส
๓๐.	เทศบาลเมืองหนองคาย	จังหวัดหนองคาย
๓๑.	เทศบาลเมืองน่าน	จังหวัดน่าน
๓๒.	เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
๓๓.	เทศบาลเมืองบ้านไผ่	จังหวัดราชบุรี
๓๔.	เทศบาลเมืองบ้านเข้	จังหวัดลพบุรี
๓๕.	เทศบาลเมืองบางมูลนาค	จังหวัดพิจิตร
๓๖.	เทศบาลเมืองปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี
๓๗.	เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๓๘.	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี	จังหวัดปราจีนบุรี

๓๘. เทศบาลเมืองบัตตანი	จังหวัดบัตตანი
๔๐. เทศบาลเมืองพังงา	จังหวัดพังงา
๔๑. เทศบาลเมืองพัทลุง	จังหวัดพัทลุง
๔๒. เทศบาลเมืองพิจิตร	จังหวัดพิจิตร
๔๓. เทศบาลเมืองพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
๔๔. เทศบาลเมืองเพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี
๔๕. เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์
๔๖. เทศบาลเมืองแพร่	จังหวัดแพร่
๔๗. เทศบาลเมืองโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
๔๘. เทศบาลเมืองภูเก็ต	จังหวัดภูเก็ต
๔๙. เทศบาลเมืองมหาสารคาม	จังหวัดมหาสารคาม
๕๐. เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๕๑. เทศบาลเมืองยะลา	จังหวัดยะลา
๕๒. เทศบาลเมืองระนอง	จังหวัดระนอง
๕๓. เทศบาลเมืองระยอง	จังหวัดระยอง
๕๔. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	จังหวัดร้อยเอ็ด
๕๕. เทศบาลเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
๕๖. เทศบาลเมืองลพบุรี	จังหวัดลพบุรี
๕๗. เทศบาลเมืองลำปาง	จังหวัดลำปาง
๕๘. เทศบาลเมืองลำพูน	จังหวัดลำพูน

๕๙. เทศบาลเมืองเลย	จังหวัดเลย
๖๐. เทศบาลสกลนคร	จังหวัดสกลนคร
๖๑. เทศบาลเมืองสงขลา	จังหวัดสงขลา
๖๒. เทศบาลเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
๖๓. เทศบาลเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
๖๔. เทศบาลเมืองสมุทรสาคร	จังหวัดสมุทรสาคร
๖๕. เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม	จังหวัดสมุทรสงคราม
๖๖. เทศบาลเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี
๖๗. เทศบาลเมืองสวรรคโลก	จังหวัดสวรรคโลก
๖๘. เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี
๖๙. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
๗๐. เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๗๑. เทศบาลเมืองสุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์
๗๒. เทศบาลตำบลสองพี่น้อง	จังหวัดสองพี่น้อง
๗๓. เทศบาลตำบลหาดใหญ่	จังหวัดสงขลา
๗๔. เทศบาลตำบลหัวหิน	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๗๕. เทศบาลเมืองอ่างทอง	จังหวัดอ่างทอง
๗๖. เทศบาลเมืองอุตรธานี	จังหวัดอุตรธานี
๗๗. เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์	จังหวัดอุดรดิตถ์
๗๘. เทศบาลเมืองอุทัยธานี	จังหวัดอุทัยธานี
๗๙. เทศบาลเมืองอุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี

๑๐๘๕

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดโอนค่าอาชญาบัตรและผลประโยชน์อื่น ๆ
เนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตต์เทศบาลให้แก่เทศบาล

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดโอนค่าอาชญาบัตรและผลประโยชน์อื่น ๆ เนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตต์เทศบาลให้แก่เทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติขึ้นรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดโอนค่าอาชญาบัตรและผลประโยชน์อื่น ๆ เนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตต์เทศบาลให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป ให้โอนค่าอาชญาบัตรและผลประโยชน์อื่น ๆ เนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตต์เทศบาลตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ให้แก่เทศบาลนั้น ๆ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๐

บัญญัติท้ายพระราชกฤษฎีกา กำหนดโอนค่าอาชญาบัตร
และผลประโยชน์อื่น ๆ เนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขต
เทศบาล ให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑. เทศบาลกรุงเทพ ฯ	จังหวัดพระนคร
๒. เทศบาลเมืองกระบี่	จังหวัดกระบี่
๓. เทศบาลเมืองกาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี
๔. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	จังหวัดกำแพงเพชร
๕. เทศบาลเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
๖. เทศบาลเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
๗. เทศบาลเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
๘. เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา	จังหวัดฉะเชิงเทรา
๙. เทศบาลเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
๑๐. เทศบาลเมืองชัยนาท	จังหวัดชัยนาท
๑๑. เทศบาลเมืองชัยภูมิ	จังหวัดชัยภูมิ
๑๒. เทศบาลเมืองชุมพร	จังหวัดชุมพร
๑๓. เทศบาลเมืองเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
๑๔. เทศบาลเมืองเชียงราย	จังหวัดเชียงราย
๑๕. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี

๑๖. เทศบาลตำบลชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
๑๗. เทศบาลเมืองตรัง	จังหวัดตรัง
๑๘. เทศบาลเมืองตราด	จังหวัดตราด
๑๙. เทศบาลเมืองตาก	จังหวัดตาก
๒๐. เทศบาลนครธนบุรี	จังหวัดธนบุรี
๒๑. เทศบาลเมืองนครนายก	จังหวัดนครนายก
๒๒. เทศบาลเมืองนครปฐม	จังหวัดนครปฐม
๒๓. เทศบาลเมืองนครพนม	จังหวัดนครพนม
๒๔. เทศบาลเมืองนครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา
๒๕. เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๖. เทศบาลเมืองนครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์
๒๗. เทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๘. เทศบาลเมืองนนทบุรี	จังหวัดนนทบุรี
๒๙. เทศบาลเมืองนราธิวาส	จังหวัดนราธิวาส
๓๐. เทศบาลเมืองหนองคาย	จังหวัดหนองคาย
๓๑. เทศบาลเมืองน่าน	จังหวัดน่าน
๓๒. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
๓๓. เทศบาลเมืองบ้านโป่ง	จังหวัดราชบุรี
๓๔. เทศบาลเมืองบ้านเช่า	จังหวัดลพบุรี

๓๕.	เทศบาลเมืองบางมูลนาก	จังหวัดพิจิตร
๓๖.	เทศบาลเมืองนันทมธาน	จังหวัดปทุมธานี
๓๗.	เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๓๘.	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี	จังหวัดปราจีนบุรี
๓๙.	เทศบาลเมืองปัตตานี	จังหวัดปัตตานี
๔๐.	เทศบาลเมืองพังงา	จังหวัดพังงา
๔๑.	เทศบาลเมืองพัทลุง	จังหวัดพัทลุง
๔๒.	เทศบาลเมืองพิจิตร	จังหวัดพิจิตร
๔๓.	เทศบาลเมืองพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
๔๔.	เทศบาลเมืองเพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี
๔๕.	เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์
๔๖.	เทศบาลเมืองแพร่	จังหวัดแพร่
๔๗.	เทศบาลเมืองโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
๔๘.	เทศบาลเมืองภูเก็ต	จังหวัดภูเก็ต
๔๙.	เทศบาลเมืองมหาสารคาม	จังหวัดมหาสารคาม
๕๐.	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๕๑.	เทศบาลเมืองยะลา	จังหวัดยะลา
๕๒.	เทศบาลเมืองระนอง	จังหวัดระนอง
๕๓.	เทศบาลเมืองระยอง	จังหวัดระยอง

๕๔. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	จังหวัดร้อยเอ็ด
๕๕. เทศบาลเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
๕๖. เทศบาลเมืองลพบุรี	จังหวัดลพบุรี
๕๗. เทศบาลเมืองลำปาง	จังหวัดลำปาง
๕๘. เทศบาลเมืองลำพูน	จังหวัดลำพูน
๕๙. เทศบาลเมืองเลย	จังหวัดเลย
๖๐. เทศบาลเมืองสกลนคร	จังหวัดสกลนคร
๖๑. เทศบาลเมืองสงขลา	จังหวัดสงขลา
๖๒. เทศบาลเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
๖๓. เทศบาลเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
๖๔. เทศบาลเมืองสมุทรสาคร	จังหวัดสมุทรสาคร
๖๕. เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม	จังหวัดสมุทรสงคราม
๖๖. เทศบาลเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี
๖๗. เทศบาลเมืองสวรรคโลก	จังหวัดสวรรคโลก
๖๘. เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี
๖๙. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
๗๐. เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๗๑. เทศบาลเมืองสุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์
๗๒. เทศบาลตำบลสองพี่น้อง	จังหวัดสุพรรณบุรี

๗๓. เทศบาลตำบลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
๗๔. เทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๗๕. เทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
๗๖. เทศบาลเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
๗๗. เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์
๗๘. เทศบาลเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี
๗๙. เทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๕๗)

๑๐๘๒

กฎกระทรวงเกษตรราชการ

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรราชการ ออกกฎกระทรวงให้ใช้แบบพิมพ์ใบ
คู่มือสำหรับกำกับยางในระยะเวลาโควตาที่ ๔ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ใบคู่มือสำหรับกำกับยางในระยะเวลาโควตา
ที่ ๔ ให้ใช้แบบหมายเลข ย. ๖๑ ย. ๖๒ และ ย. ๖๔
ท้ายกฎนี้

ข้อ ๒. ใบคู่มือดังกล่าวนี้ ให้คิดราคาจำหน่ายตาม
จำนวนน้ำหนักยาง ๕ กิโลกรัม ต่อ ๑ สตางค์ เศษของ ๕
กิโลกรัม ให้คิด ๑ สตางค์

กฎให้ไว้ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

นาถนิติธาดา

สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๖๑)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง

(ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง
(ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เกี่ยวกับอาวุธปืนของกระทรวงมหาดไทย นอก
จากกระทรวงกลาโหม และกรมตำรวจ

(ก) ให้อธิบดีกรมตำรวจเป็นนายทะเบียนกลาง มี
หน้าที่ทั่วไปในการรับจดทะเบียนและกิจการอื่น

(ข) ให้ข้าหลวงประจำจังหวัด นอกจากจังหวัด
พระนครและธนบุรีเป็นนายทะเบียนท้องที่ประจำจังหวัดนั้น

ข้อ ๒ ภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศกฎ
กระทรวงนี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้กระทรวง ทบวง หรือกรม
นอกจากกระทรวงกลาโหม และกรมตำรวจ จัดทำบัญชี
อาวุธปืนของกระทรวง ทบวง หรือกรมนี้ๆ ที่มีอยู่ทั้งหมด

ตามแบบ ป.ต. ๑ ท้ายกฎนี้ ส่งไปให้นายทะเบียนกลาง เพื่อจดทะเบียนและกำหนดเครื่องหมายประจำอาวุธปืน

ข้อ ๓ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กระทรวง ทบวง หรือกรมใดได้รับการกำหนดเครื่องหมายประจำอาวุธปืนจาก นายทะเบียนกลาง ให้กระทรวง ทบวง หรือกรมนั้น จัดส่งอาวุธปืนนั้น ไปเพื่อทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืน ณ สำนักงานนายทะเบียน ดังต่อไปนี้

(ก) อาวุธปืนที่มีประจำอยู่ในจังหวัดพระนครและ ธนบุรี ให้จัดส่งไปยังสำนักงานนายทะเบียนกลาง

(ข) อาวุธปืนที่มีประจำอยู่ในจังหวัดอื่น ให้จัดส่งไปยังสำนักงานนายทะเบียนท้องที่ประจำจังหวัดนั้น

ให้นายทะเบียนท้องที่ทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืนตามที่นายทะเบียนกลางกำหนดให้ และลงทะเบียนไว้แล้ว แจกไปยังนายทะเบียนกลางทุกราย

ข้อ ๔ เครื่องหมายประจำอาวุธปืนของกระทรวง ทบวง กรม ให้ใช้อักษรย่อ "ป.ต." และมีเลขหมายลำดับต่อท้าย อักษรย่อทุกกระบอก

การทำเครื่องหมาย ให้ใช้วัสดุธาตุกึ่งที่เนื้อเหล็กหรือ ใช้เหล็กตอกที่ส่วนท้ายของปืน

ข้อ ๕ ในกรณีที่กระทรวง ทบวง หรือกรมมีอาวุธปืน
ชนิดใหม่ ให้จัดการทำและส่งบัญชีตามความในข้อ ๒ และ
ส่งอาวุธปืนไปเพื่อทำเครื่องหมายตามความในข้อ ๓ พร้อม
กับบัญชีนั้นด้วย ภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่อาวุธปืน
นั้นได้ตกมาอยู่ในความครอบครอง

ข้อ ๖ เมื่อย้ายปืนประจำท้องที่จังหวัดหนึ่ง ไปประจำ
ท้องที่อีกจังหวัดหนึ่ง ให้กระทรวง ทบวง กรมที่ส่งย้าย
หรือเจ้าหน้าที่ชั้นหัวหน้าส่วนราชการแห่งกระทรวง ทบวง
หรือกรมในส่วนภูมิภาคซึ่งปืนนั้นอยู่ใน ความรับผิดชอบของ
ตน แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ ส่วนในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรีให้แจ้งต่อนายทะเบียนกลาง

การย้ายไปให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ย้ายไปภายใน
กำหนดสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ย้ายไป

การย้ายเข้ามาให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ย้ายเข้ามา
ภายในกำหนดสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ย้ายเข้ามา

ข้อ ๗ นายทะเบียนท้องที่เมื่อได้รับแจ้งดังกล่าวแล้ว
ในข้อก่อน ให้หมายเหตุการย้ายลงในทะเบียนท้องที่ที่
ได้รับแจ้งการย้ายนั้น แล้วแจ้งต่อนายทะเบียนกลางภายใน
เจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการย้าย

ข้อ ๘ เมื่อกะทรวง ทะบวง หรือกรมนอกจากกระทรวง
กลาโหม และกรมตำรวจ จะมอบอาวุธปืนของหลวงให้แก่
เจ้าพนักงานผู้ใดไปใช้เพื่อประโยชน์แห่งราชการ ก็ให้แจ้ง
เป็นหนังสือไปยังนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนท้องถิ่น
แล้วแต่กรณี ขอบใบอนุญาตให้ใช้ให้แก่เจ้าพนักงานผู้นั้น
ไว้เป็นหลักฐาน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงใช้ได้

ข้อ ๙ ใบอนุญาตให้ใช้มี ๒ ชนิด

(๑) ชนิดระบุชื่อผู้รับอนุญาต

(๒) ชนิดระบุเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ใบอนุญาตชนิดระบุชื่อผู้รับอนุญาตให้มีอายุใช้ได้
กำหนดหนึ่งปี นับแต่วันออกให้ แต่ถ้าผู้นั้นพ้นจากหน้าที่
ราชการซึ่งจะต้องใช้อาวุธปืนนั้นก่อนกำหนดนี้ ใบอนุญาต
นั้นก็เป็นอันหมดอายุด้วย

ใบอนุญาตชนิดระบุเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ราชการให้
ใช้ได้ตลอดไป

ข้อ ๑๐ ใบอนุญาตดังกล่าวในข้อก่อนแบ่งเป็น ๒ ประเภท

(๑) ประเภทให้ใช้ได้ทั่วไป

(๒) ประเภทให้ใช้ได้เฉพาะภายในเขตจังหวัด

ที่ออก

ข้อ ๑๑ ให้นายทะเบียนกลางออกใบอนุญาตได้ทุกประเภท ส่วนนายทะเบียนท้องถิ่นออกได้เฉพาะประเภท (๒)

ใบอนุญาตให้ออกตามแบบ ป.ส. ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้รับใบอนุญาตพ้นจากหน้าที่ราชการซึ่งจะต้องใช้อาวุธปืน เป็นหน้าที่ของกระทรวง ทบวงกรมหรือเจ้าหน้าที่ชั้นหัวหน้าส่วนราชการแห่งกระทรวงทบวงกรมในส่วนภูมิภาคที่ผู้นั้นสังกัดจะต้องเรียกใบอนุญาตนั้นพร้อมด้วยอาวุธปืนคืนจากผู้นั้นทันที ส่วนใบอนุญาตชนิดระบุชื่อผู้รับอนุญาตให้ส่งคืนนายทะเบียนผู้ออกใบอนุญาตนั้น ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่ราชการนั้น ให้นายทะเบียนขีดฆ่าใบอนุญาตที่ส่งคืนเสีย

ข้อ ๑๓ เมื่ออาวุธปืนของหลวง ซึ่งได้ส่งทะเบียนแล้วสูญหาย หรือชำรุดใช้ไม่ได้ ให้กระทรวง ทบวง หรือกรม หรือหัวหน้าส่วนราชการแห่งกระทรวง ทบวงกรมในส่วนภูมิภาคแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียน ท้องที่ทราบ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันทราบว่าสูญหายหรือชำรุดใช้ไม่ได้ แต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้แจ้งต่อนายทะเบียนกลาง :

๑๐๕๘

ให้นายทะเบียนท้องถิ่นหมายเหตุในทะเบียน แล้วแจ้ง
ต่อนายทะเบียนกลาง

ออกให้ ไว้แต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประดิษฐมนูธรรม

สังฆราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน หน้า ๑๓๖๒)

๑๐๕๕

ประกาศ

การยกเลิกสิทธิอนคัตของฝ่ายอิตาลี

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ขอให้รัฐบาลอิตาลียินยอมด้วยดีในการยกเลิกสิทธิอนคัต ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอาณาเขตสำหรับใช้แก่กมในบังคับอิตาลีในกรุงสยามฉบับสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ และได้ลงนามกัน ณ กรุงโรม เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ และ

โดยที่รัฐบาลอิตาลีได้ทำหนังสือแลกเปลี่ยนลงวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ สละสิทธิอนคัตเช่นว่านี้ โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า ความในข้อ ๓ แห่งโปรโตคอลก็เป็นอันตกลงไปด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิอนคัตและความในข้อ ๓ แห่งโปรโตคอลตั้งกล่าวแล้ว เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

๑๑๐๐

ประกาศมาณวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็น
ปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

คำแปลหนังสืออัครราชทูตอิตาลียื่นถึงรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สถานทูตอิตาลียื่น

กรุงเทพฯ ฯ

๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗.

ท่านรัฐมนตรี

รัฐบาลของสมเด็จพระราชาธิบดี ได้พิจารณาด้วยความเห็นใจในคำขอของรัฐบาลสยาม ที่จะให้สละสิทธิอันคิดจากศาลสยาม ในกรณีที่ยกในบังคับหรือบริษัทอิตาลีเป็นจำเลย หรือผู้ต้องหา ซึ่งกรุงอิตาลีได้มาโดยข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลติดต่อทางเรือสัญเนนทางพระราชไมตรี การค้าขายและการเดินเรือระหว่างอิตาลีกับสยาม และฉบับที่ได้ลงนามกัน ณ โรม เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ นั้น แต่บัดนี้เป็นต้นไป

๒. โดยคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่า รัฐบาลของสมเด็จพระราชาธิบดีพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกตามคำขอของรัฐบาลสยาม ฉะนั้น จึงสละสิทธิดังกล่าวแล้วตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า ภายในกำหนดสิบสองเดือน นับแต่วันที่หนังสือนี้มา รัฐบาลสยามจะ

เสนอ พระราชบัญญัติ ว่าด้วย กฎหมาย ชัดกั้น ต่อ สภา ผู้แทน
ราษฎรโดยใช้หลัก การ ปกติ แห่ง กฎหมาย ระหว่าง ประเทศ
แผนกคดีบุคคล (รวมทั้งกฎหมายแห่งสัญชาติในเรื่องฐานะ
ของบุคคลโดยเฉพาะ) และในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศใช้
พระราชบัญญัติเช่นว่านี้ ศาลสยามยังคงใช้หลักการที่วาง
ในบรรดาคดีเกี่ยวกับคนในบังคับอิตาลี

๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า ความในข้อ ๓ ของไปรโตคลที่
กล่าวข้างต้นจะเป็นอันไม่มีผลผูกมัดต่อไปด้วย นับตั้งแต่วัน
ในหนังสือฉบับนี้เป็นต้นไป

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถือ อย่างยิ่ง มายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ซี. อุมิตตา

อัครราชทูตของสมเด็จพระราชาธิบดีอิตาลี

คำแปลหนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ถึงอัครราชทูตอิตาลี

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่านลงวันนี้ ว่าด้วยการ
สละสิทธิถอนคดี ข้าพเจ้าขอเรียนตอบท่านว่า รัฐบาล
สยามจะเสนอพระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกัน โดยใช้
หลักการปกติ แห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล
(รวมทั้งกฎหมาย แห่งสัญชาติใน เรื่องฐานะ ของบุคคลโดย
ฉะเพาะ) นั้นต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในกำหนดสิบสอง
เดือนนับแต่วันนี้เป็นต้นไป

๒. ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมว่า ในระหว่างนี้ กล่าวคือ
ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป และในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศใช้
พระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกันนั้น ศาลสยามยังคง
ใช้หลักการที่วานี้ ดังที่ได้เคยกระทำมาแล้วแต่ก่อน ใน
บรรดากรณีเกี่ยวกับคนในบังคับอิตาลี

๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า ความในข้อ ๓ ของโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาล ตัดทลายหนังสือสัญญาระหว่างสยามกับอิตาลี ฉบับที่ได้ลงนามณโรม เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๒๖ จะเป็นอันไม่มีผลผูกมัดต่อไปด้วย นับตั้งแต่วันในหนังสือฉบับนี้เป็นต้นไป

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดง ความนับถือ อย่างยิ่ง มายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๓ ธันวาคม หน้า ๑๓๖๑)

๑๑๐๕

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๓)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตเทศบาลเมืองบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

๑๔๑

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๓)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ หุ้กบทุกมาตราในเขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เทศบาลเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เทศบาลเมืองเพ็ชรบูรณ์ จังหวัดเพ็ชรบูรณ์ เทศบาลเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เทศบาลเมืองสตูล จังหวัดสตูล เทศบาลเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ และเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ ธันวาคม หน้า ๑๓๗๗)

๑๑๐๗

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในกระทรวงการคลัง

เทียบกับตำแหน่ง

สำนักงานปลัดกระทรวง

ผู้ช่วยปลัดกระทรวง

หัวหน้ากอง

กรมพัสดุ

พนักงานพัสดุจัตวา

เสมียนพนักงาน

พนักงานพัสดุดำ

ประจำแผนก

เลขานุการกรม

หัวหน้ากอง

กรมบัญชีกลาง

พนักงานคูเงิน

เสมียนพนักงาน

คลังจังหวัด

หัวหน้าแผนก

ผู้ช่วยข้าหลวงตรวจการคลัง

หัวหน้าแผนก

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกระทรวงการคลัง

ข้าหลวงตรวจการคลัง
ผู้ช่วยอธิบดี

เทียบกับตำแหน่ง

หัวหน้าแผนก
หัวหน้ากอง

กรมคลัง

สำรวจพนักงานดูเงิน
พนักงานดูเงิน
ช่างจัดวา
ช่างตรี
ช่างโท หรือนายช่างผู้ช่วย
นายช่าง
เลขานุการกรม

เสมียนพนักงาน
เสมียนพนักงาน
เสมียนพนักงาน
ประจำแผนก
หัวหน้าแผนก
หัวหน้ากอง
หัวหน้ากอง

กรมศุลกากร

ช่างจัดวา
นายตรวจ
นายด่านชั้น ๒
นายด่านชั้น ๑
สาววัตรชั้น ๒

เสมียนพนักงาน
ประจำแผนก
ประจำแผนก
หัวหน้าแผนก
หัวหน้าแผนก

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกระทรวงการคลัง

ผู้ช่วยหัวหน้ากอง

ข้าหลวงตรวจการศุลกากร

สารวัตรชั้น ๑

ผู้ตรวจการ

สารวัตรใหญ่

ศุลกากร

ผู้ช่วยอธิบดี

เทียบกับตำแหน่ง

หัวหน้าแผนก

หัวหน้าแผนก

หัวหน้ากอง

หัวหน้ากอง

หัวหน้ากอง

หัวหน้ากอง

หัวหน้ากอง

กรมสรรพากร

สมุหบัญชีอำเภอ

สมุหบัญชีอำเภอชั้นพิเศษ

ศุภมาตรา

ผู้ตรวจการสรรพากรชั้น ๒

ผู้ตรวจการสรรพากรชั้น ๑

สรรพากรจังหวัด

ผู้ช่วยข้าหลวงตรวจการสรรพากร

ข้าหลวงตรวจการสรรพากร

ผู้ช่วยอธิบดี

เสมียนพนักงาน

ประจำแผนก

ประจำแผนก

ประจำแผนก

หัวหน้าแผนก

หัวหน้าแผนก

หัวหน้าแผนก

หัวหน้ากอง

หัวหน้ากอง

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกระทรวงการคลังกรมสรรพสามิต

สรรพสามิตอำเภอ

เสมียนพนักงาน

ผู้ช่วยสรรพสามิตจังหวัด

ประจําแผนก

สรรพสามิตจังหวัด

หัวหน้าแผนก

ผู้ช่วยข้าหลวงตรวจการ

หัวหน้าแผนก

ข้าหลวงตรวจการ

หัวหน้าแผนก

ผู้ช่วยอธิบดี

หัวหน้ากอง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๖ ธันวาคม หน้า ๑๓๘๑)

ประกาศ
การยกเลิกสิทธิอนุคดีของฝ่ายนอร์เวย์

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขอให้รัฐบาลนอร์เวย์ยินยอมด้วยดีในการยกเลิกสิทธิอนุคดี ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่กันในบังคับนอร์เวย์ในกรุงสยาม และบันทึกท้ายหนังสือสัญญาทาง พระราชไมตรี ระหว่าง กรุงสยาม กับ กรุง นอร์เวย์ ซึ่งได้ลงนามกัน ณกรุงออสโล เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ และ

โดยที่รัฐบาลนอร์เวย์ ได้สละสิทธิอนุคดี เช่นว่านี้ ด้วยการแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกัน ณกรุงออสโล เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ นับแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิอนุคดีดังกล่าวแล้ว เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

คำแถลงการณ์

โดยที่ได้ มีประกาศพระบรมราชโองการว่า สิทธีถอนคดีซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนในบังคับนอร์เวย์ ในกรุงสยามจะบังคับคดีทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับกรุงนอร์เวย์ ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงออสโล เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไปนั้น รัฐบาลเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์ให้ทราบฯ เมื่อสิทธีถอนคดีเป็นอันยกเลิกไปแล้ว สิทธิที่จะขอย้ายศาล และ ข้อจำกัดให้ ฎีกาได้แต่จะเพาะใน ปัญหาข้อกฎหมายตามโปรโตคอลดังกล่าวแต่ก็เป็นอันระงับสิ้นไปตามความในโปรโตคอลนั้นด้วย

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ประกาศ

การยกเลิกสิทธิถอนคดีของฝ่ายเต็นมาร์ก

โดยที่รัฐบาลของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ขอให้รัฐบาลเต็นมาร์กยินยอมด้วยดีในการยกเลิกสิทธิถอนคดี ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนในบังคับเต็นมาร์กในกรุงสยาม ฉะนั้นบัดนี้ทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี ระหว่างกรุงสยาม กับ กรุงเต็นมาร์ก ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงโคเปนเฮเก้น เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ และ

โดยที่รัฐบาลเต็นมาร์กได้สละสิทธิถอนคดีเช่นว่านี้ด้วยการแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกัน ณ กรุงโคเปนเฮเก้น เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ นับแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิถอนคดีดังกล่าวแล้ว เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

คำแถลงการณ์

โดยที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการว่า สิทธีลอนคัตซึ่งประทับอยู่ที่อยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วย อำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนในบังคับเดนมาร์กในกรุงสยามจะนับคิดท้ายหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับกรุงเดนมาร์ก ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงโคเปนเฮเก้น เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไปนั้น รัฐบาลเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์ให้ทราบทั่วว่า เมื่อสิทธีลอนคัตเป็นอันยกเลิกไปแล้ว สิทธิที่จะขอย้ายศาลและข้อจำกัดให้ ฎีกาได้แต่จะเพาะในปัญหาข้อกฎหมายตามโปรโตคอลดังกล่าวแล้วก็เป็นอันระงับสิ้นไปตามความในโปรโตคอลนั้นด้วย.

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ ธันวาคม หน้า ๓๓๘๔)

กฎกระทรวงยุคดิธรรม

ออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วย
การพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทชั่วคราว
พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทชั่วคราว พุทธศักราช
๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวง
ไว้ ดังต่อไปนี้

ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป
ให้ยกเลิก กฎกระทรวงยุคดิธรรม ออก ตามความใน พระราช
บัญญัติ ว่าด้วยการพิจารณา พิพากษาคดี บางประเภท ชั่วคราว
พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช
๒๔๗๘ นั้นเสีย

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

มหิธร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำแถลงการณ์

โดยที่ใต้มีประกาศยกเลิกสิทธิถอนคดีของ ฝ่ายอังกฤษ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๐ และโดยที่ใต้ มีการแลกเปลี่ยนหนังสือในระหว่างรัฐบาลสยาม กับรัฐบาล ฝรั่งเศสเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ศกนี้ เป็นอันว่าสิทธิถอนคดี ซึ่งจะสิ้นสุดลงด้วยการใช้หนังสือสัญญาฉบับใหม่นั้น ใน ระหว่างที่เสนอ หนังสือสัญญาให้ ฝ่ายนิติบัญญัติ แสดง ความ เห็นชอบอยู่นี้ รัฐบาลฝรั่งเศสจะไม่ใช้ สิทธิถอนคดีตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ เป็นต้นไป ฉะนั้น วิชาการตามกฎหมายกระทรวง ออก ตาม ความใน พระราชบัญญัติว่า ด้วยการ พิจารณา พิพากษาคดี บางประเภท ชั่วคราว พุทธ ศักราช ๒๔๗๘ จึงเป็นอันยกเลิกได้แล้ว

รัฐบาลเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์ให้ทราบว่า กระทรวง ยุติธรรมได้ออกกฎกระทรวงลงวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธ ศักราช ๒๔๗๐ ยกเลิกกฎกระทรวงยุติธรรมออกตามความ ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภท ชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ นั้นแล้ว ฉะนั้น จึงเป็นอันว่า ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ เป็นต้นไป คดีฟ้อง

๓๑๑๗

ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับคนในบังคับอังกฤษ และพลเมืองฝรั่งเศส
ยอมไม่ตกอยู่ในอำนาจศาลซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วย
การพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทชั่วคราว พุทธศักราช
๒๔๗๘ แต่ตกลศาสตร์มดาชำระ

กระทรวงยุติธรรม

วันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

คำแถลงการณ์

เนื่องจากการลงนามหนังสือสัญญา ทาง พระราชไมตรี
ระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส ณ กรุงเพท ฯ เมื่อวันที่ ๗
ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐบาลเห็นสมควรออกคำ
แถลงการณ์ให้ทราบว่า ได้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือในวัน
เดียวกัน เป็นอันว่า สิทธิอนาคตซึ่งจะสิ้นสุดลงด้วยการใช้
หนังสือสัญญาฉบับใหม่นั้น ในระหว่างที่เสนอหนังสือ
สัญญาให้ฝ่ายนิติบัญญัติแสดงความเห็นชอบอยู่นี้ รัฐบาล
ฝรั่งเศสจะไม่ใช้ สิทธิอนาคตที่วันนั้น ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๗
ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป ฉะนั้น วิธีการ
ตามกฎหมายกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติ ว่าด้วย การ
พิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๘
จึงเป็นอันยกเลิกได้แล้ว

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑๑๕

หนังสืออุปทูตฝรั่งเศส

ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

คำแปล

สถานทูตฝรั่งเศส

ณสยาม กรุงเทพมหานคร วันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

เพื่อสนองความประสงค์ที่รัฐบาลสยามได้แสดงมาเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๖ ในอันจะได้เห็นรัฐบาลฝรั่งเศสสละสิทธิการถอนคดีทางศาลที่มีกำหนดไว้ในข้อ ๕ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาล ซึ่งใช้แก่คนในสังกัดชาติฝรั่งเศส ต่อท้ายสัญญาฉบับลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น โดยไม่ตรีจิตต์ รัฐบาลของข้าพเจ้ายอมรับให้ยกเลิกโปรโตคอลที่วานั้น โดยสัญญาที่ได้ลงนามกันวันนี้

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทราบ ตามคำสั่งของรัฐบาลข้าพเจ้าว่า ในระหว่างเวลาที่จะได้เสนอสัญญาที่ได้ตกลงกันใหม่นี้ เพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติแสดงความเห็นชอบนั้น เจ้าพนักงานทูตและกงสุลฝรั่งเศสในสยามจะไม่ใช่สิทธิการถอน

๑๑๒๐

คดี ซึ่งบัญญัติไว้ในข้อ ๕ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาล
ซึ่งใช้แก่คนในสังกัดชาติฝรั่งเศสตั้งกล่าวแล้ว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) กีย์ โยม จอร์จส์ ปีโกต์

อุปทูตฝรั่งเศส

๑๑๒๑

หนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ถึงอุปทูตฝรั่งเศส

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ วันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอุปทูต

ข้าพเจ้าได้รับหนังสือของท่านลงวันนี้ เรื่องการยกเลิก
สิทธิการนอนคดีนั้นแล้ว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างสูงมายังท่านอุปทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ ธันวาคม หน้า ๑๓๕๑)

๑๔๓

๑๑๒๒

ประกาศ

ตั้งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติติย์ทิพอรภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. ข. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เลือกสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ให้
เป็นประธาน และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คือ

๑. พระยามานวราชเสวี (ปลอด-วิเชียร ณ สงขลา)
เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒. พระยาวิฑูรธรรมพิเนต (โต๊ะ อัมระนันท์) เป็น
รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

๑๑๒๓

๓. นายพันเอก พระประจันต์จันท์ (พุก มหาดีถก)
เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตั้งผู้มีนามดังกล่าวแล้ว เป็น
ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามความใน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา ๒๒ ตั้งแต่บัดนี้
เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๓ ธันวาคม หน้า ๑๓๕๗)

๑๑๒๔

ประกาศ

การยกเลิกสิทธิอนาคติของฝ่ายเบลเยียม

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขอให้รัฐบาลเบลเยียมยินยอมด้วยดีในการยกเลิกสิทธิอนาคติ ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนสังกัดชาติเบลเยียมในกรุงสยาม ละบัดนี้ด้วยหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับสหปาลี เสริมรัฐกิจเบลเยียมและลุกซัมบวร์ค ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ และ

โดยที่รัฐบาลเบลเยียมได้ทำหนังสือแลกเปลี่ยนลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ สละสิทธิอนาคติเช่นว่านี้ ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือกันเป็นต้นไป และ

โดยที่สิทธิอนาคติสำหรับคนในสังกัดชาติลุกซัมบวร์คเป็นอันควบกันไปกับสิทธิอนาคติสำหรับคนในสังกัดชาติเบลเยียม ตามความในข้อ ๑ แห่งโปรโตคอลที่กล่าวแล้ว

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิอนาคติสำหรับคนในสังกัดชาติเบลเยียมและลุกซัมบวร์คดังกล่าวแล้ว

๑๑๒๕

เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

คำแปล สำเนาหนังสืออัครราชทูตเบลเยียมถึงรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สถานทูตเบลเยียม กรุงเทพฯ ฯ ๑๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗
ที่ ๗๓๕

เพิ่ม ๕๗๕๓

ท่านรัฐมนตรี

๑. ข้าพเจ้าขอเรียนให้ท่านทราบว่า เมื่อได้พิจารณา
คำขอของรัฐบาลสยามในเรื่องนี้แล้ว รัฐบาลเบลเยียม
สละตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ซึ่งสิทธิอันคดีที่มีบัญญัติอยู่
ในโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลระดับคดีทำหนังสือสัญญา
ทางพระราชไมตรี การค้าขายและการเดินเรือระหว่าง
เบลเยียมกับสยาม ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๖

๒. การสละสิทธิดังกล่าวนี้ มีผลตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป
โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า

ก. ภายในกำหนดสิบสองเดือน รัฐบาลสยามจะ
เสนอพระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายขัดกันให้สภานิติบัญญัติ
อนุมัติโดยให้หลักการปกติแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ และ
ในระหว่างที่ยังมิได้ออกพระราชบัญญัติเช่นว่านี้ ศาลสยาม

ยังคงให้หลักการที่ว่าต่อไป ในบรรดาคดีเกี่ยวกับคนสังกัด
ชาติเบลเยียม

ข. การสัตยาบันหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี การ
ค้าขายและการเดินเรือ ฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ.
๑๙๓๗ และอนุสัญญาการตั้งถิ่นฐาน ฉบับลงวันเดียวกัน
ระหว่างเบลเยียมและสยาม จะต้องไม่เข้าไปกว่าหกเดือน

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) อังรี เซการ์ต

๑๑๒๘

คำแปลหนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ถึงอธิการราชทูตเบลเยียม

ที่ ๑๐๗๕๒ / ๒๔๘๐

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอธิการราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่านลงวันนี้ ว่าด้วยการ
ที่เบลเยียมสละสิทธิถอนคดี ข้าพเจ้าขอเรียนตอบท่านว่า
รัฐบาลสยามจะเสนอพระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายจัดกัน
โดยใช้หลักการปกติแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ คือสภา
ผู้แทนราษฎร ภายในกำหนดสิบสองเดือน และในระหว่าง
ที่ยังมิได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติที่กล่าวนั้น สยามยัง
คงใช้หลักการที่วาง ในบรรดากรณีเดียวกับคนสังกัดชาติ
เบลเยียม

เป็นที่เข้าใจกันต่อไปว่า การสัตยาบันหนังสือสัญญา
ทางพระราชไมตรีการค้าขายและการเดินเรือ จะนับลงวันที่
๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗ และอนุสัญญาการตั้งถิ่นฐาน
จะนับลงวันเดียวกัน ระหว่างสยามกับเบลเยียม จะไม่เข้าไป
กว่ากำหนดหกเดือน

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านอธิการราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

๑๑๒๕

คำสั่งการ

โดยที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการว่า สิทธิอนาคติ ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในข้อ ๒ และข้อ ๗ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คนสังกัดชาติเบลเยียมและลูกข้ามบุรุษในกรุงสยาม จะบังคับทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับสหประชาชาติเศรษฐกิจเบลเยียม และลูกข้ามบุรุษ ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทเพ ฯ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไปนั้น รัฐบาลเห็นสมควรออกคำสั่งการนี้ให้ทราบทั่ว โดยที่สิทธิอนาคติเป็นอันยกเลิกไปแล้ว สิทธิที่จะขอย้ายศาลตามโปรโตคอลดังกล่าวแล้ว ก็เป็นอันระงับสิ้นไปด้วย

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๗ ธันวาคม หน้า ๑๓๕๕)

๑๔๔

๑๑๓๐

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม

ในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๖)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิพิทยทีพอาภา

เจ้าพระยามหา

พล. อ. เจ้าพระยาพิริเยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งว่าด้วยราชการบริหารของกรม
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม ในสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม ในสำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๔๗๖ เฉพาะที่เกี่ยวกับกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในสำนักงานนายกรัฐมนตรี แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแบ่งส่วนราชการ
ดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ-

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกกฎหมาย
- (๓) แผนกคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวง
การคลัง)
- (๔) แผนกเก็บ

๒. กองประชุมคณะรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ-

- (๑) แผนกระเบียบวาระ
- (๒) แผนกรายงาน

๓. กองอาลักษณ์ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ-

- (๑) แผนกอาลักษณ์
- (๒) แผนกราชกิจจานุเบกษา

๔. กองกรรมการคณะรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ แผนกคือ-

- (๑) แผนกกรรมการ
- (๒) แผนกเรื่องราวร้องทุกข์
- (๓) แผนกตรวจราชการและราชการพิเศษ

๕. กองประมวลสถิติพยากรณ์ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ--

- (๑) แผนกค้นคว้า
- (๒) แผนกงานปฏิบัติ
- (๓) แผนกโฆษณา "

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๑๕๐๕)

๑๑๓๔

พระราชกฤษฎีกา

มอบให้อธิบดีกรมตำรวจปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในบางกรณี
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาบรมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นว่าสมควรมอบอำนาจและหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยพึงปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ในบางกรณี ให้อธิบดี
กรมตำรวจทำการแทนในนามของรัฐมนตรี

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยามแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกามอบให้อธิบดีกรมตำรวจปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในบางกรณี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การสั่งอนุญาตในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรสยามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ทำการแทนในนามรัฐมนตรี

๑๑๓๖

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๑๔๘๐)

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้^๑เป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐

(๑) เจ้าพนักงานกองตรวจคนเข้าเมือง

(๒) แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง

(๓) ผู้บังคับการเรือตรวจการประมง หรือผู้รักษาการแทน เป็นเจ้าพนักงานตลอดเขตต์น่านน้ำสยาม

(๔) ในท้องที่จังหวัดหรืออำเภอใดที่ยังมิได้จัดตั้งด่านตรวจคนเข้าเมือง และยังมีได้ตั้งใหม่เจ้าพนักงานขึ้นประจำทำการอยู่โดยละเพาะ ให้คณะกรรมการจังหวัด คณะกรรมการอำเภอ เป็นเจ้าพนักงานในเขตต์ท้องที่ที่ปกครอง

ข้อ ๒ การแจ้งกำหนดวันเวลาที่ยานพาหนะจะเข้ามาถึงท่าสถานี หรือออกจากท่าหรือสถานีตำบลใดตำบลหนึ่ง

ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะทำตามแบบ ต.ม. ๑ หรือ ต.ม. ๒ ทำยกเว้นแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ การขยับบัญชีคนโดยสารตามความในมาตรา ๗ อนุมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะแสดงรายการละเอียดต่างๆ โดยชัดเจน ตามแบบ ต.ม. ๓ ทำยกเว้น และให้ยื่นต่อเจ้าพนักงาน ในขณะที่ยานพาหนะนั้นเข้ามาถึงท่าหรือสถานีในราชอาณาจักรสยามหรือตำบลใดตำบลหนึ่งที่เจ้าพนักงานได้ประกาศไว้

บัญชีคนโดยสารที่จะทำยื่นต่อเจ้าพนักงานดังกล่าวในวรรคก่อนนั้น ให้จัดแบ่งแยกเป็นประเภทบัญชีดังนี้คือ -

(๑) คนโดยสารที่เข้ามาจะอยู่ประจำในราชอาณาจักรสยามและมีหนังสือเดินทางใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ใบอนุญาตให้กลับหรือใบสำคัญแสดงรูปพรรณที่ยังสมบูรณ์อยู่

(๒) คนโดยสารที่เข้ามาจะอยู่ประจำในราชอาณาจักรสยามแต่ไม่มีเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวใน (๑) หรือมีแต่เอกสารนั้นไม่สมบูรณ์

(๓) คนโดยสารที่เข้ามาในราชอาณาจักรสยามแต่เพียงชั่วคราว หรือผู้ซึ่งจะเดินทางผ่านราชอาณาจักรสยาม จะมีหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญเรือใบอนุญาตตั้งกล่าวใน (๑) หรือไม่ก็ตาม ให้ทำเป็นบัญชีอีกฉบับหนึ่งแยกไว้ต่างหากจากผู้ที่เข้ามาอยู่ประจำ

คนโดยสารตั้งที่กล่าวมาใน (๑) (๒) (๓) ถ้าเป็นเรือญาติหรือครอบครัวเดียวกัน ซึ่งเดินทางร่วมกันมาให้รวมไว้เป็นพวกเดียวกันตามประเภทในบัญชีนั้น ๆ เว้นแต่ที่ต้องแยกบัญชีให้หมายเหตุไว้ให้ชัดเจน

การทำบัญชีคนโดยสารขึ้นต่อเจ้าพนักงาน ให้ทำเป็นภาษาไทย เว้นแต่เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะใดไม่สามารถจะทำขึ้น เป็นภาษาไทยได้ ถ้าเจ้าพนักงานพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะให้ทำขึ้นเป็นภาษาอื่นก็ได้

ข้อ ๔ การขึ้นบัญชีคนประจำยานพาหนะตามความในมาตรา ๑ อนุมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะแสดงรายการละเอียดต่าง ๆ โดยชัดเจนตามแบบ ต.ม. ๔ ท้ายกฎนี้ และให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานในขณะที่ยาน

พาหนะนั้นเข้ามาถึงท่า หรือสถานที่ในราชอาณาจักรสยาม หรือตำบลใดตำบลหนึ่งที่เจ้าพนักงานได้ประกาศไว้

ข้อ ๕ เจ้าของยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดจะขอรับอนุญาตจากเจ้าพนักงานให้คนโดยสารออกจากยานพาหนะ ตามความในมาตรา ๗ อนุมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๕ ทำยกฎขึ้นต่อเจ้าพนักงาน

ข้อ ๖ เมื่อมีการเพิ่มหรือลดคนประจำยานพาหนะ หรือโยกย้ายสับเปลี่ยนคนประจำยานพาหนะ หรือคนประจำยานพาหนะผู้ใดจะไม่กลับออกไปนอกราชอาณาจักรสยามตามความในมาตรา ๑๐ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะแจ้งแก่เจ้าพนักงานตามแบบ ต.ม. ๖ ทำยกฎขึ้น

ข้อ ๗ ค่าทำการตั้งเวลาตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะจ่ายให้แก่เจ้าพนักงานตามอัตราตั้งขึ้น

- (๑) ไม่มีคนโดยสารหรือมีคนโดยสารตั้งแต่หนึ่งถึงสี่คน เงินห้าบาท
- (๒) มีคนโดยสารตั้งแต่สี่เอ็ดคนถึงสามสิบคน เงินสิบบาท
- (๓) มีคนโดยสารตั้งแต่สามสิบเอ็ดคนถึงห้าสิบคน เงินยี่สิบบาท
- (๔) มีคนโดยสารตั้งแต่ห้าสิบเอ็ดคนถึงหนึ่งร้อยคน เงินสามสิบห้าบาท และต่อไปทุกๆ จำนวนหนึ่งร้อยคน หรือเศษของหนึ่งร้อยคน เงินสิบบาท

ข้อ ๘ ค่าใช้จ่ายในการกักคนต่างตัวตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ควบคุมยานพาหนะที่นำคนต่างตัวเข้ามาเป็นผู้เสียตามอัตราดังนี้

- (๑) คนโดยสารยานพาหนะชั้นพิเศษ หรือชั้นที่หนึ่ง คนหนึ่งวันละสามบาท
- (๒) คนโดยสารยานพาหนะชั้นที่สอง คนหนึ่งวันละสองบาท
- (๓) คนโดยสารยานพาหนะชั้นที่สาม ชั้นปากเรือ หรือไม่มีชั้นโดยสาร คนหนึ่งวันละหนึ่งบาท

ข้อ ๕ คนต่างด้าวซึ่งมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
เป็นผู้ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรสยามตามความใน
มาตรา ๑๑ อนุมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พุทธศักราช ๒๔๘๐

- (๑) โรคเรื้อน
- (๒) โรคริคส์ตีดวงตา
- (๓) วัณโรค
- (๔) กามโรค

ข้อ ๑๐ คนต่างด้าวที่ต้องไปรายงานตนเองต่อเจ้าพนักงาน
ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ไปรายงาน
ต่อ เจ้าพนักงานที่กองตรวจคนเข้าเมืองภายในสี่สิบแปด
ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เข้ามาถึง เว้นวันหยุดราชการ
- (๒) ในเขตท้องที่อำเภอและจังหวัดอื่น ให้ไปรายงาน
ต่อเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง ณ ที่อำเภอหรือจังหวัด
นั้น ถ้าที่ใดไม่มีด่านตรวจคนเข้าเมืองให้ไปรายงานต่อ
คณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ใกล้ที่สุดภายในสี่สิบแปดชั่วโมง
นับแต่เวลาที่เข้ามาถึง เว้นวันหยุดราชการ แต่ในท้องที่

ใดที่การคมนาคมไม่สะดวกเจ้าพนักงานอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง

ข้อ ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรสยามประสงค์จะอยู่ชั่วคราว ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๗ ท้ายกฎนี้ต่อเจ้าพนักงาน

ข้อ ๑๒ คนต่างด้าวผู้ใดประสงค์จะขอรับใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๘ ท้ายกฎนี้ต่อเจ้าพนักงานพร้อมด้วยรูปถ่ายของผู้ขอ (ไม่ปิดกระดาษแข็ง) ขนาด ๔×๖ เซนติเมตร ครึ่งตัวหน้าตรงสองรูป

ใบสำคัญแสดงรูปพรรณให้ออกตามแบบ ต.ม. ๘ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๑๓ การขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๑๐ ท้ายกฎนี้ ต่อเจ้าพนักงานพร้อมด้วยรูปถ่ายของผู้ขอ (ไม่ปิดกระดาษแข็ง) ขนาด ๔×๖ เซนติเมตร ครึ่งตัวหน้าตรงสองรูป

ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ออกตามแบบ ต.ม. ๑๑ ท้ายกฎนี้และถ้าออกให้ตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้สลักหลังลงวัน เดือน ปี ที่ผู้ขอจะเดินทางออกไปจากราชอาณาจักรสยามให้ด้วย

ข้อ ๑๔ การขอรับใบอนุญาตให้กลับ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๑๒ ทำยกฉันท่อคณะกรรมการอำเภอในท้องที่ที่อยู่พร้อมด้วยรูปถ่ายของผู้ขอ (ไม่ปิดกระดาดแข็ง) ขนาด ๔×๖ เซ็นติเมตร ครึ่งตัวหน้าตรงสองรูป

ใบอนุญาตให้กลับให้ออกตามแบบ ต.ม. ๑๓ ทำยกฉันท

ข้อ ๑๕ ค่าธรรมเนียม ในการออกใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ใบอนุญาตให้กลับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เรียกดังนี้

- (๑) ใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ให้เรียกเป็นเงินสิบบาท
- (๒) ใบอนุญาตให้กลับ ให้เรียกเป็นเงินยี่สิบบาท
- (๓) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้เรียกเป็นเงินหนึ่งร้อยบาท

ข้อ ๑๖ การขอรับใบ แทนใบ สำคัญแสดงรูปพรรณ ใบแทนใบอนุญาตให้กลับ หรือใบแทนใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๑๔ ทำยกฉันท ต่อเจ้าพนักงาน ณท้องที่ที่ออกใบอนุญาตหรือใบสำคัญนั้น พร้อมด้วยรูปถ่ายของผู้ขอ (ไม่ปิดกระดาดแข็ง) ขนาด ๔×๖ เซ็นติเมตร ครึ่งตัวหน้าตรงสองรูป

การออกใบแทนให้ออกตามแบบ ต.ม. ๑๕ ต.ม. ๑๖
ต.ม. ๑๗ ทำยกฎนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ทำกรรมเนียมในการออกใบแทนใบสำคัญ
แสดงรูปพรรณ ใบแทนใบอนุญาตให้กลับ ใบแทนใบ
สำคัญถิ่นที่อยู่ ตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้เรียกดังนี้

(๑) ใบแทนใบสำคัญแสดงรูปพรรณ ให้เรียกเป็น
เงินสองบาท

(๒) ใบแทนใบอนุญาตให้กลับ ให้เรียกเป็นเงิน
สี่บาท

(๓) ใบแทนใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้เรียกเป็นเงินยี่สิบ
บาท

ข้อ ๑๘ คนต่างตัวผู้ใดมีความประสงค์จะยื่นคำคัดค้าน
หรือคำร้องขอความผ่อนผันต่ออธิบดีกรมตำรวจ หรือยื่น
อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราช
บัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ยื่นตามแบบ
ต.ม. ๑๘ ต.ม. ๑๙ ทำยกฎนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ ผู้ใดต่อสู้ว่า ตนมิใช่เป็นคนต่างด้าว และ
ประสงค์จะร้องขอพิสูจน์สัญชาติต่อเจ้าพนักงานตามความใน
มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช
๒๔๘๐ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ต.ม. ๒๐ ทำขกณั้

กณั้ให้ไว้ณวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๑๔๑๒)

กฎกระทรวงเกษตรราชการ

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน

พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. บุคคลใดจะขออนุญาตทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บยางสนในป่าแห่งหนึ่งแห่งใด ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานป่าไม้ประจำท้องที่ที่ต้นสนนั้น^๕ นนขณอยู่

คำขอตามความในวรรคก่อนนั้น ให้ใช้แบบหมายเลข ๑ ทำยก^๕ และให้พนักงานป่าไม้ประจำท้องที่ เป็นผู้จำหน่ายราคาฉบับละ ๕ สตางค์

ข้อ ๒. ให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาวางโครงการเปิดปิดป่าและอนุญาตให้เข้าผูกขาดทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บยางสนเป็นป่า ๆ ตามความในมาตรา

๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช
๒๔๘๐

สัญญาเช่าผูกขาดทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บยาง
สนในป่า ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้ากระทรวงเจ้าหน้าที่ก่อน

ข้อ ๓. ให้เจ้าพนักงานป่าไม้ภาคเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
พิจารณาอนุญาตให้ทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บยางสน
โดยจำนวนต้น ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐

ข้อ ๔. ค่าธรรมเนียมในการอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายาง
หรือเก็บยางสนโดยเช่าผูกขาดก็ดี โดยจำนวนต้นก็ดี ให้
คิดเรียงตามจำนวนต้นสนที่อนุญาตต้นละ ๔ สตางค์ต่อปี
หรือเศษของปี

ข้อ ๕. ใบอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายาง หรือเก็บยางสน
โดยจำนวนต้น ให้ใช้แบบหมายเลข ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๖. ใบคู่มือคนงานหรือลูกจ้างที่พนักงานเจ้าหน้าที่
จะออกให้ตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
การทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น ให้ใช้แบบหมาย

๑๑๕

เลข ๓ ท้ายกฎนี้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่า
ธรรมเนียมใบคู่มือดังกล่าวนี้ ฉะนั้นละ ๕ สตางค์

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

นาถนิตีธาดา

สังฆราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๑๔๕๐)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ (ก) ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้อธิบดี
กรมตำรวจ หรือ ผู้รักษาการแทน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

(ข) ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและ
ธนบุรี ให้นายอำเภอหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานเจ้า
หน้าที่ในท้องที่ที่ตนปกครอง

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตทำการเรียไร ให้ยื่น
คำขอตามแบบ ร. ๑ ท้ายกฎนี้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้อง
ที่ที่จะทำการเรียไรนั้น

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตเป็นผู้เรียไร ให้ยื่นคำ
ขอตามแบบ ร. ๒ ท้ายกฎนี้ พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรง, ครึ่ง
ตัว, ไม่สวมหมวก ขนาด ๖×๔ เซ็นติเมตร ๒ รูป และ

คำรับรองของผู้รับอนุญาตทำการเรียไรรู้้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ในท้องที่ที่จะทำการเรียไรรู้้น

ข้อ ๔ ในการขออนุญาตทำการเรียไรโดยโฆษณาด้วย
สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือเครื่องเปล่งเสียง ให้ผู้ขอ
อนุญาตทำการเรียไรเสนอข้อความซึ่งจะนำออกโฆษณา ต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยคำขอที่ยื่นอย่างละสองชุด หาก
คำโฆษณานั้นเป็นภาษาต่างประเทศ ให้เสนอคำแปลเป็น
ภาษาไทยพร้อมด้วยคำรับรองของผู้ขออนุญาต

ข้อ ๕ สิ่งพิมพ์ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้นำออก
โฆษณาเพื่อการเรียไร ต้องมีตราอนุญาตของพนักงานเจ้า
หน้าที่ประทับบนสิ่งพิมพ์นั้น ๆ

ข้อ ๖ ใบอนุญาตการเรียไร ให้ออกตามแบบ ร. ๓ ท้าย
กฎนี้

ใบอนุญาตผู้เรียไร ให้ออกตามแบบ ร. ๔ ท้ายกฎนี้

ใบอนุญาตแต่ละฉบับ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้
โดยมีอายุเกินกว่าสิบห้าวันไม่ได้

ข้อ ๗ ใบอนุญาตตามความในข้อ ๖ สิ้นอายุลงเมื่อใด
หากผู้รับอนุญาตประสงค์จะทำการเรียไรต่อไปอีก ให้ยื่นคำ
ร้องขอรับใบอนุญาตใหม่ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนิน

๑๑๕๒

การสอบสวนเสมือนหนึ่งเป็นการออกใบอนุญาตใหม่

ข้อ ๘ หนังสือแจ้งความของมูลนิธิอันต้องปฏิบัติตาม
ความในมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร
พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น ต้องปรากฏวัตถุประสงค์ของการ
เรียไรโดยชัดแจ้ง และลงลายมือชื่อผู้จัดการของมูลนิธิ
พร้อมกับประทับตราของมูลนิธินั้นไว้ด้วย

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๑๔๕๘)

๑๕๗

๑๑๕๓

ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยาอมวราษ

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีซึ่งมีนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) เป็นนายกรัฐมนตรี ได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ คณะรัฐมนตรีจึงต้องออกจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา ๕๑

แต่โดยที่เห็นว่า นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นผู้ที่เหมาะสมควรไว้วางพระราชหฤทัยที่จักได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบไป

๑๑๕๔

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ . ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๖
แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม จึงให้ตั้งนายพันเอก
พระยาพลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราช
การแผ่นดิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ ธันวาคม หน้า ๑๔๖๕)

๑๑๕๕

ประกาศตั้งรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พต. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้ง
รัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหม

๒. พระยาไชยยศสมบัติ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลัง

๓. หลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๔. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

๕. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย เป็นรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

๖. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงธรรมการ

๗. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย

๘. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส เป็นรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๙. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑๐. นายพันเอก พระบริรักษ์เชษฐุทธกิจ เป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเศรษฐการ

๑๑. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ เป็นรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ

๑๒. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ เป็นรัฐมนตรี

๑๓. หลวงนฤเบศรมานิต เป็นรัฐมนตรี

๑๑๕๗

๑๔. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ เป็นรัฐมนตรี
๑๕. หลวงวิจิตรวาทการ เป็นรัฐมนตรี
๑๖. นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันตรังสฤษดิ์ เป็น
รัฐมนตรี
๑๗. พระสารสาสน์ประพันธ์ เป็นรัฐมนตรี
๑๘. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม เป็นรัฐมนตรี

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ ธันวาคม หน้า ๑๔๖๗)

๑๑๕๘

พระราชกฤษฎีกา

ถอนการหวงห้ามที่ดินบางส่วนอันเป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดิน บริเวณบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรถอนการหวงห้ามที่ดินบางส่วนอันเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดิน บริเวณบึงบรเพ็ด จังหวัด
นครสวรรค์ ซึ่งได้หวงห้ามไว้เป็นที่บำรุงรักษาสัตว์น้ำ เมื่อ
พุทธศักราช ๒๕๓๓

คณะผู้สำเร็จราชการ แทน พระองค์ ใน พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดิน รกร้างว่างเปล่า อันเป็น สาธารณสมบัติ ของ แผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาถอนการหวงห้ามที่ดินบางส่วนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน บริเวณบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ถอน การ หวงห้าม ที่ดินอันเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดิน บริเวณบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งทางราชการได้หวงห้ามไว้โดยประกาศคณะบับ คือประกาศ นายอำเภอปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ประกาศนายอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๓ และประกาศนายอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ลง

๑๑๖๐

วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ละเพาะตอนที่
อยู่นอกเส้นหมายสีแดง ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ และ
รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้ เป็น
ไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ ธันวาคม หน้า ๑๔๗๐)

๑๑๖๑

พระราชกฤษฎีกา

ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่าง
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมรราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่นายกเล้ามสระโพธิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ประเภทที่ ๑ ซึ่งราษฎรในเขตเลือกตั้งที่ ๒ แห่งจังหวัด
สงขลาได้เลือกตั้งขึ้น ถึงแก่ความตาย

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ดำเนิน
การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรขึ้นแทน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่าง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ตั้งแต่วันประกาศพระราชกฤษฎีกานี้เป็นต้นไป ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่างในเขตเลือกตั้งที่ ๒ แห่งจังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๓ การยื่นใบสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นได้ในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ณศาลากลางจังหวัดสงขลา

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการจังหวัดสงขลา กำหนดวันเลือกตั้งในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ ธันวาคม หน้า ๑๔๗๓)

๑๑๖๓

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๓๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎ ไว้ดังต่อไปนี้
ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

กรมโยธาเทศบาล

เทียบกับตำแหน่ง

ช่างจัตวา

เสมียนพนักงาน

พนักงานพัสดุจัตวา

”

ผู้ช่วยนายตรวจ

”

นายตรวจ

”

นายท้าย

”

พนักงานเก็บเงินจัตวา

”

ช่างตรี

ประจำแผนก

นายช่างผู้ช่วยตรี

”

พนักงานพัสดุตรี

”

พนักงานเก็บเงินตรี

”

ผู้บังคับการเรือ

”

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

<u>กรมโยธาเทศบาล</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
ช่างโท	หัวหน้าแผนก
นายช่างผู้ช่วยโท	”
โยธาเทศบาลโท	”
พนักงานรายได้	”
พนักงานรักษาราคาเงิน	”
หัวหน้าบัญชี	”
หัวหน้าพัสดุ	”
ผู้ช่วยเลขานุการกรม	”
ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	”
โยธาเทศบาลเอก	หัวหน้ากอง
นายช่าง	”
เลขานุการกรม	”
นายช่างใหญ่	อธิบดี

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ ธันวาคม หน้า ๑๔๗๖)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ใช้แก่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อ ๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมบริบูรณ์ของ
กระทรวงธรรมการ หรือเทียบวิทยฐานะเท่ามัธยมบริบูรณ์
และได้รับประกาศนียบัตรการฝึกหัดอบรมวิชาการบัญชีจาก
คณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีกำหนดการฝึกหัดอบรม
ไม่น้อยกว่า ๒ ปี ให้ อ.ก.พ. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
จัดการสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัด
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ในอัตราชั้นจัตวาอันดับ ๔

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมบริบูรณ์
พลศึกษาของกระทรวงธรรมการ และได้รับประกาศนียบัตร
การฝึกหัด อบรม วิชาการ บัญชี จากคณะกรรมการ ตรวจ เงิน
แผ่นดินซึ่งมีกำหนดการฝึกหัดอบรมไม่น้อยกว่า ๓ ปี ให้

อ.ก.พ. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจัดการ สอบคัดเลือกร
บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดคณะกรรมการตรวจ
เงินแผ่นดินได้ ในอัตราชั้นจัตวาอันดับ ๗

ข้อ ๔ ผู้ได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์
และการเมือง ตั้งแต่ชั้นปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งรับราชการ
ในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๓ ปี
ให้ อ.ก.พ. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจัดการ สอบคัด
เลือกรบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินได้ ในอัตราชั้นตรีอันดับ ๑

ข้อ ๕ ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่นๆ นอกจาก
ที่ระบุไว้ในกฎนี้ ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราช
บัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๑) มาใช้ โดยอนุโลม

ข้อ ๖ การสอบคัดเลือกรตามข้อ ๒, ข้อ ๓ และข้อ ๔
แห่งกฎ ก.พ. ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการ
ซึ่ง ก.พ. จะได้กำหนด

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ ธันวาคม หน้า ๑๔๗๗)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑. กฎนี้ให้ใช้แก่กรมเจ้าท่า
- ข้อ ๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลเดินลำน้ำซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามประเภทชั้น และชนิดของเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลเดินลำน้ำ ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นนายท้ายในอัตราข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๔

ข้อ ๓. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรเรือเดินลำน้ำซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามประเภทชั้น และชนิดของเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตร

คนใช้เครื่องจักรยนต์ชั้นที่สอง ให้ อ. ก. พ. กรมจัดการ
คัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้ง
เป็นช่างหรือช่างเครื่องในอัตราข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา
อันดับ ๔

ข้อ ๔. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลเดินทะเล
คนใช้เครื่องจักรเรือเดินทะเล สตรี ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออก
ให้ตามประเภทชั้นและชนิดของเรือตามกฎหมายว่าด้วยการ
เดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่า
เทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรสำหรับวิชาชีพที่กล่าวข้าง
ต้น ให้ อ. ก. พ. กรมจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นนายท้าย ช่าง หรือช่างเครื่อง สตรี
ตามวิชาชีพนั้น ๆ แล้วแต่กรณีในอัตราข้าราชการพลเรือน
ชั้นจัตวาอันดับ ๗

ข้อ ๕. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายเรือเดินทะเลในอ่าว
สยาม ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดิน
เรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบ
ให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น ให้ อ. ก. พ. กรม
จัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อ

แต่งตั้งเป็นผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๓ ในอัตราข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรีอันดับ ๑

ข้อ ๖. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรต้นหนชั้นที่สองซึ่งกรม
เจ้าท่าได้ออกให้ตาม กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำ
สยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่า
ประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น ให้ อ.ภ.พ. กรมจัดการคัดเลือก
บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นต้นหน
เรือเดินทะเล หรือต้นเรือเดินทะเลชั้น ๒ ได้ไม่สูงกว่า
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๔

ข้อ ๗. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายช่างกลชั้นที่สอง ซึ่ง
กรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่าน
น้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำ
กว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น ให้ อ.ภ.พ. กรมจัดการคัดเลือก
บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็น
นายช่างกลเรือเดินทะเล หรือต้นกลเรือเดินทะเลชั้น ๒
ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๔

ข้อ ๘. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรต้นหนชั้นที่หนึ่ง ซึ่ง
กรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่าน
น้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำ

กว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๒ หรือต้นเรือเดินทะเลชั้น ๑ หรือเจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๓ ได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๓

ข้อ ๘. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายช่างกลชั้นที่หนึ่ง ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นต้นกลเรือเดินทะเลชั้น ๑ หรือนายช่างตรวจเรือชั้น ๓ ได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๓

ข้อ ๑๐. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายเรือเดินทะเลที่เดินติดต่อกับต่างประเทศซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น และได้เคยรับหน้าที่เป็นนายเรือหรือผู้บังคับการเรือของเรือเดินทะเลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บังคับการเรือเดินทะเลชั้น ๑ หรือเจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๒ ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๖

ข้อ ๑๑. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายช่างกลชั้นสูงซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น และได้เคยรับหน้าที่เป็นต้นกลเรือเดินทะเลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นนายช่างตรวจเรือชั้น ๒ ได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๖

ข้อ ๑๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายเรือเดินทะเลที่ติดต่อกับต่างประเทศซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น และได้เคยรับหน้าที่เป็นนายเรือ หรือผู้บังคับการเรือของเรือเดินทะเลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือเคยฝึกในหน้าที่เจ้าพนักงานตรวจท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน

สามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตรวจทำชั้น ๑ หรือ หัวหน้าเจ้าพนักงานตรวจทำได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือน ชั้นโทอันดับ ๗

ข้อ ๑๓. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายเรือเดินทะเลที่เดินติดต่อกับต่างประเทศซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น และได้รับใบอนุญาตผู้นำร่องตาม กฎกระทรวง เศรษฐกิจการว่าด้วยการนำร่องด้วยแล้ว ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานนำร่องหรือหัวหน้าเจ้าพนักงานนำร่องได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนชั้นโทอันดับ ๗

ข้อ ๑๔. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรนายช่างกลชั้นที่หนึ่งซึ่งกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม หรือประกาศนียบัตรที่กรมเจ้าท่าเทียบให้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรที่กล่าวนั้น และได้เคยรับหน้าที่เป็นต้นกลเรือเดินทะเลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือได้เคยฝึกในหน้าที่นายช่างตรวจเรือมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการ

๑๑๓๓

พลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นนายช่างตรวจเรือชั้น ๑
หรือหัวหน้านายช่างตรวจเรือได้ ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือน
ชั้นโทอันดับ ๓

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา,
ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ ธันวาคม หน้า ๑๔๘๐)

กฎกระทรวงกลาใหม่และกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาใหม่และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎ
กระทรวงร่วมกันไว้ ดังต่อไปนี้

ผู้มีคุณวุฒิพิเศษ

ข้อ ๑ ผู้มีคุณวุฒิพิเศษซึ่งสมควรให้อยู่ในกองประจำการ
น้อยกว่า ๒ ปี ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ คือ

(๑) ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลประจำซึ่งได้รับ
เงินเดือนตั้งแต่แปดสิบบาทขึ้นไป หรือผู้สำเร็จชั้นอุดม
ศึกษาของประเทศสยามหรือต่างประเทศที่กระทรวงธรรมการ
รับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นอุดมศึกษา ให้รับ
ราชการกองประจำการหนึ่งปี แต่ถ้าผู้นั้นร้องขอเข้ากอง
ประจำการให้รับราชการกองประจำการหกเดือน

(๒) ทหารกองเกินซึ่งสำเร็จชั้นมัธยมบริบูรณ์หรือที่
กระทรวงธรรมการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยม
บริบูรณ์ ร้องขอเข้ากองประจำการ ให้รับราชการกองประจำ
การหนึ่งปี

(๓) ผู้ที่ได้รับการฝึกวิชาทหารตามระเบียบการฝึกเยาวชน
ซึ่งกระทรวงกลาโหมได้กำหนดขึ้นไว้และสอบไล่ได้แล้ว ให้
รับราชการกองประจำการตามกำหนดดังนี้

๑. สำหรับยุวชนทหาร

- ก) สอบไล่ได้ชั้น ๑ หนึ่งปีหกเดือน
- ข) สอบไล่ได้ชั้น ๒ หนึ่งปี
- ค) สอบไล่ได้ชั้น ๓ หกเดือน

๒. สำหรับยุวชนนายทหาร

- ก) สอบไล่ได้ชั้น ๑ หนึ่งเดือน
- ข) สอบไล่ได้ชั้น ๒ สิบห้าวัน

ผู้ใดมีความรู้และสอบไล่ได้ชั้นใดนั้น ทางราชการทหาร
จะออกหนังสือสำคัญให้ไว้

ผู้ที่กำหนดให้เข้ารับราชการกองประจำการน้อยกว่าหนึ่ง
ปีตามหมายเลข (๓) นี้ จะให้เริ่มเข้ารับราชการในเดือนใด
แล้วแต่กระทรวงกลาโหมจะเห็นควร

การรับบุคคลเข้ากองประจำการโดยวิธีอื่น

ข้อ ๒ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่นตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหารพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้กระทำได้โดยวิธีร้องขอ และบุคคลที่จะร้องขอโดยวิธีนี้ต้องมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงสามสิบปีบริบูรณ์

การรับโดยวิธีนี้ แบ่งออกเป็นสามอย่าง คือ

(๑) ผู้ถูกเรียก ร้องขอเข้ากองประจำการในวันตรวจเลือกและร้องขอก่อนกำหนดตัวบุคคลให้เข้ากองประจำการร้องขอให้กระทำต่อกรรมการตรวจเลือก เมื่อฝ่ายรับคนตกลงรับผู้ใด ผู้นั้นมีสิทธิเลือกแผนก เหล่า หรือจำพวก ได้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคนจะบรรจุตามความประสงค์ไม่ได้

(๒) ผู้ถูกเรียก ร้องขอเข้ากองประจำการก่อนวันตรวจเลือก การร้องขอเช่นว่านี้ให้กระทำก่อนวันตรวจเลือกต่อเจ้าหน้าที่กรมกองที่จะประสงค์เข้ารับราชการนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคนตกลงรับผู้ใดให้นำผู้นั้นขึ้นทะเบียนกองประจำการในปีที่ผู้ถูกเรียกให้เสร็จก่อนวันตรวจเลือก

(๓) ผู้ที่ยังไม่ถูกเรียกที่ดี ผู้ที่เคยถูกเรียกแล้ว แต่ยังไม่ถูกเข้ากองประจำการก็ดี ร้องขอเข้ากองประจำการ ให้

ร้องขอต่อเจ้าหน้าที่กรมกองฝ่ายทหารหรือฝ่ายตำรวจที่ตน
ประสงค์จะเข้ารับราชการ เมื่อเจ้าหน้าที่ตกลงรับผู้ใดก็ให้
นำผู้นั้นขึ้นทะเบียนกองประจำการ กรมกองใดจะรับผู้ร้อง
ขอเข้าในแผนก เหล่า จำพวกใด ให้เป็นไปตามที่กระทรวง
กลาโหมจะได้กำหนดไว้

การรับบุคคลดังกล่าวแล้ว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่าย
รับพิจารณาว่าจะรับผู้ใดหรือไม่ ในหมายเลข (๑) และ
(๒) ให้รับได้เฉพาะผู้ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ซึ่งมีการ
เรียกคนเข้ากองประจำการของหน่วยนั้น ๆ และให้รับได้
ไม่เกินจำนวนซึ่งคณะกรรมการจังหวัดเฉลี่ยให้ในท้องที่อัน
นั้น ส่วนกองทัพอากาศให้รับคนที่มียุทธศาสตร์อยู่ในท้องที่
จังหวัดพระนครและธนบุรีได้ด้วย บุคคลในหมายเลข (๒)
ซึ่งสำเร็จชั้นอุดมศึกษาของประเทศสยามหรือต่างประเทศที่
กระทรวงธรรมการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นอุดม
ศึกษาไม่จำกัดภูมิลำเนา แต่ให้ร้องขอต่อกองทัพบก กอง
ทัพเรือหรือกองทัพอากาศ ตามที่ตนประสงค์ไม่น้อยกว่า
๗ วันก่อนวันตรวจเลือก บุคคลในหมายเลข (๓) ให้รับ
ได้โดยไม่จำกัดภูมิลำเนา

การผ่อนผันแก่บุคคลที่กำลังศึกษาวิชาอาชีพชั้นสูง
ข้อ ๓ บุคคลที่จะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๕ (๓) แห่ง
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น คือ

(๑) นิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๒) นักเรียนฝึกหัดครูประเภท จะเพาะผู้สำเร็จชั้น
มัธยมบริบูรณ์แล้วหรือที่กระทรวงธรรมการรับรองวิทยฐานะ
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมบริบูรณ์

(๓) นักศึกษาของมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และ
การเมืองจะเพาะผู้สำเร็จชั้นมัธยมบริบูรณ์หรือที่กระทรวง
ธรรมการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมบริบูรณ์
ทั้งต้องสอบไล่ตามหลักสูตรภาค ๔ ชั้นปริญญาตรีได้ด้วย

ทั้งนี้ให้เจ้ากระทรวงนั้น ๆ หรือมหาวิทยาลัยวิชาธรรม
ศาสตร์และการเมืองส่งรายงานต่อกระทรวงกลาโหมก่อนวัน
ตรวจเลือกเข้ากองประจำการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

กำหนดอัตราค่าภาษีหรืออากรสำหรับการผ่อนผัน

ข้อ ๔ ผู้ประกอบอาชีพที่จะได้รับการผ่อนผัน ตาม
มาตรา ๒๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕ นั้นมีดังต่อไปนี้

(๑) ได้เสียภาษีหรืออากรในการเพาะปลูกสำหรับ
จังหวัดพระนครและธนบุรี นนทบุรี ละโว้ เจริญพร ปราณบุรี
นครนายก ราชบุรี เพ็ชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี ตั้งแต่
ปีละสิบห้าบาทขึ้นไป

จังหวัดสมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี
สระบุรี สิงห์บุรี ปทุมธานี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท
พิษณุโลก พิจิตร อุดรดิตถ์ ชลบุรี จันทบุรี กาญจนบุรี
สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ตั้งแต่ปีละสิบห้าบาทขึ้นไป

จังหวัดตาก สวรรคโลก เพ็ชรบูรณ์ กำแพงเพชร
นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม
อุบลราชธานี ขุขันธ์ สุรินทร์ ระยอง ตรัง ประจวบคีรีขันธ์
ตั้งแต่ปีละสิบห้าบาทขึ้นไป

จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย แม่ฮ่องสอน แพร่
ลำปาง น่าน อุตรดิตถ์ หนองคาย ขอนแก่น นครพนม
สกลนคร เลย สงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล
สุราษฎร์ธานี ชุมพร บัตตานี ยะลา นราธิวาส ภูเก็ต
ระนอง พังงา ตรัง กระบี่ ตั้งแต่ปีละสิบห้าบาทขึ้นไป

(๒) ได้เสียอากรค่าน้ำตั้งแต่ปีละห้าสิบบาทขึ้นไป

(๓) ได้เสียภาษีการค้า ตามพระราชบัญญัติภาษีการค้า พ.ศ. ๒๔๗๕ ตามพิกัดฉบับที่ ๑ หมู่ที่ ๕ หรือ ๖ ตั้งแต่ปี ละยี่สิบบาทขึ้นไป หมู่ที่ ๖ ตั้งแต่ปีละยี่สิบห้าบาทขึ้นไป หมู่ที่ ๘ ตั้งแต่ปีละยี่สิบห้าบาทขึ้นไป

การผ่อนผันไม่ต้องเข้าฝึกวิชาทหาร

หรือทดลองความพร้อม

ข้อ ๕ บุคคลที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ไม่ต้องเข้าฝึกวิชาทหาร หรือทดลองความพร้อม

ข้อ ๖ บุคคลที่จะกล่าวต่อไปนี้ไม่ต้องเข้าฝึกวิชาทหาร หรือทดลองความพร้อมในยามปกติ คือ

(๑) บุคคลที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๒) พระภิกษุสามเณรหรือนักบวชใน พระพุทธศาสนา แห่งนิกายจีนหรือยวน

(๓) ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลประจำซึ่งได้รับ เงินเดือนตั้งแต่แปดสิบบาทขึ้นไป

(๔) บุคคลที่อยู่ในลักษณะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๕) บุคคลที่ได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๖) บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- ก) กรมการจังหวัด
- ข) กรมการอำเภอ
- ค) กำนัน
- ง) ผู้ใหญ่บ้าน
- จ) สารวัตรกำนัน
- ฉ) แพทย์ประจำตำบล
- ช) มนตรีนคร
- ซ) มนตรีเมือง
- ญ) มนตรีตำบล
- ฎ) ทหารกองหนุนที่รับราชการเป็นตำรวจประจำการ

ข้อ ๗ ข้าราชการประจำ ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์พิเศษจะได้รับการผ่อนผันไม่เรียกเข้าฝึกวิชาทหาร หรือทดลองความพร้อม ตามที่เจ้ากระทรวงต่างๆ จะได้ทำความตกลงกับกระทรวงกลาโหมเป็นครั้งคราว

ข้อ ๘ ทหารกองหนุนหรือทหารกองเกินที่ได้รับการฝึกวิชาทหารแล้ว ผู้ใดไปทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ในอำเภออื่นชั่วคราว ถ้าไม่สามารถจะไปเข้ารับการทดลองความพร้อมพร้อมตามที่ถูกระบุไว้ได้ ให้ไปรายงานตนเองต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราวนั้นก่อนถึงกำหนดวันเรียก เมื่อคณะกรรมการอำเภอที่ได้รับรายงานนั้นสอบสวนเห็นเป็นการสมควรก็อนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันได้ แล้วให้แจ้งไปยังคณะกรรมการอำเภอที่เป็นภูมิลำเนา เดิมภายใน สามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับรายงาน

ข้อ ๙ ทหารกองหนุนหรือทหารกองเกินผู้ใดไปทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ในอำเภออื่นชั่วคราว ถ้าไม่สามารถจะไปเข้าฝึกวิชาทหารตามที่ถูกระบุไว้ได้ เพราะไม่มีค่าพาหนะหรือจะไปไม่ทัน ผู้นั้นต้องรับชี้แจงต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราวนั้นทันที เมื่อคณะกรรมการอำเภอสอบสวนได้ความจริงก็ให้เข้ารับการฝึกวิชาทหารพร้อมกับคนในอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราว ถ้าในอำเภอท้องที่นั้นไม่มีการฝึกวิชาทหาร ก็ให้ส่งผู้นั้นไปฝึกวิชาทหารในอำเภอใกล้เคียง ถ้าไม่มีให้ส่งตัวมายังท้องที่อำเภอที่เรียก

ข้อ ๑๐ บุคคลที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๖ (๕) จะขอผ่อนผันไม่ต้องเข้าฝึกวิชาทหารหรือทดลองความพร้อมพร้อม ให้ปฏิบัติดังนี้ คือ

(ก) สำหรับบุคคลที่มีลักษณะใน (๑) (๒) หรือ (๕) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้ร้องต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ก่อนวันกำหนดเข้าฝึกวิชาทหารหรือทดลองความพร้อมพร้อมไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อจัดการสอบสวนหลักฐานไว้ แล้วให้นายทหารผู้อำนวยกา ๑ นายแพทย์ ๑ สัสดีจังหวัด หรือผู้แทน ๑ กรมการอำเภอ ๑ พร้อมกันพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้จัดการผ่อนผัน

(ข) สำหรับบุคคลที่มีลักษณะใน (๓) และ (๔) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ เจ้ากระทรวงต้องส่งราชนามต่อกระทรวงกลาโหมก่อนถึงวันกำหนดเข้าฝึกวิชาทหารหรือทดลองความพร้อมพร้อมไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

โรคที่จะปลดพ้นราชการทหาร

ข้อ ๑๑ ทหารกองประจำการ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุน ซึ่งยังไม่ครบกำหนดพ้นราชการทหารตามที่กล่าว

ไว้ในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ถ้าพิการทพพลภาพหรือมีโรคอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวต่อไปนี้ ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ ให้ปลดพ้นราชการทหาร คือ

(๑) จำพวกโรคทางตา

- ก) ตาบอดทั้ง ๒ ข้าง
- ข) แก้วตาขุ่นทั้ง ๒ ข้าง (Double Cataracts)
- ค) ริดสีดวงตาซึ่งกระจกตาพิการ (Trachoma cum Uleus-corneae)
- ง) กระจกตาอักเสบเรื้อรังทั้ง ๒ ข้าง (Keratitis chronica)
- จ) โรคตาคอด (Glaucoma)
- ฉ) สายตาไม่เป็นปกติ เมื่อรักษาและใช้แว่นแล้วยังใช้การไม่ได้ คือ $\frac{๖}{๕๕}$ หรือต่ำกว่านั้นทั้ง ๒ ข้าง
- ช) โรคแผลเปื่อยที่ลูกตาคำทั้ง ๒ ข้างอย่างเรื้อรังซึ่งจะทำให้คนไข้เห็นไม่ได้เมื่อหายแล้ว

(๒) โรค หู คอ จมูก

- ก) หูเป็นหนองเรื้อรังทั้งแก้วหูทะลุทั้ง ๒ ข้าง
- ข) หูหนวกทั้ง ๒ ข้าง
- ค) จมูกไหลไม่มีโครง
- ง) เพดานทะลุ
- (๓) จำพวกโรคจิตต์และโรคเส้นประสาทพิการ
- ก) วิกลจริต (Insanity)
- ข) บอด (Idiocy)
- ค) โรคลมบ้าหมู (Epilepsy)
- ง) โรคอัมพาตสันริว (Paralysis agitans, Chorea chronica)
- จ) โรคบ้าชะนิตอัมพาตภายหลัง (General Paralysis of the Insane)
- ฉ) โรคบ้าชะนิตซึม (Dementia)
- ช) ไข้แต่กำเนิด (Aphasia congenita)
- ซ) ไขสันหลังเหี่ยวแห้ง (Tabes dorsalis)
- ญ) ไขสันหลังเป็นโพรง (Syringomyelia)
- ฎ) อัมพาตกะตุก (Paralysis spastica)
- ฏ) อัมพาตครึ่งซีกอัมพาตครึ่งตัว (Hemiplegia, Paraplegia)

ฐ) กล้ามเนื้อเหยี่ยวแห้งลงเรื่อย ๆ (Atrophia muscularis progressiva)

(๔) โรคทางเดินลมหายใจ

ก) หืด (Asthma)

ข) โรคปอดพองที่มีหลอดอากาศอักเสบเรื้อรัง (Emphysema cum Bronchitis chronica)

ค) โรคหนองในถุงเยื่อหุ้มปอด (Empyema)

ง) วัณโรคที่ปอด (Pthisis)

(๕) โรคที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอาหารในตัวของสัตว์ (Diseases of Metabolism)

ก) โรคเบาหวาน (Diabetes mellitus)

ข) โรคเบาจืด (Diabetes insipidus)

ค) โรคเกาต์เรื้อรังชนิดสืบทอดกรรม (Gout of Hereditary Origin)

ง) โรครูมาติสซั่มที่เป็นมากรุนแรง (Chronic Rheumatism)

(๖) โรคทางเดินของปัสสาวะ

ก) ไตอักเสบเรื้อรัง (Nephrosis, Chronic Nephritis)

ข) ไตพองเป็นถุงน้ำ (Hydronephrosis)

- ค) ไตพองเป็นถุงหนอง (Pyonephrosis)
 ง) นิ่วในไตทั้ง ๒ ข้าง (Calculi in Both Kidneys)
 จ) เนื้องอกที่ไต (Neoplasm of Kidneys)
 ฉ) โรคขาดหมวกไตพิการ (Morbus addisoni)
- (๙) โรคที่ตับ
 ก) โรคตับแข็งที่มีอาการผอมแห้ง (Cirrhosis hepatica cum Cachexia)
 ข) ฝีที่ตับเนื่องจากโรคบิด (Tropical Abscess)
- (๑๐) ม้ามโตที่รักษาไม่หาย (Splenomegaly)
 (๑๑) โรคโลหิตจางที่รักษาไม่หายโดยเร็ว
 ก) โรคโลหิตจางชนิดร้าย (Anaemia perniciosa)
 ข) โรคค่อมน้ำเหลืองบวมทั่วไป (Anaemia lymphatica)
 ค) โรคโลหิตขาว (Leukaemia)
- (๑๒) โรคหัวใจและโรคทางเดินของโลหิต
 ก) เยื่อหัวใจหรือกล้ามเนื้อหัวใจพิการอย่างทำให้มีอาการบวม เหนื่อยหอบและริมฝีปากเขียว (Failing Heart)
 ข) หัวใจพิการแต่กำเนิดอย่างที่ทำให้มีอาการหน้าเขียวและนิ้วมือปุก

ก) ท่อโลหิตแดงพอง (Aneurisma aortae)

ง) หัวใจรั่ว (Mitral หรือ Aortic Stenosis และ Regurgitation)

(๑๑) โรคที่ต่อมไม่มีท่อ

ก) โรคมานวุ้น (Myxoedema)

ข) โรคคอพอกประกอบด้วยตาบวม (Exophthalmic Goitre)

(๑๒) โรคเนื้อร้ายที่ท่ออวัยวะต่าง ๆ แล้วยังไม่หายขาด (Malignant Diseases of Different Organs)

(๑๓) โรคพิการต่างๆ ที่เป็นแต่กำเนิดและที่เกิดภายหลัง ซึ่งขัดแก่การรับราชการกองประจำการ

ก) แขนหรือขาพิการ เมื่อรักษาโดยวิธีใหม่ที่สุด แต่ก็ยังใช้การไม่ได้

ข) คอเอียงหรือแข็งข้อซึ่งเนื่องจากกระดูกพิการ (Torticollis)

ค) กระดูกสันหลังคดเนื่องด้วยวัณโรค (Scoliosis)

ง) นิ้วแม่มือด้วนหรือพิการ หรือนิ้วอื่น ๆ ด้วนหรือพิการในข้อเดียวกับจนใช้การไม่ได้ถึง ๒ นิ้ว

- จ) โรคมือยักษ์ (Acromegalia)
 ฉ) โรคเท้าช้าง (Elephantiasis)
 ช) เท้าบูก (Talipes equinovarus)
 ซ) เท้าด้วนถึงข้อเท้า
 ญ) เพดานสูงลิ้นไก่สั้นพูดไม่รู้เรื่อง

(๑๔) โรคอื่น ๆ

- ก) มานน้ำ (Ascites)
 ข) โรคเรื้อน (Lepra)

ค) ข้ออักเสบจนกระดูกเปลี่ยนรูป (Arthribritis Deformans) ถ้าเป็นข้อนิ้วให้อนุโลมตาม (๑๓) ง)

(๑๕) โรคอื่น ๆ ที่เนื่องจากบาดเจ็บกัต์ อักเสบกัต์ หรือเนื้องอกและพิการต่าง ๆ ซึ่งได้ตรวจทดลองรักษาด้วยวิธีใหม่แล้วไม่หายและรับราชการทหารไม่ได้ ทั้งนายแพทย์ซึ่งมีตำแหน่งสูงสุดฝ่ายทหารบกหรือทหารเรือหรือตำรวจเห็นพ้องด้วยตามนั้น

ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือสำคัญหรือใบ

สำคัญแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย

ข้อ ๑๒ ทหารกองเกินและทหารกองหนุนต้องมีหนังสือสำคัญหรือใบสำคัญทุกคน ถ้าชำรุดหรือสูญหายต้องแจ้งต่อ

คณะกรรมการอำเภอท้องที่ภายในกำหนดสามสิบวัน แล้วให้
คณะกรรมการอำเภอออกให้ใหม่ หรือบอกขอไปยังคณะกรรมการ
จังหวัดออกให้ตามหน้าที่ ผู้ขอรับใหม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียมดังนี้

(๑) หนังสือสำคัญทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ฉบับละ
หนึ่งบาท

(๒) ใบสำคัญทหารประเภทที่ ๒ สำหรับทหารกองเกิน
และทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ฉบับละห้าสิบบาท

แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย
ก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

เงินค่าธรรมเนียมนี้ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่เป็นผู้
เรียกเก็บ

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ดำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ ธันวาคม หน้า ๑๔๘๗)

๑๑๕๑

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเปิดศาลจังหวัดแม่สะเรียง
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ศาลแขวงแม่สะเรียงซึ่งได้ยกฐานะ
ขึ้นเป็นศาลจังหวัดแล้วนั้น เปิดทำการเป็นศาลจังหวัดได้

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระ องค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงแม่สะเรียง ศาลแขวง
แม่สอด ศาลแขวงตะกั่วป่า และศาลแขวงหลังสวน เป็น

๑๕๒

ศาลจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดศาลจังหวัดแม่สะเรียง พุทธศักราช ๒๔๗๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ศาลแขวงแม่สะเรียงเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๗ มกราคม หน้า ๑๕๐๔)

๑๑๕๓

ประกาศ

เรื่องอินเดียเข้าเป็นภาคีแห่งโปรโตคอลระหว่าง
ประเทศ ว่าด้วยข้อตกลงการมอบให้อินดูนาท
ตุลาการชู้ชาติร่วมกับกรุงสยาม

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่ว
กันว่า

เลขาธิการสันนิบาตชาติได้มีจดหมายลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๔๘๐ (ค.ศ. ๑๙๓๗) แจ้งว่าได้รับมอบสัตยาบันสาร
ของฝ่ายอินเดีย สำหรับโปรโตคอลว่าด้วยข้อตกลงการมอบ
ให้อินดูนาทตุลาการชู้ชาติ ฉะบับเมืองเยเนวา ลงวันที่ ๒๔
กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๖ (ค.ศ. ๑๙๒๓) ไว้ณสำนักเลขาธิการ
สันนิบาตชาติ แต่เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๐
(ค.ศ. ๑๙๓๗) แล้ว

โดยที่บทบัญญัติแห่งโปรโตคอลนี้ มีว่าให้ใช้แก่ประเทศ
ที่ได้มอบสัตยาบันสารแก่สำนักเลขาธิการสันนิบาตชาติแล้ว
๑ เดือน ภายหลังจากวันที่เลขาธิการสันนิบาตชาติได้แจ้งความ
การรับมอบสัตยาบาลสารนั้น

และโดยที่กรุงสยามได้ประกาศให้ใช้โปรโตคอลนี้ ตั้งแต่
วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ เป็นต้นไปแล้ว

๑๑๕๔

ฉะนั้นโปรดเกล้าฯ ที่ว่ามานี้ จึงเป็นอันใช้ระหว่างกรุงสยาม
กับอินเดียตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็น
ต้นไป

อนึ่ง ในเวลาลงนามในโปรดเกล้าฯ ฉบับนี้ ฝ่ายอินเดีย
ได้ทำข้อสงวนไว้ว่า

ข้าพเจ้าขอแถลงว่า การที่ข้าพเจ้าลงนาม นั้นไปเป็น
อันผูกมัดในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้บทบัญญัติแห่งโปรดเกล้าฯ
ฉบับนี้แก่อาณาเขตต์ในอินเดียของเจ้าผู้ครองรัฐ หรือ
ประมุขใด ๆ ซึ่งอยู่ใต้อธิราชย์ของสมเด็จพระราชาธิบดี

อินเดีย สงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะจำกัดข้อผูกพันตามที่กล่าว
ไว้ในข้อ ๑ วรรค ๑ ให้เป็นอันใช้แก่เฉพาะสัญญา ซึ่ง
ถือว่าเป็นสัญญาการพาณิชย์ตามกฎหมายแห่งชาติของตน

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พระยาพลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ มกราคม หน้า ๑๕๐๖)

ประกาศ

เรื่องอินเดียนเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่าง
ประเทศ ว่าด้วยการปฏิบัติการตามคำชี้ขาด
ของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศร่วมกับกรุงสยาม

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่ว
กันว่า เสนาธิการสันนิบาตชาติได้มีจดหมายลงวันที่ ๔
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๐ (ค.ศ. ๑๙๓๗) แจ้งว่า ได้รับ
การปฏิบัติการตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ
ฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๐ (ค.ศ. ๑๙๒๗)
ไว้ ณ สำนักเลขาธิการสันนิบาตชาติ แต่เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๔๙๐ (ค.ศ. ๑๙๓๗) แล้ว

โดยที่บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ว่า ให้ใช้แก่รัฐภาคี
๓ เดือน ภายหลังจากที่รัฐภาคีนั้น ๆ ได้มอบสัตยาบันสาร
แก่เลขาธิการ

และโดยที่กรุงสยามได้ประกาศให้ใช้อนุสัญญานี้ ตั้งแต่
วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นต้นไปแล้ว

ฉะนั้น อนุสัญญาที่ว่านี้ จึงเป็นอันใช้ระหว่างกรุงสยาม
กับอินเดีย ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็น
ต้นไป

อนึ่ง ในเวลาลงนามในอนุสัญญาฉบับที่ว่านี้ ฝ่าย
อินเดียได้ทำข้อสงวนไว้ด้วยว่า

ข้าพเจ้าขอแถลงว่า การที่ข้าพเจ้าลงนามนั้น ไม่
เป็นอันผูกมัดในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญา
ฉบับนี้แก่อาณาเขตต์ในอินเดียของเจ้าผู้ครองรัฐ หรือ
ประมุขใด ๆ ซึ่งอยู่ใต้อิทธิราชย์ของสมเด็จพระราชาธิบดี

อินเดียสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะจำกัดข้อผูกพันตามที่กล่าว
ไว้ในข้อ ๑ ให้เป็นอันใช้แก่เฉพาะสัญญา ซึ่งถือว่าเป็น
สัญญาการพาณิชย์ตามกฎหมายแห่งชาติของตน

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๗ มกราคม หน้า ๑๕๐๕)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติ ฝนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเสมียนตราจังหวัดชั้นพิเศษ
ในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเขนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดคุณสมบัติ ฝนความรู้ และ
วิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเสมียนตราจังหวัดชั้น
พิเศษในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นส่วนราชการ
ที่มีเหตุพิเศษ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเสมียนตราจังหวัดชั้นพิเศษ ในสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ผู้ที่เข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๑ เพื่อแต่งตั้งเป็นเสมียนตราจังหวัดชั้นพิเศษนั้น ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ชั้น จัตวา อันดับ ๗ ขึ้นไป ซึ่งรับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔ ปี และผู้บังคับบัญชาในตำแหน่งหัวหน้ากองขึ้นไปรับรองว่าเป็นผู้มีคุณวุฒิความสามารถและความประพฤติดีสมควรให้เข้าสอบคัดเลือกได้

มาตรา ๕ ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
เป็นผู้จัดการสอบคัดเลือก ตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง
ก.พ. อนุมัติ

มาตรา ๕ ให้ นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ มกราคม หน้า ๑๕๑๒)

๑๒๐๐

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติ ฝนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุและแต่งตั้งปลัดอำเภอชั้นพิเศษ อักษรเลข
ชั้นพิเศษ และเจ้าจังหวัดชั้นพิเศษในกรมมหาดไทย

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พต.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดคุณสมบัติ ฝนความรู้ และ
วิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและ แต่งตั้ง ปลัดอำเภอชั้นพิเศษ
อักษรเลขชั้นพิเศษ และเจ้าจังหวัดชั้นพิเศษ ในกรม
มหาดไทย เป็นส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ และวิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งปลัดอำเภอชั้นพิเศษ อักษรเลขชั้นพิเศษ และเจ้าจังหวัดชั้นพิเศษ ในกรมมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ผู้ที่จะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๑ เพื่อแต่งตั้งเป็นปลัดอำเภอชั้นพิเศษ หรืออักษรเลขชั้นพิเศษ หรือเจ้าจังหวัดชั้นพิเศษนั้น ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรมมหาดไทยชั้นจัตวา อันดับ ๗ ขึ้นไป ซึ่งรับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔ ปี และผู้บังคับบัญชาในตำแหน่งหัวหน้ากองขึ้นไปรับรองว่าเป็นผู้มีความดี

๑๒๐๒

ความสามารถและความชอบในราชการสมควรให้เข้าสอบ
คัดเลือกได้

มาตรา ๔ ให้ อ.ก.พ. กรมมหาดไทยเป็นผู้จัดการสอบ
คัดเลือกตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง ก.พ. อนุมัติ

มาตรา ๕ ให้ นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. มีหน้าที่
รักษาดารให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มกราคม หน้า ๓๕๑๕)

๑๒๐๓

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมวิทยาศาสตร์

พนักงานวิทยาศาสตร์

เสมียนพนักงาน

นักเคมีตรี

ประจำแผนก

เภสัชกรตรี

„

นายแพทย์ตรี

„

ช่างตรี

„

นักเคมีโท

หัวหน้าแผนก

เภสัชกรโท

„

นายแพทย์โท

„

นักเคมีเอก

หัวหน้ากอง

เภสัชกรเอก

„

๑๒๐๔

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในกรมวิทยาศาสตร์

นายแพทย์เอก

หัวหน้ากอง

เลขานุการกรม

”

ผู้ช่วยอธิบดี

”

นักเคมีพิเศษ

อธิบดี

เภสัชกรพิเศษ

”

กฎให้ไว้ณวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ มกราคม หน้า ๑๕๑๘)

๑๒๐๕

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๓)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

ในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรราชการ

ผู้ช่วยปลัดกระทรวง

หัวหน้ากอง

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ มกราคม หน้า ๑๕๒๐)

๑๒๐๖

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๗)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย
พุทธศักราช ๒๔๗๖ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ นั้นเสีย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ กรมโยธาเทศบาลแบ่งส่วนราชการดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ
(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกเก็บและห้อง

สมุด (๓) แผนกประวัติ (๔) แผนกที่ดินและ
สัมปทาน (๕) แผนกสาธารณูปโภค (๖) แผนก
โยธาเทศบาลจังหวัด

๒. กองคลัง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกบัญชี (๓) แผนก
เงิน (๔) แผนกตรวจใบสำคัญ

๓. กองพัสดุ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกกลาง (๒) แผนกซื้อและตรวจ
(๓) แผนกเก็บรักษาและจ่าย (๔) แผนกของ
ชำรุด

๔. กองทาง แบ่งเป็น ๗ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกสถิติ (๓) แผนก
บำรุง (๔) แผนกก่อสร้าง (๕) แผนกสะพาน
(๖) แผนกเครื่องกล (๗) แผนกสำรวจ

๕. กองแบบแผน แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

(๑) แผนกเขียนคัต (๒) แผนกเก็บและพิมพ์
(๓) แผนกประมาณการและสัญญา (๔) แผนก
สำรวจและเครื่องมือ (๕) แผนกค้นคว้า

๖. กองไฟฟ้า แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
 (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคำนวณ
 (๓) แผนกคุมการก่อสร้าง (๔) แผนกระเบียบการ
๗. กองประปา แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
 (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคำนวณ
 (๓) แผนกคุมการก่อสร้าง (๔) แผนกระเบียบการ
๘. กองสถาปัตยกรรม แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
 (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกออกแบบ
 (๓) แผนกคุมการก่อสร้าง (๔) แผนกสำรวจ
๙. กองผังเมืองและการช่างสุขาภิบาล แบ่งเป็น ๔
 แผนก คือ
 (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกผังเมือง
 (๓) แผนกการช่างสุขาภิบาล (๔) แผนกสำรวจ
๑๐. การไฟฟ้าหลวงกรุงเทพ ฯ แบ่งเป็น ๘ แผนก คือ
 (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกโรงจักร
 (๓) แผนกแบบแผน (๔) แผนกจำหน่ายไฟฟ้า
 (๕) แผนกทดลอง (๖) แผนกคลัง (๗) แผนก
 พัสดุ (๘) แผนกการไฟฟ้าหลวงเชียงใหม่

๑๑. การประกาศกรุงเทพฯ แบ่งเป็น ๗ แผนก คือ
(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกสำรวจ (๓) แผนก
ต่อท่อ (๔) แผนกตึ้นน้ำ (๕) แผนกครองน้ำ
(๖) แผนกจำหน่ายน้ำ (๗) แผนกคลัง

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

โยธาเทศบาลจังหวัด”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๑ มกราคม หน้า ๑๕๒๑)

๑๒๑๑

พระราช กฤษฎีกา
จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๖)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมใน กระทรวงเศรษฐกิจ
พุทธศักราช ๒๔๗๘ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราช

อาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ พุทธศักราช ๒๔๗๘ และพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ กรมไปรษณีย์โทรเลข แบ่งส่วนราชการดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกประวัติ (๓) แผนกกฎหมาย (๔) แผนกตรวจการ (๕) แผนกต่างประเทศ (๖) แผนกโรงเรียน

๒. กองสื่อสาร

๓. กองบัญชี แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ
- (๑) แผนกบัญชีทั่วไป (๒) แผนกรวบรวมบัญชี
  - (๓) แผนกตรวจโทรเลข (๔) แผนกตรวจบัญชี
  - (๕) แผนกเงินและไปรษณีย์ากร (๖) แผนกธนาคาร
๔. กองคลังออมสิน แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ
- (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคลังออมสินกลาง
  - (๓) แผนกเงิน (๔) แผนกบัญชีทั่วไป (๕) แผนกบัญชีสาขา
๕. กองช่างวิทยุ แบ่งเป็น ๖ แผนก คือ
- (๑) แผนกการทั่วไป (๒) แผนกสื่อสารวิทยุ
  - (๓) แผนกวิทยุในประเทศ (๔) แผนกวิทยุต่างประเทศ (๕) แผนกช่างวิทยุ
๖. กองช่างโทรเลข แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
- (๑) แผนกการทั่วไป (๒) แผนกซ่อมสร้างและสำรวจ
  - (๓) แผนกช่างโทรเลข (๔) แผนกช่างโทรศัพท์หัวเมือง
๗. กองช่างโทรศัพท์ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
- (๑) แผนกการทั่วไป (๒) แผนกชุมสาย
  - (๓) แผนกบำรุงรักษา (๔) แผนกสร้างและซ่อม

๘. กองพัสดุและโรงงาน แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกการทั่วไป (๒) แผนกพัสดุ (๓) แผนก
โรงงาน (๔) แผนกแบบแผน

๙. กองทะเบียนวิทยุและกระจายเสียง แบ่งเป็น ๔
แผนก คือ

(๑) แผนกทะเบียน (๒) แผนกโปรแกรม
(๓) แผนกกระจายเสียง (๔) แผนกเครื่องส่ง
กระจายเสียง”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๑ มกราคม หน้า ๑๕๒๖)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฏนี้ให้ใช้แก่กรมป่าไม้

ข้อ ๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรในวิชาการป่าไม้จากโรง
เรียนของกรมป่าไม้ ซึ่งศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง
ให้ อ.ก.พ. กรมจัดการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเข้า
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงาน
ป่าไม้จัตวาในอัตราข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรในวิชาการป่าไม้จากโรง
เรียนของกรมป่าไม้ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานป่าไม้จัตวา
ในอัตราข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗ ถ้าได้ครอง
ตำแหน่งนั้นมาพ้นกำหนด ๑ ปี และได้รับการฝึกฝนอบรมใน
วิชาการและระเบียบการปฏิบัติในทางการป่าไม้เพิ่มเติมด้วย
แล้วตามระเบียบวิธีการอบรมซึ่ง ก.พ. รับรอง อ.ก.พ. กรม

๑๒๑๖

อาจจัดการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานป่าไม้ตรีใน
อัตราข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๑

ข้อ ๔ ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ นอก
จากที่ระบุไว้ในกฎนี้ให้นำกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
(ฉบับที่ ๒๑) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๕ การที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนั้น ถ้าผู้ได้รับ
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาใดได้ทำการฝึกหัดในวิชานั้น
ในความควบคุมของรัฐบาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือนแล้ว
จะใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกก็ได้ ในกรณีนอกจาก
นี้ให้ใช้วิธีสอบคัดเลือก

กฎให้ไว้ณวันที่ ๒๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓ วันที่ ๓๑ มกราคม หน้า ๑๕๓๐)

๑๒๑๗

ประกาศ

การเลิกสิทธิโอนคดีของฝ่ายเนเธอร์แลนด์

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขอให้รัฐบาลเนเธอร์แลนด์สยินยอมด้วยดีในการเลิกสิทธิโอนคดี ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ใน ข้อ ๒ แห่งโปรโตคอลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คน สังกัดชาติเนเธอร์แลนด์สใน กรุงเทพมหานครฉบับที่ห้า หนังสือ สัญญา ทาง พระราชไมตรีระหว่างกรุงเทพมหานครกับเนเธอร์แลนด์ส ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเฮก เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ และ

โดยที่รัฐบาลเนเธอร์แลนด์สได้สละสิทธิโอนคดีเช่นว่านี้ด้วยการแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกัน ณ กรุงเทเพ ๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ นับแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิโอนคดีดังกล่าวแล้วเป็นอันเลิกตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลตพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

๑๒๑๘

คำแปลหนังสืออัครราชทูตเนเธอร์แลนด์
ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สถานทูตเนเธอร์แลนด์

กรุงเทพฯ ฯ

๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๘

ท่านรัฐมนตรี

รัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พิจารณาด้วยความเห็นใจ
ในคำขอของรัฐบาลสยาม ให้สละสิทธิดอนกดีจากศาล
สยามที่จำเลยหรือผู้ต้องหาเป็นคนชาติ, คนใน อารักขา
เนเธอร์แลนด์ หรือบริษัท บรรษัท หรือสมาคมเนเธอร์แลนด์
แลอื่น ๆ ซึ่งเนเธอร์แลนด์ได้มาโดยข้อ ๒ แห่งโปรโตคอล
ว่าด้วยอำนาจศาลที่ใช้แก่คนชาติเนเธอร์แลนด์ (คนใน
บังคับและคนในอารักขา) ในราชอาณาจักรสยาม ทัดท่าย
สนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างเนเธอร์แลนด์
กับสยาม ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเฮก เมื่อวันที่ ๘
มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๒๕ นั้น ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

๒. ตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอเรียน
ท่านฉบับนี้ว่า รัฐบาลเนเธอร์แลนด์พร้อมที่จะยอมตามคำ

ขอของรัฐบาลสยาม ฉะนั้น จึงสละการใช้สิทธิดังกล่าว
แล้ว ให้มีผลนับแต่วันนี้เป็นต้นไป โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า
คนชาติและคนในอารักขานะเรอแลนส์ และบริษัท บรรษัท
และสมาคมนะเรอแลนส์อื่น ๆ ในสยามในส่วนที่เกี่ยวกับ
อำนาจศาลอันจะใช้แก่ตน นอกจากที่เกี่ยวกับสิทธิของตน
นั้น จะได้อุปโภคผลประติบัติที่ให้แก่คนชาติ และคนใน
อารักขา บริษัท บรรษัท และสมาคมอื่น ๆ แห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยิ่ง ในที่สุดเป็นที่เข้าใจกันว่า โดยอนุโลมตามหลัก
การแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลที่ได้รับรอง
กันแล้วโดยทั่วไป กฎหมายแห่งชาติจะได้ใช้แก่คนชาติ
และคนในอารักขานะเรอแลนส์ในสยามในเรื่องฐานะบุคคล
ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถือ อย่างยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ค.ส. เลคท์เนอร์

๑๒๒๐

คำแปลหนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ถึงอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๘

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่านลงวันนี้ เกี่ยว
กับการสละสิทธิถอนคดี ข้าพเจ้ารับทราบที่ รัฐบาล
เนเธอร์แลนด์สละการใช้สิทธิดังกล่าวแล้ว ให้มีผลนับแต่
วันนี้เป็นต้นไป โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า คนชาติและคน
ในอารักขาเนเธอร์แลนด์ส และบริษัท บรรษัท และ
สมาคมเนเธอร์แลนด์สอื่น ๆ ในสยาม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
อำนาจศาลอันใช้แก่คน นอกจากที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการถอน
คดีนั้น จะได้อุปโภคผลประติบัติที่ให้แก่คนชาติและคนใน
อารักขา บริษัท บรรษัท และสมาคมอื่น ๆ แห่งชาติที่ได้
รับอนุเคราะห์ซึ่ง ในที่สุด เป็นที่เข้าใจกันว่า โดยอนุโลม
ตามหลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแบบกติกาสัญญาคณะที่

๑๒๒๑

รับรองกันแล้วโดยทั่วไป กฎหมายแห่งชาติจะได้ใช้แก่
คนชาติและคนในอารักขานเรนเจอร์แดนส์ในสยาม ในเรื่อง
ฐานะบุคคล

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
พล ฯ ท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๓๒)

๑๒๒๒

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดไผ่ล้อม ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ให้แก่กระทรวงกลาโหม

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนกรรมสิทธิ์
ที่วัดไผ่ล้อม ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอปากน้ำโพ จังหวัด
นครสวรรค์ ให้แก่กระทรวงกลาโหม เพื่อประโยชน์แห่ง
ราชการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดไผ่ล้อม ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอ
ปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ให้แก่กระทรวงกลาโหม
พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๑ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดไผ่ล้อม ตำบลนคร
สวรรค์ออก อำเภอปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์มีเนื้อที่
ประมาณ ๒๒,๐๐๐ ตารางเมตร ทิศเหนือจดที่ดินของ
กระทรวงกลาโหม ทิศใต้จดที่ดินโฉนดที่ ๒๔๖๕,๓๐๕๕,
๓๐๖๐,๓๐๖๑ ทิศตะวันออกจดที่ดินของกระทรวงกลาโหม
ทิศตะวันตกจดแม่น้ำเจ้าพระยา มีแนวเขตต์ตามแผนที่ท้าย
พระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่
จัดการโอนที่ดินดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๓

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๓๘)

๑๒๒๔

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดสารพัตติกและที่วัดกุรัตน
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี
ให้แก่กระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนกรรมสิทธิ์
ที่วัดสารพัตติก และที่วัดกุรัตน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
อุบล จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่กระทรวงมหาดไทย เพื่อ
ประโยชน์แห่งราชการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดสารพัตนิกและที่วัดกุรัตน ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่กระทรวง
มหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐ ”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดสารพัตนิกและที่วัด
กุรัตน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี
มีแนวเขตต์ตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีกำหนด
กว้างยาวและเนื้อที่ดังต่อไปนี้ ให้แก่กระทรวงมหาดไทย

ก. ที่วัดสารพัตนิก ทิศเหนือจดที่ดินราษฎร กว้าง
๖๕.๐๐ เมตร ทิศใต้จดถนนสุริยาตรี กว้าง ๖๕.๐๐ เมตร
ทิศตะวันออกจดถนนพลแพน ยาว ๑๗๐.๐๐ เมตร ทิศ
ตะวันตกจดที่วัดสารพัตนิก ยาว ๑๖๓.๕๐ เมตร เนื้อที่
ประมาณ ๑๐๘๓๘.๗๕ ตารางเมตร

๑๒๒๖

ข. ที่วัดกุรตัดน์ ทิศเหนือจดถนนสรรพสิทธิ์ กว้าง
๒๑๗.๐๐ เมตร ทิศใต้จดที่นาพระบริคุตคามเขตต์ กว้าง
๑๑๗.๐๐ เมตร ทิศตะวันออกจดที่นาพระบริคุตคามเขตต์
ยาว ๑๒๗.๐๐ เมตร ทิศตะวันตกจดถนนพลแพน ยาว
๑๒๗.๐๐ เมตร เนื้อที่ประมาณ ๑๔๘๕๕.๐๐ ตารางเมตร
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่
จัดการโอนที่ดินตั้งที่ระบุไว้ในมาตรา ๓

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๔๑)

๑๒๒๗

พระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดเหนือท่า ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่สภาเทศบาลสยาม
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนกรรมสิทธิ์
ที่วัดเหนือท่า ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบล จังหวัด
อุบลราชธานี ให้แก่สภาเทศบาลสยาม เพื่อประโยชน์แห่ง
กิจการของสภาเทศบาลสยาม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดเหนือท่า ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
อุบล จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่สภาอากาศสยาม พุทธ
ศักราช ๒๕๘๐"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดเหนือท่า ตำบลใน
เมือง อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี ทิศเหนือยาว
๑๒๐ เมตร จดถนนพรมเทพ ทิศใต้ยาว ๑๒๐ เมตร จด
ลำน้ำมูล ทิศตะวันออกกว้าง ๘๐ เมตร จดถนนลงสู่ลำน้ำมูล
ทิศตะวันตกกว้าง ๘๐ เมตร จดบริเวณสถานกงสุลฝรั่งเศส
รวมเนื้อที่ประมาณ ๕๖๐๐ ตารางเมตร มีแนวเขตต์ตาม
แผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่สภาอากาศสยาม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ มีหน้าที่
จัดการโอนที่ดินดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๓

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๔๔)

๑๒๒๕

พระราชบัญญัติราชองครักษ์

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงพระราช
บัญญัติราชองครักษ์ เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ราชองครักษ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติราชองครักษ์ พุทธศักราช ๒๔๖๘ พระราชบัญญัติราชองครักษ์แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๕ กับทั้งบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีราชองครักษ์แห่งพระมหากษัตริย์สังกัดกรมราชองครักษ์ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสมุหราชองครักษ์

มาตรา ๕ สมุหราชองครักษ์ ต้องเป็นนายทหารสัญญาบัตรประจำการ และต้องปฏิบัติหน้าที่ส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์ ให้ต้องตามพระราชประสงค์

มาตรา ๖ ราชองครักษ์แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ราชองครักษ์พิเศษ
๒. ราชองครักษ์เวร
๓. ราชองครักษ์ประจำ

มาตรา ๗ ราชองครักษ์พิเศษ เป็นตำแหน่งกิตติมศักดิ์แต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตร และต้องปฏิบัติหน้าที่ราชองครักษ์ ในบางโอกาสตามราชประเพณี

มาตรา ๘ ราชของครักษ์เวรนั้น แต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นพลรบ ประจำการ และคงรับราชการ ตามตำแหน่งเดิม มีหน้าที่ประจำตามเสด็จ รักษาการและปฏิบัติกิจการอย่างอื่นในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์

มาตรา ๙ ราชของครักษ์ประจำนั้น แต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นพลรบประจำการ และเข้ารับราชการประจำในกรมราชของครักษ์ มีหน้าที่ปฏิบัติกิจการในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งสมุหราชของครักษ์และราชของครักษ์ทุกประเภท ให้เป็นไปโดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ สมุหราชของครักษ์และราชของครักษ์พิเศษนั้น พ้นจากตำแหน่งโดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๒ ราชของครักษ์เวร พ้นจากตำแหน่งในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

๑. ย้ายจากพลรบ
๒. ออกจากประจำการ
๓. ไปรับราชการฝ่ายพลเรือน และพ้นจากตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม

๕. ได้เป็นราชองครักษ์เวนครบ ๓ ปีบริบูรณ์
มาตรา ๑๓ ราชองครักษ์ประจำ พ้นจากตำแหน่งใน
กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

๑. ย้ายจากพลรบ
๒. ออกจากประจำการ
๓. ไปรับราชการที่อื่น และขาดจากตำแหน่งหน้าที่

ในกรมราชองครักษ์

มาตรา ๑๔ ราชองครักษ์เวรและราชองครักษ์ประจำ
เมื่อพ้นจาก ตำแหน่ง แล้วอาจได้รับ พระ ราชทาน เข็ม อักษร
พระปรมาภิไธยย่อประกอบ ด้วยแพรแถบสีตาม วันพระราช
สมภพในรัชกาลนั้น ๆ เป็นเกียรติยศ

มาตรา ๑๕ ผู้ที่เป็นราชองครักษ์อยู่ก่อนวันใช้พระราช
บัญญัตินี้ ให้คงเป็นราชองครักษ์ต่อไป

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๔๗)

๑๒๓๓

พระราชกฤษฎีกา

จัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๔)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิไชยเทวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อย
ในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นอนุมาตรา ๕ ของมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๕๗๗ ซึ่งได้แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาจัดหน่วยย่อยในกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๗๕ คือ

“๕. กรมราชองครักษ์”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพลพลเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๕๒)

๑๒๓๕

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม
ในกระทรวงเศรษฐการ (ฉบับที่ ๗)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอรภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการ สำนักงาน และ กรมใน กระทรวง เศรษฐการ
(ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้ในท้ายมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ ดังนี้ “๔. กองอุตสาหกรรม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเศรษฐกิจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ เฉพาะหมายเลขที่ ๔ กองอุตสาหกรรม และให้แก้หมายเลข ๕, ๖, ๗, เป็น ๔, ๕, ๖,

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๕๕)

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน

พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เจ้าพนักงานผู้สมควรมีบัตรประจำตัวตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติได้แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งต่อไปนี้

- (๑) ปลัดจังหวัด
- (๒) นายอำเภอ
- (๓) ปลัดอำเภอ
- (๔) พนักงานตำรวจในเวลายอกเครื่องแบบ
- (๕) พนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- (๖) สาธารณสุขจังหวัด
- (๗) นายแพทย์ซึ่งทำหน้าที่พนักงานหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมาย
- (๘) สारวัตรสุขภาพและผู้ช่วยแพทย์ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่พนักงานหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมาย

- (๕) เจ้าพนักงาน ผู้ได้รับมอบ อำนาจหน้าที่ให้ทำการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
- (๑๐) เจ้าพนักงาน ผู้ได้รับมอบอำนาจ หน้าที่ให้ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา
- (๑๑) เจ้าพนักงานควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ ซึ่งเป็นภัย
- (๑๒) เจ้าพนักงานตรวจโรงมรสพ
- (๑๓) เจ้าพนักงานใหญ่สำหรับโรงเลี้ยงสัตว์หรือเจ้าพนักงานรอง
- (๑๔) เจ้าพนักงานรักษาคล่องประปา
- (๑๕) พนักงานตรวจทางหลวงของมณฑลและราษฎร
- (๑๖) พนักงานตรวจทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน
- (๑๗) พัสดี
- (๑๘) เจ้าพนักงานควบคุมยุทธภัณฑ์
- (๑๙) ผู้รักษาการแทน เจ้าพนักงานตำแหน่งที่กล่าวข้างต้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๒ การที่จะออกบัตรให้แก่เจ้าพนักงานเมื่อใดนั้น ให้ อยู่ในความวินิจฉัยของผู้ออกบัตร

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๘๐

ธีรภานุวาสุวัตต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๕๗)

กฎกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจ่ายค่าแห่งธนบัตรชำรุด
พุทธศักราช ๒๕๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ และ ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช ๒๕๗๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกกฎว่าด้วยการจ่ายค่าแห่งธนบัตรชำรุดไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำร้องขอให้จ่ายค่าแห่งธนบัตรชำรุดนั้น ให้ยื่นต่อกองเงินตราเป็นหนังสือ มิให้กองเงินตรารับคำร้องเรื่องธนบัตรชนิดราคาต่ำกว่าห้าบาทไว้พิจารณา เว้นแต่ตามข้อ ๖ แห่งกฎนี้

ข้อ ๒ ผู้ร้องจะต้องแนบธนบัตรไปกับคำร้องด้วย
ธนบัตรครั้งละฉบับ

ข้อ ๓ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องขอให้จ่ายค่าแห่งธนบัตรครั้งละฉบับ ถ้ากองเงินตราเป็นที่พอใจว่า

(ก) ผู้ร้อง เป็น เจ้าของ คนที่สูญ แห่ง ธนบัตร นั้น ทั้ง
ละฉบับ และ

(ข) ผู้ร้องไม่อาจนำครั้งที่หายมาแสดง เพราะเหตุ
นอกอำนาจของตน ให้กองเงินตราจ่ายค่า
แห่งชนบัตรนั้นให้แก่ผู้ร้องไม่ช้ากว่า ๑ ปี นับ
แต่วันที่ส่งมอบชนบัตรนั้นไว้ เว้นแต่ใน
ระหว่างเวลาเช่นว่านี้ มีผู้ยื่นคำร้องขึ้นมาภายหลัง
อีกในเรื่องชนบัตรฉบับเดียวกัน

ในการจ่ายค่าแห่งชนบัตรนั้น ต้องให้ผู้ร้องทำหนังสือ
สัญญาฉบับหนึ่งตามแบบที่กองเงินตราจัดขึ้น โดยมีผู้ค้ำ
ประกันแล้วแต่จะต้องการที่สมควรไม่น้อยกว่าสองคน สัญญา
ว่า ถ้าต่อไปขณะใดกองเงินตรามีพะยานหลักฐานมาพิสูจน์
ได้ว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิที่จะรับค่าแห่งชนบัตรนั้น ผู้ร้องจะคืน
ค่าแห่งชนบัตรที่รับไปนั้นในเมื่อกองเงินตราเรียกคืน

ข้อ ๔ แม้ถึงว่าผู้ร้องไม่สามารถทำให้กองเงินตราเป็น
ที่พอใจดังกล่าวแล้วในข้อ ๓ ถ้ากองเงินตรายังไม่ได้จ่ายค่า
แห่งชนบัตรนั้นให้แก่ผู้ร้องไปก่อนแล้ว เมื่อผู้ร้องยอมให้
กองเงินตรายึดชนบัตรครั้งฉบับนั้นไว้จนพ้นกำหนดเวลา
ห้าปีแล้ว กองเงินตราอาจจ่ายค่าแห่งชนบัตรนั้นให้แก่ผู้ร้อง
ได้ ในเมื่อผู้ร้องทำหนังสือสัญญาและมีผู้ค้ำประกันดังกล่าว
ไว้ในข้อ ๓

ธนบัตรต่อก่อนผิด

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องขอให้จ่ายค่าแห่งธนบัตรต่อก่อนผิดในระหว่างเวลาไม่ช้ากว่า ๓ ปี นับแต่วันที่ได้รับความร้องไว้ กองเงินตราจะจ่ายค่าแห่งธนบัตรให้แก่ผู้ร้องก็ได้ ในเมื่อผู้ร้องได้ทำหนังสือสัญญาและมีผู้ค้ำประกันดังกล่าวไว้ในข้อ ๓

ธนบัตรขาดวัน

(นอกจากธนบัตรครั้งละฉบับ)

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้นำธนบัตรขาดวันมาขึ้น เมื่อกองเงินตราพอใจว่าเป็นธนบัตรของรัฐบาล และส่วนที่ขาดวันหายไปน้อยกว่าครั้งละฉบับ กองเงินตราอาจจ่ายค่าแห่งธนบัตรนั้นได้ที่เที่ยว

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้ร้องแย้งกัน ในเรื่องธนบัตรฉบับเดียวกัน ห้ามมิให้กองเงินตราจ่ายค่าแห่งธนบัตรนั้นแก่ฝ่ายใด เว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงกันทำเป็นหนังสือยอมให้กองเงินตราจ่ายค่าแห่งธนบัตรแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้ หรือจนกว่าศาลจะได้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดถึงที่สุดในกรณีเรื่องนั้น

๑๒๔๒

ข้อ ๘ ถ้าคำร้องรายใดต้องยกเสีย เพราะเหตุได้จ่าย
ค่าแห่งธนบัตรรายเดียวกันไปตามกฎกระทรวงนี้แล้ว ผู้ยื่น
คำร้องขอที่จะขอให้กองเงินตราแสดงให้ทราบ ซึ่งข้อความ
ทั้งหลายอันเกี่ยวกับการที่จ่ายค่าแห่งธนบัตรนั้นได้

กระทรวงการคลัง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๕๖๐)

๑๒๕๓

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

<u>ในกรมป่าไม้</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
ช่างจัตวา	เสมียนพนักงาน
พนักงานป่าไม้จัตวา	”
ช่างตรี	ประจำแผนก
พนักงานป่าไม้ตรี	”
เจ้าพนักงานป่าไม้ผู้ช่วยตรี	”
พนักงานป่าไม้โท	หัวหน้าแผนก
เจ้าพนักงานป่าไม้ผู้ช่วยโท	”
เจ้าพนักงานป่าไม้	หัวหน้ากอง
ผู้ช่วยอธิบดี	”
เจ้าพนักงานป่าไม้ พิเศษ	อธิบดี

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลตพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑๒๔๔

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับอังกฤษ

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่สนธิสัญญา การพาณิชย์ และ การเดินเรือ ระหว่าง
สยามกับอังกฤษ ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๓
พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ มีบทในข้อ ๒๗ (๑) ว่า
จะได้เริ่มใช้ ในทันทีที่ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันกัน

โดยที่พระราชสัตยาบันของ ทั้งสองฝ่ายได้ แลกเปลี่ยน
กันที่กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

โดยที่มีบทในข้อ ๒๒ ว่า อาณาเขตต์แห่งอัครราชผู้ทำ
สัญญาที่จะใช้สนธิสัญญานี้ ในส่วนพระบาทสมเด็จพระ
มหากษัตริย์แห่งสยาม ได้แก่สยาม และในส่วนพระบาท
สมเด็จพระมหากษัตริย์และพระเจ้ากรุงพม่า ได้แก่บริเตน
ใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ และอาณาเขตต์ใด ๆ ซึ่งจะได้
แจ้งความภาคยานุวัติตามความในข้อ ๒๔ หรือจะได้บอกกล่าว
การขยายตามความในข้อ ๒๓ และ

โดยที่อัครราชทูตอังกฤษได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ บอกกล่าวมา ตามความใน
ข้อ ๒๓ ว่า พระบาท สมเด็จพระมหากษัตริย์ และ พระ
จักรพรรดิ มีพระราช ประสงค์ที่จะให้ ขยาย สนธิสัญญาไปถึง
อาณาเขตต์เหล่านี้ คือ

ฮ่องกง

สเตรตสเซตเติลเมนต์ส

สหพันธรัฐมลายู คือ เนกรี เซมบิลัน, ปาหัง, เประ
และ ชะลังโกรี

อสหพันธรัฐมลายู คือ โยโฮร์, เกดดาห์, กะลันตัน,
ปลิส และ ตรังกะนุ

ฉะนั้น สนธิสัญญานี้ ในส่วนพระบาทสมเด็จพระมหา
กษัตริย์แห่งสยาม จึงเป็นอันใช้แก่สยาม และในส่วนพระ
บาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และพระจักรพรรดิ จึงเป็นอันใช้
แก่ บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ฮ่องกง สเตรตสเซต
เติลเมนต์ส สหพันธรัฐมลายู คือ เนกรี เซมบิลัน, ปาหัง,
เประ และ ชะลังโกรี และอสหพันธรัฐมลายู คือ โยโฮร์
เกดดาห์, กะลันตัน, ปลิส และ ตรังกะนุ ตั้งแต่วันที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึง
ประกาศด้วย คือ

- (๑) ไปรโตคลกภาคผนวก
- (๒) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน อนุสนธิข้อ ๑ (๒)
(ก) ว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์
- (๓) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน อนุสนธิข้อ ๘
(๒) ๑) และ ๒) ว่าด้วยข้อห้ามหรือข้อ
จำกัดการนำของเข้าออก
- (๔) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน ว่าด้วยผลประโยชน์
แก่เรือรบ
- (๕) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยนอนุสนธิข้อ ๒๖ ว่า
ด้วยความ ขกเว้น จากการรับ ราชการทหาร ที่
บังคับ
- (๖) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน ว่าด้วยการใช้สิทธิ
เดิมชั่วคราว

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

คำแปล

สนธิสัญญาการพาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่าง
สยาม กับ อังกฤษ

พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม และพระ
บาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งบริเตนใหญ่ ไอร์แลนด์
และอาณาจักรบริติชอันพันทะเลทั้งหลาย พระจักรพรรดิ
แห่งอินเดีย มีพระราชประสงค์ที่จะจัดความสัมพันธ์ทาง
การค้าและการพาณิชย์ แ่่งกัน และกันให้ สดวก และ เป็น
ระเบียบ โดยอาศัยสนธิสัญญาที่ตรวจแก้ไขใหม่

จึงทรงตกลงกระทำสนธิสัญญาเพื่อการนี้ และได้แต่งตั้ง
ผู้ชำนาญเพิ่มคือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม

หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดีพนมยงค์) รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศของพระองค์

ฝ่ายพระบาท สมเด็จพระมหา กษัตริย์ แห่ง บริเตนใหญ่
ไอร์แลนด์ และอาณาจักรบริติชอันพันทะเลทั้ง
หลาย พระจักรพรรดิแห่งอินเดีย (ต่อไปจะ

ได้อ้างถึงพระองค์ว่า พระบาทสมเด็จพระมหา
กษัตริย์และพระจักรพรรดิ)

สำหรับบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ
เซอร์ โจเซฟ อาร์ท ครอสบี เค. บี. อี., ซี. ไอ. อี.,

อัครราชทูตของพระองค์ในสยาม

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่กันและกัน
และได้ตรวจเห็นว่า เป็นไปตามแบบที่ดีและถูกต้องแล้ว ได้
ทำความตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

(๑) คนในบังคับแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะ
ได้มีสิทธิ

(ก) ที่จะเข้ามา เดินทาง และมีถิ่นที่อยู่ใน และออก
ไปจากอาณาเขตแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ทราบ
เท่าที่กระทำตามและถือตามเงื่อนไข และข้อบังคับ อันพึงใช้
ในอาณาเขตนั้น แก่การเข้ามา การเดินทาง การมีถิ่นที่
อยู่ และการออกไป แห่งคนต่างด้าวทั้งปวง

(ข) ที่จะกระทำการ เหล่านี้ ตาม ข้อกำหนด และ ตาม
กฎหมาย และ ข้อบังคับ อย่าง เดียว กับ คนใน บังคับ หรือพล
เมืองแห่งประเทศต่างด้าวที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งในอาณาเขต

แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง คือ ประกอบการพาณิชย์
หัตถกรรม อุตสาหกรรม วิชาชีพ และอาชีพ และค้าสิน
ค้าทุกชนิดที่ค้าขายได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ตัวแทน
ตามที่ตนเลือกสรร และโดยทั่วไป ก็กระทำการใดๆ ที่
เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นแก่การค้า

(๒) (ก) คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละ
ฝ่ายจะได้รับอนุญาต ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ได้
มา รับมรดก ครอบครอง เช่า และยึดถือทรัพย์สินไม่ว่า
สังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ แต่ทว่าอัครภาคีผู้ทำ
สัญญาฝ่ายที่กล่าวหนหลังมีสิทธิ

๑) ที่จะให้การที่คนต่างด้าวจะได้มาหรือเช่า อสังหาริม
ทรัพย์ในอาณาเขตต์ของคนอยู่ในบังคับแห่งเงื่อน
ไข ที่ตั้งขนหรือจะได้ตั้งขึ้น เพื่อเหตุแห่งความ
มั่นคงของชาติ หรือเหตุอื่น ๆ แห่งนโยบาย
สาธารณะ

๒) ที่จะตั้งบังคับข้อจำกัดตามแต่จะเห็นสมควร เกี่ยว
กับการได้มาซึ่งเรือที่ชักธงชาติของตน หรืออากาศยาน
ที่ขึ้นทะเบียนแห่งชาติของตน และหุ้นในเรือ
และอากาศยานเหล่านั้น

ในการตั้งปวงซึ่งกล่าวถึงในอนุวรรคนี้ คนในบังคับแห่ง
อัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะได้รับผลประโยชน์ ในอาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่เป็นการอนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่
ให้แก่คนในบังคับหรือพลเมืองแห่งประเทศต่างตัวอื่นใด

(ข) คนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะ
ได้รับอนุญาต ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้จำหน่าย
ทรัพย์สิน ไม่ว่าสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ที่ตน
ครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายนั้น โดยการขาย แลก
เปลี่ยน ให้ สมรส พิษัยกรรมหรือโดยวิธีอื่นใด ตามเงื่อนไข
ข้ออย่างเดียวกับที่ตั้งขึ้นหรือจะได้ตั้งขึ้นสำหรับ คนในบังคับ
แห่งอัครราชผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

(ค) อนึ่ง จะได้รับอนุญาตให้นำทรัพย์สินและของ ๆ
ตนโดยทั่วไปออกจากอาณาเขตต์แห่งอัครราชผู้ทำสัญญาอีก
ฝ่ายหนึ่ง โดยไม่อยู่ในบังคับแห่งเงื่อนไขหรือข้อจำกัดและ
ไม่ต้องเสียอากร นอกจากหรือยิ่งกว่าที่คนในบังคับแห่ง
อัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้นจะต้องปฏิบัติ ในพฤติการณ์
อย่างเดียวกัน

(๓) คนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่าย
ใดซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะไม่ถูก

บังคับโดยข้อใด ๆ ให้เสียอากร ภาษี ภาระตั้งบังคับค่า
ธรรมเนียมซึ่งมีสาระสำคัญเป็นภาษี ภาระเรียกบังคับหรือ
ภาระอุดหนุนใด ๆ จะเป็นชนิดใด ๆ ก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บใน
นามแห่งเจ้าหน้าที่ใด ๆ นอกจาก หรือยิ่งกว่าที่เรียกเก็บหรือ
จะได้เรียกเก็บแก่คนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่าย
หนึ่ง และจะได้อุปโภคผลประโยชน์และความคุ้มครองจาก
เจ้าหน้าที่และสุภาพบุรุษในการรักษาการ อย่างเดียวกัน
กับคนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

(๔) คนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่าย
ใด จะมีถิ่นที่อยู่ตามที่ใดก็ตาม จะไม่ถูกบังคับ ในอาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้เสียอากร ภาษี ภาระตั้งบังคับ
ค่าธรรมเนียมซึ่งมีสาระสำคัญเป็นภาษี ภาระเรียกเก็บ หรือ
ภาระอุดหนุนใด ๆ จะเป็นชนิดใด ๆ ก็ตาม ซึ่งไม่เรียก เก็บ
เท่าเทียมแก่คนในบังคับหรือ พลเมืองแห่ง ประเทศต่างด้าว
ที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง ทั้งนี้ จะได้อุปโภคผลประโยชน์และ
ความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่และ สุภาพบุรุษในการรักษาการ
อย่างเดียวกันกับคน ในบังคับหรือ พลเมืองแห่งประเทศต่าง
ด้าวที่ได้รับอนุเคราะห์ ซึ่ง

(๕) คนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็นเบื้องต้น ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับตัวตนและทรัพย์สินของตน และในการนี้จะได้อุปโภคสิทธิ และ เอกสิทธิ อย่างเดียวกันกับคนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง แต่ทว่าต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างเดียวกัน อนึ่ง จะได้รับยกเว้น ในอาณาเขตต์แห่งอัครราชผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง จากการรับราชการทหารทั้งปวงที่บังคับ ไม่ว่าทางบกหรือทางทะเลหรือทางอากาศ ไม่ว่าในกองทัพประจำหรือในกองรักษากรแห่งชาติหรือในมิลิเซีย หรือตำรวจจากงานกรรมกรกระทำด้วยมือทุกอย่างที่บังคับ (เว้นแต่ในกรณีเหตุปัจจุบันทันด่วนและมีได้คําหมาย ซึ่งเกี่ยวกับสาธารณภัยอันใหญ่หลวง หรือในกรณีกฎหมายสยามให้โอกาสเลือกทำงาน กรรมกร เช่นว่า นั้นแทน การ เสียภาษีได้), และจากปฏิบัติงานการใด ๆ ในทางศาล ทางปกครอง และทางเทศบาลทั้งปวง นอกจากที่ตั้งบังคับโดยกฎหมายว่าด้วยลูกขุน ก็จะได้รับยกเว้นจากการะอดุหนุทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือเป็นของ ซึ่งตั้งบังคับแทนการรับราชการหรือปฏิบัติงานการตั้งกล่าวแล้ว และจากการกั้มทั้งปวง

ที่บังคับ ไม่ว่าจะเงินหรือเงินของ หรือการอุดหนุน
 ราชการทหารใด ๆ หนึ่ง จะไม่ต้องถูกเรียกเพื่อราชการทหาร
 หรือราชการพลเรือนใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่จะได้เรียก
 บังคับแก่คนในบังคับ แห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญา อีกฝ่าย หนึ่ง
 และจะได้รับการชำระเงินตามสมควรเพื่อการนั้น, ซึ่ง ในกรณี
 ใด ๆ ก็ตาม มิให้น้อยกว่าการชำระเงินที่ให้ ในพฤติการณ์
 คล้ายคลึงกันแก่คนในบังคับ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่าย
 หนึ่ง หนึ่งในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับการเรียกเพื่อราชการทหาร
 หรือราชการพลเรือนนั้น คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำ
 สัญญาแต่ละฝ่ายจะได้รับผลประโยชน์ใน อาณาเขตต์ของอีก
 ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นการอนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ให้หรือจะได้
 ให้แก่คนในบังคับ หรือพลเมือง แห่งประเทศต่ำตัวที่ได้รับ
 อนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๒

เคหสถาน คลังสินค้า โรงหัดถกรรม และโรงงาน
 และทรัพย์สินอื่น ๆ ทั้งปวง ของคนในบังคับแห่ง อัครภาคีผู้
 ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง และ
 สถานที่ทั้งปวงอันเกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งใช้เพื่อเป็นถิ่นที่อยู่หรือ
 เพื่อการพาณิชย์ ย่อมเป็นที่คุ้มเกรง มิให้กระทำการเข้า

ตรวจหรือค้นอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ดังกล่าวแล้ว หรือ
สอบดูหรือตรวจสมุด กระจาดเอกสารหรือบัญชีใด ๆ เว้น
แต่จะได้เป็นไปไปตามเงื่อนไขและแบบที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
และข้อบังคับสำหรับคนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาที่
กล่าวหนหลังนั้น

ข้อ ๓

(๑) จะได้ถือยี่ห้อที่มีเสรีภาพในการพาณิชย์และการ
เดินเรือระหว่าง อาณาเขตต์ แห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญา ทั้งสอง
ฝ่าย

(๒) ในบังคับบทแห่งข้อ ๑(๑)(ก) และ ๑๖ คนใน
บังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้มีเสรีภาพ
ที่จะมาโดยปลอดอุปสรรค จะมีเรือและของบนทุกมาด้วย
หรือไม่ก็ตาม ยังกั้นที่ เมืองท่า และแม่น้ำทั้งปวงในอาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งคนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำ
สัญญาฝ่ายนั้นได้รับหรือจะได้รับอนุญาตให้มาได้ และจะได้
อุปโภคสิทธิ เอกสิทธิ เสรีภาพ ความอนุเคราะห์ ความ
คุ้มกัน และความยกเว้นในเรื่องการพาณิชย์และการเดิน
เรือกับต่างตัว อย่างเดียวกับที่คนในบังคับแห่งอัครภาคี
ผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้นอุปโภคอยู่หรือจะได้อุปโภคต่อไป

ข้อ ๔

คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมขึ้นศาลยุติธรรม ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนได้ โดยปลอดอุปสรรค และย่อมมีเสรีภาพเท่าเทียมกับคนในบังคับหรือพลเมืองแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้น หรือแห่ง ประเทศต่างตัว ที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ในอันจะเลือกและใช้นักกฎหมาย ทนายความ ทนาย ตัวแทน และผู้แทนในคดีและกระบวนการพิจารณาที่ปรอง เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนในศาลนั้น ๆ ได้ จากบุคคลที่มีสิทธิที่จะกระทำการนั้น ๆ ในอาณาเขตต์ที่ว่านั้นได้ มิให้ตั้งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์บังคับแก่คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เกี่ยวกับการขึ้นศาลยุติธรรมในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังกล่าวแล้ว ซึ่งมีได้ ไซ้แก่คนในบังคับหรือพลเมืองของอีกฝ่ายหนึ่งหรือของประเทศต่างตัวที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๕

(๑) อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย รับสัญญาว่าจะไม่วางอุปสรรคใด ๆ ในทางดำเนินการ ของบริษัท แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีความประสงค์ที่จะประกอบ

ธุรกิจใดๆในอาณาเขตต์ของตน ไม่ว่าในทางตั้งสาขา หรือทางอื่นใดก็ตาม ซึ่งเป็นธุรกิจที่อนุญาตหรือจะได้อนุญาตให้บริษัทแห่งประเทศต่างตัวอื่นใดประกอบ

(๒) บทแห่งข้อ ๑ (๑) (ข) (๒) (ก) (ข) และ (ค) และ (๕) ข้อ ๒ และข้อ ๔ แห่งสนธิสัญญา^๕ นี้ ว่าด้วยคนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญานั้น ให้ใช้แก่บริษัทแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายด้วย และเพื่อกำหนด^๕ ให้อ่านเหมือนหนึ่งว่า คำว่า “บริษัท” เป็นอันใช้แทนคำว่า “คนในบังคับ” ในบทนั้น ๆ ทุกกรณีไป

(๓) บริษัทแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ในส่วนที่เกี่ยวกับอกร ภาษี ภาระต้งบังคับ ค่าธรรมเนียมซึ่งมีสาระสำคัญเป็นภาษี ภาระเรียกบังคับ หรือภาระอุดหนุนอย่างใด ๆ ซึ่งเรียกเก็บในนามแห่งเจ้าหน้าที่ใด ๆ นั้น จะได้อุปโภคผลประตัตติในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่เป็นการอนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ให้แก่บริษัทแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

(๔) บริษัทแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุปโภคผลประตัตติ ในการทุกอย่างและในเรื่องทั้งปวงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นการอนุเคราะห์ที่เท่าเทียมกันทุกประการกับที่ให้แก่บริษัท แห่งประเทศต่างตัวอื่นใด

๑๒๕๗

ข้อ ๖

คนในบังคับและบริษัทแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุปโภคผลประติบัติในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เท่าเทียมกัน ทุกประการ กับคนในบังคับ และ บริษัท ของอีกฝ่ายหนึ่งในการทั้งปวงที่เกี่ยวกับอกรค่านำเข้า ค่านำออก และค่าผ่านแดน ค่าภาคหลวง และการใช้เงินเกี่ยวกับสัมปทาน การคลังสินค้า ความสะดวกในการศุลกากร การตรวจและการตราสินค้าและการคินอกร

ข้อ ๗

(๑) ความสะดวกและเอกสิทธิทั้งปวงซึ่งระบุไว้ในอนุสัญญา ระหว่างชาติ มาด้วยการ ยังแบบพิธี ศุลกากรให้ง่ายลง ซึ่งลงนามกันณ เจนีวาเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๒๓ นั้น อัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะได้ ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งในอาณาเขตต์ของตน ในส่วนที่เกี่ยวกับการประติบัติแก่ผู้เดินทางค้าขายและตัวอย่างสินค้า

(๒) ความสะดวกหรือเอกสิทธิใดๆ นอกจากนั้น ที่อัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้แก่ประเทศ ต่างตัวอื่นใดในอาณาเขตต์ของตน ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เดินทางค้าขาย

หรือตัวอย่างสินค้านั้น จะได้ขยายให้แก่อัครภาคีสัญญา
อีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มีเงื่อนไข

ข้อ ๘

(๑) เป็นที่ตกลงกันว่าพิกัดอัตราศุลกากรอัน จะพึงให้
แก่สิ่งของที่ผลิต หรือ ทำหัตถกรรมในอาณาเขตต์แห่ง อัคร
ภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งนำเข้ามาในอาณาเขตต์
ของอีกฝ่ายหนึ่งนั้น จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบโดย
กฎหมายแห่งประเทศที่นำเข้ามา

แต่ทว่า (ก) สิ่งของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในอาณา
เขตต์แห่งอัครภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งนำเข้ามา
ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะมาแต่ถิ่นที่ใดก็ตามมิให้
ถูกบังคับให้เสียอากรหรือค่าภาระใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่า
ที่จะต้องเสียสำหรับสิ่งของเช่นเดียวกัน ที่ผลิตหรือทำ
หัตถกรรมในประเทศต่างด้าวอื่นใด และ

(ข) มิให้ตั้งอากรหรือค่าภาระใด ๆ ในอาณาเขตต์แห่ง
อัครภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด บังคับแก่การนำสิ่งของ
ใด ๆ ออกไปยังอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากหรือ
ยิ่งกว่าที่ต้องเสีย หรือจะต้อง เสียในการ นำสิ่งของ เช่นเดียว
กันออกไปยังประเทศต่างด้าวอื่นใด

(๒) ๑) มิให้ตั้งบังคับหรือคงไว้ ซึ่งข้อห้ามหรือข้อจำกัดการนำสิ่งของใด ๆ เข้ามาในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะมาจากถิ่นที่ใด ๆ ก็ตาม ซึ่งผลิตหรือทำหัตถกรรมในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีได้ขยายให้บังคับแก่การนำเข้ามาแห่งสิ่งของเช่นเดียวกัน ซึ่งผลิตหรือทำหัตถกรรมในประเทศต่างด้าวอื่นใดด้วยเหมือนกัน

๒) มิให้ตั้งบังคับหรือคงไว้ ซึ่งข้อห้ามหรือข้อจำกัดการนำสิ่งของใด ๆ ออกจากอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ไปยังอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีได้ขยายให้บังคับแก่การนำสิ่งของ เช่นเดียวกัน ออกไปยังประเทศต่างด้าวอื่นใดด้วยเหมือนกัน

๓) ในกรณีที่มีการตั้งข้อจำกัดปริมาณแบบใด ๆ ในการนำสิ่งของที่จำกัดเข้าหรือออกนั้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายตกลงว่าในปริมาณของที่จำกัด ซึ่งจะได้อนุญาตให้นำเข้ามาจากหรือนำออกไปยังประเทศต่างด้าวนั้น จะได้มีบางส่วนที่เป็นธรรมให้แก่การนำสิ่งของเข้ามาจากหรือนำออกไปยังอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

๔) ข้อยกเว้นต่อข้อระเบียบทั่วไปซึ่งวางไว้ในอนุวรรค (๒) ๑) และ ๒) แห่งข้อนี้ จะมีได้ก็แต่ในกรณีต่อไปนี้

(ก) ข้อห้ามหรือข้อจำกัด ซึ่งตั้งบังคับเพื่อประโยชน์แก่ความมั่นคงสาธารณะ

(ข) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดว่าด้วยการไปมาค้าขาย อาวุธ เครื่องกระสุน และเครื่องอุปกรณ์การสงคราม หรือในพฤติการณ์มิใช่ธรรมดา ก็ข้อห้ามหรือข้อจำกัดเสียบยงพัสดุเพื่อการทหารอื่นใดทั้งปวงด้วย

(ค) ข้อห้าม หรือ ข้อจำกัด ซึ่งตั้งบังคับ เพื่อคุ้มครองสาธารณสุข

(ง) ข้อห้ามหรือ ข้อจำกัดซึ่งตั้งบังคับ เพื่อคุ้มครอง สัตว์ หรือพืช รวมทั้งการคุ้มครองจากโรค ความเสื่อมพันธุ์ หรือความสูญพันธุ์ กับทั้งวิธีการต่าง ๆ ซึ่งกระทำต่อพันธุ์พืช และสัตว์ที่ร้าย

(๓) บทแห่งสนธิสัญญานี้ว่าด้วยข้อห้าม หรือ ข้อจำกัด การนำของเข้า หรือออกนั้น ไม่เป็นอันใช้แก่การค้า ฝิ่นหรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งรวมอยู่ หรือ จะได้รวมอยู่ต่อไปใน ขอบข่ายแห่งอนุสัญญาระหว่างชาติในเรื่องฝิ่น ซึ่งลงนามกัน ณ เจนีวาเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๕ หรืออนุสัญญา

๑๒๖๑

ระหว่างชาติเพื่อจำกัดการทำผิดกรรม และกำหนดระเบียบ
การจำหน่ายยาเสพติดซึ่งได้ลงนามกันณเจนีวาเมื่อวันที่ ๑๓
กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า การค้า
เช่นนี้ ให้คงอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายและข้อบังคับซึ่งใช้
อยู่หรือจะได้ใช้ต่อไปในเวลาใด ๆ ในอาณาเขตต์แห่งอัคร
ภาคีสัญญาแต่ละฝ่าย

ข้อ ๘

อากรภายในซึ่งเรียกเก็บภายในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคี
ผู้ทำ สัญญา ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด เพื่อประโยชน์แห่งรัฐ หรือ องค์
การแห่งการปกครองฝ่ายท้องถิ่นหรือเทศบาล แก่หรือเกี่ยว
กับของที่ผลิตหรือทำผิดกรรมในอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่าย
หนึ่งนั้น มิให้เป็นอย่างอื่นหรือยิ่งกว่าอากรซึ่งเรียกเก็บใน
พฤติการณ์เช่นเดียวกัน แก่หรือเกี่ยวกับของซึ่งมีกำเนิด
ในพื้นที่

ข้อ ๑๐

(๑) คนในบังคับและบริษัทแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใด จะได้รับผลประโยชน์อันเป็นธรรม ในอาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการจำหน่าย
จำกัด กำกัด หรือเวนคืนใด ๆ เนื่องด้วยทรัพย์สิน สิทธิ

และผลประโยชน์ซึ่งได้มาแล้ว โดยชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับค่าทดแทน เพื่อวิธีการใด ๆ ดังกล่าวแล้ว และในการทั้งนี้ จะไม่ผูกประต้อมัดให้ได้รับอนุเคราะห์ น้อยกว่าคนในบังคับและบริษัทของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี

(๒) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดใด ๆ โดยการตั้งขึ้นหรือคงไว้ซึ่งการผูกขาด หรือด้วยประการอื่นใดก็ตาม ซึ่งตั้งบังคับ หรือ จะได้บังคับ ต่อไปในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด แต่การนำเข้า การซื้อ และการขายอาวุธและเครื่องกระสุนต่าง ๆ นั้น มิให้วางบทหรือใช้บทให้เป็นการกีดกันคนในบังคับและบริษัท แห่ง อัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในอันจะได้มีซึ่งเสรีภาพสูงสุดแห่งวัตถุประสงค์อุตสาหกรรมให้เพียงพอ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมของตน โดยเป็นที่เข้าใจกันว่าข้อความในวรรคนี้ไม่เป็นการตัดหนทางที่อัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะใช้ข้อ บังคับอันสมควรตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยและความมั่นคงสาธารณะ

ข้อ ๑๑

คนในบังคับและบริษัทแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้มีสิทธิ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่างเดียว

กันกับคนในบังคับหรือบริษัทแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้น
 ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการนิมิต เครื่องหมายการค้า
 ชื่อการค้า แบบแผนอุตสาหกรรม และสิทธิออกแบบ
 วรรณกรรมและศิลปะกรรม แต่ทว่า ต้องถือตามเงื่อนไขและ
 แบบพิธี ซึ่งตั้งบังคับแก่คนในบังคับ แห่งอัครภาคี ผู้ทำสัญญา
 ที่กล่าวหนหลัง

ข้อ ๑๒

(๑) อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะได้ห้ามการนำของ
 ใด ๆ เข้ามา และจะได้จัดวิธีการขีดของใด ๆ ในเมื่อนำ
 เข้ามา ในอาณาเขตต์ของตน ซึ่งเป็นของที่มีถ้อยคำ
 อูบาย คำพรรณนา หรือการแสดงอื่น ๆ ซึ่งแถลงหรือแนะ
 โดยประจักษ์แจ้งว่าของนั้น ๆ ได้ทำหัตถกรรมในอาณาเขตต์
 ของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าหากว่าคำแถลงหรือข้อแนะนำดังกล่าว
 แล้วเป็นความเท็จ และอีกประการหนึ่ง จะได้คุ้มครอง
 บันดาลผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามา จากการแข่งขันโดยกรอสิ่ง
 เส้นหยาบสั้นกว่าขนาดและโดยม้วนผ้าฝ้ายผิดขนาด

(๒) บทแห่งข้อนี้ไม่เป็นอันตั้งบังคับข้อผูกพันใด ๆ ที่
 จะให้ ขีดของผ่านแดน

(๑) ในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับการเดินเรือและผลระดับดีในการเรืออัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายรับสัญญาว่าจะระดับดีแต่บริษัทและเรือของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้เป็นการอนุเคราะห์ไม่ว่าในทางนิติบัญญัติหรือพฤตินัยด้วยประการใด ๆ ไม่น้อยกว่าบริษัทและเรือของตน หรือบริษัทและเรือของประเทศต่างตัวอื่นใด บทแห่งข้อนี้ว่าด้วยเรือนั้น เป็นอันใช้แก่คนโดยสารและของบนทุกซึ่งขนส่งในเรือด้วย

(๒) อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อนุญาตให้นำเข้าหรือนำออกบนดาสินค้าตั้งปวงซึ่งนำเข้าหรือนำออกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย กับทำให้ขนส่งคนโดยสารมาจากหรือไปยังอาณาเขตต์ของแต่ละฝ่ายในเรือของ อีกฝ่ายหนึ่งและเรือดังกล่าวแล้วตลอดทั้งของบนทุก และคนโดยสารในเรือ นั้น ๆ จะได้อุปโภคเอกสิทธิ์อย่างเดียวกันกับเรือแห่งชาติพื้นเมืองและของบนทุกและคนโดยสารในเรือ นั้น ๆ หรือเรือแห่งประเทศต่างตัวอื่นใด และของบนทุกและคนโดยสารในเรือ นั้น ๆ และจะไม่ถูกบังคับให้เสียค่าอากรหรือค่าภาระใด ๆ เป็นอย่างอื่นหรือยิ่งขึ้นไป

๑๒๖๕

ข้อ ๑๔

ในการทิ้งประท้วงที่เกี่ยวกับการจอด การบันทุก และการ
ถ่ายบันทุกและเรือต่างๆ ในเมืองท่า อู่ ทำเนียบท่า ท่า
และที่จอด ในอาณาเขตต์ของแต่ละฝ่ายนั้น อัครภาค
ผู้ทำสัญญาจะได้ถ้อยถ้อยไข่มบทแห่งอนุสัญญาและข้อบัญญัติ
ว่าด้วยระบอบการระหว่างชาติในเรื่องเมืองท่าทะเล ซึ่งลง
นามกันณเจนีวาเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๓

ข้อ ๑๕

ในส่วนที่เกี่ยวกับค่าตีคัพัน ค่าภาระ และการใช้เงิน
ทุกชนิด จะเรียกช้อย่างใดก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บแก่เรือต่างๆ
เช่นค่าตีคัพันหรือค่าภาระต่างๆ คือค่าระวางตัน ค่าสุขา
ภิบาล ค่าเมืองท่า ค่าทำเนียบท่า ค่าท่า ค่านำร่อง ค่า
ประกาศการ และค่าด่านกักตรวจรโรค ซึ่งเรียกเก็บในนาม
หรือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐบาล พนักงานสาธารณะบุคคล
เอกชน บริษัท หรือสถานการชนิดใด ๆ นั้น อัครภาคผู้ทำ
สัญญาจะได้ถ้อยถ้อยไข่มบทแห่งอนุสัญญาและข้อบัญญัติว่า
ด้วยระบอบการระหว่างชาติในเรื่องเมืองท่าทะเล ซึ่งได้
ลงนามกันณ เจนีวา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๓

(๑) บทแห่งสนธิสัญญาว่าด้วยการ ต่างฝ่ายต่างยอม ให้ผลประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองนั้น ไม่เป็นอันไข้แก่

(ก) การค้าขายฝั้งในอาณาเขตต์ของอัครภาคัผู้ทำสัญญา หรือ

(ข) การประมงในน่านน้ำอาณาเขตต์และน่านน้ำแห่งชาติ

(๒) แต่ทว่า (ก) ในส่วนการค้าขายฝั้งนั้น คนในบังคับ และเรือแห่งอัครภาคัผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่ายจะได้อุปโภคผล ประติบัติ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่เป็นการ อนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ให้แก่คนในบังคับหรือพลเมืองหรือ เรือแห่งประเทศต่างตัวอื่นใดและ

(ข) ในส่วนการประมงนั้น คนในบังคับและเรือแห่ง อัครภาคัผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และปลาซึ่งเรือั้น ๆ จับได้ ในอาณาเขตต์และในน่านน้ำอาณาเขตต์ของภาคัอีก ฝ่ายหนึ่ง จะไม่ถูก ประติบัติให้ ได้รับความอนุเคราะห์ ด้วยประการ ใด ๆ น้อยกว่าคนในบังคับหรือพลเมืองหรือเรือแห่งประเทศ ต่างตัวอื่นใด หรือปลาที่เรือั้น ๆ จับได้

(๓) อนึ่ง ในกรณีที่มีการค้าขายฝั้งในอาณาเขตต์ของ อัครภาคัผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะได้สงวนไว้ให้เฉพาะ

แก่เรือแห่งชาติพื้นเมือง แม้กระนั้น เรือของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง จะเดินทางจากเมืองท่าแห่งหนึ่ง ไปยังเมืองท่าอีกแห่งหนึ่ง ในอาณาเขตที่ตั้งกล่าวแล้วก็ได้ ไม่ว่าจะไปเพื่อเอาของ บ้านทุกหรือคนโดยสาร ซึ่งนำมาจากต่างประเทศขึ้นบก ห้างหมดหรือแต่บางส่วน หรือเพื่อเอาของบ้านทุกหรือคน โดยสารซึ่งจะไปยังต่างประเทศเป็นปลายทาง ลงเรือทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ตาม อนึ่ง เรือเช่นว่านี้ ถ้าประกอบการค้าไปยังหรือมาจากถิ่นที่ซึ่งไม่อยู่ภายในขอบเขตแห่งการค้าชายฝั่งที่สงวนไว้ดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่ถูกห้ามมิให้กระทำการขนส่งระหว่างเมืองท่าสองแห่ง ในอาณาเขตที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายที่กล่าวแรก ในส่วนคนโดยสารซึ่งถือตัวผ่านไปมา หรือสินค้าซึ่งตราส่งด้วยใบบ้านทุกผ่านไปยังหรือมาจากถิ่นที่ซึ่งไม่อยู่ภายในขอบเขตดังกล่าวแล้ว และในเวลาที่ประกอบการขนส่งเช่นว่านั้น เรือคนโดยสาร และของบ้านทุกเหล่านี้จะได้อุปโภคเอกสิทธิบริบูรณ์ตามสนธิสัญญานี้

ข้อ ๑๗

(๑) เรือใดๆ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งหากถูกบังคับด้วยกำลังคลื่นลม หรือด้วยอุบัติเหตุ ให้เข้ากำบังอาศัยในเมืองท่าแห่งอาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้

มีเสรีภาพกระทำการซ่อมในที่นั้น จัดหาเครื่องฟัดที่จำเป็น ทั้งปวง และกลับออกทะเลไป โดยไม่ต้องเสียค่าคิดพัน ใดๆ นอกจากค่าคิดพันที่เรือแห่งชาติพื้นเมืองจักต้องเสียใน กรณีเช่นเดียวกัน แต่ทว่า ในกรณีที่นายเรือแห่งเรือ พาณิชย์จัก มีความ จำเป็น ที่จะ จำหน่าย สินค้า เสีย ส่วนหนึ่ง เพื่อชำระค่าใช้สอย ก็จำต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและพิกัต อัตราค่าอากรแห่งถิ่นที่ตนได้มานั้น

(๒) ถ้าหากว่าเรือใดๆ แห่งอิครากีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่ง ฝ้ายใด เกยติดดินหรืออับปางลงตามฝั่งในอาณาเขตต์ของ อีกฝ่ายหนึ่ง เรือเช่นว่านั้น และส่วนทั้งปวงแห่งเรือนั้นและ เครื่องตกแต่งและส่วนอุปกรณ์ทั้งปวงของเรือนั้น และของ และสินค้าทั้งปวงที่ช่วยกู้มาได้จากเรือนั้น รวมทั้งสิ่งใดๆ ที่จักได้ โยนลงทะเล หรือถ้าได้ขาย ก็เงินที่ได้จากการขาย นั้น กับทั้งกระดาษเอกสารทั้งปวงที่พบบอยู่บนเรือนั้น จะได้ มอบให้แก่เจ้าของแห่งเรือของ สินค้า ฯลฯ นั้น ๆ หรือ แก่ตัวแทน เมื่อเรียกร้องมา

ถ้าไม่มีเจ้าของหรือตัวแทนเช่นว่านี้อยู่ที่นั้น เรือ ของ สินค้า ฯลฯ ดังกล่าวแล้ว เท่าที่เป็นทรัพย์สินของคน ในบังคับหรือบริษัทแห่งอิครากี ผู้ทำสัญญาฝ่าย ที่กล่าวแรก

จะได้ส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจแห่งภาคฝ่ายนั้นเมื่อเรียกร้องมา ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยกฎหมายและข้อบังคับในอาณาเขตแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา อีกฝ่ายหนึ่ง และเจ้าพนักงานกงสุล เจ้าของหรือตัวแทนดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้เงินที่แต่ในส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ กับทั้งค่าใช้จ่ายในการช่วยกู้หรืออื่น ๆ ซึ่งจะพึงใช้ ในกรณีฉุกเฉินที่เรือแห่งชาติพื้นเมือง อับปางหรือเกยตื้นตื้น

(๓) อย่างไรก็ดี ของและสินค้าซึ่งช่วยกู้มาได้จากการ อับปางหรือเกยตื้นตื้นนั้น จะได้รับยกเว้นจากการเสียค่า สุลกากรใด ๆ เว้นแต่จะได้ตรวจมอบไป เพื่อการบริโภคภายใน ในกรณีเช่นนี้ จะต้องเสียค่าอากรธรรมดา

(๔) ใน กรณีที่เรือ แห่ง อัครภาค ผู้ ทำ สัญญา ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งถูกกำลังคลื่นลมพัดเข้าฝั่ง เกยตื้นตื้นหรืออับปาง ลงในอาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าเจ้าของหรือนายเรือ หรือตัวแทนอื่นใดของเจ้าของไม่อยู่ หรืออยู่และขอร้อง เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจ แห่ง อัครภาค ผู้ทำสัญญา ฝ่ายที่ กล่าวก่อน ย่อมได้รับอำนาจให้เข้าเกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกที่จำเป็นให้แก่เพื่อนร่วมประเทศของตนได้

ข้อ ๑๘

(๑) อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งเจ้าพนักงานกงสุลลำดับชั้นใด ๆ ให้มีถิ่นที่อยู่ในเมืองและเมืองท่าใด ๆ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่อนุญาตให้ ผู้แทนเช่นนั้นแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้น มีถิ่นที่อยู่ในขณะเริ่มใช้สัญญานี้ หรือที่อนุญาตหรือจะได้อนุญาตในเวลาใด ๆ ให้ผู้แทนเช่นนั้นแห่งประเทศต่างตัวอื่นใดมีถิ่นที่อยู่ ก็ได้ แต่ทว่าเจ้าพนักงานกงสุลเหล่านั้น มิให้เข้าปฏิบัติงานการจนกว่าอัครภาคีผู้ทำสัญญา อีกฝ่ายหนึ่ง จะได้ให้ความเห็นชอบและความยอมรับนับถือตามแบบที่ใช้กันอยู่

(๒) ในบังคับแห่งการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน เจ้าพนักงานกงสุล แห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่าย จะได้อุปโภคอำนาจ สิทธิ เอกสิทธิ และความยกเว้นในทางราชการ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่างเดียวกับที่ให้หรือจะได้อ ให้แก่เจ้าพนักงานเช่นเดียวกันแห่งประเทศต่างตัว ที่ได้ รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๑๙

ในกรณีที่คนในบังคับ แห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่ง ฝ่าฝืนใดตายลง โดยมีทรัพย์สินอยู่ในอาณาเขตต์ของอีก

ฝ่ายหนึ่ง และทิ้งญาติไว้แต่ไม่ได้ทิ้งผู้ใดไว้ในอาณาเขตต์
ซึ่งทรัพย์สิน เช่นว่านั้นตั้งอยู่ที่เป็นบุคคลมีสิทธิ ตามกฎหมาย
แห่งประเทศของตน ในอันจะเข้ารับรักษาและจัดการทรัพย์
มรดก เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญา
ฝ่ายที่เป็นเจ้าสังกัดแห่งคนในบังคับที่ตายลงนั้น เมื่อได้
ปฏิบัติตามแบบพิธีที่จำเป็น ก็จะได้รับอำนาจให้เข้าพิทักษ์
รักษาและจัดการทรัพย์มรดก โดยวิธีและตามข้อจำกัดที่
บัญญัติโดยกฎหมายแห่งประเทศที่ทรัพย์มรดกนั้นตั้งอยู่

ข้อ ๒๐

บทแห่งสนธิสัญญานี้ว่าด้วยผลประโยชน์ที่ให้แก่ประเทศ
ต่างตัวที่ได้รับอนุเคราะห์ ชึ่งนั้น ไม่เป็นอันขยายไปถึง

- (๑) ความอนุเคราะห์ที่ให้หรือจะให้ได้ ให้ ในอาณาเขตต์
แห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด (ก) เพื่อ
ให้ความสะดวก แก่การไปมา ค้าขาย ชายแดน กับ
ประเทศที่ใกล้เคียง หรือ (ข) โดยอาศัยความตาม
สภาพศุลกากร ซึ่งได้ทำขึ้นแล้วหรือจะทำได้ทำขึ้น
ต่อไปกับอีกประเทศหนึ่ง

- (๒) คุณประโยชน์ที่ให้ ใน อาณาเขตต์ แห่งอัครภาคีผู้
ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด โดยอาศัยฉะเพาะความ
ตกลงกับประเทศอื่นใด ว่าด้วย การเก็บ ภาษี อากร
สองซ้ำ หรือ
- (๓) ความอนุเคราะห์ที่ให้หรือจะให้ได้ ให้แก่รัฐใกล้เคียง
เกี่ยวกับการเดินเรือ หรือการใช้ทางน้ำเขตต์แดน
ที่เดินเรือจากทะเลไม่ได้

ข้อ ๒๑

ข้อพิพาทใด ๆ ซึ่งหากจะเกิดขึ้น ระหว่าง อัครภาคีผู้ทำ
สัญญาทั้งสองฝ่ายในเรื่องการตีความที่ถูกต้อง หรือการใช้
บทใด ๆ แห่งสนธิสัญญานั้น ในเมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขอ
ร้อง ก็จะได้เสนอต่อศาลประจํายุติธรรมระหว่างชาติ เว้น
แต่ในกรณีใด ๆ ฉะเพาะราย อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะได้ตกลง
กันให้เสนอข้อพิพาทนั้นต่อสภาตุลาการอื่นใด หรือจําหน่าย
คดีโดยวิธีพิจารณาอย่างอื่นใด

ข้อ ๒๒

อาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาที่จะใช้สนธิสัญญานี้
ในส่วนพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม ได้แก่
สยาม และในส่วนพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และ

พระจักรพรรดิ ได้แก่บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือและ
 อาณาเขตต์ใด ๆ ซึ่งจะได้แจ้งความภาคยานุวัติตามความใน
 ข้อ ๒๔ หรือจะได้บอกกล่าวการขยายตามความในข้อ ๒๓
 ข้อความใด ๆ ในสนธิสัญญานั้น อันกล่าวถึงอาณาเขตต์แห่ง
 อัครภาคีผู้ทำสัญญานั้น ให้ถือว่าหมายถึงบันดาอาณาเขตต์
 แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญานั้น ๆ ที่ใช้สนธิสัญญานั้นอยู่

ข้อ ๒๓

(๑) พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และพระจักรพรรดิ
 จะทรง บอกกล่าว พระราช ประสงค์ ทาง ผู้แทน ของ พระองค์
 ณกรุงเทพ ๆ ที่จะขยาย สนธิสัญญานั้นไปถึง อาณานิคม อาณา
 เขตต์อันพื้นทะเลหรือรัฐอารักขาใด ๆ หรืออาณาเขตต์ ใน
 อาณัติใด ๆ ซึ่งรัฐบาลของพระองค์ ในสหราชอาณาจักรให้
 อำนาจอาณัติอยู่ ก็ได้ และสนธิสัญญานั้นจะได้ขยายไปถึง
 อาณาเขตต์ใด ๆ ที่ระบุไว้ในคำบอกกล่าวนั้นตั้งแต่วันบอก
 กล่าวเป็นต้นไป

(๒) เมื่อสิ้นกำหนดเวลาห้าปี นับแต่วันเริ่มใช้สนธิ
 สัญญานั้นแล้ว อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะเลิกการ
 ใช้สนธิสัญญานี้แก่อาณาเขตต์ใด ๆ ที่ได้ขยายไปถึง ตามบท
 แห่งวรรคก่อน ก็ได้ โดยบอกล่วงหน้าสิบสองเดือน

๑๒๗๔

ข้อ ๒๔

(๑) อัครภาคีผู้ทำสัญญาตกลงกันว่า พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และพระจักรพรรดิ จะทรงแจ้ง ความ ทางทูต เพื่อให้ภคยานุวัติแก่สนธิสัญญานี้ในส่วนสมาชิกใด ๆ ในจักรภพนานาชาติบริติช ซึ่งรัฐบาลมีความประสงค์ให้ภคยานุวัติ ดังกล่าวแล้ว ก็ได้ ภคยานุวัติ ๆ ดัง กล่าวแล้ว จะได้ มีผลตั้งแต่วันแจ้งความเป็นต้นไป

(๒) เมื่อสิ้นกำหนดห้าปี นับแต่วันเริ่มใช้สนธิสัญญา นี้แล้ว อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะเลิกสนธิสัญญา ในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศใด ๆ ซึ่งได้แจ้งความ ภคยานุวัติ ตามความในวรรค ๑ แห่งข้อนี้ ก็ได้ โดยบอกล่วงหน้า สิบสองเดือน

(๓) การแจ้งความใด ๆ ตามความในวรรค ๑ แห่งข้อ นี้ จะรวมทั้งเขตต์สังกัดหรืออาณาเขตต์ ในอาณัติใด ๆ ซึ่ง อยู่ในความปกครองของรัฐบาล แห่งประเทศ ที่ได้มีการแจ้ง ความภคยานุวัตินั้น ก็ได้ และการบอกกล่าวล่วงหน้าใด ๆ ตามความในวรรค ๒ แห่งข้อนี้ ก็ให้ใช้แก่เขตต์สังกัดหรือ อาณาเขตต์ ในอาณัติใด ๆ ดังกล่าวแล้ว ซึ่งรวมอยู่ใน การแจ้งความภคยานุวัตินั้นด้วย

๑๒๗๕

ข้อ ๒๕

(๑) ตราบใดที่ในอาณาเขตใด ๆ ซึ่งกล่าวในข้อ ๒๓ และ ๒๔ ซึ่งมีได้ ใ้ข้บทแห่งสนธิสัญญานี้โดยการภาคยานุวัติ ตามความในข้อ ๒๔ กก็ดี หรือโดยบอกกล่าวการขยายตาม ความในข้อ ๒๓ กก็ดี ของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในสยาม ได้รับผลประติบัติซึ่งเป็นการอนุเคราะห์ เท่ากับที่ให้แก่ของที่ ผลิตหรือทำหัตถกรรมใน ประเทศต่างด้าวอื่นใด ของที่ผลิต หรือทำหัตถกรรมในอาณาเขตที่ตั้งกล่าวแล้ว จะได้อยู่ไปไกล ผล ประติบัติ ในสยามซึ่ง เป็นการอนุเคราะห์ เท่ากับที่ให้ แก่ ของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในประเทศต่างด้าวอื่นใดด้วยกัน

(๒) ของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในปาเลสไตน์ จะไม่ ถูกตัดทาง ที่จะ ได้รับคุณประโยชน์จากข้อนี้โดยเฉพาะเหตุ ที่ปาเลสไตน์จะได้ ให้เอกสิทธิศุลกากรพิเศษใดๆ แก่ของที่ ผลิตหรือทำหัตถกรรมในรัฐใดๆ ซึ่งใน ค. ศ. ๑๙๑๔ เป็น อาณาเขตร่วมอยู่ โดย สัน เชน ใน เติร์ก ฝ้าย เอเซีย หรือ อารเบีย

ข้อ ๒๖

สนธิสัญญานี้ นับแต่วันเริ่มใช้ ก็ให้ ใช้แทนสนธิสัญญา ทั่วไปและสนธิสัญญาพาณิชย์และการเดินเรือ ซึ่งได้ลงนาม

กันตลอดจนเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๕ และนับ
แต่วันทว่านี้ สนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๒๕ ดังกล่าวแล้ว และ
ข้อตกลงและความตกลงทั้งปวงที่เป็นอุปกรณ์แก่สนธิสัญญา
นั้น ซึ่งได้ทำขึ้นหรือมีอยู่ระหว่างอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสอง
ฝ่าย จะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

แต่ทว่า บทว่าด้วยอาณาเขตต์ในสนธิสัญญาซึ่งลงนามกัน
ณกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๐๕ และภาค
ผนวกสนธิสัญญานั้น กับทั้งบทสนธิสัญญาทั้งปวงที่ใช้อยู่
ณวันที่ ๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗ ซึ่งกำหนดหรือปักปัน
เขตต์แดนระหว่างสยามกับดินแดนหรือรัฐอารักขาบริติช
นั้น ให้คงใช้อยู่ต่อไป

ข้อ ๒๗

(๑) สนธิสัญญาอันจะได้รับสัตยาบัน และสัตยาบัน
ทั้งสองฝ่ายจะได้แลกเปลี่ยนกันณกรุงเทพฯ ฯ โดยเร็วที่สุด
ที่จะเป็นไปได้ สนธิสัญญาจะได้เริ่มใช้ ในทันทีที่แลกเปลี่ยน
สัตยาบันกัน และให้คงใช้ต่อไปเป็นกำหนดเวลา
๕ ปี

(๒) ในกรณีอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มิได้
บอกกล่าวแก่ อีกฝ่ายหนึ่ง ๑๒ เดือน ก่อนสิ้นกำหนด ๕ ปี

ตั้งกล่าวแล้ว ในเจตนาที่จะเลิกสนธิสัญญานี้ก็ให้คงให้อยู่ต่อไป จนกว่าจะสิ้นกำหนด ๑๒ เดือน นับแต่วันที่จะได้บอกกล่าวเจตนาเช่นว่านั้น (๓) การเลิกสนธิสัญญานี้จะไม่มีผลสิ้น สนธิสัญญา ข้อตกลง หรือความตกลงใด ๆ ที่ได้ยก เลิกโดย สนธิสัญญานี้หรือ สนธิสัญญา ก่อน ๆ ระหว่าง อัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย

(๔) การบอกกล่าวตามความในวรรค ๒ แห่งข้อนี้ จะไม่กระทบต่อการใช้สนธิสัญญาระหว่างสยามกับประเทศหรือ อาณาเขตใด ๆ ซึ่งได้มีการแจ้งความภาคยานุวัติตามความ ในข้อ ๒๔

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ได้ลงนาม และประทับตราสนธิสัญญานี้ไว้เป็นสำคัญ

ทำคู่กันเป็นสองฉบับณกรุงเทพฯ เมื่อวันที่สี่สิบสาม เดือนที่แปดพุทธศักราช สองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวันที่ ยี่สิบสาม พฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนามและประทับตรา) หลวงประดิษฐมนูธรรม

(ลงนามและประทับตรา) จ. ครอสบี

โปรโตคอล

ในขณะที่จะดำเนินการลงนามกันวันนี้ในสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือ ผู้มีอำนาจเต็มแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

๑. เป็นที่เข้าใจกันว่า ในสนธิสัญญาดังกล่าวแล้ว ซึ่งให้โปรโตคอลนี้เป็นส่วนประกอบอยู่นั้น

(๑) คำว่า “คนในบังคับ แห่งอัครราชผู้ทำ สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (หรือของอีกฝ่ายหนึ่ง)” นั้น ๑) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม ให้หมายถึง คนในบังคับทั้งปวงของพระองค์และ ๒) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และจักรพรรดิ ให้หมายถึง คนในบังคับทั้งปวงของพระองค์และบุคคลทั้งปวง ที่อยู่ในอารักขาของพระองค์

(๒) คำว่า “เรือแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (หรือของอีกฝ่ายหนึ่ง)” นั้น ๑) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม ให้รวมทั้งเรือทั้งปวงที่จดทะเบียน ตามกฎหมายสยาม และ ๒) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมหา

กษัตริย์และพระจักรพรรดิ ให้รวมทั้งเรือทั้งปวงที่ จดทะเบียนตามกฎหมายแห่งส่วนใด ๆ ในจักรภพ นานาชาติบริติช รวมทั้งอาณาเขตต์ใด ๆ ที่อยู่ใน อธิปไตยของอารักขาอริราชย์ หรืออาณัติของพระองค์

(๓) ถ้อยคำว่า “บริษัท” แห่งประเทศใด ๆ และ ถ้อยคำว่า “บริษัทแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง (หรือของอีกฝ่ายหนึ่ง)” ให้หมายถึง บันดาบริษัทจำกัด และอื่น ๆ ห้างหุ้นส่วน และ สังคมทั้งปวง ซึ่งก่อขึ้นเพื่อพาณิชย์ การคลัง อุตสาหกรรม การขนส่ง หรือธุรกิจอื่นใด และ จัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายซึ่งมีชื่ออยู่ในประเทศ นั้นหรือในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่าย นั้นแล้วแต่กรณี และ

(๔) คำว่า “ประเทศต่างดาว” นั้น ๑) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม ให้หมายถึงประเทศ ที่มีชื่ออาณาเขตต์อยู่ในอธิปไตยของพระองค์ และ ๒) เท่าที่เกี่ยวกับพระบาท สมเด็จพระมหากษัตริย์และพระจักรพรรดิ ให้หมายถึงประเทศ ที่มีชื่ออาณาเขตต์อยู่ในอธิปไตย อารักขา อริราชย์ หรืออาณัติของพระองค์

๒. เป็นที่เข้าใจกันว่า ในการตั้งปวงที่มีบทบัญญัติผล
 ประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองไว้ ในสนธิสัญญานี้ คนในบังคับ
 บริษัท และเรือแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
 และ ของ ที่ผลิต หรือทำ หักดกรรมในอาณาเขตต์ ของ แต่ละ
 ฝ่ายนั้น อีกฝ่ายหนึ่งจะไม่ประติบัติให้ ได้รับอนุเคราะห์น้อย
 กว่าคนในบังคับหรือพลเมือง บริษัท และเรือแห่งประเทศ
 ต่างตัวอื่นใด หรือของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในประเทศ
 เช่นว่านี้

๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับ อนุ
 เคราะห์ ยิ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ ในข้อ ๑ แห่งสนธิสัญญานี้ เพื่อ
 ประโยชน์แก่คนในบังคับ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่าย
 นั้น เป็นอันให้แก่คนในบังคับเช่นว่านี้ จะมีถิ่นที่อยู่ใน
 อาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งหรือไม่ก็ตาม

๔. บททั้งปวง แห่ง สนธิสัญญานี้ ที่ บัญญัติ การให้ ผล
 ประติบัติซึ่งให้แก่ประเทศ ต่างตัวที่ได้รับ อนุเคราะห์ ยิ่งนั้น
 จะได้ตีความให้หมายความว่า ผลประติบัติเช่นนั้นจะได้ให้ โดย
 พร้อมกันและโดยไม่มีเงื่อนไข

๕. เป็นที่เข้าใจกันว่า คำว่า “ข้อห้ามหรือข้อกักัดซึ่ง
 ตั้งบังคับเพื่อคุ้มครองสาธารณสุข” ในข้อ ๘ (๒) (๔) (ค)

นั้น รวมทั้ง “ข้อห้ามหรือข้อจำกัดซึ่งตั้งบังคับแก่การนำเข้า การนำออก หรือการขายอัลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มอัลกอฮอล์” ด้วย

๖. เป็นที่เข้าใจกันว่า บทแห่งข้อ ๕ จะไม่ถือว่าเป็น การตีบทหนักที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะตั้งอัตรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขนานน้ำสุรานั้นเข้ามาต่างกับการ ขานน้ำสุราที่รัฐทำหรือออกใบอนุญาตให้ทำ

๗. เป็นที่เข้าใจกันว่า สนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งลงนามกันณกรุงเตหะราน์ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๑ และอนุสัญญาการอนุญาตโตตุลาการ ซึ่งลงนามกันณลอนดอน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น ไม่รวมอยู่ใน คำว่า “ข้อตกลงและความตกลงทั้งปวง ที่มีอนุปกรณณ์แก่ สนธิสัญญานั้น” ในข้อ ๒๖

๘. เป็นที่เข้าใจกันว่า บทกำหนดซึ่งมีอยู่ในสนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันกระทบ, ใช้แทน หรือแก้ไขกฎหมายและข้อ บังคับใด ๆ ว่าด้วยการแปลงชาติ การอพยพเข้า และความ สงบเรียบร้อยสาธารณะซึ่งใช้อยู่หรือจะได้ตราขึ้นใน อาณา เขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ด้วยประการ ใด ๆ ถ้าหากว่าไม่เป็นวิธีการเลือกปฏิบัติซึ่งมุ่งกระทำ ละเพาะต่อคนในบังคับแห่งภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

๑๒๘๒

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้าง
ทำนได้ลงนาม และประทับตราไว้เป็นสำคัญ เมื่อวันที่
ยี่สิบสาม เดือนที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ
ตรงกับวันที่ยี่สิบสาม พฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อย
สามสิบเจ็ด.

(ลงนามและประทับตรา) หลวงประดิษฐมนูธรรม

(ลงนามและประทับตรา) จ. ครอบบัว

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๑๕๓๗

ท่านอัครราชทูต

อนุสนธิข้อ ๑ (๒) (ก) แห่งสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือ ระหว่างสยามกับ สหราชอาณาจักรซึ่งลงนามกันวันนั้นนั้น ข้าพเจ้าขอเรียน พล.ฯ ท่านว่า ตราบใดที่สนธิสัญญาตั้งกล่าวแล้วเอาไว้ช้อยู่ คนในบังคับและบุคคลในอารักขาและบริษัทบริติช ที่จดทะเบียน ในอาณาเขตต์ที่ใช้สนธิสัญญานั้น จะได้รับอนุญาตให้ ได้มา ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์ ในสยาม เพื่อประโยชน์แก่การเป็นถิ่นที่อยู่ พาณิชย์ อุตสาหกรรม การศาสนาและการกุศล กับทั้งเพื่อใช้เป็นสุสาน แต่การได้มาซึ่งที่ดินแห่งสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น จะได้ส่งวนไว้ให้แก่คนในบังคับสยาม แต่ถึงอย่างไรดี สิทธิทุกอย่างในที่ดินใด ๆ ซึ่งคนในบังคับและบุคคลในอารักขาหรือบริษัทบริติชที่จดทะเบียนในอาณาเขตต์ที่ใช้สนธิสัญญานี้ได้มาแล้ว หรือจะได้อำนาจไปโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น จะได้เป็นที่คุ้ม

๑๒๘๔

เกรง ในกรณีที่เวเนคืนสิทธิใด ๆ ดังกล่าวแล้ว จะได้ใช้คำ
ทำขัญให้ตามสมควร

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ

พณ ฯ

เซอร์ โจเซอห์ กรอสบี เค. บี. อี., ซี. ไอ. อี.,

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

สถานทูตบริติช

กรุงเทพฯ ฯ

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่านลงวันนั้น ซึ่งมีข้อความดังต่อไปนี้

“อนุสนธิข้อ ๑ (๒) (ก) แห่งสนธิสัญญาการพาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างสยามกับสหราชอาณาจักรซึ่งลงนามกันวันนั้นนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนพณ ฯ ท่านว่า ตราบไต่ที่สนธิสัญญาดังกล่าวแล้วคงใช้อยู่ คนในบังคับและบุคคลในอารักขา และบริษัทบริติชที่จดทะเบียนในอาณาเขตต์ที่ใช้สนธิสัญญานั้นจะได้รับอนุญาตให้ ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ในสยามเพื่อประโยชน์แก่การเป็นถิ่นที่อยู่ พาณิชย์ อุตสาหกรรม การศาสนาและการกุศล กับทั้งเพื่อใช้เป็นสุสาน แต่การได้มาซึ่งที่ดินแห่งสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น จะได้สงวนไว้ให้แก่คนในบังคับสยาม แต่ถึงอย่างไรก็ดี สิทธิทุกอย่างในที่ดินใดๆซึ่งคนในบังคับและบุคคลในอารักขาหรือบริษัทบริติชที่จดทะเบียนในอาณาเขตต์ซึ่งใช้สนธิสัญญานั้นได้มาแล้วหรือ

๑๑๘๖

จะได้มาต่อไปโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น จะได้เป็นที่คุ้มเกรง
ในกรณีที่เวนคืนสิทธิใดๆ ดังกล่าวแล้ว จะได้ใช้ค่าทำขวัญ
ให้ตามสมควร”

๒. รัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้
จดจำคำแถลงของท่านซึ่งมีอยู่ใน จุดหมายเหตุอันไว้ โดยถูกต้อง
แล้ว

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอบงำ

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

พน. ๑

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ๑

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

อนุสนธิสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือระหว่าง
สยามกับสหราชอาณาจักรซึ่งลงนามกันวันนั้น ข้าพเจ้า
ขอเรียนพล.ฯ ท่านว่า ในกรณีที่ในสยามจะ ได้มีการตั้ง

(ก) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของซึ่งในการผลิตหรือ
การค้าอยู่ในบังคับหรือจะได้อยู่ในบังคับต่อไปแห่งการผูก
ขาดภายในประเทศซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบหรือควบคุมหรือ

(ข) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของอันคล้ายคลึงกับสิ่ง
ของในบ้านเมืองซึ่งกฎหมายพื้นเมืองห้ามหรือจำกัดเช่นเดียว
กันในการผลิต การค้า หรือการขนส่งภายใน
ในกรณีเหล่านี้ รัฐบาลสยามจะได้ตีความบทแห่งข้อ ๘

(๒) ๑) และ ๒) ให้หมายความว่าสหราชอาณาจักรและ
อาณาเขตอื่น ๆ ที่ใช้สนธิสัญญาดังกล่าวแล้ว จะได้รับ
ผลประโยชน์อย่างเดียวกันกับที่ให้แก่ประเทศต่างตัวอื่นใด
เพียงเท่าที่ภาวะซึ่งมีอยู่ในสหราชอาณาจักรหรือประเทศอื่น ๆ
ที่ใช้สนธิสัญญาเช่นว่านั้น แล้วแต่กรณี เป็นอย่างเดียวกับ

๑๒๘๘

ที่มีอยู่ในประเทศต่างตั้งกล่าวแล้ว

๒. ข้าพเจ้าขอพณ ฯ ท่านได้กรุณาจดจำความเจตนา
แห่งรัฐบาลสยามในเรื่องนี้ไว้ด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พณ ฯ

เซอร์ โจเซอห์ กรอสบี เค.บี.อี., ซี.ไอ.อี.,

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

สถานทูตบริติช

กรุงเทพฯ ฯ

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

อนุสนธิสนธิสัญญาการพาณิชย์ และการเดินเรือระหว่าง สหราชอาณาจักรกับสยามซึ่งลงนามกันวันนั้น ข้าพเจ้า ขอเรียนพล ฯ ท่านว่า ในกรณีที่อยู่ในสหราชอาณาจักรหรือใน อาณาเขตใด ๆ ที่ใช้สนธิสัญญาเช่นวันนั้นจะได้อำนาจตั้ง

(ก) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของซึ่งในการผลิตหรือ การค้าอยู่ในบังคับหรือจะได้อยู่ในบังคับต่อไปแห่งการผูกขาด ภายในประเทศซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบหรือควบคุมหรือ

(ข) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของอันคล้ายคลึงกับสิ่ง ของในบ้านเมืองซึ่งกฎหมายพื้นเมืองห้ามหรือจำกัดเช่นเดียว กันในการผลิต การค้า หรือการขนส่งภายใน ในกรณีเหล่านี้ รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะได้อำนาจความบท แห่งข้อ ๘ (๒) ๑) และ ๒) ให้หมายความว่า สยามจะได้อำนาจ รับผิดชอบที่อย่างเดียวกับที่ให้แก่ประเทศต่างตัวอื่นใด เพียงเท่าที่ภาวะซึ่งมีอยู่ในสยาม เป็นอย่างเดียวกับที่มีอยู่ ในประเทศต่างตัวตั้งกล่าวแล้ว

๑๒๕๐

๒. ข้าพเจ้าขอพน ๆ ท่านได้กรุณาจดจำความเจตนา
แห่งรัฐบาลสหราชอาณาจักรในเรื่องนี้ไว้ด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ทรอสบี

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระ

พน ๆ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

สถานทูตบริติช

กรุงเทพฯ ฯ

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ข้าพเจ้าขอเสนอว่าให้คงใช้คำมั่น
สัญญาตามข้อกำหนดในข้อ ๔ แห่งสนธิสัญญาระหว่างสห
ราชอาณาจักรสยามเพื่อตรวจแก้อัตราค่าศุลกากรของสนธิสัญญา
ต่าง ๆ แห่งกันและกัน ซึ่งลงนามกัน ณ ลอนดอน เมื่อวันที่
๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น ดังต่อไปนี้

“ เรือรบแห่งจักรวรรดิผู้ทำสัญญาจะเข้ามา พัก
อยู่และทำการซ่อมแซมใน เมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
ฝ่ายหนึ่งซึ่งให้เรือรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึงก็ได้ ทั้งนี้
จะได้ปฏิบัติตามข้อบังคับและจะได้อุปโภคเกียรติยศ
อาณาประโยชน์ เอกสิทธิ และความยกเว้นใน
นั้น ๆ อย่างเดียวกับที่ยอมให้ตนนั้นหรือจะได้ออม
ให้ต่อไปแก่เรือรบแห่งชาติใด ๆ อื่น ”

๒. ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่า จดหมายเหตุผลฉบับนี้
กับหนังสือตอบของพวก ฯ ท่านมีข้อกำหนดเช่นเดียวกันนั้น

๑๒๕๒

ให้ถือว่าเป็นการทำหลักฐานความตกลงซึ่งได้กระทำกันใน
เรื่องด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอบบัว

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระ

พณ ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ในการตอบจดหมายเหตุของท่านลงวันนั้น ข้าพเจ้า
ขอสนองตามคำเสนอซึ่งมีอยู่ในจดหมายเหตุนั้น ว่าให้
คงใช้คำมั่นสัญญาตามข้อกำหนดในข้อ ๔ แห่งสนธิสัญญา
ระหว่างสยามกับสหราชอาณาจักรเพื่อตรวจแก้ข้อตกลงทาง
สนธิสัญญาระหว่างกันและกัน ซึ่งได้ลงนามกันณลอนดอน
เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น ตั้งต่อไป

“ เรือรบแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาจะเข้ามา พัก
อยู่และทำการซ่อมแซมในเมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
ฝ่ายหนึ่งซึ่งให้เรือรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึงก็ได้ ทั้งนี้
จะได้ปฏิบัติตามข้อบังคับและจะได้อุปโภคเกียรติยศ
อาณาประโยชน์ เอกสิทธิ และความยกเว้นในที่
นั้น ๆ อย่างเดียวกับที่ขอมให้ฉบับนี้หรือจะได้ขอม
ให้ต่อไปแก่เรือรบแห่งชาติใด ๆ อื่น ”

๒. ข้าพเจ้าขอสนองตามคำเสนอของท่านที่ให้ถือว่า
จดหมายเหตุของท่านกับจดหมายเหตุตอบฉบับนี้เป็น การ
ทำหลักฐานความตกลงซึ่งได้กระทำกันในเรื่องนี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต
(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พณ ฯ |

เซอร์ โจเซอาร์ ทรอสบี เค.บี.อี., ซี.ไอ.อี.,
อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
กรุงเทพ ฯ

คำแปล

สถานทูตบริติช

กรุงเทห์ ฯ

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

อนุสนธิข้อ ๒๖ แห่งสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างสหราชอาณาจักรกับสยามซึ่งลงนามกันวันนี้ และเนื่องจากการยกเลิกความตกลงว่าด้วยการจดทะเบียนคนในบังคับบริติชในสยามซึ่งลงนามกันณกรุงเทห์ ฯ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๕๕ ตั้งได้ขยายออกไปตามความในจดหมายเหตุลงวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๑๐ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เสนาบดีว่าการต่างประเทศแห่งสยามได้ทรงมีไปยังอัครราชทูตอังกฤษณกรุงเทห์ ฯ นั้น ตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขอให้ทำความตกลงกันระหว่างรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ กับรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ฝ่ายสยามอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ความยกเว้นจากการรับราชการที่บังคับในกองทัพประจำกองรักษาการแห่งชาติมิลิตารี หรือตำรวจฝ่ายสยามแก่บุคคลซึ่งเกิดในสยามก่อนวันเริ่มใช้สนธิสัญญาฯ ซึ่งในขณะ

นั้นบิดาได้เป็นคนในบังคับบริติชหรือเป็นบุคคลในอารักขา
แห่งพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์และพระจักรพรรดิที่เกิด
ภายนอกสยาม

๒. ถ้ารัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระสยามสนองตาม
คำเสนอนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่าให้ถือจดหมาย
เหตุฉบับนี้และหนังสือตอบของพล ฯ ท่านมีความตามนัย
ข้างบนนี้ว่าเป็นการประกอบและทำหลักฐาน ความตกลงซึ่ง
ได้กระทำกันระหว่างรัฐบาลทั้งสองในเรื่องนี้

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอบบี

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระ

พล ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

๒๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่านลงวันวันเริ่มข้อความดังต่อไปนี้

“อนุสนธิข้อ ๒๖ แห่งสนธิสัญญาการพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างสหราชอาณาจักรกับสยามซึ่งลงนามกันวันและเนื่องจากการยกเลิกความตกลงว่าด้วยการจดทะเบียนในบังคับบริติชในสยามซึ่งลงนามกันณกรุงเพท ฯ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๘๘ ตั้งได้ขยายออกไปตามความในจดหมายเหตุลงวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๐ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เสนาบดีว่าการต่างประเทศแห่งสยามได้ทรงมีไปยังอัครราชทูตอังกฤษณกรุงเพท ฯ นั้น ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าขอเสนอให้ทำความตกลงกันระหว่างรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในสหราชอาณาจักรฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ความยกเว้นจากการรับราชการที่บังคับในกองทัพประจำกองรักษาการแห่งชาติ มิสเซีย หรือตำรวจฝ่ายสยามแก่บุคคลซึ่งเกิดในสยามก่อนวันเริ่มให้สนธิสัญญา

ซึ่งใน ขณะนั้นบิดาได้เป็นคนในบังคับบริติชหรือเป็นบุคคลใน
อารักขา แห่ง พระบาทสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ และ พระจักร
พรรดิที่เกิดภายนอกสยาม

๒. ถ้ารัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระสยามสนองตาม
คำเสนอแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่าให้ถือจดหมาย
เหตุฉะบับนี้และหนังสือตอบของพล ฯ ท่านมีความตามนัย
ข้างบนนี้ว่าเป็นการประกอบและระเบียนความตกลงซึ่งได้ยุติ
กันระหว่างรัฐบาลทั้งสองในเรื่องนี้

ในการตอบ ข้าพเจ้าขอตอบว่ารัฐบาลแห่งพระบาท
สมเด็จพระสยามตกลงตามคำเสนอข้างบนนี้

จดหมายเหตุฉะบับนี้กับจดหมายเหตุของท่าน ตั้งกล่าว
แล้วนั้น ให้ถือว่าเป็นการประกอบและทำหลักฐานความ
ตกลงซึ่งได้กระทำกันในเรื่องนี้

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พล ฯ

เซอร์ โจเซอาร์ท ครอสบี เค.บี.อี., ซี.ไอ.อี.,

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระสยามบริเตน

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

สถานทูตบริติช

กรุงเทพฯ ฯ

๓๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอเรียนให้พณ ฯ ท่านทราบว่า ในบังคับแห่งการถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สหราชอาณาจักรรับว่า สิทธิซึ่งคนในบังคับสยาม และเรือ บริษัท และสินค้าสยาม ได้รับอยู่ในสหราชอาณาจักร และในสเตรตส์เซตเติลเมนส์ และรัฐมลายูในอารักขาของอังกฤษตามสนธิสัญญาระหว่างอังกฤษกับสยาม ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น ให้คงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะใช้สนธิสัญญาฉบับใหม่ แต่เป็นกำหนดไม่เกินสี่เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๓ เป็นต้นไป.

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) จ. ครอสบี

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พณ ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอเรียนให้พลๆ ท่านทราบว่า ในบังคับแห่งการ
ถ้อยที่ถ้อยประติบัติต่อกัน และในบังคับแห่งความเห็นชอบ
ของสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลสยามรับว่า สิทธิซึ่งคนใน
บังคับอังกฤษและคนในอารักขาของอังกฤษ และเรือบริษัท
และสินค้าของอังกฤษ ได้รับอยู่ในประเทศสยามแต่ก่อน
ตามสนธิสัญญาระหว่างสยามกับอังกฤษ ค.ศ. ๑๘๒๕ นั้น ให้
คงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะให้สนธิสัญญาฉบับใหม่ แต่เป็น
กำหนดไม่เกินสี่เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ค.ศ.
๑๙๓๗ เป็นต้นไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต
(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พล.ฯ

เซอร์ โจเซอห์ ครอบส์ เค.บี.อี., จี.ไอ.อี.,

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
กรุงเพท ๗

พ. ๑๓๔๖๓/๒๔๘๐

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๑๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๘

อัครราชทูต

อนุสนธิจดหมายเหตุแลกเปลี่ยน ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗ ระหว่างรัฐบาลสยามกับรัฐบาลสหราชอาณาจักร เพื่อให้คงใช้สิทธิตามสนธิสัญญาฉบับวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๕ ไปชั่วคราวนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนพล ๆ ท่านว่า จดหมายเหตุแลกเปลี่ยนนี้ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรโดยถูกต้อง แต่เมื่อวันที่ ๑๔ เดือนนี้

ข้าพเจ้าขอถือ โอกาสนี้ แสดงความนับถืออย่างขึงมายัง ท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พล ๆ

เซอร์ โจเซอห์ ครอบสบี เค.บี.อี., ซี.ไอ.อี.,

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กรุงเทพ ฯ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๒๓)

๑๓๐๒

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมใน
กระทรวงเกษตรราชการ (ฉบับที่ ๓)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเกษตรราชการ
พุทธศักราช ๒๔๗๘ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเกษตรธิการ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงเกษตรธิการ พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ กรมป่าไม้แบ่งส่วนราชการดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. สำนักงานเลขานุการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกสถิติ และทะเบียน

๒. กองคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลัง) แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกส่วนกลางและพัสดุ
- (๒) แผนกส่วนท้องถิ่น

๓. กองโรงเรียน

๔. กองคุ้มครอง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกสำรวจรังวัด
- (๒) แผนกสงวน
- (๓) แผนกการอนุญาตทำป่าไม้

๕. กองบำรุงรักษาป่า แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกโครงการ
- (๒) แผนกบำรุง

๖. กองค้นคว้าของป่า แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกทดสอบ
- (๒) แผนกตำรา

๗. กองท่าไม้

๗. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

เจ้าพนักงานท่าไม้ภาค

เจ้าพนักงานท่าไม้ช่วย

พนักงานท่าไม้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หน้าที่ราชการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลตพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๒๔)

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์
เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ในเขตต์เพลิงไหม้
ที่ตำบลศาลเจ้าเก่า อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่ตำบลศาลเจ้าเก่า อำเภอ
สามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐ เป็นการสมควรควบคุมการก่อสร้างในบริเวณ
เพลิงไหม้นั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓

แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลศาลเจ้าเก่า อำเภอสามพันวงษ์ จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้บทแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ทุกมาตราในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตำบลศาลเจ้าเก่า อำเภอสามพันวงษ์ จังหวัดพระนคร ปรากฏตามแผนที่ต่อท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๒๙)

๑๓๐๘

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับไรชเยอรมัน

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับไรชเยอรมัน ซึ่งได้ลงนามกัน
ณกรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
มีบทในข้อ ๒๕ (๑) ว่า จะได้ใช้บังคับตั้งแต่วันแลกเปลี่ยน
สัตยาบันเป็นต้นไป และ

โดยที่สัตยาบันของ ทั้ง สองฝ่าย ได้แลกเปลี่ยนกันที่
กระทรวงการต่างประเทศกรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ฉะนั้น สนธิสัญญานี้ จึงเป็นอันใช้บังคับแก่ราชอาณาจักร
สยาม และไรชเยอรมันตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึงประกาศ
ด้วยคัด

๑๓๐ ๕

(๑) โปรรโตคลากคผนวก

(๒) จดหมายเหตุแตกเปลี่ยน อนุสนธิข้อ ๑ (๓)

ว่าด้วยการจ้างกรรมกรต่างประเทศ

ประกาศมาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

ประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๓๑)

สนธิสัญญาทางไมตรี
พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่าง
ราชอาณาจักรสยาม กับไรชเยอรมัน

พระบาทสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งสยาม และท่าน
พีห์เรอร์และนายกรัฐมนตรี้แห่งไรชเยอรมัน มีความ
ปรารถนาที่จะยังความสัมพันธ์ทางมิตรภาพและความเข้าใจ
อันดี ซึ่งมีอยู่โดยผาสุก ระหว่างรัฐทั้งสอง ให้มั่นคง
แข็งแรงยิ่งขึ้น และตระหนักว่า การนี้ไม่มีทางสำเร็จได้ดี
กว่าที่จะตรวจแก้บันดาสนธิสัญญาซึ่งมีอยู่ระหว่างประเทศ
ทั้งสองเท่าทุกวันนี้ จึงได้ตกลงกระทำการตรวจแก้เช่นว่า
นี้ให้สมบูรณ์โดยอาศัยหลักการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน หลัก
ความเป็นธรรมและหลักคุณประโยชน์แก่กันและกัน และ
เพื่อการนี้ ได้แต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย กล่าวคือ
ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งสยาม: หลวง
ประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ

ฝ่ายท่านพีห์เรอร์และนายกรัฐมนตรี้แห่งไรชเยอรมัน:
ดร. วิลเฮลมุ โทมัส อัครราชทูต ณกรุงเทพ ฯ

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย ให้แก่กันและกัน และได้ตรวจเห็นว่า เป็นไปตามแบบที่ดี และถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงกันเป็นข้อ ๆ ตั้งต่อไปใน

ข้อ ๑

๑. จะต้องมีสันติภาพเป็นนิมิตและมิตรภาพเป็นนริมิตร ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับโรซเซอร์มัน.

๒. คนชาติแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเข้ามาเดินทาง มีถิ่นที่อยู่และตั้งถิ่นฐาน ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งได้โดยปลอดอุปสรรค และจะออกจากอาณาเขตต์นั้นในเวลาใด ๆ ก็ได้โดยปลอดอุปสรรค แต่ทว่า ต้องปฏิบัติตามบันดากฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศนั้น ทั้งนี้ จะไม่ถูกบังคับด้วยข้อจำกัดหรือข้อตั้งบังคับชนิดใด ๆ จะเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะท้องถิ่น นอกจากที่ตั้งบังคับ หรือจะได้ตั้งบังคับแก่คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง. บทที่ว่ามานี้ จะไม่กระทบต่อสิทธิแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในอันจะตราข้อบังคับว่าด้วยหนังสือเดินทาง และในอันจะปฏิเสธในกรณีเฉพาะแต่ละรายไม่ให้ใบอนุญาตถิ่นที่อยู่แก่คนชาติแห่งภาคอีกฝ่ายหนึ่ง ด้วยเหตุที่เป็นผู้ต้องโทษตามคำพิพากษาของศาล หรือ เพื่อเหตุ

แห่งความมั่นคงภายในและภายนอกของรัฐ หรือเพื่อการ
ตำรวจควบคุมคนยากจน การสาธารณสุข และศีลธรรม

๓. คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายมีเสรีภาพ
เท่าเทียมกับคนชาติแห่งรัฐอื่นที่อยู่ เพียงเท่าที่กฎหมาย
ท้องถิ่นอนุญาต หรือเท่าเทียมกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยิ่ง ในอันจะกระทำการเหล่านี้ในอาณาเขตต์ของ
อีกฝ่ายหนึ่งได้ คือ บำเพ็ญการศาสนา การศึกษาอบรม
และการกุศล และดำเนินการพาณิชย์ หัตถกรรม การค้า
การแสวงอุตสาหกรรมวิชาชีพ การแสวงศึกษา และค้นคว้า
ใดๆ; เข้าที่ดินเพื่อประโยชน์แก่การเป็นถิ่นที่อยู่ การ
พาณิชย์ การอุตสาหกรรม การศาสนา การกุศล และการ
อื่นๆที่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อใช้เป็นสุสาน; ไร้ตัว
แทนตามที่คนเลือกสรร และโดยทั่วไป กระทำการใดๆ
ที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นแก่การค้า กับโดยจะเพาะอย่างยิ่ง
เป็นเจ้าของ เช่า หรือยึดถือโรงเรือน โรงหัตถกรรม คลัง
สินค้า และโรงร้าน.

๔. คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะ
ได้รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็น เนื่องนิจในอาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับตัวตนและทรัพย์สินของตน

และในการนี้จะได้อุป โภกสิทธิและเอกสิทธิอย่างเดียวกับ
ที่ให้ หรือจะได้ให้ แก่คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่ ทั้งนี้ต้อง
ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งตั้งบังคับแก่คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่.

๕. อย่างไรก็ดี จะได้รับยกเว้นในอาณาเขตต์ของอีก
ฝ่ายหนึ่ง จากการรับราชการทหารที่เกณฑ์ ไม่ว่าจะทางบก
ทางทะเล หรือทางอากาศ ไม่ว่าจะในกองทัพประจำ หรือ
ในกองรักษาการแห่งชาติ หรือในมิลิเชีย; จากการอุดหนุน
ห้วงปวง ไม่ว่าจะเงินหรือเป็นของ ที่ตั้งบังคับแทนการ
รับราชการทหารด้วยตนเอง และจากการชุมนุมที่บังคับ หรือ
การอุดหนุนราชการทหารห้วงปวง ในยามสันติภาพก็ดี หรือ
ในยามสงครามก็ดี จะไม่ถูกบังคับด้วยการเลือกเกณฑ์ ใน
ราชการทหารนอกจากที่ตั้งบังคับแก่คนชาติพื้นเมือง และ
ต่างฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนอันจะพึงใช้ให้แก่คน
ชาติพื้นเมืองตามบันดากฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศแต่ละฝ่าย.
ทั้งนี้คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะไม่ถูก
ประติบัติในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งให้ ได้รับอนุเคราะห์
น้อยกว่าคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง.

๖. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำ สัญญาแต่ละฝ่ายจะได้อุป
โภคเสรีภาพบริบูรณ์ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ในการ

เชื่อถือโดยบริสุทธิ์ใจ และในบังคับแห่งบันดาศักดิ์หมาย
กฎ และข้อบังคับในท้องที่ จะได้อุปโภคสิทธิประกอบพิธี
กรรมสักการบูชา จะเป็นการละพาะเอกชน หรือ เป็นการ
สาธารณะก็ตาม.

๗. ใน การตั้งปวงที่เกี่ยวกับการแสวงอุตสาหกรรม
การอาชีพและวิชาชีพ คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่
ละฝ่ายจะได้อยู่ในฐานะอย่างเดียวกันกับ คนชาติแห่งชาติที่
ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง
โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

๘. ใน การตั้งปวงที่เกี่ยวกับการได้มา การจำหน่าย
และการเป็นเจ้าของบันดาศักดิ์ในทรัพย์สินทุกอย่าง คนชาติ
แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะได้อยู่ในฐานะอย่างเดีว
กันกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับ อนุเคราะห์ยิ่ง ตลอดทั่ว
อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นการ
ถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ข้อ ๒

๑. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะ
ได้อุปโภคผลประติบัติ และความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่และ
ศาลในการรักษา ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่าง

เดียวกันกับคนชาติแห่งรัฐอื่นที่อยู่ทุกประการ สำหรับตัวตน และสำหรับทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์ของตนในเรื่อง ค่าภาระ (ภาษีและอากร) ค่าธรรมเนียมเท่าที่มีสาระสำคัญ เป็นภาษี และค่าภาระอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน

๒. บทแห่งข้อนี้ให้ใช้แก่นิติบุคคลและบริษัทซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๖ เช่นเดียวกัน.

ข้อ ๓

เคหะสถาน คลังสินค้า โรงหัตถกรรม และโรงงาน และทรัพย์สินอื่น ๆ ทั้งปวงของคนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง และสถานที่ทั้งปวงซึ่งเกี่ยวเนื่องกัน และใช้เพื่อเป็นถิ่นที่อยู่ หรือเพื่อการพาณิชย์ ย่อมเป็นที่คุ้มเกรง. ไม่พึงยอมให้ดำเนินการเข้าตรวจหรือค้นอาคาร และสถานที่ใด ๆ ดังกล่าวแล้ว หรือสอดดู หรือตรวจสมุดกระดาตเอกสาร หรือบัญชี เว้นแต่จะกระทำตามเงื่อนไขและแบบที่บัญญัติไว้ในบันดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับสำหรับคนชาติแห่งรัฐอื่นที่อยู่.

ข้อ ๔

๑. ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจำเป็นต้องขอห้ามหรือข้อจำกัดการนำเข้าหรือการนำของออก ก็จะได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของอีกฝ่ายหนึ่งตามสมควร.

๒. บทที่ว่ามานี้ มิให้ใช้แก่ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งนำเข้าหรือสิ่งนำออกตั้งจะกล่าวต่อไป ตราบเท่าที่ข้อห้ามหรือข้อจำกัดนั้น ๆ เป็น อันใช้แก่บันดาประเทศทั้งปวงเช่นเดียวกัน หรือแก่บรรดาประเทศซึ่งมีภาวะอย่างเดียวกัน คือ:

- ๑) ข้อห้าม หรือ ข้อจำกัดเครื่องอุปกรณการสงคราม และในพฤติการณ์ใช้ธรรมดา สัมภาระอื่น ๆ ที่ต้องการในการสงครามด้วย;
- ๒) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดเพื่อเหตุแห่งความมั่นคงของชาติหรือของประชาชน หรือสาธารณสุข;
- ๓) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของซึ่งเป็น หรือจะได้เป็น วัตถุแห่งการผูกขาด ซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบ หรือควบคุม;
- ๔) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดเพื่อคุ้มครองสัตว์หรือพืชจากโรค หรือโรคร้าย หรือเพื่อป้องกันความเสื่อมพันธุ์ และศูนย์พันธุ์แห่งพืช;
- ๕) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดบันดาสิ่งของที่คล้ายกับสิ่งของในบ้านเมือง ซึ่งกฎหมายพื้นเมืองห้ามหรือจำกัด การผลิต การบริโภค การขาย หรือการขนส่ง ภายในประเทศ เช่นเดียวกัน.

๑๒๑๗

ประกาศ
การเลิกสิทธิอนคัตของฝ่ายเนเธอร์แลนด์ส

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขอให้รัฐบาลเนเธอร์แลนด์สยินยอมด้วยดีในการเลิกสิทธิอนคัต ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ใน ข้อ ๒ แห่ง โปร โทคลว่าด้วยอำนาจศาลสำหรับใช้แก่คน สังกัดชาติเนเธอร์แลนด์สใน กรุงสยาม ละบับ ตัดท้ายหนังสือ สัญญา ทาง พระราชไมตรีระหว่างกรุงสยามกับเนเธอร์แลนด์ส ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงเฮก เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ และ

โดยที่รัฐบาลเนเธอร์แลนด์สได้สละสิทธิอนคัตเช่นว่านี้ด้วยการแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันณกรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ นับแต่วันแลกเปลี่ยนหนังสือต่อกันเป็นต้นไป

จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า สิทธิอนคัตดังกล่าวแล้วเป็นอันเลิกตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

๑๒๑๘

คำแปลหนังสืออัครราชทูตเนเธอร์แลนด์
ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สถานทูตเนเธอร์แลนด์

กรุงเทพ ฯ

๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๘

ท่านรัฐมนตรี

รัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พิจารณาด้วยความเห็นใจ
ในคำขอของรัฐบาลสยาม ให้สละสิทธิถอนคดีจากศาล
สยามที่จำเลยหรือผู้ต้องหาเป็นคนชาติ, คนในอารักขา
เนเธอร์แลนด์ หรือบริษัท บรรษัท หรือสมาคมเนเธอร์แลนด์
อื่น ๆ ซึ่งเนเธอร์แลนด์ได้มาโดยข้อ ๒ แห่งโปรโตคอล
ว่าด้วยอำนาจศาลที่ใช้แก่คนชาติเนเธอร์แลนด์ (คนใน
บังคับและคนในอารักขา) ในราชอาณาจักรสยาม ทัดท่าย
สนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างเนเธอร์แลนด์
กับสยาม ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเฮกเมื่อวันที่ ๘
มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๒๕ นั้น ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

๒. .ตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอเรียน
ท่านฉบับนี้ว่า รัฐบาลเนเธอร์แลนด์พร้อมที่จะยอมตามคำ

๔. ในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับการได้มา การจำหน่าย และการเป็นเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทุกอย่าง บริษัทและสมาคมดังกล่าวแล้วจะได้อยู่ในฐานะอย่างเดียวกันกับบริษัทและสมาคมแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ข้อ ๗

ในการผ่านแดนแห่งสินค้าใด ๆ ที่มาจาก หรือไปยัง อาณาเขตต์ของอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งผ่าน อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งนั้น อัครภาคผู้ทำสัญญาจะใช้ บทแห่งอนุสัญญาและข้อบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพแห่งการผ่านแดน ซึ่งได้ทำกันณบารุเซโลนา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๑๘๒๑

ข้อ ๘

๑. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมมีเสรีภาพที่จะมา โดยพลัดอุปสรรค กับเรือและของบันทุกของตน ยังบันดรินที่ เมืองท่า และแม่น้ำทั้งปวง ใน อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปิดหรือจะได้เปิดให้กระทำการพาณิชย์และการเดินเรือกับต่างประเทศได้ แต่ทว่า ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแห่งประเทศที่ตนมานั้น

๒. อันอากัรภาวะวณัน คำท่า คำนำร่อง คำประกาศการ คำเตือนภัยตรวจโรค หรืออากัรอื่นๆที่คล้าย หรือทำนอง เดียวกัน ไม่ว่าสภาพใด หรือจะเรียกชื่ออย่างไร ก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บในนามหรือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐบาล พนักงาน สาธารณะ บุคคลเอกชน บรรษัท หรือสถานการชนิดใดๆ นั้น มิให้ตั้งบังคับในเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของประเทศ แต่ละฝ่าย แก่เรือของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งในกรณีเช่น เดียวกัน มิได้ตั้งบังคับเท่าเทียมกัน และตามเงื่อนไขอย่าง เดียวกัน แก่เรือแห่งประเทศภายนอก การปฏิบัติเท่าเทียม กันเช่นนี้ จะต้องถ้อยทีถ้อยไ้แก่เรือของแต่ละฝ่าย ไม่ว่า จะมาจากเมืองท่าหรือถิ่นที่ใด ๆ และจะไปยังถิ่นที่ใด ๆ เป็น ปลายทาง.

ข้อ ๕

๑. เป็นที่ตกลงกันว่า พิกัดอัตราศุลกากรอื่นจะพึงใช้ แก่สิ่งของที่เป็นผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งหัตถกรรมแห่งอัครภาคีผู้ ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งนำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีก ฝ่ายหนึ่งนั้น จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบโดยกฎหมายภายในแห่งประเทศที่นำเข้ามา.

๒. ในส่วนจำนวน การเก็บและการให้ ประกันบันดา
 สุลกากรและค่าภาระสุลกากร กับทั้งในส่วนแบบพิธีสุลกากร
 ทั้งปวงนั้น ผลิตผลธรรมชาติและสิ่งหัตถกรรมแห่งอัครภาคี
 ผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อนำออกไปยัง หรือนำเข้ามา
 ใน อาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับผลประติบัติ
 ตามหลักแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๑๐

ค่าภาระต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แห่งรัฐก็ดี หรือเพื่อ
 ประโยชน์แห่งจังหวัด ตำบล หรือทบวงการเมืองก็ดี ซึ่งตั้ง
 บังคับแก่การผลิต การหัตถกรรม หรือการบริโภคนึ่งของ
 ใด ๆ ในอาณาเขตต์แห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
 นั้น มิให้ตั้งบังคับแก่ผลิตภัณฑ์แห่งภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง โดย
 ข้ออ้างใด ๆ ให้สูงหรือหนักกว่าที่ตั้งบังคับ แก่พัสดุเช่นเดียวกัน
 ที่ผลิตในพื้นที่เมือง.

ข้อ ๑๑

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะ ได้มีสิทธิ
 ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่างเดียวกันกับคนชาติ
 พื้นเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการนิมิต, แบบแผน,
 คิวแบบ, เครื่องหมายการค้า, ชื่อการค้า, การคุ้มครองต่อ

การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม และการคุ้มครองสิทธิถอดแบบ
วรรณกรรมและศิลปกรรม ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามแบบพิธีที่
บัญญัติโดยกฎหมาย.

ข้อ ๑๒

๑. ในบังคับบทแห่งข้อ ๔ อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย
จะได้อนุญาตให้นำเข้าหรือนำออก สินค้าสินค้าทั้งปวงที่พึง
นำเข้า หรือนำออกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย กับทั้งให้ชน
สังคนโดยสารมาจาก หรือไปยัง อาณาเขตต์ของแต่ละฝ่าย
โดยเรือของอีกฝ่ายหนึ่ง และเรือเช่นว่านี้ กับทั้งของบ้านทุก
และคนโดยสารในเรือนั้น ๆ จะได้อุปโภคเอกสิทธิอย่างเดียวก
กันกับเรือและของบ้านทุกและคนโดยสารในเรือแห่งชาติพื้น
เมือง และจะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งอากร ค่าภาระหรือ
ข้อจำกัดใด ๆ นอกจาก หรือยิ่งกว่าที่บังคับแก่เรือและของ
บ้านทุกและคนโดยสารในเรือแห่งชาติพื้นเมือง.

๒. บทที่ว่ามานี้ มิให้ใช้แก่ผลประติบัติพิเศษ ซึ่งอัคร
ภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ให้แก่การนำปลาเข้ามาใน
อาณาเขตต์ของตน ซึ่งเป็นปลาที่เรือชักธงของตนจับได้
แต่ทว่าในส่วนปลา ซึ่งเรือแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่าย
หนึ่งจับได้นั้น เมื่อนำเข้ามาในอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่าย

หนึ่ง ก็จะไม่ถูกประตักตีให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าปลา
ซึ่งเรือแห่งชาติอื่นใดจับได้

ข้อ ๑๓

ในการตั้งประท้วงเกี่ยวกับการเข้ามา การปล่อย การจอด
การขึ้นทุก และการถ่ายขึ้นทุกแห่งเรือต่างๆ ในเมืองท่า,
ห้องท่า, อุ้, ที่ทอด, ท่า หรือแม่น้ำ แห่งประเทศทั้งสองนั้น
จะให้เอกสิทธิใด ๆ แก่เรือแห่งประเทศภายนอกไม่ได้ โดย
ไม่ให้เอกสิทธิเท่าเทียมกัน แก่เรือแห่งประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง
เจตนาของอัครราชทูตผู้ทำสัญญามืออยู่ว่า ในการเหล่านี้ เรือ
ของแต่ละฝ่ายจะได้รับผล ประตักตีซึ่งให้แก่เรือแห่งชาติที่
ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๑๔

๑. เรือรบหรือเรือค้าขายใด ๆ แห่ง อัครราชทูตผู้ทำสัญญา
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถูกบังคับด้วยกำลังคลื่นลม หรือด้วย
เหตุทุกข์ภัยอื่นใด ให้เข้าอาศัยกำบังในเมืองท่าของอีกฝ่าย
หนึ่งนั้นจะได้มีเสรีภาพกระทำการซ่อมในที่นั้น จัดหาเสบียง
พัสดุที่จำเป็นทั้งปวง และกลับออกทะเลไปโดยไม่ต้องเสีย
ค่าอากรใด ๆ นอกจากที่เรือแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์
ยิ่งจะต้องเสีย แต่ทว่า ในกรณีที่นายเรือแห่งเรือค้าขายมี

ความจำเป็นที่จะจำหน่ายของบันทุกเสียส่วนหนึ่ง เพื่อชำระค่าใช้สอย ก็จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและพิกัดอัตราค่าอากรแห่งดินที่ตนได้มานั้น

๒. ถ้าหากว่า เรือรบ หรือ เรือค้าขายใด ๆ แห่งอัครภาคี ผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เกยตีดตัน หรือ อับปางลง ตามฝั่งของอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้านายที่ฝ่ายท้องถิ่นจะได้แจ้งเหตุที่เกิดขึ้น ให้เจ้าพนักงานกงสุลของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในอำเภอ นั้น หรือ ซึ่งอยู่ใกล้ที่สุด ทราบโดยเร็ว

๓. เรือที่เกยตีดตัน หรือ อับปางลงดังกล่าวแล้ว และ ส่วนหนึ่งปวงแห่ง เรือ นั้น และ เครื่องตกแต่งกับ เครื่องอุปกรณ์ที่ทั้งปวงของ เรือ นั้น และ ของกับ สิ้นค้า ทั้ง ปวง ที่ ช่วบรรทุก มา ได้ จาก เรือ นั้น รวมทั้ง ที่ ได้ โยน ลง ทะเล หรือ ถ้า ได้ ขาย เงิน ที่ได้ จาก การ ขาย นั้น กับ ทั้ง กระดาษ เอกสาร ทั้ง ปวง ที่ พบ อยู่ บน เรือ ที่ เกย ตีด ตัน หรือ อับปาง ลง ดัง กล่าว นั้น จะ ได้ มอบ ให้ แก่ เจ้า ของ หรือ ตัว แทน เจ้า ของ เมื่อ เรียก ร้อง มา

๔. ถ้า เจ้า ของ หรือ ตัว แทน เช่นว่า นี้ ไม่ อยู่ ณ ที่ นั้น หรือ พยายาม สิ้น ดัง กล่าว แล้ว หรือ เงิน ที่ ขาย หรือ สิ้น นั้น ได้ และ บันดาคะดาษ เอกสาร ที่ พบ อยู่ บน เรือ นั้น จะ ได้ ส่ง มอบ ให้ แก่ เจ้า พนักงาน กงสุล ผู้ มี หน้าที่ แห่ง อัครภาคี ผู้ ทำ สัญญา ซึ่ง เป็น

เจ้าสังกัดแห่งเรือที่อับปางหรือเกยตื้นนั้น แต่ทว่า เจ้าพนักงานกงสุลเช่นว่านี้จะต้องทำการเรียกร่องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย กฎ และข้อบังคับแห่งประเทศที่ได้เกิดเหตุอับปางหรือเกยตื้นขึ้น และเจ้าพนักงานกงสุลเจ้าของหรือตัวแทนดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้เงินก็แต่ในส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ กับทั้งค่าใช้จ่ายในการช่วยกู้และอื่น ๆ ซึ่งจะพึงใช้ให้ในกรณีที่เรือแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยังอับปางหรือเกยตื้น

๕. ของและสินค้าที่ได้ช่วยกู้มาจากการอับปางหรือเกยตื้นนั้น จะได้รับยกเว้นจากศุลกากรทั้งปวง เว้นแต่จะได้อัปถ่ายไปเพื่อการบริโภค ในกรณีเช่นนั้น จะต้องเสียค่าอากรธรรมดา

๖. ในกรณีที่เรือใด ๆ ของคนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกกำลังคลื่นลมพัดเข้าฝั่งหรือเกยตื้นหรืออับปางลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของไม่อยู่ หรืออยู่แต่ร้องขอ เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีหน้าที่แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแห่งเรือนั้น ย่อมได้รับอำนาจให้เข้าเกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกช่วยเหลือที่จำเป็นให้แก่คนชาติแห่งรัฐของตน

ข้อ ๑๕

เรือบรบแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะเข้ามา พัก
อยู่ และทำการซ่อมแซมในบันดาเมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยอมให้เรือบรบแห่งชาติอื่นๆ เข้าถึง ก็ได้ ทั้ง
นี้จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและได้อุปโลกเกียรติยศ อาณา
ประโยชน์ เอกสิทธิและความยกเว้นต่างๆ อย่างเดียวกับ
ที่ยอมให้หรือจะได้ออมให้ต่อไป แก่เรือบรบแห่งชาติใดๆ
อื่น

ข้อ ๑๖

เจ้าพนักงานกงสุลแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายซึ่ง
มีถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับความช่วยเหลือ
จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น เท่าที่จะให้ได้ตามกฎหมาย
ในอันจะเอาตัวผู้หลบหนีจากเรือของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งคนมา
แต่ที่ว่า บทกำหนดข้อนี้จะไม่เป็นอันใช้แก่คนชาติแห่ง
อัครภาคีผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแห่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น
ซึ่งถูกร้องขอให้ช่วยเหลือ

ข้อ ๑๗

๑. อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งกงสุลใหญ่
กงสุล รองกงสุล หรือตัวแทน กงสุล ให้มีถิ่นที่อยู่ในเมือง

หรือเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่อนุญาตให้ผู้แทนฝ่ายกงสุลแห่งประเทศอื่น ๆ มีถิ่นที่อยู่ณที่ใด

๒. แต่ทว่า จะเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ไม่ได้ จนกว่ารัฐบาลแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ซึ่งเป็น เจ้าสังกัดแห่งอาณาเขตต์ที่จะเข้าไปกระทำหน้าที่นั้น ได้ยอมรับแล้ว

๓. โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน เจ้าพนักงานกงสุลดังกล่าวแล้ว จะได้มีสิทธิที่จะใช้อำนาจทั้งปวง และจะได้อุปโภคบันดาเกียรติยศ เอกสิทธิ ความยกเว้นและความคุ้มกันทุกอย่าง ซึ่งให้หรือจะได้ให้แก่ผู้แทนฝ่ายกงสุลแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๑๘

๑. ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่ปรากฏในประเทศที่ตายลง ว่ามีทายาทที่ใครรู้จัก หรือมีผู้จัดการทรัพย์สินมรดกซึ่งผู้ตายได้ตั้งไว้โดยพินัยกรรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่นที่จะได้แจ้งความโดยทันทีแก่เจ้าพนักงาน กงสุลที่ใกล้ที่สุดแห่งชาติเจ้าสังกัดของผู้ตาย เพื่อจะได้แจ้งข้อความที่จำเป็นต่อไปยังผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยฉบับปล้น

๒. ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีได้ทั้งผู้ใดไว้ณถิ่นที่ตายลง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีสิทธิตามกฎหมายแห่งประเทศของผู้ตาย ในอันจะเข้ารับรักษาและจัดการทรัพย์สินมรดก เจ้าพนักงานกงสุลผู้ทำหน้าที่แห่งรัฐเจ้าสังกัดของผู้ตายจะได้รับอำนาจ เมื่อได้ปฏิบัติตามแบบพิธีที่จำเป็นให้เข้าพิธีรักษารักษาและจัดการทรัพย์สินมรดก โดยวิธีและตามข้อจำกัดที่บัญญัติโดยกฎหมายแห่งประเทศที่ทรัพย์สินของผู้ตายตั้งอยู่.

๓. บทที่ว่ามานี้ให้ใช้ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงนอกอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง แต่มีทรัพย์สินอยู่ในอาณาเขตต์นั้น โดยมีได้ทั้งผู้ใดไว้ในอาณาเขตต์นั้น ซึ่งมีสิทธิที่จะเข้ารับรักษาและจัดการทรัพย์สินมรดกด้วย.

ข้อ ๑๕

เป็นที่เข้าใจกันระหว่างอัครภาคีผู้ทำสัญญาว่า บทกำหนดซึ่งมีอยู่ในสนธิสัญญานี้ไม่เป็นอันกระทบ ไร้แทน หรือแก้ไขกฎหมาย กฎ และข้อบังคับใดๆ ว่าด้วยการแปลง

ชาติ การอพยพเข้า การสำรวจ และความมั่นคงของ
ประชาชน ด้วยประการใด ๆ.

ข้อ ๒๐

การค้าขายฝิ่น และการจับสัตว์น้ำแห่งชาติของอัครภาคี
ผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายนั้น เป็นอันยกเว้นจากบทแห่งสนธิ
สัญญานี้ และจะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมาย
กฎ และข้อบังคับแห่งสยามและเยอรมนี แล้วแต่กรณี.

ข้อ ๒๑

บทแห่งสนธิสัญญานี้ว่าด้วยผลประคับคองแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยิ่งนั้น ไม่เป็นอันใช้แก่

๑) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐ
ที่ใกล้เคียง เพื่อให้ความสะดวกแก่การไปมาค้าขายชายแดน;

๒) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐ
ภายนอก โดยอาศัยสหภาพศุลกากร;

๓) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ โดยสัญญา
แก่รัฐภายนอก เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีอากรสองซ้ำ
หรือเพื่อล้อยที่ล้อยคุ้มครองรายได้แผ่นดินแห่งกันและกัน;

๔) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐ
ที่ใกล้เคียง เกี่ยวกับการเดินเรือ หรือการใช้ทางน้ำเขตต์
แดนที่เดินเรือจากทะเลไม่ได้.

ข้อ ๒๒

อัครภาคีผู้ทำสัญญาตกลงกันว่า ข้อพิพาทใดๆ ซึ่งหากจะเกิดขึ้น ระหว่างกันและกัน ในเรื่องการค้าความถูกต้อง หรือการใช้บทใด ๆ แห่งสนธิสัญญานี้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ก็จะได้เสนอให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย และภาคีทั้งสองฝ่ายรับสัญญาในที่นี้ว่า จะรับรองคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการว่า เป็นข้อผูกพัน.

ศาลอนุญาตตุลาการที่จะเสนอ ข้อพิพาทให้วินิจฉัยนั้น คือ ศาลประจำอนุญาตตุลาการนครเซก เว้นแต่ในกรณีใด ๆ จะเพาะราย อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น.

ข้อ ๒๓

สนธิสัญญานี้ นับแต่วันที่ใช้บังคับ ก็ให้ใช้แทนสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์และการเดินเรือระหว่างราชอาณาจักรสยามกับไรชเยอรมัน ซึ่งลงนามกันณกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ค.ศ. ๑๙๒๙ และนับแต่วันทว่านี้ สนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๒๙ ดังกล่าวแล้ว และข้อตกลงและความตกลงทั้งปวงที่เป็นอุปกรณ์แก่สนธิสัญญานี้ ซึ่งได้ทำขึ้นหรือมีอยู่ระหว่างอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย จะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน.

ข้อ ๒๔

๑. สนธิสัญญานี้ให้คงใช้บังคับอยู่เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่มีผล

๒. เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว จะบอกเลิกสนธิสัญญาก็ได้ โดยมีกำหนดบอกเลิกสิบสองเดือน.

๓. แต่ทว่า เป็นที่เข้าใจกันโดยชัดเจนว่า การบอกเลิกเช่นว่านี้ จะไม่มีผลสิ้นสนธิสัญญา อนุสัญญา ข้อตกลง หรือความตกลงใดๆ ที่ได้ยกเลิกโดยสนธิสัญญานี้.

ข้อ ๒๕

๑. สนธิสัญญานี้จะได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสองฝ่ายจะได้แลกเปลี่ยนกัน ณ กรุงเทพ ฯ โดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ และสนธิสัญญานี้ที่วันนั้น จะได้ใช้บังคับตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันเป็นต้นไป.

๒. สนธิสัญญานี้ทำคู่กันเป็นสองฉบับ เป็นภาษาไทย ภาษาเยอรมัน และภาษาอังกฤษ.

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างทำยนี้ เมื่อได้สอบดูหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย และตรวจเห็นว่า เป็นไปตามแบบที่ดีและถูกต้องแล้ว ได้ลงนามและประทับตราสนธิสัญญานี้ ณ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่สามสิบ

๑๓๓๒

ของเดือนที่เก้า พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับ
วันที่สามสิบธันวาคม คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด.

ในนามรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรสยาม

ในนามรัฐบาล
แห่งไรชเยอรมัน

(L.S.) Luang Pradist Manudharm. (L.S) W. Thomas.

โปรโตคอลสุดท้าย

ในขณะที่จะดำเนินการลงนามกันวันนี้ในสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างราชอาณาจักรสยามกับราชอาณาจักรเยอรมัน ฉบับใหม่นั้น ผู้มีอำนาจเต็มแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันตั้งต่อไปนี้

๑. เป็นที่เข้าใจกันว่า ในเรื่องทั้งปวงที่มีบทบัญญัติผลประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองไว้ในสนธิสัญญานี้ คนชาติ ผลิตภัณฑ์ หรือเรือ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะไม่ถูกอีกฝ่ายหนึ่งประติบัติให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าคนชาติ ผลิตภัณฑ์ หรือเรือแห่งประเทศอื่นใด.

๒. เป็นที่เข้าใจกันว่า บทแห่งข้อ ๑๐ จะไม่ถือว่าเป็นการขัดหนทางที่ อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะตั้งอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขายน้ำสุราที่นำเข้ามาต่างกับการขายน้ำสุราที่รัฐทำ หรือออกใบอนุญาตให้ทำ.

๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า บทแห่งสนธิสัญญานี้ที่เกี่ยวกับผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งขึ้น จะไม่ใช่แก่ความอนุเคราะห์ซึ่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะได้ให้แก่รัฐภายนอก โดยอาศัยเฉพาะสนธิสัญญาที่มีความสำคัญต่างๆไปอันเปิดให้รัฐทั้งปวงเข้าเป็นภาคีได้ ซึ่งจะได้ทำกัน

ภายหลังวันไชยวักับสนธิสัญญาฯ เว้นแต่อัครภาคีผู้ทำสัญญา
อีกฝ่ายหนึ่งจะได้ให้ความอนุเคราะห์อย่างเดียวกัน.

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้างท้าย
นี้ได้ลงนามกับประทับตราโปรโตคอล สุตท้ายนี้ เมื่อวันที่
สามสิบของเดือนที่เก้า พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ
ตรงกับวันที่สี่เมษายนวาคม คริสตศักราชพันเก้าร้อย
สามสิบเจ็ด.

(L.S.) Luang Pradist Manudharm.

(L.S.) W. Thomas.

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ
วังสราญรมย์

๓๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

อนุสนธิข้อ ๑ วรรค ๓ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างราชอาณาจักรสยามกับไรชเยอรมัน ซึ่งลงนามกันวันนี้ ข้าพเจ้าขอทำหลักฐานข้อความซึ่งเราได้ ทำความเข้าใจกันไว้ว่า บทในข้อและวรรคที่วันนั้น ไม่เป็น อัน กะทบต่อบันดาข้อบังคับ ทั่ว ๆ ไปว่า ด้วยการจ้างกรรมกร ต่างประเทศ ซึ่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาออกให้ข้อบัญญัติหรือจะได้ออก ใจต่อไปในภายหน้า

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พณ ฯ

ดร. วิตเสถุม โทมัส

อัครราชทูตแห่งไรชเยอรมัน

กรุงเทพฯ ฯ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๕๕)

คำแปล

สถานทูตเยอรมัน
กรุงเทพฯ ฯ

๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

อนุสนธิข้อ ๑ วรรค ๓ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างไรชเยอรมันกับราชอาณาจักรสยาม ซึ่งลงนามกันวันนั้น ตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ข้าพเจ้า ขอทำหลักฐานข้อความซึ่งเราได้ทำความเข้าใจกันไว้ว่า บทในข้อ และวรรค ที่ว่านั้นไม่ เป็น อันกะทบ ต่อบันดา ข้อบังคับ ทั่ว ๆ ไป ว่าด้วยการจ้างกรรมกรต่างประเทศ ซึ่งอัครภาคี ผู้ทำสัญญาออกใช้อยู่ หรือจะได้ออกใช้ต่อไปในภายหน้า

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ว. โทมัส

อัครราชทูตเยอรมัน

พล ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๕๕)

๑๓๓๗

พระราชกฤษฎีกา

ลดอัตราเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๑
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรเก็บเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช
๒๔๘๑ ให้เท่ากับที่เก็บอยู่ใน พุทธศักราช ๒๔๘๐

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้ง
ต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาลดอัตราเงินรัฐอุปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๑ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การเก็บเงินรัฐอุปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้เจ้าพนักงานจัดเก็บโดยอัตราเท่ากับที่เก็บอยู่ใน พุทธศักราช ๒๔๘๐ ทั่วทุกท้องถิ่น

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๐)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๖)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในกรมเกษตรและการประมง

เทียบกับตำแหน่ง

พนักงานเกษตรจัตวา

เสมียนพนักงาน

สัตวแพทย์จัตวา

..

พนักงานประมงจัตวา

..

ช่างจัตวา

..

พนักงานเกษตรตรี

ประจำแผนก

นักเกษตรผู้ช่วยตรี

..

สัตวแพทย์ตรี

..

นายสัตวแพทย์ผู้ช่วยตรี

..

พนักงานประมงตรี

..

เจ้าพนักงานประมงผู้ช่วยตรี

..

ช่างตรี

..

นายช่างผู้ช่วยตรี

..

๑๓๔๐

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

<u>ในกรมเกษตรและการประมง</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
พนักงานเกษตรโท	หัวหน้าแผนก
นักเกษตรผู้ช่วยโท	„
สัตวแพทย์โท	„
นายสัตวแพทย์ผู้ช่วยโท	„
พนักงานประมงโท	„
เจ้าพนักงานประมงผู้ช่วยโท	„
ช่างโท	„
นายช่างผู้ช่วยโท	„
ผู้ช่วยอธิบดี	หัวหน้ากอง
นักเกษตร	„
นายสัตวแพทย์	„
เจ้าพนักงานประมง	„
นายช่าง	„
นักเกษตรพิเศษ	อธิบดี
เจ้าพนักงานประมงพิเศษ	„

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๒)

๑๓๔๑

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในกรมธรรมการ

เลขานุการกรม

เทียบกับตำแหน่ง

หัวหน้ากอง

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๑

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๔)

๑๓๔๒

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ. ออก
กฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในกรมพลศึกษา

เทียบกับตำแหน่ง

พยาบาล

เสมียนพนักงาน

นายแพทย์ตรี

ประจำแผนก

นายแพทย์โท

หัวหน้าแผนก

เลขานุการกรม

หัวหน้ากอง

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๕)

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔๕)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ.
ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิก กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๔)
และให้ใช้กฎต่อไปนี้แทน

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ในการประจำ
กรุงเทพ ฯ กรมโยธาเทศบาล คือ

๑. ช่างจั่ว
๒. นายตรวจ
๓. เสมียน
๔. ช่างตรี
๕. นายช่างผู้ช่วยตรี
๖. พนักงานเก็บเงินตรี

๗. ประจำแผนก
๘. ช่างโท
๙. นายช่างผู้ช่วยโท
๑๐. พนักงานรายได้
๑๑. พนักงานรักษาเงิน
๑๒. หัวหน้าแผนก
๑๓. นายช่าง
๑๔. นายช่างใหญ่

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๖)

๑๓๔๕

กฎ ก. พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๐)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ.
ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิก กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕)
และให้ใช้กฎต่อไปนี้แทน

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัชนาณิชย์ ในการไฟฟ้า
หลวงกรุงเทพ ฯ กรมโยธาเทศบาล คือ

๑. ช่างจัตวา
๒. พนักงานเก็บเงินจัตวา
๓. พนักงานพัสดุจัตวา
๔. เสมียน
๕. ช่างตรี
๖. นายช่างผู้ช่วยตรี
๗. พนักงานเก็บเงินตรี

๙. ประธานแผนก
๑๐. นายช่างผู้ช่วยโท
๑๑. หัวหน้าบัญชี
๑๒. หัวหน้าพัสดุ
๑๓. หัวหน้าแผนก
๑๔. นายช่าง
๑๕. นายช่างใหญ่

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๖๘)

กฎกระทรวงการคลัง

ออกตามความในมาตรา ๓

แห่งพระราชบัญญัติภาษีชั้นในแก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ฉบับที่ ๔)

อาศัยอำนาจ ตาม มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีชั้นในแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงออกกฎให้ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดลดอัตราเก็บค่าภาษีน้ำสุราที่ทำงานในโรงต้มกลั่นสุรา ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีชั้นใน จุลศักราช ๑๒๔๘ ที่ได้ทำการซื้อขายในท้องที่จังหวัดต่อไปนี้

(๑) พระนคร (๒) ชนบุรี (๓) สมุทรปราการ (๔) นนทบุรี รวม ๔ จังหวัดนี้ ให้เรียกเก็บภาษี ๑ บาทต่อ ๑ ลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ แต่ไม่น้อยกว่า ๒๘ สตางค์ต่อ ๑ ลิตรแห่งสุรา

ข้อ ๒ ให้ใช้กฎนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

กระทรวงการคลัง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๗๐)

๑๓๔๘

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ

พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ
โรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้อธิบดีกรมตำรวจ เป็น เจ้าพนักงาน มีอำนาจ
หน้าที่ควบคุมกิจการของโรงรับจำนำทั่วยราชอาณาจักร ให้
เป็นไปตามกฎหมาย

ข้อ ๒ ให้เจ้าหน้าที่ต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานผู้ออกใบ
อนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ

(ก) ในจังหวัดพระนคร และธนบุรี รองอธิบดีกรม
ตำรวจ

(ข) ในจังหวัดอื่น ข้าหลวงประจำจังหวัดในเขตที่
ปกครอง

ข้อ ๓ ให้มีกรรมการ คณะหนึ่งไม่น้อยกว่าสาม นาย
ประกอบด้วยข้าราชการสังกัดต่างกรม ซึ่งกระทรวงมหาดไทย

แต่งตั้งขึ้น เป็นผู้พิจารณา การว่าประมุขตั้ง การย้ายและ การถอนใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ

ข้อ ๔ เมื่อจะมีการว่าประมุขตั้งโรงรับจำนำในจังหวัดใด ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำแห่งจังหวัด นั้นประกาศล่วงหน้าก่อนวันประมุขไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แจ้ง ท้องถิ่นที่ตั้ง และจำนวนโรงรับจำนำที่จะตั้งขึ้นได้ในจังหวัด กับกำหนดวันให้ยื่นคำขอตามข้อ ๕

สำหรับโรงรับจำนำซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งขึ้นแล้ว ตาม พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ การว่า ประมุขต้องทำภายในสามเดือน ก่อนครบระยะเวลาห้าปี ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธ ศักราช ๒๔๘๐

ข้อ ๕ ผู้ประสงค์จะตั้งโรงรับจำนำตามประกาศดังกล่าว ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำขอตั้งโรงรับจำนำตามแบบ จ. ๑ ท้ายกฎ นี้ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

ข้อ ๖ ก่อนการว่าประมุข ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบ อนุญาตจัดการสอบสวนว่าผู้ยื่นคำขอตั้งโรงรับจำนำตามข้อ ๕ อาจได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ หรือไม่

เมื่อสอบสวนเป็นที่พอใจแล้ว จึงให้รับพิจารณาคำขอ
 ประมูลซึ่งต้องทำตามแบบ จ. ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๗ ในกรว่าประมูลตั้งโรงรับจำนำ คณะกรรมการ
 มีอำนาจที่จะกำหนดจำนวนเงินประมูลอย่างต่ำไว้ตามสมควร
 แก่ความเจริญแห่งท้องถิ่นที่จะตั้งโรงรับจำนำ และกำหนด
 จำนวนเงินที่จะให้วางเป็นประกันในการเข้าประมูลนั้นด้วย

วิธีการว่าประมูลนั้น จะทำโดยวิธีลับหรือเปิดเผยก็ได้
 ตามแต่คณะกรรมการเห็นสมควร

ให้ผู้ว่า ประมูล เป็นจำนวนเงิน สูงสุด เป็นผู้มีสิทธิได้รับ
 อนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ

ข้อ ๘ ใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้ออกตามแบบ จ. ๓
 ท้ายกฎนี้

ข้อ ๙ ใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้ใช้ได้เฉพาะ
 บุคคล ที่มีชื่อ และ สถานที่ ที่ปรากฏในใบ อนุญาต แต่ถ้
 ระหว่างระยะเวลาห้าปี ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
 โรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ผู้มีสิทธิได้รับอนุญาตให้ตั้ง
 โรงรับจำนำ หรือผู้รับจำนำถึงแก่ความตาย ทายาทหรือผู้
 จัดการมรดกของผู้มีสิทธิได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำหรือ
 ผู้รับจำนำ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนโรงรับจำนำ แล้วแต่กรณี

ประสงค์จะเป็นผู้รับจำนำต่อไป ให้ยื่นคำขอตามแบบ จ. ๑
ท้ายกฎนี้

เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพอใจว่า ผู้ยื่นคำขอ
นั้นอาจได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำตามความในมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ก็ให้ออก
ใบอนุญาตให้ผู้นั้นเป็นผู้ตั้งโรงรับจำนำ

ข้อ ๑๐ ผู้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำประสงค์จะย้าย
สถานที่ตั้งโรงรับจำนำให้ยื่นคำขอตามแบบ จ. ๔ ท้ายกฎนี้
ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

ข้อ ๑๑ การขอต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้
ทำตามแบบ จ. ๕ ท้ายกฎนี้ ยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบ
อนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพอใจว่า ผู้ยื่นคำขอ
นั้นอาจได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำได้ ตามความใน
มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช
๒๔๘๐ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ผู้นั้นเป็นผู้ตั้งโรงรับจำนำ
ต่อไป

ข้อ ๑๒ บัญชีทรัพย์สินที่หลุดเป็นสิทธิ์ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ทำตามแบบ จ. ๖ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๑๓ สมุดค้ำรับจำนำตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ให้ทำตามแบบ จ. ๗ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๑๔ ในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้เรียกค่าใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำหนึ่งร้อยบาทต่อเดือน

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๗๑)

แบบ จ. ๑

คำขอตังโรงรับจำนำ

เขียนที่.....

วันที่..... พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ขอขณคำขอตัง.....

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอตังโรงรับจำนำเป็นจำนวน หนึ่ง โรง

ณที่..... เลขที่..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

(๑)

โดย.....

.....

ข้าพเจ้ารับรองจะปฏิบัติตามระเบียบการของเจ้าพนักงานทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ขอ

หมายเหตุ

(๑) ถ้าเป็นการขอตังใหม่ ให้กรอกความว่าโดยการประมุข ถ้าเป็นการขอเป็นผู้รับจำนำต่อเนื่องจากผู้ตายตามความในกฎกระทรวงข้อ ๕ ให้กรอกความว่าแทนใคร และด้วยเหตุผลอย่างไร

แบบ จ. ๒

คำขอประมุข

เขียนที่.....

วันที่..... พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... ขอยื่นประมุขตั้งโรงรับจำนำ

ตามบัญชีข้างท้ายนี้ในหมายเลข..... เป็นจำนวนเงินประมุข..... บาท

(.....) และวางเงินประกันในการยื่นประมุขเป็นเงิน.....

บาท (.....) ด้วยแล้ว โดยข้าพเจ้ายินยอมให้การเป็นไป

ตามข้อกำหนดของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตั้งปรากฏต่อไปนี้ทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้ยื่นประมุข

หมายเหตุ

- (๑) ถ้าประมุขโดยวิธีเปิดเผยไม่ต้องกรอกจำนวนเงินประมุข
- (๒) ช่องว่างหลังคำว่า บาท ให้กรอกจำนวนเงินเป็นตัวหนังสือ
ข้อกำหนดการยื่นประมุขตั้งโรงรับจำนำ

พ.ศ.....

๑. คำขอประมุขฉบับหนึ่งจะประมุขสำหรับตั้งโรงรับจำนำได้หนึ่งโรง
แต่คนหนึ่งจะประมุขที่โรงก็ได้

๒. ผู้ยื่นประมุขจะต้องวางเงินเป็นประกันในการยื่นประมุขเป็นเงิน
.....บาทต่อคำขอประมุข ๑ ฉบับ

๓. เมื่อผู้ยื่นประมุขวางเงินเป็นประกันไว้ตามข้อ ๒ แล้ว ถ้าประมุข
ไม่ได้ เจ้าพนักงานจะคืนเงินที่วางเป็นประกันให้ ถ้าประมุขได้ ต้องตั้งโรงรับ
จำนำตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ภายใน ๖ เดือน นับ
แต่วันประมุขได้ เมื่อได้ตั้งโรงรับจำนำตามกำหนดนี้แล้ว เจ้าพนักงานจะคืนเงิน
ที่วางเป็นประกันให้ ถ้าประมุขได้แล้วไม่ตั้งโรงรับจำนำตามที่ประมุขได้ตาม
กำหนดในข้อนี้ เจ้าพนักงานจะริบเงินที่วางประกันนั้น และการประมุขเฉพาะ
รายนั้นเป็นอันยกเลิก จะได้ประมุขใหม่เฉพาะรายนั้นต่อไป

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

๑๓๕๕

สถานที่ที่ให้ประมุขตั้งโรงรับจำนำ

ลำดับ	สถานที่ตั้งโรงรับจำนำ	จำนวนเงินประมุขอย่างต่ำ	จำนวนเงินที่ขอประมุข	หมายเหตุ

๑๓๕๖

แบบ จ. ๓

ต้นข้าวใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ

เลขที่.....

ชื่อผู้รับอนุญาต.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ หนังสือ

ใช้ชื่อว่า.....

ตั้งดำเนินการรับจำนำได้วันที่.....เลขที่.....

ถนน.....

ตำบล.....

อำเภอ.....

จังหวัด.....

วันออกใบอนุญาต.....

ลงชื่อ

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

แบบ จ. ๓

ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

ตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เลขที่.....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๔.....

อนุญาตให้.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

ตั้งโรงรับจำนำหนึ่งโรง ใช้ชื่อว่า.....

ทำการรับจำนำตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ ได้ณที่.....

เลขที่.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตั้งแต่วันที่.....พุทธศักราช ๒๔.....

ใบอนุญาตฉบับนี้ ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔.....

ลงชื่อและประทับตรา

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

แบบ จ. ๔

คำขอย้ายโรงรับจำนำ

เขียนที่.....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ขอทำคำขอยื่นต่อ.....

ด้วยข้าพเจ้าเป็นผู้รับจำนำตามใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำเลขที่.....

ลงวันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....มีความประสงค์จะขอย้าย

โรงรับจำนำตามใบอนุญาตนี้ ซึ่งตั้งอยู่ที่.....เลขที่.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ไปทำการรับจำนำที่.....

เลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ตั้งแต่

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

โดยข้าพเจ้ามีเหตุผลและความจำเป็นดังนี้.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้รับจำนำ

๑๓๕๕

แบบ จ. ๕

คำขอต้ออายุใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ

เขียนที่.....

วันที่..... พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ขอทำคำขอยื่นต่อ.....

ด้วยใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ ซึ่งใช้ชื่อว่า.....

ของข้าพเจ้า ตั้งอยู่ที่..... เลขที่..... ถนน.....

ตำบล..... จังหวัด..... จะสิ้นอายุลงใน

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕..... ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอต้ออายุใบอนุญาตให้ตั้ง

โรงรับจำนำ เพื่อทำการรับจำนำต่อไป

ลงชื่อ..... ผู้รับจำนำ

บัญชีทรัพย์สินสุทธิ

แบบ ๑๖. ๖ 10/2566

ขอรับจํานำ.....ตำบล.....จังหวัด.....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า.....ผู้รับจํานำ ขออนุญาตทรัพย์สินตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจํานำ พุทธศักราช ๒๕๔๐ ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต รวมทรัพย์สินทั้งหมดเป็นสินทรัพย์ ดังแต่เลขที่.....ถึงเลขที่.....นับตั้งแต่ วันที่.....ถึงวันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

เลขที่	วัน เดือน ปี รับจํานำ	เลขลำดับจํานำ ตามตัว	ชื่อผู้จํานำ	คำบที่อยู่ของผู้จํานำ	รายการทรัพย์สินรับจํานำ	จำนวนเงินที่รับจํานำ บาท	วันที่หลุด เป็นสินทรัพย์	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....ผู้รับจํานำ

แบบ จ. ๗

ต้นข้าวตัวรับจำนำ เลขลำดับ.....

โรงรับจำนำ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

จำนวนวันที่.....พ.ศ. ๒๕.....เวลา.....นาฬิกา

ส่งดอกเบี้ยวันที่.....พ.ศ. ๒๕.....เวลา.....นาฬิกา

ชื่อผู้จำนำ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ได้นำ.....

รวม.....สิ่ง มาจำนำไว้เป็นเงิน.....บาท.....สตางค์

ราคาทรัพย์สินที่ตกลงประเมิน.....บาท.....สตางค์ ดอกเบี้ยเดือน

ละ.....บาท.....สตางค์ ผู้จำนำได้ขายของนั้คนไปแต่วันที่.....

.....พ.ศ. ๒๕.....ของนั้ได้เปลี่ยนสภาพเป็น.....

.....แต่วันที่.....พ.ศ. ๒๕.....

ของนั้หลุดได้ขายแก่.....ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

แต่วันที่.....พ.ศ. ๒๕.....

ลงชื่อ.....ผู้รับจำนำ

แบบ ข. ๗

ตัวรับจำนำ เลขลำดับ.....

โรงรับจำนำ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

จำนำวันที่.....พ.ศ. ๒๕..... เวลา.....นาฬิกา

ส่งดอกเบี้ยวันที่.....พ.ศ. ๒๕..... เวลา.....นาฬิกา

ชื่อผู้จำนำ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ได้นำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รวม.....สิ่ง มาจำนำไว้เป็นเงิน.....บาท.....สตางค์

ราคาทรัพย์สินที่ตกลงประเมิน.....บาท.....สตางค์ ดอกเบี้ยเดือน

ละ.....บาท.....สตางค์ ทรัพย์สินจำนำนี้ถ้ายักคืนได้ ถ้าไม่ได้ขาดส่ง

ดอกเบี้ยเป็นเวลาเกินกว่า ๔ เดือน.....

ลงชื่อ.....ผู้รับจำนำ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่องระเบียบข้อบังคับว่าด้วยทางปฏิบัติ
ของเรือไต้ฟ้าแก่เรือค้าขายในยามสงคราม

โดยที่นานาประเทศได้ตกลงทำบันทึกวางระเบียบข้อบังคับว่าด้วยทางปฏิบัติของเรือไต้ฟ้าแก่เรือค้าขายในยามสงคราม ณ กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๖ (พุทธศักราช ๒๔๗๙) และระเบียบข้อบังคับที่ว่าเป็นอันใช้ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป

โดยที่รัฐบาลสยามได้ภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีแห่งระเบียบข้อบังคับฉบับนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ตั้งกำแพงภาคยานุวัติสารต่อท้ายประกาศนี้ จึงมีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่า ระเบียบข้อบังคับที่กล่าวแล้วเป็นอันใช้แก่ราชอาณาจักรสยาม ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

ประดิษฐมนุธรรม
รัฐมนตรี

คำแปลถกษานวัตติสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ลงนามข้างล่างนี้ และได้รับอำนาจเพื่อการนี้แล้ว ขอแถลงโดยหนังสือฉบับนี้ว่า รัฐบาลสยามยอมเข้าเป็นภาคีในระเบียบข้อบังคับบางข้อเกี่ยวกับการปฏิบัติของเรือไต้หน้าแก่เรือค้าขายในยามสงคราม ซึ่งบัญญัติไว้ในบันทึกวาทาที่ได้ลงนาม ณ กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๖ ดังมีข้อความต่อไปนี้

“(๑) ในการปฏิบัติต่อเรือค้าขายนั้น เรือไต้หน้าต้องกระทำตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งใช้บังคับแก่เรือบนพื้นน้ำ

(๒) ฉะนั้นอย่างยิ่ง เรือรบ จะเป็นเรือบนพื้นน้ำหรือเรือไต้หน้าก็ดี จะต้องไม่ทำให้เรือค้าขายจมหรือไม่สามารถเดินต่อไปได้ โดยไม่จัดให้ผู้โดยสาร คนประจำเรือ และเอกสารประจำเรือ อยู่ในที่ปลอดภัยเสียก่อน เว้นไว้แต่ในกรณีที่เรือค้าขายนั้น จะไม่ยอมหยุดในเมื่อได้ถูกขอร้องให้หยุดตามควรแก่การแล้ว หรือใช้กำลังขัดขืนไม่ยอมให้ขึ้นเรือหรือคนเรือ เพื่อกำหนดเรือเล็กประจำเรือค้าขายนั้น ไม่เป็นอันถือว่าเป็นที่ปลอดภัย นอกจาก

ความปลอดภัยของผู้โดยสารและคนประจำเรือ จะเป็นที่แน่นอนในสภาพของทะเลและดินฟ้าอากาศในขณะนั้น เนื่องจากมีฝั่งอยู่ใกล้เคียง หรือเนื่องจากมีเรือลำอื่นอยู่ที่นั่น ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะรับผู้คนเหล่านั้นขึ้นเรือได้”

เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ลงนามในภาคยานุวัติสารฉบับนี้ และประทับตราประจำกระทรวงการต่างประเทศไว้เป็นสำคัญ

ทำที่กรุงเทพฯ ฯ วันที่ ๑๒ มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๘

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

ประทับตราประจำกระทรวง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๑๖๘๖)

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับสวีเดน

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
โดยที่สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับสวีเดน ซึ่งได้ลงนามกันณสต็อกโฮล์ม
เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๐ มีบทในข้อ ๒๐
ว่า จะมีผลตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบัน และ

โดยที่พระราชสัตยาบันของทั้งสองฝ่าย ได้แลกเปลี่ยน
กันที่สต็อกโฮล์ม เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐

ฉะนั้น สนธิสัญญานี้จึงเป็นอันมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม
พุทธศักราช ๒๔๕๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึงประกาศ
ด้วย คือ

(๑) โปรโตคอลภาคผนวก

๑๓๖๗

(๒) จุดหมายเหตุแลกเปลี่ยน อนุสนธิข้อ ๑๒ แห่ง
สนธิสัญญา

ประกาศมาเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็น
ปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒ มีนาคม หน้า ๑๖๘๕)

คำแปล

สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการ เดินเรือระหว่างสยามกับสวีเดน

พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม และพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสวีเดน มีพระราชประสงค์ที่จะยังความสัมพันธไมตรีภาพและความเข้าใจอันดี ซึ่งมีอยู่โดยผาสุกระหว่างรัฐทั้งสองให้มั่นคงแข็งแรงยิ่งขึ้นและทรงตระหนักว่า การนี้ไม่มีทางสำเร็จได้ดีกว่าที่จะตรวจแก้บรรดาสนธิสัญญาซึ่งมีอยู่ระหว่างประเทศทั้งสองเท่าทุกวันนี้ จึงได้ทรงตกลงกระทำการตรวจแก้เช่นว่านี้ให้สมบูรณ์โดยอาศัยหลักการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน หลักความเป็นธรรม และหลักคุณประโยชน์แก่กันและกัน และเพื่อการนี้ ได้ทรงแต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มของพระองค์ กล่าวคือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม
พระยาราชวังสัน อัครราชทูตของพระองค์ ณ สต็อกโฮล์ม

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสวีเดน
พล ฯ ริคคาร์ด แชนเดลอร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศของพระองค์

ผู้หนึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย ให้แก่กันและกัน และได้ตรวจเห็นว่า เป็นไปตามแบบที่ตี และถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงกันเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑.

๑. - จะได้มีสันติภาพเป็นนิจ และมีมิตรภาพเป็นนรันดร ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับราชอาณาจักรสวีเดน

๒. คนชาติในแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย เมื่อ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ ที่ใช้อยู่ในอาณาเขตต์ของ อีกฝ่ายหนึ่ง จะได้มีเสรีภาพที่จะเข้ามา เดินทางและมีถิ่น ที่อยู่ในอาณาเขตต์แห่งรัฐที่กล่าวหนหลัง และกระทำการ เหล่านี้ในอาณาเขตต์ที่ว่างได้ คือ ดำเนินการค้า พาณิชย์ ผลิตกรรม เกษตรกรรมและการเดินเรือ บำเพ็ญการศาสนา การศึกษาอบรม และการกุศล ไร่ตัวแทนตามที่ตนเลือกสรร และเช่าที่ดินเพื่อถื่นที่อยู่ หรือเพื่อกิจการใดๆในทางพาณิชย์ อุตสาหกรรม การศาสนา การกุศลหรือทางอื่นใดที่ชอบด้วย กฎหมาย ตลอดทั้งการฝังศพ และในส่วนรวม ก็จัดการ ใด ๆ ที่ เอง หรือ จำ เป็น แก่การใช้ สิทธิใด ๆ ที่กล่าวมาน ตามข้อ กำหนด อย่าง เดียว กัน กับ คน ชาติ แห่งชาติ ที่ได้รับ อนุเคราะห์ ยิ่ง

๓. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้มี สิทธิตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่จะได้มา ครอบ กรอง และจำหน่ายสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ขานิติใด ๆ ซึ่งกฎหมายที่ให้อยู่ในประเทศอนุญาต หรือจะได้อ อนุญาตต่อไป ให้คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งได้มา ครอบครอง และจำหน่ายได้

๔. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะไม่ ถูกบังคับ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้เสียค่าภาระหรือ ภาษีภายในใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่เรียกเก็บณบัดนี้ หรือ จะได้เรียกเก็บต่อไปจากคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

๕. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้ รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็นเนืองนิจ ในอาณาเขตต์ ของอีกฝ่ายหนึ่งสำหรับตัวตนและทรัพย์สินของตน และใน การนี้ จะได้อุปโภคสิทธิและเอกสิทธิอย่างเดียวกันกับที่ ให้อยู่ ณ บัดนี้ หรือจะได้อำนาจต่อไปแก่คนชาติแห่งประเทศ ฝืนเมือง

๖. คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้ รับยกเว้นในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จากการรับราชการ ทหารด้วยตนเองทุกอย่างที่บังคับ ไม่ว่าในกองทัพประจำ

ในกองรักษาการแห่งชาติ หรือในมิลิตารี กับทั้งจากภาวะ
 อุดหนุนใด ๆ ทั้งเป็นเงินและเป็นของ ที่ตั้งบังคับแทนการ
 รัฐบาลทหารด้วยตนเอง และจากภารกิจอื่นใด ๆ ที่บังคับ
 หรือบังคับตามภาวะอุดหนุนเพื่อการทหาร ในยามสันติภาพก็ดี
 หรือในยามสงครามก็ดี จะไม่ถูกบังคับด้วยการเรียกเพื่อการ
 ทหาร นอกจากที่ตั้งบังคับแก่คนชาติพื้นเมือง และต่างฝ่าย
 ต่างมีสิทธิจะได้รับ ค่าทดแทนอันจะพึงใช้ ให้แก่คนชาติพื้น
 เมืองตามบันดาคกฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศแต่ละฝ่าย ทั้งนี้
 คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะไม่ถูก ประบัติ
 ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่า
 คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

๗. คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุป
 โภคเสรีภาพเต็มที่ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ใน
 การเชื่องโดยบริสุทธิ์ใจ และหากปฏิบัติตามกฎหมายและ
 ข้อบังคับในท้องถิ่น จะได้อุปโภคสิทธิประกอบพิธีกรรม
 ศาสนา จะเป็นการเฉพาะเอกชน หรือเป็นการ
 สาธารณะก็ตาม

ข้อ ๒.

๑. คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ' ย่อมขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนได้โดยปลอดอุปสรรค และย่อมมีเสรีภาพเท่าเทียมกับคนชาติแห่งประเทศพื้นเมือง และคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ในอันจะเลือกและใช้นักกฎหมาย ทนายว่าความและผู้แทน

๒. มิให้ตั้งเงื่อนไข หรือข้อกำหนดตามกฎหมายใดๆบังคับแก่คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องในการขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งดังกล่าวแล้ว ซึ่งมิได้ใช้แก่คนชาติแห่งประเทศพื้นเมือง หรือ คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

๓. อย่างไรก็ตาม บทเหล่านี้ ไม่กระทบข้อบังคับที่มีอยู่หรือที่จะมีภายในประเทศแต่ละฝ่าย เกี่ยวกับ "ภาคีไอยูติคาตุม ซอลวี" (การค้ำประกันการปฏิบัติตามคำพิพากษา) และความช่วยเหลือมิให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล

ข้อ ๓.

เคหสถาน คลังสินค้า โรงหัตถกรรม โรงร้านและมันดาอาคารอื่น ๆ ของ คนชาติ แห่งอัครภาคี ผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่าย

ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง กับทั้งบันดาสถานที่ทั้งปวง ซึ่งใช้เกี่ยวเนื่องกันเพื่อเป็นถิ่นที่อยู่ หรือการพาณิชย์ จะได้รับยกเว้นจากการเข้าตรวจและค้น และจากการสอดดู หรือการตรวจสมุด กระดาษเอกสารและบัญชี ที่เก็บอยู่ในนั้น เว้นแต่จะกระทำภายใต้เงื่อนไข และตามแบบที่บัญญัติโดยกฎหมายและข้อบังคับอันชี้แก่คนชาติแห่งประเทศนั้น

ข้อ ๔.

จะได้ถ้อยที่ถ้อยมีเสรีภาพบริบูรณ์เต็มที่ใน การ พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เมื่อปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้อยู่ในท้องถิ่น จะได้มีเสรีภาพที่จะมาด้วยความมั่นคง กับเรือและของบนทุกของตน ชิงบันดาถิ่นที่ เมืองท่า และแม่น้ำในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปิดหรือจะได้เปิดต่อไปให้ทำการพาณิชย์ และการเดินเรือกับประเทศต่างดาว

ข้อ ๕.

๑. มิให้อัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ตั้งหรือคงไว้ซึ่งข้อห้ามหรือข้อกีดกันสิ่งนำเข้ามาจากหรือนำออกไปยังอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีได้ใช้แก่การนำเข้าและการนำออกซึ่งสิ่งของใด ๆ ที่คล้ายคลึงกัน อันมีกำเนิดใน หรือมีปลายทางไปยังประเทศอื่นใด การถอนหรือการยกเว้นข้อห้ามหรือข้อกีดกันการนำเข้าหรือนำออกใด ๆ ซึ่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้ แม้เป็นการชั่วคราว แก่สิ่งของแห่งประเทศภายนอกนั้น จะได้ใช้โดยทันที และโดยไม่มีเงื่อนไขแก่สิ่งของที่คล้ายคลึงกันซึ่งมีกำเนิดใน หรือมีปลายทางไปยังอาณาเขตต์แห่งภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

๒. ในกรณีที่มีส่วนกำหนดหรือส่วนกฎเกณฑ์ หรือข้อจำกัดปริมาณรูปอื่นใดตั้งบังคับแก่การนำสิ่งของที่จำกัดเข้าหรือออก อัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายตกลงจะให้การนำเข้าเข้ามาจากหรือการนำออกไปยังอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ได้รับผลประสิทธิอันเป็นการอนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ได้แก่ผลิตภัณฑ์อันคล้ายคลึงกันจากประเทศภายนอก ถ้าอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้การแบ่งส่วนปริมาณ เพื่อ

อนุเคราะห์แก่ประเทศหนึ่งประเทศใดแล้ว ภาคอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับส่วนที่เป็นธรรมในปริมาณที่อนุญาตให้นำเข้าหรือนำออกได้นั้น อัครภาคผู้ทำสัญญารับประกันสัญญาว่า ในกรทั้งปวง ที่เกี่ยวกับแบบพิธี และภาระต่าง ๆ ที่ตั้งบังคับ เกี่ยวกับ ข้อบังคับปริมาณการนำเข้าหรือออกรูปใด ๆ นั้นจะได้ให้ เอกสิทธิ อาณาประโยชน์ หรือความคุ้มกันทุกอย่างที่ทำให้ แก่ประเทศภายนอกนั้นแก่กันและกัน

๓. ถ้าอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ตั้ง หรือคง ไว้โดยตรง หรือโดยทางอ้อม ซึ่งการควบคุมปริวรรตต่าง ตัวอย่างใด ๆ แล้ว ก็จะได้ดำเนินการควบคุมเช่นว่านั้น โดย ให้คนชาติและพาณิชย์ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง ได้รับส่วนที่ เพียงธรรมและเป็นธรรมในการแบ่งสรร ปริวรรต

ข้อ ๖.

ข้อความในสนธิสัญญานี้ จะไม่แปลความไปในทางจำกัด สิทธิแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในอันจะตั้ง หรือคงไว้ ซึ่งข้อห้ามหรือข้อจำกัดชนิดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ภายใต้อำนาจแห่งการไม่เลือกปฏิบัติ คือ

๑) ข้อห้าม หรือข้อจำกัดอาวุธและเครื่องกระสุน และ ในพฤติการณ์มิใช่ธรรมดา ก็เปรียบพัสดุกรามชนิดอื่น ๆ ด้วย

๒) ข้อห้าม หรือข้อจำกัด เพื่อเหตุแห่งความปลอดภัย
ของชาติหรือสาธารณะหรือสาธารณสุข

๓) ข้อห้าม หรือข้อจำกัดสิ่งของ ซึ่งในการผลิตหรือ
การค้า เป็นหรือต่อไปจะได้เป็นวัตถุแห่งการผูกขาดภายใน
ประเทศ ซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบ หรือควบคุม

๔) ข้อห้าม หรือข้อจำกัด เพื่อคุ้มครองสัตว์ หรือพืช
มีประโยชน์จากโรคแมลงร้าย หรือปราศิต หรือในส่วนที่
เกี่ยวกับพืช มีประโยชน์ นั้นก็จากความเสื่อมพันธุ์ หรือความ
ศูนย์พันธุ์

๕) ข้อห้าม ข้อจำกัด หรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติตาม
กฎหมายที่ห้ามหรือจำกัดการนำเข้า การนำออก หรือการ
ขายอัลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือฝิ่น ใบ
โคคา วัตถุที่แปรมาจากสิ่งนั้น ๆ และยาเสพติดอื่น ๆ
ตลอดทั้งกฎหมาย ซึ่งตั้งบังคับแก่สิ่งของ ซึ่งกฎหมายภายใน
จำกัด หรือจะได้จำกัดการผลิต การบริโภค การขาย หรือ
การขนส่งภายใน

ข้อ ๗.

๑. ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และหัตถกรรม ซึ่งมีกำเนิด
ในอาณาเขตของอัครภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้น ใน

๑๓๓๗

พระราชกฤษฎีกา

ลดอัตราเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช ๒๔๘๑
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรเก็บเงินรัชชูปการ จำนวน พุทธศักราช
๒๔๘๑ ให้เท่ากับที่เก็บอยู่ใน พุทธศักราช ๒๔๘๐

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้ง
ต่อไปนี้

กับการตรวจมอบของผ่านศุลกากร รวมทั้งการตรวจและตี
ราคาของ แบบพิธีศุลกากร การคั่นอากร อากรผ่านแดน
การเก็บและการประดิษัต์แก่ของในคลังสินค้าทัณฑ์บน และ
ค่าอากรที่เรียกเก็บเนื่องในการเหล่านี้ด้วย

๔. เป็นที่เข้าใจกันว่า พิภคัตตราศุลกากรอันจะพึงใช้
แก่สิ่งของที่เป็นผลิตผลหรือสิ่ง หัตถกรรม ของอัครภาคผู้ทำ
สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่นำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีก
ฝ่ายหนึ่ง จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบโดยกฎหมายและข้อ
บังคับแห่งประเทศที่นำเข้ามา

ข้อ ๘.

๑. ในสวีเดน เรือสยามและของบันทุกในเรือนั้น
และในสยาม เรือสวีเดนและของบันทุกในเรือนั้น จะได้
อุปโภคผลประติษัต์ดีอย่างเดียวกับ ที่ให้แก่เรือ แห่งชาติพื้น
เมือง และของบันทุกในเรือนั้น ไม่ว่าเรือนั้นจะออกมาจาก
หรือมีปลายทางไปยังเมืองท่าใด หรือของบันทุกมีต้นทางมา
จาก หรือมีปลายทางไปยังถิ่นที่ใด

๒. ในส่วนที่เกี่ยวกับอากรค่าระวางต้น ค่าท่า ค่านำร่อง
ค่าประภาคาร ค่าด่านักตรวจโรค หรืออากรอื่น ๆ ที่คล้าย
หรือทำนองเดียวกัน ไม่ว่าสภาพใด หรือจะเรียกชื่ออย่างไร

ก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บในนามหรือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐบาล พนักงานสาธารณะ บุคคลเอกชน บริษัท หรือสถานการ ษะชนิดใด ๆ นั้น อัครราชผู้ทำสัญญา ต่างจะได้ใช้บทแห่ง อนุสัญญาและข้อบัญญัติว่า ด้วยระบอบ การ ระหว่าง ชาติใน เรื่องเมืองท่าทะเล ซึ่งได้ลงนามกันณเจนีวา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ค. ศ. ๑๙๒๓

๓. ในการที่ปวงที่เกี่ยวกับการเข้ามา การปล่อย การ จอด การบันทึก และการถ่ายบันทึกแห่งเรือต่างๆในเมือง ท่า ท้องท่า อู่ ที่ทอดท่า หรือแม่น้ำ แห่งประเทศทั้งสอง นั้น อัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะไม่ให้เอกสิทธิ ใด ๆ แก่เรือแห่งชาติพื้นเมือง โดยมีได้ให้เท่าเทียมกัน แก่เรือแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

๔. การค้าชายฝั่ง และการประมงแห่งชาติของอัครราช ผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายเป็นอันยกเว้นจากบทแห่งสนธิสัญญานี้ และจะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมาย และข้อ บังคับแห่งสยามและสวีเดน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕.

ถ้าเรือรบหรือเรือพาณิชย์แห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด ได้เกยติดตัน หรือได้อับปางลงในน่านน้ำ หรือท่า

แห่งรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง เรือใด ๆ คนโดยสาร และของบนทุก
 ในเรือนั้น ๆ จะได้อุปโภคความอนุเคราะห์และความคุ้มกัน
 อย่างเดียวกับที่กฎหมายและข้อบังคับแห่งรัฐที่กล่าวหนหลัง
 นี้ให้ หรือจะได้อุปโภคในกรณีที่กล่าวคลึงกัน แก่เรือแห่งชาติ
 พื้นเมือง นายเรือ และคนประจำเรือจะได้รับความช่วยเหลือ
 เกือบเท่าเทียมกับคนชาติ แห่งชาติ ที่ได้รับ อนุเคราะห์ยิ่ง
 สินค้าที่ช่วยกู้มาได้จากเรือ พาณิชใด ๆ แห่ง อัครภาค ผู้ทำ
 สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้เกยตื้นหรืออับปางนั้น จะ
 ไม่ต้องเสียค่าศุลกากรใด ๆ ในอาณาเขตต์ของอัครภาคผู้ทำ
 สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่จะได้ตรวจมอบไปเพื่อการบริโภคน
 ในรัฐที่กล่าวหนหลัง

ข้อ ๑๐.

เรือรบแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะเข้ามา พัก
 อยู่ และทำการซ่อมแซมในบ้นดาเมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
 ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยอมให้เรือรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึง ก็ได้ ทั้ง
 นี้ จะต่อปฏิบัติตามข้อบังคับและจะได้อุปโภคเกียรติยศ
 อาณาประโยชน์ เอกสิทธิและความยกเว้นต่าง ๆ อย่าง
 เดียวกับที่ยอมให้ตนนี้ หรือจะพึงยอมให้ต่อไป แก่เรือ
 รบแห่งชาติใด ๆ อื่น

๑๓๘๑

ข้อ ๑๑.

ถ้ากลาสี หรือบุคคลอื่น ๆ ซึ่งเป็นคนประจำหลบเรือหนี ในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จากเรือแห่งภาคอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่นจะให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าพนักงานกงสุลแห่งภาคที่กล่าวมาแล้วเท่าที่จะให้ได้ตามกฎหมาย ในอันจะเอาตัวผู้หลบหนีคืนมา แต่ทว่า บทนี้จะไม่ใช้แก่กลาสี หรือบุคคลอื่น ๆ ซึ่งเป็นคนชาติแห่งประเทศที่ได้เกิดการหลบหนีนั้น

ข้อ ๑๒.

คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย เมื่อปฏิบัติตามแบบพิธี ทบัญญัติโดย กฎหมาย ก็จะได้อุปโภค ความคุ้มครองในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งอย่างเดียวกันกับคนชาติแห่งประเทศพื้นเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ข้อการค้า และแบบแผน

ข้อ ๑๓.

๑. อัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งกงสุลใหญ่ กงสุล รองกงสุล และเจ้าพนักงานหรือตัวแทนกงสุล ให้มีถิ่นที่อยู่ในเมือง และเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่าย

หนึ่งท่อนุญาตให้เจ้าพนักงานอย่างเดียวกันแห่งชาติอื่น ๆ มี
ถิ่นที่อยู่ก็ได้

๒. แต่ทว่า เจ้าพนักงานหรือตัวแทนกงสุล เช่นว่านั้น
จะเข้าไปปฏิบัติงานการไม่ได้จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบและ
อนุมัติจากรัฐบาลที่ตนถูกส่งไปประจำ

๓. โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน จะ
ได้อยู่ไปโดยอันดาเอกสิทธิความยกเว้น และความคุ้มกันทุก
ชนิด ที่ให้หรือจะได้ให้แก่เจ้าพนักงานกงสุลแห่งชาติที่ได้รับ
รับอนุเคราะห์ ยิง

ข้อ ๑๔.

๑. ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่าย
หนึ่งตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่ปรากฏ
ในประเทศที่ตายลง ว่ามีทายาทใด ๆ ที่ใครรู้จัก หรือผู้จัด
การพิณยกรรม ที่ผู้ตายได้แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญจะได้
แจ้งความในทันใดแก่เจ้าพนักงาน กงสุลแห่งชาติ เจ้าสังกัด
ของผู้ตาย

๒. ถ้าคนชาติแห่ง อัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
ทิ้งทรัพย์สินไว้ในอาณาเขตต์ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้าพนักงาน
กงสุล แห่งประเทศเจ้าสังกัด ของผู้ตาย จะได้รับ อำนาจ

๑๓๘๓

ให้ข้าราชการทรัพย์สินได้ โดยข้อกำหนดที่วางไว้ในกฎหมาย
แห่งประเทศที่ทรัพย์สินของผู้ตายตั้งอยู่

ข้อ ๑๕.

บทกำหนดแห่งสนธิสัญญานี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับคนชาติ
แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนั้น ให้ใช้ภายใน
ขอบเขตที่แห่งความ สามารถตาม กฎหมาย แก่บริษัท จำกัด
และอื่น ๆ บริษัทและสมาคม ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย
แห่งภาคีฝ่ายนั้น และมีสำนักงานกลางในอาณาเขตต์ของ
ฝ่ายนั้นด้วย

ข้อ ๑๖.

บทกำหนดซึ่งมีอยู่ในสนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันกะทบ
ใช้แทนหรือแก้ไขกฎหมายและข้อบังคับใด ๆ แห่งอัครภาคี
ผู้ทำสัญญาที่ใช้อยู่ ณ บัดนี้ หรือจะได้ตราขึ้นต่อไปเกี่ยว
กับการแปลงชาติ การอพยพเข้า การสำรวจ หรือความ
มั่นคงสาธารณะ

ข้อ ๑๗.

บทแห่งสนธิสัญญานี้ เท่าที่เกี่ยวกับการให้ผลประโยชน์
แห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ที่ยังนั้น มิให้ใช้แก่

๑) ความอนุเคราะห์ ซึ่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ให้หรือจะได้นำให้แก่ประเทศใกล้เคียง เพื่อให้ความสะดวกแก่การไปมาค้าขายชายชายแดน

๒) ความอนุเคราะห์ ซึ่งสวีเดนได้ให้ หรือจะได้นำให้แก่เดนมาร์กหรือนอร์เวย์ หรือทั้งสองประเทศนี้ ตราบใดที่มีได้ขยายความอนุเคราะห์เหล่านั้นไปถึงประเทศอื่นใด

๓) ความอนุเคราะห์ ที่เนื่องมาจาก การกระทำ สาภาพศุลกากร

๔) ความอนุเคราะห์ ในเรื่องภาษีอากร ซึ่งเป็นอันใช้แก่กันและกันระหว่างอัครราชทูตผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกับประเทศภายนอก โดยอาศัยความตกลงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรสองซ้ำ

๕) ความอนุเคราะห์ ที่ให้ หรือจะได้นำให้ต่อไปแก่รัฐที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการเดินเรือ หรือการใช้ทางน้ำเขตต์แดนที่เดินเรือจากทะเลไม่ได้

ข้อ ๑๘.

อัครราชทูตผู้ทำสัญญาตกลงกันว่า ข้อพิพาทใดๆ ซึ่งหากจะเกิดขึ้นระหว่างกันและกันในเรื่องการค้า ความ หรือการใช้เขตต์ใด ๆ แห่งสนธิสัญญานี้ ซึ่งไม่สามารถจะระงับได้

โดยทางทูตนั้น เมื่อภาคฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอที่จะได้
เสนอให้ศาลประจํายุติธรรม ระหว่างชาติ ณ กรุงเฮกวินิจฉัย
ในเมื่อไม่มีความตกลงกันว่ามีให้กระทำเช่นนั้น ภาคทั้งสอง
ฝ่ายรับสัญญาในที่นี้ว่า จะรับสนองคำวินิจฉัยของศาลที่
กล่าวนั้นว่าเป็นข้อผูกพัน

ข้อ ๑๙

สนธิสัญญานี้ นับแต่วันที่เริ่มใช้ ก็ให้ใช้แทนสนธิ
สัญญาทางไมตรี พาณิชย์และการเดินเรือ ระหว่างสยามกับ
สวีเดน ซึ่งได้ลงนามกันณสต็อกโฮล์ม เมื่อวันที่ ๑๕
ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๒๕ และนับแต่วันที่ว่านี้ สนธิสัญญา
ค.ศ. ๑๘๒๕ และบันดาข้อตกลงและความตกลงทั้งปวง
ที่เป็นอุปกรณ์แก่สนธิสัญญานั้น ซึ่งได้ทำขึ้น หรือมีอยู่
ระหว่างอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายจะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

ข้อ ๒๐

สนธิสัญญานี้จะได้รับการสัตยาบันจากพระบาทสมเด็จพระ
มหากษัตริย์แห่งสยาม โดยความเห็นชอบของสภาผู้แทน
ราษฎร และจากพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสวีเดน
โดยความเห็นชอบของริคส์ดัก

สนธิสัญญาจะมีผลตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบัน ซึ่งจะ
ได้กระทำกันณสต็อกโฮล์มโดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ และ
ให้คงใช้บังคับอยู่เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันนั้นเป็นต้นไป

ในกรณีที่อัครราชทูตผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มิแจ้ง
เจตนาเลิกหนึ่งปีก่อนสิ้นกำหนดห้าปีดังกล่าวแล้ว สนธิ
สัญญานี้จะคงเป็นข้อผูกพันอยู่ จนกว่าจะสิ้นกำหนดหนึ่งปี
นับแต่วันที่อัครราชทูตผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะได้ออกเลิก

แต่ทว่า เป็นที่เข้าใจกันว่า การบอกเลิกเช่นว่านี้จะไม่มี
ผลสิ้นข้อตกลงใด ๆ ที่ได้ยกเลิกโดยสนธิสัญญานี้

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งมีนามข้าง
ท้ายนี้ได้ลงนามและประทับตราไว้เป็นสำคัญ

ทำณสต็อกโฮล์มคู่กันเป็นสองฉบับ เมื่อวันที่ห้า เดือน
ที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวันที่ห้า
พฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนาม) พระยาราชวังสัน (ลงนาม) วิกคาร์ต แชนเดลอร์

(ประทับตรา)

(ประทับตรา)

โปรโตคอลสุดท้าย

ในขณะที่จะดำเนินการ ลงนามกัน วันนี้ ในสนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์ และการเดินเรือฉบับใหม่ระหว่างราชอาณาจักรสยาม กับราชอาณาจักรสวีเดนนั้น ผู้มีอำนาจเต็มแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน ดังกล่าวต่อไปนี้

๑. เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ ยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีบทบัญญัติในสนธิสัญญานี้ เป็นอันให้ โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

๒. เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งที่มีบทบัญญัติในสนธิสัญญานี้ จะได้ให้ โดยทันทีและโดยไม่มีเงื่อนไข

๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า ในการตั้งปวงซึ่งมีบทบัญญัติผลประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองในสนธิสัญญานี้ คนชาติและเรือแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดจะไม่ถูกออกฝ่ายหนึ่งประติบัติให้ ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าคน ชาติและ เรือแห่งแห่งประเทศใด ๆ อื่น

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งมีนามข้าง
ทำนอง ได้ลงนามและประทับตราไว้เป็นของสำคัญ

ทำณเสด็จออกโฮลัม คู่กันเป็นสองฉบับ เมื่อวันที่ห้า
เดือนที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวัน
ที่ห้าพฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนาม) พระยาราชาวังสัน (ลงนาม) ริกคาร์ด แชนเคลอร์

(ประทับตรา)

(ประทับตรา)

คำแปล

สต็อกโฮล์ม วันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๕๓๗
ท่านรัฐมนตรี

เนื่องจากข้อ ๑๒ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์
และการเดินเรือระหว่างสยามกับสวีเดน ซึ่งลงนามกันวันนี้
นั้น ข้าพเจ้าขอยืนยันตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ว่า
เป็นที่เข้าใจกันว่า โดยอาศัยบทแห่งข้อที่ว่านี้ อัครภาคผู้ทำ
สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะเรียกร้องความ อนุเคราะห์เกี่ยวกับการ
การคุ้มครองสิทธิอุตสาหกรรมสมบัติ ที่อีกฝ่ายหนึ่งจะได้ให้
แก่ประเทศอื่น ๆ เนื่องแต่อนุสัญญาพิเศษ ซึ่งภาคฝ่ายที่
กล่าวก่อนยังมีได้เข้าเป็นภาคีนั้นไม่ได้

ข้าพเจ้าจะขอบคุณ ถ้าท่านมีแก้ไขแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ
ว่า รัฐบาลสวีเดนเห็นพ้องด้วยกับรัฐบาลข้าพเจ้าในการตี
ความข้อ ๑๒ ดังกล่าวไว้ข้างบนนี้

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงนาม) พระยาราชวังสัน

พลฯ

วิกคาร์ต แชนเดลอร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พลฯ พลฯ พลฯ

สต็อกโฮล์ม

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

สต็อกโฮล์ม วันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่านลงวันนั้น มี

ข้อกำหนดดังต่อไปนี้

“เนื่องจากข้อ ๑๒ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างสยามกับสวีเดน ซึ่งลงนามกันวันนั้น ข้าพเจ้าขอยืนยัน ตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้าว่าเป็นที่เข้าใจกันว่า โดยอาศัยบทแห่งข้อที่วันี้ อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะเรียกร้องความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิอุตสาหกรรมสมบัติที่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งจะทำได้ให้แก่ประเทศอื่น ๆ เนื่องแต่อนุสัญญาพิเศษ ซึ่งภาคีฝ่ายที่กล่าวมวก่อนนั้นยังมีได้เข้าเป็นภาคีนั้น ไม่ได้

ข้าพเจ้าจะขอบคุณ ถ้าท่านมีแก้ไขแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ว่า รัฐบาลสวีเดนเห็นพ้องด้วยกับรัฐบาลข้าพเจ้าในการตีความข้อ ๑๒ ดังที่กล่าวไว้ข้างบนนี้ ”

๑๓๕๑

เพื่อตอบจดหมายเหตุนี้ ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่ารัฐบาล
สวีเดนเห็นพ้องด้วยกับรัฐบาลของท่านในกรณีความข้อ ๑๒
ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงนาม) วิกการ์ด์. แชนเดเลอร์

พระยาราชวังสัน

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งสยาม

๗๓๗ ๗๓๗ ๗๓๗

สต็อกโฮล์ม

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับนอร์เวย์

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
โดยที่สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่าง สยาม กับ นอร์เวย์ ซึ่งได้ลงนามกันณ ออสโล
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ มีบทในข้อ
๒๓ ว่า จะได้ใช้บังคับตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันเป็น
ต้นไป และ

โดยที่พระราชสัตยาบัน ของทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยน
กันณออสโล เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ฉะนั้น สนธิสัญญานี้ จึงเป็นอันใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔
มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึงประกาศ
ด้วย คือ

- (๑) โปรโตคอลภาคผนวก
- (๒) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน อุนสนธิข้อ ๕ แห่งสนธิสัญญา

ประกาศมาณวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑
เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พ. อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ มีนาคม หน้า ๑๓๑๕)

คำแปล

สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และ
และการเดินเรือ ระหว่าง สยาม กับ นอร์เวย์

พระบาท สมเด็จพระมหากษัตริย์ แห่งสยาม และ
พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งนอร์เวย์ มีพระราช
ประสงค์ที่จะยังความ สัมพันธภาพ มิตรภาพ และความ เข้าใจ
อันดีซึ่งมีอยู่โดยผลสุก ระหว่างรัฐทั้งสอง ให้มั่นคงแข็งแรง
ยิ่งขึ้น และทรงตระหนักว่า การนี้ไม่มีทางสำเร็จได้ดีกว่า
ที่จะตรวจแก้สนธิสัญญา ซึ่งมีอยู่ระหว่างประเทศทั้ง
สองเท่าทุกวันนี้ จึงได้ทรงตกลงกระทำการตรวจแก้เช่นว่านี้
ให้สมบูรณ์ โดย อาศัยหลัก การถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน
หลักความ เป็นธรรม และ หลัก คุณประโยชน์ แก่กัน และกัน
และเพื่อการนี้ ได้ทรงแต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มของพระองค์
กล่าวคือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม

พระยาราชนางสังข์ อัครราชทูตของพระองค์ ฤๅออกสโต

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งนอร์เวย์
 ตรีกเว ฮัลตัน ลีเอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
 ของพระองค์, รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
 ต่างประเทศ

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย
 ให้แก่กันและกัน และได้ตรวจเห็นว่าเป็นไปตามแบบที่ตี
 และถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงกันเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

จะได้มีสันติภาพเป็นนิจ และมีศรัทธาเป็นนิรันดร
 ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับราชอาณาจักรนอร์เวย์

ข้อ ๒

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้มีสิทธิ
 เท่าที่อนุญาตโดยกฎหมายและบังคับข้อที่ใช้อยู่ที่นั่น และ
 ตามข้อกำหนดอย่างเดียวกันกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุ
 เคราะห์ถึง ในอันจะเข้ามา เติบโต และที่ดินที่อยู่ในอาณา
 เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง และประกอบการพาณิชย์และหัตถ
 กรรม คำสินค้าทุกชนิดที่ค้าขายได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย
 บำเพ็ญการศาสนา การศึกษาอบรม และการกุศล เป็นเจ้า
 ของ หรือเช่าและบดื้อโรงเรือน โรงหัตถกรรม กังหัน
 คำและโรงร้าน ใช้ตัวแทนตามที่ตนเลือกสรร เป็นเจ้าของ

หรือเช่าและยึดถือที่ดินเพื่อถิ่นที่อยู่ พาณิชย อุตสาหกรรม การศาสนา การกุศล และการอื่น ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อใช้เป็นสุสาน และโดยทั่วไป ก็กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นแก่การค้า

จะไม่ถูกบังคับ โดยข้ออ้างใดๆ ให้เสียค่าภาระ ภาษี ภาระตั้งบังคับหรืออากรใดๆ นอกจาก หรือยิ่งกว่าที่คนชาติ แห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยังต้องเสียหรือจะต้องเสีย

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็นเนืองนิจ ในอาณาเขตต์ของ อีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับตัวตนและทรัพย์สินของตน และใน การนี้จะได้อยู่ปลอดภัยและเอกสิทธิ์อย่างเดียวกับที่ให้ หรือ จะได้ให้ แก่คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตาม เงื่อนไขซึ่งตั้งบังคับแก่คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่

อย่างไรก็ดี จะได้รับยกเว้นในอาณาเขตต์ของอีกฝ่าย หนึ่งจากการรับราชการทหารที่บังคับ ไม่ว่าทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ ไม่ว่าในกองทัพประจำ หรือในกองรักษา การแห่งชาติ หรือในมิลิเชีย จากภาระอุดหนุนทั้งปวง ไม่ว่า เป็นเงินหรือเป็นของ ที่ตั้งบังคับแก่รับราชการทหาร ด้วยตนเอง และจากการกู้ยืมใดๆ ที่บังคับหรือบังคับภาระ

อุดหนุนเพื่อการทหารในยามสันติภาพก็ดี หรือในยามสงครามก็ดี จะไม่ถูกบังคับด้วยการเรียกเพื่อการทหารนอกจากที่ตั้งบังคับแก่คนชาติพื้นเมือง และต่างฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนอันจะพึงใช้ ให้แก่คนชาติพื้นเมืองตามบันดาคฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ จะไม่ถูกปฏิบัติในอาณาเขตต์ของ อีกฝ่ายหนึ่งให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุปโภคเสรีภาพเต็มที่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ในการเชื่อถือโดยบริสุทธใจ และในบังคับแห่งกฎหมายและข้อบังคับท้องถิ่น จะได้อุปโภคสิทธิประกอบพิธีกรรมสักการบูชา จะเป็นการระเพาะเอกชน หรือเป็นสาธารณะก็ตาม

ในกาห้ร่ปรวง ที่เกี่ยวกับการ แสวงพาณิชย์ การเรือ อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม และอาชีพและวิชาชีพ คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะได้อยู่ในฐานะอย่างเดียวกันกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งทุกประการตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

จะได้มีสิทธิในที่นั้นอันจะได้มา และครอบครองสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ชนิดใดๆ ซึ่งกฎหมายที่

ให้อยู่ในประเทศอนุญาตหรือจะได้อนุญาตต่อไป ให้คนชาติ
 แห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งได้มา หรือครอบครองได้ โดย
 เงื่อนไขอย่างเดียวกัน จะจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ๆ โดยทาง
 ขาย ให้, โอน, มอบให้ในการสมรส, พันัยกรรม, สืบ
 มรดกโดยไม่มีพันัยกรรม หรือโดยทางอื่นใดก็ได้ โดย
 ปลอดอุปสรรค ในกรณีใดๆดังกล่าวแล้ว จะไม่เสียค่าการะ
 อากหรือภาษีชนิดใดๆนอกจากหรือยิ่งกว่าที่ตั้งบังคับ หรือ
 จะได้ตั้งบังคับต่อไปแก่คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง

ข้อ ๓.

เกสสถาน คลังสินค้า โรงหัตถกรรมและโรงงานและ
 ทรัพย์สินอื่น ๆ ทั้งปวงของคนชาติแห่งอัครภาคีสผู้ทำสัญญา
 แต่ละฝ่าย ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง และบันดา
 สถานที่ทั้งปวงอันเกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งใช้เพื่อการต่าง ๆ ที่ชอบ
 ด้วยกฎหมาย ย่อมเป็นที่คุ้มเกรง ไม่พึงยอมให้ดำเนินการ
 เข้าตรวจหรือค้นอาคารและสถานที่ใด ๆ ดังกล่าวแล้ว หรือ
 สอบดู หรือตรวจสมุด กระดาษเอกสาร หรือบัญชี เว้น
 แต่จะ กระทำตามเงื่อนไข และแบบที่บัญญัติสำหรับ คนชาติ
 แห่งรัฐถิ่นที่อยู่

ข้อ ๔.

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมขึ้นศาล
ยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิ
ของตนได้ โดยปลอดอุปสรรค และย่อมมีเสรีภาพเท่าเทียม
กับ คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่ และ คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุ
เคราะห์ยิ่ง ในอันจะเลือกและใช้นักกฎหมาย ทนายความ
และผู้แทน เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนในศาล
นั้น ๆ ได้

มิให้ตั้งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดกฏเกณฑ์ใด ๆ บังคับแก่
คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องในการ
ขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งดังกล่าวแล้ว ซึ่งมีได้ให้แก่
คนชาติแห่งรัฐถิ่นที่อยู่หรือคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์
ยิ่ง อย่งไรก็ดี ความยกเว้นจาก “เคาติโอ ยูติคาตุม ซอลวี่”
(การคำประกันการปฏิบัติตามคำพิพากษา) นั้น จะร้องขอได้
ก็ต่อเป็นกรณีผู้ขอมีภูมิลำเนาอยู่ในรัฐที่ได้ มีการฟ้องคดีขึ้น

ข้อ ๕.

คนชาติแห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่ายจะได้ มีสิทธิ
ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยเงื่อนไขแห่งการถ้อยที
ถ้อยปฏิบัติต่อกัน อย่างเดียวกับกับคนชาติแห่งอัครภาคีผู้

ทำสัญญาฝ่ายนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการนิมิต เครื่องหมายการค้า ชื่อการค้า แบบแผนและสิทธิถอดแบบวรรณกรรมและศิลปกรรม ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามแบบพิธีที่บัญญัติโดยกฎหมาย

ข้อ ๖.

บริษัท บริษัทจำกัดและอื่น ๆ ห้างหุ้นส่วนและสมาคม ซึ่งจัดตั้งขึ้นแล้วหรือจะได้จัดตั้งขึ้นต่อไป ตามกฎหมายแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญา ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง และมี ภูมิลำเนา อยู่ในอาณาเขตต์แห่งภาคีฝ่ายนั้น จะได้รับอนุญาตในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ใช้สิทธิของตน และปรากฏเป็นโจทก์หรือจำเลยในศาลก็ได้ ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแห่งภาคีอีกฝ่ายหนึ่งนั้น

มิให้ตั้งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ บังคับแก่บริษัท บริษัท ห้างหุ้นส่วน และสมาคม ที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องในการขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีได้ ไซ้แก่บริษัท บริษัท ห้างหุ้นส่วน และสมาคมเช่นว่านั้นแห่งชาติพื้นเมืองหรือแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง บทแห่งข้อ ๔ ว่าด้วยความยกเว้นจาก “เคาติโอ ยูติคิตุม ซอลวี” (การค้ำประกัน

การปฏิบัติตามคำพิพากษา) นั้น ให้ใช้แก่บรรษัท บริษัท ห้าง
หุ้นส่วน และสมาคมที่กล่าวในข้อนี้ด้วย

บรรษัท บริษัท ห้างหุ้นส่วน และสมาคมดังกล่าวแล้ว
เมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้วางไว้ใน กฎหมาย ของ อีก
ประเทศหนึ่ง และเมื่อได้รับการอนุญาตที่จำเป็นในกรณี
ใด ๆ ที่ต้องมีการอนุญาตเช่นนั้น ตามกฎหมาย แห่ง ประเทศ
ดังกล่าวแล้ว จะต้องมีเสรีภาพที่จะตั้งถิ่นฐาน ห้างสาขาหรือ
สำนักตัวแทน และประกอบกิจการของตนในประเทศนั้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการของตน และใน
ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิที่จะได้มา ครอบครอง และเช่า สหกรณ์
ทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์นั้น บรรษัท บริษัท ห้างหุ้นส่วน
และสมาคมดังกล่าวแล้ว เมื่อได้ให้เข้ามาแล้ว จะได้อยู่ไปนอก
ผลประติบัติอย่างเดียวกันกับที่ให้ หรือจะได้ให้ แก่บรรษัท
บริษัท ห้างหุ้นส่วน และสมาคมที่คล้ายกันแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยิ่ง

ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินสินของกันนั้น จะ
ไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งค่าภาระ ภาษี ภาระตั้งบังคับหรือ
อากร ไม่ว่าสภาพใดๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่เก็บหรือจะได้

เก็บแก่บริษัท บริษัท ห้างหุ้นส่วน และสมาคมแห่งชาติที่
ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๗

เป็นที่ตกลงกันว่า พิกัดอัตราศุลกากรอันจะพึงใช้แก่
สิ่ง ของ ที่เป็น ผลผลิต หรือ สิ่ง หัตถกรรม แห่ง อัครภาค ผู้ทำ
สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่นำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีก
ฝ่ายหนึ่ง จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมายและข้อ
บังคับแห่งประเทศที่นำเข้ามา

สิ่งของที่เป็นผลผลิตหรือสิ่งหัตถกรรมแห่งสยาม และ
สิ่งของที่เป็นผลผลิตหรือสิ่งหัตถกรรมแห่งนอร์เวย์ เมื่อนำ
เข้ามาในอาณาเขตต์แห่งภาคอีกฝ่ายหนึ่งนั้น ในการตั้งปวง
ที่เกี่ยวกับอากร ภาษี หรือค่าภาระชนิดใด ๆ ในการนำเข้าจะ
ได้อุปโภคผลประดึบัติ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดเป็น การ อนุเคราะห์
เท่ากับ ที่ได้ หรือจะได้ ให้แก่สิ่งของ แห่งชาติที่ได้รับ อนุ-
เคราะห์ยิ่ง

สิ่งของต่าง ๆ ที่นำออกจากสยามไปยังนอร์เวย์ และ
สิ่งของต่าง ๆ ที่นำออกจากนอร์เวย์ไปยังสยามนั้น ในการ
ตั้งปวงที่เกี่ยวกับอากร ภาษี หรือค่าภาระชนิดใด ๆ ในการ
นำออก จะได้อุปโภคผลประดึบัติซึ่งอย่างน้อยที่สุดเป็นการ

อนุเคราะห์เท่ากับที่ให้ หรือจะได้ให้แก่สิ่งของ ที่นำออกไป
ยังชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ผลประโยชน์แห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งเช่นนี้ ให้
ตีความว่ารวมทั้งระบอบการศุลกากร แบบพิธีศุลกากรทั้งปวง
การกินอากร การใช้คลังสินค้าทัณฑ์บน และหนังสือสำคัญ
แสดงกำเนิดสินค้า

ของต่าง ๆ ไม่ว่าสภาพใด ๆ ซึ่งกำเนิดภายในอาณาเขตต์
แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และนำเข้ามาใน
อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะไม่ต้องอยู่ในบังคับในที่นั้น
ให้เสียค่าอากรสรรพสามิตต์ ภาษีภายใน ค่าขนอน หรือ
อากร การบริโภคนใด ๆ ยิ่งกว่าที่เรียกเก็บหรือจะได้เรียกเก็บ
แก่ของคล้ายกันแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความจำเป็น
ที่จะตั้งข้อห้ามหรือข้อกักตมนำสินค้าใดๆ เข้าหรือออก
ระหว่างประเทศ ทั้งสองภาคี ที่กล่าวนี้รับสัญญาว่าจะ ได้คำนึง
ถึงผลประโยชน์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง เท่าที่จะทำได้

ข้อความในสนธิสัญญานี้ มิให้แปลความไปในทางกักต
สิทธิแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในอันจะตั้ง
บังคับ

(๑) ข้อห้าม ข้อจำกัด หรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสำรวจหรือรายได้แผ่นดิน รวมทั้งกฎหมายที่ห้ามหรือจำกัดการนำเข้า การนำออก หรือการขายอัลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่มีอัลกอฮอล์ หรือฝิ่น ในโคคา วัตถุที่แปลมาจากสิ่งนั้น ๆ และยาเสพติดมีนเมาอื่น ๆ ตลอดทั้งกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งตั้งบังคับแก่สิ่งของที่กฎหมายแห่งชาติพื้นเมืองห้ามหรือจำกัด หรือจะได้ห้ามหรือจำกัด การผลิต การบริโภค การขาย หรือการขนส่งภายใน

(๒) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดการค้า หรือการไปมาค้าขายอาวุธ และยุทธภัณฑ์และใน พฤศจิกายน มิใช่ธรรมดา ก็สัมภาระอื่น ๆ ที่ต้องการในการสงคราม

(๓) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดที่จำเป็นสำหรับคุ้มครองความมั่นคงหรือสุขภาพแห่งชาติหรือสาธารณะ หรือสำหรับคุ้มครองชีวิตสัตว์หรือพืชจากโรค โรคร้าย หรือความสูญพันธ์ุ

(๔) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสิ่งของซึ่งในการผลิตหรือการค้า เป็นหรือต่อไปจะได้เป็นวัตถุแห่งการผูกขาดภายในประเทศ ซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบ หรือควบคุม

๑๔๐๕

ข้อ ๘

ในส่วนที่เกี่ยวกับการไปมาค้าขายผ่านแดนนั้น อัครภาคผู้ทำสัญญาในความสัมพันธ์แก่กันและกัน จะได้ ใ้ใช้บทแห่งอนุสัญญาและข้อบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการผ่านแดน ซึ่งได้ลงนามกันณบารุเซโลนา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๒๑

ข้อ ๙

คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้มีเสรีภาพที่จะมาโดยปลอดอุปสรรค กับเรือและของบนันทุกของตน ยั้บนันดาเกินที่ เมืองท่า และทางน้ำในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปิดหรือจะได้เปิดเพื่อการพาณิชย์และการเดินเรือกับต่างด้าว ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแห่งประเทศที่ตนมานั้น

ข้อ ๑๐

อัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ภายใต้บังคับบทแห่งข้อ ๘ จะได้อนุญาตการนำเข้าหรือการนำออกบนันดาสินค้าทั้งปวงซึ่งจะพ้้งนำเข้า หรือนำออกได้โดยชอบด้วยกฎหมายในเรือแห่งชาติพื้นเมือง หรือในเรือแห่งภูวภายนอก กับทั้งการขนส่งคนโดยสาร มาจาก หรือไปยัง อาณาเขตต์แต่ละ

ฝ่าย ในเรือของอีกฝ่ายหนึ่งและเรือ ของบันทึกและคน โดยสารในเรือดังกล่าวแล้ว จะได้อุปโภคเอกสิทธิ์อย่าง เดียวกันกับเรือ ของบันทึก และคนโดยสาร เรือแห่ง ชาติพื้นเมือง หรือเรือ ของบันทึก และคนโดยสารเรือ นั้น ๆ แห่งภูวณภายนอก และจะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่ง อากรค่าภาระหรือข้อจำกัดใด ๆ เป็นอย่างอื่นหรือยิ่งขึ้นไป

ผลประติบัติซึ่งให้แก่กันและกัน โดยเท่าเทียมกันดังกล่าว แล้ว จะได้มีผลโดยไม่จำแนกว่า สินค้าจะมาจากถิ่นที่ กำเนิดโดยตรง หรือจะมาจากถิ่นที่อื่นใดก็ตาม

โดยทำนองเดียวกัน จะได้ให้ความเท่าเทียมแก่กันและ กัน ทุก ประการในส่วนที่เกี่ยวกับการค้ำอากร และ เอกสิทธิ อื่นๆในสภาพนี้จะเรียกชื่ออย่างใด ซึ่งจะได้อนุญาตในอาณา เขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายให้แก่ของที่นำเข้ามา หรือนำออกไปในเรือแห่งชาติพื้นเมือง หรือเรือแห่งภูว ณภายนอก เพื่อว่าการค้ำอากรและเอกสิทธิอื่น ๆ ดังกล่าว แล้ว จะได้อนุญาตให้แก่ของที่นำเข้ามาหรือนำออกไปใน เรือของอีกฝ่ายหนึ่งด้วยดุจกัน

ข้อ ๑๑

เรือพาณิชย์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่มี อับเนาคีติ หรือของบันทึกใด ซึ่งมาถึงหรือออกไปจาก

เมืองท่าของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้อุปโภคสิทธิ เอกสิทธิ เสรีภาพ ความอนุเคราะห์ ความคุ้มกัน และความยกเว้นในการต่าง ๆ ในการเดินเรือ อย่างเดียวกันกับที่เรือแห่งชาติพื้นเมืองได้อุปโภคอยู่ หรือจะได้อุปโภคต่อไป ไม่ว่าเรือเช่นว่านั้นจะมีต้นทางมาจากถิ่นที่ใด และจะมีปลายทางไปยังถิ่นที่ใด

ในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับการเข้ามา การปล่อย การจอด การบันทึก และการถ่ายบันทึกแห่งเรือต่าง ๆ ในเมืองท่า ท้องท่า อู่ ที่ทอด ท่า หรือทางน้ำแห่งประเทศทั้งสองนั้น มิให้ ให้เอกสิทธิใด ๆ แก่เรือแห่งชาติพื้นเมือง โดยมิได้ ให้เท่าเทียมกันแก่เรือแห่งประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง เจตนาของ อัครราชผู้ทำสัญญามืออยู่ว่า ในการเหล่านี้เรือแต่ละฝ่ายจะ ได้รับผลประโยชน์ซึ่งให้แก่เรือชาติพื้นเมือง

เรือพาณิชย์แห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่เข้ามาในอาณาเขตต์ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมิว่าวัตถุประสงค์เพียงเฉพาะจะบันทึกของให้เต็มหรือถ่ายบันทึกของบางส่วน นั้น หากว่าปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งประเทศแต่ละฝ่ายจะได้ มีสิทธิที่จะเอาของบันทึกส่วนใด ๆ ซึ่งตราส่งไปยังเมืองท่าอีกแห่งหนึ่งในประเทศเดียวกันก็ดี หรือใน

อีกประเทศหนึ่ง คงไว้ในเรือ และจะนำของบันทุกส่วน
นั้น ๆ กลับออกไปก็ได้ โดยไม่ต้องเสียค่าศุลกากรใดๆ ใน
ส่วนที่มีได้ถ่ายบันทุก นอกจากค่าอากรในการตรวจตรา แต่
ทว่า ค่าอากรที่กล่าวหนหลังนี้จะได้เรียกเก็บในอัตราค่าที่สุด
ที่กำหนดสำหรับเรือแห่งชาติพื้นเมือง

ในส่วนที่เกี่ยวกับอากรค่าธรรมเนียม ค่าท่า ค่านํ้าเรือ
ค่าประภาคาร ค่าด่านกักตรวจรโรค หรือค่าอากรอื่นๆ ที่
คล้าย หรือทำนองเดียวกัน ไม่ว่าสภาพใด หรือจะเรียกชื่อ
อย่างไรก็ตาม ที่เรียกเก็บในนามหรือเพื่อประโยชน์แห่ง
รัฐบาล พนักงานสาธารณะ บุคคล เอกชน บริษัท หรือ
สถานการชะนิตใด ๆ นั้น อัครภาคีสผู้ทำสัญญาต่างจะได้ใช้
บทแห่งอนุสัญญา และข้อบัญญัติ ว่าด้วยระบอบ การ ระหว่าง
ชาติในเรื่องเมืองท่าทะเล ซึ่งได้ลงนามกัน ณ เจนีวา เมื่อ
วันที่ ๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๓

ข้อ ๑๒

เรือพาณิชย์ใด ๆ แห่งอัครภาคีสผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
ซึ่งถูกบังคับด้วยกำลังคลื่นลม หรือด้วยเหตุทุกขภัยอื่นใด
ให้เข้าอาศัยกำบังในเมืองท่าของอีกฝ่ายหนึ่งนั้น จะได้มีเสรี
ภาพกระทำการซ่อมในที่นั้น จัดหาเสบียงพัสดุที่จำเป็นทั้ง

ปวงและกลับออกทะเลไป โดยไม่ต้องเสียค่าอากรใด ๆ นอกจากที่เรือแห่งชาติพื้นเมืองจักต้องเสีย แต่ทว่า ในกรณีที่น่ายเรือแห่งเรือพาณิชย์มีความจำเป็นที่จะจำหน่ายของบ้านทุกเสียส่วนหนึ่ง เพื่อชำระค่าใช้สอย ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและפקัดอัตราค่าอากรแห่งถิ่นที่ตนได้มานั้น

ถ้าหากว่าเรือพาณิชย์ใดๆ แห่งอัครภากีสผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเคยติดตันหรืออับปางลงตามฝั่งของอีกฝ่ายหนึ่งเข้าหน้าที่ฝ่ายท้องที่จะได้แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นให้เจ้าพนักงานกงสุลของอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในเขตดินนั้นหรือเจ้าพนักงานกงสุลที่ใกล้ที่สุดแห่งภวะอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยเร็ว

เรือใดๆ ที่เคยติดตันหรืออับปางลงดังกล่าวแล้ว และส่วนทั้งปวงของเรือนั้น และเครื่องตกแต่งกับส่วนอุปกรณ์ทั้งปวงของเรือนั้น และของกับสินค้าทั้งปวงที่ช่วยกู้มาได้จากเรือนั้น รวมทั้งที่ได้โยนลงทะเล หรือถ้าได้ขาย ก็เงินที่ได้จากการขายนั้นกับทั้งกระดาษเอกสารทั้งปวงที่พบอยู่บนเรือใดๆ ที่เคยติดตันหรืออับปางลงดังกล่าวนั้น จะได้มอบให้แก่เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของ เมื่อเรือกร่องมา

ถ้าเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของ เช่นว่า ไม่อยู่ ณ ที่นั้นทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว หรือเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้ และ

บันดากระดาดเอกสารที่พบอยู่บนเรือนั้น จะได้ส่งมอบให้
แก่เจ้าพนักงานกงสุลผู้ทำหน้าที่แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาซึ่งเป็น
เจ้าสังกัดแห่งเรือที่อับปางหรือเกยตื้นนั้นนั้น แต่ทว่า เจ้า
พนักงานกงสุลเหล่านั้นจะต้องเรียกร่องมาภายใน ระยะเวลา
ที่กำหนดไว้ โดยกฎหมายและข้อบังคับแห่งประเทศที่ได้เกิด
เหตุอับปางหรือเกยตื้นขึ้น และเจ้าพนักงานกงสุล เจ้าของ
หรือตัวแทนดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้เงิน ก็แต่ในส่วนค่าใช้จ่าย
สอยที่ต้องจ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ กับทั้งค่าใช้จ่าย
สอยในการช่วยกู้หรืออื่นๆ ซึ่งจะพึงใช้ให้ ในกรณีที่เรือแห่ง
ชาติพื้นเมืองอับปางหรือเกยตื้น

ของและสินค้ำที่ได้ช่วยกู้มาได้จากการอับปาง หรือเกย
ตื้นนั้น จะได้รับยกเว้นจากบันดาศุลกากรทั้งปวง เว้น
แต่จะได้ตรวจมอบไปเพื่อการบริโภค ในกรณีเช่นนั้น จะ
ต้องเสียค่าอากรธรรมดา

ในกรณีที่เรือใด ๆ ของคนชาติ แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกกำลังคลื่นลมพัดเข้าฝั่ง เกยตื้น หรือ
อับปางลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าเจ้าของหรือ
ตัวแทนเจ้าของไปอยู่ หรืออยู่แต่ขอร่องเจ้าพนักงานกงสุล
ผู้ทำหน้าที่แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ซึ่งเป็นเจ้า สังกัด แห่ง เรือ

๑๔๑๑

นั้น ย่อมได้รับอำนาจให้เข้าเกี่ยวข้องกับ เพื่ออำนวยความสะดวก
ช่วยเหลือที่จำเป็นให้แก่คนชาติแห่งรัฐของตน

ข้อ ๑๓

เรือบรบแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะเข้ามา พัก
อยู่ และทำการซ่อมแซมในบ้นดาเมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยอมให้เรือบรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึงก็ได้ ทั้งนี้
จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและจะได้อุปโภคเกียรติยศอาณา
ประโยชน์ เอกสิทธิและความยกเว้นต่าง ๆ อย่างเดียวกัน
กับที่ยอมให้ตนนี้ หรือจะได้ยอมให้ต่อไป แก่เรือบรบ
แห่งชาติใด ๆ อื่น

ข้อ ๑๔

เจ้าพนักงานกงสุลแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ซึ่ง
มีถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตต์ ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับความช่วย
เหลือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น เท่าที่จะให้ ได้ตามกฎหมาย
ในอันจะเอาตัวผู้หลบหนีจากเรือของภาคฝ่ายที่กล่าวก่อนนั้น
มา แต่ทว่า บทกำหนดข้อนี้มิให้ ใช้แก่คนชาติแห่งอัครภาค
ผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแห่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น ซึ่งถูก
ร้องขอให้ช่วยเหลือ

อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งกงสุลใหญ่ กงสุลรองกงสุล และเจ้าพนักงานหรือตัวแทนกงสุลอื่น ๆ ใหม่ ที่อยู่ในเมืองและเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่อนุญาตให้เจ้าพนักงาน เช่นเดียวกัน แห่งภูวระอื่น ๆ มีถิ่นที่อยู่ก็ได้

แต่ทว่า เจ้าพนักงาน และตัวแทน กงสุลดังกล่าวแล้ว จะเข้าปฏิบัติงานการไม่ได้ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ และอนุมัติจากรัฐบาลที่ตนถูกส่งไปประจำ

โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน จะต้องมีสิทธิที่จะอุปโภคบริโภคเกียรติยศ เอลสิทธิ์ ความขมขื่น และความคุ้มกันทุกอย่าง ซึ่งให้หรือจะได้อีกแก่เจ้าพนักงาน กงสุลแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

เจ้าพนักงานหรือตัวแทนกงสุลแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญา ทั้งสองฝ่ายดังกล่าวแล้ว หรือ บุคคลที่ได้ รับมอบ อำนาจโดยถูกต้องให้กระทำการแทน ภายในอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง จะต้องมีภาระรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน บนเรือพาณิชย์แห่งชาติของตนโดยมิให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่นใด ๆ เข้ากระทำการนั้น และจะได้รับรู้บันดาข้อพิพาททั้งปวงและ

เป็นผู้เดียวที่จะใช้อำนาจศาลในกรณีต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นในทะเลหรือเกิดขึ้นในเมืองท่า ระหว่างนายเรือ พนักงานเรือ และคนประจำเรือ รวมทั้งข้อพิพาทที่เกี่ยวกับเงินค่าจ้างและการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งแต่ละฝ่ายได้ทำไว้ต่อกัน แต่ทว่าอำนาจศาลดังกล่าวแล้วจะไม่กำจัดอำนาจศาล ซึ่งศาล หรือเจ้าหน้าที่อื่นใดในท้องที่ ได้รับอยู่ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ หรือจะได้อำนาจต่อไป

ข้อ ๑๖

ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่ปรากฏในประเทศที่ตายลง ว่ามีทายาทใด ๆ ที่ใครรู้จัก หรือผู้จัดการพินัยกรรมใด ๆ ซึ่งผู้ตายได้แต่งตั้งไว้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องที่ผู้มีอำนาจจะได้แจ้งความในทันทีแก่เจ้าพนักงานกงสุลที่ใกล้ที่สุดแห่งชาติเจ้าสังกัดของผู้ตาย เพื่อจะได้แจ้งข้อความที่จำเป็นต่อไปยังผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยทันที

ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีผู้ใดไว้ ณ ดินที่ตายลง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีสิทธิตามกฎหมายแห่งประเทศของผู้ตาย ในอันจะเข้ารับรักษาและจัดการทรัพย์สิน

มฤคก เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจแห่งรัฐเจ้าสังกัดของผู้ตาย เมื่อได้ปฏิบัติตามแบบพิธีที่จำเป็น จะได้รับอำนาจให้เข้าพิทักษ์รักษาและจัดการทรัพย์สินมฤคก โดยวิธีและตามข้อจำกัดที่บัญญัติโดยกฎหมายแห่งประเทศที่ทรัพย์สินของผู้ตายตั้งอยู่

บทที่ว่ามานี้ ให้ใช้ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงนอกอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง แต่มีทรัพย์สินอยู่ในอาณาเขตต์นั้น โดยมีผู้ใดผู้ใดไว้ในอาณาเขตต์นั้น ซึ่งมีสิทธิที่จะเข้ารักษาและจัดการทรัพย์สินมฤคกด้วย

ข้อ ๑๗

เป็นที่เข้าใจกันระหว่างอัครภาคผู้ทำสัญญาว่า บทกำหนดซึ่งมีอยู่ในสนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันกะทบ ใช้แทน หรือแก้ไข กฎหมาย และ ข้อ บังคับใด ๆ ว่า ด้วย การ แปลง ชาติ การอพยพเข้า การตำรวจ และความมั่นคงสาธารณะ ซึ่งให้อยู่ หรือจะได้ตราขึ้นในฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแห่งประเทศทั้งสอง ด้วยประการใดๆ เลย

ข้อ ๑๘

การค้าขายฝิ่นและการประมงแห่งชาติ ของอัครภาคผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายนั้นเป็นอันยกเว้น จากบทแห่ง สนธิสัญญา

นี้ และจะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมายและข้อ
บังคับแห่งสยามและนอร์เวย์ แล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ดี เป็นที่เข้าใจกันว่า คนชาติและเรือสยาม
ในอาณาเขตต์ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และคนชาติและเรือ
นอร์เวย์ ในอาณาเขตต์ราชอาณาจักรสยามนั้น โดยเงื่อนไขที่
เป็นการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน จะได้อุปโภคสิทธิในเรื่อง
การค้าขายฝั่งบ้านดาที่ให้หรือจะได้ ให้ภายใต้กฎหมายและข้อ
บังคับเช่นว่านั้นแก่คนชาติหรือเรือแห่งชาติใด ๆ อื่น

ข้อ ๑๕

บทแห่งสนธิสัญญาว่าด้วยผลประโยชน์แห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ ยั้งนั้น ไม่เป็นอันไข้แก่

๑) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐที่
ใกล้เคียง เพื่อให้ความสะดวกแก่การไปมาค้าขายชายแดน
ในระยะสั้น

๒) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐ
ภายนอก โดยอาศัยความตามสหภาพศุลกากร

๓) ความอนุเคราะห์ที่ให้ หรือจะได้ให้ต่อไป แก่รัฐ
ที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการเดินเรือ หรือการใช้ทางน้ำเขตต์แดน
ที่เดินเรือจากทะเลไม่ได้

๔) ความอนุเคราะห์ที่นอร์เวย์ ให้ หรือจะทำได้ให้ต่อไป แก่เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ หรือสวีเดน

บทแห่งสนธิสัญญานี้ไม่เป็นอันไข่แก่สวาลบาร์ด (สปีตสเบอร์เกน)

เป็นที่เข้าใจกันว่า บทแห่งสนธิสัญญานี้เกี่ยวกับผล ประดิบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง จะไม่เป็นอันไข่แก่ ความอนุเคราะห์พิเศษที่ให้ หรือจะทำได้ให้โดยสัญญา...แก่ รัฐบาลนอก เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีอากรสองซ้ำ หรือ เพื่อล้อยที่ล้อยคุ้มครองรายได้แผ่นดินแห่งกันและกัน

ข้อ ๒๐

อัครภาคีผู้ทำสัญญาตกลงกันว่า ข้อพิพาทใด ๆ ซึ่งหาก จะเกิดขึ้นระหว่างกันและกัน ในเรื่องการค้าความที่ ถูก ต้อง หรือการใช้บทใด ๆ แห่งสนธิสัญญานี้ซึ่งไม่มีทางที่ จะ ระงับ โดยทางการทูตได้แล้ว เมื่อภาคีฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด ร้องขอ ก็จะได้เสนอให้ศาลประจำยุติธรรม ระหว่างชาติ ณ กรุงเฮก วินิจฉัย เว้นแต่ในกรณีใด ๆ จะเพาะราย อัครภาคีผู้ทำ สัญญาตกลงกันให้ เสนอ ข้อพิพาท ยัง ศาล อนุญาโตตุลาการ พิเศษ ทั้งสองฝ่ายรับสัญญาในที่นี้ว่า จะสนองตามคำ วินิจฉัยของศาลประจำหรือศาลอนุญาโตตุลาการ ว่าเป็นข้อ ผูกพัน

สนธิสัญญา นับแต่วันเริ่มใช้ ก็ให้ใช้แทนสนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างสยามกับนอร์เวย์ซึ่งได้ตั้งนามกันณออสโล เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๒๖ และนับแต่วันที่ว่านี้ สนธิสัญญา ค.ศ. ๑๘๒๖ ตั้งกล่าวแล้ว และข้อตกลง และความตกลง ทั้งปวงที่เป็นอุปกรณ์แก่สนธิสัญญานั้น ซึ่งได้ทำขึ้นหรือมีอยู่ระหว่างอัครภาคผู้ทำสัญญา จะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

สนธิสัญญานี้ให้คงใช้บังคับอยู่เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่มีผล

ในกรณีที่อัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด มิได้แจ้งเจตนาเลิก สิบสองเดือน ก่อนสิ้นกำหนดห้าปี ตั้งกล่าวแล้ว สนธิสัญญานี้ จะคงเป็น ข้อผูกพัน อยู่จนกว่า จะสิ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่อัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะได้ออกเลิก

แต่ทว่า เป็นที่เข้าใจกันโดยชัดเจนว่า การบอกเลิก
เช่นว่านี้จะไม่มีผลสิ้นสนธิสัญญา ข้อตกลง หรือความตกลงใด ๆ ที่ได้ยกเลิกโดยสนธิสัญญา

ข้อ ๒๓

สนธิสัญญานี้จะได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสอง
ฝ่ายจะได้แลกเปลี่ยนกัน ณ ออสโล โดยเร็วที่สุด ที่จะเป็นไปได้
และสนธิสัญญาที่ว่านั้นจะได้ ไข้บังคับตั้งแต่วันแลกเปลี่ยน
สัตยาบันเป็นต้นไป

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้าง
ท้ายนี้ ได้ลงนาม และประทับตราไว้เป็นสำคัญ

ทำนออสโลคู่กันเป็นสองฉบับ เมื่อวันที่สิบห้า เดือน
ที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวันที่
สิบห้าพฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนามและประทับตรา) พระยาราชวังสัน

(ลงนามและประทับตรา) ตรีกเว ฮลัวตัน ลีเอ

โปรโตคอลสุดท้าย

ในขณะที่จะดำเนินการลงนามกันวันนี้ ในสนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือฉบับใหม่ ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับราชอาณาจักรนอร์เวย์ ผู้มีอำนาจเต็มของอัครราชทูตทำสัญญา ทั้งสองฝ่ายได้ ตกลงกันในบท คงต่อไปนี้ ซึ่งให้ถือว่าเป็นส่วนประกอบแห่งสนธิสัญญา

๑. เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ ยิ่งเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีบทบัญญัติไว้ในข้อ ๒ วรรค ๓ และข้อ ๖ วรรค ๔ เป็นอันให้ โดยเงื่อนไข ที่เป็นการน้อยที่ด้วยปฏิบัติต่อกัน
๒. เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ ที่มีบทบัญญัติไว้ในสนธิสัญญานี้ จะได้ให้ โดยทันทีและโดยไม่มีเงื่อนไข
๓. เป็นที่เข้าใจกันว่า ในกรณที่ปวงที่มีบทบัญญัติผลประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองไว้ ในสนธิสัญญานี้ คนชาติและเรือแห่งอัครราชทูตทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะไม่ถูกอีกฝ่ายหนึ่งประติบัติให้ ได้รับอนุเคราะห์ น้อยกว่า คนชาติ และเรือแห่งประเทศใด ๆ อื่น

๔. ปลาซาร์ดีนนอร์เวย์ที่จัดทำขึ้นจากปลาใน เอกเทศ
 คลูเปอา สะปรัดตุส (บริสลิง) หรือ คลูเปอา ฮาเร็งกุต
 (สิลด์) นั้น เมื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม จะไม่ต้อง
 เสียพิศัตต์อัตราสูงกว่าปลาซาร์ดีนที่จัดทำขึ้นจากปลา
 ในเอกเทศ คลูเปอา ปิลซาร์ตุส ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศ
 ใดๆ

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้าง
 ท้ายนี้ ได้ลงนามและประทับตราไว้เป็นสำคัญ

ทำณออสโล คู่กัน เป็นสองฉบับ เมื่อวันที่สิบห้า เดือน
 ที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวันที่
 สิบห้าพฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

คำแปล

ออสโล ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอธิบดี

อนุสนธิหนังสือของท่าน ลงวันที่ ๑๐ เดือนนี้ เกี่ยวกับการแก้ไขตัวบทแห่งร่างสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างสยามกับนอร์เวย์ ซึ่งท่านใคร่เสนอการเติมประโยค “โดยเงื่อนไขแห่งการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน” หลังคำว่า “อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะได้มีสิทธิในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง” ในข้อ ๕ นั้น ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายสยามรับสนองคำเสนอของท่าน โดยเงื่อนไขแห่งความเข้าใจว่า “ตลอดเวลาเท่าที่คนชาติสยามไม่เรียกร้องคุณประโยชน์แห่งข้อนี้ในนอร์เวย์ คนชาตินอร์เวย์จะไม่สามารถเรียกร้อง คุณประโยชน์ แห่ง ข้อเดียวกันนี้ในสยาม”

ข้าพเจ้าจะขอบคุณในคำตอบของท่านในเรื่องนี้
ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พระยาราชวังสัน

มองสิเออร์ ซี. เอฟ. สมิท

อธิบดีกรมการเมืองพาณิชย์

แห่งกระทรวงการต่างประเทศ

ออสโล

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ   ออสโล   ๑๖ พฤศจิกายน
 กรมการเมืองพาณิชย์   ค.ศ. ๑๙๓๗
 อธิบดี.

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่าน ลงวันที่ ๑๕
 เดือนนี้ เกี่ยวกับการตีความ คำว่า “โดยเงื่อนไขแห่งการ
 ถ้อยที่ ถ้อยปฏิบัติ ต่อกัน” ในข้อ ๕ แห่ง สนธิสัญญาทาง
 มิตรภาพพาณิชย์ และการเดินเรือ ระหว่างนอร์เวย์กับสยาม
 ซึ่งได้ลงนามกันเมื่อวานนี้

ข้าพเจ้าถือโอกาสนี้รับยืนยันแก่ท่าน ดังต่อไปนี้

เมื่อเหตุที่ได้เติมคำว่า “โดยเงื่อนไขแห่งการถ้อยที่ถ้อย
 ปฏิบัติต่อกัน” ลงในข้อ ๕ ที่กล่าวข้างบนนี้ ก็คือกฎหมาย
 สยาม ตามที่ท่านได้มี เกรใจอธิบายแก่ข้าพเจ้าในเมื่อทำการ
 เปรียบกันระหว่าง เรานั้น ในขณะที่ไม่มีทางคุ้มครองสิทธิ
 อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือศิลปกรรม สมบัติแห่ง
 คนต่างด้าวในสยาม ในเวลาเดียวกัน ท่านได้มีเกรใจแจ้ง
 ให้ข้าพเจ้าทราบว่า จะได้ออกกฎหมายในเรื่องนี้ภายในเวลา
 ๒ ปีแต่บัดนี้ไป

๑๔๒๓

เมื่ออนุโลมตามหลักการด้อยที่ด้อยปฏิบัติต่อกัน ก็เป็น
อันยุติธรรมที่คนชาติสยาม จะพึงอุปโลกความคุ้มครองสิทธิ
อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือศิลปกรรม สมบัติใน
นอร์เวย์ ได้ก็ต่อเมื่อคนชาตินอร์เวย์ ในสยามจะได้รับความ
คุ้มครองทำนองเดียวกัน สถานะการข้อนั้นแหละ เราได้มี
เจตนาทำหลักฐานไว้โดยชัดเจนในข้อ ๕

ข้าพเจ้าขอท่านอัครราชทูตได้รับความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงนาม) จี. เอฟ. สมิธ

พระยาราชวังสัน

อัครราชทูตแห่งสยาม

๗๗ ๗๗ ๗๗

ออสโล

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๕ มีนาคม หน้า ๑๗๑๕)

๑๔๒๔

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลวังไผ่

อำเภอท่าตะเภา จังหวัดชุมพร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลวังไผ่ อำเภอท่าตะเภา จังหวัดชุมพร เพื่อประโยชน์ในการจัดสร้างสนามบินพลเรือน อันเป็นสาธารณูปโภคในจังหวัดนั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน ในท้องที่ตำบลวังไผ่ อำเภอท่าตะเภา จังหวัดชุมพร พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดชุมพร เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ภายในเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าทำกร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ มีนาคม หน้า ๑๓๔๓)

๑๔๒๖

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอวัดป่า
จังหวัดเพชรบูรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายที่พอรภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทวโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
อำเภอวัดป่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อประโยชน์ในการจัด
สร้างสนามบินพลเรือน อันเป็นสาธารณูปโภคในจังหวัดนั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า
อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอวัดป่า จังหวัดเพชรบูรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ภายในเขตหวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ มีนาคม หน้า ๑๓๕๐)

๑๔๒๘

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลปวนพ
อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตย์ทิพอาภา
เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
ตำบลปวนพ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เพื่อประโยชน์
ในการจัดสร้างสนามบินพลเรือน อันเป็นสาธารณูปโภค
ในจังหวัดนั้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลบ่อนพุ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเลย เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ภายในเขตต์หวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้างจัดทำหรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๓๗๕๓)

๑๔๓๖

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองกาญจนบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตเทศบาลเมืองกาญจนบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี เสียใหม่ตามความจำเป็นแห่งการบริหาร
งานของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทน พระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองกาญจนบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี ไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออก
ของแม่น้ำแม่กลอง วัดจากมุมตะวันตกเฉียงเหนือ
ของตัวตึกศาลเจ้ากวณอุ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
เป็นเส้นตรงไประยะ ๒๘๕ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้ง
อยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑ เป็นระยะ ๑๒๕ เมตร วัดเป็น

เส้นฉากกับฝั่งแม่น้ำตรงหลักเขตต์ที่ ๑ ไปทางทิศตะวันออก
เฉียงเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็น
เส้นฉากกับเส้นเขตต์จากหลักเขตต์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็น ระยะ
๘๘๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๓

จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็น
ระยะ ๘๕๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นตัดกับ
เส้นขนานและห่างจากศูนย์กลางถนนเลียบด้านตะวันตก
ของบริเวณสนามบิน (ถนนสายที่ ๑๘ ไปอำเภอบ้านโป่ง)
เป็นระยะ ๖๑๐ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศตะวัน
ออกเฉียงใต้ระยะ ๑๓๖๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้ง
อยู่บนเส้นที่ขนานและห่างจากศูนย์กลางถนนเลียบด้าน
ตะวันตกของบริเวณสนามบิน (ถนนสายที่ ๑๘ ไปอำเภอบ้านโป่ง)
๖๑๐ เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักเป็นเส้นตรงไปทางทิศ
ตะวันตกเฉียงใต้ได้ฉากกับเส้นเขตต์จากหลักเขตต์ที่ ๔ และ
ที่ ๕ จนจดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตัดกับริมฝั่ง
ตะวันออกแม่น้ำแม่กลอง

๑๕๓๓

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๖ เลียบริมแม่น้ำ
แม่กลองฝั่งตะวันออกไปทางทิศเหนือจนบรรจบหลักเขตต์
ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังทำยพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวไว้ ในวรรคก่อนให้มีหลัก
บ่อน้ำไว้เป็นระยะเพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร "

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๘ มีนาคม หน้า ๑๑๕๒)

๑๕๑

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐)
อาทิตยทิพธำภา
พต. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทร โยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ เห็น สมควร กำหนดเขตต์ เทศบาลเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี เสียใหม่ตามความจำเป็นแห่งการบริหารงาน
ของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัด
ชลบุรี ไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลัก
เขตต์ที่ ๒ ระยะ ๕๔๐ เมตร วัดตามผังเหนือของสะพาน
ทางด้านตะวันตกของวัดช่องลมเป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวัน
ตก จุดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ห่างเหนือของเชิงสะพาน
ทางด้านตะวันตกของวัดช่องลมติดกับฟากตะวันตกของถนน
เลียบด้านตะวันตกของวัดช่องลม

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากใต้ของถนนไปอำเภอพนัสนิคม และห่างจากมุมตะวันออกเฉียงใต้ของวัดเครือวัลย์ ระยะ ๖๐๐ เมตร วัดเป็นเส้นตรงไปตามเส้นศูนย์กลางของถนนไปอำเภอพนัสนิคมไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๓ ต่อเป็นเส้นตรงได้แนวกับหลักเขตต์ที่ ๒ และที่ ๓ จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นและห่างจากหลักเขตต์ที่ ๓ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะ ๕๐๐ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่มุมตะวันออกเฉียงใต้ของถนนสายที่ ๒๒ กับถนนผ่านด้านใต้ของบริเวณโรงไฟฟ้าเทศบาล

จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบฟากตะวันออกของถนนสายที่ ๒๒ ไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเลียบฟากใต้ของถนนเลียบด้านเหนือของสนามบิน ต่อไปทางทิศตะวันออกจนตัดกับฟากตะวันออกของถนนสายที่ ๒๒

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักเป็นเส้นตรงได้แนวกับฟากใต้ของถนนเลียบด้านเหนือของสนามบิน ไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะ ๑๕๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๗

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๗ หักไปทางทิศเหนือ
จนบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ยึดปักไว้เป็นระยะเพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร ”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ มีนาคม หน้า ๑๗๖๐)

๑๔๓๘

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอรามา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเขนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์เทศบาลเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมาเสียใหม่ตามความจำเป็นแห่งการบริหาร
งานของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่เชิงสะพานท่าขุนนรา ฯ มุมตะวันตกเฉียงเหนือ เลียบฝั่งเหนือลำตะคองไปทางทิศตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ด้านตะวันตกของที่ดินของรัฐบาล ซึ่งใช้เป็นโรงพยาบาลและสถานีวิทย์ติดกับลำตะคอง

จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบเขตต์ที่ดินของรัฐบาลซึ่งใช้เป็นโรงพยาบาลและสถานีวิทย์ไปทางทิศเหนือ แล้วเลียบ

เขตต์ด้านเหนือไปทางทิศตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่มุมตะวันออกเฉียงเหนือของเขตต์ที่ดินของรัฐบาล ซึ่งใช้เป็นโรงพยาบาลและสถานีวิจัย

จากหลักเขตต์ที่ ๓ ต่อเป็นเส้นตรงได้แนวกับเขตต์ด้านเหนือของที่ดินของรัฐบาล ตอนที่ใช้เป็นสถานีวิจัย จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นศูนย์กลางถนนระหว่างบริเวณโรงฆ่าสัตว์กับบริเวณวัดพลับ และได้แนวเป็นเส้นตรงกับเขตต์ด้านตะวันออกของวัดพลับ

จากหลักเขตต์ที่ ๔ ไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ด้านตะวันออกของวัดพลับตัดกับริมลำตะคองปากใต้

จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบตามริมลำตะคองปากใต้ไปทางทิศตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันออกของตรอกทำอิฐต่อออกไปจนตัดกับริมลำตะคองปากใต้

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๖ เลียบตามฝั่งตะวันออกของตรอกทำอิฐและเลียบฝั่งตะวันออกของถนนริมคูเมืองด้านตะวันออก ไปทางทิศใต้และต่อเป็นเส้นตรงไปจนจดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่ด้านเหนือของทางรถไฟ ไปอุดร

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๗ เลียบด้านเหนือของทาง
รถไฟไปทางทิศตะวันตก จดหลักกิโลเมตร ๒๖๕ แล้วเลียบ
ไปตามหลักเขตต์รถไฟ จดหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่แนว
เชื่อมหลักเขตต์รถไฟต่อกับฟากตะวันตกของทางเกวียนไป
อำเภอปักธงชัย

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๘ เลียบฟากตะวันตก
ของทางเกวียนไปอำเภอปักธงชัย ถึงตอนที่ผ่านหมู่บ้าน
สวายเรียงไปแล้ว คัดตรงไปทางทิศเหนือจนบรรจบหลัก
เขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตต์ที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ย่อยปักไว้เป็นระยะเพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร "

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๑๓๖๔)

๑๔๔๒

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทวโยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์เทศบาลเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรีเสียใหม่ ตามความจำเป็นแห่งการบริหารงาน
ของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัด
ลพบุรีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ตรงประตูหอ เลียบ
ไปตามลำคลองด้านเหนือ จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปาก
คลองท่อฝั่งเหนือ ข้างทางรถไฟด้านตะวันตก

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบทางรถไฟด้าน
ตะวันตกเป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้ง
อยู่ที่มุมตะวันออกเฉียงใต้ของกำแพงดิน

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบด้านใต้กำแพงดิน
ไปทางทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งเหนือลำราง
วัดเชิงท่า

จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบทางฝั่งเหนือลำรางวัดเชิงท่า
จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากคลองบางบัวทางฝั่งเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๕ ข้ามลำน้ำลพบุรีไปจดหลักเขตต์ที่ ๖
ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตัดกับฝั่งตะวันตกของลำน้ำลพบุรี ห่าง
จากหลักเขตต์ที่ ๕ ระยะ ๘๐ เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๖ เลียบตามฝั่งตะวันตก
ของลำน้ำลพบุรี ไปทางทิศเหนือจนจดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้ง
อยู่บนฝั่งตะวันตกของลำน้ำลพบุรีบนเส้นตรงได้แนวกับมุม
ศาลาวัดมณีชลขันธ์ (วัดคอกหมู) และหลักเขตต์ที่ ๑

จากหลักเขตต์ที่ ๗ ข้ามแม่น้ำตรงไปหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่ง
ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกของลำน้ำลพบุรีบนเส้นตรงได้แนวกับ
หลักเขตต์ที่ ๗ และที่ ๑

จากหลักเขตต์ที่ ๘ หักไปทางทิศตะวันออกจนบรรจบ
หลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

๑๔๔๕

ตามเส้นแนวเขตที่ตั้งกำหนดในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ข้อยกเว้นไว้เป็นระยะ เพื่อแสดงแนวเขตด้วยตามควร”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๑๖๗๕)

ชำนาญหอสมุด

๑๕๔๖

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตเทศบาลเมืองสระบุรี
จังหวัดสระบุรีเสียใหม่ตามความจำเป็นแห่งการบริหารงาน
ของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (ฉบับ
ที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี พุทธ
ศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัด
สระบุรีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นขนาน
เขตต์วัดบ้านอ้อยต้นตะวันตก ต่อออกไปทางทิศเหนือ
จนจริมแม่น้ำป่าสักฝั่งเหนือ และเลียบตามริมฝั่งแม่น้ำ
ไปทางทิศตะวันออกจนจดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งเหนือ
ของแม่น้ำป่าสักที่ตรงเส้นจากปากคลองเพรียวฝั่งตะวันออก
ตัดได้ฉากกับฝั่งเหนือของแม่น้ำป่าสัก

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ ข้ามแม่น้ำป่าสักเป็น
เส้นฉากกับฝั่งเหนือแล้วเลียบริมคลองเพรียวฝั่งตะวันออก
จนจดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองเพรียวฝั่งตะวันออก
และห่างจากศูนย์กลางของรางรถไฟ ๕๐๐ เมตร วัดเป็น
เส้นได้ฉากกับรางรถไฟตรงนั้น

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ ขนานกับรางรถไฟและห่าง
จากศูนย์กลางราง ๕๐๐ เมตรไปทางทิศตะวันตก จนจด
หลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ห่างศูนย์กลางรางรถไฟ ๕๐๐ เมตร
บนเส้นที่ได้ฉากกับรางรถไฟและผ่านศูนย์กลางของถนนกั้นน้ำ
ของกรมชลประทาน ตอนที่ตัดกับเส้นแนวเขตต์ทางรถไฟ
ด้านเหนือ

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศเหนือ
ตามเส้นที่ได้ฉากกับรางรถไฟ และผ่านศูนย์กลางถนนกั้น
น้ำของกรมชลประทาน จนจดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ศูนย์
กลางถนนกั้นน้ำของกรมชลประทาน ตัดกับเส้นแนวเขตต์
ทางรถไฟด้านเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบไปตามเส้นศูนย์กลางของถนน
กั้นน้ำของกรมชลประทานจนจดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่

๑๔๔๕

เส้นขนานเขตต์วัดบ้านอ้อยด้านตะวันตกต่อออกไปทางทิศ
ใต้จนตัดกับเส้นศูนย์กลางของถนนถนน้ำของกรมชลประทาน

จากหลักเขตต์ที่ ๖ เป็นเส้นตรงเลียบเขตต์วัดบ้านอ้อย
ด้านตะวันตกไปจนบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ข้อยักไว้เป็นระยะ เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๑๘๗๓)

๑๘๓

๑๔๕๐

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดเขตต์เทศบาลเมืองอุบลราชธานี
จังหวัดอุบลราชธานีเสียใหม่ ตามความจำเป็นแห่งการ
บริหารงานของเทศบาล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐” .

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่สี่แยกถนนพิชิตรังสรรค์กับถนนมาฮิมุมตะวันตกเฉียงเหนือ และเลียบตามริมถนนพิชิตรังสรรค์ฟากเหนือไปทางทิศตะวันออก จุดหลักเขตต์ที่ ๒ ที่มุมตะวันออกเฉียงเหนือของสี่แยกถนนเทพโยธีกับถนนพิชิตรังสรรค์

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบตามริมถนนเทพโยธีฟากตะวันออก จุดหลักเขตต์ที่ ๓ ที่สี่แยกถนนศรีณรงค์กับถนนเทพโยธีมุมตะวันออกเฉียงเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบตามริมถนนศรีณรงค์ฟากเหนือ
ไปทางทิศตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๔ ที่มุมตะวันออก
เฉียงเหนือของถนนศรีณรงค์ตัดกับถนนบูรพาใน

จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบตามริมถนนบูรพาในฟาก
ตะวันออกไปทิศใต้ จดหลักเขตต์ที่ ๕ ที่ริมขอบด้านเหนือ
ของที่ลุ่มริมลำน้ำมูล

จากหลักเขตต์ที่ ๕ คือเป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ จด
หลักเขตต์ที่ ๖ ที่ริมลำน้ำมูลฝั่งเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๖ ข้ามฟากลำน้ำมูลเป็นเส้นตรงไปฝั่ง
ใต้จนจดหลักเขตต์ที่ ๗ ที่ริมลำน้ำมูลฝั่งใต้

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๗ เลียบริมลำน้ำมูลฝั่งใต้ ไป
ทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๘ ที่เส้นขนานมาจากริมถนน
สุขบัญญัติฟากตะวันตก

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๘ ข้ามลำน้ำมูลไปฝั่ง
เหนือจดหลักเขตต์ที่ ๙ ที่ริมถนนสุขบัญญัติฟากตะวันตก

จากหลักเขตต์ที่ ๙ เลียบริมถนนสุขบัญญัติฟากตะวันตกไป
ทิศเหนือ จดหลักเขตต์ที่ ๑๐ ที่ริมถนนศรีณรงค์ฟากใต้

๑๔๕๓

จากหลักเขตต์ที่ ๑๐ เลียบตามริมถนนศรีณรงค์ฟ้ากใต้
ไปทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๑๑ ที่เส้นขนานมาจากริม
ถนนมาฮ์ฟ้ากตะวันตกตัดกับริมถนนศรีณรงค์ฟ้ากใต้

จากหลักเขตต์ที่ ๑๑ เลียบตามริมถนนมาฮ์ฟ้ากตะวันตก
ไปทางทิศเหนือบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มี
หลักข้อยกไว้เป็นระยะเพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑ มีนาคม หน้า ๑๑๑๑)

๑๔๕๔

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับญี่ปุ่น

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
โดยที่สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับญี่ปุ่น ซึ่งได้ลงนามกันณกรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ มีบทในข้อ ๓๑ ว่า จะ
ได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันเป็นต้นไป และ

โดยที่พระราชสัตยาบันของทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยน
กันที่กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๗
มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ฉะนั้นสนธิสัญญานี้ จึงเป็นอันใช้ตั้งแต่วันที่ ๗ มีนาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึง
ประกาศด้วย คือ

- (๑) โปรโตคอลภาคผนวก
- (๒) จดหมายเหตุแลกเปลี่ยน अनुสนธิข้อ ๒ แห่ง
สนธิสัญญา

๑๕๕๕.

(๓) จดหมายเหตุเลิกเปลี่ยน ว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์

(๔) จดหมายเหตุเลิกเปลี่ยน ว่าด้วยอำนาจศาล

ประกาศมาณวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๑๓๘๑)

คำแปลสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับญี่ปุ่น

พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม และพระบาทสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่น มีพระราชประสงค์ที่จะยังความสัมพันธ์ทางมิตรภาพและความเข้าใจอันดีซึ่งมีอยู่โดยผาสุกระหว่างรัฐทั้งสอง ให้มั่นคงแข็งแรงยิ่งขึ้น และทรงตระหนักว่าการนี้จะสำเร็จได้ดีที่สุด ก็โดยตรวจแก้บันดาสนธิสัญญาซึ่งมีอยู่ระหว่างประเทศทั้งสองเท่าทุกวันนี้ จึงได้ตกลงกระทำการตรวจแก้เช่นนี้ให้สมบูรณ์ โดยอาศัยหลักการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน หลักความเป็นธรรมและหลักคุณประโยชน์แก่กันและกัน และเพื่อการนี้ ได้แต่งตั้งผู้อำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย กล่าวคือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม: หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่น: คุณามัตสึ มูราอิ ยูซึอิ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาสมบัตินศักดิ์สิทธิ์

ชั้น ๓, อัครราชทูต ณ พระราชสำนัก พระบาทสมเด็จพระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์แห่งสยาม

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่ายให้ แก่กันและกัน และได้ตรวจเห็นว่าเป็นไปตามแบบที่ดัดและ ถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงกันเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

จะได้มีสันติภาพเป็นนิจและมีมิตรภาพเป็นนิจนรันดรระหว่าง สยามกับญี่ปุ่น

ข้อ ๒

คนในบังคับแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมมี เสรีภาพบริบูรณ์ที่จะเข้ามา เดินทาง และมีถิ่นที่อยู่ ใน อาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่ง และเมื่อปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับของประเทศแล้ว

๑. ในการหึ่งปวงที่เกี่ยวกับการเดินทางและถิ่นที่อยู่ จะได้ อยู่ในฐานะอย่างเดียวกันกับคนในบังคับพื้นเมืองทุกประการ

๒. ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกับคนในบังคับพื้นเมือง ใน อันจะดำเนินการพาณิชย์ และหัตถกรรม และค้าสินค้าทุก ชนิดที่ค้าขายได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะกระทำด้วย

ตนเองหรือโดยตัวแทน โดยคำพิงหรือมีหุ้นส่วนกับคนต่าง
ตัวหรือคนในบังคับพื้นเมือง

๓. จะได้รับอนุญาต ในฐานะอย่างเดียวกันกับคนใน
บังคับพื้นเมือง ในอันจะบำเพ็ญการศาสนา การศึกษาอบรม
และการกุศล

๔. จะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของ หรือเช่า และยึด
ถือโรงเรียน โรงหัตถกรรม คลังสินค้า และโรงเรือนที่จำเริญ
และเช่าที่ดินเพื่อเป็นประโยชน์แก่การเป็นถิ่นที่อยู่ การ
พาณิชย์ การอุตสาหกรรม การศาสนา การกุศล และการ
อื่น ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อใช้เป็นสุสาน อย่าง
เดียวกันกับคนในบังคับพื้นเมือง

๕. จะไม่ถูกบังคับ โดยข้ออ้างใด ๆ ให้เสียค่าภาระ
หรือภาษีภายในใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่คนในบังคับพื้น
เมืองต้องเสียหรือจะต้องเสีย

๖. จะได้รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็นเบื้องต้น
ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับตัวตนและทรัพย์สิน
ของตน และในการนี้ จะได้อุปโภคสิทธิและเอกสิทธิ์อย่าง
เดียวกับที่ให้ หรือจะได้ให้ แก่คนในบังคับพื้นเมือง

๗. ในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับการแสวงอุตสาหกรรม การอาชีพและวิชาชีพทั้งการเล่าเรียนศึกษาอบรม จะได้อยู่ในฐานะอย่างเดียวกันทุกประการกับคนในบังคับ หรือพลเมืองแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง ตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

๘. ในส่วนที่เกี่ยวกับการได้มาและการครอบครองสังหาริมทรัพย์ กับทั้งการจำหน่ายสิทธิทุกอย่างเกี่ยวกับทรัพย์สิน จะได้อยู่ไปโภคผลประติบัติอย่างเดียวกับที่ให้แก่คนในบังคับพื้นเมือง โดยปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับซึ่งใช้อยู่ในประเทศพื้นเมือง

๙. และในส่วนที่เกี่ยวกับการได้มาและการครอบครองสังหาริมทรัพย์ จะได้อยู่ไปโภคผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง ตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ข้อ ๓

คนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้รับยกเว้นในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จากการรับราชการทหารที่บังคับ ไม่ว่าทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ ไม่ว่าในกองทัพประจำ หรือในกองรักษาการแห่งชาติ หรือ

ในมิถิเชีย จากภาระอุดหนุนทั้งปวง ไม่ว่าจะเงินหรือเป็น
 ของ ที่ตั้งบังคับแทนการรับราชการทหารด้วยตนเอง และ
 จากการศึกษาใด ๆ ที่บังคับ หรือการอุดหนุนเพื่อการทหาร
 ในยามสันติภาพก็ดี หรือในยามสงครามก็ดี จะไม่ถูกบังคับ
 ด้วยการเรียก เพื่อการทหารนอกจากที่ตั้งบังคับแก่คนใน
 บังคับพื้นเมือง และต่างฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน
 อันจะพึงใช้ให้แก่คนในบังคับพื้นเมือง ตามบันดาคกฎหมาย
 และข้อบังคับที่ใช้อยู่ในประเทศแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ คนในบังคับ
 แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะไม่ถูกประณินดีในอาณา
 เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าคนในบังคับ
 หรือพลเมืองแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๔

คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้
 อุปโภคเสรีภาพเต็มที่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ใน
 การเชื่อถือโดยบริสุทธิ์ใจ และในบังคับแห่งบันดาคกฎหมาย
 และข้อบังคับที่ใช้อยู่ในประเทศ จะได้อุปโภคสิทธิประกอบ
 พิธีกรรมสักการบูชา จะเป็นภาระเฉพาะเอกชนหรือเป็นการ
 สาธารณะก็ตาม

ข้อ ๕

คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายย่อมขึ้น
ศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเรียกร้องและป้องกัน
สิทธิของตนได้โดยตลอดอุปสรรค และย่อมมีเสรีภาพเท่า
เทียมกับคนในบังคับพื้นเมือง และคนในบังคับหรือพลเมือง
แห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ในอันจะเลือกและใช้นัก
กฎหมาย ทนายความและผู้แทน เพื่อเรียกร้องและป้องกัน
สิทธิของตนในศาลนั้น ๆ ได้

มิให้เมืองขึ้นหรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ ตั้งบังคับ
แก่คนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่อง
ในกรณีศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งดังกล่าวแล้ว ซึ่งไม่
เป็นอันใช้แก่คนในบังคับพื้นเมือง หรือคนในบังคับหรือ
พลเมืองแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ข้อ ๖

เคหสถาน คลังสินค้า โรงหัตถกรรม และโรงงาน
และทรัพย์สินอื่น ๆ ทั้งปวงของคนในบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำ
สัญญาแต่ละฝ่าย ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง และ
สถานที่ทั้งปวงซึ่งเกี่ยวเนื่องกัน และใช้เพื่อการที่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ย่อมเป็นที่คุ้มเกรง ไม่พึงยอมให้ดำเนินการ

เข้าตรวจหรือค้นอาคาร และสถานที่ใด ๆ ดังกล่าวแล้ว หรือสอบดู หรือตรวจสมุด กระดาษเอกสาร หรือบัญชี เว้นแต่จะกระทำตามเงื่อนไข และแบบที่บัญญัติไว้ในบันดากฎหมายและข้อบังคับสำหรับคนในบังคับพื้นเมือง

ข้อ ๗

ต่างฝ่ายต่างจะได้มีเสรีภาพบริบูรณ์เต็มที่ในการพาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างอาณาเขตต์แห่งอัครภคิผู้ทำสัญญา ทั้งสองฝ่าย

คนในบังคับแห่งอัครภคิผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมมีเสรีภาพที่จะมา โดยปลอดอุปสรรค กับเรือและของบรรทุกของตน ยิงบนดาลัยที่ เมืองท่า และแม่น้ำทั้งปวง ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปิดหรือจะได้เปิดเพื่อการพาณิชย์และการเดินเรือกับต่างตัว และเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศที่ตนมานั้นแล้ว จะได้อุปโภคสิทธิ เอกสิทธิ เสรีภาพ ความอนุเคราะห์ ความคุ้มกัน และความยกเว้นในเรื่องการพาณิชย์และการเดินเรืออย่างทีคนในบังคับหรือพลเมืองแห่งชาติที่ได้รับ อนุเคราะห์ ยิงอุปโภคอยู่หรือจะได้อุปโภคต่อไป

ข้อ ๘

มิให้อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ตั้งหรือคงไว้ซึ่งข้อห้ามหรือข้อจำกัดซึ่งนำเข้ามาจาก หรือส่งออกไปยังอาณาเขตต์ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งไม่เป็นอันใช้แก่การนำสิ่งของใด ๆ อันคล้ายคลึงกันเข้าหรือออก ซึ่งมีกำเนิดมาจากหรือมีปลายทางไปยังประเทศอื่นใด

อย่างไรก็ดี บทที่ว่ามานี้ ไม่เป็นอันใช้แก่ข้อห้ามหรือข้อจำกัดซึ่งจะกล่าวต่อไป ถ้าหากว่า เป็นอันใช้แก่บังคับดาประเทศทั้งปวง ซึ่งมีภาวะเช่นเดียวกัน คือ

(๑) ข้อห้าม ข้อจำกัด หรือข้อบังคับเพื่อใช้กฎหมายและข้อบังคับสำหรับคุ้มครองความมั่นคงสาธารณะ หรือสาธารณสุข รวมทั้งกฎหมายและข้อบังคับห้ามหรือจำกัดการนำเข้า การนำออก หรือการขายอัลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่อัลกอฮอล์ หรือฝิ่น ใบโคคา วัตถุที่แปรมาจากสิ่งนั้น ๆ และยาเสพติดอื่น ๆ

(๒) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดการค้า หรือการไปมาค้าขายอาวุธและยุทธภัณฑ์ และในพฤติการณ์มิใช่ธรรมดา ก็สัมภาระอื่น ๆ ที่ต้องการในการสงครามด้วย ในการนี้เป็นที่ตกลงกันว่า ในกรณีที่ต้องผูกพันอยู่ในการสงคราม อัครภาคผู้ทำ

สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะใช้ข้อจำกัดสิ่งนำเข้าหรือส่งออก
ใดๆ ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งชาติ ก็ได้

(๓) ข้อห้าม หรือข้อจำกัดที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิต
สัตว์หรือพืชจากโรค โรคร้าย หรือความสูญพันธ์

(๔) ข้อห้าม หรือข้อจำกัดสิ่งของใดๆ ซึ่งในส่วนที่
เกี่ยวกับการผลิต หรือการค้า เป็นหรือต่อไปจะได้เป็นวัตถุ
แห่งการผูกขาดภายในประเทศ ซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบ หรือ
ควบคุม

(๕) ข้อห้าม หรือข้อจำกัดในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของ
ที่คล้ายกับสิ่งของในบ้านเมือง ซึ่งกฎหมายพื้นเมืองห้าม
หรือจำกัดการผลิต การขาย หรือการขนส่งภายใน เช่น
เดียวกัน

ข้อ ๕

อัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่า จะไม่กีดขวาง
การพาณิชย์ซึ่งกันและกัน ระหว่างประเทศทั้งสอง โดย
ข้อห้ามหรือข้อจำกัดใดๆ ซึ่งตั้งแก่การนำสิ่งของใดๆ ผ่าน
แดน แต่ทว่า มีข้อยกเว้นซึ่ง ถึงอย่างไร ก็จะต้องใช้แก่
บันดาประเทศทั้งปวงเช่นกัน หรือแก่บันดาประเทศซึ่งมี
ภาวะอย่างเดียวกัน ตั้งจะกล่าวต่อไป คือ

(๑) ข้อยกเว้น หรือข้อยกักตุนเพื่อเหตุแห่งความมั่นคง สาธารณะ หรือสาธารณสุข

(๒) ข้อยกเว้น หรือข้อยกักตุนการค้าหรือการไปมาค้าขาย อาวุธและยุทธภัณฑ์ในพฤติการณ์มิใช่สามัญ

(๓) ข้อยกเว้น หรือข้อยกักตุนซึ่งจำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิต สัตว์ หรือพืชจากโรค โรคร้าย หรือความสูญพันธุ์

ข้อ ๑๐

เป็นที่ตกลงกันว่า พิธีอัคราสกุลกากรอนจะพึงใช้แก่ สิ่งของที่เป็นผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งหัตถกรรมของอัครภาคผู้ทำ สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งนำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีก ฝ่ายหนึ่งนั้น จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบโดยกฎหมายและ ข้อบังคับแห่งประเทศที่นำเข้ามา

มิให้ตั้งบังคับค่าอากรแก่การนำสิ่งของใดๆซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งหัตถกรรมแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เข้ามาใน อาณาเขตต์แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะมา จากถิ่นที่ใดก็ตาม นอกจากหรือยิ่งกว่าที่ตั้งบังคับแก่สิ่งของ เช่นเดียวกันที่เป็น ผลิตภัณฑ์ หรือ สิ่งหัตถกรรมแห่ง ประเทศ ต่างตัวอื่นใด ไม่ว่าจะมาจากถิ่นที่ใดก็ตาม

มิให้ตั้งอากร ภาษี หรือค่าภาระชนิดใดๆ ในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด บังคับแก่สิ่งของใดๆ ซึ่งนำออกไปยังอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากหรือยิ่งกว่าที่สิ่งของเช่นเดียวกัน ซึ่งนำออกไปยังประเทศต่างดาวอื่นใดต้องเสียหรือจะต้องเสีย

ข้อ ๑๑

อันค่าอากร ภายใน ที่เรียกเก็บเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เจ้าหน้าตฝ่ายท้องถิ่นหรือบรรษัท ซึ่งกะทบหรืออาจกะทบต่อการผลิต หักดกกรรม หรือการบริโภคนสิ่งของใดๆ ในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนั้น มิให้เป็น ภาระโดยเหตุใดๆ แก่สิ่งของที่เป็นผลิตผล หรือสิ่งหักดกกรรมแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ยิ่งหรือหนักกว่าที่เป็นภาระแก่สิ่งของเช่นเดียวกัน ซึ่งมีกำเนิดพื้นเมือง

ข้อ ๑๒

คนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุปโภคผลประตบัติในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เท่าเทียมกันทุกประการกับคนในบังคับพื้นเมือง ในการตั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอากรผ่านแดน, การคลังสินค้า, ความสะดวกต่างๆ, การตรวจและตราภาษีสินค้า และการคืนอากร

พ่อค้าและหัตถกรอันเป็นคนในบังคับแห่ง อัครภาคผู้ทำ สัญญาแต่ละฝ่าย จะทำการซื้อต่าง ๆ หรือเพียรรับการสั่ง ของต่าง ๆ จะมีตัวอย่างสินค้าไปด้วยหรือไม่ก็ตาม ใน อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะกระทำด้วยตนเอง หรือโดย อาศัยผู้เดินทางค้าขาย ก็ได้ และพ่อค้าหัตถกรและผู้เดินทาง ค้าขายเช่นว่านั้น ในเมื่อกระทำการซื้อและเพียรรับ คำสั่ง ดังกล่าวแล้วจะได้อุปโภคผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุ- เคารวะยิ่ง ในการพาณิชย์อากรและความสะดวกต่าง ๆ

สิ่งของซึ่งนำเข้ามาเป็นตัวอย่างสินค้าเพื่อกรต่าง ๆ ดัง กล่าวมานั้น จะได้ยอมให้เข้ามาในประเทศแต่ละฝ่าย เป็น การชั่วคราว โดยไม่ต้องเสียค่าอากร หากต้องปฏิบัติตาม ข้อบังคับและแบบพิธีศุลกากร ซึ่งตั้งไว้เพื่อจัดประกันการ นำกลับออกไป หรือการใช้ค่าภาระที่กำหนดไว้ ถ้ามิได้ นำกลับออกไปภายในระยะเวลาที่กฎหมาย อนุญาต แต่ เอกสิทธิ์ที่ว่ามานี้ มิให้ขยายไปถึงสิ่งของซึ่ง เนื่องด้วยราคา หรือปริมาณ จะถือว่าเป็นตัวอย่างสินค้าไม่ได้ หรือซึ่ง เนื่อง ด้วยสภาพ จะพิสูจนรูปพรรณไม่ได้ ในเมื่อนำกลับออกไป การวินิจฉัย ปัญหาว่า ตัวอย่าง สินค้า อันใด สมควร จะยอมให้

เข้ามา โดยไม่ต้องเสียค่าอากรใต้หรือไม้ขึ้น ย่อมตกอยู่
แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในถิ่นที่นำของเข้ามานั้นแต่ถ่ายเดียว
ทุกกรณีไป

ข้อ ๑๔

เครื่องหมาย ตราตอก หรือตราประทับ ซึ่งเจ้าหน้าที่
ศุลกากรแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ติดไว้กับ
ตัวอย่างสินค้า ที่ได้กล่าวมาในข้อก่อน ในเวลาที่นำออกไป
ไป และบัญชีตัวอย่างสินค้าใด ๆ ที่มีคำพรรณนาประกอบ
โดยบริบูรณ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วได้ออกให้ โดยมี
การรับรองในทางราชการแล้วนั้น พนักงานศุลกากรของ
อีกฝ่ายหนึ่ง จะได้อพยพที่ลดยอมรับว่า เป็นหลักฐานพิสูจน์
ลักษณะว่า สิ่งนั้น ๆ เป็นตัวอย่างสินค้า และเป็นหลักฐาน
ให้ได้รับยกเว้นจากการตรวจ เว้นแต่การตรวจเท่าที่จำเป็น
เพื่อพิสูจน์ว่า ตัวอย่างสินค้าที่นำแสดงนั้น เป็นตัวอย่างสิน
ค้าซึ่งระบุไว้ในบัญชี แต่ทว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรแห่งอัคร
ภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะติดเครื่องหมายเพิ่มเติม
ไว้กับตัวอย่างสินค้าเช่นว่านั้น ในกรณีพิเศษใด ๆ ที่เห็นว่
การจัดการระมัดระวังเช่นนั้นเป็นการจำเป็น ก็ได้

ข้อ ๑๕

เจ้าหน้าที่ใด ๆ ซึ่งในอาณาเขตแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ยอมรับนับถือว่า เป็นผู้มั่งอำนาจในการ ออกหนังสือสำคัญแสดงรูปพรรณใด ๆ ที่พอค่า, หัตถกรรม และผู้เดินทางค้าขายต้องการนั้น อีกฝ่ายหนึ่งจะได้ยอมรับ ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มั่งอำนาจในการนั้น

อัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะ ได้แจ้งความให้อีกฝ่าย หนึ่งทราบว่า ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มั่งอำนาจในการออกหนังสือ สำคัญเหล่านี้ กับทั้งจะได้แจ้ง ให้ทราบแบบ ที่ต้องการ สำหรับการนั้นด้วย

ข้อ ๑๖

คนในบังคับแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้ มีสิทธิ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่างเดียวกันกับ คนในบังคับพื้นเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการนิมิต, เครื่องหมายการค้า, ชื่อการค้า, แบบแผน และสิทธิถอด แบบวรรณกรรมและศิลปกรรม ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตาม แบบพิธีที่บัญญัติโดยกฎหมายและข้อบังคับที่ให้อยู่ในประเทศ พื้นเมือง

ข้อ ๑๗

บริษัทจำกัดและอื่น ๆ และสมาคม ซึ่งจัดตั้งขึ้นแล้ว หรือจะได้จัดตั้งขึ้นต่อไปตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ย่อมได้รับอนุญาต ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ใช้สิทธิของตนและปรากฏเป็นโจทก์หรือจำเลยในศาลที่ได้ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งนั้น

มิให้ตั้งเงื่อนไข หรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ บังคับแก่บริษัทและสมาคมที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องในการขอสถายัตติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังกล่าวแล้ว ซึ่งไม่เป็นอันใช้แก่บริษัทและสมาคมพื้นเมือง หรือแก่บริษัทและสมาคมแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ในส่วนการได้มา และการครอบครองสังหาริมทรัพย์ กับทั้งการจำหน่าย สิทธิทุกอย่าง เกี่ยวกับทรัพย์สิน บริษัทและสมาคมที่กล่าวมานี้ เมื่อปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับที่ใช้อยู่ในประเทศ จะได้อุปโภคผลประดัตติอย่างเดียวกันกับที่ให้แก่บริษัทและสมาคมพื้นเมือง อนึ่ง ในส่วนการได้มาและการครอบครองสังหาริมทรัพย์ จะได้อุปโภค

ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง โดยมีเงื่อนไข
ว่า ต้องเป็นการถ้อยที่น้อยปฏิบัติต่อกัน เป็นที่เข้าใจกันด้วย
ว่า ในส่วนสิทธิที่จะประกอบการพาณิชย์ และอุตสาหกรรม
ชนิดต่าง ๆ นั้น บริษัทและสมาคมดังกล่าวแล้วจะได้อุปโภค
สิทธิและเอกสิทธิอย่างเดียวกับที่ให้หรือจะได้ให้แก่บริษัท
และสมาคมเช่นเดียวกันแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ทั้ง
นี้ ต้องถือตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งความสงบเรียบร้อย
เรียบร้อยสาธารณะ

ข้อ ๑๘

อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อนุญาตให้นำเข้า
หรือนำออก บันดาสินค้าทั้งปวงที่พึงนำเข้า หรือนำออกได้
โดยชอบด้วยกฎหมาย กับทั้งให้ขนส่งคนโดยสารมาจาก
หรือไปยังอาณาเขตต์ของแต่ละฝ่าย โดยเรือของอีกฝ่ายหนึ่ง
และเรือเช่นว่านี้ กับทั้งของบันทุกและคนโดยสารในเรือ
นั้น ๆ จะได้อุปโภคเอกสิทธิ อย่างเดียวกับกับ เรือแห่งชาติ
พื้นเมือง และของบันทุกและคนโดยสารใน เรือ นั้น ๆ หรือ
เรือของบันทุกและคนโดยสารแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง
และจะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งค่าอากร ค่าภาระ หรือข้อ
กักัดใด ๆ ที่เป็นอย่างอื่นหรือยิ่งขึ้นไป

ข้อ ๑๙

ในการทิ้งปวงที่เกี่ยวกับการเข้า การปล่อย การจอด การบันทึก และการถ่ายบันทึกแห่งเรือต่างๆ ในเมืองท่า, ท่าเรือ, อู่, ที่จอด, ท่า หรือแม่น้ำแห่งประเทศทั้งสองนั้น มิให้ให้เอกสิทธิใด ๆ แก่เรือแห่งประเทศภายนอก โดยมีได้ให้เท่าเทียมกัน แก่เรือแห่งประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง เจตนาของอัครราชทูตผู้ทำสัญญาเมื่ออยู่ในการเหล่านี้ เรือของแต่ละฝ่ายจะได้รับผลประโยชน์ซึ่งให้แก่เรือแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง

ข้อ ๒๐

อันอกรค่าระวางต้น ค่าท่า ค่านำร่อง ค่าประภาคาร ค่าด่านกักตวงโรคหรืออาการอื่น ๆ ที่คล้าย หรือทำนองเดียวกัน ไม่ว่าสภาพใด หรือจะเรียกชื่ออย่างใดก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บในนามหรือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐบาล พนักงานสาธารณะ บุคคลเอกชน บริษัท หรือสถานการชนิดใดๆ นั้น มิให้ตั้งบังคับในเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของประเทศแต่ละฝ่าย แก่เรือของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งในกรณีเช่นเดียวกัน มิได้ตั้งบังคับเท่าเทียมกัน และตามเงื่อนไขอย่างเดียวกัน แก่เรือแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง การประติบัติ

เท่าเทียมกันเช่นนั้น ให้ถ้อยที่ถ้อยใช้แก่เรือของประเทศ
แต่ละฝ่ายไม่ว่าจะมาจากเมืองท่าหรือถิ่นที่ใด ๆ และจะไปยัง
ถิ่นที่ใด ๆ เป็นปลายทาง ก็ตาม

ข้อ ๒๑

เรือรบหรือเรือพาณิชย์ใด ๆ แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใด ซึ่งถูกบังคับด้วยกำลังคลื่นลม หรือด้วยเหตุ
ทุกขภัยอื่นใด ให้เข้าอาศัยกำบังในเมืองท่าของอีกฝ่ายหนึ่ง
นั้น จะได้มีเสรีภาพกระทำการซ่อมในที่นั้น จัดหาเสบียง
พัสดุที่จำเป็นทั้งปวงและกลับออกทะเลไป โดยไม่ต้องเสีย
ค่าอากรใด ๆ นอกจากที่เรือ แห่งชาติพื้นเมือง จำต้อง เสีย
แต่ทว่า ในกรณีที่น่าเรือแห่งเรือพาณิชย์มีความจำเป็นที่จะ
จำหน่ายของบนทุกเสบียงส่วนหนึ่ง เพื่อชำระค่าให้สอย ก็จำ
ต้องปฏิบัติตาม ข้อบังคับและพิธีการอัตราค่าอากรแห่งถิ่นที่ตน
ได้มานั้น

ถ้าหากว่าเรือรบหรือเรือพาณิชย์ใด ๆ แห่งอัครภาคผู้ทำ
สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกยติดตื้นหรืออับปางลงตามฝั่งของอีก
ฝ่ายหนึ่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายที่จะได้แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นให้
เจ้าพนักงานกงสุลของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ใน
เขตนั้น หรือซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดทราบโดยเร็ว

เรือใด ๆ ที่เคยติดตื้นหรืออับปางลงดังกล่าวแล้ว และ ส่วนที่ปวงแห่งเรือนั้น และเครื่องตกแต่งกับส่วนอุปกรณ์ ทั้งปวงของเรือนั้น และของกับสินค้าทั้งปวงที่ช่วยกู้มาได้ จากเรือนั้น รวมทั้งที่ได้โยนลงทะเล หรือถ้าได้ขาย ก็เงิน ที่ได้จากการขายนั้น กับทั้งกระดาษเอกสารที่ปวงที่พบบอยู่บนเรือใด ๆ ที่เคยติดตื้นหรืออับปางลงดังกล่าวแล้วนั้น จะได้ มอบให้แก่เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของ เมื่อเรียกร้องมา

ถ้าเจ้าของหรือตัวแทนเช่นว่านั้นไม่อยู่นั้น ททรัพย์สิน ดังกล่าวแล้ว หรือเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้ และบันดา กระดาษเอกสารที่พบบนเรือนั้น จะได้ส่งมอบให้แก่เจ้า พนักงานกงสุลผู้มีหน้าที่แห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นเจ้า สังกัดแห่งเรือที่อับปาง หรือเคยติดตื้นนั้น แต่ทว่า เจ้า พนักงานกงสุลเช่นว่านี้ จะต้องทำการเรียกร้องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยกฎหมายและข้อบังคับแห่งประเทศที่ ได้เกิดเหตุอับปางหรือเคยติดตื้นขึ้น และเจ้าพนักงานกงสุล เจ้าของหรือตัวแทนดังกล่าวแล้วจะต้องใช้เงินที่แต่ในส่วน ค่าใช้สอยจะต้องจ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ กับ ทั้งค่าใช้สอยในการช่วยกู้และอื่น ๆ ซึ่งจักต้องใช้ในกรณีนี้ เรือแห่งชาติพื้นเมืองอับปางหรือเคยติดตื้น

ของและสินค้าที่ได้ช่วยกันมาจากการอับปางหรือเกยตื้น
 ดินนั้น จะได้รับยกเว้นจากศุลกากรทั้งปวง เว้นแต่จะได้
 ตรวจมอบไปเพื่อการบริโภค ในกรณีเช่นนั้น จะต้องเสียค่า
 อากรธรรมดา

ในกรณีที่เรือใด ๆ ของ คนใน บังคับ แห่ง อัครราชผู้ทำ
 สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกกำลัง คลื่น ลม พัด เข้าฝั่ง หรือ เกย
 ตื้นหรืออับปางในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าเจ้า
 ของหรือตัวแทนเจ้าของไม่อยู่ หรืออยู่แต่xorอง เจ้า
 พนักงานกงสุลผู้ทำหน้าที่แห่ง อัครราชผู้ทำสัญญา ซึ่งเป็นเจ้า
 สังกัดแห่งเรือนั้น ย่อมได้รับอำนาจให้เข้าเกี่ยวข้องเพื่อ
 อำนวยความช่วยเหลือ ที่จำเป็นให้แก่คนใน บังคับ แห่ง รัฐ
 ของตน

ข้อ ๒๒

เรือรบแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะเข้ามา พัก
 อยู่ และทำการซ่อมแซมในบันดาเมืองท่าและถิ่นที่ของอีก
 ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยอมให้เรือรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึงก็ได้ ทั้งนี้
 จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ และจะได้อุปโภคเกียรติยศ
 อาณาประโยชน์ เอกสิทธิ และความยกเว้นต่าง ๆ อย่าง

เดียวกับที่ยอมให้หรือจะได้ออมให้ต่อไปแก่เรออบแห่งชาติ
ใด ๆ อื่น

ข้อ ๒๓

เรอแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้รับ
มอบหมายให้กระทำการไปรษณีย์ตาม กำหนดเป็น ระเบียบ
นั้น จะได้อุปโภคความสะดวกพิเศษ เอกสิทธิ และความคุ้ม
กันอย่างเดียวกับที่ให้ แก่เรอ เช่นเดียวกัน แห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยิ่ง ในน่านน้ำอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๒๔

เจ้าพนักงาน ลงสุด แห่ง อัครภาค ผู้ทำสัญญา แต่ละฝ่าย
ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับความ
ช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น เท่าที่จะให้ ได้ตามกฎหมาย
หมาย ในอันจะเอาตัวผู้หลบหนีจากเรอของภาคอีกฝ่าย
หนึ่งนั้นคืนมา

เป็นที่เข้าใจกันว่า บทกำหนดข้อนี้ จะไม่เป็นอันให้
แก่คนในบังคับแห่งประเทศที่เกิดการหลบหนีขึ้นนั้น

ข้อ ๒๕

อัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งกงสุลใหญ่ กงสุล
รองกงสุล และเจ้าพนักงานหรือตัวแทนกงสุลอื่น ๆ ให้

มีถิ่นที่อยู่ในเมืองและเมืองท่าในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง
ที่อนุญาตให้เจ้าพนักงาน เช่นเดียวกัน แห่งประเทศอื่น ๆ มี
ถิ่นที่อยู่ก็ได้

แต่ที่ว่า เจ้าพนักงานและตัวแทนกงสุล ดังกล่าวแล้ว
จะเข้าปฏิบัติงานไม่ได้ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ
และอนุมัติจากรัฐบาลที่ตนถูกส่งไปประจำนั้นแล้ว

โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน จะได้
มีสิทธิที่จะใช้อำนาจหึ่งปวง และจะได้อุปโภคบันดาเกียรติ
ยศ เอกสิทธิ ความยกเว้น และความคุ้มกันทุกอย่างซึ่ง
ให้ หรือ จะได้ ให้ แก่ เจ้าพนักงาน กงสุล แห่งชาติ ที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยัง

ข้อ ๒๖

ในกรณีที่คนใน บังคับ แห่ง อัครราชผู้ทำสัญญา ฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง ตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่
ปรากฏในประเทศที่ตายลง ว่ามีทายาทใด ๆ ที่ใครรู้จัก หรือ
ผู้จัดการพินัยกรรมใด ๆ ซึ่งผู้ตายได้แต่งตั้งไว้ เจ้าหน้าที่
ฝ่ายท้องถิ่นผู้มีอำนาจจะได้แจ้งความในทันใดแก่เจ้าพนักงาน
กงสุลที่ใกล้ ที่สุดแห่งชาติเจ้าสังกัดของผู้ตาย เพื่อจะได้
แจ้งข้อความที่จำเป็นต่อไปยังผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยทันที

ในกรณีที่คนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีผู้ใดไว้ ณ ที่ที่ตายลง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีสิทธิตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งประเทศของผู้ตาย ในอันจะเข้ารับราชการและจัดการทรัพย์สินมรดก เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจแห่งรัฐเจ้าสังกัดของผู้ตายจะได้รับอำนาจ เมื่อได้ปฏิบัติตามแบบพิธีที่จำเป็นให้เข้าพิธีกรรมและจัดการทรัพย์สินมรดก โดยวิธีและตามข้อจำกัดที่บัญญัติโดยกฎหมาย และข้อบังคับแห่งประเทศที่ทรัพย์สินของผู้ตายตั้งอยู่

บทที่ว่านี้ ให้ใช้ ในกรณีที่คนในบังคับแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตายลง นอก อาณาเขตต์ ของ อีกฝ่ายหนึ่ง แต่มีทรัพย์สินอยู่ในอาณาเขตต์นั้น โดยมีผู้ใดไว้ ในอาณาเขตต์นั้น ซึ่งมีสิทธิที่จะเข้ารับราชการและจัดการทรัพย์สินมรดกด้วย

ข้อ ๒๗

การค้าขายฝั่งแห่งอัครราชผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย เป็นอันยกเว้นจากบทแห่งสนธิสัญญา และจะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งสยาม และ ญี่ปุ่นแล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตาม เป็นที่เข้าใจกันว่าในการนี้คนใน

บังคับและเรือแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดจะได้
อุปโภคผล ประดับดี แห่งชาติ ที่ได้รับ อนุเคราะห์ ยิ่งใน อาณา
เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

แต่ทว่า เรือสยามและเรือญุ่นจะเดินทางจากเมืองท่า
แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เพื่อส่งคนโดยสารหรือขนของ
บันทุก ซึ่งนำมาจากต่างประเทศขึ้นบกทั้งหมดหรือแต่บาง
ส่วน หรือเพื่อรับคนโดยสารหรือของบันทุกซึ่งจะไปยัง
ต่างตำบลเป็นปลายทางลงเรือทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

อนึ่ง เป็นที่เข้าใจกันว่า ในกรณีที่การค้าชายฝั่งแห่ง
ภาคฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด จะได้สมวันไว้ ให้แก่เรือ แห่ง ชาติ พิน
เมืองโดยฉะเพาะ เรือแห่งภาคอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าประกอบ
การค้าไปยังหรือมาจากถิ่น ที่ ซึ่งไม่อยู่ภายในเขตต์แห่ง
การค้าชายฝั่งที่สมวันไว้ดังกล่าวแล้ว จะไม่ถูกห้ามการขน
ส่งระหว่างเมืองท่าสองแห่ง ในอาณาเขตต์ของภาคฝ่าย
ที่กล่าวก่อน ในส่วนคนโดยสารซึ่งถือตัวผ่านไปมา หรือ
สินค้าซึ่งตราส่งด้วยใบ บันทุกผ่านไป ยังหรือมาจาก ถิ่น ที่ ซึ่ง
ไม่อยู่ภายในเขตต์ ที่กล่าวนั้น และในระหว่างที่ประกอบ
การขนส่งเช่นว่านั้น เรือเหล่านี้และของบันทุกในเรือนั้น ๆ
จะได้อุปโภคเอกสิทธิบริบูรณ์ตามสนธิสัญญา

ข้อ ๒๘

บทแห่งสนธิสัญญานี้ว่าด้วยผลระดับติแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ยั้งนั้น ไม่เป็นอันใช้แก่

(๑) ความอนุเคราะห์ อาณาประโยชน์ และเอกสิทธิ
ที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้ หรือจะได้อีกแก่
รัฐที่ใกล้เคียง ด้วยมีวัตถุประสงค์จะให้ความสะดวกแก่การ
ไปมาค้าขายชายแดนภายในขอบเขตอันจำกัด แต่ละข้าง
แห่งเขตต์แดน

(๒) ความอนุเคราะห์ อาณาประโยชน์ และเอกสิทธิ
ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไป แก่รัฐภายนอก โดยอาศัย
ความตามสหภาพศุลกากร

(๓) ความอนุเคราะห์ อาณาประโยชน์ และเอกสิทธิ
ที่ให้ หรือจะได้อีกโดยสัญญา แก่รัฐภายนอก เพื่อหลีกเลี่ยง
การเก็บภาษีอากรสองซ้ำ

(๔) ความอนุเคราะห์ อาณาประโยชน์ และเอกสิทธิ
ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไป แก่รัฐใกล้เคียง เกี่ยวกับ
การเดินเรือ หรือการไร้ทางน้ำเขตต์แดนที่เดินเรือจาก
ทะเลไม่ได้

(๕) การประติบัติซึ่งให้ หรือจะได้อให้แก่ผลิตผลการ
ประมงแห่งชาติของอัครภาคผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย หรือ
ความอนุเคราะห์พิทักษ์อัตรอากาศพิเศษ ซึ่งอัครภาคผู้ทำ
สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้ ในส่วนที่เกี่ยวกับปลา และผลิต
ภัณฑ์ทางน้ำอื่น ๆ ซึ่งเอามาจากน่านน้ำต่างตัวในบริเวณใกล้
เคียงกับภาคฝ่ายนั้น

ข้อ ๒๘

บทกำหนดแห่งสนธิสัญญานี้ ให้ใช้แก่อาณาเขตต์และ
ดินแดนทั้งปวง ซึ่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็น
เจ้าของ หรือเป็นผู้ปกครอง

ข้อ ๓๐

สนธิสัญญานี้ ให้คงใช้อยู่เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่
มีผล

ในกรณีที่อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมิได้แจ้ง
เจตนาเลิก สิบสองเดือนก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น
สนธิสัญญานี้จะคงใช้ผูกพันอยู่ จนกว่าจะสิ้นกำหนดหนึ่งปี
นับแต่วันที่อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะได้บอกเลิก

๑๕๘๒

ข้อ ๓๑

สนธิสัญญาจะได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสองฝ่ายจะได้แลกเปลี่ยนกันณกรุงเทพฯ โดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ และสนธิสัญญาที่ว่านั้น จะได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันเป็นต้นไป

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มแก่ฝ่ายได้ลงนามและประทับตราสนธิสัญญาไว้เป็นสำคัญ

ทำกันเป็นสองฉบับ เป็นภาษาอังกฤษ ณกรุงเทพฯ เมื่อวันที่แปด เดือนที่เก้า พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบตรงกับวันที่แปด เดือนที่สิบสอง ปีสโยวาทที่สิบสอง และวันที่แปด ธันวาคม คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนามและประทับตรา) หลวงประดิษฐมนูธรรม

(ลงนามและประทับตรา) ค. มูราอิ

โปรโตคอลสุดท้าย

ในขณะที่จะดำเนินการลงนามกันวันนี้ใน สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างสยามกับญี่ปุ่นนั้น ผู้อำนาจเต็มแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

๑. บทกำหนดซึ่งมีอยู่ใน สนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันกะทบ ไร้แทน หรือแก้ไขกฎหมายและข้อบังคับใดๆ ว่าด้วยการแปลงชาติ การอพยพเข้า และความสงบเรียบร้อยสาธารณะ ซึ่งให้อยู่ หรือจะได้อำนาจขึ้นในฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแห่งประเทศทั้งสองด้วยประการใดๆ ถ้าหากว่าไม่เป็นวิธีการเลือกปฏิบัติซึ่งมุ่งกระทำเฉพาะต่อคนในบังคับของอีกฝ่ายหนึ่ง

๒. ข้อกำหนดแห่งผลปฏิบัติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งในสนธิสัญญานี้ให้ตีความว่าเป็นไปโดยทันทีและโดยไม่มีเงื่อนไข เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งเป็นอย่างอื่น

๓. การประมงแห่งชาติของอัครราชทูตผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งภาคฝ่ายนั้น อย่างไรก็ดี เป็นที่เข้าใจกันว่า ในกรณีคนในบังคับแห่งอัครราชทูตผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ใน

อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้อุปโภคบันดาสิทธิ และเอกสิทธิอย่างเดียวกันกับที่จะได้ให้แก่คนในบังคับหรือพลเมืองของประเทศอื่นใด

๔. ในการตั้งปวงที่เกี่ยวกับบทแห่งข้อ ๒ ของสนธิสัญญา นี้ คนในบังคับแห่งอัครภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะไม่ถูกอีกฝ่ายหนึ่งประตบัติให้ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่าคนในบังคับหรือพลเมืองของประเทศอื่นใด

๕. ในกรณีที่ตั้งข้อจำกัดปริมาณรูปใด ๆ ในการนำเข้าหรือนำออก บันดาสิ่งของใด ๆ นั้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายตกลงว่า ในจำนวนสิ่งของที่ต้องจำกัด ซึ่งจะได้อนุญาตให้นำเข้าหรือนำออกได้นั้น จะได้แบ่งส่วนที่เป็นธรรม ให้แก่การนำของเข้ามาจก หรือนำของออกไปยังอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

๖. สิ่งของที่เป็นผลิตผล หรือสิ่งหัตถกรรมในอาณาเขตต์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งผ่านอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นการผ่านแดนจะไม่ต้องเสียค่าอากรผ่านแดน ตามความที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาและข้อบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการผ่านแดน ซึ่งได้ทำกันณบาร์เซโลนา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๒๑

๗. บทแห่งข้อ ๑๑ ของสนธิสัญญาจะไม่ถือว่า เป็นการกีดกันอัตราค่าผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในอันจะตั้ง อัตราการเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขายน้ำสุรา ที่นำเข้ามา ต่างกับน้ำสุราที่รัฐบาลทำ หรือออกใบอนุญาตให้ทำ

๘. เป็นที่เข้าใจกันว่า บทที่บัญญัติผลประติบัติแห่งชาติ ที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งในสนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันใช้แก่ความ อนุเคราะห์ อำนาจประโยชน์ และเอกสิทธิที่เกี่ยวกับพิกัด อัตราศุลกากร ซึ่งผู้บ่อนจะได้ให้แก่สิ่งของที่ผลิต หรือ ทำหัตถกรรมในแมนจูว

โปรโตคอลนี้ ให้ถือว่าได้รับสัตยาบันโดยการสัตยาบัน สนธิสัญญาทางไมตรีพาณิชย์ และการเดินเรือ ซึ่งได้ลง นามกันวันนี้ และให้ มีอายุอย่างเดียวกันกับสนธิสัญญา ฉะนั้น

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งมีนามข้างท้าย นี้ได้ลงนามและประทับตราไว้เป็นสำคัญ

ทำณกรุงเพท ฯ เป็นสองฉบับคู่กัน เมื่อวันที่แปด เดือนที่เก้า พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ ตรงกับวันที่ แปดเดือนที่สิบสอง ปีสโยวาที่สิบสอง และวันที่แปด ธันวาคม คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด

(ลงนามและประทับตรา) หลวงประดิษฐมนูธรรม

(ลงนามและประทับตรา) ก. มูราอิ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ๗ วันที่ ๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

อนุสนธิข้อ ๒ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ ซึ่งได้ลงนามกันวันนี้ ระหว่างสยามกับญี่ปุ่นนั้น ข้าพเจ้าขอท่านได้กรุณายืนยันในนามรัฐบาลญี่ปุ่น ในความเข้าใจของข้าพเจ้าว่า คำว่า “เมื่อปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศ” ในวรรคที่หนึ่งแห่งข้อที่ว่านั้นนั้น เป็นอันใช้ได้วรรคต่อ ๆ ไปแต่ละวรรคแห่งข้อที่ว่านั้นด้วย

ข้าพเจ้าถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พณ ๗

มองสิเออร์ ค. มุราอิ

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระจักรพรรดิฝ่ายญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ ๗

คำแปล

สถานทูตญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ วันที่ ๘ ธันวาคม, ๑๒ สโยวา (ค.ศ. ๑๕๓๗)
ท่านรัฐมนตรี

เพื่อตอบหนังสือของท่าน ลงวันที่ ๘ เดือนนี้ อนุสนธิ
ข้อ ๒ แห่งสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ซึ่งลงนามกันวันนี้ ระหว่างญี่ปุ่นกับสยามนั้น ข้าพเจ้าขอ
ยืนยัน ในนามรัฐบาลของข้าพเจ้า ในความเข้าใจของ
ท่านว่า คำว่า “เมื่อปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของ
ประเทศ” ในวรรคที่หนึ่งแห่งข้อที่วานี้ นั้น เป็นอันใช้
แก่วรรคต่อ ๆ ไปแต่ละวรรคแห่งข้อที่วานี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับถือ อย่างยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ศ. มุราอิ

อัครราชทูตญี่ปุ่น

พล. ๓

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ๓

คำแปล

สถานทูตญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ วันที่ ๘ ธันวาคม, ๑๒ สโยวา (ค.ศ. ๑๙๓๗)
ท่านรัฐมนตรี

ในขณะที่ จะดำเนิน การลงนาม วันนีในสนธิสัญญา ทาง
ไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างญี่ปุ่นกับสยามนั้น
ตามคำสั่งจากรัฐบาลของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าใคร่ขอทราบข้อ
ความเกี่ยวกับสิทธิของคนในบังคับญี่ปุ่นในอันจะถือกรรมสิทธิ
ที่ดินในสยาม และข้าพเจ้าจะขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมาก ถ้า
พล ฯ ท่านจะกรุณาให้คำตอบข้อถามของข้าพเจ้า เพื่อแจ้ง
ให้รัฐบาลของข้าพเจ้าทราบ

ข้าพเจ้า ขอถือโอกาส นี้แสดงความนับถืออย่างยั่งยืนมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ค. มุราอิ

อัครราชทูตญี่ปุ่น

พล ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ วันที่ ๘ ธันวาคม ค. ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

เพื่อตอบคำถามของท่านลงวันที่ ๘ เดือนนี้ ในเรื่องสิทธิ
 ของคนในบังคับญี่ปุ่นในอัน จะถือกรรมสิทธิที่ดินในสยามนั้น
 ข้าพเจ้าขอเรียน พล. ฯ ท่าน เพื่อแจ้งให้รัฐบาลของท่าน
 ว่ารัฐบาลสยามมีเจตนาจะให้คนต่างด้าว รวมทั้งคนในบังคับ
 ญี่ปุ่น มีสิทธิที่จะได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ที่จำเป็น เพื่อ
 เป็นถิ่นที่อยู่ การพาณิชย์ อุตสาหกรรม การศาสนา และ
 การกุศล กับทั้งเพื่อใช้เป็นสุสาน ในส่วนการได้มาซึ่งที่ดิน
 อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น จะได้สงวนไว้ให้แก่
 คนในบังคับสยาม แต่อย่างไรก็ดี ทั้งนี้โดยไม่กระทบสิทธิ
 ที่ได้มาแล้วตามกฎหมาย และข้อบังคับในวันใช้สนธิสัญญา
 ฉบับใหม่

๑๔๕๐

ข้าพเจ้า ขอถือโอกาสนี้แสดง ความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พนม ๑

มองซีเออร์ ค. มูราอิ

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระจักรพรรดิฝ่ายญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ ๑

คำแปล

สถานทูตญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ ฯ วันที่ ๘ ธันวาคม, ๑๒ สโยวา (ค.ศ. ๑๙๓๗)
ท่านรัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่า เนื่องจากโปรโตคอลระหว่างญี่ปุ่น
กับสยาม ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่ ๑๐
มีนาคม ค. ศ ๑๙๒๔ นั้น รัฐบาลของข้าพเจ้าตกลงตั้งต่อ
ไปนี้

ตั้งแต่วันใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการ
เดินเรือ ซึ่งได้ลงนามกันวันนี้เป็นต้นไป โปรโตคอลซึ่งได้ลง
นามกัน ณ กรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๒๔
ว่าด้วยคดีซึ่งเกี่ยวกับคนในบังคับญี่ปุ่น หรือบุคคล บรรษัท
บริษัท หรือสมาคม ที่มีสิทธิในอันจะได้รับการรักษาแห่งญี่ปุ่น
นั้นจะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

ข้าพเจ้า ขอถือโอกาสแสดงความนับถือ อย่าง ยิ่งมายัง
ท่านรัฐมนตรี

(ลงนาม) ค. มราอิ

อัครราชทูตญี่ปุ่น

พณ ฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ฯ

คำแปล

กระทรวงการต่างประเทศ

กรุงเทพฯ ๗ วันที่ ๘ ธันวาคม ค. ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับจดหมายเหตุของท่านลงวันนั้น อันเนื่องจากโปรโตคอลระหว่างสยามกับญี่ปุ่น ซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพฯ ๗ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค. ศ. ๑๙๒๔ ซึ่งท่านแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า รัฐบาลของท่านตกลงตั้งต่อไปนี้

ตั้งแต่วันใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือซึ่งได้ลงนามกันวันนี้เป็นต้นไป โปรโตคอลซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงเทพฯ ๗ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค. ศ. ๑๙๒๔ ว่าด้วยคดีซึ่งเกี่ยวกับคนในบังคับญี่ปุ่น หรือ บุคคล บรรษัท บริษัท หรือสมาคม ที่มีสิทธิในอันจะได้รับอารักขาแห่งญี่ปุ่นนั้น จะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

ข้าพเจ้า ขอถือโอกาสนี้ แสดงความนับ ถู้อย่างยิ่งมายังท่านอัครราชทูต

(ลงนาม) หลวงประดิษฐมนูธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พล ๗

มองซีเออร์ ค. มราอิ.

อัครราชทูตแห่งพระบาทสมเด็จพระจักรพรรดิฝ่ายญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ ๗

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๑๓๗๑)

๑๔๕๓

พระราชกฤษฎีกา

ขยายเวลาสมัยประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่าสมัยประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ จะสิ้นกำหนดสมัยประชุมในวันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ อยู่แล้ว แต่โดยเหตุที่ยังมีกิจการที่สภาผู้แทนราษฎรจะต้องประชุมปรึกษากันอยู่อีก

๑๔๕๔

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ขยาย
เวลาสมัยประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎรออกไปอีกตาม
ความในมาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ จนกว่าจะได้มีพระราช
กฤษฎีกาปิดสมัยประชุม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๕ มีนาคม หน้า ๑๘๒๐

๑๔๕๕

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิวอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงแก้ไข

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕
เพื่อให้รัดกุมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นต่อยุทธศาสตร์ ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๕

“การโอนข้าราชการพลเรือนประเภทการเมือง จะทำได้ก็แต่ในกรณีโอนไปรับราชการในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าที่ได้รับอยู่ก่อนมารับราชการในตำแหน่งการเมืองโดยอนุโลมตามความข้างต้น หรือโอนไปบรรจุตามความในมาตรา ๑๕ หรือเลื่อนตามความในมาตรา ๑๖, ๑๗, หรือ ๑๘”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๒๒)

๑๔๕๗

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยทหาร (ฉบับที่ ๔)
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พต. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราช
บัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร ให้เหมาะสมแก่ลักษณะปกครอง
ทหารในปัจจุบัน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้งต่อไปนี้

๑๘๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ภาคทัณฑ์ คือ ผู้กระทำผิดมีความผิดอันควรต้องรับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใดตั้งกล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุอันควรปราณี จึงเป็นแต่แสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏหรือให้ทำทัณฑ์บนไว้

ทัณฑ์กรรมนั้น ให้กระทำการสุขา การโยธา ฯลฯ เพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยาม นอกจากหน้าที่ประจำ

กัก คือ กักตัวไว้ในบริเวณใด บริเวณหนึ่ง ตามแต่จะกำหนดให้

ขัง คือ ขังในที่ควบคุมแต่ละเพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคนแล้วแต่จะได้มีคำสั่ง

จำขัง คือขังโดยส่งไปฝากให้อยู่ใน ความควบคุมของ เรือนจำทหาร

นอกจากทัณฑ์ที่กล่าวไว้ใน ห้ามมิให้คิดขึ้นใหม่ หรือ ใช้วิธีลงทัณฑ์อย่างอื่นเป็นอันขาด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๘ ถ้าผู้อำนาจลงทัณฑ์ได้ส่งลงทัณฑ์ผู้กระทำความผิดในฐาน ขังแล้วและผู้รับทัณฑ์ขังนั้นกระทำความผิดซ้ำอีก ผู้อำนาจลงทัณฑ์จะส่งเพิ่มทัณฑ์ ก็ได้ให้พิจารณาดูกำหนดทัณฑ์ที่ได้ส่งไว้แต่เดิมนั้นก่อน ห้ามมิให้กำหนดเวลาให้ผู้ต้องถูกขัง ทั้งกำหนดเดิมและกำหนดที่เพิ่มใหม่รวมกันเกินกว่า กำหนด อำนาจ ของผู้ ส่งลงทัณฑ์ นั้นเป็นอันขาด หากผู้กระทำความผิดนั้นควรต้องรับทัณฑ์เกินกว่ากำหนดอำนาจของผู้ที่จะส่งลงทัณฑ์นั้นแล้ว ก็ให้ปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งหมวดนี้”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(๓) มาตรา ๘ เดิม ซึ่งความในมาตรา ๓ แห่งพระราช
บัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกข้อความ ดังนี้

“มาตรา ๘ ภาคทัณฑ์ คือ ผู้กระทำผิดมีความผิดอันควรต้อง
รับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใดตั้งกล่าวมาแต่ได้ แต่มีเหตุอันควรปรานี
จึงเป็นแต่แต่คงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏ หรือให้จำทัณฑ์ไม่ได้

ทัณฑ์กรรมนั้น ให้กระทำการดีชดเชย การโยธา ฯลฯ เพิ่มจาก
หน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยาม
นอกจากหน้าที่ประจำ

กัก คือ ลักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามแต่จะกำหนดให้

ขัง คือ ขังในที่ควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคน
แล้วแต่จะได้มีคำสั่ง

จำขัง คือ จำตรวนแล้วขังในที่ควบคุม

นอกจากโทษที่ตกต่างไว้ในห้ามมิให้คิดขโมยใหม่ หรือใช้วิธี
ดงที่อื่นอย่างอื่นเป็นอนาชาต”

(๒) มาตรา ๑๘ เดิม ซึ่งความในมาตรา ๔ แห่งพระราช
บัญญัติบัญญัติให้ยกเลิก มีข้อความดังนี้

“มาตรา ๑๘ ถ้าผู้ มีอำนาจลงโทษได้ สั่งถึงโทษ ผู้กระทำความผิด
ในฐานะจำขัง หรือขังเดี่ยว แต่ผู้ ครอบงำหรือเจ้าขัง หรือขังนั้นกระทำ
ผิดซ้ำอีก ผู้ มีอำนาจลงโทษจะสั่งเพิ่มโทษ ก็ได้ให้พิจารณา
กำหนดโทษที่โตตั้งแต่วันแรกก่อน ห้ามมิให้กำหนดเวลาให้
ผู้ต้องถูกจำขังหรือขัง ทั้งกำหนดเดิมและกำหนดที่เพิ่มใหม่มรวมกัน
เกินกว่ากำหนดอำนาจของผู้สั่งลงโทษนั้นเป็นอนาชาต หากผู้กระทำความผิด
นั้นควรต้องรับโทษเกินกว่ากำหนดอำนาจของผู้ จะสั่ง ลงโทษนั้น
แล้วก็ได้ให้ปฏิบัติตามที่ต่างไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งหมวดนี้”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ มีนาคม หน้า ๑๘๒๔)

๑๕๐๒

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เพื่อประโยชน์แก่ราชการป่าไม้ และการใช้หินสำหรับการสร้างและบำรุงรักษาทางหลวง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดิน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เจ้าพนักงานป่าไม้ภาคปัตตานีเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งอยู่ในแนวเขตหวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าจับจอง หักร้าง เข้าจัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ ในที่ดินเหล่านั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๙๒๘)

๑๕๐๔

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรม

ในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๘)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแก่ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดวาง
ระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทยเพื่อ
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระ องค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราช

อาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึ่งให้ตราพระราช
กฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
จัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย
(ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวง
มหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“มาตรา ๕ สำนักงานปลัดกระทรวงแบ่งส่วนราชการ
ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับส่ง (๒) แผนกโต้ตอบ (๓) แผนกเก็บ
(๔) แผนกข้าหลวง (๕) แผนกเบ็ดเตล็ด

๒. กองคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลังฝ่าย
วิชาการ) แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกเงิน (๒) แผนกบัญชี (๓) แผนกพัสดุ

๓. กองการต่างประเทศ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกสัญญาระหว่างประเทศ (๒) แผนกชายแดน
(๓) แผนกสัญชาติและที่ดิน

๔. สำนักงานที่ปรึกษา

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

ข้าหลวงประจำจังหวัด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ อนุมาตรา ๘, ๙,
และ ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนัก
งานและกรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖
ฉะเพาะที่เกี่ยวกับกรมตำรวจซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓
แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและ
กรมในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐
และใช้ความต่อไปนี้แทน

“๘. กองบังคับการตำรวจนครบาลมีกองกำกับการขึ้น
อยู่ ๓ กอง คือ

ก. กองกำกับการตำรวจนครบาลเหนือ
มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง มีสถานีและ
กิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่ ๒๒ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลสามยอด
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลตหุโทษ
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
- (๗) สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
- (๘) สถานีตำรวจนครบาลสามเสน
- (๙) สถานีตำรวจนครบาลดุสิต
- (๑๐) สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ
- (๑๑) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท
- (๑๒) สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
- (๑๓) สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน
- (๑๔) สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี
- (๑๕) สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก

(๑๖) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลเฟื่องนคร (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์)

(๑๗) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ)

(๑๘) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลหล่อเหล (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก)

(๑๙) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลโคกคราม (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน)

(๒๐) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลกุ่มแดง (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลสี่แยกบางเขน)

(๒๑) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลเจียรดับ (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก)

(๒๒) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลลำหิน (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก)

ข. กองกำกับการตำรวจนครบาลใต้

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง มีสถานีและ
กิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่กับ ๑๑ แห่ง คือ

(๑) สถานีตำรวจนครบาลสามแยก

(๒) สถานีตำรวจนครบาลบ่อประพาส

- (๓) สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลบางรัก
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลสาทรแดง
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลบ้านทวย
- (๗) สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร
- (๘) สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง
- (๙) สถานีตำรวจนครบาลประเวศน์
- (๑๐) สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง
- (๑๑) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลจรเข้नी้อย (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง)

ค. กองกำกับการตำรวจนครบาลธนบุรี

มีกองตรวจประจำกองกำกับการ ๑ กอง มีสถานีและ
กิ่งสถานีตำรวจขึ้นอยู่ ๒๗ แห่ง คือ

- (๑) สถานีตำรวจนครบาลบางโพ
- (๒) สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด
- (๓) สถานีตำรวจนครบาลวัดสิงขร
- (๔) สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- (๕) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย
- (๖) สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน

- (๗) สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง
- (๘) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่
- (๙) สถานีตำรวจนครบาลบุษยามาราม
- (๑๐) สถานีตำรวจนครบาลบางขี้เฒ่า
- (๑๑) สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาร
- (๑๒) สถานีตำรวจนครบาลบางลำภูล่าง
- (๑๓) สถานีตำรวจนครบาลบางคอแหลม
- (๑๔) สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ
- (๑๕) สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม
- (๑๖) สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง
- (๑๗) สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน
- (๑๘) สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม
- (๑๙) สถานีตำรวจนครบาลบุคคโล
- (๒๐) สถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ
- (๒๑) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลวัดตาก (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย)
- (๒๒) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์ (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย)

- (๒๓) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง)
- (๒๔) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลวัดเจ้ามูล (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่)
- (๒๕) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลอาเนี้ยว (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลบางลำภูล่าง)
- (๒๖) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลบางมด (ขึ้นอยู่กับสถานี
ตำรวจนครบาลบางขุนเทียน)
- (๒๗) กิ่งสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ (ขึ้นอยู่กับ
สถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ) ”

มาตรา ๕ ให้แก่นุมาตราในมาตรา ๖ แห่งพระราช
กฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวง
มหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
มาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนัก
งานและกรมในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐ ดังต่อไปนี้

๑๑	แก้เป็น	๕
๑๒	”	๑๐

๑๕๑๒

แก้ไขเป็น

๑๓	๑๑
๑๔	๑๒
๑๕	๑๓
๑๖	๑๔
๑๗	๑๕
๑๘	๑๖
๑๙	๑๗
๒๐	๑๘
๒๑	๑๙
๒๒	๒๐
๒๓	๒๑
๒๔	๒๒
๒๕	๒๓
๒๖	๒๔
๒๗	๒๕
๒๘	๒๖
๒๙	๒๗
๓๐	๒๘
๓๑	๒๙

๓๒	แก้ไข	๓๐
๓๓	,,	๓๑
๓๔	,,	๓๒

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ และพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กรมมหาดไทยแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกเบ็ดเตล็ด (๓) แผนกเงิน (๔) แผนกบัญชี (๕) แผนกพัสดุ

๒. กองพลำพั่ง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกกลาง (๒) แผนกปกครองท้องที่ (๓) แผนกการสาธารณสุข (๔) แผนกประวัติน

๓. กองทะเบียน แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกสำมะโนครัว (๒) แผนกสัตว์พาหนะ (๓) แผนกครอบครัว (๔) แผนกเบ็ดเตล็ด

๔. กองควบคุมเทศบาล แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกกลาง (๒) แผนกทะเบียน (๓) แผนกการเงิน (๔) แผนกการศึกษาเทศบาล

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. ปลัดจังหวัดและนายอำเภอ

๒. ปลัดอำเภอชั้นพิเศษและปลัดอำเภอ

๓. เสมียนตราจังหวัดชั้นพิเศษและเสมียนตราจังหวัด

๔. เสมียนตราอำเภอ”

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๓๒)

๑๕๑๕

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดเขตชุมนุมชนในบางส่วนของตำบล
พนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ให้มีฐานะเป็น
เทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๒๒ ตอนพนัสนิคม ฉะเชิงเทรา ห่างจากมุมตะวันออกเฉียงเหนือของทางหลวงสาย ๒๒ เชื่อมกับถนนเข้าตลาดเป็น ระยะวัด ตามริมฟาก ตะวันออกของทางหลวงสาย ๒๒ ไปทางทิศเหนือเป็นระยะ ๘๖๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟาก ตะวันตกของทางไปใต้หลักทอง ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑ เป็นระยะ ๖๕๐ เมตรวัดได้

ฉากกับฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๒๒ ไปทางทิศตะวันออก

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักใต้ฉากกับฟากตะวันตกของทางไปใต้หลักทองไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นระยะ ๖๕๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ใต้แนวเส้นตรงกับเขตต์ด้านตะวันออกของบริเวณวัดพลับ

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักไปทางทิศใต้ใต้แนวเป็นเส้นตรงกับเขตต์ด้านตะวันออกของวัดพลับจุดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากมุมตะวันออกเฉียงใต้ของบริเวณวัดพลับระยะ ๘๐ เมตร วัดเป็นเส้นตรงได้แนวกับหลักเขตต์ที่ ๓

จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จุดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งที่มุมตะวันตกเฉียงใต้ของทางไปวัดโรมันเชื่อมกับทางไปนาคะตุมหมอนนาง

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จุดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากมุมตะวันออกเฉียงใต้ของทางหลวงสาย ๒๒ เชื่อมกับถนนเข้าตลาดระยะ ๕๐๐

เมตรวัดเป็นเส้นตรงได้แนวกับหลักเขตต์ที่ ๑ ตามฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๒๒ ไปทางทิศใต้

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักไปทางทิศเหนือเป็นเส้นตรงได้แนวกับหลักเขตต์ที่ ๑ ตามฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๒๒ ไปทางทิศเหนือจนจดหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ ดังกำหนดไว้ในวรรคก่อนให้มีหลักข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันนั้นหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.ท. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๑๑)

๑๕๑๕

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงราย
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร จัด เขตต์ชุมชนในบาง ส่วน ของ
ตำบลเวียงและตำบลแม่คำ อำเภอพะเยา จังหวัดเชียงราย
ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงราย พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลเวียง และตำบลแม่ต้า อำเภอพะเยา จังหวัดเชียงราย ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงราย”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงรายไว้ดังนี้ คือ--

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๓ ห่างจาก มุม ทาง หลวง สาย ๓ กับทางแยกไปวัดจอมทอง วัดตามริมฟากตะวันออกของทางหลวงสาย ๓ ไปทางทิศเหนือระยะ ๑๕๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑ ระยะ ๓๓๐ เมตร วัดเป็นเส้นได้นากลับถนนไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากมุม ตะวัน ออกเฉียงใต้ของบริเวณวัดสี่เป็นระยะ ๒๘๐ เมตร และห่างจากมุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ของบริเวณวัด ศรี จอม เรือง เป็นระยะ ๒๓๐ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักขนานกับเส้นทิศเหนือใต้ ไปทางทิศใต้ ระยะ ๔,๐๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๕ ระยะ ๕๕๐ เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักเป็นเส้นได้ฉากกับเส้นเขตต์ที่ ๓ และที่ ๔ ไปทางทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากตะวันออกของทางหลวงสาย ๓ ตัดกับฝั่งตะวันออกของลำน้ำแม่ต้า

จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักไปทางทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๖ เป็นระยะ ๕๕๐ เมตร วัดเป็นเส้นตรงได้แนวกับหลักเขตต์ที่ ๕ และที่ ๔

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักไปทางทิศเหนือได้ฉากกับเส้นที่ ๕ และที่ ๖ เป็นระยะ ๒,๕๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๗

จากหลักเขตต์ที่ ๗ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
จดหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่ ฟากตะวันตก ของปากลำน้ำ
แม่คำ

จากหลักเขตต์ที่ ๘ หักเป็นเส้นขนานกับเส้น ทิศ ตะวัน
ออกและตะวันตกไปทางทิศตะวันตก เป็นระยะ ๑,๖๐๐
เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๙

จากหลักเขตต์ที่ ๙ หักไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
จดหลักเขตต์ที่ ๑๐ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลัก เขตต์ที่ ๑ ระยะ
๔๐๐ เมตร เป็นเส้นได้มากับทางหลวงสาย ๓

จากหลักเขตต์ที่ ๑๐ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นเส้นตรงได้ แนวกับ หลัก เขตต์ที่ ๑ และ ที่ ๒ จดหลัก
เขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มี
หลักย่อยปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลือ
ล้ำเข้ามาในเส้นที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๔ แม้แต่ส่วนหนึ่ง

๑๕๒๓

ส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตเทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๔๘)

๑๕๒๔

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดเขตต์ชุมนุมชนในบางส่วนของตำบลปากพั่นฝั่งตะวันออก ตำบลปากพั่นฝั่งตะวันตก ตำบลบางพระ และตำบลหูล่อง อำเภอปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พุทธศักราช ๒๕๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลปากพนังฝั่งตะวันออกตำบลปากพนัง ฝั่งตะวันตก ตำบลบางพระ และตำบลห่อ อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเขตที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปากพนัง ห่างจากหลักสุทธานุภาพหลักที่อยู่ทางด้านเหนือของที่ทำการสุทธานุภาพระยะ ๔๓๐ เมตร วัดจากหลักสุทธานุภาพ ไปทางทิศตะวันออก เฉียงเหนือและห่างจากฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปากพนังระยะ ๒๐๐ เมตร วัดเป็นเส้นได้ฉากกับฝั่งแม่น้ำ เลียบไปทางทิศใต้ขนานและ

ห่างจากฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปากพนัง เป็นระยะ ๒๐๐ เมตร
จุดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากฝั่งแม่น้ำ ๒๐๐ เมตร วัด
ได้แนวเป็นเส้นตรงกับเขตต์บริเวณศาลจังหวัดด้านเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออกระยะ ๓๐๐
เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันออกของคลอง
บางฉลาก

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักไปทางทิศตะวันออก
เฉียงใต้จุดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากใต้ของถนนทาง
ด้านใต้ของท่าเรืออำเภอปากพนังและห่างจากมุมตะวันออก
เฉียงใต้ของถนนเป็นระยะ ๓๐๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักขนานไปกับฟากตะวันออกของ
ถนนทางด้านตะวันออกของวัดนาคะธารามไปทางทิศใต้ และ
ห่างจากฟากตะวันออกของถนนนี้เป็นระยะ ๓๐๐ เมตร จุด
หลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นขนานนี้ตัดกับเส้นขนานแลห่าง
จากฝั่งใต้ของคลองบางวีไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๒๐๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักไปทางทิศตะวันตก ขนานแล
ห่างจากฝั่งใต้ของคลองบางวีระยะ ๒๐๐ เมตร จุดหลักเขตต์
ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นขนานนี้ตัดกับเส้นขนานแลห่างจากฝั่ง
ตะวันออกของแม่น้ำปากพนังระยะ ๒๐๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักไปทางทิศใต้ขนานแลห่างจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปากพนังระยะ ๒๖๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นเขตต์นี้แลห่างจากฝั่งใต้ของคลองบางปรุงไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๑๘๐ เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๗ หักไปทางทิศตะวันตกข้ามแม่น้ำปากพนัง จุดหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งเหนือของปากคลองหอยรอก

จากหลักเขตต์ที่ ๘ เลียบฝั่งเหนือของคลองหอยรอกไปทางทิศตะวันตก จุดหลักเขตต์ที่ ๙ ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งเหนือของคลองหอยรอก แลห่างจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปากพนังระยะ ๒๐๐ เมตร วัดเป็นเส้นใต้ฉากกับฝั่งแม่น้ำ

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๙ หักไปทางทิศเหนือขนานแลห่างจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปากพนังระยะ ๒๐๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๑๐ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักศูลการ ๒๐๐ เมตร วัดเป็นเส้นใต้ฉากกับริมฝั่งตรงหลักศูลการ

จากหลักเขตต์ที่ ๑๐ หักไปทางทิศตะวันออกจุดหลักศูลการ แล้วเลียบฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปากพนังไปทางเหนือ จุดหลักเขตต์ที่ ๑๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ

ปากพนัก ได้แนวเป็นเส้นจดกับฝั่งแลเป็นเส้นตรงกับหลัก
เขตต์ที่ ๑

จากหลักเขตต์ที่ ๑๑ หักข้ามแม่น้ำปากพนักไปบรรจบ
หลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ข้อยับไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตมกวร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลือม
ถ้าเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น
หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็ม
ทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๕๒)

๑๕๒๕

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอรภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดตั้งเขตชุมชนในบางส่วนของ
ตำบลบางบัวทอง และตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

๑. ๕ ๓

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลบางบัวทองและตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๒ เป็นระยะ ๔๕๐ เมตร วัดเป็นเส้นโค้งจากกับทางรถไฟไปบ้านระแหง ไปทางทิศตะวันตก จุดสกัดเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของคลองบ้านเขมรตัดกับฝั่งตะวันออกของสะพานรถไฟ

จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบฝั่งใต้ของคลองบ้านเขมรไปทางทิศตะวันออกจดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากฝั่งตะวันออกของคลองบางบัวทองระยะ ๗๕ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๓ ขนานและห่างจาก
ฝั่งตะวันออกของคลองบางบัวทองระยะ ๙๕ เมตร ไปทาง
ทิศใต้ จุดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตัดกับเส้น
ขนานฝั่งเหนือของคลองบ้านโคก ซึ่งต่อออกไปทางทิศตะวัน
ออก

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศตะวันตกข้าม
คลองบางบัวทอง แล้วเลียบฝั่งเหนือของคลองบ้านโคก
จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งเหนือของคลองบ้านโคกตัดกับ
ฝั่งตะวันออกของสะพานรถไฟ

จากหลักเขตต์ที่ ๕ ต่อเป็นเส้นตรงจากหลักเขตต์ที่ ๔
และที่ ๕ ไปทางทิศตะวันตก จุดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งอยู่ห่าง
จากหลักเขตต์ที่ ๕ เป็นระยะ ๑,๑๒๕ เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักเป็นมุมฉากกับ
เส้นเขตต์ที่ ๕ และที่ ๖ ไปทางทิศเหนือ จุดหลักเขตต์
ที่ ๗ ที่เส้นเขตต์ตัดกับฝั่งเหนือของคลองพระพิมล

จากหลักเขตต์ที่ ๗ ต่อเป็นเส้นตรงไปทางทิศเหนือจด
หลักเขตต์ที่ ๑

ดังปรากฏในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ตั้งกำหนดไว้ ในวรรคก่อน ให้
หลักย่อยปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลื่อม
ล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๕๕)

๑๕๓๓

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยที่พอรากา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจัดเขตตำบลชุมชนในบางส่วนของ
ตำบลตลาดเหนือ ตำบลตลาดใต้ และตำบลย่านยาว อำเภอ
ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลตลาดเหนือ ตำบลตลาดใต้ และตำบลย่านยาว อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขนเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากฝั่งตะวันตกของคลองตะกั่วป่า ไปทางทิศตะวันตกระยะ ๗๔๐ เมตร และห่างจากฟากเหนือของถนนท่าเสนาราช ระยะ ๕๓๐ เมตร ไปทางทิศตะวันออกขนานและห่างจากฟากเหนือของถนนท่าเสนาราช ระยะ ๕๓๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตัดกับฝั่งตะวันตกของคลองตะกั่วป่า

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบฝั่งตะวันตกของคลองตะกั่วป่าไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่

ห่างจากฟากใต้ของถนนย่านยาว ไปทางทิศใต้ระยะ ๑๐๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักไปทางทิศตะวันตก ขนานและห่างจากฟากใต้ของถนนย่านยาวไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๑๐๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นขนานและห่างจากฟากใต้ของถนนย่านยาวระยะ ๑๐๐ เมตร ตัดกับเส้นขนานและห่างจากถนนไปตลาดเหนือ ระยะ ๑๒๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักไปทางทิศใต้ ขนานและห่างจากฟากตะวันออกของถนนไปตลาดเหนือระยะ ๑๒๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านตอตั้งตำบลตลาดใต้ ห่างจากหลักเขตต์ตำบลตามเส้นถนน ๔๘๐ เมตร และห่างจากฟากตะวันออกของถนนไปตลาดเหนือระยะ ๑๒๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๕ ต่อเป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออก ระยะ ๘๐ เมตร เป็นเส้นตรงได้ฉากกับฟากตะวันออกของถนนไปตลาดเหนือ จุดหลักเขตต์ที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักไปทางทิศใต้ ขนานและห่างจากฟากตะวันออกของถนนไปตลาดเหนือ ๒๐๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์หมู่บ้านที่ ๓ กับหมู่บ้านที่ ๔ ตำบลตลาดใต้ และห่างจากฟากตะวันออกของถนน

ไปตลาดเหนือ ๒๐๐ เมตร วัดเป็นเส้นได้ฉากกับฟาก
ตะวันออกของถนนไปตลาดเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๗ เลียบเส้นเขตต์หม้อบ้านและตำบล
ไปทางทิศตะวันออกจดหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์
ตัดฝั่งตะวันตกของคลองตะกั่วป่า

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๘ เลียบฝั่งตะวันตกของคลอง
ตะกั่วป่าไปทางทิศใต้แล้วเลียบฝั่งเหนือของคลองบึกไปทางทิศ
ตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ด้านตะวันตกของ
เขตต์วัดลุ่ม ตัดกับฝั่งเหนือของคลองบึก

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบเขตต์ตะวัน
ตกของวัดลุ่มไปทางทิศเหนือเป็นระยะ ๒๒๐ เมตร จดหลัก
เขตต์ที่ ๑๐

จากหลักเขตต์ที่ ๑๐ หักไปทางทิศตะวันออกขนานและ
ห่างจากฟากเหนือของทางไปวัดลุ่ม ๑๓๐ เมตร จดหลัก
เขตต์ที่ ๑๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟากเหนือของทางไปที่ว่าการอำเภอ
เก่าและห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑๐ ระยะ ๓๐๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๑๑ เลียบตามฟากเหนือของทางไปที่ว่า
การอำเภอเก่าไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะ ๘๐ เมตร จด
หลักเขตต์ที่ ๑๒

จากหลักเขตต์ที่ ๑๒ หักไปทางทิศเหนือ ขนานและห่างจากฟากตะวันตกของถนนไปตลาดเหนือระยะ ๒๐๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๑๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านตอตั้งตรงที่เส้นเขตต์ตัดเส้นตรงต่อมาจากเส้นหลักเขตต์ที่ ๖ และที่ ๕

จากหลักเขตต์ที่ ๑๓ หักไปทางทิศตะวันออกระยะ ๘๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๑๔ ซึ่งตั้งอยู่ได้แนวเป็นเส้นตรงกับหลักเขตต์ที่ ๑๓ ที่ ๕ และที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๑๔ หักขนานและห่างจากฟากตะวันตกของถนนไปตลาดเหนือเป็นระยะ ๑๒๐ เมตร ไปทางทิศเหนือจุดหลักเขตต์ที่ ๑๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟากเหนือของถนนท่าเสนาราช ห่างจากฟากตะวันตกของถนนไปตลาดเหนือระยะ ๑๒๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๑๕ หักไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จุดหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้
หลักย่อยปักไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใด
เคลื่อนย้ายเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้
แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นพื้นเดียวกัน
นั้น หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาล
เต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๖๓)

๑๕๓๕

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร จัดเขตต์ชุมชนในบางส่วนของ ตำบลเสนา ตำบลกลางคลอง ตำบลปลายนาใต้ และ ตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลเสนา ตำบลกลางคลอง ตำบลปลายนาใต้ และตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของแม่น้ำบ้านแพน เหนือคลองประตูน้ำ ระยะห่างจากฝั่งใต้ของคลองประตูน้ำ ๑๑๐ เมตร วัดเป็นเส้นโค้งฉากกับฝั่งใต้ของคลองประตูน้ำ ทางด้านตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๒

ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกแม่น้ำบ้านแพนห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑ เป็นระยะ ๑๗๐ เมตร วัดเป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแนวเส้นตรง กับหลักเขตต์ที่ ๑ และหัวแหลม

จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะ ๑๕๐ เมตร ขนานกับฝาด้านเหนือของโรงฆ่าสัตว์ของรัฐบาลจดหลักเขตต์ที่ ๓

จากหลักเขตต์ที่ ๓ ขนานและห่างจากฝั่งไประยะ ๑๕๐ เมตร ตามฝั่งเหนือและฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบ้านแพนจนจดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ห่างฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบ้านแพนระยะ ๑๕๐ เมตร วัดเป็นเส้นตรงได้ฉากกับฝั่งแม่น้ำตรงนั้น และห่างจากหลักเขตต์ที่ ๓ เป็นระยะ ๔๘๐ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๔ หักเป็นเส้นได้ฉากกับฝั่งแม่น้ำตรงนั้นและข้ามแม่น้ำไปทางทิศตะวันออกจนจดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๔ ระยะ ๓๒๐ เมตร วัดเป็นเส้นได้ฉากกับฝั่งตะวันตกของแม่น้ำตรงนั้น

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๕ ห่างจากฝั่งตะวันออกของแม่น้ำระยะ ๑๕๐ เมตร หักขนานไปตามฝั่งแม่น้ำ

จุดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากฝั่งตะวันออกของ
แม่น้ำบ้านแพนระยะ ๑๔๐ เมตร วัดเป็นเส้นได้ฉากกับฝั่ง
และเป็นเส้นตรงกันได้แนวกับหัวแหลม

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๖ หักเป็นเส้นได้ฉากกับฝั่ง
ตะวันออก ของแม่น้ำบ้านแพน ไปทางทิศตะวันตกได้แนว
เป็นเส้นตรงกับหัวแหลม จุดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่ริม
ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบ้านแพน ได้แนวเป็นเส้นตรงกับ
หัวแหลมและหลักเขตต์ที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๗ เลียบฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบ้านแพน
ไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๑๔๐ เมตร จุดหลักเขตต์ที่ ๘

จากหลักเขตต์ที่ ๘ หักขนานและห่างจากฝั่งใต้ของ
แม่น้ำบ้านแพนระยะ ๒๐๐ เมตร ไปทางทิศตะวันตก แล้ว
ขนานและห่างกับฝั่งใต้ของคลองประตุน้ำระยะ ๒๐๐ เมตร
จุดหลักเขตต์ที่ ๙ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำบ้าน
แพนตอนใต้คลองประตุน้ำ

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๙ เลียบฝั่งตะวันออก
ของแม่น้ำบ้านแพนไปทางเหนือจรดบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ตั้งกำหนดไว้ ในวรรคก่อนให้ มีหลัก
ข้อยบักไว้เพื่อ แสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดิน หรือโรง เรือน สิ่งปลูก สร้าง ของ ผู้ใด
เหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ ที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๔ แม้
แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นพื้นเดียว
กันนั้นหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาล
เต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๗๖๕.)

๑๕๕๕

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายทิพอาภา

พล. ต. เจ้าพระยาพิชโยนทรว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ เห็น สมควร จัด เขตต์ชุมนุมชนใน บาง ส่วน ของ
ตำบลเหนือ และตำบลหลุย อำเภอลุย จังหวัดมหา
สารคาม ให้มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง เทศบาล เมือง กาฬสินธุ์” จังหวัด มหาสารคาม พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลเหนือ และตำบลหลุบ อำเภอหลุบ จังหวัดมหาสารคาม ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคามไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ริมลำน้ำป่าวฝั่งเหนือ วัดเลียบตามริมลำน้ำป่าวฝั่งเหนือ ห่างจากสะพานไปบ้านท่าแสงระยะ ๑๖๐ เมตร หักข้ามลำน้ำป่าวไปทางด้านตะวันออก ขนานและห่างจากถนนอนรรฆนาคฟากเหนือระยะ ๒๐๐ เมตร จนถึงหลักเขตต์ที่ ๒

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนไปสกลนครฟากตะวันออก ห่างสามแฉกไปถนัดถนนอนรรฆนาคกับ

ถนนไปสกลนคร วัดตามริมถนนไปสกลนครระยะ ๒๐๐ เมตร หักไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๓

จากหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่สามแยกปากถนนอภัยกับถนนไปบ้านดอนด้านตะวันออกเลยบนถนนอภัยฟากตะวันออกไปทางทิศใต้จนจดหลักเขตต์ที่ ๔

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่สี่แยกถนนอภัยกับทางสาธารณะไปถนนประดิษฐมุตตะวันออก หักไปทางทิศตะวันตกขนานและห่างจากถนนประดิษฐฟากใต้ระยะ ๒๐๐ เมตร จนจดหลักเขตต์ที่ ๕

จากหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๔ ระยะ ๔๒๖ เมตร วัดขนานและห่างจากถนนประดิษฐฟากใต้ระยะ ๒๐๐ เมตร หักไปทางด้านตะวันตก จนจดหลักเขตต์ที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่สามแยกถนนสาธารณะโอบหลังหมู่บ้านหนองขั้ววานด้านใต้ หักไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือข้ามลำน้ำปาว จนจดหลักเขตต์ที่ ๗

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่ริมลำน้ำปาวฝั่งเหนือ ห่างจากสะพานวัดใต้ระยะ ๖๐๐ เมตร วัดจากสะพานด้านใต้เลยไปตามฝั่งลำน้ำปาวมาทางใต้เลยตามลำน้ำปาวฝั่งเหนือจนจดหลักเขตต์ที่ ๑

๑๕๔๓

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตต์ตั้งกำหนดไว้ในวรรคก่อนให้มีหลัก
ข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามการ

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดล้อม
ล้อมเข้ามาใน เส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น
หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบางเต็มทุก
ส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๗๔)

๑๕๔๘

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน
ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร จัดเขตต์ชุมนุมชนใน บางส่วน ของ
ตำบลเชิงใหม่ ตำบลทรงคนอง และตำบลตลาด อำเภอ
พระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีฐานะเป็นเทศบาล
เมือง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทร
ปราการ พุทธศักราช ๒๔๗๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลเชิงใหม่ ตำบล
ทรงคะนอง และตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัด
สมุทรปราการ ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็น
เทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัด
สมุทรปราการ”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมืองพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันออก
ของคลองลาดหลวงตรงที่ปากเหนือของถนนซำแก้ว ต่อเป็น
เส้นตรงไปตัดริมฝั่งนั้น เลียบด้านเหนือของถนนซำแก้วข้าม

ถนนบ้านทะมั่ง จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของคลอง
ลัดตะนง ตัดกับปากเหนือของถนนขี้เถา

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบฝั่งใต้ของ
คลองลัดตะนงไปจดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของปาก
คลองลัดตะนง

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบตามฝั่งแม่น้ำเจ้า
พระยาไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่
ที่ฝั่งตะวันออกของปากคลองลัดหลวง

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบตามฝั่งตะวันออก
ฝั่งใต้ของคลองลัดหลวงจนจดหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดไว้ ในวรรคก่อนให้ มีหลัก
ข้อยบักไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลื่อม
ล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นพื้นเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

๑๕๕๑

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๑๙๓๔)

สำนักหอสมุด

๑๕๕๒

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน
ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควร จัด เขตต์ ชุมชนใน บาง ส่วน ของ
ตำบลธานี อำเภอสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก ให้มีฐานะ
เป็นเทศบาลเมือง

คณะผู้สำเร็จราชการ แทน พระองค์ใน พระ ปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลธานี อำเภอสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง มีนามว่า “เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลก”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลเมือง สุโขทัยธานี จังหวัดสวรรคโลกไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของทางไปตาก ห่างจากศูนย์กลางสะพานระยะ ๑๐๘ เมตร วัดเป็นเส้นโค้งากับริมถนนตรงนั้น จุดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวันตกของคลองแม่รำพันธุ์ ห่างจากศูนย์กลางสะพานระยะ ๓๕๐ เมตร วัดเป็นเส้นโค้งากับริมถนนและเป็นเส้นตรงกับหลักเขตต์ที่ ๑

จากหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบฝั่งตะวันตกของคลองแม่
รำพันธุ์ไปทางทิศใต้ จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งตะวัน
ตกของปากคลองแม่รำพันธุ์

จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักข้ามลำน้ำยมไปทางทิศตะวันออก
เฉียงเหนือระยะ ๒๒๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่
ที่ฝั่งใต้ของลำน้ำยม

จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบตามฝั่งใต้ของลำน้ำยมไป ทาง
ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จนจดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่
มุมตะวันออกเฉียงเหนือของวัดใหม่ไพร่ประชุมพล ตอนที่
จดฝั่งใต้ของลำน้ำยม

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบเขตต์ด้าน
ตะวันออกของวัดใหม่ไพร่ประชุมพลไปทางทิศใต้ ข้ามทาง
ไปสวรรค์โลก จดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากปากใต้
ของทางไปสวรรค์โลกเป็นระยะ ๑๐๐ เมตร วัดเป็นเส้น
ตรงต่อจากหลักเขตต์ที่ ๕

จากหลักเขตต์ที่ ๖ ขนานและห่างจากปากใต้ของทาง
ไปสวรรค์โลกระยะ ๑๐๐ เมตร ไปทางทิศตะวันตกจดหลัก
เขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นขนานและห่าง ๑๐๐ เมตร จาก

ฟากใต้ของทางไปสวรรค์โลกตัดกับเส้นขนานและห่าง ๑๐๐ เมตร จากฟากตะวันออกของทางไป พินธุโลก

จากหลักเขตต์ ที่ ๗ ขนานและ ห่าง จากฟาก ตะวัน ออก ของทางไปพินธุโลกระยะ ๑๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งเหนือของคลองกระซง

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ ที่ ๘ เลียบตามฝั่ง เหนือ ของ คลองกระซง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดหลักเขตต์ ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งเหนือของปากคลองกระซง

จากหลักเขตต์ ที่ ๘ หักข้ามลำ แม่น้ำยมเป็น เส้นใต้ฉาก กับฝั่งตะวันตกของลำแม่น้ำยม จดหลักเขตต์ ที่ ๑๐ ซึ่ง ตั้งอยู่บนเส้นนี้ และห่างจากฟากตะวันตกของถนนขนาน ริมน้ำเป็นระยะ ๑๐๐ เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ ที่ ๑๐ หักไปทางทิศเหนือ ขนานและห่าง จาก ฟาก ตะวัน ตกของ ถนนขนานริมน้ำ เป็น ระยะ ๑๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ ดังกำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มี หลักย่อยปักไว้ เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

๑๕๕๖

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดเหลื่อม
ล้ำเข้ามาในเส้น เขตต์ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม หน้า ๑๘๗๒)

๑๕๕๗

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลตำบลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะบางส่วนของตำบลเมืองพล
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น เป็นเทศบาลตำบล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลเมืองพล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น ไว้ดังนี้คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่หลัก ก.ม. ๓๗๘+๒๕๐ ของทางรถไฟไปขอนแก่น หักเป็นฉากกับทางรถไฟไปทางทิศตะวันออกระยะ ๕๕๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากตะวันออกของทางไปขอนแก่น

จากหลักเขตต์ที่ ๒ ขนานกับปากตะวันออกของทางไปขอนแก่น ไปทางทิศใต้ระยะ ๔๓๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๓

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบไปตามทาง
 เกวียน ผ่านหมู่บ้านหนองแวง จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่
 ที่ปากตะวันออกของทางไปขอนแก่นตัดกับทางเกวียนที่ผ่าน
 หมู่บ้านหนองแวง

จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบปากตะวันออกของทางไปขอนแก่น
 ไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๔๕๐ เมตร จดหลักเขตต์
 ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากตะวันออกของทางไปขอนแก่น

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักไปทางทิศตะวันตก
 ฉากกับเส้นเขตต์ที่ ๔ และที่ ๕ เลียบปากใต้ของทางไป
 ระยะ ๓๕๕ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่มุมตะวัน
 ออกเฉียงใต้ของทางเดิน

จากหลักเขตต์ที่ ๖ เลียบไปตามทางเดิน จดหลักเขตต์
 ที่ ๗ ที่ด้านใต้ของหมู่บ้านเมืองเก่า ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๕
 ระยะ ๖๕๕ เมตร

จากหลักเขตต์ที่ ๗ หักไปทางทิศตะวันตก จดหลัก
 เขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่หลัก ก.ม. ๓๗๔ + ๗๐๐ ของทางรถไฟ
 ไปขอนแก่น ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๗ ระยะ ๖๕๕ เมตร
 วัดเป็นเส้นได้ฉากกับทางรถไฟ

๑๕๖๐

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๘ เลียบทางรถไฟไป
ทางทิศเหนือบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดไว้ ในวรรคก่อน ให้มี
หลักข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดิน หรือ โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ของผู้ใด
เหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้
แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียว
กันนั้น หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ อยู่ในเขตต์เทศบาล
เต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ มีนาคม หน้า ๑๙๘๗)

๑๕๖๑

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะบาง ส่วน ของตำบล บางคล้า
อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

๑๕๗

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทราไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของปากคลองมะกอก เลียบฝั่งใต้ของคลองมะกอกไปทางทิศตะวันออกจดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งใต้ของคลองมะกอก ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๑ วัดตามฝั่งใต้ของคลองเป็นระยะ ๑,๘๕๐ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตำบลที่เริ่มจะขนานกับคลองท่าทองกลาง

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบเขตต์ด้านลบไปทางทิศใต้ และเลียบเขตต์คลองท่าทองหลวงฝั่งเหนือไปทางทิศตะวันตก จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่ฝั่งเหนือของปากคลองท่าทองหลวง

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบฝั่งตะวันออกของแม่น้ำบางปะกงไปทางทิศเหนือจนบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวกำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มีหลักข้อยกบักไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดแหล่ล้อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อยังพื้นเดียวกันนั้น หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๕๑)

๑๕๖๔

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลตำบลวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะบางส่วนของตำบลวัดสิงห์
อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท พุทธศักราช ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาทไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่มุมตะวันออกเฉียงเหนือของคลองเกียนและคลองชุตใหม่ เลียบฝั่งเหนือของคลองเกียนไปทางทิศตะวันออก แล้วต่อออกไปตามเส้นที่ได้ฉากกับฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่กลางแม่น้ำ

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่กลางแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นฉากฝั่งแม่น้ำคอนปากคลองมะขามเฒ่าฝั่งใต้

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งหักเป็นเส้นใต้ฉากกับปากคลอง มะขามเฒ่าฝั่งใต้ เลียบคลอง มะขามเฒ่า ฝั่งใต้ไปทางทิศตะวันตกจดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่คลอง มะขามเฒ่า ตรงกันข้ามกับปากลำรางวัด เป็นเส้นใต้ฉากกับฝั่งตะวันออกของคลองมะขามเฒ่า

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๔ ข้ามคลองมะขามเฒ่าไปแล้วเลียบตามฝั่งใต้ของลำรางไปจดหลักเขตต์ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากปากลำรางระยะ ๒๕๐ เมตร วัดตามฝั่งใต้ของลำรางไปทางทิศเหนือ

จากหลักเขตต์ที่ ๕ หักไปทางทิศตะวันตก เป็นฉากกับลำรางระยะ ๒๐๐ เมตร จดหลักเขตต์ที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๖ ขนานและห่างจากฝั่งตะวันตกของคลองมะขามเฒ่าเป็นระยะ ๓๐๐ เมตร ไปทางเหนือจดหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้ง อยู่กึ่งเส้น ขนานนี้ตัดกับฝั่ง ตะวันตก ของคลองกะทง

จากหลักเขตต์ที่ ๗ ข้ามคลองกะทงไปบรรจบหลักเขตต์

ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

๑๕๖๗

ตามเส้นแนวเขตต์ที่กำหนดไว้ในวรรคก่อนให้หลัก
ข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใด
เหลื่อมล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่
ส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นพื้นเดียวกันนั้น
หรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็ม
ทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๘๕)

๑๕๖๘

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลตำบลกันตัง จังหวัดตรัง

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทว โยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะบางส่วนของตำบลกันตัง อำเภอ
กันตัง จังหวัดตรัง เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง เทศบาล ตำบล กันตัง จังหวัดตรัง พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลกันตัง จังหวัดตรัง”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลกันตัง จังหวัดตรัง ไว้ดังนี้คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่ชายน้ำเมื่อน้ำในแม่น้ำตรังลงวต ห่างจากปากตะวันตกของถนนคลองต้นควายระยะ ๒๘ เมตร วัดเป็นเส้นได้ฉากกับริมถนนไปทางทิศตะวันตก ตรงที่จุดที่วัดนี้ห่างจากฝั่งเหนือของคลองเหนือสุลกสถานกันตังระยะ ๒๘๕ เมตร วัดตามปากตะวันตกของถนนคลองต้นควาย จุดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่

ฟากตะวันตกของทางสาย ๕ กันตั้ง - พัทลุง ห่างจากมุมเหนือ
ของบริเวณวัดตรังภูมิระยะ ๔๔ เมตร วัดจากมุมเหนือ
ของบริเวณวัดตรังภูมิไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๒ หักไปทางทิศตะวันออก
ออกเฉียงใต้ จดหลักเขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์
ที่ ๒ ระยะ ๒๗๘ เมตร วัดเป็นเส้นไต้ฉากกับฟากเหนือ
ของถนนสาย ๕

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ หักขนานและห่างจากฟาก
เหนือของถนนสาย ๕ ไปทางทิศตะวันตกระยะ ๒๗๘ เมตร
จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่ตรงที่เส้น ขนานและห่างจาก
ฟากเหนือของถนนสาย ๕ ระยะ ๒๗๘ เมตร ตัดกับฟาก
ตะวันออกของทางไปกันตั้งได้

จากหลักเขตต์ที่ ๔ คือไปทางทิศตะวันตก จดหลักเขตต์
ที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ที่ชายน้ำเมื่อน้ำในแม่น้ำตรังลงงวด และห่าง
จากฝั่งเหนือของปากคลองทางด้านใต้ของถนนตรังภูมิระยะ
๔๔ เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๕ เลียบตามชายน้ำแห่ง
เมื่อน้ำในแม่น้ำตรังลงงวดไปทางทิศเหนือ จดหลักเขตต์
ที่ ๑

๑๕๓๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตที่ตั้งกำหนดไว้ในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือแรงเรือ่นสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดหล่อม
ลี้เข้ามาในเส้นเขตที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วนหนึ่ง
ส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรือ่นสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตเทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้ป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ วันที่ ๑๑ มีนาคม หน้า ๑๘๖๕)

๑๕๗๒

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะตำบลโนนสูง อำเภอโนนวิเศษ
จังหวัดนครราชสีมา เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะตำบลโนนสูง อำเภอโนนวัต
จังหวัดนครราชสีมา ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔
ขึ้นเป็นเทศบาลตำบลมีนามว่า “เทศบาลตำบลโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลโนนสูงจังหวัด
นครราชสีมาไว้ดังนี้ คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์
ตำบลล้าตัดกับเส้นเขตต์ตำบลโนนวัต เลียบเส้นเขตต์
ตำบลโนนวัตด้านใต้ และเส้นเขตต์ตำบลเสลาด้านใต้ไป
ทางทิศตะวันออกจดหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์
ตำบลเสลาตัดกับเส้นเขตต์ตำบลตาจั่น

ด้านตะวันออก จดหลักเขตต์ที่ ๒ เลียบเส้นเขตต์
ตำบลตาจั่นด้านใต้ไปทางทิศตะวันออก แล้วเลียบเส้น
เขตต์อำเภอเมืองพิมายด้านตะวันตกไปทางทิศใต้จดหลัก
เขตต์ที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตำบลบึงตัดกับเส้นเขตต์
อำเภอเมืองพิมาย

ด้านใต้ จากหลักเขตต์ที่ ๓ เลียบเส้นเขตต์ตำบลถึง
บ้านเหนือ และเลียบเส้นเขตต์ตำบลใหม่ไปทางทิศตะวัน
ตก จดหลักเขตต์ที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นเขตต์ตำบลใหม่ตัดกับ
เส้นเขตต์ตำบลเก่า

ด้านตะวันออก จากหลักเขตต์ที่ ๔ เลียบเส้นเขตต์ตำบล
เก่าด้านตะวันออกไปทางทิศเหนือ จดหลักเขตต์ที่ ๑

ตามเส้นแนวเขตต์ดังกล่าวในมาตรานี้ ให้มีหลัก
ข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดหล่อม
เข้าเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น
หรือ โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็ม
ทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๕๐๓)

๑๕๗๕

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งเทศบาลตำบลธาตุ จังหวัดอุบลราชธานี
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตย์ที่พออาภา
พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน
ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรยกฐานะบางส่วนของตำบลธาตุ อำเภอ
วารินทรพิชัย จังหวัดอุบลราชธานี เป็นเทศบาลตำบล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลธาตุ จังหวัดอุบลราชธานี พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะบางส่วนของตำบลธาตุ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามเขตต์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มีนามว่า “เทศบาลตำบลธาตุ จังหวัดอุบลราชธานี”

มาตรา ๔ ให้กำหนดเขตต์เทศบาลตำบลธาตุ จังหวัดอุบลราชธานี ไว้ดังนี้คือ

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตต์ที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของลำค้ำน้ำแซบ ที่มุม ตะวัน ออกเฉียง เหนือของถนนวารินทร์ และห่างจากมุมตะวันออกเฉียงเหนือของถนนวารินทร์และถนนอำเภอวารินทร์เป็นระยะ ๑๔๐ เมตร วัดตามฟากตะวันออกของถนนวารินทร์ แล้วเลี้ยวไปตามริมฝั่งตะวันตกของลำค้ำน้ำแซบมาทางทิศใต้จดหลักเขตต์ที่ ๒ จากหลักเขตต์ที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของลำค้ำน้ำแซบที่ สะพานข้าม ลำค้ำน้ำแซบ บนถนน อำเภอ วารินทร์

และห่างจากมุมตะวันออกเฉียงเหนือของ ถนนวารินทร์ และ ถนนอำเภอวารินทร์ตัดกัน ๗๐ เมตร แล้วเลียบขนานไปกับเส้นถนนอำเภอวารินทร์ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จุดหลักเขตที่ ๓

ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่มุมตะวันออกเฉียงเหนือของ ถนน อำเภอวารินทร์ และ ถนนบูรินทรนอกตัดกัน แล้วหักเลี้ยวขนานไปตามเส้นถนนบูรินทรนอกเป็นเส้นตรง เลี้ยวไปตามเขตต์ของกองทหารจนถึงหลักเขตที่ ๔

จากหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่บนริมฝั่งตะวันออกของลำค่าน้ำแขบ และห่างจากมุมด้านตะวันออกที่ถนนบูรินทรในและถนนโยธินทรตัดกัน วัดเป็นเส้นตรงมา ๑๖๐ เมตร จุดลำค่าน้ำแขบ แล้วหักเลี้ยวไปตามลำค่าน้ำแขบฝั่งตะวันออกไปทางทิศใต้ ๓๐๐ เมตร หักเลี้ยวข้ามลำค่าน้ำแขบไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จุดหลักเขตที่ ๕

ด้านใต้ จากหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนพิมูลฟากตะวันตก หักเลี้ยวไปตามถนนพิมูลฟากตะวันตกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจุดหลักเขตที่ ๖

จากหลักเขตต์ที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่บนฟากถนนพุมลกับถนนขุนขันธ์ ตัดกันที่สามแยกนั้น แล้วเลี้ยวข้ามถนนขุนขันธ์ ไปทางทิศ ตะวันตกเฉียงใต้จดหลักเขตต์ที่ ๗

จากหลักเขตต์ที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตต์ที่ ๖ เป็น ระยะ ๒๒๐ เมตร จดตรงหัวเลี้ยวมุมฟากใต้ของถนนศรีระ เกษ แล้วเลี้ยวขวาไปตามเส้นถนนศรีระเกษฝั่งใต้ ไปจด หลักเขตต์ที่ ๘

ด้านตะวันตก จากหลักเขตต์ที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่ถนน ศรีระเกษและทางรถไฟไปกรุงเทพ ฯ ตัดกัน แล้วหักเลี้ยว เป็นเส้นตรงมาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทางรถไฟ จนจดหลักเขตต์ที่ ๙

จากหลัก เขตต์ที่ ๙ ซึ่งตั้งอยู่ห่าง จากศูนย์กลาง สถานี วารินทร์ ๑๐๐ เมตรแล้วหักเลี้ยวเป็นมุมฉากไปทางทิศตะวัน ตกเฉียงเหนือ จดหลักเขตต์ที่ ๑๐

จากหลักเขตต์ที่ ๑๐ ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งด้านใต้ของบึงกุ ดบ้าน และห่างจากหลักเขตต์ที่ ๙ เป็นระยะ ๑๘๐ เมตร แล้วเลี้ยวไปตามบึงกุ ดบ้าน ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จนบรรจบหลักเขตต์ที่ ๑

ตั้งปรากฏในแผนผังท้ายพระราชกฤษฎีกานี้
ตามเส้นแนวเขตต์ตั้งกำหนดไว้ ในวรรคก่อน ให้มีหลัก
ข้อยกไว้เพื่อแสดงแนวเขตต์ด้วยตามควร

มาตรา ๕ ที่ดินหรือโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของผู้ใดหล่อม
ล้ำเข้ามาในเส้นเขตต์ที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๔ แม้แต่ส่วนหนึ่ง
ส่วนใด ให้ถือว่าที่ดินซึ่งติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น หรือ
โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ อยู่ในเขตต์เทศบาลเต็มทุกส่วน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๐๑)

๑๕๘๐

ประกาศ

ใช้สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับเดนมาร์ก

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ
ระหว่างสยามกับเดนมาร์ก ซึ่งได้ลงนามกันณโคเปนเฮเกน
เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ มีบทในข้อ ๒๖
ว่า จะได้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ ภายหลังวันแลกเปลี่ยน
สัตยาบันเป็นต้นไป และ

โดยที่พระราชสัตยาบันของทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยน
กันณโคเปนเฮเกน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ฉะนั้น สนธิสัญญานี้ จึงเป็นอันใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐
มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

อนึ่ง มีหนังสือสัญญาประกอบสนธิสัญญา ซึ่งพึงประกาศ
ด้วย คือ

(๑) โปรโตคอลสุดท้าย

๑๕๘๑

(๒) จดหมายเหตุแฉกเปลี่ยน อนุสนธิวรรค ๔
แห่งโปรโตคอลสุดท้าย ว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์
ประกาศมาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

ชำนาญหอสมุด

คำแปลสนธิสัญญาทางไมตรีพานิชย์ และการเดินเรือระหว่างสยามกับเดนมาร์ก

พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม และพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งเดนมาร์ก และไอชแลนด์ มีพระราชประสงค์ที่จะยังความสัมพันธ์ทางมิตรภาพและความเข้าใจอันดีซึ่งมีอยู่โดยผาสก ระหว่างรัฐทั้งสอง ให้มั่นคงแข็งแรงยิ่งขึ้น และทรงตระหนักว่า การนี้ไม่มีทางสำเร็จได้ดีกว่าที่จะตรวจแก้บันดาสนธิสัญญา ซึ่งมีอยู่ระหว่างประเทศทั้งสองเท่าทุกวันนี้ จึงได้ทรงตกลงกระทำการตรวจแก้เช่นนี้ให้สมบูรณ์ โดยอาศัยหลักการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน หลักความเป็นธรรม และหลักคุณประโยชน์แก่กันและกัน และเพื่อการนั้น ได้ทรงแต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มของพระองค์คือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งสยาม พล ๙ พระยาราชวังสัน อัครราชทูตของพระองค์

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งเดนมาร์กและไอชแลนด์ ปีเตอร์ รอกกุญแจ, ค. ส. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย ให้แก่กันและกัน และได้ตรวจเห็นว่า เป็นไปตามแบบที่ดี และถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงกันเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑.

จะได้มีสันติภาพเป็นนิจ และมิตรภาพเป็นนिरันดร ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับราชอาณาจักรเดนมาร์ก

ข้อ ๒.

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย เมื่อปฏิบัติตาม กฎหมายและข้อบังคับที่ใช้อยู่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับอนุญาตให้เข้ามา เดินทาง และมีถิ่นที่อยู่ในอาณา เขตต์นี้ ให้บำเพ็ญการศาสนา การศึกษาอบรม และการ กุศล ให้เป็นเจ้าของหรือเช่าและยึดถือโรงเรียน โรง หัถถกรรม คลังสินค้า และโรงร้าน ให้ใช้ตัวแทนตามที่ ดันเลือกสรร และให้เป็นเจ้าของหรือเช่าที่ดินเพื่อถิ่นที่อยู่ พาณิชย อดสาหกรรม การศาสนา การกุศล และการอื่น ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อใช้เป็นสุสาน โดยมีกำหนด อย่างเดียวกันกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

จะไม่ถูกบังคับ โดยข้ออ้างใด ๆ ให้เสียอากร ภาษี หรือค่าการะใด ๆ ในสภาพใด ๆ ก็ตาม นอกจากหรือยิ่งกว่า

ที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งต้องเสีย หรือ จะต้องเสีย

คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้รับความคุ้มครองและความมั่นคงเป็นเนืองนิจ ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับตัวตนและทรัพย์สินของตน และในการนี้ จะได้อยู่ปลอดภัยและเอกราชอย่างเดียวกันกับที่ ให้ หรือจะได้ให้ แก่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้อยู่ในท้องถิ่น

อย่างไรก็ดี จะได้รับยกเว้นในอาณาเขตต์ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง จากงานการใด ๆ ที่บังคับ ไม่ว่าในทางปกครอง หรือในทางศาล เว้นแต่ในกรณี การเป็นผู้ปกครอง และจากการรับราชการทหารที่บังคับ ไม่ว่าทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ ไม่ว่าในกองทัพประจำ หรือในกองรักษาการแห่งชาติ หรือในมลิเซีย จากภาระอุดหนุนทั้งปวง ไม่ว่าเป็นเงินหรือเป็นของ ที่ตั้งบังคับแทนการรับราชการทหารด้วยตนเอง และจากการกูดมใด ๆ ที่บังคับ และการให้ใด ๆ ที่บังคับ และจากภาระอุดหนุนราชการทหารทั้งปวง ในยามสันติภาพก็ดี หรือในยามสงครามก็ดี จะไม่ถูกบังคับ

ด้วยการเรียกเพื่อราชการทหาร นอกจากที่ตั้งบังคับแก่คน
ชาติพื้นเมือง และต่างฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน
อันจะพึงใช้ให้แก่คนชาติพื้นเมืองตามบรรดากฎหมายที่ใช้อยู่ใน
ในประเทศแต่ละฝ่าย

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะได้อุป
โลกเสรีภาพเต็มที่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ในการ
เชื่อถือโดยบริสุทธิ์ใจ และในบังคับแห่งกฎหมาย และ
ข้อบังคับในท้องที่จะได้อุปโลกสิทธิประกอบพิธีกรรมสังการ
บูชา จะเป็นการเฉพาะเอกชนหรือเป็นการสาธารณะก็ตาม
ในการทั้งปวงที่เกี่ยวกับการแสวงพาณิชย์ การเรือ
อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม และอาชีพและวิชาชีพ
คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะได้อยู่ใน
ฐานะอย่างเดียวกันกับคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง
ทุกประการตลอดทั่วอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

จะได้อุปโลกสิทธิในอาณาเขตต์นั้นที่จะได้มา ครอบครอง
หรือจำหน่ายสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ชนิดใด ๆ
ที่กฎหมาย ซึ่งใช้อยู่ในประเทศพื้นเมืองอนุญาต หรือจะได้อ
อนุญาตต่อไป ให้คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งได้
มา ครอบครองหรือจำหน่ายได้

ข้อ ๓.

สถาน ค้างคืน โรงหักกรรม โรงร้าน และ
 บันดาอาคารอื่นๆที่ปวงแห่งคนชาติของอักรภักผู้ทำสัญญา
 แต่ละฝ่าย ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่งตลอดทั้งบันดา
 สถานที่ทั้งปวงซึ่งใช้เนื่องกัน เพื่อการต่าง ๆ ที่ชอบด้วย
 กฎหมาย จะได้รับยกเว้นจากการเข้าตรวจและค้น และจาก
 การสอดหูหรือตรวจสมุด กระดาษเอกสาร หรือบัญชี ซึ่ง
 เก็บไว้ในที่นั้น เว้นแต่จะกระทำตามเงื่อนไขและแบบที่
 บัญญัติโดยกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้แก่คนชาติแห่งอักรภัก
 ผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๔.

คนชาติแห่งอักรภักผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะต้องมี
 เสรีภาพที่จะมากับ เรือและ ของ บัน ทุก ของ ตน โดยปลอด
 อุปสรรค ยิงบันดาลันท์ เมืองท่า และทางน้ำทั้งปวงใน
 อาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปิดหรือจะได้เปิดเพื่อการ
 พาณิชย์และการเดินเรือกับต่างตัว แต่ทว่า ต้องปฏิบัติตาม
 กฎหมายแห่งประเทศที่ตนมานั้น

ข้อ ๕.

ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความจำเป็นที่จะตั้ง ข้อห้าม หรือข้อจำกัดการนำเข้าหรือการนำออกสินค้าใด ๆ ระหว่างประเทศทั้งสอง ภาคีที่กล่าววันรับสัญญาว่าจะได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเท่าที่จะทำได้

ข้อความในสนธิสัญญานี้ มิให้แปลความไปในทางจำกัดสิทธิแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในอันจะตั้งบังคับ

๑) ข้อห้าม ข้อจำกัดหรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการตำรวจ หรือรายได้แผ่นดิน รวมทั้งกฎหมายที่ห้ามหรือจำกัดการนำเข้า การนำออกหรือการขาย อัลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มอัลกอฮอล์ หรือฝิ่น ในโคคา วัตถุที่แปรมาจากสิ่งนั้น ๆ และยาเสพติดอื่น ๆ ตลอดทั้งกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งตั้งบังคับแก่สิ่งของซึ่งกฎหมายแห่งชาติพึงเมืองห้ามหรือจำกัด หรือจะได้ออกข้อห้ามหรือจำกัดการผลิต การบริโภค การขายหรือการขนส่งภายใน

๒) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดการค้าหรือการค้าขายอาวุธ เครื่องกระสุน และสัมภาระการสงคราม และในพฤติการณ์มิใช่ธรรมดา ก็เปรียบพัสตุการทหารอื่น ๆ ทั้งปวง

๓) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดที่จำเป็นสำหรับคุ้มครองความมั่นคงหรือสุขภาพแห่งชาติหรือสาธารณะ หรือสำหรับคุ้มครองชีวิตสัตว์หรือพืชจากโรค โรคร้าย หรือความสูญพันธ์ุ

๔) ข้อห้าม หรือ ข้อจำกัดสิ่งของซึ่งในการผลิตหรือการค้า เป็นหรือต่อไปจะได้เป็นวัตถุแห่งการผูกขาดภายในประเทศ ซึ่งรัฐเป็นผู้ประกอบหรือควบคุม

ข้อ ๖.

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ย่อมขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนได้โดยปลอดอุปสรรค และย่อมมีเสรีภาพเท่าเทียมกับคนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง และคนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ในอันจะเลือกและใช้นักกฎหมาย ทนายความ และผู้แทน เพื่อเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนในศาลนั้น ๆ

มิให้ตั้งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดกฏเกณฑ์ใด ๆ บังคับแก่คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องใน

การขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งตั้งกล่าวแล้ว ซึ่งไม่เป็นอันใช้แก่คนชาติแห่งอัครภคินีอีกฝ่ายหนึ่งหรือแก่คนชาติแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง

ความยกเว้นจากข้อบังคับว่าด้วย “เกาติโอ ยูติคาตุม ซอลวี่” (การคุ้มครองการปฏิบัติตามคำพิพากษา) นั้น จะให้แก้แต่โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ข้อ ๗.

บริษัทจำกัดและอื่น ๆ ทั้งปวงใน ลักษณะเศรษฐกิจซึ่งจัดตั้งขึ้นแล้ว หรือจะได้จัดตั้งขึ้นต่อไป ตามกฎหมายแห่งอัครภคินีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และมีภูมิลำเนาอยู่ในอาณาเขตต์ของภคินีฝ่ายนั้น ย่อมได้รับอนุญาตในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ใช้สิทธิของตน และปรากฏเป็นโจทก์หรือจำเลยในศาลก็ได้ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของภคินีอีกฝ่ายหนึ่งนั้น

มิให้ตั้งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ บังคับแก่บริษัทเหล่านั้น ที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของอัครภคินีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องในการขึ้นศาลยุติธรรมของอีกฝ่ายหนึ่งตั้งกล่าวแล้ว ซึ่งไม่เป็นอันใช้แก่บริษัทแห่งชาติพื้นเมืองหรือบริษัทแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่ง

บริษัทเช่นว่านี้ หากปฏิบัติตามกฎหมายแห่งภาคอีกฝ่ายหนึ่ง และได้รับการอนุญาตที่จำเป็น ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวแล้วบังคับว่าจะต้องได้รับอนุญาตเช่นนั้น จะตั้งถิ่นฐานในประเทศที่กล่าวหนหลัง ตั้งสาขาและสำนักตัวแทน และประกอบกิจการของตนในประเทศนั้นก็ได้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการของตน และในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิที่จะได้มา ครอบครอง และเช่าสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ บริษัทเช่นว่านี้ เมื่อได้เข้ามาแล้ว จะได้อุปโภคผลประติบัติอย่างเดียวกับที่ให้หรือจะให้ได้ให้แก่บริษัทที่คล้ายกันแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของตนนั้น จะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งการตั้งบังคับ ภาษีหรืออากร ไม่ว่าสภาพใดๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่เก็บหรือจะได้อีกแก่บริษัทแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง และจะเก็บการตั้งบังคับ ภาษีหรืออากรใดๆ ได้ ก็แต่ในส่วนธุรกิจของบริษัทที่งาน ซึ่งผู้กระทำในอาณาเขตของภาคผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง และในส่วนทรัพย์สินที่มีอยู่โดยแท้จริงในอาณาเขตนั้น เท่านั้น

๑๕๕๑

ข้อ ๘.

ในส่วนที่เกี่ยวกับการไปมาค้าขายผ่านแดนนี้ อัครราชผู้ทำสัญญา ในความสัมพันธ์แก่กันและกัน จะได้ใช้บทแห่งอนุสัญญาและข้อบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการผ่านแดน ซึ่งได้ลงนามกันณบาร์เซโลนา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๒๑

ข้อ ๙.

อัครราชผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ตกลงให้ผลประติบัติแห่งชาติพื้นเมืองแก่อีกฝ่ายหนึ่ง ในการที่มุ่งเกี่ยวกับการขนส่งบุคคล ข้าวของเดินทาง และของต่าง ๆ ในและผ่านอาณาเขตต์ของตน

ข้อ ๑๐.

ของต่าง ๆ ทุกสภาพ ซึ่งมีกำเนิดภายในอาณาเขตต์ของอัครราชผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และนำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะไม่ถูกบังคับในอาณาเขตต์นั้น ให้เสียอากรสรรพสามิตต์ ค่าขนอน ค่าอากรการบริโภค และอากรภายในอื่นใด ยิ่งกว่าที่เรียกเก็บ หรือจะได้เรียกเก็บแก่ของคล้ายกันแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยัง

ข้อ ๑๑.

เป็นที่ตกลงกันว่า พิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งใช้แก่สิ่งของ ที่เป็นผลิตภัณฑ์หรือสิ่งให้สิทธิกรรมแห่ง อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่าย หนึ่งฝ่ายใด ซึ่งนำเข้ามาในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะ ได้กำหนดให้เป็นระเบียบ ตาม กฎหมาย และ ข้อบังคับ แห่ง ประเทศที่นำเข้ามา

อัครภาคีผู้ทำสัญญาคกลงให้ผลประติบัติแห่งชาติที่ได้รับ อนุเคราะห์ซึ่งแก่กันและกัน ในการทั้งปวงที่เกี่ยวกับศุลกากร และอากรอุปกรณทุกชนิด การกำหนดประเภท และการตี ความแห่งพิกัดอัตราศุลกากร และในวิธีการเรียกเก็บอากร ต่าง ๆ และนอกจากนี้ ในการทั้งปวงที่เกี่ยวกับข้อระเบียบ แบบพิธี และค่าภาระ ที่ตั้งบังคับเนื่องจากการตรวจมอม ของผ่านศุลกากร การคืนอากร การใช้คลังสินค้าทัณฑ์บน และหนังสือสำคัญกำเนิดสินค้า

ฉะนั้น ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติหรือให้สิทธิกรรม ซึ่งมีกำเนิด ในประเทศผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งนำเข้ามาในอาณา เขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะมาจากถิ่นที่ใด ๆ ก็ตาม จะไม่ ต้องอยู่ในบังคับ ในกรณีใด ๆ ที่เกี่ยวกับการที่กล่าวข้างบน นี้ให้เสียอากร ภาษีหรือค่าภาระใด ๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อ

ระเบียบและแบบพิธีใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่ตั้งบังคับหรือ
จะได้ตั้งบังคับต่อไป แก่ผลิตภัณฑ์อันคล้ายคลึงกัน ซึ่งมี
กำเนิดในประเทศภายนอกใด ๆ

โดยนัยเดียวกัน ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติหรือหัตถกรรม ที่
นำออกจากอาณาเขตต์ของภาคีผู้ทำสัญญา ฝ่ายหนึ่งฝ่าย
ใด และมีปลายทางไปยังอาณาเขตต์ของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง
อยู่ในบังคับในกรณีใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการที่กล่าวแล้ว
ให้เสียอากร ภาษี หรือค่าภาระใด ๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อ
ระเบียบและแบบพิธีใด ๆ นอกจากหรือยิ่งกว่าที่ตั้งบังคับ
หรือจะได้ตั้งบังคับ แก่ผลิตภัณฑ์อันคล้ายคลึงกัน ในเมื่อ
มีปลายทางไปยังอาณาเขตต์แห่งประเทศอื่นใด

ขั้ว ๑๒.

คนชาติแห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย จะต้องมีสิทธิ
ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อย่างเดียวกันกับคนชาติ
แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร
การนิมิต เครื่องหมายการค้า ชื่อการค้า แบบแผนและสิทธิ
ถอดแบบวรรณกรรมและศิลปกรรม ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตาม
แบบพิธีที่บัญญัติไว้ โดยกฎหมาย

๑๕๕๔

ข้อ ๑๓.

เรือพาณิชย์แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่มี
อับเนกัตตี หรือมีของบนันทุกัตตี ซึ่งมาถึงหรือออกไปจาก
เมืองท่าของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งจะได้อุปโภคสิทธิ เอกสิทธิ
เสรีภาพ ความอนุเคราะห์ ความคุ้มกัน และความยกเว้น
ในการต่างๆ ในการเดินเรืออย่างเดียวกันกับที่เรือแห่งชาติ
พื้นเมืองอุปโภคอยู่ หรือจะได้อุปโภคต่อไป ไม่ว่าเรือ
ดังกล่าวแล้วมีต้นทางมาจากถิ่นที่ใด และมีปลายทางไปยัง
ถิ่นที่ใดก็ตาม

ในส่วนที่เกี่ยวกับอากรค่าระวางต้น ค่าท่า ค่าันร่อง
ค่าประภาคาร ค่าด่านกักตรวจรโรค หรือค่าอากรอื่นๆที่คล้าย
หรือทำนองเดียวกันไม่ว่าสภาพใด หรือจะเรียกชื่ออย่างใด
ก็ตาม ซึ่งเรียกเก็บในนามหรือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐบาล
พนักงานสาธารณะ บุคคล เอกชน บริษัท หรือสถานการ
ชนิดใด ๆ นั้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาต่างจะได้ใช้บทแห่ง
อนุสัญญาและข้อบัญญัติว่าด้วยระบอบการระหว่างชาติใน
เรื่องเมืองท่าทะเล ซึ่งได้ลงนามกันณเจนีวา เมื่อวันที่ ๘
ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๓

ข้อ ๑๔.

อัครราชทูตผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ภายใต้บังคับแห่งบท
ข้อ ๕ จะได้อนุญาตการนำเข้าหรือการนำออกสินค้าทั้ง
ปวง ซึ่งจะพียงนำเข้าหรือนำออกก็ได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย
กับทั้งการบันทุกคนโดยสารมาจากหรือไปยังอาณาเขตต์แต่ละ
ฝ่ายในเรื่องของอีกฝ่ายหนึ่ง และเรือ ของบันทุกและคน
โดยสารในเรื่องดังกล่าวแล้ว จะได้อุปโภคเอกสิทธิอย่าง
เดียวกันกับเรือ ของบันทุกและคนโดยสารในเรื่องแห่งชาติ
พื้นเมือง และจะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งอากร ค่าภาระ หรือ
ข้อกักตื้อใด ๆ อย่างอื่นหรือยิ่งขึ้นไป

ข้อ ๑๕.

ในการที่ทั้งปวงที่เกี่ยวกับการเข้ามา การปล่อย การจอด
การบันทุกและการถ่ายบันทุกแห่งเรือต่างๆในเมืองท่า ท้อง
ท่า อู่ ที่ทอด ท่า หรือทางน้ำแห่งประเทศทั้งสองนั้น จะ
ให้เอกสิทธิใดๆ แก่เรือแห่งชาติพื้นเมืองไม่ได้ โดยมีได้
ให้เท่าเทียมกับแก่เรือของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง เจตนาของ
อัครราชทูตผู้ทำสัญญามีอยู่ว่า ในการเหล่านี้เรือของแก่แต่ละฝ่าย
จะได้รับผลประโยชน์ซึ่งให้แก่เรือแห่งชาติพื้นเมือง

๑๕๕๖

ข้อ ๑๖

การค้าชายฝั่ง และการประมงแห่งชาติของอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งสองฝ่าย เป็นอันยกเว้นจากบทแห่งสนธิสัญญานี้ และจะได้กำหนดให้เป็นระเบียบตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งสยามและเดนมาร์กแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗.

เรือรบหรือเรือพาณิชย์ใด ๆ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดซึ่งถูกบังคับด้วยกำลังคลื่นลม หรือด้วยเหตุทุกขภัยอื่นใด ให้เข้าอาศัยกำบังในเมืองท่าของอีกฝ่ายหนึ่งนั้น จะต้องมีเสรีภาพกระทำการช่อมในที่นั้น จัดหาเสบียงพัสดุที่จำเป็นทั้งปวงและกลับออกทะเลไป โดยไม่ต้องเสียค่าอากรใด ๆ นอกจากที่เรือแห่งชาติพื้นเมืองจักต้องเสีย แต่ทว่าในกรณีที่นายเรือแห่งเรือพาณิชย์มีความจำเป็นที่จะจำหน่ายของบันทุกเสียส่วนหนึ่ง เพื่อชำระค่าใช้สอย ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและพิธีค้ออัครค่าอากรแห่งถิ่นที่ตนได้บนานั้น

ถ้าหากว่าเรือรบหรือเรือพาณิชย์ใด ๆ แห่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเบียดเบียนหรืออับปางลงความฝั่งของอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่นจะได้แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นให้

เจ้าพนักงานกงสุล ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในเขตต์นั้น หรือให้เจ้าพนักงานกงสุลแห่งภาวะอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยเร็ว

เรือใด ๆ ที่เกยตีดตันหรืออับปางลงดังกล่าวแล้ว และส่วนที่ปวงแห่งเรือนั้น และเครื่องตกแต่งกับส่วนอุปกรณ์ที่ปวงของเรือนั้น - และของกับสินค้าที่ปวงที่ช่วยกู้มาได้ จากเรือนั้น รวมทั้งที่ได้โยนทะเล หรือถ้าได้ขาย ก็เงินที่ได้จากการขายนั้นกับทั้งกระดาษเอกสารที่ปวงที่พบอยู่บนเรือใด ๆ ที่เกยตีดตันหรืออับปางลงดังกล่าวนี้ จะได้มอบให้แก่เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเมื่อเรียกร้องมา ภายในเวลาที่กำหนดโดยกฎหมายและข้อบังคับ แห่งประเทศที่เกิดเหตุอับปางหรือเกยตีดตันขึ้น และเจ้าของหรือตัวแทนดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้เงินก็แต่ในส่วนค่าใช้สอยที่ต้องจ่ายในการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ กับทั้งค่าใช้สอยในการช่วยกู้หรืออื่น ๆ ซึ่งจะพึงใช้ให้ ในกรณีที่เรือแห่งชาติพื้นเมือง อับปางหรือเกยตีดตัน

ของและสินค้าที่ช่วยกู้มาได้จากการอับปางหรือเกยตีดตัน จะได้รับยกเว้นจากบันดาสุทธการที่ปวง เว้นแต่จะได้ตรวจมอบไปเพื่อการบริโภค ในกรณีเช่นนี้จะต้องเสียค่าอากรธรรมดา

ในกรณีที่เรือใด ๆ ของคนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกกำลังคลื่นลมพัดเข้าฝั่ง เกยต็ดตันหรือ อับปางลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้าพนักงานกงสุล ผู้หน้าท่งแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญา ซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแห่งเรื่อนั้น ถ้าเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของไม่อยู่ หรืออยู่แต่xorอง แล้วยอมได้รับอำนาจให้เข้าเกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกช่วยเหลือที่จำเป็นแก่คนชาติแห่งรัฐของตน

ข้อ ๑๘.

เรือรบแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะเข้ามา พักอยู่ และทำการซ่อมแซมในบันดาเมืองท่าและถิ่นที่ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยอมให้เรือรบแห่งชาติอื่น ๆ เข้าถึงก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ และ จะได้อุป โภค เกียรติยศ อาณาประโยชน์เอกสิทธิและความยกเว้นต่าง ๆ อย่างเดียวกันกับที่ยอมให้ ฌบัตัน หรือจะได้อยอมให้ หรือจะได้อยอมให้ต่อไป แก่เรือรบแห่งชาติใด ๆ อื่น

ข้อ ๑๙.

เจ้าพนักงานกงสุลแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น เท่าที่จะให้ ได้ตามกฎหมาย

ในอันจะเอาตัวผู้หลบหนีจากเรือของภาคฝ่ายที่กล่าวก่อนคั้น
มา แต่ทว่า บทกำหนดข้อนี้จะไม่เป็นอันใช้แก่คนชาติแห่ง
อัครภาคผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแห่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายห้องที่
ซึ่งถูกร้องขอให้ช่วยเหลือ

ข้อ ๒๐.

อัครภาคผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งกงสุลใหญ่ กงสุล
รองกงสุลและเจ้าพนักงาน หรือตัวแทนกงสุลอื่น ๆ ใหม่มิ
ถิ่นที่อยู่ในเมืองและเมืองท่าแห่งอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง
ที่อนุญาตให้เจ้าพนักงานเช่นเดียวกับแห่งภูวระอื่น ๆ มีถิ่นที่
อยู่ก็ได้

แต่ทว่า เจ้าพนักงานและตัวแทนกงสุลดังกล่าวแล้ว จะ
เข้าปฏิบัติงานการไม่ได้ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบและ
อนุมัติจากรัฐบาลที่ตนถูกส่งไปประจำ

โดยเงื่อนไขที่เป็นการถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน จะต้องมี
สิทธิที่จะใช้อำนาจทั้งปวง และจะได้อุปโภคบันดาเกียรติยศ
เอกสิทธิ ความยกเว้นและความคุ้มกันทุกอย่าง ซึ่งให้
หรือจะได้ให้แก่เจ้าพนักงานกงสุลแห่งชาติที่ได้รับอนุเคราะห์
ดัง

ข้อ ๒๑.

ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่ปรากฏในประเทศที่ตายลง ว่ามีทายาทใด ๆ ที่ใครรู้จัก หรือผู้จัดการ ทรัพย์สินซึ่งผู้ตายได้แต่งตั้งไว้ เจ้าหน้าฝ่ายที่สองผู้มีอำนาจ จะได้แจ้งความในทันทีแก่เจ้าพนักงานกงสุลที่ใกล้ที่สุด แห่งชาติเจ้าสังกัดของผู้ตาย เพื่อจะได้แจ้งข้อความที่จำเป็น ต่อไปยังผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยทันที

ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตายลงในอาณาเขตต์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีได้ทั้งผู้ใดไว้ ณถิ่นที่ตายลง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีสิทธิตามกฎหมายแห่ง ประเทศของผู้ตาย ในอันจะเข้ารักษาและจัดการทรัพย์สิน มฤตกล เจ้าพนักงานกงสุลผู้มีอำนาจแห่งรัฐเจ้าสังกัดของผู้ ตายจะได้รับอำนาจให้เข้าพิทักษ์รักษาและจัดการทรัพย์สินมฤตกล โดยวิธีและตามข้อจำกัดที่บัญญัติโดยกฎหมายแห่งประเทศ ที่ทรัพย์สินของผู้ตายตั้งอยู่

บทที่ว่ามานี้ ให้ใช้ในกรณีที่คนชาติแห่งอัครภาคผู้ทำ สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายลงนอกอาณาเขตต์ของอีกฝ่าย หนึ่ง แต่มีทรัพย์สินในอาณาเขตต์นั้น โดยมีได้ทั้งผู้ใด

ไว้ในอาณาเขตต้นนั้น ซึ่งมีสิทธิที่จะเข้ารักษาและจัดการ
ทรัพย์สินมรดกด้วย

ข้อ ๒๒

บทแห่งสนธิสัญญา^๕นี้ ไม่เป็นอันใช้แก่

๑) ความอนุเคราะห์^๖ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไปแก่รัฐ
ที่ใกล้เคียง เพื่อให้ความสะดวกแก่การไปมาค้าขายชายแดน

๒) ความอนุเคราะห์^๗ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไป แก่รัฐ
ภายนอกโดยอาศัยความตามสหภาพศุลกากร

๓) ความอนุเคราะห์^๘ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไป โดยสัญญา
แก่รัฐภายนอก เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีอากร สองซ้ำ
หรือเพื่อลดหย่อนที่ลดค่าธรรมเนียมแผ่นดินแห่งกันและกัน

๔) ความอนุเคราะห์^๙ที่ให้ หรือจะได้อีกต่อไปแก่รัฐ
ที่ใกล้เคียง เกี่ยวกับการเดินเรือ หรือการใช้ทางน้ำเขตต์
แดนที่เดินเรือจากทะเลไม่ได้

ข้อ ๒๓

ข้อพิพาทใด ๆ ซึ่งหากจะเกิดขึ้น ระหว่าง อัครราชทูต ผู้ทำ
สัญญา ในเรื่องข้อความการตีความ หรือการใช้สนธิสัญญา
นี้ ซึ่งไม่สามารถระงับได้ โดยทางทูตนั้น เมื่อภาคีฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งขอร้อง ก็จะได้เสนอให้ศาล ประจำ ยุคดิธรรม

ระหว่างชาติกรุงเฮกวินิจฉัย ในเมื่อไม่มีความตกลงกันว่า
มิให้กระทำเช่นนั้น ภาคทั้งสองฝ่ายรับสัญญาในที่นี้ว่าจะรับ
สนองตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการว่าเป็นข้อผูกพัน ศาล
ที่วานั้นจะได้ให้ คำพิพากษาตามวิธีพิจารณาบรรทัดที่กล่าวไว้
ในข้อ ๒๔ แห่งข้อบัญญัติของศาล เว้นแต่อัครภาคีผู้ทำ
สัญญาจะได้ตกลงกันให้ ใช้วิธีพิจารณารรรมดา

ข้อ ๒๔

สนธิสัญญานี้ นับแต่วันที่เริ่มใช้ ก็ให้ใช้แทนสนธิสัญญา
ทางไมตรีพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างสยามกับเดนมาร์ก
ซึ่งได้ลงนามกันณโคเปนเฮเกน เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ.
๑๘๒๕ และนับแต่วันที่วานี้ สนธิสัญญา ค.ศ. ๑๘๒๕ ดัง
กล่าวแล้ว และข้อตกลงและความตกลงทั้งปวงที่เป็นอุปกรณ์
แก่สนธิสัญญานั้น ซึ่งได้ทำขึ้นหรือมีอยู่ระหว่างอัครภาคีผู้
ทำสัญญาทั้งสองฝ่ายจะได้เลิกเป็นข้อผูกพัน

ข้อ ๒๕

สนธิสัญญานี้ให้คงใช้ บังคับอยู่เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่
วันที่มีผล

ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มิได้แจ้ง
เจตนาเลิก๑๒เดือนก่อนสิ้นกำหนด ๕ ปีดังกล่าวแล้ว สนธิ

สัญญาจะคงเป็นข้อผูกพันอยู่จนกว่าจะสิ้นกำหนดหนึ่งปี นับ
แต่วันที่อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะได้บอกเลิก

แต่ทว่า เป็นที่เข้าใจกันโดยชัดเจนว่า การบอกเลิกเช่น
ว่านี้จะไม่มีผลพ้นสนธิสัญญา อนุสัญญา ข้อตกลง หรือ
ความตกลงใด ๆ ที่ได้ยกเลิกโดยสนธิสัญญานี้

ข้อ ๒๖

สนธิสัญญานี้จะได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสองฝ่าย
จะได้แลกเปลี่ยนกัน ณ โศปเนเฮเกนโดยเร็วที่สุดที่จะ เป็น
ไปได้ และสนธิสัญญาที่วันนั้นจะได้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕
ภายหลังวันแลกเปลี่ยนสัตยาบันเป็นต้นไป

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งมีนามข้างท้าย
นี้ได้ลงนามและประทับตราไว้เป็นสำคัญ เมื่อวันที่ห้าเดือน
พฤศจิกายน คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด ตรงกับ
วันที่ห้าเดือนที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ

(ลงนาม) (ประทับตรา) พระยาราชวังสัน

(ลงนาม) (ประทับตรา) ป๋. มุนช

โปรโตคอลสุดท้าย

ผู้อำนาจเต็มซึ่งมีนามข้างท้ายนี้ เมื่อพบกันเพื่อลงนาม สนธิสัญญา ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

๑) เนื่องจากความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ระหว่าง เดนมาร์ก กับไอซ์แลนด์ ตามกฎหมายว่า ด้วย สหภาพ ลง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ จึงเป็นที่เข้าใจกันว่า โดยอาศัย บทต่าง ๆ แห่งสนธิสัญญาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สยามจะไม่มี สิทธิเรียกร้องคุณประโยชน์ พิเศษ ซึ่งเดนมาร์กได้ให้ หรือ จะได้ให้ แก่ไอซ์แลนด์

๒) บทแห่ง สนธิ สัญญา นี้ ไม่ เป็น อันใช้ แก่ความ อนุเคราะห์ ซึ่งเดนมาร์กให้ หรือจะได้ให้ แก่ นอร์เวย์หรือ สวีเดนหรือแก่ทั้งสองประเทศนี้ ครอบคลุมถึงความอนุเคราะห์ เหล่านี้มีได้ให้แก่รัฐอื่น ๆ นอกจากรัฐที่กล่าวมาข้างต้น

๓) บทแห่งสนธิสัญญานี้ ไม่เป็นอันใช้แก่กรีนแลนด์ ซึ่งการพาณิชย์และการเดินเรือ เป็นอันสงวนไว้ สำหรับรัฐ เดนมาร์ก แต่ทว่า ของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในกรีนแลนด์ จะได้อยู่ใภคผลประติบัติในสยาม อันเป็นการอนุเคราะห์ เท่ากันทุกประการกับที่ให้แก่ของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมใน ประเทศอื่นใด และของที่ผลิตหรือทำหัตถกรรมในสยาม

จะได้อุปโภคผลประสิทธิในกรินแลนด์ อันเป็นการอนุเคราะห์
เท่ากันทุกประการกับที่ให้แก่ของที่ผลิต หรือ ทำ ผลิตกรรมใน
ประเทศอื่นใด

๔) เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประสิทธิแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีบท
บัญญัติใน ข้อ ๒ วรรค ๑ และข้อ ๑ วรรค ๔ นั้น เป็นอันให้
โดยเงื่อนไขที่ เป็นการถ้อยที่ล้อยปฏิบัติต่อกัน

๕) เป็นที่เข้าใจกันว่า ในการที่บ่วงซึ่งมีบทบัญญัติผล
ประสิทธิแห่งชาติพื้นเมืองไว้ ในสนธิสัญญา กษชาติและ
เรือแห่งอัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะไม่ถูกอีกฝ่าย
หนึ่งประสิทธิให้ ได้รับอนุเคราะห์น้อยกว่า กษชาติ และ เรือ
แห่งประเทศอื่นใด

๖) เป็นที่เข้าใจกันว่า ผลประสิทธิแห่งชาติที่ได้รับ
อนุเคราะห์ซึ่ง ซึ่งมีบทบัญญัติไว้ในสนธิสัญญานี้ จะได้
ให้โดยทันทีและโดยไม่มีเงื่อนไข

เพื่อเป็นพะยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งมีนามข้างท้าย
นี้ ได้ลงนามไว้เป็นสำคัญ เมื่อวันที่ห้า เดือนพฤศจิกายน
คริสตศักราชพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ด ตรงกับวันที่ห้า เดือน
ที่แปด พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยแปดสิบ

(ลงนาม) พระยาราชาวังสัน

(ลงนาม) ป๋. มุนท

โคเปนเฮเกน ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านรัฐมนตรี

เนื่องจาก วรรค ๔ ในโปรโตคอลสุดท้ายสนธิสัญญาทาง
ไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างสยามกับเดนมาร์ก
ซึ่งลงนามกันวันนี้ ข้าพเจ้าขอยืนยันว่ารัฐบาลสยามตกลง
กับรัฐบาลเดนมาร์กดังต่อไปนี้

ถ้าหากว่า อัครภาคผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำเสนอ
กฎหมายเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เช่นที่ภาคอีกฝ่ายหนึ่ง
เห็นว่าไม่เป็นอัน สำเร็จ เงื่อนไข แห่งการ ถ้อยที่ ถ้อย ปฏิบัติ
ต่อกัน รัฐบาลทั้งสองจะได้กระทำการเจรจา กัน เพื่อตั้ง
วิธีการอันเป็นที่พอใจ

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พระยาราชวังสัน

พ ณ ฯ

ท่าน ป๋. มุนซ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

โคเปนเฮเกน.

กระทรวงการต่างประเทศ

โคเปนเฮเกน ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗

ท่านอัครราชทูต

เนื่องจากวรรค ๔ ในโปรโตคอลสุดท้ายสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือระหว่างเดนมาร์กกับสยามซึ่งลงนามกันวันนี้ ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า รัฐบาลเดนมาร์กตกลงกับรัฐบาลสยามดังต่อไปนี้

ถ้าหากว่า อัครภาคีผู้ทำสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำเสนอกฎหมายเกี่ยวกับข้อห้ามมิทรมัย เช่นที่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่เป็นอันสำเร็จ เจอนใจ แห่งการ ถ้อยที่ ถ้อย ปฏิบัติต่อกัน รัฐบาลทั้งสองจะได้กระทำการเจรจา กัน เพื่อตั้งวิธีการอันเป็นที่พอใจ

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ป. มุนช

พ ณ ข

พระยาราชวังสัน

อัครราชทูตแห่งสยาม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๙๖๒)

๑๖๐๘

พระราชกฤษฎีกา

ปิดสมัยประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า ตามที่ได้ตราพระราช
กฤษฎีกาขยายเวลาสมัยประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร
ไว้เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น บัดนี้สมควร
ที่จะปิดประชุมได้แล้ว

๑๖๐๕

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ปิดสมัย
ประชุมสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๑๕ มีนาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๕ มีนาคม หน้า ๑๕๔๐)

๑๖๑๐

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๔)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๗๗ ในเขตต์เทศบาลบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ แห่ง
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงให้
ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๑๔)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทุกบททุกมาตราในเขตต์เทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร และเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๑ มีนาคม หน้า ๑๕๔๒)

๑๖๑๒

พระราชบัญญัติ

โอนเงินในงบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐
(ฉบับที่ ๒)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรโอนเงินในงบ
ประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐ บางประเภทมาตั้ง
ให้ถูกต้องตรงกับความเป็นและลักษณะการจ่าย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
โอนเงินในงบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๕๘๐ (ฉบับ
ที่ ๒)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนงบประมาณดังกล่าวต่อไปนี้

๑. กระทรวงการคลัง

- ก. โอนงบประมาณสำนักงานปลัดกระทรวง ประเภท
เงินเดือนไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน ๓,๕๐๐
บาท
- ข. โอนงบประมาณกรมคลัง ประเภทเงินเดือน เป็น
เงิน ๒,๘๑๐ บาท ประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน
๒,๐๑๕ บาท ไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน
๔,๘๒๕ บาท
- ค. โอนงบประมาณกรมศุลกากร ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- ง. โอนงบประมาณกรมสรรพส มิตร ประเภทค่าใช้
สอย ไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน ๕,๖๐๕ บาท

๒. กระทรวงการต่างประเทศ

โอนงบประมาณสำนักงานปลัดกระทรวง ประเภท
เงินเดือนไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน
๒๑,๘๖๓ บาท

๓. กระทรวงเกษตรราธิการ

ก. โอนงบประมาณกรมเกษตรและการประมง ประ
เภทค่าใช้สอย ไปเพิ่มประเภทการจรเป็นเงิน
๑,๔๔๓ บาท

ข. โอนงบประมาณกรมที่ดินและโลหกิจ ประเภท
เงินเดือนไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน
๒๐,๐๐๐ บาท

๔. กระทรวงธรรมการ

ก. โอนงบประมาณสำนักงานปลัดกระทรวง ประเภท
เงินเดือน เป็นเงิน ๘,๒๘๒ บาท ไปเพิ่มประเภท
ค่าใช้สอย เป็นเงิน ๘,๖๘๒ บาท ไปเพิ่มประเภท
การจร เป็นเงิน ๖๐๐ บาท

ข. โอนงบประมาณกรมพลศึกษา ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน ๑,๖๒๕ บาท

- ก. โอนงบประมาณกรมศึกษาธิการ ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน ๑๖๔,๘๕๘ บาท
- ง. โอนงบประมาณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเภท
เงินเดือนไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน
๒๐,๐๘๘ บาท
๕. กระทรวงมหาดไทย
- ก. โอนงบประมาณกรมตำรวจ ประเภทเงินเดือน
เป็นเงิน ๑๓๑,๐๐๐ บาท ไปเพิ่มประเภทค่าใช้
สอยเป็นเงิน ๑๐๐,๖๔๐ บาท ไปเพิ่มประเภท
การจร เป็นเงิน ๓๐,๓๖๐ บาท
- ข. โอนงบประมาณกรมมหาดไทย ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอย เป็นเงิน ๓๖,๕๐๗ บาท
- ค. โอนงบประมาณกรมโยธาเทศบาล ประเภทค่า
ใช้สอยไปเพิ่มงบประมาณกรมราชทัณฑ์ ประเภท
การจร เป็นเงิน ๒,๑๓๒ บาท
- ง. โอนงบประมาณกรมราชทัณฑ์ ประเภทเงินเดือน
เป็นเงิน ๖,๒๕๐ บาท ประเภท ค่าใช้สอยเป็นเงิน
๓,๐๖๖ บาท ไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน
๕,๓๑๖ บาท

- จ. โอนงบประมาณกรมสาธารณสุข ประเภทเงิน
เดือนไปเพิ่มประเภทการจร เป็นเงิน ๑๗,๑๗๐
บาท
- ฉ. โอนงบประมาณกรมอัยการ ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มงบประมาณกรมสาธารณสุข ประเภทการ
จรเป็นเงิน ๑,๗๐๒ บาท
๖. กระทรวงยุติธรรม
โอนงบประมาณตุลาการ ประเภทเงินเดือนเป็นเงิน
๑๗,๖๘๔ บาท ไปเพิ่มประเภทค่าใช้สอยเป็นเงิน
๑๒,๐๐๐ บาท ไปเพิ่มประเภทการจรเป็นเงิน
๕,๖๘๔ บาท
๗. กระทรวงเศรษฐกิจ
โอนงบประมาณกรมพาณิชย์ ประเภทเงินเดือน
ไปเพิ่มประเภทการจรเป็นเงิน ๕,๘๐๐ บาท
๘. สภาพัฒนราชากร
โอนงบประมาณประเภทค่าใช้สอย ไปเพิ่มประเภท
เงินเดือนเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๖๑๗

๕. สำนักพระราชวัง

โอนงบประมาณประเภทค่าใช้สอย ไปเพิ่มประเภท
การจร เป็นเงิน ๒,๔๕๘ บาท

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นเจ้า
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๑๕๕๕)

๑๖๑๘

พระราชบัญญัติ
งบประมาณเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๐
(ฉบับที่ ๒)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)
ยาศัยทิพย์พอดารา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยนิน
ตราไว้เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เงินที่อนุญาตไว้ตาม
งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไม่พอแก่การที่
ปรากฏว่า จะต้องใช้จ่ายประจำปี และมีความจำเป็นที่
จะต้องตั้งรายจ่ายสำหรับกิจการบางอย่าง

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไป

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ฉบับที่ ๒)”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๐ อีกเป็นจำนวนเงิน ๕๗๔,๑๑๖ บาท จำแนกดังนี้

๑. เงินจ่ายตามข้อผูกพัน	๓๐,๐๐๐ บาท	คือ
เงินเบี้ยหวัดและบำนาญ	๓๐,๐๐๐ บาท	
๒. กระทรวงการต่างประเทศ	๒๖,๐๐๐ บาท	คือ

สำนักงานปลัดกระทรวง

ค่าใช้สอย	๒๖,๐๐๐ บาท	
๓. กระทรวงมหาดไทย	๔๔๘,๑๑๖ บาท	คือ

ก. กรมมหาดไทย

    การจร

	๑๕๖,๒๕๓ บาท
--	-------------

ข. กรมราชทัณฑ์

    ค่าใช้สอย

	๑๕๕,๕๙๕ บาท
--	-------------

๑๖๒๐

ค. กรมสาธารณสุข

การจร ๑๘๒,๒๗๘ บาท

๔. กระทรวงเศรษฐการ ๒๕,๐๐๐ บาท คือ

กรมไปรษณีย์โทรเลข

ค่าใช้สอย ๒๕,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔ ให้จ่ายเงินที่กล่าวในมาตรา ๓ จากเงินคงคลัง

มาตรา ๕ ให้กระทรวงทะบวงกรมปฏิบัติการเบิกจ่าย
งบประมาณที่ได้รับอนุญาตนั้น ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน
แผ่นดิน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๑๕๕๑)

๑๖๒๑

พระราชบัญญัติ
งบประมาณประจำปี
พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรกำหนดตั้ง
งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๑

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
งบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๑”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑

มาตรา ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้ตั้งจ่ายในยอด ๑๐๙,๓๙๗,๕๘๘ บาท จำแนก ดังนี้

(๑) เงินงบประมาณมหากษัตริย์	๔๕๕,๒๐๐ บาท คือ
ก. เงินใช้จ่ายในพระองค์	
ระหว่างทรงพระเยาว์	๑๐๐,๐๐๐ บาท
ข. เงินพระราชกุศล	๑๐๐,๐๐๐ บาท
ค. เงินบคณะผู้สำเร็จราชการ	
แทนพระองค์	๕๕,๒๐๐ บาท
ง. เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์	๒๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) การกู้เงิน	๖,๕๐๒,๕๐๗ บาท คือ
ก. เงินกู้ต่างประเทศ	๕,๔๔๙,๕๐๗ บาท
ข. เงินกู้ในประเทศ	๑,๐๕๓,๐๐๐ บาท
(๓) เงินจ่ายตามข้อผูกพัน	๗,๐๕๔,๕๔๔ บาท คือ
ก. เงินจ้างนคร	๑๖๗,๔๐๐ บาท
ข. เงินส่วนแบ่งค่าตอไม้	๑๐,๐๐๐ บาท
ค. เงินส่วนแบ่งอื่นๆ	๒๐,๖๘๗ บาท

ง. เงินอุดหนุนสนับสนุนชาติ	๕๖,๔๖๗ บาท
จ. เงินเบี้ยหวัดและบำนาญ	๖,๗๖๐,๐๐๐ บาท
(๔) เงินสำรองจ่าย	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) เงินบำรุงกำลังทางเรือ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) สำนักนายกรัฐมนตรี	๑,๔๕๓,๔๔๐ บาท กือ
ก. สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	
เงินเดือน	๕๓,๖๒๔ บาท
ค่าใช้สอย	๑๔,๘๘๐ บาท
ข. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
เงินเดือน	๑๕๕,๑๑๐ บาท
ค่าใช้สอย	๘๑,๗๗๒ บาท
การจร	๔,๐๐๐ บาท
ค. คณะกรรมการกฤษฎีกา	
เงินเดือน	๑๒๗,๓๕๖ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑,๗๘๖ บาท
ง. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	
เงินเดือน	๕๓,๑๒๔ บาท
ค่าใช้สอย	๕๘๓,๐๑๕ บาท

จ. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินเดือน	๒๓๘,๑๔๐ บาท
ค่าใช้สอย	๒๖,๘๒๕ บาท

ฉ. สำนักงานโฆษณาการ

เงินเดือน	๕๑,๒๒๘ บาท
ค่าใช้สอย	๔๘,๕๘๐ บาท

(๗) กระทรวงกลาโหม ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๘) กระทรวงการคลัง ๗,๔๓๓,๕๒๘ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๔๑,๘๒๐ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๑๓๖,๒๔๐ บาท
ค่าใช้สอย	๑๘,๒๒๕ บาท

ค. กรมคลัง

เงินเดือน	๑๕๕,๓๕๐ บาท
ค่าใช้สอย	๔๔,๗๒๐ บาท

การจร ๓๖๕,๔๕๐ บาท

ง. กรมบัญชีกลาง

เงินเดือน	๗๓๓,๕๐๘ บาท
-----------	-------------

๑๖๒๕

ค่าใช้สอย	๘๘,๐๐๐ บาท
การจร	๑๐,๐๐๐ บาท
จ. กรมพัสดุ	
เงินเดือน	๔๑,๐๕๐ บาท
ค่าใช้สอย	๖,๓๕๐ บาท
ณ. กรมศุลกากร	
เงินเดือน	๖๗๗,๒๘๐ บาท
ค่าใช้สอย	๑๕๒,๓๑๐ บาท
การจร	๑๐๑,๐๑๕ บาท
ช. กรมสรรพสามิต	
เงินเดือน	๑,๐๕๐,๘๒๘ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๐๘๗,๘๗๕ บาท
การจร	๕๕,๓๒๓ บาท
ซ. กรมสรรพากร	
เงินเดือน	๑,๓๑๗,๑๘๔ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๒๘๗,๐๕๐ บาท
การจร	๒๔,๔๕๐ บาท

๑๖๒๖

(๘) กระทรวงการต่างประเทศ ๘๗๕,๕๕๗ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

เงินเดือน

๒๕,๐๘๐ บาท

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน

๔๕๑,๕๑๒ บาท

ค่าใช้สอย

๓๕๗,๓๖๕ บาท

การจร

๖,๐๐๐ บาท

(๑๐) กระทรวงเกษตรราธิการ ๕,๔๑๔,๑๕๕ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

เงินเดือน

๔๑,๑๖๐ บาท

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน

๕๖,๔๓๖ บาท

ค่าใช้สอย

๕,๔๕๕ บาท

ค. กรมเกษตรและการประมง

เงินเดือน

๖๒๕,๑๑๕ บาท

ค่าใช้สอย

๖๒๖,๕๐๕ บาท

การจร

๑๕๐,๐๐๐ บาท

ง. กรมชลประทาน

เงินเดือน	๓๕๘,๑๒๔ บาท
ค่าใช้สอย	๖๘๕,๘๐๐ บาท
การจร	๒๕๓,๐๐๐ บาท

จ. กรมที่ดินและโลหกิจ

เงินเดือน	๕๒๓,๔๖๗ บาท
ค่าใช้สอย	๒๔๔,๗๑๕ บาท
การจร	๒๓๘,๐๐๐ บาท

ฉ. กรมป่าไม้

เงินเดือน	๔๓๓,๐๒๐ บาท
ค่าใช้สอย	๓๕๖,๓๓๐ บาท
การจร	๑๕,๐๐๐ บาท

ช. กรมสหกรณ์

เงินเดือน	๑๗๒,๔๑๔ บาท
ค่าใช้สอย	๗๓,๑๗๐ บาท
การจร	๒๘,๐๐๐ บาท

(๑๑) กระทรวงธรรมการ ๑๔,๔๐๑,๐๕๔ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๒๖,๗๕๖ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๗๑๔,๕๒๕ บาท
ค่าใช้สอย	๒๔๘,๕๕๘ บาท
การจร	๔๒,๔๕๖ บาท

ค. กรมธรรมการ

เงินเดือน	๔๔,๕๔๐ บาท
ค่าใช้สอย	๑๔๕,๑๕๖ บาท

ง. กรมพลศึกษา

เงินเดือน	๘๖,๖๔๕ บาท
ค่าใช้สอย	๓๖,๘๖๑ บาท

จ. กรมศิลปากร

เงินเดือน	๒๐๖,๕๒๐ บาท
ค่าใช้สอย	๕๒,๖๔๐ บาท
การจร	๓๐,๐๐๐ บาท

ฉ. กรมศึกษาธิการ

เงินเดือน	๓,๐๑๓,๐๓๒ บาท
ค่าใช้สอย	๕๗๒,๓๕๑ บาท
การจร	๒๕๓,๘๒๐ บาท

ช. ุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงินเดือน	๖๑๗,๘๓๓ บาท
-----------	-------------

ค่าใช้สอย	๓๕๒,๘๓๖ บาท
การจร	๒๒๒,๓๕๐ บาท
ข. เงินการประถมศึกษา	๗,๖๘๑,๒๕๑ บาท
ฃ. เงินอุดหนุนราชบัณฑิตยสถาน	๘,๐๐๐ บาท
(๑๒) กระทรวงมหาดไทย	๒๒,๐๐๒,๖๑๕ บาท คือ
ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	
เงินเดือน	๕๐,๕๔๔ บาท
ข. สำนักงานปลัดกระทรวง	
เงินเดือน	๕๔๗,๗๕๒ บาท
ค่าใช้สอย	๘๕,๔๕๖ บาท
การจร	๓,๐๐๐ บาท
ค. กรมตำรวจ	
เงินเดือน	๕,๐๑๔,๐๕๗ บาท
ค่าใช้สอย	๒,๒๓๗๘,๕๕๔ บาท
การจร	๑๕๘,๐๐๐ บาท
ง. กรมมหาดไทย	
เงินเดือน	๒,๗๕๗,๕๔๐ บาท
ค่าใช้สอย	๕๕๖,๕๒๐ บาท
การจร	๓๒๕,๓๓๖ บาท
เงินส่งเสริมเทศบาล	๒๗๑,๘๑๘ บาท

จ. กรมโยธาเทศบาล

เงินเดือน	๘๕๓,๔๓๖ บาท
ค่าใช้สอย	๒,๕๘๕,๔๕๓ บาท
การจร	๓๕๘,๔๖๐ บาท

ฉ. กรมราชทัณฑ์

เงินเดือน	๘๒๖,๘๖๐ บาท
ค่าใช้สอย	๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท
การจร	๑๔๘,๗๐๐ บาท

ช. กรมสาธารณสุข

เงินเดือน	๑,๐๘๘,๕๓๘ บาท
ค่าใช้สอย	๗๗๖,๗๕๐ บาท
การจร	๑๕๓,๘๐๐ บาท

ซ. กรมอัยการ

เงินเดือน	๖๕๐,๗๖๕ บาท
ค่าใช้สอย	๒๐๐,๘๘๐ บาท
การจร	๑๐๕,๐๐๐ บาท

(๑๓) กระทรวงยุติธรรม ๒,๓๘๖,๖๒๓ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๒๓,๔๐๐ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๑๕๖,๐๔๘ บาท
ค่าใช้สอย	๔๒,๗๐๔ บาท

ค. ตุลาการ

เงินเดือน	๑,๕๒๓,๗๕๔ บาท
ค่าใช้สอย	๑๒๔,๕๐๓ บาท
การจร	๑๑๖,๒๑๔ บาท

(๑๔) กระทรวงเศรษฐกิจ ๑๒,๖๘๗,๕๗๖ บาท คือ

ก. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

เงินเดือน	๔๓,๒๕๖ บาท
-----------	------------

ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

เงินเดือน	๗๔,๗๖๖ บาท
ค่าใช้สอย	๔๓,๑๕๘ บาท
การจร	๑๘,๕๐๐ บาท

ค. กรมเจ้าท่า

เงินเดือน	๓๔๒,๑๘๔ บาท
ค่าใช้สอย	๘๔,๗๒๐ บาท
การจร	๘,๐๐๐ บาท

ง. กรมทะเบียนการค้า

เงินเดือน	๕๕,๒๐๔ บาท
-----------	------------

ค่าใช้สอย	๒๓,๒๖๐ บาท
จ. กรมไปรษณีย์โทรเลข	
เงินเดือน	๑,๓๖๕,๘๘๔ บาท
ค่าใช้สอย	๕๐๘,๐๑๐ บาท
การจร	๑๕๔,๖๐๐ บาท
ฉ. กรมพาณิชย์	
เงินเดือน	๑๓๑,๓๘๖ บาท
ค่าใช้สอย	๑๑๐,๒๔๐ บาท
การจร	๕๐,๐๐๐ บาท
ช. กรมวิทยาศาสตร์	
เงินเดือน	๑๗๑,๕๓๒ บาท
ค่าใช้สอย	๕๑,๐๗๗ บาท
การจร	๒๗,๑๔๔ บาท
ซ. กรมรถไฟ	
เงินเดือน	๒,๘๕๘,๓๖๘ บาท
ค่าใช้สอย	๔,๔๒๗,๘๐๗ บาท
การจร	๑,๖๕๐,๐๐๐ บาท
(๑๕) สภาผู้แทนราษฎร	๕๒๖,๕๖๔ บาท ก่อ
เงินเดือน	๔๕๑,๓๐๔ บาท
ค่าใช้สอย	๗๕,๖๖๐ บาท

(๑๖) สำนักพระราชวัง	๖๑๐,๐๒๓ บาท	คือ
เงินเดือน	๓๓๐,๙๒๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๖๕,๓๐๓ บาท	
การจร	๑๑๐,๐๐๐ บาท	

(๑๗) สำนักงานราชเลขาณการ

ในพระองค์	๔๕,๗๕๘ บาท	คือ
เงินเดือน	๔๐,๓๐๘ บาท	
ค่าใช้สอย	๕,๔๕๐ บาท	

มาตรา ๔ งบประมาณรายได้ประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้ตั้งรับในยอด ๑๐๕,๔๒๕,๕๔๐ บาท จำแนก ดังนี้

(ก) ภาษีอากร	๕๗,๖๗๘,๗๐๐ บาท
(ข) ค่าธรรมเนียม	๑๐,๘๑๕,๕๕๓ บาท
(ค) ผลประโยชน์	๓๕,๘๕๔,๐๐๓ บาท
(ง) เบ็ดเตล็ด	๑,๐๗๓,๒๘๔ บาท

มาตรา ๕ งบประมาณเงินจ่ายพิเศษ ให้ตั้งจ่ายในยอด ๒๒,๑๐๘,๕๒๔ บาท จากเงินคงคลัง มีรายการจำแนก ดังนี้

(๑) การจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง	๑,๑๒๖,๗๐๐ บาท
(๒) การทำกระดาษ	๔๕๗,๔๑๔ บาท

๑๖๓๔

(๓) การบำรุงพันธุ์ไม้	๕๐,๐๐๐ บาท
(๔) การจัดตั้งสถานีเกษตรกรรม ทดลองกลาง	๑๔๐,๐๐๐ บาท
(๕) การทำฝ้าย	๖๐,๐๐๐ บาท
(๖) การชลประทาน	๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) การสหกรณ์	๔๘,๐๐๐ บาท
(๘) การสร้างกรรหาสถานแห่งชาติ	๔๐๐,๐๐๐ บาท
(๙) การส่งเสริมอาชีพศึกษา	๑,๑๔๓,๘๔๗ บาท
(๑๐) ทุนสำรองสร้างทาง	๖,๙๘๔,๙๓๐ บาท
(๑๑) การก่อสร้างทาง	๔๑๑,๒๐๐ บาท
(๑๒) การไฟฟ้า	๑๐๓,๒๒๓ บาท
(๑๓) การสร้างสนามบินพาณิชย์	๒๓,๒๘๐ บาท
(๑๔) การบำรุงการขนส่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๕) การไปรษณีย์โทรเลข	๓๕๒,๐๗๐ บาท
(๑๖) การวิทยุกระจายเสียง	๓๗๐,๐๐๐ บาท
(๑๗) การส่งเสริมอุตสาหกรรมฝ้าย	๖๕๕,๔๓๐ บาท
(๑๘) การส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำตาล	๒๔๓,๕๐๐ บาท
(๑๙) การส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครอบครัว	๖,๖๘๐ บาท

๑๖๓๕

- (๒๐) การส่งเสริมอุตสาหกรรมสาวไหม ๓๗,๘๕๐ บาท
- (๒๑) การส่งเสริมสินค้าปอ ๕๐,๐๐๐ บาท
- (๒๒) การสร้างโรงงานสกัดน้ำมัน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒๓) การบำรุงการถักข้าว ๕๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒๔) การรถไฟ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๖ ให้กระทรวงมหาดไทยปฏิบัติภารกิจข้างบ
ประมาณที่ได้รับอนุญาตนั้นตามระเบียบการ ายเงินแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังรักษา
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลแมหวาด
อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
พุทธศักราช ๒๕๙๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๙๐)
อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๙๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรจะกำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดินในท้องที่
ตำบลแมหวาด อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อ
ประโยชน์แก่การราชทัณฑ์

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า
อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๗๙ จึง
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตต์หวงห้ามที่ดิน ในท้องที่ตำบลเมหวาด อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำภาคจังหวัดยะลาเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งต้องหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกานี้ คือที่ดินที่อยู่ในเขตต์หวงห้ามใหม่ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้างจัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑, วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๑๕๗๐)

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘
(ฉบับที่ ๗)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นายก
รัฐมนตรีออกกฎว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
สำหรับกระทรวงกลาโหมไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบทั่วไป

ข้อ ๑ เครื่องแบบข้าราชการกลาโหมพลเรือนประจำการ
ทั่วไปให้มี ๔ ชนิด คือ เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบ
ครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ และเครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๒ เครื่องแบบปกติมี ๒ อย่าง คือ

ก. เครื่องแบบสี

ข. เครื่องแบบขาว

ก. เครื่องแบบสี

เครื่องแบบสี ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวกกันแดดแบบราชการสีตามหน่วยกองทัพที่
ตนสังกัด สายรัดคางหนังสีน้ำตาล หรือ

หมวกทรงหม้อตาลสีเดียวกับหมวกกันแดดข้างต้น กะบัง
หน้าหนังสีดำ สายรัดคางหนังสีดำ มีคุดมโลหะเกลี้ยงสีทอง
รูปแบนกลมติดกับปลายสายรัดคางทั้งสองข้าง ที่ข้างหมวก
ข้างละ ๑ คุดม

หมวกทั้งสองอย่างที่กล่าวมาแล้ว ให้ติดตราครุฑพ่าห์
สีทองหน้าหมวก

(๒) เสื้อแบบราชการผ้าสีตามหน่วยกองทัพที่ตนสังกัด

(๓) คุดมเสื้อโลหะเกลี้ยงสีทองรูปแบนกลม

(๔) กางเกงขาขาวแบบราชการผ้าสีตามหน่วยกองทัพ
ที่ตนสังกัด

(๕) รองเท้าหนังสีดำหรือสีน้ำตาล ชนิดไม่มีลวดลาย

(๖) ถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า ไม่มีลวดลาย และมี
สายโยงถุง

(๗) อินทรีขนุนขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตรครึ่ง ยาว
๕ เซ็นติเมตรครึ่ง ฟันก้ามเหยี่ยวสีดำติดทับเสื้อเหนือข้อมือ
สองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดคุดมโลหะเกลี้ยง
สีทองรูปแบนกลม อินทรีขนุนมีลวดลายดังต่อไปนี้

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับการ
กรม ผู้บังคับหมวดหรือหมู่เรือรบ หรือผู้บังคับกองบินใหญ่
ขึ้นไป มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็นติเมตรเป็นขอบ และ
ปักด้ายสีทองลายช่อ ไชยพฤกษ์ ยาวตลอดส่วนกลางของ
อินทรธนู

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับ
กองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือชั้น ๒ ต้นเรือชั้น ๑
หรือผู้บังคับกองบินน้อย มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็นติเมตร
เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายดอก ไชยพฤกษ์ ๓ ดอกเรียง
ตามส่วนยาวของอินทรธนู

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับ
กองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ นายกรับ
หรือผู้บังคับฝูงบิน มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซ็นติเมตรเป็น
ขอบ และปักด้ายสีทองลายดอก ไชยพฤกษ์ ๒ ดอกเรียง
ตามส่วนยาวของอินทรธนู

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับ
หมวด ต้นเรือชั้น ๓ หรือผู้บังคับหมวดบิน มีแถบสีทอง
กว้าง ๑ เซ็นติเมตรเป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายดอก
ไชยพฤกษ์ ๑ ดอก

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับหมู่
หรือนายตอน เงินเดือนอัตราทหารตั้งแต่ชั้น ๒๑ ถึงชั้น ๒๕
มีแถบสีทองกว้างครึ่งเซ็นต์เมตรเป็นขอบ

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน เทียบตำแหน่งผู้บังคับหมู่
หรือนายตอน เงินเดือนอัตราทหารถึงชั้น ๒๐ มีแถบ
สีทองกว้างครึ่งเซ็นต์เมตรขวางกลาง

(๘) เครื่องหมายสังกัด ทำด้วยโลหะสีทองติดที่คอ
เสื้อทั้งสองข้างให้ขอบริมห่างแนวบรรจบที่คอเสื้อข้างละ
๑ เซ็นติเมตรครึ่ง เป็นรูปเครื่องหมายสังกัดตั้งต่อไป

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ซึ่งมีได้สังกัดอยู่ในกองทัพ
โต ใช้เครื่องหมายสังกัดทำเป็นรูปจักรกับสมอทับบน ปีกนก
มีอุณาโลมเป็นรัศมี

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน สังกัดอยู่ในกองทัพบก
ใช้เครื่องหมายสังกัดทำเป็นรูปจักร

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน สังกัดอยู่ในกองทัพเรือ
ใช้เครื่องหมายสังกัดทำเป็นรูปสมออยู่กลางวงกลม

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน สังกัดอยู่ในกองทัพอากาศ
ใช้เครื่องหมายสังกัดทำเป็นรูปปีกนก ๒ ปีก มีอุณาโลม
เป็นรัศมีทับหัวปีก

(๕) สีของหมวก เสื้อ และกางเกง สำหรับข้าราชการ
 กลาโหมพลเรือน ซึ่งสังกัดในหน่วยที่มีได้ชั้นแก่กองทัพ
 ใดนั้น ให้เป็นไปอย่างหน่วยกองทัพบก เว้นแต่ผู้ที่สังกัด
 ในหน่วยกองทัพเรือ ถ้าย้ายเข้าสังกัดในหน่วยที่มีได้ชั้น
 แก่กองทัพภายหลังวันใช้กฎนี้ ให้เป็นไปตามหน่วยกองทัพ
 เดิมที่ย้ายสังกัดไปในครั้งหลัง

ข. เครื่องแบบขาว

เครื่องแบบขาว ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวกกันแดดแบบราชการสีขาว สายรัดคาง
 สีทอง หรือ

หมวกทรงหม้อตาลผ้าสีขาว กะบังหน้าหนังสีดำ สาย
 รัดคางสีทอง มีดุมโลหะเกลี้ยงสีทองรูปแบนกลม ติดกับ
 ปลายสายรัดคางทั้งสองข้าง ที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม

หมวกทั้งสองอย่างดังกล่าวมาแล้ว ให้ติดตราครุฑพ่าห์
 สีทองหน้าหมวก

(๒) เสื้อแบบราชการผ้าสีขาว

(๓) กางเกงแบบราชการผ้าสีขาว

นอกจากนี้ให้เป็นไปอย่างเดียวกับเครื่องแบบปกติสี

ข้อ ๓ เครื่องแบบครึ่งยศ ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบปกติขาว แต่ให้ใช้หมวกกันแดดสีขาว มียอดทำด้วยโลหะสีทองทรงบัวตูม สายรัดคางสีทอง และรองเท้าเป็นรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๔ เครื่องแบบเต็มยศ ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ เว้นแต่กางเกงให้ใช้กางเกงสีทึบหลายดขาวาวแบบราชการสีดำ

ข้อ ๕ เครื่องแบบสโมสร ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบเต็มยศ เว้นแต่

(๑) หมวกทรงหม้อตาล พื้นสีทึบหลายดสีดำ กะบังหน้าหนังสีดำ สายรัดคางสีทอง มีตุ้มโลหะเกลี้ยงสีทองรูปแบนกลมติดกับปลายสายรัดคางทั้งสองข้าง ที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ตุ้ม ติดตราครุฑพ่าห์สีทองหน้าหมวก

(๒) เสื้อสโมสรสีขาว จะใช้ผ้าหรือสักหลาดหรือเชดสีขาวก็ได้ เปิดอกปิดเอว ตุ้มเสื้อโลหะสีทองมีตราครุฑพ่าห์

(๓) เสื้อกั๊กผ้าหรือสักหลาดหรือเชดสีเดียวกับเสื้อนอก ตุ้มโลหะสีทองมีตราครุฑพ่าห์

(๔) เสื้อเชิ้ตคอแข็ง ข้อมือแข็ง สีขาว ประกอบด้วย
 ก้นคอเชิ้ตชั้นเดียว แบบปกผีเสื้อผูกคอด้วยผ้าหรือแพร
 สีดำแบบหุกระด้าย

(๕) เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอพับเบื้องหน้าของ
 เสื้อนอกทั้งสองข้าง

ส่วนที่ ๒

เครื่องแบบพิเศษ

ข้อ ๖ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน หรือข้าราชการ
 ฝ่ายพลเรือนไม่ว่าสังกัดกระทรวงทบวงกรมใด เมื่อทาง
 ราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่ร่วมอยู่กับหน่วยทหารเป็นการพิเศษ
 แล้ว ในโอกาสนั้นให้ ใ้ใช้อย่างเครื่องแบบสีตามส่วนที่ ๑
 แห่งกฎนี้ เว้นแต่ชนิดของหมวก สีของหมวก เสื้อ
 กางเกง รูปลักษณะกางเกงและเครื่องประกอบอย่างอื่น ให้
 ใ้ใช้อย่างเดียวกับทหารในที่นั้น

นอกจากนี้ให้ประดับ เครื่องหมายจำพวกของทหารที่ตน
 เข้าทำการร่วมอยู่นั้น เหนือปกกระเป๋าเสื้อข้างขวา เว้นแต่
 จำพวกอนุศาสนาจารย์ให้ใ้ใช้อักษร อ.

ข้อ ๗ ข้าราชการกลาโหมพลเรือนนอกประจำการ ให้
 ใ้ใช้เครื่องแบบอย่างเดียวกับข้าราชการกลาโหมพลเรือน
 ประจำการทั่วไป เว้นแต่ไม่ติดเครื่องหมายสังกัด

ข้อ ๘ ข้าราชการกลาโหมพลเรือนวิสามัญ ให้เทียบ
ตำแหน่งและใช้เครื่องแบบตามกฎหมาย

ข้อ ๙ เครื่องแบบตามกฎหมายในส่วนที่จำเป็นให้กองทัพ
บก เรือ อากาศ และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
ต่างทำตัวอย่างไว้เพื่อมิให้การแต่งกายผิดพลาดได้

ข้อ ๑๐ การแต่งเครื่องแบบที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ ให้
แต่งตามหมายของสำนักพระราชวัง หรือตามระเบียบ
ข้อบังคับ คำสั่งของกระทรวงกลาโหม ที่จะได้กำหนดขึ้น

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี
ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลง
วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘

กฎให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพุกหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๗ มีนาคม หน้า ๑๘๗๓)

๑๖๔๖

กฎ ก.พ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๕ (ฉบับที่ ๕๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก.พ.
ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

<u>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
พนักงานวิทยาศาสตร์ ฝึกหัด	เสมียนพนักงาน
พนักงานวิทยาศาสตร์	„
พยาบาล	„
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	ประจำแผนก
ครูพยาบาลตรี	„
เภสัชกรตรี	„
อาจารย์ผู้ช่วยตรี	„
ครูพยาบาลโท	หัวหน้าแผนก
เภสัชกรโท	„
อาจารย์ผู้ช่วยโท	„

๑๖๔๗

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทียบกับตำแหน่ง

อาจารย์

หัวหน้ากอง

เลขานุการ

”

ศาสตราจารย์

อธิบดี

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

ประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๑๕๘๐)

ข้อบังคับสภา

ว่าด้วยการลา การลดเงินเดือน ค่าพาหนะเดินทาง
ของสมาชิกสภา และเบี้ยประชุมของกรรมการ
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓ แห่งข้อบังคับสภา ว่าด้วย
การลา การลดเงินเดือน ค่าพาหนะเดินทางของสมาชิกสภา
และเบี้ยประชุมของกรรมการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้
แก้ไขเพิ่มเติม ตามประกาศลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.
๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ (ก) สมาชิกผู้ใดขาดประชุมหรือลาเกิน
สมควรให้ลดเงินเดือน ของเดือนที่มีการประชุมโดยเกณฑ์
ต่อไปนี้

(๑) ขาดประชุมโดยมิได้รับอนุญาตให้ลาตลอดสมัย
ประชุม ให้งดจ่ายเงินเดือนในระหว่างสมัยประชมนั้นเสีย
ทั้งสิ้น

(๒) มิได้มาประชุมโดยได้รับอนุญาตให้ลาตลอดสมัย
ประชุมให้ได้รับเงินเดือนแห่งเดือนในสมัยประชมนั้นครึ่งหนึ่ง

(๓) มิได้มาประชุมเกิน ๑ ใน ๔ ของจำนวนวันที่มีการประชุมในสมัยประชุมนั้น ๆ ให้ลดเงินเดือนวันละ ๑๐ บาท เฉพาะวันที่เกิน

ทั้งนี้ให้ใช้บังคับในกรณีที่ลาป่วยหรือไปกิจการของสภา”

(ข) สมาชิกผู้ใดต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้จำคุก ให้งดจ่ายเงินเดือนตั้งแต่วันถูกจำคุกตามคำพิพากษาของศาลนั้น ๆ จนกว่าจะถูกปล่อยตัว แต่เมื่อคดีถึงที่สุดศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิดแล้ว ก็ให้จ่ายเงินเดือนระหว่างที่งดนั้น

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๑๕๘๓)

๑๖๕๐

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๔)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ภายหลังสามสิบวัน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ภาคทั้งนั้น คือผู้กระทำผิดมีความผิดอันควรต้องรับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใดตั้งกล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุอันควรปรานี จึงเป็นแต่แสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏหรือให้ทำทัณฑ์บนไว้

ทัณฑ์กรรมนั้น คือให้ทำงานโยธา งานสุขาภิบาล หรืองานอื่นของราชการ เพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยาม นอกจากหน้าที่ประจำ

กักขาม คือกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่สมควรตามแต่ที่จะกำหนดให้

กักขัง คือขังในที่ที่จับไว้เพื่อควบคุมแต่จะเพาะคนเดี่ยวหรือรวมกันหลายคนแล้วแต่จะได้มีคำสั่ง

จำขัง คือขังในที่ควบคุม และจะใช้เครื่องพันธนาการ แก่ผู้ต้องจำขังได้ละเฉพาะเมื่อผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น ผู้บังคับ กองขึ้นไปสั่งในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเหตุให้เห็นว่าผู้ต้องจำขังน่าจะทำอันตรายต่อ ชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) เมื่อผู้ต้องจำขังมีอาการแสดงให้เห็นว่า เป็น บุคคลวิกลจริต หรือจิตตผั่นเฟอนไม่สมประกอบอันอาจ เป็นภัยอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น

(๓) เมื่อมีเหตุให้เห็นว่าผู้ต้องจำขังพยายามจะหลบหนี การควบคุม

(๔) เมื่อคุมตัวผู้ต้องจำขังไปนอกที่ควบคุม และเป็น การสมควรที่จะต้องใช้เครื่องพันธนาการ

(๕) เมื่อเห็นเป็นการสมควรจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ เนื่องแต่สภาพของที่ควบคุม หรือสภาพของเหตุการณ์

ในกรณีดังกล่าวแล้ว ถ้าเป็นเหตุฉุกเฉินไม่สามารถจะ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองขึ้นไปสั่งการได้ทันทั่ว ที่ ให้ผู้มีหน้าที่ควบคุมซึ่งเป็นหัวหน้าอยู่ในขณะนั้นเป็นผู้สั่ง การได้ แต่ต้องรายงานตามลำดับถึงผู้มีอำนาจโดยปกติเป็น การด่วน และผู้มีอำนาจโดยปกติจะสั่งงดเสียก็ได้

กักขังหรือจำขังนั้น จะใช้งานโยธา งานสุขาภิบาล หรืองานอื่นของราชการด้วยก็ได้, แต่วันหนึ่งไม่ให้เกิน ๖ ชั่วโมง

การลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หมายถึงการลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งไร้อยู่ เว้นแต่โทษสถานไล่ออก หรือ ปลด หรือพักราชการ ถ้าผู้ที่จะต้องรับโทษเป็นพลตำรวจ หรือนายสืบตำรวจ ซึ่งมีไต่ระหว่างประจำกรมตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารหรือเสมียนพนักงาน ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งได้ตามเหตุที่ระบุในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากทัณฑ์ที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ ห้ามมิให้ใช้วิธีลงทัณฑ์อย่างอื่น "

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ เดิม ซึ่งถูกพระราชบัญญัติยกเลิก มีข้อความดังต่อไปนี้ คือ

“ภาคทัณฑ์ คือ ผู้กระทำความผิดอันควรต้องรับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใดตั้งกล่าวมาแต่อดีต แม้เหตุอันควรปรานี จึงเป็นแต่แต่แสดงความคิดของผู้นั้นให้ปรากฏ หรือให้ทัณฑ์บนไว้

ทัณฑ์กรรมนั้น คือ ให้กระทำการดีชา การโยธา หรืองานอื่นของราชการเพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรานีให้อยู่เวรยามนอกจากหน้าที่ประจำ

กักขัง คือ กักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ที่สมควรตามแต่ที่จะกำหนดให้

กักขัง คือ ขังในที่ทึบมืดใจเพื่อควบคุม แต่จะเพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคน แต่จะแต่จะได้มีคำสั่ง

จำขัง คือ จำตรวนแล้วขังในที่ควบคุม

กักขังหรือจำขังนั้น จะใช้ทำงานดีชาหรือโยธาของราชการด้วยก็ได้ แต่จะหนึ่งไม่ให้เกิน ๖ ชั่วโมง

การลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พด เวชชน หมายถึง การลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ราชการพลเรือนซึ่งใช้้อยู่ เว้นแต่โทษสถานใด่ออก หรือปลด หรือ
พักราชการ ถ้าผู้ใดจะต้องรับโทษเป็นพลตำรวจ หรือนายสิบ
ตำรวจ ซึ่งมีใช้ระหว่างประจำการตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์
ทหารหรือเด็มนันทกงาน ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งได้ตามเหตุที่ระบุ
ไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากที่เกณฑ์ ทักกล่าวไว้ในมาตรา ๘ ห้ามมิให้ใช้วิธีดังกล่าว
อยู่ข้างขึ้นเป็นอันขาด

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๑๕๗๕)

๑๖๕๖

พระราชบัญญัติ

ให้ตำรวจภูธรมีอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญา

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติไทยที่พออาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรให้ตำรวจภูธร
มีอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญาได้ เพื่อให้เหมาะสมแก่กาล
สมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ให้ตำรวจภูธรมีอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญา พุทธศักราช
๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อมีการกระทำผิดในคดีลหุโทษ หรือใน
ความผิดต่อกฎหมายแผนกโทษ ซึ่งมีโทษปรับอย่างสูง
ไม่เกินกว่าสองร้อยบาทเกิดขึ้น ถ้าตำรวจภูธรผู้มีอำนาจ
ทำการสอบสวนคดีนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก ก็ให้มี
อำนาจเปรียบเทียบให้คดีเสร็จไปได้ตาม ความใน ประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๑๕๕๑)

๑๖๕๘

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงมโนบุรี เป็นศาลจังหวัด

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรยกฐานะศาล
แขวงมโนบุรี ขึ้นเป็นศาลจังหวัด

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราช
บัญญัติยกฐานะศาลแขวงมโนบุรี เป็นศาลจังหวัด พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงมณฑลขึ้นเป็นศาลจังหวัด แต่จะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใด จะให้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศอีกชั้นหนึ่ง

มาตรา ๔ ให้ศาลจังหวัดมณฑลมีเขตศาลตลอดท้องที่อำเภอมณฑล อำเภอหนองจอก และอำเภอลาดกระบังในจังหวัดพระนคร

มาตรา ๕ บรรดาคดีเกินอำนาจศาลแขวงมณฑลซึ่งค้างพิจารณาในศาลแพ่งและศาลอาญาในวันที่เปิดทำการเป็นศาลจังหวัดตั้งระบุไว้ในมาตรา ๓ นั้น ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลนั้น ๆ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๑๘๕๘)

๑๖๖๐

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรผ่อนผันให้ผู้
ที่ทำการประกอบโรคศิลปะอยู่แล้วมีโอกาสดำเนิน
ได้อีกครั้งหนึ่ง

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราช
บัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พุทธ
ศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำการประกอบโรคศิลปะตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ที่ยังไม่ได้ขอขึ้นทะเบียน มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนได้ภายในกำหนดสามเดือน นับตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๑๕๕๑)

๑๖๖๒

พระราชบัญญัติ

ยกเว้นการเก็บเงินอากรค่านาในตำบลนาบางหลัก
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า ตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๔
กำหนดให้เก็บเงินอากรค่านาในมณฑลอุดรและมณฑลนคร
ราชสีมาทุกอำเภอและทุกตำบล เว้นแต่ท้องที่ซึ่งจะได้
ประกาศให้ยกเว้นโดยฉะเพาะนั้น บัดนี้ปรากฏว่าการทำนา
ในตำบลนาบางหลัก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีเพียง

เล็กน้อยเนื่องจากสภาพของท้องที่กันดาร สมควรยกเว้น
การเก็บเงินค่านาในตำบลนั้นไว้

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ยกเว้นการเก็บเงินอากรค่านา ในตำบลนายางหลัก อำเภอ
จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเว้นการเก็บเงินอากรค่านาในตำบล
นายางหลัก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐
เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๑๘๕๕)

๑๖๖๔

พระราชบัญญัติ

ลดเงินอากรค่านาจำนวน พุทธศักราช ๒๔๗๕
ในตำบลทรายมูล และตำบลบางลูกเสือท้องที่อำเภอองครักษ์
จังหวัดนครนายก พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอากาศ

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า การทำนาในตำบล
ทรายมูล และตำบลบางลูกเสือท้องที่อำเภอองครักษ์ จังหวัด
นครนายก ในพุทธศักราช ๒๔๗๕ มีการเสียหายโดย
น้ำน้อยไม่พอหล่อเลี้ยงต้นข้าว เป็นเหตุให้ต้นข้าวแก่
เมล็ดลีบได้ผลน้อย ผิดธรรมดาที่เคยได้ในปีปกติเป็นอัน

มาก เป็นการสมควรที่จะจัดเก็บเงินอากรค่านาในตำบลทั้ง
๒ ให้น้อยกว่าจำนวนที่จะต้องเสียตามกฎหมาย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดเงินอากรค่านาจำนวน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในตำบล
ทรายมูลและตำบลบางลูกเสือ ท้องที่อำเภอองครักษ์ จังหวัด
นครนายก พุทธศักราช ๒๔๗๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ลดเงินอากรค่านา จำนวน พุทธศักราช
๒๔๗๕ ในตำบลทรายมูล และตำบลบางลูกเสือ ท้องที่
อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ให้แก่ผู้ทำนาหรือเจ้าของ
นาผู้ซึ่งได้รับความเสียหาย โดยเมล็ดข้าวล้มเสียไปเกิน
กว่าหนึ่งในสามส่วน ของเมล็ดข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ในปีปกติ
รวม ๗๘๗ ราย ตามจำนวนเงินอากรและตำบลที่ปรากฏใน
บัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

๑๖๖๖

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๒๐๑๒)

๑๖๖๗

พระราชบัญญัติ
ลดพิกัดเก็บเงินค่านา
พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพยามา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรว โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดพิกัด
เก็บเงินค่านา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดพิกัดเก็บเงินค่านา พุทธศักราช ๒๔๘๑”

๑๖๖๘

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินค่านาสำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พุทธศักราช ๒๔๘๐ คือเรียกเก็บโดยพิงัดต่อไป

นาฟางลอย

นาเอก	ไร่ละ ๖๐ สตางค์	งานละ ๑๕ สตางค์
นาโท	ไร่ละ ๕๐ สตางค์	งานละ ๑๒ สตางค์
นาตรี	ไร่ละ ๔๐ สตางค์	งานละ ๑๐ สตางค์
นาจัตวา	ไร่ละ ๓๐ สตางค์	งานละ ๗ สตางค์
นาเบ็ญจ	ไร่ละ ๒๐ สตางค์	งานละ ๕ สตางค์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม หน้า ๒๐๐๖)

๑๖๖๕

พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินอากรสวนใหญ่
พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. ต. เจ้าพระยาพิชโยธินทร โยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดอัตรา
เก็บเงินอากรสวนใหญ่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา พระราชบัญญัติ ขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินอากรสวนใหญ่ พุทธศักราช ๒๔๘๑"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินอากรสวนใหญ่สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้เก็บเฉพาะตามรายการและอัตราที่ลดลง ดังปรากฏในบัญชีข้างท้ายนี้เท่านั้น

มาตรา ๔ ต้นผลไม้ใดที่ยังไม่ได้ขนาดต้องพิกัดนั้น แม้จะมีผลแล้วก็ตามให้เก็บค่าอากร สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ เสีย

มาตรา ๕ การเก็บเงินอากรสวนใหญ่สำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ เฉพาะมะพร้าวและมะปราง ในท้องที่จังหวัดชลบุรีนั้น ให้เก็บลดลงกึ่งหนึ่งของอัตราในบัญชีข้างท้ายนี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ. อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๒๐๐๘)

พระราชบัญญัติ

ลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อ้อย

พุทธศักราช ๒๕๕๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรลดอัตราเก็บเงิน
ภาษีค่าที่ไร้อ้อย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อ้อย พุทธศักราช ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินภาษีค่าที่ไร้อ้อสำหรับปี พุทธศักราช ๒๔๘๑ นั้น ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๒๐๑๓)

๑๖๗๓

พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินภาษีไร่ยาสูบ

พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติชายที่พออาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ในวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรลดอัตราเก็บ
เงินภาษีไร่ยาสูบ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
ลดอัตราเก็บเงินภาษีไร่ยาสูบ พุทธศักราช ๒๔๘๑"

๒๑๑

๑๖๗๔

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เงินภาษีไวยาสุข สำหรับปีพุทธศักราช ๒๔๘๑
นั้น ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕)

๑๖๗๕

กฎกระทรวงการคลัง

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการธนาคาร
พุทธศักราช ๒๔๘๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมกิจการธนาคาร พุทธศักราช ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

การขออนุญาตดำเนินกิจการธนาคาร

ข้อ ๑. ผู้ยื่นคำร้องขออนุญาตดำเนิน กิจการธนาคาร
ต้องเสนอหลักฐานต่อ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง ดัง
ต่อไปนี้

- (ก) หลักฐานแสดงว่าธนาคารซึ่งจะตั้งขึ้นนั้นมีเงินทุน
ที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า ๒ แสนบาท
- (ข) ในกรณีที่เป็น ห้าง หุ่น ส่วน ที่ จด ทะเบียน และ
บริษัทจำกัด สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน
ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้วแต่กรณี หนังสือ
บริคณสนธิ และข้อ บังคับของบริษัทซึ่งได้รับ
รองถูกต้องตามกฎหมาย

(ก) ในกรณีที่ เป็นสาขาของธนาคารต่าง ประเทศ นอก จากหลักฐานข้างต้น จะต้องแสดงหลักฐานว่า ธนาคารได้ตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศซึ่งสำนักงานแห่งใหญ่ของธนาคารนั้นตั้งอยู่ และสำเนารายงานประจำปีซึ่งได้รับรองถูกต้อง ตาม กฎหมาย แสดงกิจการเพียงวันสิ้นปีก่อนวันยื่นคำร้องด้วย

การมอบหลักประกัน

ข้อ ๒. ธนาคารซึ่งได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการอยู่แล้ว ต้องมอบหลักประกันตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการ ธนาคาร พุทธศักราช ๒๔๘๐ ต่อกระทรวงการคลังภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ เป็นต้นไป และในกรณีที่ เป็นธนาคาร ซึ่งได้รับ อนุญาตให้ตั้งขึ้น ใหม่ ต้อง มอบ หลักประกันดังกล่าวนี้ไว้ต่อกระทรวงการคลังก่อนที่จะเริ่มดำเนินกิจการ

การยื่นรายงานการถือกรรมสิทธิ์แห่งอสังหาริมทรัพย์

ข้อ ๓. (ก) ธนาคารต้องยื่นรายงานแสดงค่าแห่งอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้มาเป็นกรรมสิทธิ์ อันมีจำเป็นเพื่อใช้

ในกิจการของธนาคารตามแบบ ก. ทำยกฎนี้ ต่อร์ฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังปีละครั้ง การยื่นรายงานดังกล่าวนี้จะนับแรกฟังแสดงค่าแห่งอสังหาริมทรัพย์อื่นเป็นอยู่ในวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๑

(ข) ถ้าในวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๑ ธนาคารใดถือกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวในวรรค (ก) อันได้มาเกินกว่า ๕ ปี ต้องยื่นรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แสดงค่าแห่งอสังหาริมทรัพย์นั้น พร้อมทั้งวิธีการที่จะจัดการจำหน่ายด้วย

(ค) ถ้าธนาคารใดยังถือกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์อื่นได้มาก่อนวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๒ หรือได้มาภายหลังแต่นั้น โดยบังคับ ตาม สัญญา จำนอง ซึ่งได้ทำขึ้นก่อนวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๒ ก็ให้ยื่นบัญชีแบบ ก. แยกเป็นอีกฉบับหนึ่งต่างหาก

การยื่นรายงานลับประจำเดือน

ข้อ ๘. ธนาคารต้องยื่นรายงานลับประจำเดือนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามแบบ ข. ทำยกฎนี้ โดยจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหัวข้อรายการใด ๆ ให้ผิดไปจากแบบ

๑๖๗๘

มิได้ ใต้แต่จะเป็นการขยายเพิ่มเติมข้อความในรายงานนั้น
ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กฏให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม หน้า ๒๐๐๗)

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ ถนนบำรุงเมือง พระนคร

มาก่อขึ้น ฝั่งพิมพ์ ๖๖ พิมพ์โฆษณา

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๘๐